Maktaba Tul Ishaat. com

(7)

فتاوی

دار العلوم دیوبند

پښتو

مکمل او مدلل

له افاداتو

حضرت مفتی عزیز الرحمن عثمانی صاحب

تر هدایت لاندې

حکیم الاسلام حضرت مولانا محمد طیب صاحب

ترتیب

مولانا محمد ظفیر الدین صاحب

تخریج او نوي زیاتونه

مولانا محمد یامین صاحب

خپرونکی

محمد ساجد

مکتبہ رشیدیہ

سرکی روډ کوټه

Maktaba Tul Ishaat .com

تمام فنون کے کتب کے پی-ڈی-ایف ہمارے ویب سائٹ سے اور پلے سٹور سے فری ڈاون لوڈ کریں۔ ہم روزانہ کی بنیاد پر اس میں مزید کتب شامل کر رہے ہیں اس لیے آپ ہفتے میں ایک بار ضرور ہمارے پلے سٹور اور ویب سائٹ کو چیک کیا کریں۔

ابھی مطلوبہ پی-ڈی-ایف مفت ڈاون لوڈ کریں

تفاسیر	خطبات	منطق
احادیث	سیرت	معانی
فقہ	تاریخ	تصوف
سوانح حیات	صرف	تقابل ادیان
درس نظامی	نحو	تجوید
لغت	فلسفہ	نعت
فتاوی	حکمت	تراجم
اصلاحی	بلاغت	تبلیغ ودعوت
تمام فنون		

مکتبۃ الاشاعت ڈاٹ کام
Maktaba Tul Ishaat.com

Maktaba Tul Ishaat. com

دموجوده وخت په دار الافتآء کی دمروجه نسخو مطابق، دنوی تخریج سره اعلٰی کمپوټري چاپ

فتاویٰ دار العلوم دیوبند

مُدلّل و مکمّل

په آسانه او روانه کندهاری پښتو

اووم جلد ۷

کتابُ النِّکاح (نصفِ اوّل)

تالیف: مفتی اعظم عارف بالله حضرت مولانا مفتی عزیز الرحمٰن صاحب عثمانی رحمه الله
((ددار العلوم دیوبند اول مفتی))

په لار ښوونه د: حکیم الاسلام حضرت مولانا قاري محمدطیّب صاحب رحمه الله (مهتمم دارالعلوم دیوبند)

مرتب: مولانا محمد ظفیر الدین صاحب، رفیقِ شعبۂ ترتیبِ فتاوٰی دار العلوم دیوبند

اضافه تخریج جدید: مولانا مفتی محمد صالح، رفیقِ دارالافتآء جامعة اسلامیه، بنوری ټاؤن کراچی

ژباړه، تعلیق او تحقیق: مولانا الحافظ محمّد أحمد الحقاني الأفغاني، فاضلِ حقانیه، پشاور

زیرِ نګراني: شیخ الحدیث حضرت مولانا الشیخ عبد القادر النهرکاریزي (دامت برکاتهم العالیة)

مکتبهٔ حبیبیه

کاسي روډ، کوئټه ☎: 0812662448

Maktaba Tul Ishaat. com

ټول حقوق محفوظ دي

© All Rights Reserved

al-ilmcorp@hotmail.com

لومړی چاپ

۱۴۲۹ شعبان \ اګست 2008

Maktabah Habibiyah مکتبه حبیبیه

Publishing Organization خپروندویه ټولنه

Arg Bazar, Kandahar, Afghanistan. Mob : 0799447413 : ارګ بازار کندهار ، افغانستان ، ګرځنده تلیفون

Kasi Road, Quetta, Pakistan . Phone : 0812662448 : کاسي روډ ، نزد مسجد نور ، کوئټه ، تلیفون شمیره

AL-ILM Computers, Quetta. Mob: 03218016371 :العلم کمپيوټرز، کوئټه پاکستان، ګرځنده تلیفون شمیره

دفتاوٰی دار العلوم دیوبند مدلّل او مکمل (پښتو) دمضامینو فهرست، جلد ❼

Maktaba Tul Ishaat. com

Maktaba Tul Ishaat. com

Maktaba Tul Ishaat. com

Maktaba Tul Ishaat. com

Maktaba Tul Ishaat. com

Maktaba Tul Ishaat. com

Maktaba Tul Ishaat. com

Maktaba Tul Ishaat. com

Maktaba Tul Ishaat. com

Maktaba Tul Ishaat. com

Maktaba Tul Ishaat. com

Maktaba Tul Ishaat. com

Maktaba Tul Ishaat. com

Maktaba Tul Ishaat. com

Maktaba Tul Ishaat. com

Maktaba Tul Ishaat. com

Maktaba Tul Ishaat. com

Maktaba Tul Ishaat. com

Maktaba Tul Ishaat. com

Maktaba Tul Ishaat. com

داومی حصې فهرست ختم سو

❋ ❋ ❋

كتاب النكاح

بسم الله الرحمٰن الرحيم

الحمد لله رب العٰلمين والصلٰوة والسلام على سيد المرسلين وعلى اله وصحبه اجمعين.

دنكاح كول فرض دى اوكه سنت؟ **سوال:** (۱) نكاح كول فرض دى اوكه سنت اوددى حقوق او فائدى څه دى؟

جواب: نكاح درسول الله ﷺ سنت دى او دنكاح ډيرى فائدى په احاديثو كى راغلى دى ([1]) اوچى كم سړى سره دطاقته نكاح كول نه خوښوى اومخ ځينى اړوى نو دهغه په باره كى حضور ﷺ فرمايلى دى چى ([2]) دغه شخص زما پرلاره نه دى. ([3]) فقط

دخرڅ او خوراک قدرت لرى نو نكاح كول افضل دى: **سوال:** (۲) ديو سړى ښځه مړه سوه او دى دفرض خوراك طاقت لرى او دا وايي چى اوس به بغير دواده څخه وخت تيروم نودى سړى لره نكاح ښه ده اوكه نه بى واده پاته كيدل؟

جواب: داسى سړى لره نكاح افضله ده ([4]).

دانجونو په نكاح كى وروستوالى كول ګناه ده اوكه نه؟ **سوال:**(۳) دزيددوى لوڼى دى پيغلى

([1]). ويكون (اى النكاح) واجبا عند التوقان فإن تيقن الزنا إلا به فرض. نهاية. وهذا إن ملك المهر والنفقة، وإلا فلا إثم بتركه، بدائع. ويكون سنة مؤكدة في الاصح، فيأثم بتركه ويثاب إن نوى تحصينا وولدا حال الاعتدال أي القدرة على وطئ ومهر ونفقة، ورجح في النهر وجوبه للمواظبة عليه والانكار على من رغب عنه ومكروها لخوف الجور فإن تيقنه حرم ذلك (الدر المختار على هامش ردالمحتار كتاب النكاح ص ۳۵۷ و۳۵۸ و۳۵۹ ، ط. س. ج۳ ص ۲). ظفير مفتاحى

([2]). حديث مبارك دى: يامعشر الشباب من استطاع منكم الباء فليتزوج فانه اغض للبصر واحصن للفرج (بخارى كتاب النكاح) يعنى نكاح دستركو محافظه ده او ددوى دشرمګاهونو دپاك پاته كيدلو ذريعه ده. يووار پيغمبر ﷺ وفرمايل: اذا تزوج العبد فقد استكمل نصف الدين. (مشكوٰة كتاب النكاح ص۲۲۸) چى كله يوبنده نكاح وكړه نوده خپل نيم دين مكمل كى. يوبل ځاى فرمايى. تزوجوا الولود وتناسلوا الخ. يعنى هغه ښځى چى اولاد راوړونكى وى په نكاح واخلى اونسل زيات كړى. دتفصيل دپاره دبنده كتاب (نظام عفت وعصمت) وګورى، چاپ: ندوة المصنفين دهلى. ظفير

([3]). اتزوج فمن رغب عن سنتى فليس منى (بخارى باب الترغيب فى النكاح). ظفير صديقى

([4]). عكاف بن بشير تميمى يوصحابى دى دهغه څخه يووارحضور ﷺ پوښتنه وكړه چى ښځه دى سته؟ ده وويل: نه. مينځه دى سته؟ ده وويل نه. نوارشاد يې وكى: طاقت هم لرى اوخوشحاله هم يې اوبياهم واده نه كوى. اذا انت من اخوان الشيٰطين. ته خو دشيطان دروڼو څخه يې (جمع الفوائد كتاب النكاح عن احمد) قالوا ان الاشتغال به اى بالنكاح افضل من التخلى لنوافل العبادات اى الاشتغال به ومايشتمل عليه من القيام بمصالحه ولمصاف النفس عن الحرام وتربية الولد ونحو ذلك (ردالمحتاركتاب النكاح ص ۳۵۵ ج۲، ط.س.ج۳ ص۳). ظفير

Maktaba Tul Ishaat. com

تقریبا پخی ځوانی دی اوزید ددوی په واده کی وروسته والی کوی ددی په باره کی که څه وعید وی نو ویی لیکی؟

جواب: په حدیث کی دی: من ولد له ولد فیحسن اسمه وادبه فاذا بلغ فلیتزوجه فان بلغ ولم یزوجه فاصاب اثما فانما اثمه علی ابیه (۱) اوپه یوبل روایت کی دی: من بلغت ابنته اثنتی عشرة سنة ولم یزوجها فاصابت اثما فاثم ذالك علیه. (۲) حاصل داچی دځوانانو بچیانو په واده کی تلواری کول پکاردی خاص دانجلۍ په باره کی چی مناسب قرابت ورپیدا سی اوبیا هم وروسته والی پکښی کوی نودا ډیره بده ده او دمذکور حدیث څخه معلومیږی چی که داولاد څخه ګناه وسی نو ددی بوج دپلار په سردی. فقط

نکاح سبب دثواب دی په دی اعتراض دشریعت څخه خلاف دی: **سوال**: (۴) زما عُمر ۲۲ کاله دی اودسجاده نشین مدار صاحب په خدمت مامور یم اوس مشرانو او تربیت کوونکو ته زما دنکاح کولوپه مطابق دنبی کریم ﷺ دسنت خیال ورپیدا سویدی اوپه سبب دعمر او په تقاضو دځوانی په خپله زما طبیعت هم دي ته مائل دی خوځه کسان اعتراض باندی کوی چی سجاده نشین مدار صاحب لره نکاح کول عبث کار بلکه ممنوع او دشرع خلاف دی. نودا صحیح ده اوکه غلط؟

جواب: دمعترضینو اعتراض غلط اودشرع خلاف دی. دشرع حکم: فانکحوا ماطاب لکم (۳) عام دی اوحدیث: النکاح سنتی (۴) ټولو ته شامل دی نو نکاح کول ثواب اواتباع دسنت دی (۵) اوپه وخت دضرورت کی نکاح نه کول سبب دبیری دګناه دی. (۶) فقط (دا ویل چی مدار صاحب سجاده نشین لره نکاح کول دشرع خلاف او ممنوع ده دا پر جهالت

---

(۱). مشکوٰة المصابیح، کتاب النکاح ص ۲۷۱. ظفیر

(۲). ایضا. ظفیر

(۳). سورة النساء ، ۱ . ظفیر

(۴). مشکوٰة باب الاعتصام بالکتاب والسنة. دحدیث الفاظ داسی دی واتزوج النساء فمن رغب عن سنتی فلیس منی. متفق علیه (ایضا). ظفیر

(۵). عن انس ﷺ قال قال رسول الله ﷺ من اراد ان یلقی الله طاهرا مطهرا فلیتزوج الحرائر (مشکوٰة کتاب النکاح ص ۲۲۸) ویکون (النکاح) واجبا عند التوقان الخ ویکون سنة مؤکدة فی الاصح ﴿ حال الاعتدال ﴾. (الدر المختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص ۳۵۷ – ۳۵۸ ج۲، ط. س. ج۳ ص ۷). ظفیر

(۶). ویکون (النکاح) واجبا عندالتوقان فان تیقن الزنا الابه فرض، نهایه، (درمختار) قوله: عندالتوقان ﴿ والمراد شدة الاشتیاق کما في الزیلعي: أي بحیث یخاف الوقوع في الزنا لو لم یتزوج، إذ لا یلزم من الاشتیاق إلی الجماع الخوف المذکور. بحر. قلت: وکذا فیما یظهر لوکان لایمکنه منع نفسه عن النظر المحرم أو عن الاستمناء بالکف، فیجب التزوج وإن لم یخف الوقوع في الزنا (ردالمحتار کتاب النکاح ص ۳۵۷ – ۳۵۸ ج۲ ، ط. س. ج۳ ص ۷). ظفیر

مبنٰی دی ددی په شرعیت کی هیڅ اصل نسته. ظفیر)

دوهمه نکاح درسم دوجه څخه عیب ګڼل ګناه ده: **سوال**: (۵) دوهمي نکاح ته چی کم سړی سره ددی علمه چی ددی امر په قرآن کریم کی سته او داسنت دی دحضور ﷺ عیب اوبی عزتی یې وګڼی اوچی داسړی ددی په باره کی خلګوته ترغیب ورکړی اووعظ اونصیحت وکړی اوددی په باره کی جنګ جګړی ته هم تیاروی، اوچی څوك په دی عمل کوی دوی ته بی عزته او کمینه وایی. یا داوایی چی موږ داحق اوسنت درسول الله ﷺ منو خو چی زموږ په قوم کی ددی رواج نسته نو ددی وجه څخه موږ دا شرم ګڼو؟

جواب: داښکاره ده چی نکاح ثانی شرعًا جائز اومستحب ده (١) اودحضور ﷺ اودصحابه وو ﷺ څخه ثابته ده داپه دی وجه چی په قوم کی رواج نه ده عیب او شرم ګڼل دجهالت خبره ده اوسخته ګناه ده (٢) اوچی کله دی دافعل ښه هم ګڼی اوسنت درسول ﷺ یی هم ګڼی نوبیا خو نور هم دجهل خبره ده چی دقومی رواج په وجه دابدګڼی نودا امر ډیر قبیح دی، ددې څخه توبه کول پکاردی او ددوهمی نکاح ترغیب ورکوونکی دی هم دسختی څخه کار نه اخلی بلکی په نرمی اوپه درجه درجه دی خلګ پوه کړی کما قال الله تعالٰی لنبیه ﷺ ادع الی سبیل ربك بالحکمة (٣) نوچی کم ځای دشر او دفساد بیره وی هلته نرمی پکارده ځکه چی دامر بالمعروف دپاره هم موقع اومحل شرائط اوخصوصیات دی چی بغیر دهغو څخه په امر بالمعروف سره نفع نه حاصلیږی. (٤) فقط

دکونډې او دماشومانو والا ښځی سره نکاح څنګه ده؟ **سوال**: (٦) اوریدلی می هم دی چی کونډه دبچو والاوی دهغې سره نکاح جائزنه ده، دداسی ښځی سره نکاح جائزده اوکه نه؟

جواب: که یوه کونډه ښځه په سبب دپرورش دخپلو بچیانو دوهمه نکاح ونه کړی نوثواب به ورکول سی. خونکاح کول یې صحیح دی. په نکاح کی څه ګناه نسته اوپه دی زمانه کی چی دوهمه نکاح عیب ګڼل کیږی نوبیا خو ضرور کول پکار دی. اوثواب یی زیات دی. (٥) فقط

---

(١). وانکحوا الایامی منکم (نور۴) جمع ایم وهی من لیس لها زوج بکرا کانت او ثیبا ومن لیس له زوجة (جلالین ص ٢٩٨) . ظفیر

(٢). دحضور ﷺ زیاتی بیبیانی کونډی وی. اوداسی ډیرو اصحابو هم دکونډو سره ودونه کړی دی. ظفیر

(٣). سورة النحل رکوع ١٢ . ظفیر

(٤). رای فی ثوب غیره نجسا مانعا ان غلب علی ظنه انه لو اخبره ازالها وجب والا لا، فالامر بالمعروف علی هذا (درمختار) وان علم انه لا تعظ وینزجر بالقول ولا بالفعل ولو باعلام سلطان اوزوج اووالد له قدرة علی المنع لا یلزمه ولایاثم بترکه (ردالمحتارقبیل کتاب الصلوة ص٣٢٥ ج١،ط.س. ج١ ص٣٥٠ مطلب فی الامر بالمعروف).

(٥). ان امرأة قالت یارسول الله ﷺ ان ابني هذا کان بطني له وعاء وثدیي له سقاء وحجري حواء وان اباه طلقني =

Maktaba Tul Ishaat. com

دهغه نابالغانو نکاح چی په هیڅ هم نه پوهیږي جائزده اوکه نه؟ سوال: (۷) چی کم یو نابالغ په هیڅ هم نه پوهیږی دهغوی نکاح په شریعت کی جائزده اوکه نه؟ انجلی اودهلك واده کول په څومره عمر کی جائز اوکول پکاردی؟

جواب: دنابالغانو نکاح چی ولی یی وکړی صحیح ده. دنابالغو دپوهی ضرورت نسته داولیاء پوهیدل اواجازه ورکول ضروری دی دعمر څه حد مقرر نسته. (۱) فقط

دبالغ کیدو څخه وروسته دپلار فرض دی چی دانجلی او دهلک واده وکړی: سوال: (۸) چی دیو سړی لور دپنځو ویشتو کالو سی اودی یې واده نه ورکوی، ایا په ده پسی لمونځ صحیح دی؟

جواب: دخپلی لور واده دمناسب ځای او دکفو دپیدا کیدو سره ضروری دی دکفو دپیدا کیدو اودموقع مناسب څخه وروسته په نکاح کی تیزی کول پکاردی. اوپه ښه موقع پیدا کیدو خو فوراً نکاح کول پکاردی. (۲) فقط

دنابالغ نکاح جائز ده اوکه نه؟ سوال: (۹) څلور کاله مخکی په حالت دنابالغتیا کی زما نکاح درحمت الله دخور سره سوی وه اوس موږ دواړه بالغ یو او زموږ واده سویدی دا نکاح صحیح ده اوکه نه؟ دانجلی ورور رحمت الله وایی چی دنابالغ نکاح صحیح نه ده؟

جواب: دانکاح شرعا صحیح ده او دانجلی دورور رحمت الله وینا چی دانکاح صحیح نه ده غلطه ده (۳).

دانجلی کښینول او واده یی نه کول څنګه دی؟ سوال: (۱۰) چی کم سړی پیغله لور تر ډیره وخته پوری کښینوی بغیر دنکاح څخه نودده څه سزا ده؟

جواب: که دکفو پیدا کیدو سره هم ده دلور په نکاح کی وروسته والی وکی نودی ګنهګار دی اوپه حدیث پاك کی دی چی کله انجلی یاهلك بالغ سی او ددوی پلار ددوی نکاح نه کوی اوددوی څخه څه ګناه وسی نوددی سزایی پلار ته ورکول کیږی اوپه یو روایت کی دی چی دچا لور ددولسو کالو سی اودی ددی نکاح ونه کړی او ددی څخه څه ګناه وسی

= واراد ان ینزعه مني فقال رسول الله ﷺ انت احق به ما لم تنكحي رواه احمد وابوداؤد (مشكوٰة ص ۲۹۳) او دباری تعالی ارشاد دی: وانكحوا الايامى منكم (نور: ۴) . ظفير

(۱). ويجوز نكاح الصغير والصغيرة اذا زوجها الولى بكرا كانت الصغيرة اوثيبا (هدايه باب فى الاولياء ص ۲۹۵ ج۲) . ظفير

(۲). وعن ابى سعيد وابن عباس قالا قال رسول الله ﷺ من ولد له ولد فليحسن اسمه وادبه فاذا بلغ فليزوجه فان بلغ ولم يزوجه فاصاب اثما فانما اثمه على ابيه (مشكوٰة كتاب النكاح باب الولى ص ۲۷۱). ظفير

(۳). عن عائشة رضي الله عنها ان النبى ﷺ تزوجها وهى بنت سبع سنين وزفت اليه وهى بنت تسع سنين ولعبها معها ومات عنها وهى بنت ثمانى عشرة رواه مسلم (مشكوٰة باب الولى ص ۲۷۰). ظفير

نو داگناه دپلار په غاړه ده، دحدیث شریف الفاظ دادي: وعن عمر بن الخطاب وانس بن مالك رضی الله عنهما عن رسول الله ﷺ قال في التوراة مكتوب من بلغت ابنته اثنتی عشرة سنة ولم یزوجها فاصابت اثماً فاثم ذلك علیه رواه البیهقی (۱) غرض داچي ددولسو کالوپه رسیدو دابالغه کېږی اودایي تهدیداً او زجراً وفرمایل چي خلګ دبالغی لور په نکاح کی وروستوالی ونه کړی. فقط

دیوی ښځه زیاتی ښځی کول کله جائزدي؟ **سوال**: (۱۱) دفقه په رڼا کی سړی په کموحالاتو کی دیوې ښځه زیاتی ښځی کولی سی؟

جواب: په شریعت کی سړی ته دڅلورو ښځو اجازه سته او داور لره مباح دی خوددی سره داحکم دی چی په دوی کی به عدل اومساوات کوی. اوکه داسی نه کوی نو بیادی په یوی ښځی اکتفاء وکړی کما قال الله تعالٰی: فانكحوا ماطاب لكم من النساء مثنٰی وثلٰث ورباع فان خفتم ان لا تعدلوا فواحدة الآیة، النسآء : ۱ .

دکونډی سره نکاح کول وجه دناراضی نه دی ګرځول پکار: **سوال**: (۱۲) زید دخپل خاندان دیوی کونډی مسماة په هنده سره نکاح کړیده دخاندان والاپه دی ناراضه دی اوپه قسم قسم طریقو ورته نقصان رسوی دجمعی په ورځ یوواعظ په دوران دوعظ کی داسی وویل چی دکم سنت په اجراء سره فتنه راځی نوپه هغه عمل کول ناجائز دی اوپه مثال کی یی یوه واقعه دنبی کریم ﷺ بیان کړه چی دخانه کعبی دیوال نیمګړی ؤ، حضور ﷺ دفتنی دبیری پوره نه کړی اودا ارشاد یی وفرمایی: په نیغولو کی دفتنی بیره ده، ځکه نو دا به په دی حالت پرېږدم نو دبرنی حالاتو په بناء زید متردد دی چی دا روایت دده په حالت منطبق کېږی اوکه نه؟ دی به دالله پاك په نزد ګنهګار خو نه وی اوکه ګنهګار وی نو اوس څه کول پکاردی چی په آخرت کی دمواخذی څخه محفوظ سی.

جواب: دکونډی سره نکاح کول شرعاڅه دعیب اودناراضتیا شی نه دی ځکه چی دکونډی نکاح په قرآن کریم اوپه عمل مستمره دنبی کریم ﷺ اودصحابه کرامو رضی الله عنهم ثابته ده پر دی رد اوبد ویونکی اوناراضه خلګ مخالف دحکم دباری تعالٰی اودنبی کریم ﷺ دی، چی دکمو خلګو خاندان په دی خفه دی او ضرر رسوی نو که دهغوی دا ضرر رسول او خفګان صرف دنکاح دکونډی دوجه وی چی دوی داعیب اوبد اوشرم ګنی نو سخت جهالت اوګناه ده داسی خلګو لره توبه پکارده کنی دکفر بیره ده ددغه واعظ بیان صحیح نه دی اوده چی کمه مسئله بیان کړیده هغه هم غلطه ده اوپه مثال کی چی کمه واقعه

---

(۱). مشکوة باب الولي ص ۲۷۱، او ددوهم حدیث الفاظ دادي. قال رسول الله ﷺ من ولد له ولد فلیحسن اسمه وادبه فاذا بلغ ولم یزوجه فاصاب اثما فانما اثمه علی ابیه (ایضا) . ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

درسول الله ﷺ بیان کړیده هغه هم غلط دی، هغه واقعه داسی نه ده چی کمه ده بیان کړیده بلکی په کتابونو داحادیثو کی لکه مسلم، ابوداود، ترمذی کی واقعه داسی راغلی ده چی حضرت عائشه رضي الله عنها دانذر کړی وو. چی که مکه دحضور ﷺ په لاس فتح سوه نودابه په کعبه کی دننه دوه رکعته لمونځ کوی چی مکه فتحه سوه نورسول الله ﷺ ددی لاس ونیوی اوحطیم ته یی بوتله اووی فرمایل چی په حطیم کی دوه رکعاته اداء کړه ځکه چی حطیم هم بیت الله دی. ستا قوم په وجه دکم خرچی په وخت دتعمیر کی حطیم دبیت الله څخه دباندی پریښووی که ستا قوم دجاهلیت دزمانی سره قریب نه وی نو مابه خانه کعبه ورانه کړی وای او دابراهیم علیه السلام دآبادی سره به می موافقه جوړه کړی وای اوحطیم به می په کعبه کی داخل کړی وای، او دخانه کعبی ددروازی درشل به می دمزکی سره پیوست کړی وای. اودخانه کعبی به می دوی دروازی جوړي کړی وای یوه په طرف دمشرق اوبله په طرف دمغرب. اوکه زه ترراتلونکی کاله پوری ژوندی وم نوداسی به کوم (۱). انتهٰی

معلومه سوه چی واعظ کمه واقعه بیان کړیوه هغه صحیح نه وه اونه په دی کی دفتنی دبیری څخه دسنت دترك کولو څه ذکر نسته بلکی ددوی ﷺ غرض داوو چی دقریش قوم اوس په اسلام کی داخل سو زمانه دکفر اوجاهلیت قریبه ده ورته نوهسی نه چی ددوی په ایمان اواسلام کی څه خلل واقع سی، دلته فی الحال دخانه کعبی بدلول څه ضرور کار نه وو، اوبیا دوی داهم ښکاره کړله چي که راتلونکی کال ته ژوندی وم نو دا کار به کومه خو ددوی ﷺ وفات وسو. غرض داچی داواقعه دکونډی سره هیڅ تعلق نه لری. یو دینی امر ددی وجه څخه چی خلګ به خفه سی پریښوول جائزنه دی. اودزید ددی نکاح مؤاخذه به نه کیږی بلکی ده ته ثواب ورکول کیږی. فقط

دحضور ﷺ دپاره څو ښځی روا وی: سوال: (۱۴۱۱) دحضور ﷺ دپاره په حکم دالله جل جلاله په یو وخت کی څو بیبیانی روا وی؟ او داسلام بادشاه څو ښځی کولی سی؟

سوال: (۱۴۱۲) داسلام باچا لره شرعًا په نکاح څو ښځی په یووخت کی روا وی؟

جواب: تر نهو پوری جائز وی لکه چی په جلالین شریف کی دی. لایحل لك النسآء من بعد التسع اللاتی اخترتك الخ (۲) او داکثرو عالمانو دامذهب دی کذا فی الکمالین (۳)

---

(۱). عن الاسود بن يزيد ان ابن الزبير قال له حدثني بما كانت تقضي اليك ام المؤمنين يعني عائشة فقال حدثني ان رسول الله ﷺ قال لها لو لا ان قومك حديث عهد بالجاهلية لهدمت الكعبة وجعلت لها بابين فلما ملك ابن الزبير هدمها وجعل لها بابين (ترمذی باب ماجاء فی کسر الکعبة ص ۱۰۷ ج۱) . ظفير

(۲). جلالین سورة الاحزاب ص ۳۵۲. ظفیر

(۳). جلالین مع حاشیة ص ۳۵۲.

هسی دحضور ﷺ بیبیانی یوولس یا ددې څخه زیاتی وی خوپه یو وخت کی دنهو څخه زیاتی سوی نه وی. فقط

(۲) په یووخت کی دڅلورو څخه زیاتی صحیح نه دی. [1] فقط

یوپه بل پسی چی څومره نکاح ګانی کوی نوکولی یې سی: **سوال**: (۱۵\۱) یوسړی په خپل عمر کی څومره نکاح ګانی کولی سی؟

په یووخت کی دڅلورو څخه زیاتی جائزنه دی: **سوال**: (۱۲\۳) اوڅومره ښځی ساتلی سی؟

جواب: (۱) په عمر کی یوپه بل پسی چی څومره وغواړی دهغومره سره نکاح کولی سی.

(۲) خوپه یووخت کی دڅلورو څخه زیاتی ښځی نه سی ساتلی. [2] فقط

دوهم واده چی دمخکی ښځی داجازی څخه بغیروی جائزدی: **سوال**: (۱۷) زما دواده ډیره موده وسوه خوهلك می نه دی سوی ددې وجه څخه ما په بل ځای کی ځان لره دبل واده بند وبست کړیدی یومولوی صاحب وایی چی دمخکی ښځی څخه اجازه واخله نو بیابه هلته دوهمه نکاح جائزوی اومخکنی ښځه راضی نه ده انکار کوی. نوددی دناراضګی او انکار سره سره بل واده صحیح دی که نه؟ او آیا دزوجې داجازې ضرورت سته اوکه نه؟

جواب: دا قول صحیح نه دی چی دمخکی ښځی داجازی څخه بغیر دوهمه نکاح صحیح نه ده بلکی پوښتونکی لره دمخکی ښځی داجازی څخه بغیر هم دوهمه نکاح جائزده او ددی په نه رضا کیدو دوهمه نکاح ناجائزه نه ګرځی [3]. خو داضروری ده چی ددوهمی نکاح څخه وروسته ددواړو ښځو حقونه پوره پوره اداء کړی اوبرابری اوعدل وکړی. فقط

---

[1]. فانکحوا ما طاب لکم (ای تزوجوا ما بمعنی من) من النساء مثنی وثلث ورباع ولا تزیدوا علی ذالك (سورة النساء جلالین ص ۲۹) . ظفیر

[2]. قال الله تعالی فانکحوا ماطالب لکم من النساء مثنی وثلث وربٰع (سورة النساء) وصح نکاح اربع من الحرائر والاماء فقط للحر لا اکثر وله التسری بماشاء من الاماء (الدر المختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح فصل فی المحرمات ص ۴۰۰ ج۲ ، ط. س. ج۳ ص ۴۸) . ظفیر

[3]. یجب وظاهر الآیة انه فرض ان یعدل ای ان لایجوز فیه ای فی القسم بالتسویة فی البیتوتة وفی الملبوس والماکول والصحبة (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب القسم ص۵۴۲ ج۲، ط. س. ج ۳ ص۲۰۱). ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

لومړنی باب

دنکاح ارکان اوددی دصحیح کیدو شرطونه او ددی دانعقاد صورتونه

په نکاح کی څوفرض څو واجب او دعاقدانو څه اختیارات دی؟ سوال: (۱۱۱۸) په نکاح کی څو کارونه فرض او واجب دی؟ (۲) عاقدانو ته دا اختیار سته چی هغوی په چا وغواړی نکاح وتړی اوکه نه شریعت دیو خاص سړی حکم ورکوی. (۳) آیا قاضی یا ملا بغیر درضامندی اوبغیر دطلب دعاقدانو څخه په نکاح کولو سره په سرکار کی په مقدمه کولو سره جبرًا دنکاح تړلو دپیسو حقدار ګرځی. (۴) اوچی کله دی نکاح ونه تړی نودی دنکاح تړلو داجرت مستحق کیدی سی او دعدالت په ذریعه یی په زور حاصلولی سی ؟ (۵) کم فطری حقوق چی شارع ﷺ مسلمانانو ته ورکړی دی په دی کی څوك مداخلت کولی سی اوکه نه؟ (۶) که یو سړی مسلمانان دهغه فطری حقونو څخه چی کم شارع ﷺ دوی ته ورکړی دی په طمع دنفس او دجاهلانو درسم، په زور دسرکار محروموونکی وی دا کوونکی څنګه دی اودده څه حکم دی؟

جواب: نکاح نوم دایجاب او دقبول دی اودا دواړه رکن دنکاح دی اودهر یوه دعاقدانو څخه دیو بل لفظ اوریدل او دارنګه دشاهدانو اوریدل دایجاب او قبول دا شرط دی دنکاح، اودنکاح سنت اومستحب اعلان وغیره دی. چی درمختار په داسی عبارت سره بیان کړیدی: ویندب اعلانه وتقدیم خطبة وکونه فی مسجد یوم جمعة بعاقد رشید وشهود عدول الخ (۱) وفیه ایضا وینعقد بایجاب وقبول الخ (۲) وشرط سماع کل من العاقدین لفظ الآخر الخ وشرعًا حضور شاهدین (۳) الخ ملخصا والتفصیل یطلب من کتب الفقه

۲. شرعًا عاقدانو ته داحق حاصل دی چی دوی بی له واسطی ایجاب او قبول وکړی یاپه یو بل سړی ایجاب وقبول په طریقی دنیابت او دوکالت سره وکړی اوکه انتظامًا پردوی دحاکمانو دا‌ړخه څوك قاضی وغیره مقرر وی چی په ناجائز طور سره نکاح ونه سی نوپه دی کی هم څه حرج نسته چی په دوی پخپله ایجاب اوقبول وکړی.

۳. شرعًا دوی ته په خپله داحق نسته څوکه دحاکمانو دطرفه دی په دی کار مقرر وی او انتظام ددی تقاضا کوی چی کم سړی دحکومت دطرفه دنکاح ویلو دپاره مقرروی هم په دوی دی نکاح وسی او په رجسټر کی دی درج سی چی بیا وروسته ددرواغو دعوٰی او

(۱). الدر المختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص ۳۲۰ ج۲. ط.س ج۳ ص ۸. ظفیر
(۲). ایضا ص ۳۲۱ ج۲ ، ط.س ج ۳ ص ۹. ظفیر
(۳). الدر المختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص ۳۷۳ ج۲ ، ط.س ج ۳ ص ۲۱. ظفیر

دغلطی نکاح جګړه راپيښه نه سی نوشريعت دانه منع کوی. بلکی داهم شرعی حکم دی ځکه چی انتظام دمعاملاتو اورفع دتنازعاتو اوخصوماتو هم ضروری وی لکه چی دبيع او دشراء دپاره داسی انتظامات سويدی، چی ددی پايبندی دحاکمانو په امر سره کيږی.
(۴) په دی صورت کی دی مستحق داجرت نه دی باقی دتحرير وغيره اجرت چی کم دده دپاره دحاکمانو دطرفه مقرروی دهغه په باره کی دي موافق دمقررو قاعدو عمل وسی.
۵. په اصل کی دتمامو معاملاتو شرعی دپاره دځه تحرير او دکاغذ او درجسټر وغيره ضرورت نسته، تمام عقود بيع، شرا، نکاح وغيره زبانی هم کيدی سی خوکه حاکمانو ددی دپاره ځه قاعدی اوانتظام مصلحت ګڼلی وی نوداهم خلاف شرع نه دی. لکه چی په قرآن کريم کی ارشاد دی: ياايها الذين آمنوا اذا تداينتم بدين الی اجل مسمًّی فاکتبوه الخ ([1]) نو داليکل که ځه هم ضروری نه وو خو دمصلحتونو دوجه څخه مفيد دی نو ددی امورو هم شريعت اجازه ورکوی.
۲. داسی شخص به ګنهګار وی. فقط

ايجاب اوقبول ضروری دی شپږ کلمی وغيره ضروری نه دی: سوال: (۱۹) عند النکاح که دواړه صفت دايمان اوشپږ کلمی بيان نه کړی اوصرف ايجاب اوقبول فرض وګڼی او صرف همدا وکړی نو ددی ځه حکم دی؟

جواب: په نکاح کی ايجاب اوقبول ضروری دی. بغير دايجاب اوقبول څخه نکاح نه کيږی ([2]) اوصفت دايمان اودکلمو ويل په دغه وخت کی دنکاح دانعقاد دپاره شرط نه دی بغير ددي ويلو هم نکاح منعقد کيږی. اوسنت طريقه دنکاح داده چی مخکی به مسنونه خطبه وويل سی اوبيا ايجاب اوقبول په مجلس دنکاح کی وسی او دايجاب او قبول پر وخت کم از کم دوه شاهدان ضروری دی. ([3]) فقط

دالله ﷻ اودهغه درسول شاهدی کافی نه ده ددوو سړو يا ديو سړی او ددوو ښځو په شاهدی سره نکاح کيږی: سوال: (۲۰) يوی ښځی اويوسړی په يوازی والی کی اول ايجاب اوقبول سره وکی په دغه ځای کی نور خوك نه وو. خدای ﷻ اودهغه رسول ﷺ دوی په خپل مينځ کی شاهد کړی وه. بياځه موده وروسته ديوسړی اوددوو ښځو په مخکی يی ايجاب

([1]). سورة البقرة رکوع ۳۹ . ظفير

([2]). وينعقد ای النکاح ای يثبت ويحصل انعقاده بالايجاب والقبول (ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۲۱ ج۲ ، ط.س ج ۳ ص ۹. ظفير

([3]). ويستحب ان يکون النکاح ظاهرا ويکون قبله خطبة وان يکون عقده فی يوم الجمعة وان يتولی عقده ولی رشيد وان يکون بشهود عدول (البحر الرائق کتاب النکاح ص۸۷ ج۳ ، ط.س ج۳ ص۸۱ قبيل قوله وينعقد بايجاب). ظفير

Maktaba Tul Ishaat. com

اوقبول دوباره وکی نونکاح صحیح سوله اوکه نه؟

جواب: په یوازی والی کی دښځی او دسړی په ایجاب اوقبول سره نکاح نه کیږی [۱] او دالله جَلَّ جَلالُهٗ اودرسول الله ﷺ په شاهدی سره نکاح تړلو ته بعض فقهاؤ کفر ویلی دی. په هر حال داسخته ګناه ده [۲] اونکاح نه صحیح کیږی اوکه وروسته یی ددوو سړو یادیو سړی او ددوو ښځو په مخکی دوباره ایجاب وقبول وکی نونکاح به صحیح سی.

په خپل مینځ کی ددوو شاهدانو په مخکی په ایجاب اوقبول سره نکاح کیږی: **سوال**: (۲۱) یوسړی ددوو شاهدانو په مخکی خپله نکاح په خپله دیوی کونډی ښځی سره کړیده او په خپله یی ایجاب او قبول کړیدی ایا دانکاح صحیح ده؟

جواب: دانکاح صحیح ده اوشریعت ددوو کسانو په شاهدی سره اعلان دنکاح منی ګویا ضروری اعلان حاصل سو. [۳] فقط

ښځی وویل چی زه خپل ځان ستا په نکاح کی درکوم سړی وویل ما قبوله کړلی نو نکاح وسوه: **سوال**: (۲۲) زید او هنده خپله نکاح ددوو شاهدانو په مخکی داسی وکړه چی هندې زید ته وویل ما تاته خپل ځان په نکاح درکی نوزید وویل ما قبول کړی نو دانکاح جائز ده اوکه نه؟

جواب: که ددوو شاهدانو په مخکی یې په مذکوره طریقه سره ایجاب اوقبول کړی وی نو نکاح صحیح سوه. کذا فی الدر المختار . [۴] فقط

بغیر دایجاب او قبول څخه نکاح نه کیږی: **سوال**: (۲۳) زید دخپل نابالغ زوی دپاره دبکر نابالغه لور وغوښتله چی ملاصاحب دنکاح دپاره کښېنستی دشاهدانو دپاره چی کم کلمات دپاره دشناخت دشاهدانو ویل کیږی ده ونه ویل اونه یی دقبولیت الفاظ په خپله ژبه وویل اوس ښځه اوخاوند بالغ سویدی اوبکر وایی چی دغه وخت نکاح نه وه سوی ددی وجه څخه موږ رخصت نه سو کوی اوبل ځای واده کول غواړو آیا نکاح سویده اوکه نه اوبل ځای یی نکاح صحیح ده اوکه نه؟

---

[۱]. لوتزوج بغیر شهود ثم اخبر الشهود علی وجه الخبر لایجوز الا ان یجده عقدا بحضرتهم (ایضا ص۹۴ ج۳ ط.س ج ۳ ص ۸۸ تحت قوله عند حرین الخ). ظفیر

[۲]. وفی الخانیة والخلاصة لوتزوج بشهادة الله ورسوله ینعقد ویکفر لاعتقاده ان النبی ﷺ یعلم الغیب (ایضا ص ۹۴ ج۳ ، ط.س ج ۳ ص ۸۸). ظفیر

[۳]. ویشترط الاعلان مع الشهود لما فی التبیین ان النکاح بحضور الشاهدین یخرج عن ان یکون سراً ویحصل بحضورهما الاعلان (ایضا) ط.س ج ۳ ص ۸۸. ظفیر

[۴]. وینعقد ای النکاح بایجاب من احدهما وقبول من الآخر الخ کزوجت نفسي الخ منك ویقول الآخر تزوجت (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۲۱ ج۲ ، ط.س ج ۳ ص۹). ظفیر

جواب: بغير دايجاب اوقبول څخه نكاح نه كيږي نوپه مذكوره صورت كي نكاح نه ده سوي. په درمختار كي دي چي: وينعقد ملتبسا بايجاب من احدهما وقبول من الآخر وضعا للماضي الخ وفيه ايضا وشرط حضور شاهدين حرين مكلفين سامعين قولهما على الاصح الخ ملخصا. (١) فقط

په مذكوره صورت كي نكاح صحيح نه ده: **سوال**: (۱۲۴) الهي بخش چندو نومي ښځي ته منى آرډ راوليږي او ورته وى ليكل كه تامنى آرډر واخيستي نوته به زماپه نكاح كي راسي اوشاهد دنكاح به هغه خلگ وي چي دچا په مخكي دي منى آرډر وصول كي. داسي نكاح كيږي اوكه نه؟

جواب: داسي نكاح نه منعقد كيږي. (٢) فقط

ددوو شرعي شاهدانو په مخكي بغير دمهر څخه په ايجاب اوقبول سره نكاح كيږي اوكه نه؟

سوال: (۱۲۵) زيد اوهنده پريو ځاى ناست دي اوهم دلته خالد اوصالحه اوحميده هم دي زيد هندې ته دري واره بغير دذكر دمهر څخه وويل ستاسره نكاح كوم تاته منظوره ده نو په دي صورت كي نكاح وسوله اوكه نه؟ اوخطبه دنكاح ويل ضروري دي اوكه نه؟

جواب: په دي صورت كي نكاح صحيح اولازمه ده ځكه چي دصحت دنكاح شرط دوه شاهدان دي اوركن يې ايجاب اوقبول دي اودا دواړه په دي صورت كي موجوددي خطبه سنت ده اودنكاح صحت پردي موقوف نه دي (٣) فقط. كتبه عتيق الرحمٰن عثماني

قال في الدر المختار لوقال بالمضارع ذي الهمزة اتزوجك فقالت زوجت نفسي انعقد. (٤) فقط

چي دوه شرعي شاهدان ووايي چي زموږ په مخكي ايجاب اوقبول سويدي نو نكاح وسوله:

سوال: (۱۲۶) زيد مدعي دي چي هنده زماپه عدم حاضري كي خپل نفس ماته راكړى وو، اوماهم ددي په عدم حاضري كي قبول كړى وو، اوعمر اوخالد او دهندې پلار شاهدان دي نوپه دي صورت كي نكاح وسوه اوكه نه؟

جواب: په دي صورت كي چي دهنده اودزيد ددواړو په ايجاب او قبول باندي شاهدان سته نودا نكاح صحيح سوه دنكاح دصحت اصلي مدار پرشاهدانودي نوچي عمر اوخالد

---

(١). وگورى الدر المختار على هامش ردالمحتار كتاب النكاح ص۲۱ ۳ ج۲ وص۳۷۳، ط.س ج۳ ص۹). ظفير

(٢). بنيادي خبره داده چي نه ايجاب قبول سوى اونه شرعي شاهدان چي اركان اوشرائط دي، وينعقد بايجاب من احدهما وقبول من الاخر الخ (الدرالمختار على هامش ردالمحتاركتاب النكاح ص۳۲۱ ج۲،ط.س ج۳ ص۹). ظ

(٣). ويندب اعلانه وتقديم خطبة (الدرالمختار على هامش ردالمحتار كتاب النكاح ص۳۵۹ ج۲ ، ط. س ج۳ ص۸). ظفير

(٤). ردالمحتار كتاب النكاح تحت قول الماتن اذا لم ينو الاستقبال ص۳۲۳ ج۲، ط.س ج۳ ص۱۱). ظفير

Maktaba Tul Ishaat. com

ددی امر شاهدان دی چی زموږ ددواړو په مخکی زید اوهنده ایجاب اوقبول کړیدی نو نکاح وسوله. هکذا فی کتب الفقه (۱).

ښځی سړی ته وویل زما نکاح وکړه ده ددوو شاهدانو په مخکی وویل دفلانی سره می نکاح دروکړه نو څه حکم دی؟ **سوال**: (۲۷\۱) سړی دیوی ښځی سره ددی په رضا نکاح وکړه او دښځی او دسړی په مینځ کی داخبری وسوی چی ښځی سړی ته وویل زما نکاح دخپل ځان سره وکړه سړی ولاړی او ددوو سړیو په مخکی یی وویل ما دفلانی ښځی نکاح دخپل ځان سره وکړه اوقبول می کړه اوشاهدانو ته یی صرف دښځی نوم واخیستی نه ددی دپلار اونه دقوم، اوشاهدانو داښځه نه پیژندله نو دانکاح جائز سوه اوکه نه؟

په لاندی صورت کی نکاح وسوه اوکه نه؟ **سوال**: (۲۸\۲) یوه نکاح خوان نکاح په دی صورت وتړله چی مخکی دپیغلی انجلی څخه اجازه واخیستل سوه، هغه خاموشه پاته سوه بیایی دولی څخه اجازه واخیستل سوه، هغه اجازه ورکړه بیایی سړی ته وویل چی دفلانی دلور سره ستا نکاح په عوض دمهر معین کی وسوه تا قبوله کړه، ده وویل ما قبوله کړه نو دا صورت دنکاح موافق دشرعی دی اوکه نه؟

جواب: (۱) که دښځی نوم دپلار دنوم سره اخیستل سوی وی نونکاح صحیح سوه (نو په صورت مسئوله کی نکاح نه ده سوی ځکه چی شاهد خونه داپیژنی اونه ددی دپلار نوم اخیستل سویدی چی دامتعینه سی (۲)). ظفیر

(۲) په دی صورت کی نکاح وسوه (۳).

دبدن بخښلو په لفظ ویلو سره په مخکی ددوو شاهدانو په ایجاب وقبول سره نکاح کیږی اوکه نه؟ **سوال**: (۲۹\۱) که یوه کونډه ښځه ددوو شاهدانو په مخکی خپل تن وبخښی په اراده دنکاح اوسړی یی په دغه مجلس کی قبوله کړی نونکاح به منعقد وی اوکه نه؟

جواب: په دی صورت کی شرعًا نکاح منعقد سوله په درمختار کی دی: وانما یصح بلفظ تزویج ونکاح وهو کل لفظ وضع لتملیك عین کاملة فی الحال الخ کهبة وصدقة وعطیة الخ بشرط نیة اوقرینة وفهم الشهود المقصود الخ انتهٰی (۱) ملخصا. فقط

---

(۱). وشرطه حضور شاهدین (درمختار) ای یشهدان علی العقد (ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۷۳ ج۲، ط.س ج۳ ص۲۱). ظفیر

(۲). ولا المنکوحة مجهولة (درمختار) ظاهره انها لو جرت المقدمات علی متعینة تمیزت عند الشهود ایضا یصح العقد لان المقصود نفی الجهالة وذالك بتعینها عند العاقدین والشهر الخ ویؤیده ما سیأتی من انها لو کانت غائبة وزوجها وکیلها فان عرفها الشهود وعلموا انه اراد کفی ذکر اسمها والا لابد من ذکر الاب والجد ایضا (ردالمحتار کتاب النکاح ص ۳۲۷ ج۲ ، ط.س ج ۳ ص ۱۵). ظفیر

(۳). وینعقد بایجاب وقبول الخ (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۲۱ ج۳، ط.س ج۳ ص ۹).

بغير دايجاب اوقبول څخه نكاح صحيح نه ده: **سوال**: (۳۰\) كه يوه ښځه بالغه وی اوپه وخت دنكاح ايجاب اوقبول نه وی سوی نونكاح به جائزوی اوكه نه؟

جواب: بغير دايجاب او قبول څخه نكاح نه كيږی. ([2]) فقط

ښځه اوسړی په رضامندی سره ددوو شاهدانو نكاح وكړی نودا صحيح ده: **سوال**: (۳۱\) زيد او هنده ديوبل سره په رضا ددوو شاهدانو عابد اوزاهد په مخكی عقد وكړی ددی عقد علم صرف عابد اوزاهد ته دی آيا پردوی ددی اظهار ضروری دی اوكه نه؟

جواب: نكاح په دی صورت كی شرعًا صحيح اومنعقده ده ځكه چی كم اعلان شرط دانعقاد دنكاح دی هغه په دی صورت كی حاصل سو ([3]) خومستحب اوسنت دادی چی عام اعلان دنكاح وسی. كما ورد اعلنوا هذا النكاح واضربوا عليه بالدف. ([4]) فقط

دښځی داويل چی زه ستا منكوحه يم صرف په دی نكاح نه كيږی: **سوال**: (۳۲\) هندی عمرته وويل چی زه ستا منكوحه يم اوعمر ددی الفاظو څخه وروسته ساكت سو نونكاح منعقده سوه اوكه نه؟

جواب: په دی الفاظو نكاح نه كيږی ځكه چی په دی صورت كی ايجاب ستنه خو قبول نسته اودشاهدانو وجودهم په وخت دعقد دنكاح نسته چی شرط دنكاح دی. ([5]) فقط

دګونګی نكاح به څنګه وی؟ **سوال**: (۳۳\) يوهلك كوڼ اوګونګی دی اوبالغ دی دده نكاح به څنګه كيدی سی؟

جواب: چی كم هلك كوڼ اوګونګی وی اوبالغ وی نوپخپله دده قبلول دجواز دنكاح دپاره شرط دی خوچی دی خبری نه سی كولی نو په اشاره به قبلول كوی اوفقهاء ليكی چی كه دده لړ ليكل زده وي نوليكل دی دده په مخكی وليكی اودا دی په ده وليكی چی ماته قبوله ده، اوكه په ليكلو نه پوهيږی نوبيا صرف په اشاره سره قبلول كافی دی. ففی كافی

([1]). الدر المختار علی هامش ردالمحتار كتاب النكاح ص۳۲۸ ج۲ ، ط.س ج ۳ ص ۱۲. ظفير

([2]). ينعقد ملتبسا بايجاب من احدهما وقبول من الاخر (درمختار) ينعقد ای النكاح ای يثبت ويحصل انعقاده بالايجاب والقبول (ردالمحتار كتاب النكاح ص ۳۲۱ ج۲ ، ط.س ج ۳ ص ۹). ظفير

([3]). النكاح ينعقد بالايجاب والقبول بلفظين الخ ولاينعقد نكاح المسلمين الا بحضور شاهدين حرين عاقلين بالغين الخ (هدايه كتاب النكاح ص ۲۸۵ ج۲). ظفير

([4]). ويندب اعلانه وتقديم خطبة وكونه فی مسجد يوم جمعة (درمختار) قوله ويندب اعلانه لحديث الترمذی اعلنوا هذا النكاح واجعلوه فی المساجد واضربوا عليه بالدفوف فتح (ردالمحتار كتاب النكاح ص ۳۵۹ ج۲ ، ط.س ج ۳ ص۸). ظفير

([5]). وينعقد الخ بايجاب من احدهما وقبول من الاخر وضعا للماضی الخ وحضور شاهدين حرين اوحر وحرتين مكلفين سامعين قولهما معا (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار كتاب النكاح ص ۳۲۱ ج۲ ، ط.س ج ۳ ص ۹). ظفير

Maktaba Tul Ishaat. com

الحاکم الشهيد مانصه فان کان الاخرس لا يکتب وکان له اشارة تعرف فی طلاقه ونکاحه وشرائه وبيعه فهو جائز (۱) الخ (فقد رتب جواز الاشارة علی عجزه عن الکتابة فيفيد انه ان کان يحسن الکتابة لاتجوز اشارته ردالمحتار کتاب الطلاق ص۴۸۵ ج۲ ظفير). فقط

ښځې وکيل جوړکې نوده ايجاب وقبول وکې نو ددې څه حکم دی؟ **سوال**: (۳۴\) هنده چې عاقله اوبالغه ده عمر يې دخپلې نکاح وکيل په مخکې ددوو شاهدانو جوړکې نوعمر زيد ته وويل چې ته دهنده نکاح دخالد سره وکړه په دی ويلو سره زيد مسنونه خطبه وويله اوپه خالد يې ايجاب وقبول وکی ددې څخه وروسته دعاء دتبرك وسوله او خوږې يا ميتهائی هم تقسيم سوی ، په دی صورت کی نکاح شرعا صحيح ده اوکه نه؟

جواب: په لوړ ذکر سوی صورت کی نکاح وسوه. دهندی عاقلی بالغی ويل چې کله اجازه دنکاح کولو زيد ته ورکړه اوزيد وروسته دتحقيق دحال اودبيان دشاهدانو څخه په مخکی ددوو شاهدانو ايجاب وقبول وکی نو دانکاح په اعتبار دشرعی قواعدو اودفقه دکتابونو دتصريح مطابق صحيح ده څه خامی اوخلل پکښی نسته دملايانو اعتراض غلط دی. (۲) فقط

د: انجلی مې ورکړه، په ويلو سره نکاح کيږی اوکه نه؟ **سوال**: (۳۵\) دوو سړيانو غلام محمد ته وويل چې تاخپله لور درحم علی زوی ته ورکړه نوغلام محمد وويل ما ورکړه، دغه مذکوره سړيانو رحم علی ته وويل چې غلام محمد لور درکړه. اوهغه خوشحاله سو او منظوره يی کړله نو دانکاح صحيح ده اوکه نه؟

جواب: که ددوو شاهدانو په مخکی په مجلس دنکاح کی ايجاب اوقبول سوی وو نوپه دی صورت کی نکاح صحيح سوله (په درمختار کی دی: وهل اعطيتنيها ان المجلس للنکاح وان للوعد فوعد (۳) الخ). فقط

په ان شاء الله سره دعقد حکم: **سوال**: (۳۶\) يو سړی په محفل دعقد کی ووايی چې کوچنۍ لور فلانۍ ان شاء الله په نکاح دفلانی ورکوم يعنی ان شاء الله په ژبه دبنګال په دی الفاظو (الله ويلی) سره ووايی ، نو دشرعی په بناء په دې ډول ان شاء الله تعالی ويلو سره نکاح وسوله اوکه نه؟

---

(۱). وګوری ردالمحتار کتاب الطلاق ص ۵۸۴ ج۲. ط.س ج ۳ ص ۲۱. ظفير

(۲). وينعقد ملتبسا بإيجاب من أحدهما وقبول من الآخر وضعا للمضي کزوجت نفسي أو بنتي أو موکلتي منك ويقول الآخر تزوجت الخ وشرط حضور شاهدين حرين أو حر وحرتين مکلفين سامعين قولهما معا الخ (الدر المختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۶۱ ج۲ وص۳۷۳ ج۲، ط.س ج۳ ص۹). ظفير

(۳). الدر المختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص ۳۶۳ ج۲، ط.س ج۳ ص ۱۲. ظفير

جواب: په ایجاب اوقبول کی په ان شاء الله ویلو سره نکاح نه صحیح کیږی ولی چی په ان شاء الله سره عقد نه متحقق کیږی. وقد قال فی الدرالمختار هوعقد یفید ملك المتعة الخ وفی الشامی العقد بمجموع ایجاب احد المتکلمین مع قبول الآخر اوکلام الواحد القائم مقامهم الخ شامی ص **۳۵۵** وینعقد بایجاب وقبول وضعا للمضی لان الماضی ادل علی التحقیق (درمختار) وقوله علی التحقیق ای تحقیق وقوع الحدث الخ شامی ص ۳۲۱ ج۲ وظاهره انه لا تحقیق مع الاستثناء. ([1]) فقط والله اعلم

<u>چی ترڅو ایجاب اوقبول دضابطی مطابق نه وی سوی ترهغه نکاح نه صحیح کیږی</u>: سوال: (۳۷/) په هائلی مقام کی دنکاح مجلس منعقد سو لکه چی ددی ځای دستور دی چی په دفترکی مخکی دناکح اومنکوحې وکیل یادیږی او دشاهدانو نومونه ولیکل سی او وروسته دایجاب اوقبول څخه هردواړه فریقین خپل دستخط وکړی. نودلته دوه قاضیان موجود وه. مخکی په دفتر کی نوم وغیره لیکل غوښتل نو وکیل چی دهنده اکا هم وو ده وویل چی ددی قاضی په لیکلو ماته اعتراض دی که دا دوهم قاضی یې ولیکی نوزه به اجازه ورکړم کنی نه یې ورکوم. نوپه دی سره دهنده پلار وویل پریږده چی وې لیکی نکاح به دابل وکی مخکنی قاضی په دفتر کی دلیکلو څخه وروسته سوال وکی: چی آیا دنکاح ویلو اجازه سته نو وکیل وویل چی تاته بالکل نسته بیا اهل مجلس خبری اتری څه سره واړولی دلیکلو څخه وروسته دزید ماما خبره پرې کړه اودده لاس یې ونیوی او ولاړ یې کړی زید هم ودریدی اودزید ورور دچوهاریو تالی لره لغته ورکړه او ولاړی، بیا معامله ختمه سوله. نوپه دی صورت کی نکاح وسوله اوکه نه؟

جواب: په دی صورت کی ښکاره ده چی ایجاب اوقبول نه دی سوی نو دانکاح صحیح نه سوه کما فی درالمختار وینعقد بایجاب وقبول الخ وشرط حضور شاهدین الخ سامعین قولهما معا الخ. ([2]) فقط

<u>چی په ایجاب وقبول کی دمهر ذکر نه وی نونکاح کیږی اوکه نه</u>؟ سوال: (۳۸/) چی دنکاح په وخت دمهر ذکر ونه سی نونکاح وسوله اوکه نه؟

جواب: نکاح وسوله اومهر مثل لازم سو. ([3]) فقط

([1]). دسوال خلاصه داده چی په ایجاب کي وویل سوه: ان شاء الله ما په نکاح درکړه، دجواب خلاصه داده چي: په ایجاب او قبول کي په ان شاء الله سره چي کمه نکاح وسي هغه صحیح نه ده، ددې وجي چي دان شاء الله په لفظ سره دعقد تحقق نه حاصلیږي. ظفیر

([2]). وګوره الدرالمختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص ۳۲۱ ج۲ ، ط.س ج۳ ص ۹. ظفیر

([3]). یصح النکاح وان لم یسم فیه مهر الخ وان تزوجها ولم یسم لها مهرا فلها مهر مثلها (الجوهرة النیرة کتاب =

Maktaba Tul Ishaat. com

دشاهدانوپه مخکې ایجاب اوقبول وسو اودغه ښځه ددې هلک دپاره حرامه سوه: سوال: (۳۹\) یوسړی دیوی ښځې سره په مجمع کی خپله نکاح په رضا اوپه مینه وکړله دشاهدانو په مخکې ایجاب اوقبول وسو دنکاح څخه وروسته داسړی وایی دا ایجاب او قبول ما دخپل ځان دپاره نه دی کړی بلکه دخپل زوی چی نابالغ دی دهغه دپاره می دا ایجاب اوقبول کړی دی، اوښځه هم راضی نه ده نو آیا دانکاح ددې هلك سره کیدی سی اوکه نه؟ او ددې سړی سره یې هم نکاح باقی پاته کیدی سی اوکه نه؟

جواب: په دې صورت کی چی کله سړی دشاهدانو په مخکې ښځه قبوله کړه اوپه شرعی طور باندی ایجاب اوقبول وسو نودا نکاح په خپله دده سره صحیح سوله، (۱) دی ددغه ښځې خاوند اودا دده ښځه سوله. نودصحت دنکاح څخه وروسته ددې سړی داویل چی مادا په خپله نکاح نه ده کړی بلکی دزوی می کړیده معتبر نه دی. داښځه دهلك دپاره دهمیشه دپاره حرامه سوله اوس ددې سره دنکاح څه صورت نسته. قال فی الدرالمختار وزوجة اصله الخ دخل بها او لا الخ. (۲) فقط.

دنابالغ نکاح چی وسی اوقبول ولی وکړی داصحیح ده اوکه نه؟ سوال: (۴۰\) دزید ولی دده نکاح دلسو کالو په عمر کی وکړله خو قبول زید وکی نودا نکاح صحیح ده اوکه نه؟

جواب: په دې صورت کی دزید نکاح وسوله. (۳) فقط

په مذکوره طریقه سره نکاح وسوله: سوال: (۴۱\) دیو نکاح خطیب داسی ایجاب او قبول ځینې واخیستی چی وروسته ترخطبې دنکاح څخه مخکې وکیل ومنکوحه ته مخاطب سو اودهغه راسته لاس یې په خپل راسته لاس کی ونیوی اووی ویل چی تاپه خپل وکالت سره دفلانی او دفلانی دوو سړیو په شهادت سره په حضور ددې مجلس کی فلانی نوم ښځه چی عاقله اوبالغه ده په عوض دیوسلو اوه ویشت (۱۲۷٫½) نیمو روپو کی فلانی دفلانی زوی ته په نکاح کی ورکړله، ښځه دی کړله دده، ده ته دی حق حلاله کړله، دری څلور واره وکیل وویل ورمی کړله. دارکم یې په ناکح باندی قبوله کړله او ناکح وویل قبوله می کړله آیا په داسی ایجاب اوقبول سره نکاح منعقد سوله اوکه نه؟

= النکاح ص ۲۹ – ۷۰ ج۲). ظفیر

(۱). وینعقد بایجاب من احدهما وقبول من الاخر الخ (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص ۳۲۱ ج۲ ، ط.س ج۳ ص۹). ظفیر

(۲). الدرالمختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۸۳ ج۲ ، ط.س ج۳ ص۳۱. ظفیر

(۳). والولایة الخ تنفیذ القول علی الغیر ؛ وهوشرط صحة نکاح صغیر الخ (الدر المختار علی هامش رد المحتار باب الولي ص۴۰۲ ج۲ ، ط.س ج۳ ص۵۵). ظفیر

یوسړی دی وایی چی په ایجاب اوپه قبول کی په لفظ د (کړله) سره نکاح نه صحیح کیږی بلکه په لفظ د (درکړی می ده) سره نکاح صحیح کیږی، داخبره صحیح ده اوکه نه؟

جواب: په مذکوره طریقی سره ایجاب اوقبول صحیح دی. کذا فی عامة کتب الفقه من ان النکاح ینعقد بایجاب وقبول بشرط حضور الشاهدین ([1]) اوپه لفظ د (کړله) او د (درکړی می ده) کی په اعتبار دمعنیٰ هیڅ فرق نسته دا دمحاوراتو فرق دی. په دی سره په مسئله کی هیڅ فرق نه راځی اومعنیٰ دایجاب وقبول حاصله سوله. په لفظ د(قَبِلْتُ) کی داترجمه چی ماقبوله کړه، یا داچی: قبوله کړی می ده، دواړه صحیح دی. فقط

<u>په داسی ایجاب وقبول سره نکاح وسوله</u>: **سوال**: (۴۲) دانجلی پلار نکاح خوان ته وویل زموږ دلور نکاح وکړه نونکاح خوان داسی وکړل تا ای عمره دزید لور په عوض دسلو (۱۰۰) روپو مهر کی قبوله کړیده، ده وویل ما قبوله کړیده، په دی سره نکاح وسوه اوکه نه؟ اونکاح خوان دپلار وکیل دی اوکه دښځی؟

جواب: په دی صورت کی په ایجاب اوقبول مذکوره سره چی کله داپه مخکی ددوو شاهدانو سوی وی نونکاح صحیح سوله. اونکاح خوان دپلار وکیل دی. ([2]) فقط

<u>چی دشاهدانو په مخکی دایجاب څخه وروسته قبول هم وسی نونکاح صحیح سوله</u>: **سوال**: (۴۳) زید په حالت دمرض کی چی کله دده هوش اوحواس صحیح وه په مخکی دشیخ تصدیق حسین، محمد حسین اوصفی الله داسی وویل چی موږ خپله لور کلثوم چی نابالغه ده په عوض دفرض مهر مبلغ په نکاح نور محمد چی نابالغ زوی دشیخ بهیدو دی ورکړله. اوشیرنی وغیره یې دتقسیم دپاره راوغوښتله خو دشیرنی دتقسیم څخه مخکی زید مړ سو بیا وروسته دشپږو میاشتو دتیریدو څخه دزید موصوف سکه خور چی دکلثوم خاله ده ولی دنکاح سوله نودوهمه نکاح دکلثوم یی دزین الدین چی نابالغ سوی دسراج الحق مرحوم دی، سره وکړله. نوپه دی صورت کی کمه نکاح صحیح ده؟

جواب: داکم الفاظ مذکوره چی زید اداء کړیدی چی موږ خپله لور کلثوم چی نابالغه ده الخ دا ایجاب دی که ددی څخه وروسته دنور محمد دطرفه دده پلار شیخ بهیدو داویلی وی چی ما دخپل زوی نور محمد دپاره قبوله کړله نونکاح صحیح سوله ([3]) دوهمه نکاح

([1]). النکاح ینعقد بالایجاب والقبول بلفظین یعبرهما عن الماضی الخ ولاینعقد نکاح المسلمین بحضورشاهدین حرین عاقلین بالغین رجلین اورجل وامراتین (هدایه کتاب النکاح ص ۲۸۵ - ۲۸۲ ج۲). ظفیر

([2]). امر الاب رجلا ان یزوج صغیرته فزوجها عند رجل وامراتین والحال ان الاب حاضر صح (الدر المختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص ۳۷۷ ج۲، ط.س ج۳ ص ۲۴). ظفیر

([3]). وینعقدبایجاب من احدهما وقبول من الاخر الخ کزوجت نفسی اوبنتی اوموکلتی عنك ویقول الاخر تزوجت =

Maktaba Tul Ishaat. com

ددی انجلی به صحیح نه وی. کذا فی الدر المختار وغیره من کتب الفقه (١) فقط (خوکه قبول یی نه وی کړی نوبیا اوله نکاح صحیح نه ده. والله اعلم. ظفیر)

ښځه په کورکی یواځې وه دې دشاهد په مخکی ایجاب وکی، سړی قبول وکی ددی څه حکم دی؟ **سوال**: (۴۴) یوسړی اویوه ښځه دجائز نکاح مینه لری خوښځه دضرورت اومصلحت دکورنی دوجه په نکاح کی لږ صبر کوی نوسړی دوه شاهدان دباندی ددروازی څخه ودرول اودښځی څخه یی ایجاب وغوښتی. نوچی کله دی ایجاب وکی نوسړی قبوله کړله. نوپه دی صورت کی نکاح شرعا صحیح ده اوکه نه؟ حال دادی چی په دی کور کی صرف همدغه ښځه وه اوشاهد ددی اواز ښه پیژندی، ځکه چی دوی دواړه دیوه ځای اوسیدونکی وه.

جواب: په شامی کی دی چی: ولا بد من تمييز المنكوحة عند الشاهدين لتنتفي الجهالة، فإن كانت حاضرة منتقبة كفى الاشارة إليها، والاحتياط كشف وجهها، فإن لم يروا شخصها وسمعوا كلامها من البيت: إن كانت وحدها فيه جاز، ولو معها أخرى فلا لعدم زوال الجهالة ، الخ شامی (٢).

نوددې څخه معلومه سوه چی نکاح په دی مسئوله صورت کی صحیح سوه. فقط

خفیه نکاح ددوو شاهدانو په مخکی وسوه ددی څه حکم دی؟ **سوال**: (۴۵) یوسړی دیوی ښځی سره پټه نکاح ددوو شاهدانو په مخکی کړیده اوتریو وخته پوری یی پټه وساتله او څو اسقاط دحمل یی هم کړیدی داجائز دی اوکه نه؟

جواب: په دی صورت کی نکاح وسوه. (٣) اواسقاط کولو ته دحمل دڅلورو میاشتو څخه مخکی جائز ویل سویدی (۴) اودبیری دفتنی دوجه څخه په داسی وخت کی په اسقاط حمل کی څه حرج نسته. فقط (مګر دا طریقه د شریعت له مخي غوره نه ده ګڼل سوي، نو

= (درمختار) كزوجت نفسى الخ اشار الى عدم الفرق بين ان يكون الموجب اصيلا او وكيلا قوله ويقول الاخر تزوجت اى اوقبلت لنفسى اولموكلي اوابنى اوموكلتى (ردالمحتاركتاب النكاح ص٣٢١ ج٢ ، ط.س ج٣ ص٩). ظفير

(١). اما نكاح منكوحة الغير الخ فلم يقل احد بجوازه (ردالمحتار ص٤٨٢ ج٢، ط.س ج٣ ص ١٣٢). ظفير

(٢). وګوره ردالمحتار كتاب النكاح ص٣٧٤ ج٢، ط.س ج٣ ص ٢١. ظفير

(٣). ولايشترط الاعلان مع الشهود لما فى التبيين ان النكاح بحضور الشاهدين يخرج عن ان يكون سرا ويحصل بحضورهما الاعلان (البحر الرائق ص٩٤ ج٣ كتاب النكاح ، ط.س ج٣ ص٨٨). ظفير

(٤). وقالوا يباح اسقاط الحمل قبل اربعة شهر ولو بلا اذن الزوج (درمختار) قال فى النهر بقى هل يباح الاسقاط بعد الحمل نعم يباح ما لم يتخلق منه شيء ولن يكون ذلك الا بعد مائة وعشرين يوما الخ اثم هنا اذا اسقطت بغير عذر فاباحة الاسقاط محمولة على حالة العذر او انها لا تاثم القتل (ردالمحتار باب نكاح الرقيق ص٥٢٢ ج٢، ط.س. ج٣ ص ١٧٦ مطلب فى حكم اسقاط الحمل). ظفير

کم چې وسوه هغه وسوه ، ددې وروسته ځان ورڅخه ساتل پکار دي. ظفير)

په بنده کمره کی دشرعی شاهدانو په مخکی په ایجاب او قبول سره نکاح کیږی: **سوال**:

(۴۶) یوسړی یوه ښځه راوتښتوله اودا ښځه په امید هم وه دی راتښتوونکی دخپل خاندان څلور سړی راوغوښتل اوپه بنده کمره کی یی ددی ښځی سره په ورځو دحمل کی نکاح وکړه، ددغه څلورو سړیانو څخه علاوه دمحلی یوسړی ته هم اطلاع نسته. دا عقد دشرع مطابق دی اوکه نه دی؟ سړی ښځه پریښووله او ولاړی دبچی پیدا کیدو څخه وروسته دا ښځه بله نکاح کولی سی اوکه نه؟

جواب: که دوه سړی دایجاب اوقبول اوریدو والا موجود وی نونکاح کیږی اوپه صورت مسئوله کی څلور سړی دایجاب اوقبول اوریدونکی سته نومذکوره نکاح صحیح سوه ([1]) اوس چی ترڅو داخاوند ورته طلاق ورنه کړی دابل ځای نکاح نه سی کولی. ([2])

صرف په یو وار ایجاب قبول سره نکاح صحیح ده: **سوال**: (۴۷) یو وار په ایجاب او قبول کولو سره نکاح صحیح کیږی اوکه نه؟ اوښځی ته اختیار دفسخی دنکاح باقی پاته دی اوکه نه؟ **جواب**: نکاح کیږی. ([3])

په زور یی دښځی څخه اقرار واخیستی نونکاح وسوه: **سوال**: (۴۸) دیوی بالغی انجلی ایجاب مور اوپلار په وهلو اوټکولو واخیستی اویو هلك ته یی په نکاح کړله نو دانکاح وسوه او که نه؟

جواب: په زور اوپه وهلو ټکولو سره چی دبالغی انجلی څخه ایجاب اوقبول واخیستل سی هم نکاح کیږی کذا فی کتب الفقه ([4]).

دپلار او ددرو ښځو په وجود کی دهلک او دانجلی داویل چی که تاته منظوره ده نوماته هم منظور ده، نکاح وسوه اوکه نه؟ **سوال**: (۴۹) هنده خپل زوی بکر ته په وجود دخالد، صالحه، کلیمه کی داوایی چی ته خپله نکاح دعائشی سره وکړه بکر جواب ورکی چی که

([1]). النكاح ينعقد بالايجاب والقبول الخ ولاينعقد الا بحضور شاهدين حرين عاقلين بالغين الخ (هدايه كتاب النكاح ص ۲۸۵ ج۲). ظفير

([2]). اما نكاح منكوحة الغير الخ لم يقل احد بجوازه (ردالمحتار مطلب في النكاح الفاسد ص۴۸۲ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص۹). ظفير

([3]). ينعقد بايجاب من احدهما وقبول من الآخر الخ (الدرالمختار على هامش ردالمحتار كتاب النكاح ص۳۲۱ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص۹). ظفير

([4]). اذ حقيقة الرضا غير مشروط فى النكاح لصحة مع الاكراه والهزل رحمتي (الى قوله) بل عباراتهم مطلقة فى ان النكاح المكره صحيح الخ ولفظ المكره شامل للرجل والمراة (ردالمحتار كتاب النكاح فى ضمن (يستحق رضاهما) ص ۳۷۳ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۱). ظفير

Maktaba Tul Ishaat. com

عائشې ته منظوره وی نوما منظور کړله. عائشه په جواب کی وایی چی تاته منظوره وی زه یی هم منظوروم. نوپه دی الفاظو سره نکاح وسوه اوکه نه؟

جواب: په دی صورت کی نکاح وسوه (۱) اومهر مثلا لازم سو کما فی الدر المختار وکذا یجب مهر المثل فیما اذا لم یسم مهرا الخ (۲).

بغیر دشاهدانو نکاح جائزنه ده او وروسته په ذکر کولو سره هیڅ هم نه کیږی: **سوال**: (۵۰) زید دهندی سره نکاح وکړه خودغه وخت څه شاهد نه ؤ، وروسته زید دیوسړی په مخکی اوبیا دبل سړی په مخکی ذکروکی چی مادهندی سره نکاح کړیده نودانکاح صحیح سوه اوکه نه؟ بیازید هندی ته وویل که تا داکار ونه کی نوته په دری طلاقو طلاقه یی. نو هندی داکار ونه کی نو آیا پر هندی طلاق واقع سو اوکه نه؟

جواب: په دی صورت کی دهندی اودزید نکاح نه ده سوی نوطلاق هم واقع نه سو، لان وقوع الطلاق فرع صحة النکاح قال فی الدر المختار وشرط حضور الشاهدین الخ سامعین قولهما معا علی الاصح (۳).

په لاندینی صورت کی نکاح وسوه اوکه نه؟ **سوال**: (۵۱) دکریمي پلار زید په نیت دکوزدی دکریمی چی نابالغه ده یومجلس جوړکی چی په دی کی دعمر چی نابالغه دی پلار بکر موجود دی، په دی مجلس کی زید اوبکر دخپلی لور او دزوی دپاره ایجاب وقبول په نیت دکوزدی برابره خبره ده که په خپله یی کړی وی اوکه په ذریعه دوکیل یی کړی وی په دی ایجاب وقبول نکاح وسوه اوکه نه؟

جواب: که په الفاظو دنکاح سره یی ایجاب وقبول وکی، مثلا دانجلی پلار وویل چی ما خپله لور دبکر زوی لره په نکاح ورکړه اوبکر دخپل زوی عمر دطرفه قبوله کړه نونکاح منعقده سوه اوکه په لفظ دهبی اعطاء وغیره په نیت دکوزدی ایجاب قبول وکی مثلا زید وویل چی ما خپله لور ستا زوی عمر ته ورکړه اوبکر قبوله کړه، نودا کوزده وسوه نکاح ونه سوه، کذا فی الدر المختار. (۴)

په ایجاب اوقبول نکاح:**سوال**:(۵۲) درحمت کونډی ښځی په خپله رضامندی سره په مخکی

---

(۱). ځکه چي ایجاب او قبول په خپل مابینځ کي وسو ، وینعقد متلبساً بایجاب من احدهما وقبول من الآخر الخ (ایضاً کتاب النکاح ص۳۲۱ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص۹). ظفیر

(۲). الدر المختار علی هامش ردالمحتار باب المهر ص۴۲۰ ج۲، ط.س. ج۳ ص ۱۰۸. ظفیر

(۳). الدر المختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۵۲ ج۲، ط.س. ج۳ ص ۲۱. ظفیر

(۴). او هل اعطیتنیها ان المجلس للنکاح وان للوعد فوعد (درمختار) قوله ان المجلس للنکاح ای لانشاء عقده لانه یفهم من التحقیق فی الحال فاذا قال الاخر اعطیتکها اوفعلت لزم ولیس للاول ان لایقبل (ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۲۴ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص ۱۲). ظفیر

ددوو شاهدانو خپل تن محمود ته ورکړی هغه قبوله کړه خو په عام طور باندی چی کم دنکاح شهرت کیږی داسی شهرت ونه سو نو دانکاح صحیح ده اوکه نه وروسته ددی نکاح څخه که داښځی بله نکاح دعرف مطابق سره دشهرته وکړی نودا نکاح صحیح ده اوکه نه؟ اودمخکی خاوند دعوٰی دنکاح صحیح ده اوکه نه؟

جواب: چی کله ددوو شاهدانو په مخکی ایجاب اوقبول وسو نونکاح وسوه، که څه هم مشهوره سوی نه وی ددی څخه وروسته بله نکاح باطله ده اوحرامه ده، په درمختار کی دی: وانما يصح بلفظ تزويج ونكاح الخ وما وضع لتمليك عين الخ في الحال الخ كهبة وتمليك الخ بشرط نية وقرينة وفهم الشهود المقصود الخ (۱) نومعلومه سوه چی تملیك په نیت دنکاح اودشاهدانو په پوهه اوپه تقرر دمهر سره وروسته دقبول دخاوند په وجود دداسی دوو شاهدانو چی اوریدونکی وی په یوه وخت کی قول ددوی دواړو لره نکاح منعقد کیږی. (۲)

<u>ددوو شاهدانو په مخکی په ایجاب وقبول سره نکاح جائزده</u>: **سوال**: (۵۳) زید دیوی ښځی سره عقد وکی او دمحلی والا څخه یی پټه وساتله، عقد داسی وسو چی ښځی بغیر دخپل مور او دپلار دنوم او دپتی څخه بغیر دتعین دمهر څخه صرف دا وویل چی زه دده سره رضامنده یم نوپه دی سره نکاح وسوه اوکه نه؟ او بیایی هم داسی په پټه طریقه طلاق ورکی اودی ښځی بیا بل ځای نکاح وکړه.

جواب: ددوو شاهدانوپه مخکی چی کله ښځی داوویل چی زه دفلانی سړی سره رضامنده یم اونکاح کوم اوخاوند قبوله کړه نودغه نکاح منعقده سوه (۳) او بیایی چی کم طلاق ورکی هغه هم وسو او دعدی تیریدو څخه وروسته بل ځای یی نکاح هم صحیح ده.

<u>ښځی اوسړی دخپلو ددوو شاهدانو په مخکی ایجاب او قبول وکی نونکاح صحیح ده</u>: **سوال**: (۵۴) زید او هندي په خپل مینځ کی لفظ دایجاب او قبول ددوو شاهدانو په مخکی وکی نو دا نکاح جائز ده؟ که یوسړی خپله نکاح بی اجازته دقاضی یا دمفتی وکړی چی ارکان او شرائط دنکاح پوره کړی نوجائز ده اوکه نه؟

جواب: په دی صورت کی چی کله ښځه اوسړی بالغ او دیو بل کفو او برابر وی په حضور

(۱). الدر المختار على هامش ردالمحتار كتاب النكاح ص۳۲۸ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص ۱۲. ظفير

(۲). وشرط حضور شاهدين حرين او حر وحرتين مكلفين سامعين قولهما معاً على الاصح فاهمين انه نكاح على المذهب الخ (ايضاً ص۳۷۳ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص۲۱). ظفير

(۳). وينعقد ملتبسا بايجاب من احدهما وقبول من الاخر وضع للماضي الخ كزوجت نفسي الخ (الدرالمختار على هامش ردالمحتار كتاب النكاح ص۳۲۱ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص۹). ظفير

Maktaba Tul Ishaat. com

دشاهدانو کی په خپله ایجاب اوقبول وکی بغیر دوکیل اودقاضی څخه نونکاح صحیح ده اومنعقده ده اودنکاح خوان او دوکیل او دوکالت دشاهدانو هیڅ ضرورت نسته. کذا فی عامة کتب الفقه. [1]

صرف ددوو شاهدانو په مخکی نکاح وسوه او دا یې دخادمی په طور وساتله نو جماع جائز ده اوکه نه: **سوال:** (۵۵\۱) زید دهندی سره ددی په رضا ددوو شاهدانو په مخکی په داسی ځای اووخت کی نکاح وکړه چی ددواړو خپلوان اودوستان نه وه موجود دنکاح وروسته زید هنده په طور دخادمی خپل کورته بوتله اوتاکید یی وکی چی دابه دنکاح ذکر چاته نه کوی اوپه کور کی به په ښکاره په طور دخادمی اوسیږی آیا دداسی تعلقاتو په بناء ددوی په مینځ کی دښځی اودخاوند تعلقات جائز دی اوکه نه؟

جواب: په دی صورت کی که دانکاح په کفو کی سوی وی نونکاح وسوه شرعًا او ددوی په مینځ کی دښځی اودخاوند ټول تعلقات جائزدی. په درمختار کی دی چی: فنفذ نکاح حرة بالغة مکلفة بلا رضا ولی [2] الخ. فقط

په ټوکه کی په ایجاب اوقبول سره نکاح کیږی اوکه نه؟ **سوال:** (۵۶\۱) زید دخوکسانو سره داختر په ورځ دعمر په کورکی میلمه وو دخوراك دپاره ورغلی وو زید عمر ته وویل ته دی خپله فلانی لور زما دفلانی زوی سره په نکاح کړه عمر وویل ماخپله فلانی لور ستا دفلانی زوی سره په نکاح کړه زید په طور دولایت ددغه هلك مذکور دپاره قبول وکی شاهد موجود وو دا نکاح صحیح ده اوکه نه؟ څوکاله وروسته چی انجلی بالغه سوه نو عمر ددی نکاح په بل ځای کی وکړه چی اوله نکاح منعقده سویده خوبیا هم عمر شرعی فیصله ونه منله په دی صورت کی څه حکم دی؟

جواب: په دی صورت کی مخکنی نکاح شرعًا منعقده ده [3] ددوهم سړی سره ددی انجلی نکاح چی دپخوا څخه دبل په نکاح کی ده صحیح نه ده [4] اوعذر دعمر شرعا قابل سماعت نه دی لقوله ﷺ ثلث جدهن جد وهزلهن جد وعد ﷺ النکاح منها [5] نو دوهمه

---

[1]. وینعقد ملتبسا بایجاب من احدهما وقبول من الاخر الخ کزوجت نفسی الخ ویقول الاخر تزوجت (درمختار) اشار الی عدم الفرق بین ان یکون الموجب اصیلا اوولیا اووکیلا (ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۲۱ ج۲، ط.س. ج۳ ص ۹). ظفیر

[2]. الدر المختار علی هامش ردالمحتار باب الولی ص۴۰۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص **۵۵**. ظفیر

[3]. وینعقد بایجاب من احدهما وقبول من الاخر الخ کزوجت نفسی اوبنتی اوموکلتی الخ ویقول الاخر تزوجت او قبلت لنفسی اولموکلی اولابنی اوموکلتی (وګوری ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۲۱ ج۲، ط.س. ج۳ ص ۹). ظ

[4]. اما نکاح منکوحة الغیر فلم یقل احد بجوازه اصلا (ردالمحتار، باب المحرمات ص۴۸۲ ج۲، ط.س. ج۳ ص ۱۳۲). ظفیر

[5]. مشکوٰة باب الخلع والطلاق ص ۲۸۴ . ظفیر

نكاح كوونكى اوداجائز گڼونكى فاسق دى اودشرعى فيصلى څخه انحراف كونكى دى او دشريعت له احكامو څخه انحراف كول فسق اومعصيت دى.

بالغى انجلى په خپله دپردى څخه دشاهدانو په مخكى ايجاب وقبول وكى نوڅه حكم دى؟

سوال: (۵۷) يوه پيغله انجلۍ ده دڅوارلسو كالو چى پرهغى ديو كال راهيسى حيض راځى خپله نكاح بغير دمشورى دوالدينو څخه كولى سى دشاهدانو په مخكى په تياره كى يادپردى څخه هاخوا يادديوال څخه هاخواچى دواړه شاهدان دانجلى اودهلك ايجاب اوقبول ښه واورى او چى دابغير ددى انجلى او دهلك دمور اوپلار دنومونو اخيستلو څخه وى نودا جائزده اوكه نه؟

جواب: دغه انجلى بالغه ده دمور اوپلار داجازى څخه بغير خپله نكاح په كفو كى كولى سى ([1]) اوچى هلك اوانجلى په خپله ايجاب او قبول مخامخ وكړى نو دانجلى دنوم او ددى دپلار دنوم داخيستلو ضرورت نسته نوكه ددوو شاهدانو په مخكى هلك اوانجلى ايجاب اوقبول وكړى نونكاح به منعقده وى كذا فى الدر المختار . ([2]) فقط

بغير دشاهده نكاح جائز نه ده: **سوال**: (۵۸) نكاح بغير دشاهد او دناكح څخه په شريعت كى جائز ده اوكه نه او دداسى نكاح دپاره وروسته ددى څخه چى په دى كى دښځى توب او دخاوند توب حق حاصل سوى وى طلاق ضرورى دى اوكه نه او دشاهدانو كم شرطونه دى؟

جواب: چى ترڅو ددوو شاهدانو په مخكى ايجاب وقبول نه وى سوى نكاح به نه وى منعقد كما فى الدر المختار: وشرط حضور الشاهدين حرين اوحر وحرتين مكلفين سامعين قولهما معا على الاصح ([3]) الخ چى دادوه شاهدان اصيل، مسلمان بالغ وى كه څه هم فاسق وى. كما فى الدرالمختار ايضا ولو فاسقين الخ. فقط

قاضى صرف په نابالغه هلك قبول وكى نونكاح وسوه اوكه نه؟ **سوال**: (۵۹) يوسړى دخپلى لور دنكاح كولو دپاره قاضى ته اجازه وركړه قاضى صرف دهلك څخه چى نابالغه دى قبول واخيستى حال دادى چى دده پلار هم موجود وو. نه قاضى ده ته څه وويل اونه ده څه وويل نونكاح وسوه اوكه نه؟

([1]). فنفذ نكاح حرة مكلفة بلا رضى ولى (الدرالمختار على هامش ردالمحتار باب الولى ص۴۰۷ ج۲، ط.س. ج۳ ص **۵۵**). ظفير

([2]). وينعقد بايجاب من احدهما وقبول من الاخر وشرط حضور شاهدين الخ (ايضا كتاب النكاح ص۳۲۱ وص ۳۷۳ ج۲. ط.س. ج۳ ص۱۳ وص۲۱). ظفير

([3]). الدر المختار على هامش ردالمحتار كتاب النكاح ص ۳۷۳ – ۳۷۴ ج۲، ط.س. ج۳ ص ۲۳. ظفير

Maktaba Tul Ishaat. com

جواب: چې كله دهلك پلار په دى نكاح راضى وو او دهلك قبلول ده جائز وساتل نو نكاح وسوه ځكه چې نكاح په هغه تصرفاتو كى ده چې ماشوم تميز والا دخپل ولى په اجازه سره كولى سى. فى الدرالمختار وماتردد من العقود بين نفع وضرر الخ توقف على الاذن فان اذن لها الولى فهما فى شراء وبيع كعبد ماذون الخ. (١) فقط

نكاح وسوه چې هبه نامه به ليكو اوهبه نامه يى ونه ليكله نونكاح وسوه اوكه نه: **سوال**: (٢٠١) زيد دخپل زوى عمر نكاح دخالد دلور زاهد سره وكړه په وخت دانعقاد دنكاح په مهر كى څه خبرى وسوى خلاصه داچې دهلك پلار وويل چې زه به دخپل جائيداد څخه څه حصه هبه كړم دي ته نوجائيداد يى هبه هم كى. داتول كيدى سى خو مهر به ددى دسلو پاؤ باندى سلو څخه زيات نه تړى. نوچې نكاح په دى سلو پاؤ باندى سلو وسوه اوس دخالد دا ړخه تقاضا وسوه چې داسى هبه نامه وليكئ چې دهغه مضمون جز دمهر ياشرط دعقد وى كنې نكاح به پوره نه وى بلكى معلقه به وى زيد وايى چې هبه نامه به مطلق ليكو نكاح پوره وى اوكه معلق (زوړنده) ؟

جواب: په دى صورت كى نكاح پوره سوه په نكاح كى هيڅ څه توقف نسته زيد چې څه وويل صحيح يى وويل اودخالد قول غلط دى ځكه چې نكاح تعليق نه قبلوى اونكاح معلقه نه صحيح كيږى. كما فى الدرالمختار والنكاح لا يصح تعليقه بالشرط (٢).

دپيغمبرانو دنكاح په باره كى څو سوالونه: **سوال**: (٢١١) دپيغمبرانو نكاح بغير دشاهدانو څخه صحيح ده اوكه نه؟ (٢) ترور او دماما لونى چې هجرت يى كړى وى دحضور ﷺ دپاره داپه نكاح سره صحيح دى اوكه نه بى دنكاح څخه؟ (٣) چې كمه ښځه خپل نفس پيغمبر ته هبه كړى نوداپه نكاح سره صحيح ده اوكه بى نكاح اوداحكم صرف دنبى دپاره دى اوكه دامت دپاره هم (۴) دنكاح احكام اوشرائط دپيغمبرانو دپاره هم وو اوكه نه؟ دحضور ﷺ نكاح چا ويلى وه؟

جواب: دلا نكاح الا بشهود (٣) حكم عام دى پيغمبرانو اوغير پيغمبرانو ټولوته شامل شامل دى اوچه كم امر بالخصوص دحضور ﷺ دپاره دجناب بارى تعالى شانه دطرف څخه مخصوص دى پرهغه قياس نه سى كيدى.

٢. په نكاح سره صحيح دى.

---

(١). الدرالمختار على هامش ردالمحتار كتاب الماذون ص١٥٠ ج٥ ، ط.س. ج٣ ص ١٧٣، مطلب فى تصرف الصبى ومن له الولاية الخ . ظفير

(٢). الدر المختار على هامش ردالمحتار فصل فى المحرمات ص٤٠٥ ج٢، ط.س. ج٣ ص ٥٣. ظفير

(٣). هدايه كتاب النكاح ص٣٨٦ ج٢. ظفير

۳. دانکاح خاص دنبی کریم ﷺ دپاره ده (١).
۴. په نکاح کی چی کم شرائط دی هغه دټولو دپاره دی اونبی کریم ﷺ خپله نکاح غالبا په خپله کړیده. والله اعلم

دنفس هبه دنبی کریم ﷺ دپاره: سوال: (٧٢١) که یوه ښځه خپل نفس نبی کریم ﷺ ته هبه کوی نودوی ﷺ ددی سره بی نکاح اوبی مهره وطی کولی سی اوکه نه؟ په قرآن شریف کی خو یوازی دمهر معافی ده اودنکاح شرط خو یې ایښی دی، دتشریح سره بیان وکی.

جواب: داصحیح ده چی داحنافو په نزد ددی خصوصیت څخه مراد صرف دمهر نه کیدو خصوصیت دی اودهبه لفظ ددوی په نزد مجاز دی دنکاح څخه بهرحال مطلب دادی چی که یوه ښځه خپل نفس نبی کریم ﷺ ته هبه کړی اوحضور ﷺ یی منظور کړی نوبی مهره نکاح کیږی اوعلاوه دلفظ دهبه څخه په لفظ سره دایجاب اوقبول ضرورت نسته بلکی چی کله یوی ښځی وویل وَهِبْتُ نَفْسِیْ اودوی قبول کی نونکاح وسوه اومهر لازم نه سو ددی آیت: (وَامْرَاَةً مُّؤْمِنَةً اِنْ وَّهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ اِنْ اَرَادَ النَّبِيُّ اَنْ يَّسْتَنْكِحَهَا خَالِصَةً لَّكَ مِنْ دُوْنِ الْمُؤْمِنِيْنَ) همدا مطلب دی، ددی په تفسیر کی صاحب دجلالین لیکی النکاح بلفظ الهبة من غیر صداق (٢) الخ داتفسیر موافق دمذهب دشافعی دی، اودامام ابوحنیفه رحمه الله په نزد دهبه په لفظ دنورو نکاح هم منعقد کیږی ددوی په نزد خصوصیت صرف دمهر په نه کیدو کی دی. کذا فی الکمالین. (٣)

وکیل ددوو شاهدانو په مخکی ایجاب وقبول وکی څه حکم دی؟ سوال: (٧٣١) دزید اودهنده په مینځ کی دکلونو داسی ناجائز ګډون وو چی کله په زړه کی یی هدایت راغی نوزید او هنده مشوره وکړه چی نکاح کول پکاردی نوزید عمر چی وکیل دی زنان خانی ته راوبلی او دهندی په مخکی یی عمرته وویل چی موږ نکاح کول غواړو، نکاح وکړه عمر وکیل دزید څخه دهندی په مخکی پوښتنه وکړه چی مهر څومره مقرر دی؟ نوزید وویل لس

---

(١). عن سهل بن سعد ان رسول الله ﷺ جاءته امرأة فقالت یارسول الله انی وهبت نفسی لك الحدیث (مشکوٰة باب الصداق ص ٢٧٧) فی الحدیث ایماء الی قوله تعالی: وامرأة مومنة ان وهبت نفسها للنبی ان اراد النبی ان یستنکحها قال صاحب المدارك ای احللنا لك الخ خالصة لك من دون المؤمنین الخ قال النووي هذا من خواص النبی ﷺ ولا یجب مهرها علیه ولو بعد الدخول بخلاف غیره ﷺ (مرقاة المفاتیح علی مشکوٰة المصابیح ص ۴۴۵ ج۳). ظفیر صدیقي مفتاحي

(٢). جلالین مطبوعه اصح المطابق سورة احزاب ص ٣٥٢. ظفیر

(٣). وقال ابوحنیفه ینعقد النکاح لغیره ﷺ فانما خص النبی ﷺ لعدم وجود المهر علیه (حاشیه جلالین ص ٣٥٢). ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

درهمه شرعی ددې څخه وروسته عمر وکیل دهندی څخه پوښتنه وکړه چی شاهد څوك دی هندی وویل چی شمس الحق اوعثمان ددې څخه وروسته عمر وکیل اوزید دزنان خانی څخه دباندی ووتل اوهلته شمس الحق اومحمد عثمان موجود وه بیا عمر وکیل دزید نکاح دهنده سره وکړه ددواړو شاهدانو په مخکی حاصل دکلام دادی چی ښځه یو سړی وکیل بالنکاح مقرر کړی نو دشاهدانو موجود کیدل دښځی په مخکی شرط دی او که نه؟ اودا نکاح صحیح سوه اوکه نه؟ په هدایه ج۲ کتاب النکاح فصل فی الوکالة وغیره کی دی: وکذلك لو زوج رجل امرأة بغیر رضاها اورجلا بغیر رضاه وهذا عندنا فان کل عقد صدر من الفضولی وله مجیز انعقد موقوفا علی الاجازة [1] په نکاح دفضولی کی جواز دعقد دښځی پر رضا موقوف دی سره ددی چی شاهدان دښځی په مخکی موجودنه وه اومذکوره صورت ددې څخه قوی دی ځکه چی ښځی په خپله اجازه ورکړیده اودوه غائبان شاهدان یی مقررکړیدی او دانښځه کونډه وه دوهمه نکاح یې دزید سره وه؟

جواب: چی هندې دعمر دخپلی نکاح وکیل کی اوعمر دباندی ددوو شاهدانو په مخکی دهندی نکاح دزید سره وکړه اوزید قبوله کړله نو دانکاح منعقده سوه. ځکه چی ددوو شاهدانو وجود په وخت دایجاب اوقبول ضروری دی، دوکیل کیدو دپاره ددوو شاهدانو وجود ضروری نه دی داشهادت علی التوکیل دی ددی ضرورت هلته پیښیږی چی ښځه دتوکیل څخه انکار وکی [2] قال فی الدرالمختار وشرطه حضور شاهدین حرین مکلفین سامعین قولهما فاهمین انه نکاح، [3] اوښکاره دی وی چی دانکاح دفضولی نه ده بلکی دغه ښځی عمر وکیل گرځولی دی نو ایجاب دعمر په منزله دایجاب دښځی دی ددی څخه وروسته قبلول دخاوند مفید دعقد دنکاح دی چی کله ایجاب دوکیل اوقبلول دخاوند ددوو شاهدانو په مخکی وی.

<u>ددروغو په اقرار سره نکاح نه کیږی</u>: **سوال**: (۲۴۱) زما کونډی ورېندار ته ناجائزه امید په نس سو زما پلار پرما زور راوړی چی ته ووایه چی زما نکاح ددی سره مخکی سویده، ددی وجه څخه ده جبراً زما څخه اقرار واخیستی خو ما نه همبستری کړیده اونه نکاح نو نکاح اوحمل به منل کیږی اوکه نه؟

جواب: داسی ددروغو په اقرار سره نکاح نه منعقد کیږی اوچی په حقیقت کی نکاح نه ده

---

[1]. وګوری هدایه ص ۳۰۲ ج۲. ظفیر

[2]. وقدمنا ان الشهادة علی الوکالة لاتلزم الاعند الجحود (ردالمحتار باب الکفاءة مطلب فی الوکیل ص ۴۴۸ ج۲، ط.س. ج۳ ص ۹۷). ظفیر

[3]. الدر المختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۷۳ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص ۲۱. ظفیر

سوی نوحمل به هم ثابت نه وی. (۱)

ښځه یوسړی وکیل کړی اودی یی بیا ددوو شاهدانو په مخکی دخپل ځان سره په نکاح کړی نودا جائزده اوکه نه؟ **سوال**: (۷۵) یوه ښځه اویو سړی دی چی په مینځ کی یی دعشق تعلق دی داسی پټه نکاح کوی چی چاته زموږ دنکاح پته ونه لګیږی صرف دوه شاهدان مقرر کوی او ددوی په مخکی خپله نکاح کوی خوداسی چی دوی ته قسم ورکوی چی بل چاته به دابالکل نه وایی خوښځی ددی شاهدانو په مخکی اقرار دنکاح نه کوی نکاح کوونکی سړی شاهدانو ته وایی چی ما دفلانی ښځی سره نکاح وکړه تاسی شاهد اوسی او ورسره داهم وایی چی دښځی ستاسی په مخکی اقرار ته ضرورت نسته ځکه چی ښځی زه وکیل کړی یم چی ته زما سره نکاح وکړه آیا داصورت دنکاح جائزدی اواسقاط دحمل شرعا جائزدی اوکه نه؟ او دښځی نان او نفقه خاوند پر خپل ځان نه ګنی وایی چی کله ښځه زما دکور څخه جلا آباده وی نو ددی نان او نفقه هم زما پرذمه نسی کیدی؟

جواب: ښځه بالغه چی یوسړی خپل وکیل جوړ کړی چی زما سره نکاح وکړه تاته اجازه ده اوداسړی خپله نکاح ددوو شاهدانو په مخکی ددی ښځی سره وکړی نو شرعا نکاح منعقده کیږی (۲) لکه چی په درمختارکی دی: وشرط حضور شاهدین (۳) الخ یعنی دنکاح دصحیح کیدو داشرط دی چی ددوو شاهدانو په مخکی ایجاب اوقبول وسی نودا پټه نکاح چی صورت یی په سوال کی بیان سویدی شرعًا صحیح ده، اواسقاط حمل په باره کی فقهاء لیکی چی دنفخ روح څخه مخکی اسقاط حمل جائز دی او ددی موده څلور میاشتی ده ددی څخه مخکی مخکی اسقاط حمل عند البعض جائزدی. کذافی الشامی (۴) او دنفقه حکم دادی که خاوند ښځه طلب کړی اودا دده کورته رانه سی الف نو دخاوند پر ذمه نان اونفقه واجب نه ده (۵) غرض دا چی داپټه نکاح په طریق مذکوره

---

(۱). ځکه چی ایجاب او قبول دهغه چا سره نه دی سوی چی دچا سره نکاح منعقد کیږی. ظفیر

(۲). ویتولی طرفی النکاح واحد بایجاب یقوم مقام القبول فی خمس صور کان ولیا او وکیلا من الجانبین واصیلا من جانب ووکیل او ولیا من اخر (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب الکفاءة مطلب فی الوکیل ص۴۴۸ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص ۹۷). ظفیر

(۳). الدرالمختارعلی هامش ردالمحتارکتاب النکاح ص۳۷۳ ج۲،ط.س. ج۳ص۷مطلب فی حکم اسقاط الحمل.

(۴). وقالوا یباح اسقاط الولد قبل اربعة اشهر ولو بلا اذن الزوج (درمختار) هل یباح الاسقاط بعد الحمل نعم یباح ما لم یتخلق منه شیء ولن یکون ذلك الا بعد مائة وعشرین یوما الخ وفي کراهة الخانیة ولا اقول بالحل اذا المحرم لوکسر بیض الصید ضمنه لانه اصل الصید فلما کان یواخذ بالجزاء فلا اقل من ان یلحقها اثم هنا اذا اسقطت بغیر عذر الخ (ردالمحتار باب النکاح الرقیق ص۵۲۲ ج۲، ط.س. ج۳ ص ۱۷۶). ظفیر

(۵). لا نفقة الخ خارجة من بینه بغیر حق وهی الناشزة حتی تعود (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب النفقة ص۸۸۹ - ۸۹۰ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص ۵۷۶). ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

منعقد کیږی خو چی کم صورت په سوال کی لیکل سویدی په دی کی دتهمت بیره ده اودتهمت څخه ځان ساتل مناسب دی نومناسبه نه ده چی په مذکوره طریقه نکاح وسی ځکه چی دا امر دنکاح دغرض سره منافی دی په دی کی که څه هم واجب اعلان خو ادا کیږی خو داعلان او داظهار چی کم مقصود دشارع علیه السلام دی اومستحب دی حاصل نه دی لکه چی په در مختار کی دی (یندب اعلانه) ای اظهاره ﷺ لحدیث الترمذی: اعلنواهذا النکاح واجعلوه فی المساجد واضربوا علیه بالدفوف. [1] فقط

ددوو شاهدانو په مخکی چی نکاح وسی خوانجلی ونه پیژندل سی نو داجائز ده اوکه نه؟

سوال: (۲۲) دهندی عقد ثانی دهنده په مکان کی دزید سره ددوو شاهدانو په مخکی وسو چی دوی په مکان اوپه مالك مکان خبر وه. خوپه وخت دنکاح معرفت دهندې شاهدانو ته ونه سو، اوزید دوی ته وویل چی یوه ښځه دی مکان ته په غرض دنکاح راغلی ده، زه ددې سره نکاح کول غواړم تاسی شاهد اوسی دانکاح صحیح سوه اوکه نه؟ بیا زید هندی ته طلاق بائن ورکی او ورته دهندی پرزید جبر وکی او دری طلاقه یی ځینی واخیستل په دی صورت کی دطلاق بائن په عده کی وروستنی طلاق واقع سو اوکه نه؟

جواب: په شامی کی دی: فان کانت حاضرة منتقبة کفی الاشارة الیها [2] الخ ددې څخه معلومه سوه چی په دی صورت کی نکاح منعقده سوه اودری طلاقه په دی واقع سول ځکه چی جبریه طلاق هم واقع کیږی او دطلاق بائن په عده کی دوهم اودریم طلاق هم واقع کیږی، په درمختارکی دی: الصریح یلحق الصریح ویلحق البائن بشرط العدة الخ.[3]

یوسړی انجلی ته وویل تا دفلانی نکاح په دومره مهر کی قبوله کړه بیایی هم دا هلک ته هم وویل دواړو قبوله کړله نکاح وسوه اوکه نه؟ **سوال:** (۲۷) دبالغ زید او دهندی بالغی عقد کیږی په دی صورت چی هنده په یوخاص کور کی ناسته وه اوزید په دهلیز کی، عمر خاص کور ته ولاړی اوهندی ته یی وویل چی تاته دپنځوسو روپو په مهر کی دزید خاوندوالی قبول دی هندی وویل قبول می دی. دغه وخت په دی خاص کور کی دهندی سره دعمر څخه علاوه دوی ښځی بالغی نوری هم وی بیا عمر دهلیزته راغی اوزید ته یی وویل تاپه پنځوسو روپو مهر کی هنده قبوله کړه؟ زید وویل قبوله می کړه. په دی وخت کی دزید سره ډیر خلگ قابل دشاهدی موجود وه اوس په دی صورت کی دجواز دنکاح

---

[1]. ترمذی ص ۱۲۹ ج۱. ظفیر
[2]. الدر المختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص ۳۷۴ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۱. ظفیر
[3]. ایضاً کتاب الطلاق باب الکنایات ص۶۴۵ ج۲، ط.س. ج۳ ص۳۰۷، مطلب: الصریح یلحق الصریح. ظفیر

څه صورت دی که نکاح صحیح وی نودا به داقرار بالنکاح صورت وی اوکه دتوکیل فی النکاح؟ علاوه ددی څخه که دا داقرار بالنکاح صورت سی نودعمر سره دغه دوې پردی ښځی چی کمی په خاص کور کی وی شاهدانی داقرار بالنکاح دهندی کیدی سی؟ بینوا وتؤجروا !

جواب: په دی صورت کی نکاح وسوه ځکه چی دعمر هندی ته داویل چی تاپه پنځوسو روپو مهر کی الخ پرتوکیل محمول دی یعنی ماعمر دخپلی نکاح وکیل کی اوده ته یی اجازه دزید سره دنکاح ورکړه. بیاچی کله عمر دزید څخه ایجاب وقبول دنکاح وکی په حضور دشاهدانو نونکاح منعقده سوه، نودعمر زید ته داویل چی تاهنده په پنځوسو ۵۰ روپو قبوله کړه ایجاب دی اودزید ویل چی ماقبوله کړه قبول دی نوکه هنده معلومه وی اومجهوله نه وی یایی دپلار نوم اخیستی وی نونکاح منعقده سوه، په درمختار کی دی: وینعقد متلبسا بایجاب من احدهما وقبول من الآخر الخ (۱) اوښکاره ده چی وکیل دښځی په احدهما کی داخل دی اودښځی قائم مقام دی په دی نکاح کولو کی.

صرف په اقرار نامه لیکلو سره نکاح نه کیږي: **سوال**: (۲۸) زید دخپلی نولس ۱۹ کلنی لور کوزده دخالد سره کړی وه چی دهغه تقریبا لس کاله وسوه خو لا تراوسه دنکاح نوبت نه وو راغلی چی په دی کی زید دخپل ښار څخه بل ښارته په غرض دروزګار ولاړی هلته ځینی خلګو په څه طریقه یواقرار نامه ولیکله چی ما دخپلی لور نکاح ددی بل سړی سره وکړه اوکومه به یی، اوکه ومی نه کړه نودومره تاوان به ورکوم زیدوایی چی دا اقرار نامه په ما باندي په داسی حالت کی ولیکل سوه چی ماته څه دوایی را کول سوه اوزه بیهوښه سوم زه په دغه ځای کی نکاح نه غواړم اودمخکی سړی سره یی غواړم، آیا دزید دا اقرار نامه نکاح ده اوکه صرف وعده ده انعقاد دنکاح نه دی انجلی په خپله بالغه ده دې ته ددی اقرار هیڅ څه پته نسته نه ایجاب او قبول سویدی اونه نکاح ویل سویده صرف زید یی مجبوره کی اودهغه څخه یی اقرار نامه ولیکله که زید نکاح دلور په مخکی ځای کی کوی نوشرعًا نکاح به منعقده سی څه شرعی ممانعت خونسته؟

جواب: انجلی که څه هم بالغه وی که ددی پلار ددی نکاح دیوسړی سره بغیر داطلاع او دوجود څخه دبالغی لور وکړی اوچی انجلی ته کم وخت خبر ورسیږی نودا خاموشه سی نونکاح صحیح اومنعقده سوه کذافی الدرالمختار. اوانجلی دا فسخ کولی هم نه سی خو دانعقاد دنکاح دپاره ایجاب اوقبول ددوو شاهدانو په مخکی کول شرط دی داسی چی

---

(۱). الدرالمختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۲۱ ج۲. ط.س. ج۳ ص۹. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

دا دواړه شاهدان ایجاب اوقبول واوری اودپلارداویل چی دخلګو په زورسره می دخپلی لور نکاح وکړه ایجاب دی که دا ایجاب خاوند قبول کړی که هغه دلته موجود وو او اوریدونکی دوه شاهدان هم وه نونکاح منعقده سوه اوکه خاوند نه وو خودده دطرفه یو بل سړی ولی یافضولی قبول کړی دشاهدانو په مخکی اوبیا خاوند ته په خبر کیدو باندی خاوند په دی نکاح راضی پاته سو اوده دا رد نه کړه بلکی جائز یی وساتله اوقبول یی کړله. نوبیاهم نکاح وسوه کذافی الدر المختار. اوکه دپلار ددی ویلو څخه وروسته چی ماخپله لور فلانی ته په نکاح ورکړه اوچا داقبوله نه کړله نه خاوند اونه دده ولی وغیره. نودا نکاح منعقده نه سوه. هکذا فی کتب الفقه. اوفقه داهم تصریح کړیده چی دنشی تصرفات، بیع، شراء اولور په نکاح ورکول وغیره نافذ اوصحیح کیږی نودپلار دا عذر چی زه بی هوښه وم اوپه نشه کی وم لغو اوباطل دی.

دانجلی دولی وکیل ایجاب وکی اودهلک وکیل قبول وکی نونکاح وسوه اوکه نه؟ سوال: (۶۹\) مشرف علی میانجی خیل زوی ابو الخیر ته اجازه ورکړه دخپلی وړی لور کلثوم مولوی اعظم الله ته دورکولو. نو ابو الخیر وویل مامسماة کلثوم مولوی اعظم الله ته ورکړه امام الدین وویل ما دمولوی اعظم الله دطرفه قبول کړه اوعام خرڅ یی هم حسب رواج ورکی اوابو الخیر واخیستی نودا نکاح دکلثوم دمولوی اعظم الله سره منعقد سوه اوکه نه؟

جواب: په درمختار کی دی: او هل اعطیتنیها ان المجلس للنکاح وان للوعد فوعد الخ وفی ردالمحتار قوله ان المجلس للنکاح ای لانشاء عقده لانه یفهم منه التحقیق فی الحال فاذا قال الآخر اعطیتکها اوفعلت لزم (۱) الخ اوداړکم په درمختار کی دی چی الفاظ دهبه، تملیك، صدقه، عطیه، داټول کنایات دي که نیت په دی کی دنکاح وی یا قرینه وی نونکاح به منعقده وی الخ نوپه صورت مسئوله کی که دامجلس دانعقاد دنکاح وو اودا کلام په طور دخطبه نه وو او دشاهدانو په مخکی ایجاب اوقبول وسو نونکاح منعقد سوله .

په دي ایجاب قبول سره نکاح وسوه اوکه نه؟ سوال: (۷۰\) په ایجاب قبول کی صراحة لفظ دنکاح نسته بلکی کنایة ښځی داسی وویل. ماخپل ځان، عزت اوحرمت، تاته وسپاری سړی وویل ماقبول کی دغه وخت صرف دښځی پلار اوبالغ زوی موجود وو نور څوك نه وه نکاح وسوه اوکه نه دازنا خو نه ده؟

(۱). ردالمحتار کتاب النکاح ص ۳۷۸ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۱۲. ظفیر

جواب: که دا الفاظ دنکاح په اراده ویل سوی وی نونکاح وسوه، قال فی الدر المختار وما عداهما کنایة وهو کل لفظ وضع لتملیك العین الخ کهبة وتملیك وصدقة وعطیة الخ بشرط نیة او قرینة الخ وفیه ایضا وشرط حضور شاهدین الخ ولو فاسقین الخ او ابنی الزوجین وفي الشامي ولیس هذا خاصا بالابنین الخ ([1]) دغه مذکوره نکاح که څه هم دقاضی په مخکی نه ثابتیږی خو عندالله صحیح نکاح ده اومقاربت اومجامعت صحیح دی او دا دزنا په حکم کی نه ده. فقط

داسی یو صورت وښیاست چی پټ واده وسی: **سوال**: (۷۱) په بعضو قومونو کی دستور دی چی هلته څه غم وسی نو دیوه کال څخه مخکی به واده نه کوی بعضی وخت داسی کیږی نو بیا بعضي خلګ خپل شهوت نه سی بندولی نه ښکاره واده کولی سی اونه صحبت نو که داسی څه صورت دجواز وی چی په هغه کی انسان په شرعی حدودو کی دننه خپل شهوت پوره کړی او بیاپه کال تیریدو دانجلی سره ښکاره نکاح وکړی؟

جواب: که پټ ددوو شاهدانو ایجاب او قبول وسی نوشرعا نکاح وسوه بیا که غواړی نو وروسته دی دواده رسم اداء کړی ([2]).

چی هرځای وی دنکاح دصحیح کیدو دپاره دوه مسلمانان شاهدان ضروری دی: **سوال**: (۷۲) یوسړی اویوه ښځه په ځنګل کی پرداسی مقام دی چی هلته څوك مسلمانان نسته چی شاهد سی اودوی دواړه په نکاح راضی دی آیا دوی ایجاب اوقبول کولی سی اونکاح به صحیح وی اوکه نه؟

جواب: بغیر دوجود ددوو مسلمانانو شاهدانو څخه چی ایجاب او قبول واوری نکاح نه صحیح کیږی ([3]).

دخاوند قبلول چی شاهد وانه وری نونکاح کیږی اوکه نه؟ **سوال**: (۷۳) دزید اودهنده نکاح په ایجاب اوقبول وسوه خو دزید قبول شاهدانو وانه وریدی ددې څخه وروسته زید دهندې سره مباشرت وکی ، په دی صورت کی نکاح وسوه او که نه کم فعل چی زید وکی

([1]). وګوری ردالمحتار کتاب النکاح ص ۳۲۸ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۱۲. ظفیر

([2]). ویشترط الاعلان مع الشهود لما فی التبیین ان النکاح بحضور الشاهدین یخرج من ان یکون سرا ویحصل بحضورهما الاعلان (البحر الرائق کتاب النکاح ص ۹۴ ج۳. ط.س. ج۳ ص ۸۸). ظفیر مفتاحي

([3]). وشرط حضور شاهدین حرین مکلفین سامعین قولهما معا علی الاصح (الدر المختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۷۳ ج۲. ط.س. ج۳ ص۲۱) قوله عند حرین او حر وحرتین عاقلین الخ متعلق ینعقد بیان للشرط الخاص به وهو الاشهاد فلم یصح ای النکاح بغیر شهود لحدیث الترمذی البغایا اللاتی ینکحن انفسهن من غیر بینة ولما رواه محمد بن الحسن مرفوعا لا نکاح الا بشهود الخ (البحر الرائق کتاب النکاح ص ۹۴ ج۳، ط.س. ج۳ ص ۸۸). ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

ددى څه حكم دى؟

جواب: چې دزيد قبول شاهدانو وانه وريدى نونكاح ونه سوه كذا فى الدر (۱) المختار نو په دوى دواړو كى بيا ايجاب او قبول ددوو شاهدانو په مخكى كول پكاردى اوچى كم فعل دزيد څخه وسو، ددى څخه دى توبه كاږى.

دفرشتو په شاهدى سره نكاح نه كيږى: **سوال**: (۷۴\) بغير دشاهدانو به څنګه نكاح منعقد سى كه فرشتى شاهدى سى اونكاح وسى نودا به منعقده وى اوكه نه؟

جواب: داسى هيڅ صورت نسته چى په وخت دايجاب اوقبول دى شاهدان نه وى اونكاح دى وسى داسى نكاح چى بغير دوجود دشاهدانو وى باطل اوكالعدم ده دانكاح نه ده او دزنا مواخذه به باندى وى (۲) اودفرشتو په شاهد كولو سره هم نكاح نه كيږى. كرام الكاتبين دوى فرشتى خوهروخت دانسان دهرعمل كاتبان اوشاهدان دى خو دنكاح دپاره دا كافى نه دى (۳) بلكه دوه مسلمانان سړى يا يوسړى او دوى ښځى په وخت دايجاب او قبول موجوديدل پكاردى.

دنكاح دپاره تحرير ضرورى نه دى: **سوال**: (۷۵) په نكاح كى كه دحاكم داړخه څخه تحرير ضرورى وګرځول سى نوتحرير ضرورى دى اوكه نه ؟ بغير دتحرير به نكاح منعقد وى او كه نه ؟

جواب: بى تحريره نكاح منعقده كيږى اوتحريرضرورى نه دى شرائط دنكاح مثلا شاهدان وغيره ضرورى كيدل دى اوتحرير كيدل او يانه كيدل ضرورى نه دى. (۴)

بالغى ښځى په لفظ دهبى نكاح وكړه نووسوه:**سوال**:(۷٦) زيدمثلا دپنځو شپږو مسلمانانو عاقلانو بالغانو په مخكى دوهم عقد مثلا دهندى عاقله بالغه سره په لفظ دهبى وكړى مثلا هنده زيد ته مخامخ وويل ماتاته خپل ځان وبخښى زيد وويل ماته قبوله كړى ددې څخه وروسته هنده چى ښه عاقله بالغه ده دهغې پلار په زور ددى نكاح ديوبل سړى بكر سره وكړه په صورت مذكوره كى به دهنده اوله نكاح دزيد سره ثابته وى او كه به دوهمه

---

(۱). وشرط حضور شاهدين حرين اوحر وحرتين مكلفين سامعين قولهما معاً على الاصح (درمختار) فلا ينعقد بحضرة النائمين والاصمين (ردالمحتار كتاب النكاح ص۳۷۳ – ۳۷۵ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۱). ظفير

(۲). وشرط حضور شاهدين مكلفين سامعين قولهما على الاصح (الدر المختار على هامش ردالمحتار كتاب النكاح ص۳۷۳ ج۲. ط.س. ج۳ ص۲۱). ظفير

(۳). وفى الخانية والخلاصة لو تزوج بشهادة الله ورسوله لا ينعقد الخ (البحر الرائق كتاب النكاح ص۹۴ ج۳. ط.س. ج۳ ص ۸۸). ظفير

(۴). والثانى اعنى الشرط الخاص انعقادسماع اثنين بوصف خاص للايجاب والقبول الخ وركنه الايجاب والقبول حقيقة اوحكما (البحر الرائق كتاب النكاح ص۸۳ ج۳ ، ط.س. ج۳ ص ۲۷۷). ظفير

نکاح دبکر سره ثابته وی؟

جواب: لفظ دهبه کنایی دنکاح څخه ده که په دې کی نیت دنکاح وی اودا ددوو عاقلانو بالغانو شاهدانوپه مخکی ښځه ووایی اوسړی یی قبول کړی نونکاح وسوه (۱) اوچی کله دا نکاح دکفو سره وی نوپلار لره دفسخ خیار نسته اوپه بل ځای کی نکاح صحیح نه دی نو پلار چی په زور ددی نکاح په بل ځای کی کوی داصحیح نه سوه اواوله نکاح صحیح او نافذه ده په درمختار کی دی: وهوای الولی شرط صحة نکاح صبی ومجنون الخ لامکلف الخ فنفذ نکاح حرة بالغة بلارضا ولی انتهی ملخصا (۲) . فقط

په لاندینی ایجاب اوقبول سره نکاح کیږی اوکه نه؟ سوال: (۷۷) نکاح خوان دهندی نکاح په اجازه ددی په ولایت دماما ددی دعمر سره داسی وکړه. ای عمره! تا مسماة یاګهری چی دفلانی لور ده په عوض دسلو روپو مهر قبوله کړه عمر وویل ماقبوله کړه داسی په ایجاب او قبول سره نکاح کیږی اوکه نه؟

جواب: په مذکوره طریقه ایجاب اوقبول سره نکاح کیږی خو داضروری ده چی دانجلی دپلار نوم واخیستل سی یا داچی شاهدانو ته ددی حال معلوم وی اودوی انجلی پیژنی چی دا دفلانی لور ده. (۳)

چی ایجاب وی اوقبول نه وی نونکاح ونه سوه: **سوال**: (۷۸) داهل اسلام یوی ډلی په غرض دانعقاد دنکاح یومجلس منعقد کی په حاضر مجلس کی دانجلی پلار دنکاح خوان په اشاره ایجاب وکی، بیا هلك ته چی کم عاقل اوبالغ دی اوپه مجلس کی موجود وو دقبول وویل سوه نوده اودده پلار دقبول څخه سکوت وکی نونکاح منعقده سوه اوکه نه؟

جواب: په درمختار کی دی: وینعقد ملتبساً بایجاب من احدهما وقبول من الآخر الخ فلا ینعقد بقبول بالفعل کقبض مهر الخ قوله فلا ینعقد تفریع علی ماتقدم من انعقاد بلفظین (۴) الخ نومعلومه سوه چی په مسئوله صورت کی نکاح منعقده نه سوه .

په تیاره کی ددوو شاهدانو په مخکی ښځی او سړی ایجاب وقبول وکی نوڅه حکم دی؟

سوال: (۷۹) یوسړی دخپل هم کفو بالغی انجلی سره بغیر داجازی ددی دمور او پلار

---

(۱). فینعقد النکاح بلفظ الهبة والعطیة (البحر الرائق کتاب النکاح ص۹۱ ج۳ ، ط.س. ج۳ ص۸۵). ظفیر

(۲). الدر المختار علی هامش ردالمحتار باب الولی ص ۴۰۷ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص ۵۵. ظفیر

(۳). وینعقد متلبسا بایجاب من احدهما وقبول من الاخر وضعا للماضی لان الماضی ادل علی التحقیق کزوجت نفسی اوبنتی اوموکلتی منك ویقول الاخر تزوجت (الدر المختار علی هامش ردالمحتار ص۳۲۱ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص ۹) لوکانت غائبة وزوجها وکیلها فان عرفها الشهود وعلموا انها ارادها کفی ذکر اسمها والا لابد من ذکر الاب والجد ایضا (ردالمحتار ص۳۲۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۱۵). ظفیر

(۴). وګوری ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۲۱ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۹. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

ځخه داسی نکاح وکړه چی دوه شاهدان چی مسافر وه پرلاره تیریدل ده په یوځای ودرول اودغه انجلی یی دغلنه بوتله په سبب دتیاری او دبرقعی یوبل یی نه لیدلی سوای اوونه پیژندل سوه داسړی دی انجلی ته وایی تازه په حق دنکاح قبول کړم تا ماته دخپل نفس اختیار راکی دا جینی په جواب کی وایی هو! ما قبول کړی اواختیار می درکی وغیره، دا نکاح وسوه اوکه نه؟

جواب: په شامی کی دی چی: فان كانت حاضرة منتقبةً كفى الاشارة اليها والاحتياط كشف وجهها فان لم يروا شخصها وسمعوا كلامها من البيت ان كانت وجدها فيه جاز الخ (۱) ددی عبارت ځخه واضحه سوه چی په صورت مسئوله کی نکاح منعقده سوله.

<u>په کنایی لفظ سره ایجاب وسو نو ددی سره نکاح وسوه اوکه نه؟</u> سوال: (۸۰) زید په یومکان کی دیوځو سړیو سره ناست وو په دی کی هنده راغله اووی ویل ما خپل نفس زید ته وبخښی دزید شاهد پوښتنه وکړه مهر به څه وی ده وویل یوسلو اوه ویشت نیمی روپی زید قبول وکی ددی ځخه وروسته هندی دوهم عقد دعمر سره وکی داعقد ثانی صحیح دی اوکه نه؟

جواب: دالفظ چی ماخپل نفس زید ته وبخښی کنایه ده دنکاح ځخه، په دې کی نیت دنکاح یا قرینی ته ضرورت دی اوصرف ذکر دمهر قرینه نه ده كما حققه الكمال. شامی (۲) او داچی شاهدانو ته معلومه وی چی دانکاح ده نو که دا امور وی نونکاح سویده بیا په دی صورت کی دهندی دوهمه نکاح دعمر سره صحیح نه ده اوکه په نیت دنکاح یی دا لفظ نه وي ویلی اودمهر ځخه ماسوا بله قرینه هم نه وه نوبیا دزید سره ددی نکاح نه ده سوی په دی صورت کی دعمر سره نکاح صحیح سوه.

<u>دیوې شبهې جواب</u>: **سوال**: (۸۱) ددی شبهی څه جواب دی: ولو زوج ابنته البالغة العاقلة بمحضر شاهد واحد جاز ان كانت ابنته حاضرة لانها تجعل عاقدة والا فلا، (۳) دا دال دی پر جواز دنکاح داسي چي دا مامور چي په ظاهره عاقد معلومیږی سفیر محض ګرځی او شاهد کیږی اوعاقله بالغه په خپله عاقده ګرځی. نو دمامور ویل تلل راتلل دعاقد فی

(۱). ردالمحتار كتاب النكاح ص۳۷۴ ج۲. ط.س. ص ج۳ ص۲۱ مطلب الحضاف كبير فی العلم الخ. ظفير

(۲). وإنما يصح بلفظ تزويج ونكاح لأنهما صريح وما عداهما كناية وهو كل لفظ وضع لتمليك عين كاملة الخ كهبة وتمليك وصدقة وعطية الخ وكل ما تملك به الرقاب بشرط نية أو قرينة وفهم الشهود المقصود (درمختار) هذا ماحققه الفتح ردا على ماقدمناه عن الزيلعی حيث لم يجعل النية شرطا عند ذكر المهر الخ حاصل الرد ان المختار انه لابدمن فهم الشهود المراد (ردالمحتاركتاب النكاح ص۴۲۵ ج۲ و۳۶۹ - ۳۷۰ ج۲. ط.س.ج۳ ص۱۲). ظ

(۳). الدر المختار على هامش ردالمحتار كتاب النكاح ص۳۷۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص۲۲. ظفير

الشهادت لغودی.اودراتلونکی عبارت څخه صراحة معلوميږی چی لغونه دی.هغه دادی: ثم ام اتقل (۱) الخ معلومول ددې پکار دی چی ترجیح کم یوه لره ده؟

جواب: په دې دواړو عبارتونو کی چی تا لیکلی دی څه تناقض اوتدافع نسته داول عبارت څخه یی دانعقاد دنکاح حکم بیان کړیدی اوپه دوهم عبارت کی دقبول اودعدم قبول دشاهدی ذکردی. دا داسی دی لکه چی فقهاء لیکی چی شاهدین که فاسق وی نو نکاح منعقده سول خوکه نزاع وسی اودشاهدی ضرورت پیښ سی نو دفاسق په شاهدی به نکاح نه ثابتیږی. (۲)

<u>داصحیح ده چی دشاهدانو څخه بغیر نکاح نه کیږي</u>: **سوال**: (۱ ۸۲) زید وایی چی بغیر دحضور دشاهدانو څخه عقد دنکاح نه سی منعقد کیدی، آیا دا صحیح ده؟

جواب: بغیر دحضور دشاهدانو څخه به نکاح منعقد نه وی، والتفصیل فی کتب الفقه. (۳)

<u>دښځی په وجود کی هم دشاهدانو کیدل ضروري دی</u>: **سوال**: (۱۸۳) یوسړی اویوه ښځه یو سړی ته راغلل اوده ته یی وویل چی ته زموږ ددواړو نکاح وکړه ده ورته وویل چی دنکاح دپاره دوه شاهدان ضروری دی، دی ښځی ورته وویل چی که زه نه وای نوبیا دوکیل او دشاهدانو ضرورت وو، دی سړی ددواړو نکاح وکړه اودواړه په شان دښځی اوخاوند اوسیږی اواولاد هم سویدی دانکاح صحیح ده اوکه نه آیا ددوو شاهدانو وجود دنکاح دپاره ضروری دی اوچی کم اولاد وسو ددی څه حکم دی که څه هم دنکاح په وخت دوه شاهدان نه وه خو دشاهدی دنکاح دپاره یوشاهد نکاح ویونکی موجود دی او وروسته چی دکمو سړو په مخکی ښځی اوخاوند دخپلی نکاح تذکره کړیده دوی دنکاح کیدو شاهدان کیدی سی اوکه نه؟

جواب: بغیر ددوو شاهدانو دوجود څخه چی ایجاب اوقبول واوری نکاح نه منعقد کیږی لکه چی په حدیث پاك دی. لانکاح الابشهود. هدایه (۴) اوپه درمختارکی دی: (۵) وشرط

---

(۱). وګوری الدرالمختار علی هامش کتاب النکاح ص۳۷۷ ج۲. ظفیر

(۲). ولو فاسقین (درمختار) اعلم أن النکاح له حکمان: حکم الانعقاد وحکم الإظهار فالأول ما ذکره والثاني إنما یکون عند التجاحد في الإظهار الخ فلذا انعقد بحضور الفاسقین والأعمیین الخ وإن لم یقبل أداؤهم عند القاضي الخ (ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۷۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۳). ظفیر

(۳). ومنها الشهادة قال عامة العلماء انها شرط جواز النکاح هکذا في البدائع (عالمگیري مصري کتاب النکاح ص۲۵ ج۱، ط. ماجدیه ج۱ ص۲۲۷) وشرط حضور شاهدین حرین الخ مکلفین سامعین قولهما معا علی الاصح (الدر المختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۷۳ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص۲۱). ظفیر

(۴). هدایه کتاب النکاح ص۲۸۲ ج۲. ظفیر

(۵). الدر المختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۷۴ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص ۲۱. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

حضور شاهدين حرين مكلفين سامعين قولهما معًا الخ انتهى. نو په صورت مذكوره كې نكاح منعقده نه ده ځكه چې ددوو شاهدانو موجوديدل او ايجاب او قبول اوريدل فرض دي اوشرط دي اوچې شرط موجود نه سو نومشروط هم موجود نه سو لكه چې قاعده ده ده چې: اذا فات الشرط فات المشروط. اوپه هدايه كې دي: لا ينعقد نكاح المسلمين الا بحضور شاهدين الخ (١) اويو سړى دصحت دنكاح دشاهدى دپاره كافى نه دى، او وروسته مشهوره كيدل او دښځې او خاوند دنورو په مخكى ذكر كول په دې سره دنكاح انعقاد نه راځى (٢) او ددى نكاح څخه چې كم اولاد وسو دا ولد الحرام دى كه څه هم احتياط نسب ددى خاوند څخه عند البعض ثابت دى لكه چې په شامى كې دى: ان الدخول فى النكاح الفاسد موجب للعدة وثبوت النسب ومثل له فى البحر هناك بالتزويج بلا شهود الخ . (٣) فقط

چې شاهدنه وى نو دښځې او دسړى په تش ايجاب او قبول سره نكاح نه منعقده كيږى: **سوال**:

(١٨٤) يوه كونډه ښځه دخاندان دبيرى څخه چې جاهلان دى چې دوهمه نكاح عيب ګڼى ديوه نيك سړى سره په كلمه اوكلام دشرعى مهر په اعتبار نكاح وكړه سړى او ښځې دوه په دوه ايجاب اوقبول وكړى او دريم سړى باندى خبر نه كړاى سو نودا نكاح به منعقده وى اوكه نه؟ اوكه نكاح منعقده نه وى نوپه جماع كولو باندى څه كفاره ده؟

جواب: بغير ددى څخه چې ددوو شاهدانو په مخكى ايجاب اوقبول وسى نونكاح به صحيح نه وى، نودا جائزده چې ښځه بالغه په خپلى رضا سره خپله نكاح دخپل كفو سره وكړى اومور اوپلار خبر نه كړى اودشريعت مطابق مهر مقرر كړى اوښځه اوسړى روبرو ايجاب اوقبول وكړى او ددوو شاهدانو په مخكى وكړى اودا جائزده چې بغير ددى دوو شاهدانو څخه بل څوك مطلع نه كړى (٤) نو كه ددوو شاهدانو په مخكى يى ايجاب او قبول وكى نونكاح صحيح سوه او كوروالى هم صحيح دى. اوكه داسى نه وى نونكاح هم صحيح نه ده او كوروالى هم حرام او زنا ده نوچې څه يى كړيدى دهغه څخه دى توبه وكاږى او اوس دى نكاح ددوو شاهدانو په حضور سره وكړى.

(١). هدايه كتاب النكاح ص ٢٨٢ ج٢. ظفير

(٢). لو تزوج بغير شهود ثم اخبر الشهود على وجه الخبر لايجوز الا ان يجدد عقدا بحضرتهم (البحر الرائق كتاب النكاح ص٩۴ ج٣. ط.س. ج٣ ص ٨٨). ظفير

(٣). ردالمحتار باب العدة مطلب فى النكاح الفاسد والباطل ص٨٣۵ ج٢. ط.س. ج٣ ص٥١٢. ظفير

(۴). عند حرين اوحر وحرتين عاقلين بالغين مسلمين ولوفاسقين (كنز) بيان للشرط الخاص به ، وهو الإشهاد فلم يصح بغير شهود الخ ولا يشترط الإعلان مع الشهود لما في التبيين أن النكاح بحضور الشاهدين يخرج عن أن يكون سرا ويحصل بحضورهما الإعلان (البحر الرائق كتاب النكاح ص٩۴ ج٣ ، ط.س. ج٣ ص ٨٨). ظفير

په نکاح کی دشاهدی مطلب څه دی؟ سوال: (۸۵\۱) په نکاح کی چی کمه شاهدی جزء دنکاح ده ددی څه مطلب دی آیا دانکاح به صرف عند الناس معتبر نه وی اوکه عندالله به هم معتبر نه وی که ښځه اوسړی ایجاب اوقبول وکړی او شهادت نه وی نو ددوی دا فعل او یو ځای کیدل به عندالله زناوی او دا دواړه به گنهگار وی اوکه نه صرف عند الناس به دا زنا شمارل کیږی؟

ایجاب او قبول چی بی دشاهدانو وی او وروسته بیا شهرت ورکړی ددی څه حکم دی؟ سوال: (۸۶\۲) که په وخت دایجاب اوقبول شاهدی نه وی او وروسته دخلوت صحیح څخه یاپه مخکی دخلوت صحیح دواړه یا یو مشهوره کړی چی زما نکاح سویده اوخلگ په دی یقین هم وکړی نوآیا داشهرت به قائم مقام دشاهدی وی اوکه نه؟ که چیری نه وی نوولی اوکه وی نو تحقق دنکاح به دشهرت دوخت څخه گڼل کیږی اوکه ددی څخه مخکی؟ آیا دعند الناس هم په دې کی څه توجیه کیدی سی اوکه نه؟

دشاهدی مفهوم دایجاب اوقبول څخه وروسته په شهرت سره ادا کیږی اوکه نه؟ سوال: (۸۷\۳) په نکاح کی دشاهدی اصلی راز څه دی اوچی کم راز دی دغه راز اوفلسفه وروسته تر ایجاب وقبول څخه دشهرت عامه په وخت حاصلیدلی سی اوکه نه؟

په عدم دشاهدی باندی دانما الاعمال بالنیات اثر ولی نه کیږی؟ سوال: (۸۸\۴) که دعدم شهادت والا ایجاب اوقبول عندالله هم معتبر نه دی نوبیا دانما الاعمال بالنیات دکلیه څخه دا جزئیه ولی خارج ده او ددی حقیقی فلسفه څه ده؟

جواب: ۱. عندالله اوعند الناس په دواړو اعتبارو سره بی له اوریدو ددوو شاهدانو په ایجاب اوقبول نکاح نه صحیح کیږی او وطی چی په دی حالت کی وسی نودا به زنا وی.([1])

(۲) په وخت دایجاب اوقبول ددوو شاهدانو وجود اوددوی اوریدل ضروری دی اودنکاح دانعقاد دشرط دی، په وخت دایجاب وقبول ددوو شاهدانو دوجود څخه بغیر نکاح صحیح نه ده نه عند الله اونه عند الناس او دلیل ددی دا عبارت دی: وشرط حضور الشاهدین ([2]) الخ.

(۳) دنبی کریم ﷺ دمعلومیدو څخه وروسته دراز معلومولو ضرورت نه پاته کیږی حکم

([1]). فلم یصح النکاح بغیر شهود لحدیث الترمذی البغایا اللاتی ینکحن انفسهن من غیر بینة ولما رواه محمد بن الحسن مرفوعا لا نکاح الا بشهود فکان شرط ولذا قال فی مال الفتاوٰی لو تزوج بغیر شهود ثم اخبر الشهود علی وجه الخبر لا یجوز (البحر الرائق کتاب النکاح ص ۹۴ ج۳ ، ط.س. ج۳ ص ۸۸). ظفیر

([2]). وگوری ردالمحتار کتاب النکاح ص ۳۰۳ ج۲. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

دشریعت بی دڅه چون چرا اوبی دښکاره کیدو دحقیقت څخه او دمعلومولو دراز څخه منل پکاردی لکه چی الله ﷻ فرمایی: وما اٰتٰکم الرسول فخذوه وما نهاکم عنه فانتهوا. (۱) (دشاهدی فائده داده چی دزنا تهمت لیري سي او داتهمت ونه کړل سي، وروسته ترنکاح په شهرت کولو سره دا مقصد نه حاصلیږي. (۲) ظفیر)

(۴) ددی متعلق همدغه جواب دی چی کم په ۳ نمبر کی تیر سو یعنی دشریعت دحکم حقیقی فلسفه او دراز معلومولو ضرورت نسته اوابطال داحکام شرعیه دحقیقی فلسفی پربناء صحیح نه دی (دلته ددی تعلق صرف دده دذات سره نه دی بلکی دخاندان او دسماج سره دی نوصرف اعتماد پرنیت کافی نه دی دشاهد په ذریعه دنیت مظاهره هم ضروری ده. ظفیر)

عالم چی کمه نکاح بغیر دشاهد څخه وکړه هغه صحیح نه ده: سوال: (۸۹) که خالد دهندی سره زید ته چی عالم دی ولاړی چی دهندی نکاح زما سره وکړی زیددهندی څخه پوښتنه وکی هغه هم رضامندی ښکاره کړه زید خطبه دنکاح وکړه اوایجاب وقبول یی وکړی دا نکاح جائزده اوکه نه؟ که جائز نه وی نواوس څه کول پکار دی؟

جواب: دانکاح نه ده سوی ځکه چی بغیر ددوو سړو شاهدانو یا دیو سړی او ددوو ښځو دوجود څخه چی دوی ایجاب قبول اوری نکاح نه کیږی په دی صورت کی بیاپه حضور دشاهدانو نکاح کول پکاردی اودمخکی عمل څخه توبه کښل پکاردی. (۳)

دبی شاهد نکاح والا کوروالی کول زنا ده: سوال: (۹۰) زید دهندی سره بی شاهدانو نکاح کړیده که څه هم دانکاح بی دشاهدانو ناجائزده سوال صرف دادی چی دا نکاح په غرض دتسلیم بین الناس منعقد نه وی نوآیا عند الله هم نه ده یعنی که دداسی نکاح والا ناکح دمنکوحی سره کوروالی وکی نودی عندالله دزنا مرتکب سو اوکه نه؟

جواب: چی په کمه نکاح کی دوه شاهدان نه وی نودا عندالله هم نکاح نه ده (۴) اووطی کول په دی کی زنا ده. کما جاء عن ابن عباس رضی الله عنهما ان النبی ﷺ قال البغایا اللاتی

---

(۱). سورة الحشر : ۱.

(۲). وفي البدائع أن الإشهاد في النكاح لدفع تهمة الزنا لا لصيانة العقد عند الجحود والإنكار والتهمة تندفع بالحضور من غير قبول على أن معنى الصيانة تحصل بسبب حضورهما ، وإن كان لا تقبل شهادتهما ؛ لأن النكاح يظهر ويشتهر بحضورهما (البحر الرائق کتاب النکاح ص ۹۲ ج۳. ط.س. ج۳ ص ۸۹). ظفير

(۳). ولاینعقد نکاح المسلمین الا بحضور شاهدین حرین عاقلین بالغین مسلمین الخ اعلم ان الشهاده شرط فی الباب النکاح لقوله ﷺ لا نکاح الا بشهود (هدایه کتاب النکاح ص ۲۸۲ ج۲). ظفیر

(۴). ومنها الشهادة قال عامعة العلماء انها شرط جواز النکاح هکذا فی البدائع (عالمگیری مصری کتاب النکاح باب اول ص ۲۵۰ ج۱ ماجدیه ج۱ ص ۲۲۷). ظفیر

ینکحن انفسهن بغیر بینة والاصح انه موقوف علی ابن عباس رواه الترمذی. اقول والموقوف فی مثل هذا له حکم المرفوع کما تقرر فی الاصول قال فی اللمعات وفیه ان النکاح بلا شهود فاسد وهو المذهب عند جمهور الائمة (۱) الخ وفی الدر المختار: تزوج بشهادة الله ورسوله لم یجز بل قیل یکفر. (۲) فقط

دشیعه ګانو شاهدانو په وجود کی ایجاب قبول وسو نوځه حکم دی؟ سوال: (۹۱) زید دخپلی لور واده په یوداسی مجلس کی وکی چی په دی مجلس دایجاب وقبول کی صرف دوه یاځلورو شیعه ګان هم وه، او همدوی دشاهد حیثیت درلودی اوغالی شیعه ګان وه. دانکاح وسوه اوکه نه؟

جواب: دنکاح په شاهدانو کی فقهاؤ دمسلمانو شاهدانو شرط ایښی دی، اودشیعه ګانو بعضی فریقی دکافرانو په حکم کی دی اوچی کم غالی نه دی هغه که څه هم فاسق دی خو کافرنه دی احتیاط دادی چی دانکاح بیا دسنی مسلمانانو په وجود کی وسی (۳).

په دوو شاهدانو کی یو دنکاح کول بیانوی اوبل دکوزدې نوځه حکم دی؟ سوال: (۹۲) مدعی اومدعی علیه یوعالم ته دنکاح معامله یووړه عالم دمدعی څخه پوښتنه کوی دعویدار دنکاح څوك دی مدعی وایی چی زه په خپله ناکح نه یم ناکح په سفر کی دی زه دهغه ورور یم یوسړی دی هغه نکاح کیدل بیانوی اودوهم کوزده کیدل بیانوی، چی خطبه سویده نکاح نه ده سوی، او مدعٰی علیه هم وایی چی ما دخپلی لور خطبه کړیده. مدعٰی علیه ته عالم وایی نکاح صحیح نه سول ته دخپلی لور نکاح په بل ځای کی کولی سی په دی صورت کی څه حکم دی؟

جواب: چی کله دنکاح په دوو شاهدانو کی اختلاف راسی چی یو دنکاح ورکولو شاهدی ورکوی اوبل صرف دخطبی او دکوزدې بیان کوی. نوښکاره ده چی په صورت دانکار دمدعٰی علیه (دنکاح څخه) نکاح نه ثابتیږی فتوٰی ددغه عالم چی هغه په سبب دنه متفق کیدو ددوو شاهدانو دنکاح فتوٰی دعدم صحت دنکاح وکړه صحیح ده لکه چی په الدر المختار کی دی: وشرط حضور الشاهدین حرین مکلفین بالغین سامعین قولها معا علی

---

(۱). ترمذی مع حاشیه ص۱۳۰ - ۱۳۱ ج۱. ظفیر

(۲). الدر المختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص ۳۷۹ - ۳۸۰ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص ۲۴. ظفیر

(۳). وشرط حضور شاهدین حرین مکلفین سامعین قولهما معا الخ مسلمین لنکاح مسلمة ولو فاسقین (الدر المختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص ۳۷۳ - ۳۷۴ ج۲) أن الرافضي إن کان ممن یعتقد الألوهیة في علي ، أو أن جبریل غلط في الوحي ، أو کان ینکر صحبة الصدیق ، أو یقذف السیدة الصدیقة فهو کافر لمخالفته القواطع المعلومة من الدین بالضرورة ، بخلاف ما إذا کان یفضل علیا أو یسب الصحابة فإنه مبتدع لا کافر (ردالمحتار باب المحرمات ص۳۹۸ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص۲۷). ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

الاصح [۱] الخ ۔ فقط

یوسړی په خپله نکاح وکړه خو وایی چی په نشه کی وم نوڅه حکم دی؟ سوال: (۹۳\) بکر دهندی سره په خپله رضامندی نکاح وکړه دبکر عمر شل کاله او دهندی عمر دولس کاله دی بیا ددری ورځو څخه وروسته دخور اوداخښی په لمسون دنکاح څخه انکار کوی چی موږ په نشه کی وو خلګو موږ دهوکه کړو په نشه کی به یی رانه اقرار اخیستی وی چی دهغه موږ ته خبر نسته حال دادی چی داغلطه ده اوس نه دی هنده کورته بیایی اونه دی ورته طلاق ورکوی اونه نفقه ورکوی نوپه دی صورت کی څه حکم دی؟

جواب: دنابالغه دولی په واسطه سره که په حالت دصحت او دعقل او هوش دخاوند سره داسی دوه شاهدان په مخکی وي چی هغوی ایجاب اوقبول اوریدلی وی نکاح سوی وی نونکاح صحیح وسوه [۲] اودخاوند انکار معتبر نه دی اوبغیر دطلاق او دوفات دخاوند څخه بل څه صورت دجدایی نسته نفقه دښځی او دخاوند پرذمه واجب ده.

بغیر دشاهدانو نکاح مو وکړه جائزده اوکه نه؟ داولاد څه حکم دی اوداولاد امامت جائزدی اوکه نه؟ سوال: (۹۴\) یوسړی دکونډی ورینداز سره نکاح کول ښکاره کړل اودقوم څخه بهر دوه سړي ددیوال څخه هاخوا ودریدل او ددغی ښځی څخه یی بیان واخیستی چی زما نکاح دفلانی سره وسوه نه څوك نکاح ویونکی سته اونه شاهد نونکاح جائزده اوکه نه؟ او ددی ناکح څخه یی چی کم اولاد سویدی هغه صحیح دی اوکه ولد الزنا؟ اوپه دغه اولاد مذکور کی یو سړی امام جوړول جائزدی اوکه نه؟

جواب: دوه شاهدان په وخت دایجاب وقبول کیدل ضروری دی چی ایجاب وقبول واوری که داسی ونه سی نونکاح سوی نه ده [۳]، او دبی شاهدی نکاح څخه چی کم اولاد وسی هغه ولد الزنا دی [۴] باقی ولد الزنا که صالح وی نوامامت یی صحیح دی.

صرف دیوه سړی او دیوې ښځی په مخکی په ایجاب او قبول سره نکاح نه ده صحیح: سوال: (۹۵\) یوی بالغی انجلی دیوسړی اودیوی ښځی په مخکی یوبالغ هلك ته وویل چی په

---

(۱). الدر المختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص ۳۷۳ ج۲. ط.س. ج۳ ص۲۱. ظفیر

(۲). ولا ینعقد نکاح المسلمین الا بحضور شاهدین الخ (هدایه کتاب النکاح ص ۲۸۲ ج۲). ظفیر

(۳). وشرط حضور شاهدین مکلفین الخ سامعین قولهما معا (الدر المختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص ۳۷۳ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۱). ظفیر

(۴). والمراد بالنکاح الفاسد النکاح الذي لم تجتمع شرائطه کتزوج الأختین معا والنکاح بغیر شهود الخ یجب علی القاضي التفریق بینهما الخ فظاهره أنهما لا یحدان وأن النسب یثبت فیه (البحر الرائق باب المهر ص۱۸۱ ج۳. ط.س. ج۳ ص ۱۲۹) ددی څخه معلومه سوه چي که چیري ایجاب او قبول بې له شاهدانو سوی وي نو ګواکي دا نکاح باطله او فاسده ده مګر نسب به ددوی څخه ثابت وی. ظفیر

عوض دپنځو زرو روپو کی ما په خپله په نکاح کی قبوله کړه نوهلك قبوله کړه، علاوه ددی څخه نور څه احکام دعقد اداء نه سول مثلاً خطبه اوشاهد وغیره کیدل نودا نکاح صحیح ده اوکه نه؟

جواب: په درمختار کی دی: وشرط حضور شاهدین حرین اوحر وحرتین مکلفین سامعین قولهما (۱) معا الخ نومعلومه سوه چی بی ددوو اصلیو سړیو یا دیوه سړی او ددوو ښځو دوجود څخه بغیر چی دوی ایجاب اوقبول واوری نکاح نه کیږی نوپه صورت مسئوله کی چي صرف یوسړی اویوه ښځه موجوده وه نونکاح نه سوه صحیح.

دښځی په کالت سره نکاح صحیح ده: **سوال**: (۹۶۱) که یوه ښځه بله ښځه یا یوسړی په خپله نکاح کولوکی وکیل کړي نو وروسته دثبوت دوکالت څخه نفس دمذکوري مؤکلي ښځي دسړی مذکور سره په نکاح ورکړی نونکاح صحیح سوه اوکه نه؟

جواب: که په وجود ددوو شاهدانو ایجاب اوقبول دنکاح وسی نو نکاح صحیح ده حاصل دا چی دښځی وکالت صحیح دی.

په ذریعه دخط په ایجاب اوقبول سره به نکاح کله صحیح وی: **سوال**: (۹۷۱) فاطمه یوه عاقله بالغه تعلیم یافته انجلۍ ده دشریعت دمسئلو څخه هم خبره ده او دراجپوت قوم څخه ده چی په هغوی کی تراوسه پوری هندوانه رسمونه چلیږی چی هغوی په یوه خاندان کی رشته وغیره نه کوی انجلۍ په خپله دیوه هلك سره چی ددوی دخاندان څخه دی خپله نکاح کول غواړی ګویا دقوم په لحاظ سره نکاح نه سی کولی باقی ددین په لحاظ سره هلك بالکل ددی کفودی اوس دا انجلی غواړی چی مخکی دده سره پټه نکاح کول غواړم وروسته به ددی اظهار وکړمه اومور اوپلار به مجبور کړم چی نکاح ومنی نواوس دا انجلی دکلی خلګ خو شاهدان کولی نه سی دپاره دنکاح ځکه چی دمخکی څخه دراز ښکاره کیدو بیره ده ددی وجه څخه انجلی په خپل لاس سره خپل مکمل حال اوایجاب لیکلی او ورکوی چی هلك دی یوې بلي خواته ولاړ سی او دشاهدانو څخه دی ایجاب وکړی په بل چا دي واوروی اوقبول دی کړی اوهم پردي کاغذ دی ولیکی او رادی وړی داسی به نکاح وسی اوکه نه؟

جواب: په دی صورت کی که سړی دغه لیکل سوی ایجاب دطرفه دښځی ددوو شاهدانو په مخکی ووایی او ددغه شاهدانو په مخکی یی قبول کړی نونکاح به منعقده سی (۲)

(۱). الدر المختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص ۳۷۳ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۱. ظفیر

(۲). وافاد المصنف ان انعقاد النکاح بکتاب احدهما یشترط فیه سماع الشاهدین قرائت الکتاب مع قبول الاخر. (البحرالرائق کتاب النکاح ص ۹۵ ج۳ ، ط.س. ج۳ ص ۸۹). ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

اویو صورت دجواز دادی چی دانبځه دی داسړی وکیل دنکاح کړی یعنی دادی ورته ووایی او یادی ورلره لیکلي ورکړی چی ما تاته اختیار درکړیدی چی زما نکاح دخپل ځان سره وکړه اوسړی دی دا ددوو شاهدانو په مخکی ظاهر کړی اوقبول دی وکړی اویا دادی ووایی چی دانبځه ماپه خپله په نکاح کی اخیستی ده نو بیابه هم نکاح وسی. کذا فی الشامی (۱) وغیره، اوچی دانکاح په کفوکی ده نوددی دصحت دپاره داولیاء داجازی ضرورت هم نسته کذا فی الدرالمختار (۲).

ددوو درو سړیو په مخکی ښځی ایجاب ولیکی اووی لیږی اوسړی خط ووایه اوقبول یی کی څه حکم دی؟ **سوال**: (۹۸) یوی ښځی ددوو درو کسانو په مخکی یوسړی ته خط ولیکی اووی لیږی چی زه په خپلی رضا ستا په نکاح کی په عوض دمهر شرعی راغلی یم اوده قبوله کړله نودا نکاح وسوه اوکه نه؟

جواب: په دی کی دجواز دنکاح صورت دالیکل سویدی چی کم سړی ته ښځی لیکلی دی هغه ددوو شاهدانو په مخکی دښځی داخط واوروی او بیایی دا وویل چی ماقبوله کړله غرض داچي ددوو شاهدانو کیدل اودښځی دلیك دوباره ویل اوددې څخه وروسته ددوو شاهدانو په مخکی قبلول شرط دجواز دی (۳).

په دهوکه سره دلیک په ذریعه نکاح کیږی اوکه نه؟ **سوال**: (۹۹) که یوسړی په دهوکه دښځی په مخکی دالفظ ولیکی اوپیش یی کی او ورته ووایی داخط ووایه: ازوجنی معك، بیا ددی په جواب کی په خپله ووایی زوجت معك دانکاح وسوه اوکه نه؟

جواب: په داسی صورت کی په انعقاد دنکاح کی اختلاف دی (۴) ددې څخه علاوه حضور دشاهدانو پوهیدونکو شرط دجواز دی (۱).

---

(۱). واذا اذنت المراة للرجل ان یزوجها من نفسه فعقد بحضرة شاهدین جاز (هدایه فصل فی الوکالة ص ۳۰۲ ج۲). ظفیر

(۲). فنفذ نکاح حرة مکلفة بلا رضا ولی الخ وله الاعتراض فی غیر الکفو (الدر المختار علی هامش ردالمحتار باب الولی ص ۴۰۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۵۵). ظفیر

(۳). قال ینعقد النکاح بالکتاب کما ینعقد بالخطاب. وصورته: أن یکتب إلیها یخطبها فإذا بلغها الکتاب أحضرت الشهود وقرأته علیهم وقالت زوجت نفسي منه أو تقول إن فلانا کتب إلي یخطبني فاشهدوا أني زوجت نفسي منه ، أما لو لم تقل بحضرتهم سوی زوجت نفسي من فلان لاینعقد؛ لأن سماع الشطرین شرط صحة النکاح ، وبإسماعهم الکتاب أو التعبیر عنه منها قد سمعوا الشطرین (ردالمحتار کتاب مطلب التزوج بارسال کتاب ص ۳۲۴ ج۲. ط.س. ج۳ ص۱۲). ظفیر

(۴). قال فی الفتح لو لقنت المراة زوجت نفسی بالعربیة ولا تعلم معناه وقبل والشهود یعلمون ذالك اولایعلمون صح کالطلاق وقیل لا کالبیع کذا فی الخلاصة ومثل هذا فی جانب الرجل اذا لقنه ولا یعلم معناه (ردالمحتار کتاب النکاح ص ۳۲۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۱۵). ظفیر =

چې کله ددعاء په بهانه یې ایجاب واخیستی داسې چې شاهد نه وو نو نکاح صحیح نه سوه:

سوال: (۱۰۰۱) زید چې تعلیم یافته دی اوفقیر سړی دی دبکر کورته به تلی راتلی اتفاقا سره دده قصددبیت الله وسو دده سره خالد اوولید هم وه دوی دبکرکورته راغلل دروازی ته یې دبکر ښځه راوغوښتله اوورته یې وویل زما قصور معاف کړه زه حج ته ځم دبکر ښځې وویل تا زموږ څه قصور کړیدی خوزید ډیر اصرار وکی. دزیات اصرار دوجه دبکر ښځې وویل ما معاف کړی یې، ددې څخه وروسته یې دبکر دښځې لور را وغوښتله او ورته یې وویل چې ته څه وظیفه وایې نوهغه وویل چې لمونځ کوم اوچې کمه دعاء تا را ښوولی ده هغه وایم. هغه کمه دعاوه ده وویل داوه: نحمده ونصلی علی رسوله الکریم ددی څخه وروسته زید وویل دانوره هم ورسره وایه یعنی ذکر سوي انجلۍ ته یې وویل: رب زدنی مولانا یا رب زدنی مولانا. چې کله یې ورته دا الفاظ وښوول په دې حال کې دبهر دروازی څخه دخالد او دولید څخه علاوه یوعربی خوان یې هم را وغوښتی دده بیان دی چې دا الفاظ داسې وه زوجنی لله یا مولانا، دی انجلۍ دا الفاظ صحیح ونه ویل نوده ورته بیا وښوول نوبیا دی انجلۍ وویل زوجنی لله یامولانا. اوزید قبلت وویل، په داسې حالت کې چې ماسوا دعربی خوان څخه ددغه انجلی سره ددې دوو شاهدانو دا خیال وو چې دافقیر ددعا تعلیم ورکوی ددوی بالکل داخیال نه وو چې دا ایجاب اوقبول دی اونه موږ شاهدان یو بلکې دهغوی خیال وو چې دا ددعا تعلیم دی اودا انجلۍ هم په دې خیال داکلمات وایې چې دا دعاء ده نوپه دی صورت کی چې نه ښځې ته پته سته چې زه خپله نکاح کوم اونه شاهدانوته چې ددی ښځې نکاح کیږی ماسوا ددغه یوه عربی خوان څخه نوپه داسې صورت کې په: زوجنی یا مولانا لله سره به ایجاب وسی اوکه نه؟ او نکاح دزید ددغه انجلی سره وسوه اوکه نه؟ نه دغه وخت دمهر ذکر سوی اونه بیا وروسته ؟

جواب: په دی صورت کی نکاح منعقده نه ده، ځکه چې دښځې او دشاهدانو دومره پوهیدل ضروری دی چې په دی الفاظو سره نکاح منعقده کیږی اوچې دا دنکاح الفاظ دی اودا مجلس دنکاح دی که څه هم دحقیقت معنٰی ورته نه وی معلومه لکه چې شامی دصاحب ددرمختار ددی قول په تشریح کی لیکلی دی: ولایشترط العلم بمعنٰی الایجاب والقبول الخ لکن قید فی الدر وعدم الاشتراط بما اذا علما ان هذا اللفظ ینعقد به النکاح ای وان لم یعلما

(۱). وشرط سماع کل من العاقدین لفظ الاخر لیتحقق رضاهما وشرط حضور شاهدین حرین اوحر وحرتین الخ (ایضا ص ۳۷۳ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۱). ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

حقیقة معناه (۱) الخ . فقط

دخط په ذریعه نکاح: **سوال**: (۱۰۱) زید خپله لور بکرته ورکړه اوده ته یې دا وویل چې ته ماته خپله لور راکړه ددې څخه وروسته زید بکرته خط ولیکی او ددری کسانو دستخط یې باندی واخیستی نوپه خط نکاح جائز سوه اوکه نه؟

جواب: که بکر زید ته ددی مضمون خط لیږلی وی چې ما دخپلی لور نکاح ستاسره وکړه او مکتوت الیه دامضمون حاضرینو ته اورولی وی اوقبول یې کړی وی نونکاح منعقده سوه.

نکاح دخط او کتابت په ذریعه: **سوال**: (۱۰۲) مثلا یوی ښځی یوسړی ته ولیکل چې زه ستاسره نکاح کول غواړم په دومره مهرته یې منظور کړه اودی سړی په جواب کی ولیکل ماته منظوره ده اودی سړی ددوو سړیو په مخکی داخط واوروی او ددی جواب یې هم دوی ته واوروی نوآیا دانکاح وسوه خودی ښځی داخط په پټه دشرعی شاهدانو لیکلی وو اوکه دلته به هم ددوو شرعی شاهدانو ضرورت وی اوپه دی دواړو خطونو باندی ددواړو ډلو دشاهدانو دستخطونه هم په کاردی اوکه نه؟

جواب: په شامی کی په خط باندی دجواز دنکاح داصورت لیکلی دی چې مثلاً سړی ښځی ته خط ولیکی چې زه ستاسره نکاح کوم اوښځه دوه شاهدان راوغواړی او ددوی په مخکی خط ووایی اوورته ووایی چې ماخپله نکاح دده سره وکړه الخ ددی صورت موافق داهم جائزده چې ښځه سړی ته خط ولیکی اوسړی ددوو شاهدانو په مخکی دا خط ووایی اودا ووایی چې ما ددی ښځی سره نکاح وکړه غرض داچې که ددوو شاهدانو په مخکی خاوند داخط ووایه اوقبول یې کی نونکاح وسوه (۲).

په مذکوره خط نکاح ونه سوه: **سوال**: (۱۰۳) یواتلس کلیزی انجلی خپله نکاح دمور او دپلار درضا څخه بغیر په دی طریقه وکړه چې دچا سره یې نکاح کول غوښتل نوهغه ته یې ولیکل چې زه په صحت اوثبات دعقل په خپلی رضا بغیر دڅه جبر او دزور څخه خپل نفس تاته په عوض دپنځوسو روپو قرض مهر موجل کی ستا په زوجیت کی درکوم او د

(۱). ردالمحتار کتاب النکاح ص۲۷۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۱۵. ظفیر

(۲). ينعقد النكاح بالكتاب كما ينعقد بالخطاب وصورته ان يكتب اليها يخطبها فإذا بلغها الكتاب أحضرت الشهود وقرأته عليهم وقالت زوجت نفسي منه أوتقول إن فلانا كتب إلي يخطبني فاشهدوا أني زوجت نفسي منه، أما لولم تقل بحضرتهم سوى زوجت نفسي من فلان لاينعقد؛ لأن سماع الشطرين شرط صحة النكاح، وباسماعهم الكتاب أو التعبير عنه منها (ردالمحتار کتاب النکاح ص ۲۶۴ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۱۲ مطلب التزوج بارسال کتاب). ظفیر مفتاحي

شپږو شاهدانو نومونه یې هم ولیکل نوپه دی صورت کی نکاح کیږی اوکه نه؟

جواب: صورت دجواز دنکاح په ذریعه دخط په شامی کی دفتح القدیر څخه دانقل کړی دی چی که یوسړی ښځی ته ولیکل چی زماسره نکاح وکړه دی ښځی شاهدان راوغوښتل او دوی ته یی وویل چی فلانی سړی زما سره نکاح کول غواړی شاهد سی چی ما دده سره خپله نکاح وکړه. نوپه داسی صورت کی نکاح منعقده سوه اوکه ښځی دشاهدانو په مخکی دسړی دارخه څخه کلام نه وی نقل کړی اوصرف دایی وویل چی ما خپله نکاح دفلانی سړی سره وکړه نونکاح به منعقده نه وی اوکه ښځه سړی ته ولیکی چی ته زما سره خپله نکاح وکړه نوپه دی باندي سړی ددوو شاهدانو په مخکی دښځی پیغام نقل کی او وی ویل چی تاسی شاهدان سی چی ما ددی ښځی سره خپله نکاح وکړه نونکاح به منعقده سی الغرض په دی صورت کی دجواز دنکاح دپاره ضروری ده چی سړی ددوو شاهدانو په مخکی دانقل کړی چی فلانی ماته لیکلی دی چی دازما سره نکاح کول غواړی نوتاسی شاهدان سی چی ما ددی ښځی سره نکاح وکړه اوقبوله می کړله نوکه داسی وسی نونکاح به وسی. شامی . [1]

چی کله دشاهدانو ایجاب اوقبول اوریدل محتمل وی نو دوباره دی نکاح وسی: **سوال**:

(۱۰۴۱) عمر وایی چی زما نکاح داسی وسوه چی زما دمنکوحی اکا چی ولی ددی دی، سره ددوو شاهدانو ولاړی او اجازه یی راواخیستله په مجلس دنکاح کی راغله او کرار یې زما په غوږ کی ایجاب وکی او ماهم په کرار آواز قبول کی او ماته یقین دی چی دا الفاظ دایجاب اوقبول زموږ دواړو څخه علاوه بل چابه نه وی اوریدلی نوپه دی صورت کی فسخ دنکاح اوتجدید دنکاح وسی اوکه څه کول پکاردی؟ که وجوب دفسخ دیانةً وی نوچی کم حقوقِ عباد دی چی عدم توریث اومهر مثل وغیره دي چی پرفسخ قضاء باندي مرتب کیږی دا پردی هم مرتب دی اوکه نه؟

جواب: داښکاره ده چی اوریدل او نه اوریدل دایجاب او قبول دشاهدینو محتمل وه نو تجدید دنکاح بغیر دفسخ دنکاح دی وسی دتجدید دنکاح احتیاطاً دپاره دمخکی نکاح فسخ ضروری نه ده لکه چی په کفر محتمل کی فقهاؤ تصریح کړیده چی تجدید دنکاح دی په جدید مهر وسی اوعدم توریث وغیره اموربه پردی مرتب نه وی اومهربه پرمخکی

---

[1]. قوله: فتح فإنه قال ینعقد النکاح بالکتاب کما ینعقد بالخطاب. وصورته: أن یکتب إلیها یخطبها فإذا بلغها الکتاب أحضرت الشهود وقرأته علیهم وقالت زوجت نفسي منه أو تقول إن فلانا کتب إلي یخطبني فاشهدوا أني زوجت نفسي منه، أما لولم تقل بحضرتهم سوی زوجت نفسي من فلان لا ینعقد؛ لأن سماع الشطرین شرط صحة النکاح (ردالمحتار کتاب النکاح. مطلب الزوج بارسال کتاب ص۳۲۴ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۱۲). ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

هم او دوهم هم لازم وی (۱).

صرف دیوه شاهد په وجود نکاح صحیح نه ده: **سوال:** (۱۰۵) دنابالغی انجلی پلار په خپله دیو سړی دزوی سره دخپلی لور نکاح وکړه او ددغه هلك پلار یی دخپل زوی دپاره قبوله کړی او دلته صرف یو ملا موجود وی ددی نکاح څه حکم دی؟

جواب: که هلك هم نابالغ وی نونکاح منعقده نه سوه ځکه چی صرف یوشاهد ملا صاحب باقی پاته دی. اوکه زوی بالغ وي نوتعبیر دپلار به ده ته راجع وی اوپلار به هم شاهد متصور سی نو نکاح منعقده سوه. کما صرح به الفقهآء (۲).

دکونډی نکاح یو مولوی صاحب ددوو ښځو په وجود کی دیو سړی سره وکړه نوڅه حکم دی؟

سوال: (۱۰۲) یومولوی صاحب دیوی کونډی بالغی څخه اجازه واخیسته ددوو شاهدانو په مخکی یعنی ددوو ښځو په مخکي، ددی نکاح یی دیوسړی سره وکړه نو دا نکاح صحیح سوه اوکه نه؟

جواب: که دغه ښځه په مجلس دنکاح کی وی نو بیابه مولوی صاحب نکاح خوان شاهد وګڼل سی اودوی ښځی یوسړی یعني دامولوی صاحب به شاهد سی او ددوی نکاح به منعقده سی کما فی الدر المختار: ولو زوجه بنته البالغة العاقلة به حضر شاهد جاز ان کانت حاضرة لانها تجعل عاقدة والا لا، الاصل ان الامر متٰی حضر جعل مباشرا الخ (۳) درمختار . فقط

دولی داجازی اخیستو په وخت شاهد جوړول ضروری نه دی، ددی وجه څخه نکاح وسوه:

سوال: (۱۰۷) زید دخپلی باکری بالغی لور څخه یوازي پوښتنه وکړه چی زه ستا نکاح دمحمود سره کوم نو دزید لور چی واوریدل نو چپ سوه وروسته بیا زید مجمع عام ته راغی اوبکرته یی وویل چی زما دلور نکاح دمحمود سره وکړه اودومره مهر مقرر کړه بکر خطبه وویله اومحمود ته یی وویل چی زید خپله لور په دومره مهر کی تاته په نکاح

---

(۱). وشرط حضور شاهدین حرین اوحر وحرتین مکلفین سامعین قولهما معا علی الاصح (الدر المختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص ۳۷۳ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۱). ظفیر

(۲). ولو زوج بنته البالغة العاقلة بمحضر شاهد واحد جاز ان کانت ابنته حاضرة (درمختار) قید بالبالغة لانها لو کانت صغیرة لایکون الولی شاهدا لان العقد لایمکن نقله الیها بحر (ردالمحتار کتاب النکاح ص ۳۷۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۵) دسوال حاصل دادي چي یوه سړی دخپلي نابالغي انجلۍ نکاح دیوه بل سړی دزوی سره وکړه مګر په دې ډول باندي چي په دې مجلس کي دهلك او انجلۍ دپلار څخه ماسوا یوازي یو قاضي ؤ بل هیڅوك نه ؤ او دجواب خلاصه داده چي دا نکاح جائز نه ده ځکه چي یوازي یو شاهد ؤ البته که چیري هلك په خپله بالغ وي نو نکاح په دې صورت کي صحیح کیده . ظفیر

(۳). الدر المختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص ۳۷۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۵. ظفیر

درکړه محمود وویل ماقبوله کړه اوبکر دعقد په وخت کي دزيد دلورنوم په دی وجه وانه خیستی چی دزيد صرف هم یوه لورده نوپه صورت مسئوله کی دزيد دلورنکاح دمحمود سره صحیح ده اوکه نه؟ او دخپلی لور څخه داجازی اخیستلو په وخت کي شاهدان دځان سره نه بیول یا دعقد په وخت کي دبکر دزيد دلور نوم اخیستل په نکاح کی فساد راولی او که نه؟

جواب: په دی صورت کی دمحمود نکاح دزيد دلور سره صحیح ده ځکه چی دانجلی ولی چی اجازه اخلی نودغه وخت اشتهار ضروری نه دی (۱) صرف ایجاب اوقبول اوریدل ددوو شاهدانو شرط دی. کما فی الدرالمختار: وشرط حضور شاهدین الخ سامعین قولهما معًا فاهمین انه نکاح (۲) اوچی کله دزيد یوه لور ده نوجهالت مرتفع سو اودا امر دجواز دنکاح دپاره کافی دی لکه چی په ردالمحتار، شامی کی په شرح ددې قول دماتن کی: ولا المنکوحة مجهولة، داسي مذکور دی: فلو زوج بنته منه وله بنتان لا یصح الا اذا کانت احداهما متزوجة فینصرف الی الفارغة (۳) الخ. فقط

<u>**بالغه ښځه په خپله موجوده وه اوددی نکاح صرف ددی دپلار په وجود کی قاضی وکړه نو نکاح وسوه**</u>: **سوال**: (۱۰۸) ښځه چي نامداره ده په (بګو) سره نکاح یې دعلی زمان سره سویده چی په هغه کی مندرجه ذیل وجوهات دی دفریقینو کورونه دیوبل څخه دلسو قدمونو په فاصله دی په وخت دنکاح کي دعلی زمان مور اومسمٰی مهنده شاهدان وه او یو قاضی صاحب دمهر نوم یی هم وانه خیستی قاضی ته یی نکاح خوانی هم ورنه کړه، وکیل هم څوك نه وو، اوفریقین بالغ وه دنکاح شپږ کاله وسوه خو تراوسه اباد سوی نه دی، نه علي زمان مسماة ته خرڅ اوخوراك ورکړيدی ددی ځای علمآء دې نکاح ته فاسده وایی آیا دانکاح صحیح ده اوکه نه؟

جواب: که مسماة په بګو بالغه هم په مجلس دنکاح کی موجوده وه نوقاضی صاحب به شاهد شمارسی اونکاح به صحیح سی، اصل دادی چی دنکاح په وخت داسی شاهدان موجودوی چی هغوی ایجاب اوقبول واوری اوکه یوسړی اودوی ښځی شاهدی وی نوبیا

---

(۱). ولا یشترط الاشهاد علی التوکیل (البحرالرآئق کتاب النکاح ص۹۵ ج۳، ط.س. ج۳ ص۸۹) فإن استأذنها هو) أي الولي وهو السنة أو وکیله أو رسوله أو زوجها) ولیها الخ فسکتت) عن رده مختارة (أو ضحکت غیر مستهزئة أو تبسمت أو بکت بلا صوت الخ فهو إذن أي توکیل في الأول (درمختار) ای فیما استاذنها قبل العقد حتی لو قالت بعد ذلك لا ارضي ولم یعلم به الولی فزوجها صح (ردالمحتار باب الولی ص ۴۱۱ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۵۸). ظفیر

(۲). الدر المختار علی هامش ردالمحتار . کتاب النکاح ص ۳۷۳ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۱. ظفیر

(۳). ردالمحتار کتاب النکاح ص ۳۲۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص۱۵. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

هم نکاح وسوه [۱] اوداهم مسئله ده چې که انجلی بالغه وی اودې نکاح خوان ته اجازه دنکاح ورکړه نونکاح منعقده کیږی ځکه چې نکاح خوان هم شاهد شمارل کیږی لکه چې په درمختار کی دی: ولو زوج بنته البالغة العاقلة بمحضر شاهد واحد جاز ان کانت ابنته حاضرة لانها تجعل عاقدة الخ [۲] اوکه دمهر ذکرنه وی نوهم نکاح منعقده کیږی اومهر مثل لازمیږی [۳] اونکاح خوان ته دنکاح پیسی نه ورکول یا وکیل نه کیدل څه ضروری دنکاح دانعقاد دپاره نه دی اوپه یوځای دښځی او دخاوند نه اوسیدل یاخرڅ او خوراك نه ورکول موجب دفسخ دنکاح نه دی خوکه خاوند دښځی حقوق ادانه کړی یانفقه ورنه کړی نو ګنهګار دی اونفقه دده پرذمه لازمه ده [۴].

ښځه که سړی وکیل کړی چې دخپل ځان سره می نکاح وکړه نوپه دی سره نکاح کیږی اوکه نه؟ سوال: (۱۰۹) مسماة زینب غواړی چې زما نکاح دعمر سره وسی خو دبیری دوجه څخه عمر کورته نسی رابللی ددی وجه څخه عمر یی خپل وکیل کی چې دی دې خپله نکاح دزینب سره وکړی نو داصحیح ده اوکه نه؟

جواب: په دی طریقی سره نکاح صحیح اوجائز ده دزینب او دعمر نکاح به په دی طریقه سره منعقده سی په درمختار کی دی: ویتولی طرفی النکاح واحد بایجاب یقوم مقام القبول في خمس صور کان ولیا او وکیلا من الجانبین او اصیلا من جانب ووکیلا او ولیا من اخر او ولیا من جانب او وکیلا من اخر . [۵] فقط

مشروطه نکاح صحیح ده که څه هم شرط پوره نه سی: سوال: (۱۱۰) علماء دین په دی مسئله کی څه وایی چې عمر زیدته وویل ته دخپلی لور نکاح زما سره وکړه زه همیشه ستا خدمت کوم اوپه هیڅ امرکی به نافرمانی نه کوم زید ددی په جواب کی وویل چې ته به دخپل اوسیدو ځای پریږدی اوزما سره به اوسیږی اوزما خلاف به نه اوسیږی اوچې څومره خلګ زماپه کورکی دی دهغوی خرچه به برداشت کوی او دنکاح معامله به نه

---

[۱]. وشرط حضور شاهدین حرین اوحر وحرتین مکلفین سامعین قولهما معا (الدر المختار علی هامش رد المحتار کتاب النکاح ص ۳۷۷ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص ۲۳). ظفیر

[۲]. ردالمحتار کتاب النکاح ص ۳۷۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۳ . ظفیر

[۳]. وإن لم یسمه أو نفاه فلها مهر مثلها إن وطئ أو مات عنها لما روي في السنن والجامع الترمذي عن عبد الله بن مسعود في رجل تزوج امرأة فمات عنها ولم یدخل بها ولم یفرض لها الصداق، فقال لها الصداق کاملا (البحر الرائق باب المهر ص ۱۵۲ج۳. ط.س. ج۳ ص ۱۴۲). ظفیر

[۴]. فتجب (النفقة) للزوجة بنکاح صحیح علی زوجها (الدر المختار علی هامش ردالمحتار باب النفقة ص ۸۸۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۵۷۲). ظفیر

[۵]. الدرالمختار علی هامش ردالمحتار مطلب فی الوکیل والفضولی بالنکاح ص۴۴۸ ج۲. ط.س.ج۳ ص۹۵.ظ

ښکاره کوی نوزه به هلته داستا نکاح کوم اوبیا چی کله زما دکور خلګ راسی نو ددوی رضا به واخلم بیابه ددستور مطابق ستاسو نکاح وکړم اورخصت به دی کړم دایی وویل او صرف دده داطمینان دپاره یې ددوو شاهدانو په مخکی ایجاب او قبول وکی یعنی دنابالغی دطرف څخه زیدچی ولی دی په خپله صورت دنکاح یی وکی ددې څخه وروسته چی کله دزید دکور سړی راغله نونه خو دلور مور یعنی دزید ښځه راضی سوه اونه عمر په مذکوره شرطونو کی یو شرط پوره کی یعنی دنکاح راز یی هم ښکاره کی او خپل داوسیدو ځای یی هم پرې نه ښووی اودزید سره نه اوسیدی اودده خرچه یی هم برداشت نه کړه اوددی سره اوس ددی اصرار کوی چی زما ښځه رارخصت کړه په دی صورت کی به دشرطونو مذکوره ؤ لحاظ کوو اونکاح به ناجائز ګرځوو اوکه دشرطونو به لحاظ نه وی اونکاح به جائزوی؟

جواب: په دی صورت کی نکاح وسوه دشرطونو په نه پوره کیدو سره په نکاح کی څه فرق نه راځی که څه هم خاوند لره دیانةً شرطونه پوره کول ضروری دی. خو په نه پوره کولو سره په نکاح کی څه فرق نه راځی. (۱) فقط والله اعلم ، کتبه مفتي مدرسة هذا.

<u>**دیوه سړي او ددوو ښځو په حضور نکاح کیږي**</u>: **سوال**: (۱۱۱) دیوه سړی دیوی ډمی سره دیوه کاله څخه ناجائز تعلق ؤ وروسته بیا یوپوخ عمر سړی چی پرهیزګاره وو ددوی دواړو نکاح یې بغیر دموجودګی دوکیل اودشاهد څخه وکړه ښځه په کور کی دننه وه ددی سره ددی مور اوخور او ددغه مشر سړی ښځه وه اودغه مشر سړی موجود وو نو آیا دانکاح صحیح سوه اوکه نه؟

جواب: په نکاح کی شرط دی چی دوه شاهدان اوریدونکی دایجاب اوقبول یا یوسړی او دوی ښځی اوریدونکی دایجاب اوقبول وی (۲) نوپه دی صورت کی یودغه مشر سړی او دده ښځه او دوی ښځی نوری هم موجودی وی نودی ډمی دامشر سړی خپل وکیل کی اوده دخاوند څخه قبول وکی اودی مشر سړی اودوو ښځو واوریدی نونکاح شرعا صحیح ده. درمختار وغیره. (۳)

(۱). وللولی نکاح الصغیر جبرا ولو ثیبًا لزم النکاح (الدرالمختار) ص۱۹۲ ج۱ ، ط.س. ج۳ ص۶۵ باب الولی) ولا یثبت فی النکاح خیار الرؤیة والعیب والشرط (الی قوله) حتی انه اذا فعل ذالك فالنکاح جائز والشرط باطل الخ (عالمګیری مصری ص۲۵۵ ج۱. ط. ماجدیه ج۱ ص ۲۷۳). ظفیر

(۲). وشرط حضور شاهدین اوحروحرتین مکلفین سامعین معا (الدرالمختار علی هامش ردالمحتارکتاب النکاح ص۳۷۳ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص ۲۱). ظفیر

(۳). والوکیل شاهد إن حضر موکله کالولي إن حضرت مولیته بالغة، ولأنه لا فرق بین أن یکون المأمور رجلا أو امرأة فإن کان رجلا اشترط أن یکون معه رجل آخر أو امرأتان، وإن کان امرأة اشترط أن یکون معها رجلان أو =

Maktaba Tul Ishaat. com

دانجلی په وجود کی نکاح وسوه او دپلار نوم یی ذکرنه سو نوځه حکم دی؟ سوال: (۱۱۲) دانجلی اودهلك دطرفه خلګ حاضر سول اوانجلی ته یی وویل په بدله ددوو سوو روپو مهر کی زید دی قبول کی نوانجلی وویل ما قبول کی حال دادی چی وکیل دهلك دپلار نوم وانه خیستی نوپه دی صورت کی نکاح صحیح ده اوکه نه؟

جواب: که هلك حاضر په مجلس کی وی اوده په خپله قبول کړی وی خوبیا دپلار نوم ته ضرورت نسته [۱] اوکه دی په مجلس دنکاح کی نه وی خو شاهد وغیره او ناوی دی پیژنی نو بیا هم نکاح صحیح سوه [۲].

دعبد الرحمٰن په ځای یی درحمان لور وویل نونکاح صحیح سوه اوکه نه؟ سوال: (۱۱۳) دیوه سړی عبدالرحیم یا عبدالرحمٰن یاعبد الله نوم دی نوکه یوازی رحمان یارحیم ووایی او دنکاح په وخت داسی ووایی درحمان هلك درحیم انجلی، په دومره عوض مهر کی، نو آیا نکاح کیږی اوکه نه؟

جواب: په دی صورت کی نکاح کیږی [۳] خوښه داده چی پوره نوم واخلی که څه هم په وجه دعرف دی ګنهګار نه دی. فقط

دولد الزنا انجلی دنکاح څه حکم دی؟ سوال: (۱۱۴) یوه هندو یوه مسلمانه ښځه وساتله دهغې ځخه یې څه اولادونه وسوه، او ددوی ځخه یی څه وخت وروسته دبالغیدو څخه دخپلی یوی انجلی واده دیوه مسلمان سره وکی دنکاح په وخت دانجلی څخه داجازی اخیستلو څخه وروسته په ایجاب وقبول کی داسی وویل سوه چي: (داَشیُوپَرشَادْ [۴] لور چي نوم یې فلانۍ دی) په دې سره په نکاح کی څه فرق خونه راځی دعاجز خیال دادی چي په دی صورت کی چی نوم اخیستل کیږی نو دمور دی وی. دنکاح څخه وروسته خلګوته دخوراك دعوت وسو پردی دا اعتراض وسو چی اجرت دزانیې حرام دی، ددی وجه څخه داخوراك صحیح نه دی، په دې سره ذکرسوي هندو وویل چی خوراك زه درکوم ددی سره یی دمورهیڅ مطلب نسته نوبیاشریکانودمجلس داخیال وکی چی دهندو دعوت

= رجل وامرأة (البحرالرائق کتاب النکاح ص۹۸ ج۳ ، ط.س. ج۳ ص۹). ظفیر

[۱]. ینعقد بایجاب من احدهما وقبول من الاخر الخ کزوجت نفسی الخ ویقول الاخر تزوجت (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۲۱ ج۳ ، ط.س. ج۳ ص ۹). ظفیر

[۲]. ان کانت غائبة ولم یسمعوا کلامها بان عقد وکیلها فان کان الشهود یعرفونها کفٰی ذکر اسمها اذا اعلموا انه اراد ها (ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۷۴ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۲). ظفیر

[۳]. لان المقصود من التسمیة التعریف وقد حصل (ردالمحتارکتاب النکاح ص۳۷۴ ج۲. ط.س. ج۳ ص۲۲). ظ

[۴]. دا دانجلۍ دهندو پلار نوم دی. حقاني

صحیح دی نوقبول یی کړی، دا خوارك شرعًا څنګه دی؟

جواب: داصحیح ده چی دولد الزنا نسب دمور څخه ثابتیږی اوددی اولاد نسبت مورته کیږی نوپه دی صورت کی دمور نوم اخیستل پکار وه، خو که شاهدان دنکاح په دی پوه وی چی فلانی انجلی ځینی مراده ده نوبیا دصورت مذکوره نکاح صحیح ده. لمافی الشامی وظاهره انها لو جرت المقدمات ای مقدمات الخطبة علی معینة وتمیزت عند الشهود ایضاً یصح العقد وهی واقعة الفتوٰی لان المقصود نفی الجهالة وذلك حاصل بتعینها عند العاقدین والشهود وان لم یصرح باسمها کما اذا کانت احداهما متزوجة ویؤیده ما سیأتي من انها لو کانت غائبة وزوجها وکیلها فان عرفها الشهود اعلموا انه ارادها کفی ذکر اسمها والا لا بد من ذکر الاب والجد ایضا (۱) الخ. او دهندو ددعوت خوراك جائزدی ددی وجه څخه په مسئوله صورت کی جائزدی (۲) که څه هم مشرانو لره په داسی مجالسو کی شرکت کول نه دی پکار.

(۱۱۵) سوال: چی دچا نکاح یی کوله نودهغه دخور نوم یی واخیستی نونکاح وسوه اوکه نه؟ مسماة حکیمه کونډه بالغه وه او دخپلی نکاح اجازه یې په خپله ژبه په مخکی ددوو شاهدانو ورکړه خوقاضی صاحب په خطا ددی دکشری خور سلمٰی نوم واخیستی او ایجاب او قبول یی وکی نونکاح صحیح سوه اوکه نه؟

جواب: په دی صورت کی دحکیمه نکاح صحیح نه ده (۳) اوسلمٰی که بالغه وی نو ددی نکاح پراجازه ددې موقوفه ده اوکه نابالغه ده نوددی دولی پراجازې موقوفه ده. (۴)

سوال: چی ولدیت اوعرفی نوم صحیح وی نوکه اصلی نوم غلط وی بیاهم نکاح صحیح ده؟

(۱۱۶) دخالد نکاح مسماة حیاة النسآء عرف رضیه بیګم چی لور دزید ده پرده داری انجلی سره وسوه دقاعدی مطابق شاهدان داجازی دپاره مسماة مذکوری ته ورغلل وروسته داجازی څخه شاهدانو په جلسه عام کی قاضی ته شاهدی داسی وکړه سعادة النساء عرف رضیه بیګم بنت زید دخپلی نکاح اختیار عمر وکیل ته ورکی نوقاضی په

---

(۱). ردالمحتار کتاب النکاح تحت قول الماتن ولا المنکوحة مجهولة ص۳۲۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص۱۵. ظفیر

(۲). ولا باس بالذهاب الی ضیافة اهل الذمة (عالمګیری کتاب الکراهة الباب الرابع عشر ص۳۴۷ ج۵. ط. ماجدیه ج۱ ص۳۷۷). ظفیر

(۳). غلط وکیلها بالنکاح فی اسم ابیها بغیر حضورها لم یصح للجهالة وکذا لوغلط فی اسم بنته الخ ولوله بنتان اراد تزویج الکبرٰی فغلط فسماها باسم الصغرٰی صح للصغرٰی (الدرالمختارعلی هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص ۳۷۸ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۲). ظفیر

(۴). کل عقد صدر من الفضولی وله قابل یقبل سواء کان القابل فضولیا آخر ووکیلا او اصیلا انعقد موقوفا (عالمګیری کتاب النکاح باب سادس ص۲۹۹ ج۱. ط. ماجدیه ج۱ ص ۲۹۹). ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

اجازي دعمر وکیل په مقررمهر مثل سره دخالد سره ددي نکاح وکړه نودخالد سره دمسماة مذکوره نکاح صحیح سوه اوکه باطله ځکه چي شاهدانو په غلطی سره دحیاة النساء بیګم عرف رضیه بیګم بنت زید په ځای سعادت النساء بیګم عرف رضیه بیګم بنت زید وویل اول داچي دسعادة النساء ولدیت زید نه دی دوهم دسعادة النسآء عرفیت رضیه بیګم نه دی نو دداسی غلطی سره نکاح کیږی اوکه نه؟

جواب: معروف نوم چي رضیه بیګم دی صحیح اداء سو نورضیه بیګم بنت زید هم صحیح سو ددی وجه څخه په صورت مذکوره کی نکاح منعقده سوه، ځکه چي غلط نوم غیر معروف سویدی اوپه معروف کی څه غلطی نسته اوچي عرف یی رضیه بیګم دی نو معروف نوم یی همدا سو نوددی ولدیت هم صحیح معلوم سو ددی وجه څخه دانکاح صحیح ده ځکه چي مقصود رفع دجهالت ده اودا حاصل سو (۱).

درفیقن په ځای درفاقن په نوم نکاح وسوه نوڅه حکم دی؟ سوال: (۱۱۷) دیوی انجلی نکاح ددی دپلار پرکور وسوه نکاح خوان دانجلی نوم درفیقن پرځای رفاقن واخیستی او درفاقن په نوم ښځه په دغه کورکی نسته ددی وجه څخه دقاضی په رجسټر کی نوم غلط درج سو نو په دی صورت کی درفیقن نکاح وسوه اوکه نه؟

جواب: په رجسټرکی دنوم دلیکلو څه اعتبار نسته، په رجسټرکی په غلط نوم لیکلو سره په نکاح کی څه فرق نه راځی شرعاً ددی اعتباردی چي نکاح خوان په وخت دعقد دنکاح کی څه نوم اخیستی دی که صحیح نوم یی اخیستی وی نونکاح صحیح کنې صحیح نه ده. کما فی الدر المختار غلط وکیلها بالنکاح فی اسم ابیها بغیر حضورها لم یصح للجهالة وکذا لو غلط فی اسم بنته الا اذا کانت حاضرة اواشار الیها فیصح وفی الشامی وکذا یقال فیما لوغلط فی اسمها (۲) الخ ددی عبارت څخه معلومه سوه چي په غلط نوم

(۱). ویذکر اسمها واسم ابیها وجدها ولو کان الشهود یعرفونها وهی غائبة فذکر الزوج اسمها لا غیر وعرف الشهود انه اراد به المرأة التی یعرفونها جاز النکاح (عالمگیری کشوری کتاب النکاح ص۲۷۷ ج۲. ط. ماجدیة ج۱ ص ۲۲۸). قال فی البحر وانکانت غائبة ولم یسمعوا کلامها بان عقد لها وکیلها فان کان الشهود یعرفونها کفی ذکر اسمها اذا عملوا انه اراد (ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۷۴ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۲). ظفیر

(۲). ردالمحتار کتاب النکاح ص ۳۷۸ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۲. دخاکسار مرتب په خیال باندي نکاح وسوه، ځکه چي دقاعدي مطابق دپلار نوم یې اخیستی دی، او رفاقن دیوې بلې انجلۍ نوم نه وو ددې وجي رفیقن ته په رفاقن ویلو سره څه خاص فرق نه راغی ، په تیره بیا چي کله په عوامو کي په نومونو اخیستلو کي دا لږ غوندي تغیر او تبدیل په عام ډول سره همیشه موجود وي، بله دا چي شاهدانو او دمجلس ټولو ته دا معلومه وه چي درفاقن څخه مراد همدا رفیقن ده، هغوی ته دا ډیره ښه معلومه وه. لان المقصود نفی الجهالة وذلك حاصل بتعینها عند العاقدین والشهود (ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۲۷ ج۳ ، ط.س. ج۳ ص۲۲). ظفیر

اخیستو سره مذکوره نکاح ونه سوه یعنی درفیقن نکاح ونه سوه اوکه مخامخ په وخت دنکاح ودې ته اشاره کیده مثلاً داسی چی ددې ښځی سره چی مخامخ ناسته ده ستا نکاح وسوه نونکاح کیږی خوکه منکوحه مخامخ نه وی بلکی په کورکی وی اونوم غلط واخیستل سو نونکاح ونه سوه.

په صورت مسئوله کی نکاح دپلار سره وسوه اوکه دزوی سره؟ سوال: (۱۱۸) دزید نکاح ددری نیمو کالو په عمرکی دمسماة هنده سره چی ددی عمر یوولس کاله وو وسوه چی تقریبا اته کاله وسوه زید ماشوم وو چی دنکاح په وخت مجلس ته راوستل سو نو په ژړا سو قاضی صاحب دده پلار بکر ته وویل: چی ته الفاظ دایجاب اوقبول په خپله ژبه اداء کړه داخو اوس قاعده ده. چی کله بیا زید اوهنده بیا بالغان سی نو ددوی نکاح به هغه وخت وی نوقاضی صاحب دقاعدی مطابق خطبه وویله اوبیایی بکر ته وویل چی مسماة فلانی دفلانی لور په دومره زر مقابل کی ما داستا په عقد دنکاح کی درکړه تا داقبوله کړه؟ بکر ددی په جواب کی صرف دا لفظ ووایه ما قبوله کړه اودری واره یی وویل نوپه دی صورت کی دمسماة هنده نکاح دچا سره وسوه ؟

جواب: په دی صورت کی دفقهاؤ دتصریح مطابق دهندی نکاح دبکر سره وسوه دزید سره ونه سوه قاضی که داویلی وای چی زه دهنده دولی داړخه وکیل یم او دهنده نکاح ستا دزوی زید سره کوم اوپه دی بکر ویلی وی چی مادخپل زوی دپاره قبوله کړه نو نکاح به دزیدسره سوی وای په خلاف ددی صورت چی واقع دی په دې کی نکاح دهندی دبکر سره وسوه. قال فی الشامی: ونظیر هذا ما في البحر عن الظهیریة لو قال ابو الصغیرة لابي الصغیر زوجت ابنتي ولم یزد علیه شیئاً فقال ابو الصغیر قبلت یقع النکاح للاب هو الصحیح ویجب ان یحتاط فیه فیقول قبلت لابني آه وقال في الفتح بعد ان ذکر المسئلة بالفارسیة یجوز النکاح علی الاب وان جری بینهما مقدمات النکاح للابن هو المختار لان الاب اضافه الی نفسه الخ . ([1]) فقط

په فاسد شرط سره هم نکاح کیږی: **سوال**: (۱۱۹) که په یوشرط نکاح وسی نوکیږی اوکه نه؟ **جواب**: په شرط اینبوولو نکاح کیږی او شرط به خطا وی ([2]).

که قصداً او عمداً دپلار نوم غلط وښوول سی نونکاح وسوه اوکه نه؟ سوال: (۱۲۰) په وخت دنکاح عمرپه وجه دشرم دحبیبه دپلارنوم چی بکردی ددی په ځای یی زید ووایه اوحبیبه

([1]). ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۷۸ ج۲ تحت قوله: ولو له بنتان. ط.س. ج۳ ص۲۲. ظفیر

([2]). ولکن لایبطل النکاح بالشرط الفاسد وانما یبطل الشرط (الدر المختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص ۴۰۵ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص ۵۳). ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

په مجلس دنکاح کی موجوده نه وه په شاهدانو کی زياتو ته علم وو چی منکوحه دزيد لور نه ده دبکر لورده اوناکح ته مطلقا علم نه وو نوڅه حکم دی نکاح جائز سوه اوکه نه؟

جواب: چی شاهدانو ته حبيبه مجهوله نه سوه اوعمر سره دعلمه حبيبه دزيد لور وښوول قرينه دمجازده ددی وجه څخه نکاح صحيح سوه لکه چی په شامی کی دی د: ولا المنکوحة، په شرح کی دي: فلو زوج بنته منه وله بنتان لا يصح الا اذا كانت احدهما متزوجة فينصرف الى الفارغة الخ وفي معناه ما اذا كانت احداهما محرمة عليه قلت وظاهره انها لوجرت مقدمات الخطبة على معينة وتميزت عند الشهود ايضاً يصح العقد وهی واقعة الفتوٰی لان المقصود نفی الجهالة وذلك حاصل بتعينها عند العاقدين والشهود (۱) الخ . فقط

په نکاح کی دانجلی دپلار نوم غلط سو نو څه حکم دی؟ سوال: (۱۲۱) دهندی دنکاح په وخت کی دولديت نسبت پلندر ته وسو اوحاضرين دمجلس، نکاح خوان اوناکح هم ددوی په تشخصاتو خبر نه وو، وروسته بيا معلومه سوه چی حقيقی پلار يی دانه وو بلکی بل وو نو په دی صورت کی نکاح وسوه اوکه نه؟

جواب: مسئله داده چی که انجلی مجلس دنکاح ته حاضره نه وه او ددی دپلار نوم غلط واخيستل سو نوبيا نکاح ونه سوه لکه چی په درمختار کی دی: غلط وكيلها بالنكاح فی اسم ابيها بغير حضورها لم يصح (۲) الخ. نومناسبه ده چی بيا دوباره په صحيح نوم دپلار سره نکاح وسی.

په نکاح کی که ولديت غلط وښوول سی نونکاح وسوه اوکه نه؟ سوال: (۱۲۲) دهنده بالغه دطرفه ددی په وجود کی (يعنی هنده دنکاح دمجلس څخه بيله په يوکور کی وه) يو سړی وکيل دنکاح سو چی ده ته ددی دسکه پلار معلومات نه ؤ اوحاضر خلګ هم خبر نه وو چی ددی حقيقی پلار څوك دی ددی پلندر هرچا پيژندی ددی وجه څخه وکيل دنکاح نسبت دولديت پلندر ته وکړی تر شپږو مياشتو دخاوند سره اوسيدله ددي څخه وروسته راز ښکاره سو چی وکيل دنکاح نسبت دپلار غلط کړيدی په دی صورت کی دهندی نکاح صحيح ده اوکه نه؟ په صورت دعدم جواز دنکاح کی دزنا ګناه دچا په غاړه ده؟

جواب: په درمختار کی ددی په باره کی عبارت دادی: غلط وكيلها بالنكاح فی اسم ابيها بغير حضورها لم يصح للجهالة (۳) الخ هكذا حققه فی الشامی، (۱) حاصل داکه

---

(۱). ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۲۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۱۵. ظفير
(۲). الدرالمختار على هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۷۸ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۲. ظفير
(۳). الدر المختار على هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۷۸ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۲. ظفير

انجلی حاضره وی اودیته اشاره وسی نو ددی غلطی سره نکاح کیږی اوکه حاضره نه وی نونکاح نه صحیح کیږی اوپه شامی کی داتحقیق هم سویدی چی که شاهدان منکوحه پیژنی نوبغیر دپلار دنوم څخه هم نکاح کیږی خوکه دپلار په ځای دبل چانوم واخیستل سی اوبنت فلان وویل سی نوپه دی صورت کی که څه هم منکوحه پیژنی هم بیا هم نکاح صحیح نه ده ([2]) اوکه صورت داسی وی چی انجلی حاضره وی اودیته اشاره وسی او داسی وویل سی ددی ښځی چی فلانۍ دفلانی لور نکاح وکړه. نو دغلطی په صورت کی هم نکاح صحیح ده ([3]) که دمنکوحه نوم غلط وی اوکه دپلار یې. فانها لوکانت مشار الیها وغلط فی اسم ابیها اواسمها لایضر. الخ مجتبائی ج٢ ص ٢٥٧. فقط (ردالمحتار کتاب النکاح ص ٣٧٨ ج٣. ظفیر)

دپیژندګلوي دپاره دانجلی نوم دولدیت کافي دی: سوال: (١٢٣) دنکاح کولو په وخت دشاهدانو او دحاضرینو په مخکی دښځی دپلار او نیکه نوم اخلی اوکه په نوم اخیستلو سره یې هم تعارف ممکن نه وی نوبیا کم صورت دتعارف دی اوپه عدم تعارف سره نکاح صحیح کیدی سی اوکه نه؟

جواب: دپلار نوم کافی دی پیژندګلوي وسی اوکه نه دانجلی نوم سره دولدیت قائم مقام دپیژندګلوي دی: والحاصل ان الغائبة لابد من ذکر اسمها واسم ابیها وجدها وان کانت معروفة عند الشهود علی قول ابن المفضل وعلی قول غیره یکفي ذکر اسمها ان کانت معروفة عندهم والا فلا وبه جزم صاحب الهدایة الخ لان المقصود من التسمیة التعریف وقد حصل (ردالمحتار کتاب النکاح ص ٣٧۴ ج٢. ظفیر)

چی دچاخبره سوی وه دنکاح په وخت یی هغه بدله کړه نوڅه حکم دی؟ سوال: (١٢۴) یو سړی دواده پیغام ولیږی اوپه دی کی یی داسی ښکاره کړه چی هلك دمهرپور اوسیدونکی دی دنکاح څخه وروسته ښکاره سوه چی دهرګام اوسیدونکی دی ددې څخه علاوه په تعین دعلم (نوم) کی هم اختلاف دی انجلی داوایی چی زما نکاح دعبد الرحمٰن بن کلوسره سویده اوقاضی هم داوایی. اوشاهدلعل محمد ابن منو وایی اووکیل دلال محمد بن کلو دعویدار دی اوکم هلك چی دواده زلمی سوی وو هغه دهرګام لال

([1]). وګوری شامی الموسوم به ردالمحتار کتاب النکاح ص٣٧٨ ج٢. ط.س. ج٣ ص ٢٢. ظفیر

([2]). لان الغائبة یشترط ذکر اسمها واسم ابیها وجدها وتقدم انه اذا عرفها الشهود یکفی ذکر اسمها فقط الخ بخلاف ذکره الاسم منسوبا الی اب اخر فان فاطمة بن احمد لا تصدف علی فاطمة محمد تامل (ایضا. ط.س. ج٣ ص ٢٢). ظفیر

([3]). وکذا لو غلط في اسم بنته الا اذا کانت حاضرة او اشار الیها فیصح (الدر المختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص٣٧٨ ج٢. ط.س. ج٣ ص ٢٢). ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

محمد بن منو وو. په دی صورت کی نکاح دچا سوه. دانجلی وارثانو دعبد الرحمان ابن گلوسره نکاح غوښتل اودده پیغام هم وو، خوهلك والاؤ پرځای دعبدالرحمان دلال محمد بن منو سره نکاح وکړه صبا معلومه سوه چی داعبد الرحمان نه دی. نو دانکاح وسوه اوکه انجلی لعل محمد نه قبلوی اوس چی تفریق وسی نوڅه حکم دی؟

جواب: که دښځی په مخکی دلال محمد بن منو نوم نه وی اخیستل سوی او ایجاب وقبول دده په نوم نه وی سوی نو دانکاح دلال محمد سره نه ده سوی. غرض داچی دچاپه نوم ایجاب او قبول سویدی دهغه سره نکاح سویده. (۱) فقط

شرطی نکاح باطله ده: **سوال:** (۱۲۵) یوسړی دشرطی نکاح ایجاد کړیدی چی دهغه شرطونه دادی: یوسړی په یوکال کی دولس عقده کولی سی. اومهر لس شل روپی اینبوولی سی ښځه هم شرطی نکاح اختیارولی سی چی بی اجازته دخاوند ځخه جلا کیدی سی شرطی نکاح دډمو سره جائزده اوکه نه؟ موجب ددی ثبوت ددرمختار او عالمگیری وغیره څخه ورکوی نو دا صحیح ده اوکه غلطه؟

جواب: ددرمختار عبارت دادی: والنکاح لایصح تعلیقه بالشرط کزوجتك ان رضی ابی لم ینعقد الخ شامی ص ۲۹۴ (۲) ترجمه یې داده چی دنکاح ترشرط پوری معلق کول صحیح نه دی لکه چی داسی ووایی زما ستا سره نکاح ده که زما پلار راضی وی نوپه دې سره نکاح نه کیږی. معلومه نه ده چی دمجوز څه منشاده اوپه کم دلیل دی خبره کوی دعبارت ددر مختار څخه دده دقول بطلان ښکاره دی. اونکاح متعه اوموقت هم باطله ده. کما فی الدرالمختار وبطل نکاح متعة وموقت (۳) الخ. اوباطله ده نکاح دمتعی او موقتی. فقط

صرف په اوبو ورکولو باندی دنابالغ نکاح نه کیږی: **سوال:** (۱۲۲) آیا دنابالغ نکاح بغیر دایجاب وقبول ددوی داولیاء څخه صرف په اوبو ورکولو کیږی اوکه نه؟

جواب: صرف په اوبو ورکولو سره نکاح نه سی کیدی البته داکیدی سی چی دنابالغو دارڅخه ددوی ولی ایجاب او قبول وکړی.

قبول کی وکیل دانجلی نوم بدل کی څه حکم دی؟ **سوال:** (۱۲۷) دزید نسبت دهنده سره او دهندی دخور نسبت دبکر سره په وخت دنکاح کی موافق دنسبت سره ایجاب وسو

---

(۱). وکله ان یزوجه من قبیلة فزوجه من قبیلة اخری لم یجز کذا فی الخلاصة (عالمگیری کتاب النکاح باب سادس ص۲۳۲ ج۱. ط. ماجدیه ج۱ ص ۲۹۲). ظفیر

(۲). الدر المختار علی هامش ردالمحتار فصل في المحرمات ص۴۰۵ ج۲، ط.س. ج۳ ص۵۳۳. ظفیر

(۳). الدر المختار علی هامش ردالمحتار فصل في المحرمات ص۴۰۳ ج۲، ط.س. ج۳ ص۵۳۱. ظفیر

دایجاب ځخه وروسته دقاضی په مخکی چی قبول کیدی نو وکیل خطاء سو اودهندی دخور مریم نوم یی په زید سره اودهندی نوم یی دبکر سره واخیستی دغه وخت یوسړی وویل دنسبت ځخه خلاف نومونه دی واخیستل نوپه دوهم وار قاضی موافق دنسبت صحیح قبول وکی په دی صورت کی په مخکی ایجاب قبول صحیح دی اوکه نه؟

جواب: په درمختار کتاب النکاح کی دی: ولو له بنتان اراد تزویج الکبرىٰ فغلط فسماها باسم الصغرىٰ صح للصغرىٰ، خانیه، په شامی کی ددی په شرح کی داسی دي: ای بان کان اسم الکبرىٰ مثلاً عائشة والصغرىٰ فاطمة فقال زوجتك بنتی فاطمة وقیل صح العقد علیها (۱) الخ ددی عبارت ځخه واضحه ده چی په صورت مسئوله کی اوله نکاح صحیح او دا دوهمه نکاح صحیح نه ده. (۲) فقط

صرف دانجلی نوم یی واخیستی اونکاح وسوه نوځه حکم دی؟ سوال: (۱۲۸) یوسړی دیوې بالغی انجلی چی غائبه وه دنکاح ایجاب اوقبول په ذریعه دوکیل بالنکاح بغیر دذکر دپلار دمنکوحی غائبه ځخه وکی نودا نکاح شرعا منعقده ده اوکه نه؟ اوپه خطبه دنکاح کی درود داسی وویل سو اللهم صلی علی سیدنا وحبیبنا وشفیعنا ومصطفانا ومجتبٰنا السید عبد القادر الجیلانی. نو ددی ځه حکم دی؟

جواب: اقول وبالله التوفیق. بی شکه په دی صورت کی په قول دجمهورو فقهاؤ ماسوا دقول دخصاف ځخه نکاح صحیح نه ده ځکه چی دغائبی نوم اخیستل بغیر دپلار دنوم ځخه دصحت دنکاح دپاره کافی نه دی چی کله دا معروف اومعلوم شاهدانو ته نه وی. قال فی ردالمحتار لان الغائبة یشترط ذکر اسمها واسم ابیها وجدها وتقدم انه اذا عرفها الشهود یکفی ذکر اسمها فقط خلاف لابن الفضل وعند الخصاف یکفی مطلقا. (۳) او دنبی ﷺ ځخه علاوه پربل چا مستقل درود ویل جائزنه دی. قال فی الدر المختار: ولا یصلی علی غیر الانبیآء ولا علی الملائکة الا بطریق التبع الخ (۴) . فقط

دانجلی نکاح دغلط ولدیت سره وسوه نو صحیح ده اوکه نه؟ سوال: (۱۲۹) یوی ښځی بغیر داجازی دخاوندځخه دخپلی لور نکاح وکړه اوپه وخت دنکاح یی دانجلی دپلار نوم غلط

(۱). ایضاً کتاب النکاح ج۲ ص ۳۷۸ ، ط.س. ج۳. ص ۲۲. ظفیر

(۲). په داجواب کی ځینی غلطی سویده ځکه چی که پلار یې داکار کړی وی نوبیا مخکنی نکاح صحیح وه دلته وکیل وکړل اووکیل ته خلاف دوکالت ځخه کول اجازه نسته نو دوهمه نکاح صحیح او مخکنی غلطه ده ، او مخ ته پخپله دمفتی صاحب فتوىٰ راروانه ده: ومن امر رجلا ان یزوجه امرأة فزوجه اثنتین فی عقدة لم تلزمه واحد منهما لانه لاوجه الی تنفیذهما للمخالفة (هدایه فصل فی الوکالة ص۳۰۳ ج۳). ظفیر

(۳). ردالمحتار کتاب النکاح ص ۳۷۸ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص ۲۲. ظفیر

(۴). الدر المختار علی هامش ردالمحتار مسائل شتیٰ ص۲۵۸ ج۵، ط.س. ج۳ ص۷۵۳. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

وښووی نوپه داسی صورت کی نکاح جائز سوله اوکه نه؟

جواب: په غلط ولديت ښوولو سره نكاح نه صحيح كيږی اوكه انجلی مخامخ وی او اشاره دې ته وسی نوبيا نكاح صحيح ده په درمختار كی دی: غلط وكيلها بالنكاح فی اسم ابيها بغير حضورها لم يصح للجهالة وكذا لو غلط فی اسم بنته الا اذا كانت حاضرة واشار اليها الخ درمختار (۱). فقط

قاضي وكيل په خطاء سره په ايجاب كی دانجلی نوم بدل كی نونكاح څنكه ده؟ سوال:

(۱۳۰۱) دوه هلكان بالغان زيد اوعمر ددوو انجونو عائشه اوفاطمه سره داسی منسوب سوه چې دزيد نكاح دعائشه سره اودعمر نكاح دفاطمی سره وسوه اونكاح په يوه وخت وه، دعائشه په ايجاب اوقبول كی زيد وو خوقاضی صاحب په مجمع عام كی دزيد نكاح دفاطمی سره، سره دخطبی وويل او داغلطی دعمر او دعائشی سره په نكاح كولو كی معلومه سوه چې دزيد په ايجاب اوقبول كی فاطمه راغلی ده شرعا نكاح مكرر كيدل پكار دی اوكه دزيد او دفاطمی عقد مستقل وسو؟

جواب: كه څه هم دفقه دكتابونو دظاهرعبارت څخه دامعلوميږی چې دزيد نكاح دفاطمی سره چې دهغه نوم په ايجاب اوقبول كی اخستل سويدی منعقده به سی، خوپه دی كی بحث دادی چې كله قاضی ته دمخكی څخه ويل سوی وه، چې دزيد نكاح دعائشی سره وكړه اودعمر نكاح دفاطمی سره نوقاضی وكيل سو اووكيل ته اختيارنسته چې دوكالت خلاف وكړي. نوپه دی صورت كی دزيد نكاح دفاطمې سره ونه سوه ځكه چې دی دفاطمې دنكاح دزيد سره وكيل نه دی نودزيد نكاح دعائشې سره دوباره كول پكاردی. البته كله چې قاضی دفاطمې نكاح دزيد سره كوله اودافاطمې پخپله يا (په شرط دنابالغ توب) ددی ولی اوريدله اودی چپ پاته سو نو دزيد نكاح دفاطمی سره منعقده سوه ځكه چې عبارت ددرمختار دادی: وكذا لوغلط فی اسم بنته الخ ولو له بنتان فسماها باسم الصغرىٰ صح للصغرىٰ (۲) اوپه شامی كی دی: قوله ولو له بنتان اراد تزويج الكبرىٰ بان كان اسم الكبرىٰ مثلاً عائشة والصغرىٰ فاطمة فقال زوجتك بنتی فاطمة وقيل صح القعد عليها وانكانت عائشة هی المرادة (۳) داعبارت مقتضی ددی دی چې په صورت مسئوله كی دی دزيد نكاح دفاطمې سره وسی خوپه دی كی همدا دی چې ددر مختار په صورت كی خپله هم پلار عقدد نكاح كړيدی اوپه صورت مسئوله كی قاضی نكاح كړيده چې وكيل

(۱). الدر المختار على هامش ردالمحتار كتاب النكاح ص۳۷۸ ج۲. ط.س. ج۳ ص۲۲. ظفير
(۲). الدرالمختار على هامش ردالمحتار كتاب النكاح ص ۳۷۸ ج۲. ج۳ ص ۲۲. ظفير
(۳). ردالمحتار كتاب النكاح ص۳۷۸ ج۲. ج۳ ص ۲۲. ظفير

دی او دوکیل خلاف کول معتبر نه دی.

(۱۳۱۱) **سوال**: **په پیژندګلوي دمشهورو ښځو که دپلار نوم بدل هم سی بیاهم نکاح کیږي**:
دیوی انجلی پلار مړسو ددی مور دخاوند دحقیقی ورور سره نکاح وکړه ددی انجلی نکاح ددی دتره یعنی پلندر په اجازه وسوه په وخت دنکاح پرځای داصلی پلار یې نوم دپلندر واخیستی نوپه دی صورت کی دانکاح صحیح ده اوکه نه؟

جواب: ښکاره دا ده چی دا نکاح صحیح ده که څه هم ددر مختار دعبارت څخه داسی معلومیږی چی په دی غلطی سره نکاح نه صحیح کیږی هغه عبارت دادی: غلط وکیلها بالنکاح فی اسم ابیها بغیر حضورها لم یصح للجهالة (۱) الخ پردی علامه شامی لیکلی دی چی: قوله لم یصح لان الغائبة یشترط اسمها واسم ابیها وجدها وتقدم انه اذا عرفها الشهود یکفی ذکر اسمها فقط خلافا لابن الفضل وعند الخصاف یکفی مطلقا والظاهر انه فی مسئلتنا لایصح عند الکل لان ذکر الاسم وحده لا یصرفها عن المراد الی غیره بخلاف ذکر الاسم منسوبا الی اب اخر فان فاطمة بنت احمد لا تصدق علی فاطمة بنت محمد تامل وکذا یقال فیما لو غلط في اسمها (۲) الخ شامی.

خوجواب ددی دادی چی اول خو ددرمختار ددی قول للجهالة څخه معلومیږی چی دعدم جواز دنکاح په غلطی مذکوره کی علت جهالت دی چی په صورت مسئوله کی مفقود دی، دوهم درمختار مسئله په صورت دغلطی فرض کړی چی وکیل په غلطي سره نوم بدل کړی، اوپه صورتِ مسئوله کي په غلطي سره داسي نه دي سوي بلکه بناء پرمعروف اوشهرة داسی سویده ځکه چی په عرف کی دمور دوهم خاوند ته پلندر ویل کیږی غرض دا چی کم رفع دجهالت دی هغه په دی صورت کی حاصل دی ځکه چی مطلب ددی نسبت دادی چی فلانی انجلی چی دفلانی سړی په تربیت کی ده اوفلانی هلك چی دفلانی په تربیت کی دی ددوی نکاح وسوه بلکی عجیبه نه ده چی سکه پلار ته په نسبت کولو کی به دومره معرفت نه وی چی څومره په دی نسبت کی دی اواصلی مقصود رفع دجهالت ده لکه چی شامی ددرمختار په دی قول:ولا المنکوحة مجهولة، کی لیکی: قلت وظاهره انها لو جرت المقدمات علی معینة وتمیزت عند الشهود ایضا یصح العقد وهی واقعة الفتوی لان المقصود نفی الجهالة وذلك حاصل بتعینها عند العاقدین والشهود وان لم یصرح باسمها کما اذا کانت احداهما متزوجة ویؤیده ما سیأتي من انها لو کانت غائبة وزوجها وکیلها فان عرفها الشهود وعلمه انه ارادهـا کفی ذکر اسمها والا لا بد من ذکر

---

(۱). الدر المختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۷۸ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۲. ظفیر
(۲). ایضاً، ط.س. ج۳ ص۱۵. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

الاب والجد ايضا الخ (١) شامي حاصل داچي په صورة مسئوله كې نكاح منعقده سوه.

په صورت مسئوله كې نكاح صحيح سوه: **سوال**: (١٣٢) زيد دخپلې خور كوثر دبكر دمشر هلك عمرسره نكاح وكړه ددې ځخه وروسته بكر دخپل مشر هلك عمرواده بل ځاى وكړى اوزيد ته ددى علم ونه سو. بيابكر خپل دوهم هلك خالد راوستى چې دعمر ځخه كوچنى وو زيد ته دنكاح دپاره خوزيد ته ددى بالكل علم نه وو چې آيا داهغه هلك عمر دى اوكه بل هلك دى دزيد په لاعلمى كې دشپې نكاح وسوه وروسته زيد ته ددى علم وسو اوس زيد خفه دى آيا په دى صورت كې نكاح صحيح ده اوكه نه؟

جواب: په دې صورت كې نكاح دبكر دكشر هلك خالد سره وسوه، ځكه چې دغه هلك مخامخ موجود وو اوزيد دده سره دخپلې خور دنكاح اجازه وركړه اوايجاب اوقبول وسو نودده نكاح وسوه (٢) كه څه هم زيد دى مشر هلك ګڼي اوپه حقيقت كې دى كشر ؤ (٣).

په وعده نكاح نه كيږي: **سوال**: (١٣٣) يوسړى دخپل زوى دواده دپاره يوسړى ته راغى چې دده لور دشپږو مياشتو وه ددى پلار وويل كه دا انجلى ژوندى پاته سوه نوزه به داتاته دركوم ده منظوره كړه. چې كله انجلى داتو يا دنهو كالو سوه نودې خپله اراده ښكاره كړه چې زه دغه كورته بالكل نه ځم خومور اوپلار په زور سره دغه خاوند ته وليږله اوس انجلى بالغه ده اووايي چې زه دلته بالكل نه اوسيږم او دكوروالى ځخه يې هم انكار وكى بيا دا انجلى يوه مسلمان ته ولاړه خونكاح يې ونه كړه بيا دا يوه پنډت ته ورغله اوهندوى سوه ددى دپاره چې نكاح ماته سى، بيايو مولوى صاحب ته ولاړه چې مامسلمانه كړه او دفلانى سړى سره مى نكاح وكړه مولوى صاحب نكاح وكړه او يوبل مولوى صاحب يې منع كوى آيا دانجلى په انكار سره نكاح ماته سوه اوكه نه؟

جواب: ددى سوال ځخه نكاح په يوه عبارت هم نه معلوميږى ځكه چې په سوال كې دادى چې ددى انجلى پلار وويل چې كه دانجلى ژوندى پاته سوه نوزه به يې تاته دركوم او دهلك پلار منظوره كړه نوپه دى سره نكاح نه منعقده كيږى اوكه وروسته ايجاب وقبول دقاعدى دنكاح مطابق سوى وى نوبيا نكاح سويده اودنكاح مسئله داسى ده چې دپلار

---

(١). ردالمحتار كتاب النكاح ص٣٢٧ ج٢، ط.س. ج٣ ص١٥. ظفير

(٢). وكذا لو غلط في اسم بنته الا اذا كانت حاضرة او اشار اليها فيصح (الدرالمختار على هامش ردالمحتار كتاب النكاح ص٣٧٨ ج٢. ط.س. ج٣ ص ٢٢) ددې جزئيې ځخه معلومه سوه چې كله هلك موجود وي اوايجاب او قبول وسي نونكاح درسته ده، والله اعلم. ظفير

(٣). هل اعطيتنيها ان المجلس للنكاح وان للوعد فوعد الخ (الدرالمختار على هامش ردالمحتار كتاب النكاح ص٣٢۴ ج٢. ط.س. ج٣ ص١٢) بيا دلته صيغه داستقبال ده نو ددې ځخه معلوميږي چې دامجلس دوعدى وو دنكاح نه وو، والله اعلم. ظفير

په نكاح وركول انجلى وروسته دبالغتوب څخه نه سى ختمولى (۱) اوپه كتابونو دفقه كې يې داهم ليكلى دى چې كه يوه مسلمانه ښځه ددى وجه څخه مرتده سى چې نكاح ماته سى اودخپل خاوند څخه جلا سى نوددى سزا داده چې دابه په زوره مسلمانه سى او دمخكنى خاوند په نكاح كې به وركول سى اوپه لږ غوندى مهر سره به تجديد دنكاح وسى داول خاوندسره اوددوهم خاوند سره ددې نكاح به صحيح نه (۲) وى داهلته چې كله مخكنى خاوند ورسره مطالبه دنكاح وكړى خوكه دى نكاح ونه كړى ياخاموشى اختيار كړى نوبيا دى دده سره په نكاح كولو نه مجبوره كوى بلكې دبل چا سره واده كولى سى: اما لو سكت اوتركه صريحًا فانها لاتجبر وتزوج من غيره لانه ترك حقه بحر ونهر (رد المحتار باب النكاح الكافر ص ۵۴۰ ج۲ ظفير مفتاحى) .

دنكاح په وخت كې دانجلى درد اوبدل كيدو په صورت كې څه حكم دى؟ سوال: (۱۳۴) په يوځاى كې ديوسړى كره ددوو انجونو مركه راغله په يو وخت يوه قاضى ددواړو انجونو وكيل بالنكاح مقرر سو، نوده دمشرى انجلى عقد دكشر هلك سره اودكشرى انجلى عقد دلوى هلك سره وكړى، رخصت لانه وو سوى چې يوساعت وروسته نكاح خوان دوباره راغى اووى ويل چې مخكنى عقد په غلطى سره دترتيب خلاف سويدى اوس دى بياعقد وسى نودوباره رد او بدل وسو اوعقد وسو. اوس دكشرى انجلى خاوند په رخصتى سره ښځه كورته نه راولى اووايي چې دوهم عقد صحيح نه دى. او دمشرى انجلى خاوند چې هغه هم جاهل مطلق دى هغه ناوي يووړله اويو هلك هم ځينى پيدا سويدى. اوس داهلك ولد الحلال دى اوكه نه او دراتلونكى وخت دپاره څه پكاردى؟

جواب: په دى صورت چې څنګه مخكې نكاح سويده يعنى دمشرى انجلى دكشر سره او دكشرى دمشر سره نوهمدا نكاح صحيح ده (۳) بياكه رد اوبدل كول وى نودهغه صورت

(۱). لو فعل الاب او الجد عند عدم الاب لا يكون للصغير والصغيرة حق الفسخ بعد البلوغ وان فعل غيرهما فلهما ان يفسخا بعد البلوغ (ردالمحتار باب الولى ص۴۲۰ ج۲. ط.س. ج۱ ص ۶۸). ظفير

(۲). ولو ارتدت لمجئ الفرقة الخ تجبر على الاسلام وعلى تجديد النكاح زجرا لها بمهر يسير كدينار وعليه الفتوٰى (درمختار) رضيت ام لا وتمنع من التزوج بغيره بعد اسلامها ولا يخفى ان محله ما ذا طلب الزوج ذالك (رد المحتار باب النكاح الكافر ص۵۴۰ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص ۱۹۴). ظفير

(۳). وله بنتان اراد تزويج الكبرى فسماها باسم الصغرى صح للصغرى (درمختار) أي بأن كان اسم الكبرى مثلا عائشة والصغرى فاطمة. فقال زوجتك بنتي الكبرى فاطمة وقيل صح العقد عليها ، وإن كانت عائشة هي المرادة وهذا إذا لم يصفها بالكبرى، (ردالمحتار كتاب النكاح ص ۳۷۸ ج۲. ط.س. ج۳ ص۲۷) په دې عبارت كې تصريح ده چې كه پلار يې داسې كړى وى نو دكولو مطابق به وسى خو دلته سوال دادى چې دا رد او بدل قاضى كړيدى چې صرف وكيل ؤ اودى ددې لپاره وكيل جوړ سوى وو چې دمشرى دمشر او دكشرى دكشر سره نكاح وكړى نوچې كله ده ته احساس وسو نوراغى اووى ويل اوموافق دترتيب يې دوباره وكړل. اووكيل ته درد او =

Maktaba Tul Ishaat. com

دادی چې کله دواړه خاوندان بالغان وی اوخلوت اووطی هم نه وی سوی نوهر خاوند به خپلی منکوحی ته طلاق ورکړی اودبلی سره به عقد وکړی، اوکه داسي نه وي نو همداسي دي پرېږدي لکه څنګه چي لومړی نکاح سویده، او نکاح ویونکي چي کم یوه ګانټه وروسته رد اوبدل په نکاح کي وکی نوهغه صحیح نه دی اودمشری انجلی خاوند چی ناوي راوړله نودا صحیح نه سوه اودی مرتکب دزنا دی اوپه نسب ثابتیدو اونه ثابتیدو کی اختلاف دی نوده لره پکاردی چی خپله منکوحه جلا کړی اویا دی مخکنۍ منکوحې لره طلاق ورکړی او دهمدی ښځی سره دی دوباره نکاح وکړی. فقط

دمجلس اعتبار: **سوال**: (۱۳۵) فتاوٰی مولانا عبد الحی جلد اول کتاب النکاح ص ۳۰۷ او ۳۰۸ مطبوعه یوسفی پریس فرنګی محل دعبارت داستفتاء څخه معلومیږی چی دمجلس دوجه څخه په نکاح اوپه کوزدې کی فرق نسته او ددرمختار عبارت کم چی تاسی لیکلی دی دهغه توجیه دامعلومیږی چی دوعدی الفاظ وویل سی نووعده اوکه دصریح نکاح الفاظ وویل سی نوپه دی سره نکاح وسوه؟

جواب: داستا دعبارت تاویل ردالمحتار شامی صفا رد کوی. لکه عبارت دشامی دادی: قوله ان المجلس للنکاح الخ ای لانشاء عقده لانه یفهم منه التحقق فی الحال فاذا قال الآخر اعطیتکها اوفعلت فلزم ولیس للاولی ان لایقبل (۱) الخ. په دی عبارت کی صفا صیغه دماضی موجوده ده صیغه داستقبال نسته نو معلومه سوه چی په کنایاتو کی دمجلس لکه چی اعطیت ودادم وغیره صریح الفاظ دنکاح نه دی په دی کی پرنکاح باندی دحمل دپاره دقرینی ضرورت وی اومولانا عبدالحی صاحب مرحوم دمجلس دذکر په جواب کی نفیا او اثباتا هیڅ هم نه دی ویلی بلکی نور اختلافات یی نقل کړیدی او سوال هم دمجلس دنکاح او دوعدی دفرق نه ؤ، ددی وجه څخه ده دې ته څه تعرض هم ونه کړی اوصاحب ددرمختار صراحة دافرق ثابت کړیدی اوعلامه شامی هم دامحقق ساتلی دی نوحسب قاعدۀ معروفه چي (الصریح یفوق الدلالة) عبارت ددر مختار اود شامی تحقیق به په دی باره کی لائق دقبول وي اوعرف هم داسی دی.

= بدل اختیار نسته که هغه داسي وکړه نوبیا به نافذ نه وي، نودغه دوهمه نکاح دخاکسار دخیال مطابق، موافق دترتیب سره صحیح ده دفقهاؤ صراحت دی: وکله بان یزوجه فلانة بکذا فزاد الوکیل فی المهر لم ینفذ (الدر المختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۷۹ ج۲، ط.س. ج۳ ص۲۷) معلومه سوه چي دوکیل خلاف وکالت کول نافذنه دی. نودلته هم مخکی ایجاب وقبول چي کله خلاف دوکالت وو دغه نافذ نه سو اودوهم موافق دوکالت ؤ نو دوهم نافذ سو او ټولو هم ومنی، والله اعلم. ظفیر مفتاحي

(۱). ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۶۴ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص ۱۲. ظفیر

په مجمع کی ایجاب وقبول په لفظ الدر المختار (ناته) ([1]) وسو نونکاح وسوه اوکه نه؟ سوال:
(۱۳۶) خلگ راغونډ سوه اوپه دی کی ایجاب وقبول په لفظ د (ناته) سره وسو نونکاح وسوه اوکه نه؟

جواب: په درمختار کی دی: هل اعطیتنیها ان کان المجلس للنکاح وان للوعد فوعد الخ قوله ان المجلس للنکاح ای لانشاء عقده لانه یفهم منه التحقق في الحال فاذا قال الاخر اعطیتکها اوفعلت لزم ولیس للاول ان لایقبل ([2]) الخ، حاصل دادی چي په داسی صورت کی دلالت دحال او دمجلس معتبر دی نوکه دغه وخت دخلگو راغونډیدل په غرض دغوښتنی او دکوزدې پخولو وو نوپه مذکوره الفاظو سره کوزده وسوه اونکاح ونه سوه او بیاچی په لفظ د (ناته) سره ایجاب اوقبول وسو نودا قرینه ده چی دغوښتنی دپاره ده نوپه دی صورت کی کوزده وسوه اونکاح ونه سوه .

ولي نکاح خوان ته وویل اجازه می درکړه اوده په هلک باندی قبول وکی نوڅه حکم دی؟

سوال: (۱۳۷) یوسړی میانجی ته وویل ما تاته اجازه درکړیده بیا میانجی سړی ته وایی تافلانی ښځه قبوله کړیده ده وویل ما قبوله کړیده په دی صورت کی نکاح منعقده سوه او که نه؟ دلته په ایجاب وقبول کی صرف یو جزء سته .

جواب: په دی صورت کی نکاح وسوه ځکه چی میانجی وکیل دی دولی دانجلی دطرف څخه نوچی میانجی خاوند ته دا وویل چي تا فلانی ښځه قبوله کړیده نوده په حقیقت کی ایجاب اوقبول وکی اوچی خاوند وویل ما قبوله کړه نودا قبول سو، نو دواړه رکنونه ایجاب وقبول موجود سوه اومطلب دمیان جی دکلام دادی چی ما دفلانی ښځی فلانی لور ستا په نکاح کی درکړه تا داقبوله کړه په دی خاوند وویل ماقبوله کړه نوایجاب او قبول پوره سو په درمختار کی دی: وینعقد ملتبسا من احدهما وقبول من الآخر وضعا للماضي لان الماضي اول علی التحقیق کزوجت نفسي او بنتي او موکلتي منك ویقول الاخر تزوجت الخ درمختار، اوقبلت ([3]) شامی فقط (خو دابه هلته صحیح وی چی دغه وخت دوه شاهدان وی کنې نوصحیح به نه وی، ظفیر).

دنکاح په مجلس او دکوزدې دمجلس په ایجاب وقبول کی فرق: سوال: (۱۳۸) په یومجلس کی دزید دخاندان یوسړی عمرته وویل چی ته خپله مسماة هنده زید ته ورکوی اوکه نه؟

---

(۱) د (ناته) دلفظ معنی دزیات تفصیل سره په خپله مفتي صاحب په وریسې مخ (۱۰۸) کې دیو سل اوڅلویښتم (۱۴۰) سوال په جواب کې ذکر کړیده هلته یې وګوره. حقاني

([2]). ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۲۴ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۱۲. ظفیر

([3]). وګوری ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۲۱ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۹. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

نو عمر ددی په جواب کی وویل ماخپله لور زید ته ورکړیده یایی داوویل ماخپله لور دبکر چي دزید پلار دی مرور کړله. بیا دزید په ولیانو کی یوه وویل: چي ښه ده، یایي وویل چي: هو! نو آیا دجانبینو په دی خبره نکاح وسوه اوکه نه؟

جواب: قال فی الدر المختار وهل اعطیتنیها ان کان المجلس للنکاح ای فنکاح وان کان للوعد فوعد (۱) الخ ددی عبارت څخه معلومه سوه چی که دامجلس دنکاح دپاره منعقد وو او دوه شاهدان دایجاب اوقبول اوریدونکی موجود وه نونکاح به منعقده وی، اوکه دامجلس دکوزدي او دوعدی وو نوپه دی الفاظو سره نکاح نه کیږی بلکه داوعده او کوزده ده.

<u>**په کوزدي کی دانجلی هلک ته دورکولو په ویلو سره نکاح نه کیږي**</u>: **سوال**: (۱۳۹۱) زموږ په قوم کی دارواج دی چی په وخت دکوزدي انجلی والا هلك والاته وایی چی ماخپله فلانی لور ستا فلانی زوی ته ورکړه هلك والا وایی، ما دخپل زوی دپاره قبوله کړله نوپه دی صورت کی نکاح کیږی اوکه نه؟ بعض خلگ داسی کوزدي وکړی او انجلی ډیره لیری وده وی؟

جواب: دکوزدي په وخت په دی الفاظو نکاح نه کیږی بلکی داوعده دنکاح ده اوپه دی سره کوزده کیږی لکه چی په درمختار کی دی: وان للوعد فوعد.

<u>**په (رشته می درکړه) ویلو سره نکاح نه کیږي**</u>: **سوال**: (۱۴۰۱) دگل زمان مور مسمٰی سمندر ته وویل چی دخپلی لور رشته زما زوی گل زمان ته ورکړه سمندر ددوو شاهدانو په مخکی په همدغه مجلس کی جواب ورکی چی ما دخپلی مذکوره لور رشته دگل زمان دپاره ورکړله څه موده وروسته سمندر مړسو ددغه انجلی ورور ددی نکاح په بل ځای کی کولی سی اوکه نه؟

جواب: اقول وبالله التوفیق. دسوال په مختلفو اړخونو اولفظونو کی دسوچ څخه وروسته معلومیږی چی دسمندر ویل صرف وعده دنکاح ده اوعقد نه دی د (ناته) لفظ په هندوستان (هندوستان دغه وخت ټول ملك ته ویل کیدی) اوپنجاب کی درشتي په معنٰی استعمالیږی لکه په پنجاب کی ناته دار رشته دار ته وایی. بلکی گل زمان په خپل سوال کی قریب په همدی معنٰی کی استعمال کړیدی لفظ دناته لکه چی دی وایی زما مور زما دناته (رشته) دپاره مسمٰی سمندر ته ورغی. ښکاره ده چی په دی عبارت کی رشته معنٰی دناته دنکاح اخیستل نه دی صحیح اودادی هم واضح وی چی مجلس دعقد دنکاح دپاره

---

(۱). الدر المختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۲۴ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۱۲. ظفیر

منعقد نه وو. بلکې دګل زمان مور دعادت مستمره مطابق دغوښتنې دپاره راغلې وه چې سمندر منظور کړله. چې صرف وعده ده اودګل زمان دمور جواب هم دسمندر ددې جملې په مقابله کې ذکرنه دی. بیا که دا عقد هم وګرځول سی نوددې دپاره به دتاویلات بعیده کولو ضرورت وی. مثلاً که ګل زمان دغه وخت بالغ وو نو دده مور به وکیله یا فضولې وی اوکه نابالغ وو نودولې وکیله یا دده فضولې به وی حالانکې دتوکیل هیڅ ذکر نسته نو داداسې ده لکه چې یوسړی دانجلې پلار ته وویل خپله لوردې زما زوی ته ورکړه اوده وویل چې ما ورکړه نودا نکاح ونه سوه. کما فی الظهیریة لوقال هب ابنتك لابنی فقال وهبت لم یصح ما لم یقل ابو الصبی قبلت (۱) اه وفی الخلاصة لوقال الوکیل بالنکاح هب ابنتك لفلان فقال الاب وهبت لاینعقد النکاح ما لم یقل الوکیل بعده قبلت (۲). ددې څخه علاوه په شامی کی دی: نقلا عن شرح الطحاوی لو قال هل اعطیتنیها فقال اعطیت ان کان المجلس للوعد فوعد وان کان للنکاح فنکاح (۳) اه ددې ځای څخه صفا معلومیږی چې دخبرو دکیفیت رعایت کول ضروری دی نوکه مجلس دوعدی دنکاح وی نوالفاظ محتمله به پروعده محمولیږی، او که مجلس دنکاح وی نوپر نکاح لکه چې تردی عبارت لاندې په شامی کی نقل دی: قال الرحمتی فعلمنا ان العبرة لما یظهر من کلامهما الا لنیتهما الخ (۴) اودا عبارت: اذا قال احدهما ده وقال الآخر دادم او داد یکون نکاح وان لم یقل الآخر پذیرفتم (۵) الخ، دوعدی داعتبار نفی نسته بلکه دفقهاؤ مراد ددې قول څخه دادی چې دا امر دتوکیل دی یادایجاب دی لکه چې په دی کی ډیر اختلاف دی چې ددی ثمره داده چې دمجیب دجواب څخه وروسته دآمر دقبول ضرورت سته اوکه نه؟ نو دفقهاؤ یوه ډله وایی چې دامر څخه بغیر نکاح نه صحیح کیږی. کمامر عن الخلاصه والظهیریه. او بعضی وایی چې بیا دآمر دپذیرفتم ویلو ته ضرورت نسته داعمدة الرعایه هم خوښه کړیده اودهمدی وجه څخه په عمده کی یی ویلی دی: وان لم یقل پذیرفتم (۶) آه وقصر عرفات مافیه. اوددی څخه مراددانه دی چې داعبارت دوعدی نه سی کیدی. نوچی کله په عبارت کی احتمال دوعدی هم سته او دمجلس دپاره دوه امره هم یقینی دی. یو داچی مجلس دوعدی اودخطبی دی دوهم داچی مجلس دخطبی

(۱). الدر المختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۲۴ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۱۲. ظفیر
(۲). ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۲۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۱۱. ظفیر
(۳). ایضاً ص۳۲۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۱۱. ظفیر
(۴). و(۵). ایضاً ص۳۲۳. ط.س. ج۳ ص ۱۲. ظفیر
(۶). عمدة الرعایة حاشیه شرح الوقایه کتاب النکاح ص ۷ ج۲. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

دنکاح او دایجاب وقبول نه دی. نودا الفاظ پروعده حمل کول ډیر اقرب دی، کما فی الدر المختار: هل اعطیتنیها ان کان المجلس للنکاح (ای لانشاء عقده لانه یفهم منه التحقیق فی الحال فاذا قال الآخر اعطیتك اوفعلت لزم الخ وان للوعد فوعد، (۱). فقط

صرف په وعده نکاح نه کیږي: **سوال**: (۱۴۱\) مور اوپلار دخپلی لور په باره کی دا الفاظ ووایی چی که ژوندی پاته سوه نوفلانی ته به یی ورکړو، نویو سړی دا بالغه انجلی وتښتوله اوبل ځای ته یی بوتله اونکاح یی باندی وتړله نونکاح جائزده اوکه نه؟ دانجلی مور اوپلار چی کم الفاظ وویل نو دهغه سره نکاح منعقده سوه اوکه نه؟

جواب: مور اوپلار چی ویلی وه چی که ژوندی پاته سوه نوفلانی ته به یی ورکړو نو دا یوه وعده ده ددی په ویلو نکاح نه کیږی اودا دنکاح ایجاب وقبول نه دی (۲) نوچی امام کمه نکاح دانجلی بالغی په رضا په کفو کی وکړه، سره ددی داجازی څخه نودا صحیح سوه امام په دی کی ګنهګار نه دی اوپر ده کفاره لازمه نه ده.

یوه وویل انجلی می درکړله اوبل وویل وامی خستله څه حکم دی؟ **سوال**: (۱۴۲\۱) زید وویل ماخپله کوچنی لور تاته درکړله بکر وویل وامی خیستله دغه وخت نه محفل دواده وو اونه دنکاح بلکی دیو بل غرض دپاره محفل وو نونکاح وسوه اوکه نه؟

داخیستو په قبض ویل: **سوال**: (۱۴۳\۱\۲) اوکه بکر پر ځای داخیستو قبض می کړله وویل اویایی قبول می کړله ووایه نوپه کم صورت کی به نکاح منعقده وی. دبالغی انجلی پلار مړدی اونیکه یی ژوندی دی نونیکه ددی نکاح په بل ځای کی کولی سی اوکه نه؟

جواب: (۱) په دی صورت کی نکاح نه ده منعقده. کمافی الدرالمختار: ان المجلس للنکاح فنکاح وان للوعد فوعد (۳).

۲. چی کله مجلس دنکاح نه وو نوپه دی الفاظو سره هم نکاح نه کیږی اونیکه ته اختیار دی چی دبل سړی سره یی نکاح وکړی اوکه انجلی بالغه سوی وی نودنکاح دجواز دپاره ددی درضا هم ضرورت دی. کما فی الدر المختار (۴).

په لاندینی ایجاب اوقبول سره نکاح وسوه اوکه نه؟ **سوال**: (۱۴۴\) یوه ښځه مسماة شریفه کونډه عمر یي تقریبا دولس دیارلس کاله دی چی دهغې په باره کی دوو ښځو شهادت

---

(۱). وګوره الدر المختار کتاب النکاح ص۳۲۴ ج۲ ط.س. ج۳ ص۱۲. ظفیر

(۲). ان المجلس للنکاح وان للوعد فوعد (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۲۴ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۱۲). ظفیر

(۳). الدر المختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۲۴ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۱۲. ظفیر

(۴). فان استاذنها هو ای الولی وهو السنة (درمختار) ای بان یقول لها قبل النکاح فلان یخطبك اویذکرك فسکت وان زوجها بغیر استمار فقد اخطأ السنة وتوقف علی رضاها (ردالمحتار باب الولی ص۴۱۰ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۵۸).

ورکړې دی چی یوحیض زموږ په مخکی باندی راغلی دی. دمذکوره شریفي کور ته عبد الرحیم سره دعبدالرحمٰن او ددوو سړیو او ددوو ښځو ورغله اوپوښتنه یی ځینی وکړه چی شریفی ستا دنکاح دپاره څو کسان خواهشمند دی ته کم ځای خوښوی، دی جواب ورکی چی دخپل پخوانی اخښی عبدالرحمٰن سره خوښه یم اودسلو روپو مهر تړم، نوبیا دعبدالرحمٰن څخه پوښتنه وسوه چی تاته دانکاح منظوره ده اوسل روپی مهردرته منظور دی نوهغه جواب ورکی چی ماته نکاح هم اومهرهم منظور دی، خطبه وغیره هیڅ هم ونه سوه، ددې څخه وروسته عبدالرحیم مشهوره کړه چی نکاح وسوه نوآیا شرعا دانکاح وسوه اوکه نه؟ او دشریفی اکا وغیره هم سته او دهغوی څخه یی اجازه نه ده اخیستی نو شرعًا څه حکم دی؟

جواب: دفقهاؤ دتصریح مطابق په دی صورت کی نکاح وسوه، اوچی شریفه بالغه ده نو ددی رضا اواجازه په خپله کافی ده، دتره وغیره داجازې ضرورت نسته ([1]).

مخکی نکاح صحیح ده اوکه دوهمه؟ سوال: (۱۴۵\) دمدعی دعوه داده چی زما نیکه (دپلار پلار) زما رشته دکرمان دلور مسماة فضل نور سره وکړه زماعمر دغه وخت دولس یا دیارلس کاله وو اوزما دمنکوحی عمر لس یا یوولس کاله وو، ددی پلار دخپلی لور حق دنکاح دجرګی په مخکی زما سره وکړی اوزما نیکه زما دپاره قبوله کړه ددی ایجاب وقبول څخه وروسته زه پنځه کاله په خپل خسرګنی کی اوسیدلم بیازه په نوکری ولاړم او شپږ کاله وروسته راغلم نومعلومه سوه چی زما دمنکوحی نکاح په بل ځای کی سویده. آیا مخکی نکاح چی زما سره سوی وه هغه صحیح ده اوکه نه دادوهمه نکاح؟

جواب: په مخکی کي که صرف وعده دنکاح وه اوایجاب اوقبول په طریقی دنکاح په مجلس دنکاح کی ددوو شاهدانو په مخکی نه وو سوی نوپه دوهم ځای کی نکاح صحیح ([2]) ده اوکه په مخکنی باقاعده نکاح سوی وه اوایجاب اوقبول په طریقی دنکاح دشاهدانو په مخکی په مجلس دنکاح کی سوی وروسته، نو دوهمه نکاح بغیر دطلاق ورکولودمخکی خاوند څخه صحیح نه ده مذکوره ښځه اوس هم داول خاوند منکوحه ده. ([3])

دکوزدې څخه وروسته په دوهم ځای کی نکاح کولی سی ؟ سوال : (۱۴۶\) یو سړی دخپلی

([1]). فنفذنکاح حرة مکلفة بلارضا ولی (درمختار) اراد بالنفاذ الصحة وترتب الاحکام من طلاق وتوارث وغیرهما (ردالمحتار باب الولی ص۴۰۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۵۵). ظفیر

([2]). هل اعطیتنیها ان المجلس للنکاح وان للوعد فوعد (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص ۳۲۴ ج ۲. ط.س. ج۳ ص ۱۲). ظفیر

([3]). امانکاح منکوحة الغیر... فلم یقل احدبجوازه اصلا (ردالمحتارباب المحرمات ص۴۸۲ ج۴. ط.س. ج۳ ص۱۳۲).

Maktaba Tul Ishaat. com

نابالغه لور رشته دزید سره ښه کلکه کړی وه خو باقاعده نکاح لانه وه سوی چی زید ته دعمر قید سزا وسوه. نواوس داسړی دخپلی لور نکاح په بل ځای کی کولی سی اوکه نه؟

جواب: چی نکاح دزید سره باقاعده نه وی سوی صرف رشته سوی وی نوداسړی دخپلی لور نکاح دبل سړی سره کولی سی (که څه هم وعده خلافي ښه شی نه دی خوچی دانجلی فائده په دی کی ده نو ده لره داجائز دی، ظفیر) .

دکوزدې ښځه وروسته که ددوهم هلک سره نکاح کوی نوصحیح ده: **سوال**: (۱۴۷\) اوکه یو سړی دخپلی نابالغی لور کوزده دیوسړی دنابالغه هلك سره وکړه خوڅه موده وروسته دانجلی پلار ددی انجلی کوزده دیوبل هلك سره وکړه نودا نکاح صحیح ده اوکه نه؟

جواب: کوزده زمونږ په اصطلاح کی وعدي دنکاح ته وایی نوپه دی کوزدې سره نکاح نه منعقده کیږی نوددی وجه څخه دانجلی پلار چی په بل ځای کی ددی نکاح وکړه نودا نکاح وسوه کمافی الدرالمختار (وهل اعطیتنیها ان المجلس للنکاح وان للوعد فوعد (١) الخ) . فقط

دکوزدې ښځه وروسته په دوهم ځای کی واده جائزدی اوکه نه؟ **سوال**: (۱۴۸\) دیوسړی دوی لونی وی دمشری انجلی واده دیوډاکتر سره وسو اودکشری انجلی کوزده ځلور کاله مخکی دعزتمندو خلګو په وجود کی سوی وه ښه سره دپوره رسمونو. اوس دغه مشره انجلی مړه سوه دمور اوپلار یی خیال دی چی ددی ډاکتر سره کشره انجلی په نکاح سی (دکارږ مضمون دکوزدې په وخت دپاره دشرع شریفی ایجاب اوقبول سویدی چی انجلی ترډیره وخته پوری تسلیم کړی وو او دخسرګنی جامی یی هم اغوستلی) نوآیا داشرعًا جائزده اوکه نه؟

جواب: کوزده وغیره دنکاح وعده ده په دی سره نکاح نه منعقده کیږی که څه هم دکوزدې رسمونه پوره سوی وی خووعده خلافی کول بی عذره مذمومه دی خوکه مصلحت دانجلی په بل ځای کی په نکاح کی وی نوپه بل ځای کی دمذکوره انجلی نکاح جائزده، په دی صورت کی دکشری انجلی نکاح دډاکتر سره کول جائزدی اوپه کارږ کی چی کم ایجاب وقبول کیدل ذکردی، په دی کی یی دانه دی لیکلی چی ایجاب وقبول دکوزدې سویدی اوکه دنکاح نوکه دایجاب اوقبول څخه مراد دکوزدې وی نوبیاپه دی صورت دکشری انجلی نکاح ددی هلك سره نه ده سوی نودډاکتر سره یی نکاح کیدی سی اوکه

(١). الدر المختار علی هامش رد المحتار کتاب النکاح ص۳۲۴ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۱۲. ظفیر

دايجاب وقبول څخه مراد دنكاح ايجاب وقبول وى نوددى انجلى نكاح ددى هلك سره سويده دډاكټر سره يې بيا نكاح نه سی كيدی. ([1]) فقط

وكيل دموكل نكاح كولی سی؟ سوال: (١٤٩) عمر يوسړی ته وويل زه ځم اوته زما نكاح دفلانی ښځی سره په فلانی مياشت كی وكړه اودوه شاهدان هم موجود وه. نووكيل په مقرره ميعاد كی دمذكوره سړی نكاح دمذكوره ښځی سره په مقرره نيټه كولی سی اوكه نه؟

جواب: هو! كولی يې سی ([2]).

دفضولی نكاح به پراجازی موقوفه وی: سوال: (١٥٠) يوسړی دزيد دلور نكاح بی اجازته ديو غير سړی سره وكړه نودا نكاح صحيح سوه اوكه نه؟

جواب: دغير سره نكاح كول موقوفه دی دپلار پراجازه باندی اوكه انجلی بالغه وی نوپه خپله ددی په اجازه باندی كه دوی اجازه ورنكړه، اوپه دی نكاح يې رضامندی ښكاره نه كړه نودا نكاح باطله ده ([3]). فقط

يوسړی دخپل ځان دطرفه اصيل او دښځی دطرفه وكيل سی نونكاح كولی سی اوكه نه؟

سوال: (١٥١) زيد دخپل طرف څخه اصيل اودښځی دطرف څخه وكيل سی نوخپله نكاح دخپلی موكلی سره كولی سی اوكه نه؟

جواب: زيد ديوطرف اصيل اودبل طرف څخه وكيل سو نونكاح دخپلی موكلی سره كولی سی ددی صورت دادی چی وكيل يعنی زيد به ددوو شاهدانو په مخكی دا ووايی چی مسماة فلانی ماته دخپلی نكاح اختيار راكړيدی اوزه يې وكيل كړی يم نوتاسی شاهدان سی چی ماخپله نكاح دفلانی سره وكړه نونكاح به صحيح سی. فی الشامی: ولوصرح بالتوكيل وقال وكلتك بان تزوجی نفسك منی فقالت زوجت صح النكاح ([4]) وايضا فيه وصورته ان يكتب اليها يخطبها فاذا بلغ ما الكتاب احضرت الشهود وقرآئته عليهم وقالت زوجت نفسی منه ([5]) الخ . فقط

په ذريعه دتار په اجازی باندی نكاح: سوال: (١٥٢) دوه سړی ديوبل سړی مريدان دی په دی

([1]). ان المجلس للنكاح وان للوعد فوعد (الدر المختار علی هامش رد المحتار كتاب النكاح ص٣٢٤ ج٢. ط.س. ج٣ ص ١٢). ظفير

([2]). يصح التوكل بالنكاح وان لم يحضر الشهود (عالمگيری مصری كتاب النكاح باب سادس ص٢٣١ ج١. ط. ماجدية ج١ ص٢٩٤). ظفير

([3]). كل عقد صدر من الفضولی وله قابل الخ انعقد موقوفا (ايضاً ص٢٣٤ ج١، ط. ماجدية ج١ ص٣٩٩). ظفير

([4]). ردالمحتار كتاب النكاح ص٣٢٢ ج٢. ط.س. ج٣ ص١٠. ظفير

([5]). ردالمحتار كتاب النكاح ص٣٢٤ ج٢. ط.س. ج٣ ص ١٢. ظفير

Maktaba Tul Ishaat. com

دواړو کی یوه دخپلی لور نکاح دبل هلك سره وکړه اوتاریخ دنکاح یی دپیرپه مخکی مقرر کی. یوه ډله پرمقرر وخت راونه رسیده، ده دتار په ذریعه پیر ته اطلاع ورکړه چی زماپه عدم موجودگی دی نکاح وسی نوپه دی صورت کی مرشد نکاح کولی سی اوکه نه؟

جواب: پیرپه دی صورت کی نکاح کولی سی اوایجاب وقبول ددغه فریق دطرفه کولی سی چی چا دخط یا دتار په ذریعه اجازه ورکړیده. (۱) فقط

په ایجاب کی وویل سوه فلانی صغیر ته می ورکړه ددی په جواب کی ولی وویل ما قبوله کړه نوخه حکم دی؟ **سوال**: (۱۵۳) دیوی ماشومی ولی اول وویل ما خپله فلانۍ صغیره وفلاني صغیر ته ورکړه ددغه کوچنی ولی چی دخپل ځان دپاره یی قبلول غوښتل کلمه دقبول یې داسی وویله: ما قبوله کړه، نو کلمه دقبول به په دی کلمه دقبول حمل کیږی چی په هغه کی صریح ووایی ما دخپل ځان دپاره قبوله کړه. اوکه په دی کلمه حمل کیږی چی ددی هلك دپاره می قبوله کړه، خوصریح یی ونه ویل بلکی دایی وویل چی قبوله می کړه، نوپه دی صورت کی نکاح دصغیری وسوه اوکه نه؟

جواب: دماشوم دولی قبول به په هغه ایجاب مقید وی چی کم دکوچنی ماشومی ولی کړیدی، نوپه صورت مسئوله کی نکاح دماشوم منعقده سوه. ځکه چی دولی دماشوم دجانبه ایجاب دماشوم دپاره سویدی په دی صورت کی دماشوم دولی داویل چی ماقبوله کړه دایجاب مذکور سره مقید دی اودولی دماشوم داویل چی ما دخپل ځان دپاره قبوله کړه لغوه دی، ځکه چی دی دخپل ځان دپاره قبول نه سی کولی. قال فی الشامی: بخلاف ما لو قال ابو الصغیرة زوجت بنتي من ابنك فقال ابو الابن قبلت ولم یقل لابنی یجوز للابن لاضافة المزوج النکاح الی الابن بیقین وقول القابل قبلت جواب له والجواب یتقید بالاول فصار کما لو قال قبلت لابني (۲) راوپه الاشبا والنظائر کی لیکلی دي چي: السوال معاد فی الجواب (۳) ظفیر. فقط

دورک سوی دطرفه فضولی قبول وکی نونکاح وسوه اوکه نه؟ **سوال**: (۱۵۴) یوسړی دخپل مفقود الخبر زوی دپاره دیوی نکاح قبولیت وکی او دهلك دورکیدو دوجه دهلك اجازه لانه ده سوی، نوداعقد منعقد سو اوکه دمفقود پراجازه موقوف دی. اوکه پر امضاء

(۱). یصح التوکیل بالنکاح وان لم یحضر الشهود کذا فی التتارخانیة وعالمگیری کشوری ص۳۰۳ ج۲. ط. ماجدیة ج۱ ص ۲۹۷. ظفیر

(۲). ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۷۸ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص۲۲. ظفیر مفتاحي

(۳). وگوری الاشباه والنظائر القاعدة الحادیة عشر ص۱۷۱ ج۳ ص۹۷. ظفیر

دنکاح باندی په مفقودیت دزوی په وجه دعدم قدرت دانکاح باطله سوه؟ که منعقده سویده نوځه دلیل دی اوکه موقوفه ده نوترکمه به موقوفه وی په شریعت کی ددی ځه موده مقرره ده؟ آیا دمفقود دهمزولو ترختمیدو پوری به دانکاح موقوفه وی اوکه ددی ځخه به مخکی داتوقف ختمیږی اوکه نکاح باطله ده نوددی ځه وجه ده دارکم په دی نکاح کی پلار دمفقود فضولی دی اوکه ولی دی؟

جواب: شرعا مفقود هغه غائب دی چی دهغه دمرګ او دژوند ځه پته نه وی. نوچی کله دده حیات معلوم اوثابت نه دی لکه چی دمفقود دتعریف ځخه ښکاره سوه نودده دطرفه ځخه نکاح به پرقبول موقوفه نه وی بلکه باطله به وی ځکه چی فقهاؤ دنکاح دموقوف کیدو په شرطونوکی لیکلی دی چی په حالت دعقد کی داجازی والا وجود معلوم اوثابت وی اوچی کله دمفقود دوجود علم نسته نوعقد مذکوره باطل سو. قال فی الدرالمختار کنکاح الفضولی الخ ان لها مجیز حالة العقد والا یبطل (۱). فقط ، والله اعلم

په تاریی خبر ورکی چی زما نکاح دفلانی سره وکړی: **سوال**: (۱۵۵) یوسړی په ذریعه دتار خپل پیرته اطلاع ورکړه چی زما نکاح دی دفلانی ښځی سره وسی په دی صورت کی ځه حکم دی؟

جواب: پیر په دی حالت کی نکاح کولی سی اوایجاب اوقبول ددغه فریق ځخه کولی سی چی چا په ذریعه دخط یا دتار اجازه ورکړیده.

دځه مجبوری دوجه ځخه بی شاهده نکاح جائزده اوکه نه؟ **سوال**: (۱۵۶) هنده کونډه ده اودوهمه نکاح کول غواړی خو درشته دارانو دفساد دوجه ځخه چی جاهلان دی علی الاعلان نه سی ویلی فی نفسها اجازه ورکوی په دی صورت کی دهندی نکاح بی وکیله او شاهدانو صرف ددی په اذن کیدی سی؟

جواب: بغیر دشاهدانو نکاح نه کیږی. خوکه هنده په خپله اجازه ورکړی نوددوو شاهدانو په مخکی بی وکیله هم نکاح کولی سی اوکه دهندی په عدم موجودګی کی ددوو شاهدانو په مخکی وسوه اوهندی ته دعلم کیدو ځخه وروسته دا اجازه ورکړی نونکاح منعقده اوپوره سوه اوکه دی نکاح خوښه نه کړه نوفاسده سوه، نوکه هنده یوسړی وکیل کړی اودا وکیل ددوو شاهدانو په مخکی ددی نکاح وکړی نوددی نکاح به وسی اوکه دبالغي ښځی بغیر داجازی اووکالت ځخه نکاح وسی نودانکاح به دفضولی وی، اونکاح

(۱). الدر المختار علی هامش ردالمحتار باب الکفاءة مطلب فی الوکیل والفضولی فی النکاح ص۴۴۹ ج۲، قال فی الفتح وهذا یوجب ان یفسر المجیز هنا بمن یقدر علی امضاء العقد لا بالمقابل مطلقا (ردالمحتار ایضا ط.س. ج۳ ص ۹۸). ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

دفضولی پراجازه باندی موقوفه کیږی. کمافی الدرالمختار ونکاح عبد او امة بغیر اذن السید موقوف علی الاجازة کنکاح الفضولی (۱) الخ قال الشامی وانما ینبغی ان یشهد علی الوکالة اذاخیف جحد الموکل ایاها فتح شامی (۲) غرض داچی بغیر ددوو شاهدانو دوجود څخه په ایجاب اوقبول کولو سره نکاح نه منعقده کیږی خو بغیر دوکیل څخه داسی کیدی سی چی دښځی څخه به پخپله اجازه واخیستل سی او ددوو شاهدانو په مخکی چي ایجاب اوقبول وسی نوکه داښځه اوسړی چی نکاح کوونکی دی موجود وی او ددوو شاهدانو په مخکی ایجاب اوقبول وسی نونکاح به صحیح سی. (۳) فقط

بی شاهده په ایجاب وقبول سره نکاح کیږي اوکه نه؟ سوال: (۱۵۷) که یوسړی دکونډی ښځی سره بی حضوره دشاهدانو څخه ایجاب وقبول وکړی اوپه خپل کورکی یی وساتی نو جائزده اوکه نه؟ اوحلاله ده اوکه حرامه؟ اوکه ددوو شاهدانوپه مخکی ایجاب وقبول وکړی بغیر دوجود دملا او دخطبی څخه اوپه کورکی یی وساتی نوپه دی صورت کی جماع ددی ښځی سره حلاله ده اوکه نه؟

جواب: ددوو شاهدانو وجود او دایجاب اوقبول اوریدل دنکاح دپاره ضروری دی ملا او خطبه که نه وی نوخیر دی، اوکه څوك شاهدنه وو نونکاح ناجائز سوه اووطی حرامی دی اوکه دوه شاهدان اوریدونکی دایجاب وقبول موجود وه. نونکاح صحیح اووطی حلالی دی. (قال فی الدرالمختار وشرط حضور شاهدین حرین اوحر وحرتین مکلفین سامعین قولهما معا علی الاصح فاهمین انه نکاح علی المذهب بحر مسلمین لنکاح مسلمة الخ درمختار شامی ص ۳۷۳ ج۲ ظفیر).

په لاندینی صورت کی نکاح وسوه اوکه نه؟ سوال: (۱۵۸) صغریٰ یوه پرچه ولیکله اوزید ته یی ورکړه ددی خبری چی زه اقرار کوم چی زما نکاح دزید سره وسوه تاسی دامنظوروی اوکه نه؟ زیدوویل بسم الله زه به داضرور منظور کړم دجانبینو څخه دری واره ددی خبری اقرار وسو ددي څخه وروسته دصغریٰ ورور صغریٰ یوه چپلاخه ووهله او دصغریٰ په چیغو سره مجمع زیاته سوه، په مجمع کی صغریٰ اقرار وکی چی زما نکاح دزید سره وسوه نوپه دی صورت کی نکاح منعقده سوه اوکه نه؟

جواب:په صورت مسئوله‌کی‌چی‌کمه پرچه صغریٰ‌ولیکله اوزیدته‌یی‌ورکړه اوزید منظوره

---

(۱). الدر المختار علی هامش ردالمحتار مطلب فی الوکیل والفضولی ص ۴۴۹ ج۲. ج۳ ص ۹۷. ظفیر

(۲). ردالمحتار باب الکفاءة مطلب فی الوکیل ص ۴۴۲ ج۲. ج۳ ص ۹۵ . ظفیر

(۳). ینعقد بایجاب من احدهما وقبول من الآخر الخ وشرط حضور شاهدین الخ (الدر المختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص ۳۲۱ – ۳۲۳ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص ۹). ظفیر

کړه نوپه دی سره نکاح نه کيږی ځکه چی دشاهدانو په مخکی نه دارقعه وويل سوه اونه زيد قبوله کړه نودا خطا سوه اودصغرٰی اقرار چی دې دپنځه ويشتو يا ددیرشو کسانو په مخکی وکی چی زمانکاح دزيدسره وسوه اوزيد دې ته وويل چی بسم الله ماته منظورده، په دی کی روايت ددرمختار دادی چی بعض عالمان وايی، چی که دشاهدانو په مخکی اقرار وسی نودا اقرار به انشاء دنکاح سی اونکاح به سی، عبارت ددرمختار دادی چی: ولا بالاقرار علی المختار الخ لان الاقرار اظهار لما هو ثابت وليس بانشاء وقيل ان کان بمحضر من الشهود صح کما يصح الجعل وجعل الاقرار انشاءًا وهو الاصح ذخيره (۱)، شامی دذخيره عبارت نقل کړيدی، صاحب دفتح القدير علامه ابن الهمام دا فيصله دقاضی خان په حواله رانقل کړيده چی که اقرار ددوو شاهدانو په مخکی په دی طريقه وسی چی ښځه ووايی چی دازما خاوند دی اوسړی ووايی چی دازما ښځه ده نو نکاح به منعقده سی اوکه اقرار په دی طريقه وسی چی ښځه ووايی چی زما نکاح ددی سړی سره سويده اوسړی هم داسی ووايی نونکاح به نه وی منعقده ځکه چی داخبره کاذبه ده. عبارت دذخيره اوقول دفتح القدير دادی: وهذا الإقرار بمنزلة انشاء النکاح لانه مقرون بالعوض فهو عبارة عن تمليك مبتدء في الحال فان کان بمحضر من الشهود صح النکاح والا فلانی الاصح انتهٰی (۲) ملخصا وقال فی الفتح قال قاضي خان وينبغي ان يکون الجواب علی التفصيل ان اقر بعقد ماض ولم يکن بينهما عقد لا يکون نکاحا وان اقرالرجل انه زوجها وهي انها زوجته يکون نکاحاً ويتضمن اقرارهما الانشاء بخلاف اقرارهما بماض لانه کذب وهو کما قال ابو حنيفة رضي الله عنه اذا قال لامرءته لست لي امرأة ونوی به الطلاق يقع کانه قال لاني طلقتك ولو قال لم اکن تزوجتها ونوی الطلاق لا يقع لانه کذب محض (۳) الخ نو دمحقق ددی فيصلی مطابق په صورت مسئوله کی نکاح ونه سوه ځکه چی دلته اقرار په صيغه دماضی مذکور دی په دواړو ځايونو کی دصغرٰی دا الفاظ ذکر دي چی زما نکاح دزيد سره وسوه.

چي دښځی اودخاوند په مينځ کی ليری والی وی نودخط اوکتاب په ذريعه نکاح کيدی سی؟

سوال: (۱۵۹۱) يوسړی په لاهورکی دی اوښځه مثلاً په پيښور کی ده نوآياپه ذريعه دخط ددوی نکاح منعقده کيدی سی اوکه نه؟ چی خط په ذريعه درجسټری يا ددوو پيسو دټکټ په ذريعه باندی يا دچاپه لاس باندی وليږل سی؟

(۱). الدر المختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص ۳۷۵ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۱۳. ظفير
(۲). ايضا. ط.س. ج۳ ص ۱۳. ظفير
(۳). ايضا ط.س. ج۳. ص ۱۳. ظفير

Maktaba Tul Ishaat. com

جواب: په ذریعه دخط نکاح کیدی سی یوصورت ددی داهم دی چی ښځه یو سړی یا بله ښځه په ذریعه دخط وکیل دخپلی نکاح مقرر کړی نوچی چاته خط لیکل سویدی هغه ددوو شاهدانو په مخکی دامضمون ووایی اودخپل ځان سره یی نکاح وکړی نونکاح به وسی. فی الشامی قوله حاضرین احترز به عن کتابة الغائب لما في البحر عن المحيط الفرق بين الكتاب والخطاب ان في الخطاب لو قال قبلت في مجلس اخر لم يجز وفي الكتاب يجوز (۱) وفيه ايضا قال في الفتح ومن اشتراط السماع ما قدمناه في التزوج بالكتاب من انه لا بد من سماع الشهود ما في الكتاب المشتمل على الخطبة بان تقرء المرأة عليهم او سماعهم العبارة عنه بان يقول ان فلانا كتب الى يخطبني ثم تشهدهم انها زوجته نفسها الخ لكن اذا كان الكتاب بلفظ الامر بان كتب زوجي نفسك مني لا يشترط سماع الشاهدين لما فيه بناء على ان صيغة الامر توكيل لانه لا يشترط الاشهاد على التوكيل (۲) الخ نوچی معلومه سوه چی په ذریعه دخط نکاح کیدی سی نوچی خط په هره طریقه ولیږل سی ټول یوشی دی، خوداهم ضروری ده چی خط دهغه وی اودهوکه نه وی.

په نکاح کی دفاسق شاهدي معتبره ده اوکه نه؟ **سوال**: (۱۲۰) چی کم سړی تارك الصلوٰة وی اودبدو افعالو علانیةً مرتکب وی لکه دشرابو، جواری، زنا او ددروغو شاهدی ورکول دداسی سړی شاهدی دنکاح او دطلاق په معامله کی معتبر ده اوکه نه؟

جواب: دداسی سړی په شاهدی سره نکاح منعقده کیږی خوپه صورت دانکار کی دداسی خلکو په شاهدی نکاح نه ثابتیږی اودطلاقو ثبوت به هم دداسی خلکو په شاهدی نه وی. والله تعالیٰ اعلم کتبه عزیز الرحمٰن.

(وشرط حضور شاهدين حرين الى قوله ولوفاسقين اومحدودين الخ وان لم يثبت (الدر المختار على هامش ردالمحتار، کتاب النکاح ص ۳۷۳ ج۲).

دشاهد په اوریدو سره نکاح کیږی: **سوال**: (۱۲۱) دیوی انجلی نکاح ددی ولی وکړه او شاهد په دې موقع موجود وو اوتقریبا دپنځوسو کسانو مجمع وه خو دشاهدانو څخه اجازه وانه خیستل سوه. نونکاح صحیح ده اوکه نه؟

جواب: که دوو سړیو په دی مجمع کی ایجاب اوقبول اوریدلی وی نونکاح صحیح او منعقده سوه اودشاهدانو څخه داجازی اخیستو ضرورت نسته (۳).

---

(۱). ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۲۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۱۴. ظفیر

(۲). ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص۲۳. ظفیر

(۳). وشرط حضور شاهدين حرين مكلفين سامعين قولهما معًا فاهمين مختصرا (الدر المختار على هامش رد =

په ټوقه کی نکاح کیږي: **سوال**: (۱۲۲) که یوسړی په ټوقه کی دخپلی لور نکاح وکړی نو منعقده کیږی اوکه نه؟

جواب: په دی صورت کی نکاح وسوه. حدیث پاك دی ثلٰث جدهن جد وهزلهن جد. (۱) یعنی دری شیان دی چی هغه داسی دی چی په ټوقه هم کیږی. چی په دې کی حضور پاك ﷺ نکاح هم شمېرلی ده. اوپه درمختار کتاب النکاح کی دی: ولا یشترط العلم بمعنٰی الایجاب والقبول فیما یستوی فیه الجد فالهزل اذ لم یحتج لنیة به یفتٰی. (۲) فقط

دوهم باب

دنکاح متعلق مسائل

چی څوک ایمان مجمل اومفصل نه پیژنی دهغه سره نکاح: **سوال**: (۱۲۳) هنده چی دصفت داسلام او دایمان څخه بی خبره ده تردی چی کلمه یې هم نه ده زده اوایمان مفصل او مجمل هم نه پیژنی نوددی سره نکاح صحیح ده اوکه نه؟

جواب: داسی ناخبره خلګو ته دی صرف داتعلیم ورکول سی چی ووایه الله ﷻ یودی او محمد ﷺ دالله ﷻ رینښتنی پیغمبردی اودی دزړه له کومي رینښتنی وګنی نوپه دی سره سړی مومن اومسلمان کیږی اوددی اقرار څخه وروسته دده سره نکاح صحیح ده اودا ښکاره ده چی بی دتصدیق دزړه څخه ایمان نسته او دا پوښتنه دي ونه سی چی ایمان څه شی دی اواسلام څه شی دی اوایمان مفصل څه دی؟ اوایمان مجمل څه دی؟ غرض داچی داسی خبری دی وسی چی په دی سره دی مسلمان سی نه داچی داسی تحقیقات وسی چی په هغه سره دی کافرسی.

(په هرحال هنده ځانته مسلمانه وایی نو احتیاطا دی کلمه په وویل سی ددی سره نکاح صحیح ده فرق دتعلیم کموالی دی. ظفیر)

دفاسق ویونکی نکاح صحیح ده: **سوال**: (۱۲۴) چی سړی چرسی اوبنګی وی تعزیه کوی شیخ سدومنی دهغه نذر خوری صدقه خوری، مړی لمبوی، دروغ اورینښتیا وایی اوپیسه

= المحتار ص ۳۷۵ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۱). ظفیر

(۱). عن ابی هریرة ﷺ ان رسول الله ﷺ قال ثلث جدهن جد وهزلهن جد النکاح والطلاق والرجعة. رواه الترمذي وابوداؤد (مشکوٰة کتاب الطلاق ص۲۸۴). ظفیر

(۲). الدر المختار علی هامش ردالمحتار، مجتبائي ص۱۸۲ ج۱ ، ط.س. ج۳ ص۱۲. ظفیر مفتاحي

Maktaba Tul Ishaat. com

گتي، غيبت کوی اوښځی دهوکه کړی اوبل ته يې ورکړی. نو دده وويل سوی نکاح صحيح ده او که نه؟

جواب: دده ويل سوی نکاح صحيح ده اونکاح کيږی که څه هم داسړی ددې حراموکارونو په کولو فاسق اوعاصی دی. (۱) فقط

په يو مجلس کی دځو هلکانو او انجونو دايجاب او قبول دپاره يوه خطبه کافي ده: **سوال**: (۱۲۵) که په يومجلس کی دوه څلور زلمی دواده راجمع سی نوچی صرف يووار خطبه دنکاح وويل سی اودټولو څخه ايجاب او قبول وسی نودا جائزده اوکه نه؟

جواب: صحيح دی. (۲)

دبی نمازه نکاح تړل صحيح دي: **سوال**: (۱۲۶) تارك الصلوٰة که نکاح ووايی نونکاح صحيح ده اوکه نه؟ او داولاد څه حکم دی؟

جواب: دانکاح صحيح ده اوچی کم اولاد ددی دنکاح څخه پيداسی داولد الحلال اوثابت النسب دی. (۳) فقط

چي کمه نکاح فاسق وويل نوصحيح ده: **سوال**: (۱۲۷) يو موجوده قاضي چي شراب خور او زناکار او دهر قسم بی احتياطی او ددروغو دشاهدی مرتکب دی هغه ددروغو په نکاحونو اونورو معاملاتو کی يی سزاهم خوړلی ده اوپه ډګريو (وظيفو) کی نيول سوی هم دی او ددی اظهار هم بياپه عدالت کی غلط ثابت سويدی نو دده ويل سوی نکاح جائز ده او که نه؟

جواب: قال فی الدرالمختار في کتاب النکاح: ويندب اعلانه وتقديم خطبة وكونه فی مسجد يوم جمعة بعاقد رشيد وشهود عدول الخ وفی الشامی فلا ينبغی ان يعقد مع المرأة بلا احد من عصباتها ولا مع عصبة فاسق ولاعند شهود غير عدول (۴) الخ. ددی عبارت څخه واضحه کيږی چي دفاسق ويل سوی نکاح که څه هم منعقده کيږی خوپه ده نکاح تړل ښه نه دی.

---

(۱). لکه چي په فاسق پسی لمونځ صحيح دی: صلوا خلف كل بر وفاجر الحديث، داسی دده نکاح ويل هم صحيح دی که څه هم ښه داده چي په يوه نيك عالم سره داكار وسی. چي سبب دبرکت سی، والله اعلم. ظفير مفتاحي

(۲). ويندب اعلانه وتقديم خطبة وكونه فی مسجد يوم جمعة بعاقد رشيد وشهود عدول (درمختار) واطلاق الخطبة فافاد انها لاتتعين بالفاظ مخصوصة وان خطب بما ورد فهو احسن (ردالمحتار كتاب النكاح ص۳۹۵ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص ۸)، کله چي يې يووار خطبه وويل نو هغه دټولو دپاره کافي سوه. ظفير

(۳). ددي وجي دده دطرفه ويل سوی نکاح صحيح ده لکه څنګه چي مخکي ذکر سوه ، کله چي يې نکاح صحيح سوه نو اولاد به يې هم ثابت النسب او حلال وي. ظفير

(۴). وګوری ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۵۹ – ۳۲۰ ج۲، ط.س. ج۳ ص ۸. ظفير

دمازدیګر څخه وروسته نکاح تړل غیر اولي نه دي: **سوال**: (۱۶۸) دمازدیګر او دماښام په مینځ کی نکاح تړل خلاف اولی دی اوکه نه؟

جواب: دمازیګر اودماښام په مینځ کی نکاح کول خلاف اولی یامکروه نه دی لعدم دلیل الکراهة، في الدرالمختار ویندب اعلانه وتقدیم خطبة وکونه فی مسجد یوم جمعة (۱) الخ یوم جمعة، داقول دخپل اطلاق دوجه څخه تمامي ورځی ته شامل دی چی په دی کی دمازدیګر څخه وروسته وخت هم داخل دی. فقط

دنکاح اعلان کول څنګه دي؟ سوال: (۱۶۹) ماقولکم دام فضلکم ورحمکم ربکم په داسی صورت کی چی دښکاره اعلان څخه بغیر دډول څخه که نکاح څه شهرت نه کی پیدا اودا نه شهرت ددی سبب دځو فسادونو وګرځی. چی رشته داران دمنکوحی چی رضانه دی په دی نکاح باندی چی په عدالت دسرکار کی دعوه دنکاح دباطل والی وکړی او دارکم فسادات په دی وطن کی سویدی نو آیاپه صورت دډول سره په اعلان کولو کی چی سبب دراجمع کیدو دخلګووی چی په دی سره دافسادات کم سی نوکه په دی حالت کی دنکاح اعلان په ډول وسی چی ددی سره خلګ راجمع سی ممنوع دی اوکه نه؟

جواب: اعلان دنکاح مسنون اومستحب دی کما فی الدرالمختار ویندب اعلانه واظهاره والضمیر راجع الی النکاح بمعنٰی العقد لحدیث الترمذی اعلنو هذا النکاح واجعلوه فی المساجد واضربوا علیه بالدفوف(۲) الخ، نومعلومه سوه چی اعلان په تمبل سره په نکاح کی جائز دی. (۳) فقط

په تمبل سره دنکاح داعلان څه وجه ده او څومره وهل په کاردي؟ سوال: (۱۷۰) په حدیث (اعلنوا بالنکاح واضربوا علیه بالدفوف) کي ضمیر راجع دی نکاح ته په معنٰی دعقد سره آیا څو واره وهل دتمبل جائزدی اودکم وخت څخه ترکمه وخته پوری وهل پکار دی یعنی اعلان دعقد په وهلو دډول څو واره یاپه بل شی چی وسی نوپه دوباره وهلو دډول اعلان کول جائزدی اوکه نه؟

جواب: چی کله په حدیث شریف کی ضرب دفوف علی الاطلاق راغی نوپه قید دوهلو او دزمانی نه سی مقید کیدی چی په څومره باندی اعلان حاصل سی اوچی څومره هم رواج

---

(۱). الدرالمختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۵۹ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۸. ظفیر

(۲). الدرالمختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص ۳۵۹ - ۳۲۰ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۸. ظفیر

(۳). دسوال اوجواب حاصل دادي چي په ذریعه دډول دنکاح اعلان جائز دی لکه څنګه چي په حدیث کي تصریح ده، مګر ددې اعلان په بهانه باندي ډول اوډمامي جوړول هیڅکله جائزنه دی، وفي الذخیرة ضرب الدف في العرس مختلف فیه ومحله ما لاجلاجل اما له جلاجل فمکروه (البحر الرائق کتاب النکاح ص۸۲ ج۲ ط.س. ج۳ ص ۸۰). ظ

Maktaba Tul Ishaat. com

وی جائزدی اوکه اعلان په نورو شیانو وسی نوهم کافی دی. اوحاجت دوهلو دډول نسته خو سره ددی چی اعلان حاصل سوی وی په نورو شیانو بیاهم ضرب دفوف ممنوع نه دی لاطلاق الحدیث .

دسهره کنګی وهلو په نکاح کولوکی څه حکم دی؟ **سوال**: (۱۷۱\) دواده زلمی دنکاح کولو په وخت سهره یالنګی ووهله نونکاح صحیح ده اوکه نه؟

جواب: داکارونه صحیح نه دی خونکاح کیږی (داکارونه بدعت دی ددې څخه ځان ساتل ضروری دی. ظفیر)

دلیری والي په صورت کي دنکاح دعقد څه صورت دی؟ **سوال**: (۱۷۲\) زما یورشته داردی چی ولایت ته په غرض دتعلیم تللی دی اوزما یورشته دار ته یی پیغام درشتی رالیږلی دی اوس انجلی والا په غرض داطمینان غواړی چی دارشته دعقدپه ذریعه سره مضبوطه سی دولایت څخه دلته په راتللو کی دتعلیم سخت نقصان دی. دتاوان خیال دی انجلی او هلك دواړه بالغ دی آیا په څه صورت سره عقد کیدی سی؟

جواب: ددی صورت دجواز دادی چی دهلك ولي یا بل یو رشته دار یا غیر درشته دي هلك ته ولایت ته ولیکی چي موږ ستا واده دفلانی دلور سره په دی مهر کول غواړو ته خپل اجازت راولیږه نودده داجازې په راتلو باندی چی ده هرچاته اجازه ورکړه دلته دشاهدینو په مخکی دي ایجاب اوقبول باضابطه ددوی دطرفه وسی نونکاح به منعقده سی. (۱) فقط

دجنیه (پیری) سره نکاح کول صحیح دی اوکه نه؟ **سوال**: (۱۷۳\) دانسان نکاح دپیری سره صحیح ده اوکه نه؟ او دامام شافعی صاحب په دی صورت کی څه مسلك دی؟

جواب: دانسان مناکحت دپیریانو سره صحیح دی اوکه نه؟ نوپه اشباه کی دسراجیه څخه منقول دی: لاتجوزالمناکحة بین بنی آدم والجن لاختلاف الجنس (۲) اوپه زواهر الجواهر کی دی: الاصح لایصح نکاح آدمی جنیة کعکسه لاختلاف الجنس فکانوا کبقیة

---

(۱). یصح التوکیل بالنکاح وان لم یحضر الشهود (عالمگیری مصری ص۲۳۱ ج۱. ط.ماجدیه ج۱ ص۲۹۴) ینعقد النکاح بالکتاب کما ینعقد بالخطاب (ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۲۴ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۱۲). ظفیر
(۲). ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۵۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۵. ظفیر

الحیوانات (۱) شامی اوپردی دائمه اربعهؤ دهیچا هم اختلاف نقل نه دی صرف دحسن بصری څخه په درمختار کی جواز نقل سویدی. (۲)

چي دچا ښځه جنیه (پیریانی) وی نو دهغې سره کوروالی جائزدی اوکه نه؟ سوال: (۱۷۴) پر هنده یو پیری راڅی اوخاوند دهندی سره ډیر محبت لری آیا په داسی حالت کی چی پر هندی پیری موجودوی اوخاوند دهندی سره کوروالی کوی نو داکور والی به دپیري سره زنا وی اوکه نه؟ اوکه خاوند دهندي دمذکوره پیریۍ سره نکاح وکړی نونکاح به وسی اوکه نه؟

جواب: په مذکوره حالت کی خاوند دهندی سره کوروالی کولی سی اودا کوروالی به دپیری سره زنا نه وی، او دانسان نکاح دپیری سره صحیح نه ده (۳).

داسی ښځه چی دهغې تیان رالوړ سوی نه وی نکاح یې صحیح ده: سوال: (۱۷۵) خنثٰی ښځه چی دهغې ټول اعضاء پوره دی خو تیان یې را لوړ سوی نه دی نوآیا ددی سره نکاح کیږی اوکه نه؟

جواب: خنثی که مشکل وی نو دده سره نکاح نه سی کیدی اوکه خنثٰی غیر مشکل وو نو که دی سړی وو نو دښځی سره اوکه ښځه وه نودسړی سره دده نکاح صحیح ده. په در مختار کی دی فخرج الذکر والخنثٰی المشکل (۴) کتاب النکاح.

چی دکمی ښځی په شرم ګاه کی دخول نه سی کیدی نو ددی نکاح کول جائزدی اوکه نه؟

سوال: (۱۷۶) چی دکمی ښځی په رحم کی هډوکی وی او دخول پکښی نه سی کیدی نو ددی په نکاح کول جائزدی اوکه نه؟

جواب: نکاح کول یی جائز دی. (۵) فقط

---

(۱). ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۵۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۵. ظفیر

(۲). فخرج الذکر والخنثی المشکل الخ والجنیة وإنسان الماء لاختلاف الجنس وأجاز الحسن نکاح الجنیة بشهود (درمختار) اختلاف الجنس لأن قوله تعالی: والله جعل لکم من أنفسکم أزواجا، بین المراد من قوله: فانکحوا ما طاب لکم من النساء، وهو الأنثی من بنات آدم فلا یثبت حل غیرها بلا دلیل ولأن الجن یتشکلون بصور شتی فقد یکون ذکرا تشکل بشکل أنثی الخ قوله اجاز الحسن ای البصري کما في البحر (ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۵۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۵). ظفیر

(۳). الاصح انه لایصح نکاح آدمی جنیه کعکسه لاختلاف الجنس کبقیة الحیوانات (ردالمحتار کتاب النکاح ص ۳۵۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۵). ظفیر

(۴). الدرالمختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۵۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص۴ ای ان ایراد العقد علیها لا یفید ملك استمتاع الرجل بهما لعدم محلیتهما له وکذا الخنثی لامرأة ولمثله الخ (ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۵۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۴). ظفیر

(۵) لایتخیر احد الزوجین بعیب الاخر ولوفاحشاً کجنون وجذام وبرص ورتق وقرن (درمختار)قوله: رتق　=

Maktaba Tul Ishaat. com

چې کمه ښځه دسړي قابله نه وي دهغې سره نکاح صحيح ده: سوال:(۱۷۷) که دانجلی مور اوپلار يوه داسی ښځه چې دسړی قابله نه ده اونکاح ديوه سړی سره په پوهه پاپه ناپوهتيا سره وکړه نودانکاح جائز سوه اوکه نه؟

جواب: په دی صورت کی نکاح صحيح سوه. (۱) کذا في الدر المختار. فقط

دخنثی سړي سره نکاح جائزده اوکه نه؟ سوال: (۱۷۸) يوه ښځه چې دهغې دواده پنځلس کاله وسوه داپنځه کاله دخاوند په کور اوبيا دمور اودپلار کورته راغله اوبيا دخاوند کورته نه ده تللی ښځه خاوند يادوی چې خنثٰی دی اوديوبل سړی سره يې تعلق دی اودده ځخه يې دوه بچی هم سوی دی خاوند طلاق نه ورکوی که دی واقعی خنثٰی وی نودښځی نکاح دده سره صحيح ده اوکه نه؟ دده ځخه دطلاق اخيستو ضرورت سته اوکه نه؟

جواب: خاوند که عنين وی نونکاح کيږی اوبيا دقاعدی مطابق تاجيل اوتفريق دقاضی په ذريعه کيږی اودښځی په دعوه خاوند ته مهلت ديوکال دعلاج دپاره ورکول کيږی بيا که څه نفع ونه سی نوښځه دی دوباره دعوه وکړی اوقاضی به تفريق وکړی اوبغير دتفريق ځخه نکاح نه فسخ کيږی (۲) اوکه خاوند خنثٰی مشکل وی نو دده نکاح به موقوفه وی تردی چې دده حال ښکاره سی، بياکه ظاهر سو چې دی سړی دی نودده نکاح صحيح کيږی يعنی چې کله ښځه دده سره نکاح وکړی لکه چې په دی صورت کی دی اوکه ښکاره سوه چې ښځه ده نونکاح باطليږی ترهغه وخته چې دده حال ښکاره سوی نه وی نونکاح به موقوفه وی، لکه چې په درمختار کی دی: فخرج الذکر والخنثٰی المشکل الخ اوپه شامی کی دی وکذا علی الخنثٰی لامرأة او لمثله ففی البحر عن الزيلعی لو زوجه ابوه او مولاه امرأة (۳) اورجلا لايحکم بصحة حتٰی يتبين حاله انه رجل او امرأة الخ وفی باب المهر منه اما المشکل فنکاحه موقوف الی ان يتبين حاله الخ شامی (۴). فقط

= بالتحريك انسداد مدخل الذکر قوله: قرن کفلس لحم ينبت في مدخل الذکر کالغدة وقد يکون عظما (ردالمحتار باب العنين وغيره ص۸۲۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص۵۰۱) معلومه سوه چې داښځه ده اوددی سره نکاح صحيح ده. ظفير

(۱). هو ای النکاح عند الفقهاء عقد يفيد ملك المتعة أي حل استمتاع الرجل من امرأة لم يمنع من نکاحها مانع شرعي (درمختار) قوله: من امرأة الخ المراد بها المحققة انوثها (ردالمحتار کتاب النکاح ص ۳۵۵ - ۳۵۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص۴). ظفير

(۲). وإذا کان الزوج عنينا أجله الحاکم سنة فإن وصل إليها فبها وإلا فرق بينهما إذا طلبت المرأة ذلك (هدايه باب العنين وغيره ص۴۰۰ ج۲). ظفير

(۳). ردالمحتار باب المهر ص ۳۵۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۴. ظفير

(۴). ردالمحتار باب المهر ص ۴۲۸ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۱۱۷. ظفير

دخنثي مشکل سره نکاح جائزده اوکه نه؟ **سوال:** (۱۷۹) دیوی ښځی مسماة عزت بي بي یوه ځوانه لورده چي په عقل کی یی نقصان اولیون حاله ده اوهمیشه دلیونو خبری کوی ددې څخه علاوه په شان دنورو ښځو هم نه ده الله ﷻ په خپل قدرت سره ددی دمتیازو دضرورت پوره کولو دپاره پرځای دمتیازو یوه لاره په شان دیو سوری پیدا کړیده دسړی دتعلق دپاره بالکل هیڅ علامه دښځوددی سره نسته مسماة عزت بي بي چی ددی انجلی مور ده داراز بې پټ وساتی اودیو سړي محمد صالح سره یې په نکاح کړه او مهر یې ورڅخه یوسل او پینځه ویشت روپی واخیستی نودداسی ښځی نکاح شرعًا کیدی سی اوچی څومره فرائض دمهر وغیره په عمل کی راغلی دی هغه ترکمه دمنلو قابل دی؟

جواب: که داخنثی مشکل چی ښځه اوسړی کیدل یی هیڅ هم محقق نه وی اوعلامات یی دیوبل سره معارض وی اویاڅه علامه دښځی اودسړی پکښی نسته نونکاح ددی باطله ده منعقده نه سوه اومهر وغیره دی واپس سی. کمافی الدرالمختار کتاب النکاح: هو عقد یفید ملك المتعة الخ من امرأة لم یمنع من نکاحها مانع شرعی فخرج الذکر والخنثی المشکل (۱) اوکه په حقیقت کی داښځه وی اوعلامات دښځی په دی کی موجودی وی خوپه وجه دتنګوالی دسوری ددی سره کوروالی نسی کیدی نوبیا خونکاح منعقده سوه (۲) خوسړی ته اختیاردی چی دې ته دی په وجه دنه وطی کیدوطلاق ورکړی او دطلاق قبل الدخول وخلوة صحیحه نیم مهر دخاوند پرذمه لازم دی. کمافی الدر المختار (۳).

دمخنث قسمونه اوچی دده واده کیدی سی اوکه نه؟ **سوال:** (۱۸۰) دمخنث څو قسمونه دی اودده واده دچاسره کیدی سی اوکه نه؟

جواب: دخنثی دوه شکله دی یومشکل دی اوبل غیر مشکل. دغیر مشکل حکم ښکاره

---

(۱). الدر المختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۵۵ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۴۰۳. ظفیر

(۲). ولا یتخیر احد الزوجین بعیب الاخر ولو فاحشا کجنون وجذام وبرص ورتق (درمختار) قوله رتق انسداد مدخل الذکر وقوله قرن لحم ینبت فی مدخل الذکر کالغدة وقدیکون عظما (ردالمحتار باب العنین وغیره ص ۸۲۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص۵۰۱) والخلوة بلا مانع حسي وطبعي وشرطي ومن الحسي رتق التلاحم وقرن بالسکون عظم وعقل بفتحتین غدة قوله عظم في البحر عن المغرب القرن في الفرج مانع یمنع من سلوك الذکر فیه إما غُدة غلیظة أو لحم أو عظم وامرأة رتقاء بها ذلك وقوله غدة بالغین المعجمة أي في خارج الفرج الخ (ردالمحتار باب المهر ص۴۲۵ ج۲. ط.س. ج۳ ص۱۱۴) ددی تول بحث څخه معلومه سوه چی ددغه رکم ښځی سره نکاح جائز ده اودا حکما ښځه ده، والله اعلم). ظفیر مفتاحي

(۳). ویجب نصفه بطلاق قبل وطؤ اوخلوة (درمختار) قوله نصفه ای نصف المهر المذکور (ردالمحتار باب المهر ص۴۵۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۱۰۴). ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

دی ځکه چی کله متعین سو چی یا سړی دی او یا ښځه او داشکال اشتباه ختمه سوه نو ددی مطابق دی حکم وسی. که سړی وی نودسړو حکم به باندی وسی اوکه ښځه وی نو دښځی حکم باندی وسی. اوخنثیٰ مشکل (چی نه ښځه وی اونه سړی) دهغه حکم دادی چی دی دچا سره نکاح نه سی کولی نه دسړی سره اونه دښځی سره. په درمختار کتاب النکاح کی دی: فخرج الذکر وخنثیٰ المشکل لجواز ذکورته الخ . (۱)

په باجا وغیره سره په نکاح کی فساد راځی اوکه نه؟ سوال: (۱۸۱) چی په کمه نکاح کی باجه وغیره وی نو دانکاح کیږی اوکه نه؟

جواب: نکاح کیږی (خو باجه وغیره وهل ګناه ده اودغیر مسلمو رسم دی ددې څخه ځان ساتل پکاردی. ظفیر) .

چی دکلمې څخه بی خبره وی نو دده نکاح باقی پاته کیږی اوکه فاسدیږی؟ سوال: (۱۸۲) چی یوسړی ته صفت دایمان اوکلمه معلومه نه وی اوخپله منکوحه بی آباده وساتی او دشریعت خلاف کارونه کوی نودداسی سړی نکاح ثابته پاته کیږی اوکه نه؟ که فاسدیږی نوپه دی ښځی څه عده سته؟

جواب: نکاح دده شرعًا ثابته اوقائمه ده اوفاسده نه ده بی له طلاقه اوعدی دتیریدو څخه نو داښځه دده دنکاح څخه نه بهر کیږی (ترڅو چی حکمًا مسلمان وی نونکاح باقي ده خو دښځی حقوق نه اداکول یادشریعت څخه خلاف کارکول ګناه ده ددی څخه توبه کول ضروری دی دښځی آبادول هم ضروری دی او ددی سره سره کلمه اونور ضروري احکام داسلام ازده کول هم. ظفیر)

په ذیقعده کی نکاح کول جائزدی اوکه نه؟ سوال: (۱۸۳) زید دخپلی لور نکاح دبکر سره په ذیقعده کی کول غواړی او خلګ وایی چی ددوو اخترونو په مینځ کی نکاح کول حرامه ده، آیا دا صحیح ده؟

جواب: دذیقعدی په میاشت کی نکاح کول صحیح دی اودمنع کوونکو خبره بی اصله ده او شرعًا ددی هیڅ اصل نسته.

نکاح دورځی ښۀ ده اوکه دشپی؟ سوال: (۱۸۴) نکاح کول دورځی ښه ده اوکه دشپی؟

جواب: په درمختار کی دی: ویندب اعلانه وتقدیم خطبة وکونه فی مسجد یوم جمعة (۲) الخ نومعلومه سوه چی په جمعه کی کول دنکاح مستحب دي (او دجمعې ورځ دنورو ورځو څخه ښه ده).

---

(۱). الدر المختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص ۳۵۲ ج۲، ط.س. ج۳ ص ۵. ظفیر

(۲). الدر المختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص ۳۵۹ ج۲، ط.س. ج۳ ص ۸. ظفیر

که دښار دقاضي ښخه بغير بل څوک نکاح ووايي (وتړي) جائز ده: سوال: (۱۸۵) که دښار دقاضي ښخه علاوه بل سړی دنکاح خطبه ووايي اووی تړی اودغه نکاح دقاضي په رجسټر کی درج نه وی نودغه نکاح جائزده اوکه نه؟

جواب: دښار دقاضي ښخه علاوه چی بل څوك په رضا دجانبینو نکاح وتړی اوخطبه ووايي نوصحیح ده اونکاح منعقده کیږی.

دناسنته نکاح جائزده اوکه نه؟ سوال: (۱۸۶) اوریدلی مودی چی که دناسنته هلك نکاح وسی نونکاح نه صحیح کیږی. نودا خبره صحیح ده اوکه غلطه؟

جواب: داغلطه ده چی دناسنته نکاح نه صحیح کیږی اودا دجاهلانو خبری دی اودناسنته نکاح صحیح ده. کما هو مقتضٰی اطلاق النصوص. قال فی الدر المختار: وللولی الآتی ببیانه نکاح الصغیر والصغیرة جبر ولو ثیبا [1] الخ . فقط

دبدعتی سره نکاح کول صحیح دي خومناسب نه دي: سوال: (۱۸۷) داحمد رضاخان بریلوی دیومعتقد سره دیواهل سنت حنفی دخپلی لور نکاح کول جائزدی اوکه نه؟

جواب: نکاح به وسی ولي چی آخر هغه هم مسلمان دی که څه هم بدعتی دی. خو دداسی خلکو سره رشته دمناکحت صحیح نه دی (یعنی مناسب نه دی) په حدیث شریف کی دي: ولا تجالسوهم ولا تناکحوهم [2] الحدیث، ترجمه: ددوی سره مه کښینئ اومه ورسره نکاح کوئ.

په نکاح کی داعلان دپاره باجه وهل څنګه دي؟ سوال: (۱۸۸) داعلان دپاره په نکاح کی باجه وهل جائزدی اوکه نه؟

جواب: دنکاح داعلان دپاره تمبل وهل جائزدی باقی نوری باجی ټولی حرامی دی. [3]

تمبل ترڅومره پوري جائزدي: سوال: (۱۸۹) په نکاح کی تمبل وهل ترڅومره وخته پوری جائزدی؟

جواب: تمبل وهل په قصد داعلان دنکاح جائز سویدی چی څومره ضرورت داعلان دی همدومر مباح دی (باقی دابهانه کول اودسهار ښخه تر ماښامه ډول وهل دابیا داعلان په ځای دباجی حکم اخلی. ظفیر)

دتمبل اجازه سته خو داویل چی بی باجی نکاح حرامه ده بد دینی ده اودکفر بیره ده: سوال:

---

[1]. ایضاً. باب الولی ص۴۱۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۶۵. ظفیر مفتاحي

[2]. ویندب اعلانه ای اظهاره والضمیر راجع الی النکاح بمعنٰی العقد لحدیث الترمذی اعلنوا هذا النکاح واجعلوه فی المساجد واضربوه علیه بالدفوف (ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۵۹ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۸). ظفیر

[3]. هذا اذالم یکن له جلاجل ولم یضرعلی هیئة التطرب (ایضا کتاب الحظرص۳۰۷ ج۵، ط.س. ج۳ ص ۳۵۰).

Maktaba Tul Ishaat. com

(۱۹۰۱) دتقویة الایمان په حاشیه کی لیکلی دی چی دتبوك دجنګ څخه وروسته تمبل منع سویدی اوچی کم سړی داوایی چی په کمه نکاح کی باجه نه وی نوهغه حرامه ده نو ددی سړی څه حکم دی؟

جواب: احنافو فقهاؤ ددف اجازه په نکاح کی ورکړیده: ویندب اعلانه ای اظهاره الضمیر راجع الی النکاح بمعنی العقد (۱) لحدیث اعلنوا هذا النکاح واجعلوه فی المساجد واضربوا علیه بالدفوف (۲) اوچی څوك داوایی چی په کمه نکاح کی باجه نه وی هغه حرامه ده نودا سړی فاسق دی اودده دکفر بیره ده. اوتوبه دی وکاږی.

بی خطبی نکاح کیږی اوکه نه؟ **سوال**: (۱۹۱۱) بی خطبی نکاح صحیح ده اوکه نه ؟

جواب: که خطبه نه وی نونکاح کیږی. ارکان دنکاح ایجاب اوقبول دی خطبه شرط نه ده بلکه سنت ده (۳). فقط (یعني بغیر دخطبې څخه نکاح جائز ده).

دکوزدې څخه وروسته چی یی څه درکړی وی نو دنه نکاح کیدو په صورت کی هغه واپس اخیستی سی: **سوال**: (۱۹۲۱) چی کم ځای کوزده سوی وه هلته نکاح ونه سوه نوانجلی ته یې چی څه ورکړی وی هغه بیرته اخیستی سی اوکه نه؟

جواب: قال فی الدرالمختار خطب بنت رجل وبعث الیها اشیاء ولم یزوجها ابوها الخ یسترد عینه قائما الخ وکذا یسترد ما بعث هدیة قائم دون الهالك والمستهلك (۴) الخ معلومه سوه چی دنکاح کیدو په صورت کی چی څه یی ورکړی وی ددی نکاح په وجه اوکله چي هغه موجود وی نو اخیستی یې سی.

چی کم سړی دلیری ځای څخه دمجبوری دوجه نسی راتلی نو دهغه واده به څنګه کیږی؟

سوال: (۱۹۳۱) یوسړی دخپل وطن څخه لیری اوسیږی چی سرکاری ملازمت یی دی، او دده دواده ورځ راتږدی ده خو چهتی یی نه منظوریږی نوپه ذریعه دخط دده واده کیدی سی اوکه نه؟

جواب: دلیری ځای څخه په ذریعه دخط اوکتابت سره هم نکاح کیدی سی (۵) ددی صورت دادی چی کم سړی دنکاح اراده لری دخپل طرف څخه دی څوك وکیل کړی چی زما نکاح

(۱). ردالمحتار کتاب النکاح ص ۲۵۹ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص ۸. ظفیر
(۲). وګوره مشکوة باب اعلان النکاح ص ۲۷۲. ظفیر
(۳). ویندب اعلانه وتقدیم خطبة (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۵۹ ج۲، ط.س. ج۳ ص ۸) ددي سوال اوجواب حاصل دادي چي که چیري یوڅوك خطبه ونه وایي او ایجاب اوقبول دشاهدانو په مخکي وسي نوبیابه هم نکاح صحیح سي، ځکه چي خطبه دنکاح رکن یاشرط نه ده چي پردې باندې نکاح موقوفه سي. ظ
(۴). الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب المهر ص۵۰۱ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۱۵۳. ظفیر
(۵). قال ینعقد النکاح بالکتاب کماینعقد بالخطاب وصورته ان یکتب الیها یخطبها فاذا بلغها الکتاب =

دفلانی انجلی سره وکړه، داوکیل به دښځی په مخکی یا ددی وکیل ته ددوو شاهدانو په مخامخ کي ووایی چی ما دفلانی سړی نکاح دفلانی ښځی سره په قدر ددومره مهر وکړه. اوښځه یا ددی وکیل دی قبوله کړی. اوکه دښځی دطرف څخه ایجاب وی نوبیا دی دسړی وکیل قبول کړی داصورت هم دجواز دنکاح دی. ([1])

مینځه چاته وایی اوددی سره بی نکاح وطی جائز دي اوکه نه؟ سوال: (۱۹۴) مینځه چاته وایی؟ دمینځی سره بی نکاح وطی جائز دی اوکه نه؟

جواب: مینځه مملوکی ته وایی. دلته (په هندوستان کی) نسته. ([2]) (چی کم ځای شرعی مینځه وی نوهلته دمینځی سره بی نکاح وطی جائز دی. ظفیر)

پرښځه اطاعت ضروری دی: **سوال**: (۱۹۵) دزید منکوحه دزید سره اوسیدل نه غواړی او زید هنده پرینښودل نه غواړی نوپه دی صورت کی څه حکم دی؟

جواب: پرهنده واجب دی چی دزید سره واوسیږی او دده اطاعت وکړی ([3]) بغیر دزید دطلاق ورکولو څخه یا دخلع کولو څخه دزید څخه دجلا کیدو بل صورت نسته ([4]).

دکوزدې وروسته دهلک صحت خراب سو نو په بل ځای کی انجلی لره واده جائزدی اوکه نه؟

سوال: (۱۹۶) څه فرمایی علماء دین په داسی صورت کی چی زید دخپلی لور کوزده دعمر دزوی سره په کوچنی والی کی کړی وه موافق درسم او رواج دهلك دطرفه څه زیورات او کپړی ورکول وی. آخر دالله ﷻ په حکم ددغه هلك دوه دری کاله یاددې څخه زیات وروسته په پښه کی مرض ولګیدی چی دهغه دوجه دی ګوډ سو او اوس دلکړي حاجتمند دی اوبغیر ددی څخه نه سی ګرځیدی، نوبیا دانجلی پلار سوچ وکی چی په دی حالت کی داهلك دنان اونفقی ورکولو څخه بالکل معذوره دی اوبی له خرچی تعلق ساتل هم مشکل دی، ددی وجه څخه زید هغه زیورات وغیره چی په کوزدې کی ورکول سوی وه ورواپس کړل او انکار یی وکی چی زه ددی هلك سره دخپلی لور نکاح نه سم کولی او انجلی هم راضی نه ده نواوس ددی کوزدې او دزیوراتو وغیره شریعت څه حکم ورکوی؟

= احضرت الشهود وقرآئته عليهم الخ (ردالمحتار كتاب النكاح ص۳۷۴ ج۲. ط.س. ج۳ ص۱۲). ظفير

([1]). وإذا أذنت المرأة للرجل أن يزوجها من نفسه فعقد بحضرة شاهدين جاز الخ لنا أن الوكيل في النكاح معبر وسفير والتمانع في الحقوق دون التعبير ولاترجع الحقوق إليه (هدايه فصل في الوكالة بالنكاح ص۳۰۲ ج۲). ظ

([2]). وله التسري بما شاء من الاماء (الدر المختار على هامش ردالمحتار باب المحرمات ص۴۰۰ ج۲، ط.س. ج۳ ص۴۸). ظفير

([3]). دباری تعالی ارشاد دی: الرجال قوامون على النساء (سورة النساء). ظفير

([4]). اما نكاح منكوحة الغير معتدته الخ فلم يقل احد بجوازه (ردالمحتار باب العدة ص۸۳۵ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۵۱۲). ظفير

Maktaba Tul Ishaat. com

اوکه زید دخپلی لور نکاح ددی هلك سره نه کوی په بل ځای کی یی کوزده کوی اوپه نکاح یی ورکوی نوشریعت ددی اجازه ورکوی اوکه نه؟

جواب: شرعا دانجلی ولی لره ضروری دی چی دخپلی لور دمصلحت خیال وساتی او دداسی سړی سره یی په نکاح کړی چی هرقسم ددی هم څنګه (داوړې برابر) وی او دناموافقت بیره یې نه وی. نو په مسئوله صورت کی چی دکم هلك سره کوزده سوی وه معذوره سو اودنان اونفقی څخه عاجزه سو نونکاح دلور دده سره نه دی کول پکار دبل سړی سره یې کول پکاردی چی دانجلی هم څنګه وی. په شامی کی دی: ولا یزوج ابنته الشابة شیخا کبیرا ولا رجلا دمیما ویزوجها کفو (۱) الخ، نژدې په دی حالت کی ددی معذوره سره چی ورسره کوزده سوی وه نکاح دی ونه کړی اودیو بل عمده ځای خیال دی وکړی بلکه ددی معذور سره به په نکاح کولوکی ګناهګار وی. والله اعلم کتبه عزیز الرحمٰن عفی عنه مفتی مدرسه عربیه دیوبند.

الجواب صحیح، بنده محمود عفی عنه (شیخ الهند وصدر المدرسین دارالعلوم دیوبند)

الجواب صحیح، احقر ګل محمد عفی عنه.

درتقاء (بی رحِمه) ښځی سره نکاح جائزده: **سوال**: (۱۹۷) دیوی ښځی دیوسړی سره نکاح وسوه دڅو ورځو څخه وروسته یی دی ته طلاق ورکړی او بیایی دبل سړی سره نکاح وسوه نودغه وخت داخبره معلومه سوه چی مدخل دذکر بند دی اووطی کول ددی سره بالکل محال دی اودا وایی چی زما سړی ته خواهش بالکل نه کیږی صرف دامی زړه غواړی چی سړی راته مخامخ ناست وی غرض داچې دا ښځه پر منزله دسړی ده اوس دا دوهم سړی یی هم پرینښوول غواړی نوپه دی کی داپوښتنه کوو چی دداسی ښځی سره نکاح جائزده اوکه نه؟ او دپرینښیدو څخه وروسته دا دمهر مستحق ده اوکه نه؟ اودنکاح په وخت څه دمهر تفصیل هم نه دی سوی چی معجل څومره دی اوموجل څومره دی خو صرف مقدار معین سویدی نوپه داسی صورت کی دا دمهر دعوه کولی سی اوکه نه؟

جواب: په دی صورت کی نکاح منعقده سوه او وروسته ددخول څخه مهر پوره واجب دی اومهر که څه هم معجل نه وی نو دطلاق سره معجل کیږی یعنی دطلاق څخه وروسته فوراً مطالبه دمهر کولی سی: ولا یخیر احد الزوجین بعیب الآخر ولو فاحشا کجنون وجذام وبرص ورتق وقرن (درمختار) (۲) قوله ورتق بالتحریك انسداد مدخل الذکر (۳)

(۱). ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۹. ظفیر

(۲). الدر المختار علی هامش ردالمحتار باب العنین وغیره ص۸۲۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۵۰۱. ظفیر

(۳). ردالمحتار کتاب العنین وغیره ص۸۲۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۵۰۱. ظفیر

شامی ويتأكد عند وطی اوخلوة صحت من الزوج درمختار وفی الخلاصة وبالطلاق يتعجل الموجل، شامی ص **۳۵۹** باب المهر. فقط

نکاح ټول ويلای سي: **سوال:** (۱\۱۱۹۸) دمجستريټ داويل چی نکاح ويل دهر خاص اوعام کار دی او دقاضی څه ضرورت نسته. صحيح دی اوکه نه؟

دښار دقاضي په وجودکی فقير نکاح ويلای سي: **سوال:** (۲\۱۱۹۹) دښار دقاضی په وجود کی بی داجازی دقاضی څخه فقير چی وکالت کوی نونکاح ويلی سی اوکه نه؟

نکاح خوانی ديوخاندان سره مخصوص نه ده: **سوال:** (۳\۱۲۰۰) چی يوقاضی دډيری مودی څخه پرنکاح خوانی قابض وی اودده سره سند ددی مضمون وی چی پرقضاء به ددوی خاندان وی. اويا خو يی دپلار او دنيکه څخه قبضه راروانه وی نودا قابل لحاظ ده او که نه؟ **جواب:** ۱. صحيح دی. (۲). صحيح دی.

(**۳**). نکاح خوانی ديو خاندان ديوخاص سړی شرعی حق نه دی. چی په چايی هم نکاح وکړه منعقده کيږی، انتظامی فيصله جلاده چی حاکمان څنګه مصلحت وګنی هغه رکم انتظام دی وکړی.

نکاح خواني دچا يوه سړي جاګير نه دی: **سوال:** (۱\۲۰۱) دنکاح خوانی متعلق څه حکم دی اوداکار ديوخاص سړی يادسړيو دپاره مخصوص کيدی سی اوکه نه؟ که يوسړی ددی کار دپاره دسرکار دطرف څخه مقرر نه وی چی دا ووايه نو دابه جائز وی اوکه نه؟ په دی زمانه کی يو باقاعده دنکاح رجسټر ساتل دډيرو خرابيو څخه دمحفوظ کيدو ذريعه ده او دښځی او خاوند دحقونو دحفاظت يوه ښه ذريعه ده اوداهم ښکاره ده چی ترڅو دنکاح خوانی دخدمت په غرض سره خاص سړی يا کسان مقرر نه سی نوبيا درجسټر يا دنکاح کتاب ساتل ناممکن دی، دقاضيانوپه درخواست کي چي کمي نذراني دسرکار په نسبت ليکلي دي داپه حقيقت کي يوعبث کاردی ديوې سرکاري نذرانې يا محصول مقرر کيدل څومره ناوړه دی، اوګواکي په دې رياست کي دازوړ قانون ددوهمي نکاح په اړوند دډيري پخوانۍ زماني راهيسي راروان دی کله چي دقانون رواج داسي نه ؤ لکه څنګه چي نن دی، مګر سرکاري عدالتونو سرکاري نذرانه عمداً دنکاح ثاني دپاره لازمي او ضروري نه ده ګڼلي .

جواب: شرعًا دنکاح خوانی دپاره څه قيد او پابندی نسته په خپله چی ښځه اوخاوند بالغ وی نوددوو شاهدانو په مخکی خپل عقد کولی سی اوپه ايجاب اوقبول سره نکاح کوی اوکه پخپله يی نه کوی نوهر يوپه دوی کی چی څوك وکيل کړی اونکاح وکړی نوصحيح ده او دوکيل نکاح کول معتبردی اوپه شرع کی ولی هم دې ته مقرردی چی هغه

Maktaba Tul Ishaat. com

داکار وکی نوعقد دنکاح دخاص کسانو سره مخصوص کول چی که هم دوی عقد دنکاح وکی خومعتبر دی کنې نه دی معتبر داګویا دشریعت مطلق امر مقید کول دی چی ناجائز دی. نوداسی حکم کول چی ماسوٰی دخاصو خلګو څخه بل څوك به نکاح خوانی نه سی کولی اوکه وی کړه نومعتبر به نه وی اوګویا دابه نکاح نه ګڼل کیږی پرډیرو خرابیو مشتمل دی اودشریعت داحکامو باطلوونکی دی، دا یوازې مناسب نه بلکه په قاعده شرعیه لازم دی چی داحکم دي عام پریښوول سی او دیوچا په رعایت کولو سره دي مخلوق دخپلو حوائجو ضروریه په پوره کولو باندی مجبورنه سی. والله تعالٰی اعلم، کتبه عزیز الرحمٰن عفی عنه . فقط

<u>که دسرکار په مقرر سوی شخص نکاح ونه سی نوهم جائزده</u>: سوال: (۲۰۲\۱) دلته سرکار دا یوقانون جاری کړیدی چی څوك نکاح کول غواړی نوهغه به دیوخاص سړی په ذریعه نکاح کوی چی هغه دی لره مقرر دی اوهمدا نکاح جائز ګڼل کیږی.

جواب: چی کله سرکار داقانون مقرر کړیدی نومسلمانانو لره په کاردی چی دوی بغیر دواسطی ددی سړی څخه یوه نکاح هم ونه کړی چی کم ددی دپاره سرکار مقرر کړیدی ځکه چی هسی نه چی داسی نه وی چی منکوحه غیر منکوحه اواولاد دصحیح النسب غیر صحیح النسب وګڼل سی (خو داپه غرض دسهولت مشوره ورکول سویده ددی قانون منل لازم نه دی اوس داقانون هیڅیري هم په لازمی درجی کی نافذنه دی لکه چی مخکی تیر سول چی په دی پابندی کول مفاسد راولي. ظفیر). فقط

<u>دنکاح پیسي په زوره اخیستل څنګه دي؟</u> سوال: (۲۰۳\۱۱) دنکاح خوانی پیسی په جبر اخیستل جائزدی اوکه نه؟

<u>دنکاح خوانی دپاره دیو سړی مقررول صحیح دی اوکه نه؟</u> سوال: (۲۰۴\۲) دنکاح خوانی دپاره شرعاً دیوسړی مخصوص کول ضروری دی اوکه نه؟

جواب: (۱) جائزدی اوچی څومره اجرت معروف وی هم هغه دی، دا موافق ددی قاعدی دی چی المعروف کالمشروط ، نو جبرا یې هم اخیستی سی.

(۲) ضروری نه دی اوکه انتظاما داسی وسی نوڅه حرج نسته.

<u>دخور دواده دخاطره خپل واده یی وکی نوصحیح دی</u>: سوال: (۲۰۵\۱) زه غریب یتیم یم اوزما خور یتیمه قریب البلوغ بلکه بالغه ده که زه دخپلی خور دنکاح دعقد په عوض کی خپله نکاح وکړم نوجائز ده اوکه نه؟

جواب: شریعت په دی کی څوك نه مجبوروی چی کم ځای موقع وی اومناسب وی نوخپل او دخور عقد دی وسی.

نکاح په شهرت سره کول ښه دي اوکه په پټه؟ سوال: (۲۰۶) شرعا نکاح په شهرت سره کول پکاردي اوکه په پټه؟

جواب: ښه داده چي په شهرت سره وسی اوددوو شاهدانو په مخکی اوکه په پټه ایجاب اوقبول وسی نوبيا هم نکاح صحيح ده.

يو رافضئ نکاح وايي نوڅه حکم دئ؟ سوال: (۲۰۷) يو رافضي ديوسنی نکاح وويل نو صحيح ده اوکه نه؟

جواب: نکاح صحيح ده ځکه چي ناکح اومنکوحه دواړه سنی دي او رافضی خوصرف ایجاب اوقبول ورځینی اخيستی دی، نوددی سره په نکاح کی هيڅ فرق نه راځی خو مناسبه داده چي رافضی دی نکاح خوان دسنی (سنيانو) جوړ نه سی.

په جومات کی نکاح کول صحيح دي اوکه نه؟ سوال: (۲۰۸) په جومات کی نکاح کول دا بالاتفاق صحيح دی اوکه نه اختلاف پکښی سته؟

جواب: صحيح دی.

نکاح په جومات کی مستحب ده: سوال: (۲۰۹) زيدوايي چي دمسلمانانو نکاح په جومات کی کيدل پکاردی، ځکه چي په قرون ثلثه ؤ کی به نکاح په جومات کی کيدله، عمر وايي چي په جومات کی نکاح کول خواول مشابهت دنصاریٰ سره دی چي هغوی په ګرجه کی نکاح کوی بل ددی څخه علاوه په جومات کی ددی نکاح دپاره ړنا ډيره زياته کيږی، اودهميشه څخه فرش وغيره زيات خپرول وی اوزر دولس سوه کسان جومات ته راننوځی چي په دوی کي اکثره کسان بی اودسه اوبی نمازه وی. اوبيا دنکاح څخه وروسته په همدی جومات کی هلك ته مبارکی ګانی وايي او بياپه جومات کی شربت ورکول شور او غوغا کيدل. چي دهغی په سبب دډيرو لمونځ ګزارو په لمانځه کی فرق راځی اونور داسی اعمال وغيره وغيره. اودا ټول دجومات دادابو څخه خلاف دی. ددی وجه څخه په جوماتونو کی نکاح کول نه دی پکار. نوپه دی دواړو کی کم يو پر حق دی؟

جواب: په درمختار کی دی: ويندب اعلانه وتقديم خطبته وکونه فی مسجد يوم جمعة الخ. (۱) ددی حاصل دادی چي په نکاح کی دا امور مستحب دی، اعلان کول، خطبه ويل، جومات کيدل، دجمعی په ورځ کول، وغيره، نوحتیٰ الوسع ددی امورو خيال ساتل پکار ښه اومبارك دی، اوپه شامی کی يی په جومات کی دنکاح داستحباب وجه داليکلی ده: للامربه فی الحديث. يعنی په حديث شريف کی ددی حکم راغلی دی چي په

(۱). الدر المختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص ۳۵۹ ج۱. ط.س. ج۳ ص ۸. ظفير

Maktaba Tul Ishaat. com

جومات کی نکاح وواياست. دا الفاظ دحديث شريف دی چی په هغه کی دی: وعن عائشة رضي الله عنها قالت قال رسول الله ﷺ اعلنو هذا النكاح واجعلوه في المساجد واضربوا عليه بالدفوف رواه الترمذي [1] حاصل دادی چی حضور پاك ﷺ فرمايي چی ددی نکاح اعلان وکړی اوداپه جوماتونو کی وکړی اوپر دی ډول ووهی. په مرقات کی ليکلی دی چی قوله بالدفوف لكن خارج المسجد [2] يعنی که دف وی نوخارج دی دجومات څخه وی. نو معلومه سوه چی دزيد قول صحيح دی. خو دجومات دادابو خيال ساتل پکاردی لکه چی دمرقات دعبارت څخه هم واضحه سوه. چی دف خارج عن المسجد کيدل په کاردی، دا رکم په جومات کي نور خلاف شرع کارونه کول هم نه دی پکار. فقط

<u>دوليمی خوراک کله مسنون دی؟</u> سوال: (۲۱۰) دوليمی خوراك كول كله مسنون دی. يوه ډله وايي چی دنکاح په سهار اوبله ډله وايي دډولی څخه وروسته سهار؟

جواب: دوليمی خوړل دنکاح څخه وروسته هروخت جائزدی اوپه هری طريقی سره سنت ادا کيږی دنکاح په سهار وی چی لومړۍ شپه وي اوکه نه وی اوبعضی عالمان خووايي چی دنکاح څخه وروسته دی هم وکړی او دلومړۍ شپې څخه وروسته هم يعنی چی کله لومړۍ شپه ترنکاح څه موده وروسته وی، په مرقات کی دی: قيل انها يكون بعد الدخول وقيل عند العقد وقيل عندهما [3].

<u>چي نكاح مخكی سوی وی اولومړۍ شپه څو مياشتي وروسته وی نو وليمه كله وركول پكار دی؟</u> سوال: (۲۱۱) بعضی وخت نكاح داسی وی چی شپږ مياشتی مخكی وسی او ناوي شپږ مياشتی وروسته ولاړه سی نو دعوتِ وليمه دنكاح څخه وروسته پكاردی اوكه ديو ځاي كيدو دشپې څخه وروسته؟

جواب: په شرح شرعة الاسلام کی ليکی: وكذا الوليمة سنة الخ واختلفوافي وقت الوليمة قال بعضهم بعد الدخول بها وقال بعضم عند العقد وقال بعضهم عندهما جميعاً [4] ددی حاصل دادی چی بعضی وايی دنكاح وخت دی اوبعضی وايی بعد الدخول اوبعض وايي چی په دواړو کی دی چی كم وخت دی خوښه سی، غرض داچی كه دنكاح څخه وروسته وی اوكه درخصت څخه وروسته وی خوسنت به اداء سی.

---

[1]. ردالمحتار كتاب النكاح ص ۳۵۹ ج۱. ط.س. ج۳ ص ۸. ظفير
[2]. مرقات شرح مشكوٰة باب اعلان النكاح ص ۴۲۵ ج۳. ظفير
[3]. مرقات المفاتيح شرح مشكوٰة المصابيح باب الوليمة ص ۴۵۰ ج۳. ظفير
[4]. شرح شرعة الاسلام ص ۴۴۷. ظفير

نکاح متعه او موقته باطله ده: **سوال**: (۲۱۲) قاضی حسن الدین دیوسړی دیوی ښځی سره دشپږو میاشتو دپاره نکاح متعه وکړه اوقاضی صاحب موصوف ته دسرکاري نظام څخه ددونمبر معافی ورته صرف په حق الخدمت کی ورکول سویده اوقاضی موصوف بی علمه سړی دی په داسی سړی پسی لمونځ صحیح دی اوکه نه؟ که زموږ دسرکار نظام صدر الصدور، امور مذهبی دا مځکي دارکم ضبط کړی اویو داسی سړی ته یی ورکړی چي جومات آباد کړی اواشاعت داسلام وکړی نوداسی کول ترکمه پوري جائزدی؟

جواب: په درمختار کی دی: وابطل نکاح متعة وموقت ([1]) نومعلومه سوه چی نکاح متعه او موقته باطله ده، چی کم قاضی داسی وکړل نوهغه جاهل اوفاسق دی اوامامت دده مکروه دی اودی امام مه جوړوی اودی ددی عُهدې څخه معزول کول پکاردی اوچی کله دی پر عُهده پاته سو نو صدر الصدور امور مذهبی لره اختیاردی چی دده حق الخدمت بل سړی ته ورکړی چی کم یودا خدمت کوی.

نکاح متعه صحیح نه ده او دشیعه ګانو دعوٰی غلطه ده: **سوال**: (۲۱۳) دلته شیعه ګان دی وایي چی دمتعی حلال والی په آیتونو اواحادیثو اوپه کتابونو داهل سنت سره ثابت دی اوآیت داپیش کوی چی: فما استمتعتم الآیة، او کتابونه داهل سنتو دا پیش کوی، تفسیر درمنثور، تفسیر کبیر، تفسیرِ طبری، صحیح مسلم، صحیح بخاری، عینی شرح بخاری داټولی حوالی صحیح دی اوکه نه؟ اوبل قول دحضرت عمر ﷺ پیش کوی چی: متعتان کانتا علی عهد رسول الله ﷺ وانا احرمهما، ددی څه مطلب دی؟

جواب: دآیت. فما استمتعتم به منهن صحیح معنٰی داده چی دکمی ښځی څخه تاسی فائده واخلی په نکاح سره نوددی مهر ورکی. کما فی الجلالین: فما استمتعتم، تمتعتم به منهن ممن تزوجتم بالوطي الخ ص ۷۲، وفي المدارك فما استمتعتم به منهن فما نکحتموه منهن ([2]) الخ وفي الخازن واما الآیة فانها لم تتضمن جواز المتعة لانه تعالٰی قال فیها ان تبتغوا باموالکم محصنین غیر مسافحین فدل ذلك علی النکاح الصحیح ([3])، وفیه ایضا بروایة مسلم عن سبرة بن معبد الجهنی انه کان مع رسول الله ﷺ فقال یا ایها الناس انی کنت اذنت لکم في الاستمتاع من النساء وان الله قد حرم ذلك الی یوم القیامة فمن کان عنده منهن شیئاً فیلخل سبیله ولا تاخذوا مما اٰتیتموهن شیئاً والی

([1]). الدر المختار باب المحرمات ص ۱۹۰ ج۱ ، ط.س. ج۳ ص ۱۵. ظفیر
([2]). تفسیر مدارك ص ۱۷۰. ظفیر
([3]). تفسیر خازن الموسوم بلباب التاویل ص ۴۲۳ ج۱. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

هذا ذهب جمهور العلمآء من الصحابة فمن بعدهم ای ان نکاح المتعة حرام الخ ص ۴۰۸ خازن. نومعلومه سوه چی حوالی دشیعه گانو غلط اوافتراء ده.

وروی سالن بن عبدالله بن عمر ان عمربن الخطاب رضی الله عنه صعد المنبر فحمدالله واثنی علیه ثم قال مابال اقوام ینکحون هذه المتعة وقد نهی رسول الله ﷺ لااجد رجلا نکحها الا رجمته بالحجارة ص ۴۰۹ خازن.

ددی روایت څخه داهم معلومه سوه چی ددوی رضی الله عنه فرمایل چی احرمها بتحریم رسول الله ﷺ لکه چی په روایت دسالم کی موجود دی: وقد نهی رسول الله ﷺ عنها وفی متعة الحج تفصیل لا یلیق بهذا المقام. فقط

دریم باب

هغه ښځې چې دهغوی سره نکاح صحیح ده

دښځې په وجود کی دښځې ناسکه وریرې سره نکاح صحیح ده: سوال: (۲۱۴\) دعبدالکریم داکا دلور واده داحمد حسن سره وسو اوس دده داکا لور په څو وجوهاتو چی همیشه مریضه وی وخپل خاوند ته ددوهم واده اجازه ورکړیده نودعبد الکریم دلور سره داحمد حسن نکاح صحیح ده اوکه نه؟

جواب: نکاح داحمد حسن مذکور په دی صورت کی دعبدالکریم دلور سره صحیح ده، کذا فی کتب الفقه (۱).

ښځه چی کله ووایی چی خاوند ماته طلاق راکړیدی نو ددی سره نکاح صحیح ده: سوال: (۲۱۵\) دیوی ښځی دخاوند پته نسته او داوایی چی زه خاوند طلاقه کړی یم نو ددی سره نکاح جائز ده اوکه نه؟

جواب: په درمختار کی دی: لوقالت امرأة لرجل طلقنی زوجی وانقضت عدتی لا بأس (۲) ان ینکحها الخ. یعنی که یوی ښځی دابیان وکی چی زما خاوند ماته طلاق راکړیدی او زما عده هم ختم سویده نوددی سره په نکاح کولو کی څه باك نسته. اوشامی دخانیه څخه دانقل کړیدی چی داهلته چی دی سړی ته داگمان وی چی داښځه رښتیا وایی. اودا ښځه معتبره معلومیږی (۳).

---

(۱). وحرم الجمع وطأ بملك یمین بین امرأتین ایتهما فرضت ذکر لم تحل للاخری ابدا الخ فجاز الجمع بین امرأة وبنت زوجها الخ (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۳۹۱ ج۲. ط.س. ج۳ ص۳۸). ظ

(۲). الدرالمختارعلی هامش ردالمحتارکتاب الحظروالاباحة فصل فی البیع ص۳۷۱ ج۵، ط.س. ج۲ ص ۴۲۰).

(۳). حاصله انه متی اخبرت بامر محتمل فانه ثقة اووقع فی قلبه صدقها لاباس بتزوجها (ایضا ط.س. ج۲ ص ۴۲۱). ظفیر

دطلاقي سوي ښځې سره وروسته دعدې څخه نکاح صحيح ده: سوال: (۲۱۶) وزير خان خپله ښځه تقريبا دولس کاله وسوه چې دخپل کور څخه يې ايستلې ده. قاضي صاحب وزير خان ته هدايت وکې چې ته خپله ښځه بوزه. وزير خان جواب ورکې چې زما دطرف څخه طلاقه ده. نودې ښځې دمحب الله سره نکاح وکړه نودا نکاح صحيح ده اوکه نه؟

جواب: چې وزير خان دالفظ ووايه چې زما دطرفه طلاقه ده دغه وخت دده پرښځې طلاق واقع سو نوکه ددې نکاح دمحب الله سره وروسته دعدې دتيريدو څخه سوې وي چې دحائضې دپاره درې حيضه دي نودانکاح صحيح ده لکه چې الله ﷻ فرمايي: والمطلقات يتربصن بانفسهن ثلثة قروء (۱).

په نکاح کې شرط لګول باطل دي خونکاح کيږي: سوال: (۲۱۷) زموږ په زمانه کې بعضې انجلې والا يو معلوم شرط لګوي اودهلك والا سره رشته يعني بدلون کوي نودا شرعا صحيح ده اوکه نه؟

جواب: نکاح ددواړو صحيح اوشرط باطل دی اومهر دهر يوه جلا جلا واجبيږي. (۲)

داکا دلور دخاوند سره دخپل لور نکاح صحيح ده چې داکا لور مړه سوې وي: سوال: (۲۱۸) دهندي داکا لور زبيده وفات سوه اوس هنده دخپلي لور نکاح دزبيده مرحومي دخاوند سره کولی سی اوکه نه؟ **جواب**: کولی يې سی. (۳)

دخوريي ښځه چې خوښينه هم ده دښځې دمرګ څخه وروسته ددې سره واده صحيح دی:

سوال: (۲۱۹) زيد دعمر سکه خوريي دی اوددواړو ښځې په خپل مينځ کې خوندی دی دعمر ښځه مړه سوه او لږ وخت وروسته زيد هم مړ سو آيا په داسې صورت کې دزيد دښځې سره دعمر نکاح وروسته دعدې څخه جائز ده اوکه نه؟

جواب: دعمر نکاح دزيد دښځې سره په دې صورت کې جائزده چې دعمر خوښينه هم ده او دخوريي ښځه هم وه صحيح ده. (۴)

هريو دبل دزوی سره دخپلی خپلی لور نکاح وکړي نودا صحيح ده: سوال: (۲۲۰) زيد دخپلی لور دعمر دزوی سره اوعمر دخپلی لور دزيددزوی سره نکاح وکړه اومهر ددواړو انجونو په شرعی طور باندی مقرر اومعين سو نودا نکاح شرعا جائزده اوکه نه؟

---

(۱). سورة البقرة رکوع ۲۸. ظفير

(۲). ووجب مهر المثل فی نکاح الشغار هوان يزوجه بنته علی ان يزوجه الآخر بنته اواخته مثلاً معاوضة العقدين وهو منهی عنه بخلوه عن المهر فاوجبنا فيه مهر المثل فلم يبق شغارا (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب المهر مطلب نکاح الشغار ص۴۵۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۱۰۲). ظفير

(۳). څه وجه دحرمت نسته اوپه: احل لکم ما وراء ذالکم (النساء : رکوع ۴) کې داخل دی. ظفير

(۴). قال الله تعالی: واحل لکم ما وراء ذالکم (النساء : رکوع ۴) . ظفير

Maktaba Tul Ishaat. com

جواب: ددواړو نکاح شرعًا صحیح سوه (۱).

دخاوند دمرګ څخه وروسته دخاوند دزوم سره نکاح جائزده اوکه نه؟ **سوال**: (۲۲۱\۱) دخاوند انتقال وسو دده زوم دا کونډه په نکاح اخیستی سی اوکه نه دخاوند زوم چی دی نو دده نکاح دخاوند دمخکنی ښځی دلور سره سویده نودایی میریزی خواښی ده؟

دښځی زوی مړسی نو دده دښځی سره نکاح جائزده اوکه نه؟ **سوال**: (۲۲۲\۲) دښځی مړوړ چی داهلك دښځی داولنی خاوند څخه وی مړسی نو ددی مړوړ سره نکاح کولی سی اوکه نه؟

جواب: (۱ . ۲) په دی دواړو صورتونو کی نکاح صحیح ده. کما فی الدر المختار. (۲)

دطلاقی سوی ښځی نکاح دپلار داکا دزوی سره صحیح ده: **سوال**: (۲۲۳) یوسړی خپلی ښځی ته طلاق ورکړی ددی طلاقی سوی ښځی نکاح دخاوند دپلار داکا دزوی سره نکاح صحیح ده اوکه نه؟ اوطلاقه سوی ښځه غیر مدخول بهاده نوپر دی عده لازمه ده اوکه نه؟

جواب: ددی طلاقی سوی ښځی نکاح دمخکنی خاوند دپلار داکا دزوی سره جائزده اوهم صحیح که دخاوند دسکه اکا سره یی هم نکاح کولی نوصحیح کیدله (۳) اوچی طلاقه سوی ښځه غیر مدخول بها ده نوعده باندی لازمه نه ده، کماقال الله تعالیٰ: ثم طلقتموهن من قبل ان تمسوهن فما لکم علیهن من عدة تعتدونها (۴).

دیوی خور زوی وی او دبلی خور لمسی نونکاح صحیح ده: **سوال**: (۲۲۴\) بشیر او میکن دواړه سکه خوندی دی دبشیر دوه زامن عبد الغفور اوعبد الشکور دی اودمیکن دری بچیان سعد الله، نصرالله، او یوه انجلۍ دی، دعبدالغفور واده دمیکن دلور سره وسو نو دعبد الشکور واده دمیکن دلمسی یعنی دبدلی دلور سره روا دی شرعا اوکه نه؟

جواب: دمسماة بشیر دزوی عبدالشکور سره نکاح دمیکن لمسی یعنی دبدلی دلور سره صحیح ده شرعًا ځکه چی داپه: احل لکم ماوراء ذالکم، (۵) کی راغلی دی.

دخوښینی دلور سره نکاح جائزده اوکه نه؟ **سوال**: (۲۲۵\) بکر دخپلی سکه خوښینی دلور سره عقد کول غواړی نوشرعاً جائزدی اوکه نه؟

---

(۱). ایضًا . ظفیر

(۲). فجاز الجمع بین امرأة وبنت زوجها او امرأة ابنها (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب المحرمات ص ۳۹۱ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۹). ظفیر

(۳). واحل لکم ماوراء ذالکم، النساء : رکوع ۴. ظفیر

(۴). سورة الاحزاب رکوع ۷. ظفیر

(۵). النساء رکوع ۴. ظفیر

جواب: که دبکر ښځه دبکر په نکاح کی نه وی نو ددی دخورزی سره نکاح جائزده. اوترور اوخورزه په نکاح کی یوځای کول جائزنه دی (۱).

دېمی سره نکاح صحیح ده: **سوال**: (۲۲۶) یوسړی دډمی سره نکاح وکړه او داډمه علاوه دزنا څخه خپل کسب رقص او سندری هم وایی نونکاح باقی ده اوکه نه؟

جواب: نکاح باقی ده (۲).

دوراره دکونډې سره نکاح صحیح ده اوکه نه؟ سوال: (۲۲۷) دسکه وراره ښځه دده داکا سره نکاح کولی سی اوکه نه؟

جواب: دوراره دمرګ څخه وروسته او دده دښځی دعدی څخه وروسته مذکوره نکاح جائز ده اودا حکم دطلاق ورکولو په صورت کی هم دی (۳) .

ډمی په دې شرط نکاح وکړه چې درقص کولو کسب به باقی ساتم نوڅه حکم دی؟ سوال: (۲۲۸) یوې ډمی په دی شرط نکاح وکړه چی دابه خپل درقص کسب جاری ساتی نو شرعًا دانکاح وسوه اوکه نه؟ اوکه داسندری وغیره وایی نونکاح به باقی وی اوکه نه؟

جواب: نکاح صحیح سوه او وروسته هم باقی ده که څه هم دواړه ګنهګار اوفاسق (۴) دی ترڅو چی توبه ونه کاړی.

داکا او دوراره دښځی سره نکاح صحیح ده: **سوال**: (۲۲۹) سکه اکا اووراره چی مړه وی نو ددوی دښځو سره نکاح صحیح ده اوکه نه؟

جواب: داکا او دوراره دوفات څخه وروسته ددوی دکونډو سره دعدی څخه وروسته نکاح صحیح ده (۵).

دښځی دمخکی لور سره دورور نکاح کول څنګه دی؟ سوال: (۲۳۰) زید دیوې ښځی سره واده وکی او ددی سره یوه لور دبل خاوند څخه راغله نواوس دازید ددی انجلی نکاح دخپل سکه ورور سره کولی سی اوکه نه؟

جواب: ددی انجلی نکاح یې دکوچنی ورور سره کول جائز دی. (۶) فقط

---

(۱). ولا يجمع بين المرأة وعمتها او خالتها او ابنة اخيها او ابنة اختها (هدايه مجيدي فصل في المحرمات ص۲۷۲ ج۲). ظفير

(۲). وصح نكاح حبلى من الزنا الخ وان حرم وطؤها ودواعيه حتى تضع الخ ولايجب على الزوج تطليق الفاجرة (الدرالمختار على هامش ردالمحتار وفصل في المحرمات ص ۴۰۱ - ۴۰۲ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص ۴۸). ظفير

(۳). واحل لكم ما وراء ذالك (النساء : ركوع ۴). ظفير

(۴). لكن لايبطل النكاح بالشرط الفاسد وانما يبطل الشرط الفاسد دونه (الدرالمختار على هامش ردالمحتار فصل في المحرمات ص۴۰۵ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۵۳). ظفير

(۵). و(۶). ددې وجه چې څه وجه دحرمت یې نسته ، ارشاد دی: واحل لكم ما وراء ذلكم (النساء: ركوع۴). ظفير

Maktaba Tul Ishaat. com

دغير مقلد اولاد سره نكاح صحيح ده: **سوال:** (۲۳۱\) دغير مقلد كمه فرقه چې ځانته اهل حديث وايي ددوی دزوی يا لور سره نكاح كول شرعا جائز دی او كه نه؟

جواب: كه نكاح وسی نونكاح به منعقده وی (۱) خو دداسی فرقو او دمتعصبو خلكو دنكاح څخه خوږ نبی كريم ﷺ او ورسره دخوارك او چنباك څخه هغه ﷺ منع كړيده، نو ښه داده چې ددوی سره داقسم تعلقات، واده، وغيره ونه سی (په موجوده دوركی دپخوا په شان تعصب هم باقی نه دی، ظفير) .

په دری طلاقو طلاقه سوی ښځه چې پر هغې تهمت وو نكاح جائزده اوكه نه؟ **سوال:** (۲۳۲\) يوسړی خپلی منكوحي ښځی ته دخپل پلار سره دزنا نسبت وكی اوطلاقه يی كړه او دده پلار اودغه ښځه دزنا څخه منكردی اوشاهد يو هم نسته. اوس دمذكوره ښځی نكاح دمخكنی خاوند دورور سره جائزده اوكه نه؟

جواب: په دی صورت كی دعدی څخه وروسته دمخكنی خاوند دورور سره دنكاح اجازه سته (۲).

په دوو سكه خوندو كی ديوی نكاح دپلار سره او دبلی دا دبل زوی سره وسوه نوڅه حكم دی؟

سوال: (۲۳۳\) دوې سكه خوندی دی يوه دپلار په نكاح اودوهمه دزوی په نكاح كی ده نو آيا دا روا دی اوكه نه؟

جواب: دوی سكه خوندی چې يوه دپلار په نكاح كی اوبله دزوی په نكاح كی وی نكاح يې صحيح ده. شرعا په دی كی هيڅ باك نسته داپه: واحل لكم ما ورآء ذلكم (۳) كی داخل دی. اصل دادی چې ددوو خوندو ديوه سړی سره په نكاح كی يوځای كيدل منع دی او دپلار او دزوی په نكاح كی كيدل يې منع نه دی.

ديهودي او دنصراني ښځی سره نكاح صحيح ده: **سوال:** (۲۳۴\) ديهودی يا دنصرانی ښځی سره نكاح كول دمسلمان صحيح ده اوكه نه؟

جواب: ديهوديي يا نصرانيي ښځی سره دمسلمان سړی نكاح صحيح ده په درمختار كی دی: وصح نكاح كتابية وان كره تنزيها (۴) . فقط

بالغ خاوند كه نابالغي ښځی ته طلاق وركړی اوبيا ورسره واده كول غواړی نو دوباره به نكاح

---

(۱). وفی النهر تجوز مناكحة المعتزلة لانا لانكفر احدا من اهل القبلة وان وقع الزاما فی المباحث. (الدرالمختار علی هامش ردالمختار فصل فی المحرمات ص۳۹۸ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۴۵). ظفير

(۲). ځكه چې څه علت دحرمت يې نسته، په: واحل لكم ما وراء ذالكم،كی داخل دی. ظفير

(۳). النساء : ركوع ۴. ظفير

(۴). الدر المختار علی هامش ردالمحتار فصل في المحرمات ص۳۹۷ ج۲، ط.س. ج۳ ص۴۵. ظفير

کوي؟ سوال: (۲۳۵) که مور اوپلار په زور دنابالغی دخاوند څخه طلاق واخلی اوبیل یې کړی دانجلی دبلوغ څخه وروسته ددی دخاوند سره نکاح کول غواړی نوپه دوباره خطبه کي ایجاب وقبول اوشاهد پکاردی اوکه دي بغیر ددی کارونو څخه انجلی خاوند ته حواله سی.

جواب: خاوند چی بالغ وی نوکه ښځه نابالغه وی هم طلاق واقع کیږی (۱) بیا که داول خاوند سره نکاح کول غواړی نو نوی مهر اوشاهد وغیره ټول امور متعلقه دنکاح کول پکار دی.

په مذکوره صورت کی څه حکم دی؟ سوال: (۲۳٦) زید اوبکر سکه وروڼه دی، زید دکور څخه خفه ولاړی اوتر لسو کالو پوری یې هیڅ پته نه وه ورك سو دده ښځی دبکر سره نکاح وکړه بیا لس دولس کاله وروسته زید بیرته راغی نوبکر دي ته طلاق ورکی اودزید سره یې ورته نکاح وکړه. نودزید یوه لور ده اودبکر دمخکی ښځی څخه یوزوی دی دزید دلور سره دبکر دزوی نکاح جائزده اوکه نه؟ نکاح دزید وروسته دعدی دتیریدو څخه سویده اودا انجلی دنکاح څخه وروسته پیدا سویده اوس ددې نکاح ددې هلك سره صحیح ده اوکه نه؟

جواب: که انجلی دهلك دنکاح څخه شپږ میاشتی وروسته پیدا سوی وی یا ددی څخه زیاته نودبکر دزوی چی دبلی ښځی څخه دی ددې سره یې نکاح صحیح ده. (۲)

دښځی داخبره چی ماته زما خاوند طلاق راکړیدی منل صحیح دی: **سوال**: (۲۳۷) یودرزی یوه ښځه راوستله ددی ښځی بیان دی چی ماته زما مخکنی خاوند طلاق راکړیدی او عده هم تیره سویده ددی څخه وروسته دجومات امام ددی ښځی نکاح ددغه سړی سره وکړه. نودا نکاح صحیح سوه اوکه نه؟

جواب: په درمختار کی دی: ولوقالت امرأة لرجل طلقنی زوجی ومضت عدتی لا باس ان ینکحها. (۳) یعني که یوه ښځه بیان ورکړي چي ماته زما وړاندیني خاوند طلاق راکړیدی او زما عده تیره سویده نو دا سړی ددې سره نکاح کولی سي نو معلومه سوه چي موافق دبیان ددې ښځي ددې دوهمه نکاح صحیح سوه. فقط

وې ویل چي هلک بي عیبه دی او نکاح یې وکړله بیا وروسته دده عیب ښکاره سو نو څه حکم

---

(۱). ویقع طلاق کل زوج بالغ عاقل (الدر المختار علی هامش ردالمحتار کتاب الطلاق ص۵۷۹ ج۲، ط.س. ج۳ ص۲۳۵). ظفیر

(۲). ځکه چي داهم په: احل لکم ما وراء ذالکم ، کی داخل دی. ظفیر

(۳). وګوره شامي باب العدة ص۸۴۷ ج۲، ط.س. ج۳ ص ۵۲۹ . ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

دي؟ سوال: (۲۳۸) يو سړي دخپلي لور رشته دڅلورو سړيو په وړاندي په دې شرط وکړه چي هلك به بې عيبه وي نو هلك چي دهغه عمر لس دولس كاله دی دځان سره يې بوتلی اوپه حكمتِ عملي سره يې دده عيبونه ښكاره نه كړه دنكاح څخه دوې مياشتي وروسته انجلۍ والا ته معلومه سوه چي دهلك يوه پښه او يو لاس پر اصلي حالت باندي نه دي، موټ يې لكه دستني غوندي نرى دی اوپه پښه كي يې درې ټپونه دي او دده كسب دپښتوب (آهنګري) دی او دنكاح په رجسټر كي ليكل سوی نه دی نوآيا دا نكاح صحيح پاته ده اوكه نه؟

جواب: دا نكاح صحيح سويده. [1] ماسوا ددې څخه بل څه صورت نسته چي خاوند كله بالغ سي او ددې څخه وروسته ورلره طلاق وركړي نودغه وخت طلاق واقع كيدى سي. [2]

يوه خور چي غير مدخول بها ده كه ئي طلاق وركړي نو ددې ددويمي خور سره فوراً واده جائز دي؟ سوال: (۲۳۹) صغيرن اوكبيرن دواړي سكه خويندي دي دزيد واده دصغيرن سره مقرر سو خو نكاح يې په غلطي سره دكبيرن سره وسوه ددې څخه وروسته بيا په دويمه ورځ دصغيرن سره نكاح وسوه او صغيرن يې كورته راوستله او يوه مياشت وروسته يې كبيرن ته طلاق وركړی او صغيرن په خپل كور كي ده نوپه دې صورت كي دصغيرن نكاح صحيح سوله اوكه نه؟ كه دصغيرن نكاح ناجائز وي نو دجائز كېدو يې څه صورت دی؟

جواب: قال في الشامي فلو علم فهو الصحح والثاني باطل الخ [3] ددې څخه معلومه سوه چي دصغيرن نكاح باطله سوه وروسته دطلاق وركولو څخه، بيرته دي بيا دصغيرن سره نكاح وكړي خو چي دكبيرن سره خلوت او وطی نه دي سوي ددې وجه څخه دعدت التزام نسته او كبيرن ته دطلاق وركولو څخه وروسته فوراً دصغيرن سره نكاح كولی سي، ثم طلقتموهن من قبل ان تمسوهن فما لكم عليهن من عدة تعتدونها. (الاحزاب : ۲).

دخوريی دكونډې يادطلاقي سوي ښځي سره نكاح صحيح ده: سوال: (۲۴۰) دخوريی دښځی

---

[1] دانجلی نسب څه دی، داپه سوال كي مصرَّح نه دي كه په كفاءت كي هم فريب وركول سوی وي نو انجلۍ ته اختيار سته . افاد البهنسي انه لو تزوجته على انه حر او سنی او قادر على النفقة فبان بخلافه او على انه فلان بن فلان فاذا هو لقيط او ابن زنا كان لها الخيار (الدرالمختار على هامش ردالمحتار قبيل باب العدة ص۸۲۲ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص ۵۰۱). ظفير

[2] ويقع طلاق كل زوج اذا كان عاقلا بالغا (هدايه كتاب الطلاق ص۳۲۹ ج۲، ط.س. ج۳ ص۲۳۵). ظفير

[3] ردالمحتار للشامي فصل في المحرمات ص۳۹۳ ج۲، ط.س. ج۳ ص۴۰ تحت قول الماتن وان تزوجهما معاً اى الاختين الخ . ظفير

سره دماما نکاح جائز ده اوکه نه؟

جواب: هو! کولی یې سی ([1]) (یعنی دخوریې دمرګ یادطلاق څخه وروسته اودعدی دتیریدو څخه وروسته. ظفیر)

دمخکنی خاوند چی کمه لوروی دهغه نکاح ددوهم خاوند دزوی سره چی دبلی ښځی څخه وی جائزده؟ **سوال**: (۲۴۱\) یوی ښځی خاوند وکی اودهغه څخه یی لور یا زوی پیداسو اودا خاوند یی مړسو دی ښځی بل خاوند وکی په دی صورت کی دمخکنی خاوند دلور سره ددوهم خاوند دزوی نکاح شرعًا جائز کیدی سی اوکه نه؟

جواب: ددوهم خاوند زوی که دده دبلی ښځی څخه وی یعنی ددی کونډی څخه نه وی چی دهغه سره یی اوس نکاح کړیده نوددی کونډی ښځی دلور چی دپخوانی خاوند څخه یی ده نکاح ددی ددوهم خاوند دزوی چی دبلی ښځی څخه دی صحیح ([2]) ده (اوکه داسی نه وی بلکه دواړه دیوې ښځی اولاد وی چی یو ددی خاوند څخه وی اوبل دبل خاوند څخه نو بیا نکاح صحیح نه ده. ظفیر)

داخښی دلور سره نکاح صحیح ده او دده دبلی لور سره دده دزوی نکاح هم صحیح ده چی دبلی ښځی څخه وی: **سوال**: (۲۴۲\) دزید په نکاح دخالد خور وه هغه مړه سوه اودزید داخښی یعنی دخالد دوې لونې دی، نوزید دیوی انجلی سره خپله او دبلی انجلی سره دزوی نکاح کول غواړی دزید زوی دخالد دخور څخه نه دی بلکی دبلی ښځی څخه دی نو په دی مسئوله صورت کی ددواړو نکاح صحیح ده اوکه نه؟

جواب: دزید نکاح دخالد دلور او دزید دزوی نکاح دخالد دبلی لور سره جائز ده. ([3])

مخکی یی ښځی ته طلاق ورکی بیایی دخوښینی سره نکاح وکړه نوڅه حکم دی؟ **سوال**: (۲۴۳\) یوسړی خپلی ښځی ته طلاق ورکی دطلاق دعدی دتیریدو څخه وروسته یی دخپلی سکه خوښینی سره نکاح وکړه خوتمام خاندان په دی کار سخت نارضا اومعترض دی چی دافعل شرعا ناجائز دی او ورته وایي چي دوهمه ښځه پریږده اومخکنی ښځه طلاقه سوی بیاپه نکاح واخله. چی کمه نکاح سویده جائزده اوکه نه؟ اوآیا دمطلقی ښځی سره دحلالی څخه بغیر نکاح کیدی سی اوکه نه؟

جواب: نکاح چی دطلاقی‌سوی ښځی دخورسره وروسته دعدی څخه سویده شرعاً صحیح

([1]). ځکه چي داهم په: احل لکم ما وراء ذالکم ، کی داخل دی. ظفیر

([2]). ددواړو هلکانو اوانجونو مور اوپلار جلا جلادی، په دی کی کمه وجه دحرمت نسته په: وَاُحِلَّ لَکُمْ مَاوَرَاءَ ذٰلِکُمْ. کی شامل دی.

([3]). ایضاً. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

(۱) ده اوس چې دپخوانی ښځی سره نکاح کول غواړی نودی دوهمی ښځی ته به طلاق ورکړی اوددی دعدی تیریدو څخه وروسته (که دا مدخول بها وی) دپخوانی ښځی سره دي نکاح وکړي خوکه دې ته درې طلاقه ورکول سوی وی نوبیا دحلالې څخه بغير نکاح صحيح نه ده (۲).

دیوه ورور سره یی کوزده وسوه اوس ددوهم ورور سره یی واده صحیح دي اوکه نه؟ سوال: (۲۴۴) دیوسړی رشته دیوی ښځی سره وسوه اوصرف دکوزدې رواج وسو عقد ونه سو وروسته بیا دځه وجهې کوزده ماته سوه نوپه دی صورت کی ددی ښځی عقد ددی سړی دمشر ورور سره جائزدی اوکه نه؟

جواب: په دی صورت کی نکاح ددی ښځی دخاوند دورور سره صحیح ده ځکه چې کوزده عقد دنکاح نه دی بلکه وعده ده نوچې کله دیوې وجهې داوعده پوره نه سوه اوعقد دنکاح یی دبل سره وکړې نونکاح صحیح ده که څه هم بی وجهې خلاف دوعدی کول او کوزده ماتول ښه نه دی (۳).

دحاملې سره نکاح کول صحیح دی که څه هم حمل یی دبل څخه وي: سوال: (۲۴۵) دیوی ښځی حمل دی ددی سره نکاح جائز کیدی سی اوکه نه؟ نکاح به څنګه جائز وی چې حمل دبل چا وي او نکاح دبل چا سره وي؟

جواب: دحامله عن الزنا نکاح صحیح ده که دهغه سره وی چه دچا څخه ئی حمل دی اوکه دبل سره خو که دبل سره نکاح کوی نو نکاح خو صحیح ده خو تر حمل پیدا کیدو پوری به دی دې ته نه ورنژدی کیږی. (۴)

دپلار داکا دزوی سره نکاح جائز ده اوکه نه؟ سوال: (۲۴۶) دهندې دخپل پلار داکا دزوی څخه شرعا پرده کول واجب دی اوکه نه اود هندې نکاح صحیح ده اوکه نه؟

جواب: پرهندې دخپل پلار داکا دزوی څخه پرده کول واجب دی اودهندې نکاح شرعا دده

---

(۱). و) حرم (الجمع) بين المحارم (نكاحا) أي عقدا صحيحا (وعدة ولو من طلاق بائن (درمختار) شمل العدة من الرجعي الخ وأشار إلى أن من طلق الأربع لا يجوز له أن يتزوج امرأة قبل انقضاء عدتهن ، فإن انقضت عدة الكل معا جاز له تزوج أربع ، وإن واحدة فواحدة بحر (ردالمحتار فصل في المحرمات ص۳۹۰ ج۲، ط.س. ج۳ ص۳۸). ظفير

(۲). وان كان الطلاق ثلاثا في الحرة الخ فلا تحل له حتى تنكح زوجا غيره (هدايه باب الرجعة ص۳۷۸ ج۲). ظفير

(۳). هل اعطيتنيها ان المجلس للنكاح وان للوعد فوعد (الدر المختار على هامش ردالمحتار كتاب النكاح ص۳۲۴ ج۲، ط.س. ج۳ ص۸). ظفير

(۴) وصح نكاح حبلى من زنا لا جعلى من غيره الخ وان حرم وطؤها ودواعيه حتى تضع وصح نكاح الموطوءة بملك او الموطوءة بزنا الخ (الدرالمختارعلى هامش ردالمحتارباب المحرمات ص۴۰۱ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۴۸). ظفير

سره صحيح ده. [۱]

ديوې ښځې ښخه ئې لمسى دى نو آيا دده واده ددويمى ښځې ښخه چې كم لمسى دى دهغه دلورسره ئى نكاح جائز ده اوكه نه؟ **سوال**: (۲۴۷) دزيد ددوو ښځو ښخه دوه زامن دى عمر او بكر او دعمر زوى خالد دى او دبكر زوى محمود دى او دمحمود لور ده هنده نو دهندې سره خالد نكاح كولى سى اوكه نه؟

جواب: په دې صورت كې دخالد نكاح دهندې سره صحيح او جائز ده. [۲]

دميريزى ماما سره نكاح صحيح ده اوكه نه؟ **سوال**: (۲۴۸) دزيد دمخكنۍ ميريزى ښځې ښخه يوه لور ده نو ددى زيد ددويمى ښځې دورور سره عقد كيدى سى اوكه نه ځكه چه دى دانجلۍ ميريزي ماما دى؟

جواب: په حقيقت كې ددويمى ښځې ورور دمخكنۍ ښځې دلور ماما نه دى، نو عقد كيدى سى. [۳]

دنكاح دبدلون وعده وسوه يوه نكاح وسوه او بله نه څه حكم دى؟ **سوال**: (۲۴۹) دوو كسانو په خپل مينځ كي وعده وكړه چه هر يو دبل دزوى سره نكاح كوى نو په دې دوو نكاحونو كي يوه نكاح وسوه او بله پاتى ده اوس دغه دوه سړيان مړه سول نو اولياء ددويمى انجلۍ ددى انجلۍ په وركولو انكاريان دى نو مخكنى نكاح معلقه سوه اوكه نه؟ اولياء دهلك وائي چي نكاح باقى ده او صحيح ده، دشريعت څه حكم دى؟

جواب: داصحيح ده چه يوه نكاح منعقده سوه اودبلى نكاح اختيار دانجلۍ واولياؤته دى كه مصلحت ورته ښكارى خو دويمه نكاح به هم وكړى كنې نه . [۴]

په مسئوله صورت كي نكاح صحيح ده: **سوال**: (۲۵۰) حبيب زوى د دوايه او بډو زوى دنوبت مور دحبيب او دبډو يوه ده او دې چه دبډو دپلار دطرفه ورور دى دحبيب دلور سره نكاح كولى سى اوكه نه؟

جواب: كه دډې موربيله يعنى هغه نه وى كمه چه دحبيب اودبډو ده نونكاح دډې دحبيب

---

[۱] وجه دحرمت يې نسته: او په: واحل لكم ماوراء ذلكم كى داخله ده. ظفير

[۲] لكه چه ځنګه داكا دلور سره نكاح صحيح ده نو دلمسى سره ئى هم صحيح ده. ظفير

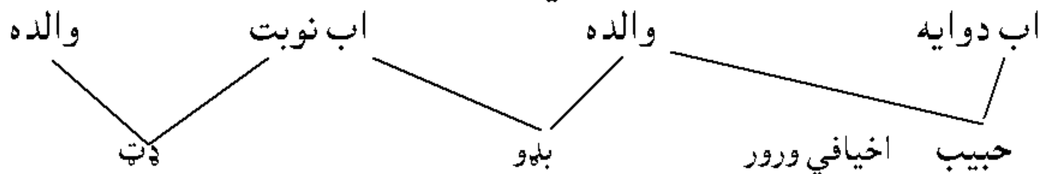
[۳] وجه دحرمت نسته ، په: احل لكم ما وراء ذلكم كي داخل دى. ظفير

[۴]. دسوال او جواب حاصل دادي چي دوو كسانو په خپل مينځ كي داصلاح سره وكړه چي يوبه وهغه بل ته خپله لور وركوي او دابل به يې ودې بل ته وركوي، په دوى كي يوه نكاح وكړه بيا دواړه مړه سوه، ددې بل ولي اوس تيار نه دى چي خپله انجلۍ دهغه بل يوه وكورنۍ ته وركړي نو آيا لومړنۍ نكاح وسوه اوكه نه؟ جواب يې دادى چي لومړنۍ نكاح صحيح سوه، دوهمه دولي په اختيار كي ده كه يې وكړي نوجائز ده اوكه يې نه كوي نو څوك يې شرعاً نه سي مجبوره كولى. ظفير

Maktaba Tul Ishaat. com

دلور سره صحیح ده کما فی الدر المختار تحل اخت اخیه رضا الخ وکذا نسبا بان یکون اخاه لابیه واخت لام. [1]

او نقشه دنسب په صورت مسئوله کي دا ده:

ددي نقش موافق ډډټ دلور نکاح دحبیب سره صحیح ده.

دتبرائی شیعه ښځه که مسلمانه سی نو هغه دویمه نکاح کولی سی: **سوال**: (۲۵۱) دیوه خاوند اولاد اوښځه پرشیعه مذهب دي او خاوند ئی هم شیعه دی خو ددی خاوند دا دډیری مودی څخه همداسی پرې ایښی ده او دا ښځه دخپل پلار پرکور اوسیږی او ښځی دمهر دعوه کړیده او ډگری ئی هم حاصله کړیده او ددی خاوند دویم واده کړیدی اوس دا ښځه خپله نکاح دسنی سره کول غواړی اوپه خپله هم سنی کیدل غواړی په دي صورت کي ددی ښځی دسنی سره نکاح جائز ده اوکه نه؟

جواب: که خاوند ددی تبرائی شیعه وی او سب دشیخینو رضی الله عنهما او پرحضرت عائشه صدیقه رضی الله عنها باندی تهمت لگوی اودافك قائل وی نودی کافر دی [2] ښځه که سنیه سی نو دعدې څخه وروسته بل خاوند ورته جائز دی. [3]

دآزادي ښځی اخیستل او خرخول صحیح نه دی نکاح کولی سی: **سوال**: (۲۵۳) عیسی نومی سړی دمحمد عالم نومي شخص څخه یوه ښځه په نیت دنکاح په شل ۲۰ روپی واخیسته، ددی ښځی مورهم ورسره وه هغې وویل چه زما دلور دخاوند یو کال وسو چه مړ سویدی بائع عالم هم دخاوند دمړ کیدو گواهی ورکړه دعالم کشر ورور وائی چه ژوندی دی، ایا دا نکاح صحیح ده اوکه نه؟ که مخکنی خاوند ژوندی وی نو په عالم باندي څه تعزیر کیدل پکار دی؟

جواب: دازادی ښځی اخیستل باطل دی او عیسی ته که غالب گمان ددغه مور او دعالم

---

[1] الدر المختار علی هامش رد المحتار باب الرضاع ص۵۲۱ ج۲ ط.س ج۳ ص۲۱۷. ظفیر

[2] وبهذا ظهر ان الرافضی ان کان ممن یعتقد الالوهیة فی علی او ان جبریل غلط فی الوحی او کان ینکر صحبة الصدیق او یقذف السیدة الصدیقه فهو کافر لمخالفة القواطع المعلومة من الدین بالضرورة (رد المحتار فصل فی المحرمات ص۳۹۸ ج۲. ط.س. ج۳ ص۴۲. ظفیر

[3] ولو اسلم احدهما ای احد المجوسیین او امرأة الکتابی ثمه ای فی دار الحرب الخ لم تبن حتی تحیض ثلاثا او تمضی ثلاثة اشهر. در مختار. ای ان کانت لا تحیض لصغر او کبر کما فی البحر وان کانت حاملا فحتی تضع حملها (ردالمحتار باب نکاح الکافر ص۵۳۲ – ۵۳۷ ج۲ ط.س. ج۳ ص ۱۹۱. ظفیر

[1] دصدق وی نو ددوی دقول او دبیان مطابق نکاح ددغه ښځی سره کولی سی او دشبه په موقع احتراز ښه وی او دفتوی په طریقه نکاح کول صحیح دی [2] بیا که دنکاح څخه وروسته معلومه سی چي خاند خو نه مړ وو اونه ئی طلاق ورکړی دی او عالم وغیره قصدا او دروغ ویلی وه نو ګناهګار او فاسق دی او دعیسی روپی به په هر حال ورواپس کوی که رشتونی وی اوکه دروغجن .

دښځي په وجود کي دښځي دمړه زوی دښځی سره نکاح کول څنګه دي؟ سوال: (۲۵۳) زید وفات سو ښځه هنده او زوی عمر ورڅخه پاته سوه، هندې دبکر سره نکاح وکړه او دعمر مذکور نکاح دحلیمه سره وسوه بیا عمر وفات سو نو دده ښځه دبکر سره نکاح کولی سی اوکه نه؟ سره ددی چه دعمر مور هم دبکر په نکاح کي ده.

جواب: دخپلی ښځی دهغه زوی چه دبل خاوند څخه دی دښځی نکاح کول جائز دی سره ددی چه دده مور دده په نکاح کي ده یعنی جمع کول دښځی او دښځی دزوی ددی ښځی په یوه نکاح کي جائز دی لعموم قوله تعالی: واحل لکم ما وراء ذلکم الایه، او په درمختار کي دی: فجاز الجمع بین امرأة وابن زوجها وامرأة ابنها الخ . [3]

دښځي دمرګ څخه وروسته خاوند دښځي دخورزي سره نکاح کولی سي اوکه نه؟ سوال: (۲۵۴) زینب او هنده دواړه سکه خویندی دی دهنده دوفات څخه وروسته دزینب دلور سره دهنده خاوند نکاح کولی سی اوکه نه؟ ایا دا صحیح ده چه حضرت علی ﷺ دفاطمه ﷺ دوفات څخه وروسته دحضرت عثمان ﷺ دلور سره نکاح کړی وه؟

جواب: دهنده دمرګ څخه وروسته ددی خاوند دهنده دخورزی سره یعنی دزینب دلور سره نکاح کولی سی لکه چه باری تعالی فرمائی: واحل لکم ما وراء ذلکم الایه [4] او دحضرت علي ﷺ نکاح دحضرت عثمان ﷺ دلور سره هیچیري ترنظر نه ده تیره شوي .

دعیسائی ښځی سره نکاح صحیح ده اګر چه نبی کریم ﷺ نه مني: سوال: (۲۵۵) زید وائی چه یوه مسلمان سړی دعیسائی ښځی سره چه نبی کریم ﷺ په حقه پیغمبر نه مني نکاح کولی سی اوعمر وائی چه ترڅو عیسائی ښځه نبي اکرم ﷺ رسول ونه مني نو نکاح کول

---

[1] اذا کان احد العوضین اوکلاهما محرما فالبیع فاسد کالبیع بالمیت والدم الخ وکذا اذاکان غیر مملوك کالحر (هدایه باب البیع الفاسد ص۴۹ ج۳ ، ردالمحتار ط.س. ج۳ ص۵۲۹). ظفیر

[2] وفیه عن الجوهرة اخبرها ثقة ان زوجها الغائب مات او طلقها ثلاثا او اتاها منه کتاب علي ید ثقة بالطلاق ان اکبر رائهما انه حق فلا باس ان تعتد وتتزوج ولو قالت امرأة لرجل طلقني زوجي وانقضت عدتی اناس ان ینکحها (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب العدة ص۸۴۷ ج۲). ظفیر

[3] الدر المختار علی هامش رد المحتار فصل فی المحرمات ص۳۹۱ ج۲ ط.س. ج۳ ص۳۹. ظفیر

[4] سورة النساء : ۲۴ .

Maktaba Tul Ishaat. com

ورسره حرام دی نو آیا زید پرحق دی اوکه عمر؟

جواب: په در مختار کي دی: وصح نکاح کتابية وان کره تنزيها مومنة بنبی مرسل مقرة بکتاب منزل وان اعتقد المسيح الها الخ وفی الشامی قال البحر وحاصله ان المذهب الاطلاق لما ذکره شمس الائمة في المبسوط من ان ذبيحة النصراني حلال مطلقا سواء قال بثالث ثلاثه او لا لاطلاق الکتاب الخ [1] نو دزيد قول په دی باره کي صحيح دی.

په صورت مذکوره کي دنور الدين نکاح صحيح ده او دميرزا دا صحيح نه ده: سوال: (۲۵۶) بکر دخپلی لور نوران نکاح دزيد سره وکړه څه موده وروسته زيد مرتد سو او بيا مسلمان سو اوبکر په زيد او نوران کي اتفاق وکړی خو تجديد دنکاح ونه سو، نور الدين په دوه سوه روپی نکاح وکړه داسی چه په کمه ورځ يې طلاق نامه وليکل سوه په دويمه ورځ نکاح او و اده وسو، ځکه چه زيد مرتد سو او بيا دمسلمانيدو څخه پس ئی تر څلورو پنځو مياشتو پوری تجديد دنکاح ونه کړی نو ايا دنور الدين نکاح دنوران سره وسوه اوکه نه؟ اوپه دې حالت کي چه دنور الدين دا نکاح دنوران سره وه دزيد دطلاق نامې څخه څلور نيمی مياشتي وروسته خالد مرزا دا ذريعه جوړه کړه چه دنوران دزيد سره دفسخ نکاح معياد اوس تير سو مرزا نوران په خپله نکاح کي واخيسته، دمرزا سره دنوران نکاح دبکر، خالد مرزا او خالد دزوی اونورو په امداد سره وسوه نو پردی خلګو څه شرعی حکم واقع کيدی سی او که نه؟

جواب: په دی صورت کي دنور الدين نکاح دنوران سره صحيح ده ځکه چه دزيد نکاح دنوران سره دهغه په مرتد کيدو ختمه سوه [2] اګرچه طلاق نامه وروسته ليکل سويده ددی اعتبار نسته نودمرزا نکاح دنوران سره منعقده نه سوه او ددی نکاح په کولو کي امداد کونکی ګنهګار دی توبه دی وکړی او مرزا او نوران دی يو له بله جلا کړی.

دمسلمانی انجلۍ واده جائز دی ددی مور دغير مسلم سره په اوسيدو باندی کافره نه سوه او توبه دی وکړی: سوال: (۲۵۷) يوه ښځه چي جولاهن نوميږي دډاری نيچ قوم ديو سړي سره ئی ناجائز تعلق پيدا کړی تردی چی آن دهغه سره په کورکي وه او دهغه سړي څخه ئی دوې لورګانی پيدا سوی دمشری لور سره ئی يو مسلمان نکاح وکړه دلور دمور کره په تلو راتلو خواوشا تمام مسلمانان ناخوښه دی او دی ئی داسلام ددائری څخه ايستلی دی آياداسړی سره دښځی اودخوانبی مسلمان کيدی سی اودوباره به نکاح کوی اوکه نه؟

---

[1] رد المحتار فصل فی المحرمات ص ۳۹۷ – ۳۹۸ ج۲، ط.س. ج۳ ص۰٤۵. ۱۲ ظفير

[2] وارتدا او احدهما ای احد الزوجين فسخ (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب نکاح الکافر ص۵۳۹ ج۲ ط.س. ج۳ ص۱۹۳). ظفير

جواب: چه دغه انجیلي مسلمانه وه نو دمسلمان سره ئی نکاح صحیح او دمور کره په تلو راتلو داسلام څخه نه خارجیږی او جولاهن ښځه هم دیوه کافر سره په ناجائز تعلق نه کافره کیږی بلکه ګنهګاره او فاسقه ده دګناه څخه دی توبه وکړی او دوباره نکاح ته ضرورت نسته اوکه احتیاطا تجدید اسلام او نکاح کوی نو ښه خبره ده.

دنکاح څخه وروسته دخاوند څخه په انکار سره په نکاح کي فرق نه را ځی: **سوال**: (۲۵۸) زید دخپلی لور نکاح ددی په اجازت دبکر سره وکړه دشاهدانو په وړاندی بکر قبوله کړه چه خبره مشهوره سوه نو چه چا پوښتنه وکړه او ده ته ئی مبارکی ورکړه چه نکاح دی وسوه نو بکر په جواب کي وویل چه په خدای او په رسول می دی قسم وی دچا نکاح وسوه یا دکم سور دا وسوه، په دی صورت کي شرعاً په نکاح کي څه خرابي خو نه ده راغلی.

جواب: هیڅ خرابی په دی نکاح کي نه ده راغلی.

دزاني وغیره داولاد نکاح دمزنیی وغیره داولاد سره صحیح ده: **سوال**: (۲۵۹) دزانی او دصاحب او دناظر وغیره داولاد نکاح دمزینه، مموسه، منظوره داولاد سره شرعا جائز ده اوکه نه؟ او په مصاهرت دزنا او ددواعی دزنا سره ماسوا دحرمات اربعه څخه چه اصول او فروع دی چه متحقق دي په فقه کی حرمت دنور په آن ددی مطلوب صورت ثابت دی اوکه نه؟

جواب: قال في الامي قال في البحر اراد بحرمة المصاهرة الحرمات الاربع حرم المرأة علي اصول الزاني وفروعه نسبا ورضاعاوحرمة اصولها وفروعها علي الزاني نسبا ورضاعا كما في الوطي الحلال ويحل لاصول الزاني وفروعه اصول المزني بها وفروعها الخ [۱]، ددی اخری عبارت څخه دصورت مذکوره فی السوال حلالوالی ثابتیږی اوقائل په حرمت ددی لا ریب محرم دما احل الله دی اګرچه ده ته کافر ویل ښه نه دی ځکه چه تحریم دحلالو یا تحلیل دحرامو مطلقا کفر نه دی کما حققه الشامی. [۲]

دپیر څخه پرده فرض ده او دناسکه زوم سره نکاح صحیح ده: **سوال**: (۲۶۰) یوه کونډه ځوانه ښځه دغیر شرعی پیر کور ته ځی ددی وارث غواړی چه په کفو کي ددی نکاح وکړی چه ددی کار څخه منع سی اوس دا ښځه هسی دنکاح څخه انکار کوی نو څه حکم دی دناسکه زوم سره نکاح کیدی سی اوکه نه؟

---

[۱] ردالمحتار فصل في المحرمات ص۳۸۴ ج۲ ط. س. ج۳ ص۳۲. ظفیر

[۲] الحاصل انهم يصدق عليهم اسم الزنديق والمنافق والملحد ولايخفى ان اقرارهم بالشهادتين مع هذا الاعتقاد الخبيث لا يجعلهم فى حكم المرتد (ردالمحتار باب المرتد ط. س. ج۳ ص ۲۴۴). ظفير

Maktaba Tul Ishaat. com

جواب: دپیر څخه پرده کول فرض دی او که یو سړی فاسق او فاجر وی نو دهغه څخه بیعت کول هم صحیح نه دی، او دکونډې سره دویمه نکاح کول سنت دی او ثواب دی دویمه نکاح بده او معیوبه ګڼل ګناه ده او دشرعي خلاف ده نو ښځې لره دوهمه نکاح کول پکار دی او دناسکه زوم سره نکاح صحیح ده. [1]

دطلاقي سوې ښځې واده دعدي څخه وروسته دبل سره صحیح دی اګر چه دی بل ورسره مخکې زنا کړې وي: **سوال**: (۲۷۱) زید دخالد دماما زوی کیږي اورشته دار ئی دی هنده دخالد منکوحه ده چه دخالد سره په کورنۍ معامله کي ورانه ده یعني چه دخالد څخه به خفه وه نو دزید سره به ئی ګډون کوی او دقبیح فعل مرتکبه به سوه اوس که خالد دهندي سره په یوصورت قطع تعلق وکړی یا هنده دزید څخه ځان خلاص کړی نو په دې صورت کي زید ته ددې سره دنکاح اجازت سته زید شرعاً دکمی سزا مستحق دی مخکی دعقد څخه چه دی دکومو غلطیو مرتکب سو وروسته دعقد څخه به دا معاف سی اوکه ددې به عذاب وی چه په ظاهره زید دخالد دکور ورانولو سبب سو اګر چه هنده دخالد څخه خفه وه او دحقوق العباد په لحاظ سره دی څنګه خالد راضی کولی سی؟

جواب: ښځه چه کله دخپل خاوند خالد څخه جلا سی یعنی خالد طلاق ورلره ورکړی په هری طریقي سره چه وی نو زید لره دهندي سره دهندي دعدې څخه وروسته نکاح کول صحیح دی چه کم کارونه دزید څخه مخکې سوی دی کم چه دشریعت څخه خلاف دی نو توبه دی وباسی په توبه سره ګناهونه معاف کیږي او چه په هندي او خالد کي دوړاندی څخه ناوړه تعلقات وه او بیا دهنده تعلق دزید سره سو او ده ته ئی رغبت سو نو په دې حالت کي په هنده او خالد کي بیلتون بهتر وو او دزید څخه چه څه زیاتی په دی باره کي سوی وی یا ئی هنده دخالد څخه په جلا کولو رضا کړی وی دا سخته ګناه ده ددې څخه دی توبه کړی او دباری تعالی څخه دی معافی وغواړی او استغفار دی وغواړی او دخالد څخه دمعاف کولو صورت ئی دادی چه بالاجهال دی دده څخه معافی وغواړی یعني داسي دي ورته ووايي چه که ما ستا په حق کي څه زیاتی کړی وی نو هغه راته معاف کړه.

ښځه ووايي چه زما نکاح دچا سره نه ده سوې دفلاني سره می په نکاح کړئ نو داسي کول صحیح دي: **سوال**: (۲۷۲) یوه مسلمان دبل ملك څخه یوه ځوانه ښځه راوستله قاضی بی تحقیق کولو دپخوانی نکاح دیوه بل سړی سره نکاح وروکړه نوڅه حکم دی؟

[1] په دې کې دنکاح دحرام والي څه وجه نسته نوددغه وجهي څخه په: احل لكم ما وراء ذلكم (النساء : ۲۴) کې داخل دي. ظفیر

جواب: چه ښځه دابیان وکړي چه زه دچا منکوحه نه یم یا کونډه یم نو ددی دقول موافق ددی نکاح کولو ته په کتابونو دفقه کي صحیح ویل سوی دی. [۱]

دحامله عن الغیر سره دنکاح کولو او دوطی کولو څه حکم دی؟ **سوال**: (۲۲۳) دنکاح څخه وروسته چه دا ثابته سی چه ښځه بدکرداره ده او نکاح پرقاعده دشریعت موافقه وی نو په داسی حالت کي دا نکاح صحیح سوه اوکه نه ددوباره نکاح ضرورت به وی او که نه؟ ښځی ته حرام حمل دی ترشپږو میاشو په وخت دنکاح کي دحمل تر پیدا کیدو پوری خاوند لره دښځی سره کوروالی جائز دی اوکه نه او چه ددې څخه کم اولاد وسی هغه به ولد الحرام وی اوکه نه؟

جواب: په دې حالت کي نکاح صحیح ده ددوباره نکاح ضرورت نسته دحمل ترپیدا کیدو پوری ددی سره کور والی نه دی پکار اوچه کم ماشوم دنکاح څخه وروسته دشپږو میاشتو څخه وړاندی وړاندی پیدا سو نو هغه به ددي خاوند څخه نه وی او ولد الحرام به وی اوچه کم دشپږو میاشتو څخه وروسته وی نو هغه به ددی خاوند څخه وی او صحیح النسب به وي. [۲] فقط

دزانیه منکوحه دلورسره دزانی دزوی نکاح صحیح ده: **سوال**: (۲۲۴) زید دهنده سره چه منکوحه دعمر ده زنا کړیده نو ددې څخه انجلۍ پیدا سوه اوس دزید زوی دهنده دلورسره نکاح کولی سی اوکه نه؟ په حرمت مصاهرت کي داخل دی اوکه نه؟

جواب: دعمر دمنکوحې داولاد نسب شرعا دعمر څخه ثابت دی او دا دعمر لور ده نو دزید دزوی نکاح دعمر دلور سره صحیح ده قال علیه السلام الولد للفراش وللعاهر الحجر. فقط [۳]

دورور دکونډې سره نکاح صحیح ده او ددی دلور سره دخپل زوی نکاح کولی سی په دواړو کي چه کم یو وغواړي مخکي دی کړي: **سوال**: (۲۲۵) بکر مړ سو دده ښځه او یوه لور ده او دبکر سکه ورور حبیب الله دی او دحبیب الله زوی دی اودبکر ښځه دعدې دورځو څخه وروسته دحبیب الله سره نکاح کول غواړي نو پوښتنه دا کوو چه اول دبکر دلور

---

[۱] وحل نکاح من قالت طلقنی زوجی اونقضت عدتی الخ ان وقع فی قلبه صدقها (الدر المختار علی هامش رد المحتار کتاب الحظر والاباحة ص۳۷۱ ج۵ ط.س. ج۳ ص۴۲۰). ظفیر

[۲] وصح نکاح حبلی من زنا لا حبلی من غیره ای الزنا لثبوت نسبه الخ وان حرم وطؤها ودواعیه حتی تضع لئلا یسقی ماؤه زرع غیره الخ لو نکحها الزانی حل وطؤها اتفاقا والولد له (در مختار) ای ان جاءت بعد النکاح به لستة الشهر فلو لاقل من ستة اشهر من وقت النکاح لا یثبت النسب (رد المحتار فصل فی المحرمات ص۴۰۱ ج۲، ط.س. ج۳ ص ۴۸ و۴۹). ظفیر

[۳] مشکوة باب اللعان فصل اول ص۲۸۷. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

نکاح ددغه حبیب الله دزوی سره وکړو اوکه اول دبکر دکونډی نکاح دحبیب الله سره کول پکار دی؟

جواب: دبکر متوفی دښځی نکاح دده دورور حبیب الله او دبکر دلور نکاح دحبیب الله دزوی سره صحیح ده فرق نه کوي چه که مخکی ددی ښځی نکاح وسی او که دلور نکاح ئی وسی دواړه صحیح دی. [1]

آیا دزانیي سره دزاني نکاح صحیح ده؟ سوال: دزنا کوونکي سړي یا زنا کوونکي ښځي نکاح دزانیې یا زاني سره یا محصن او محصني سره دحد لګولو څخه بغیرکیږي اوکه نه؟

جواب: جائز ده کما فی الدر المختار: او الموطوءة بزنا ای جاز نکاح من رأها تزنی الخ و اما قوله تعالی: الزانیة لا ینکحها الا زان او مشرك فمنسوخ بایة فانکحوا ما طاب لکم من النساء . فقط

دکافر منکوحه چه مسلمانه سی او شپږ میاشتي تیري سی نو واده کولی سی اوکه نه؟ سوال:

(۲۲۷) دکافر منکوحی اسلام قبول کړی او خاوند ئی دکفر څخه توبه کوونکی نه دی او دغه ښځه دشپږو میاشتو راهیسی بیله اوسیږی نو دا فی الحال دبل مسلمان سره نکاح کولی سی او که وروسته دعدې دتیریدو او ختمیدو څخه به ئی کوی؟

جواب: دیوه کافر ښځه چه اسلام ئی راوړی او ددې څخه وروسته پردی دری حیضه تیر سی نو دکافر خاوند دنکاح څخه ووتله او بیا ددی نکاح دامام صاحب دقول موافق دیوه مسلمان سره صحیح ده په در مختارکي دی: ولو اسلم احدهما الخ ثمه الخ لم تبن حتی تحیض ثلاثا اوتمضی ثلاثة اشهر الخ ولیست بعدة الخ [2] خو په شامی کي دی چه په دې کي اختلاف دی چه وروسته تردی بینونت پردی عدت لازم دی اوکه نه؟ صاحبین دوجوبِ عدت قائل دی کذا فی الشامی وجزم به الطحاوی ددوی درأی مطابق بیا ددری حیضو څخه وروسته نکاح ثانی کولی سی او همدا احوط دی [3] نو ودی کتل سی چه په دی شپږو میاشتوکي څوحیضونه راغلی وه که حیضونه ئی پوره سوی وه نوډیره ښه کنې باقی حیضونه دی پوره کړی او داپه دی صورت کي چه ددی حیض راځی او که حیض یې

---

[1] دا دواړه دمحرماتو څخه نه دي لهذا په واحل لکم ما وراء ذلکم (نساء : ۲۴) کي داخل دی، ولا باس ان یتزوج الرجل امرأة ویتزوج ابنه امها وبنتها لانه لامانع (البحرالرائق فصل فی المحرمات ص۱۰۵ ج۳ ط.س. ج۳ ص۹۸). ظ

[2] الدر المختار علی هامش رد المحتار باب نکاح الکافر ص۵۳۲ ج۲ ط.س. ج ۳ ص ۱۹. ظفیر

[3] وهل تجب العدة بعد مضی هذه المدة ان کانت المرأة حربیة فلا لانه لاعدة علی الحربیة وإن کانت هی المسلمة فخرجت الینا فتمت الحیض هنا فکذلك عند ابی حنیفة خلافا لهما الخ وجزم الطحاوی بوجوبها (در المختار باب نکاح الکافر ص۵۳۷ ج۲، ط. س. ج۳ ص ۱۹۲) . ظفیر

نه راتلی نو شپږ میاشتی ددواړو عدتونو دپاره کافی دی.

دیوه یا ددوو طلاقونو څخه وروسته بی له حلالی څخه نکاح صحیح ده ددریم څخه وروسته حلاله ضروري ده: سوال: (۲۶۸) زید هنده دهندو قوم څخه مسلمانه کړه او خپله ئی ورسره نکاح وکړه تر دری کاله پوری ورسره په نکاح کي وه اوبیا ئي طلاق ورکړی نو هندي خپل دډمتوب کسب اختیار کړی اوپه بازار کي کښېنستله، اوس اوه اته کاله وروسته هنده دوباره دزید سره عقد کول غو اړی آیا دزید سره دهنده نکاح صحیح ده او که نه؟

جواب: که دری طلاقه ئی ورکړی وی نو بی له حلالی څخه نکاح نسي کیدی او که یو یا دوه طلاقه ئی ورکړي وی نو بی دحلالي څخه نکاح کولی سی. [1] فقط

دنامرد سره نکاح صحیح ده اوکه نه؟ او بی طلاقه ښځه بله نکاح کولای سی اوکه نه؟ سوال: (۲۶۹) دنامرد سړی دیوې ښځی سره نکاح سویده دا جائزه ده اوکه نه؟ اوښځه بی طلاقه دده څخه جدا کیدی سي اوکه نه؟

جواب: نکاح صحیح ده [2] اوبی له طلاقه دخاوند بله نکاح نسی کولی كذا فی الدر المختار [3]. فقط

دیوه ورور دلمسي سره دبل ورور دزوی واده جائز دی: سوال: (۲۷۰) الهی بخش او شبراتی دوه سکه وروڼه دي دالهی بخش دسکه لمسۍ نکاح دشبراتی دزوی سره صحیح ده اوکه نه؟

جواب: دا نکاح جائز ده کما قال الله تعالی بعد المحرمات: واحل لكم ما وراء ذالكم، الاية [4]

په نابالغی کي انجلۍ دنکاح کولو بیان کوی او دبالغیدو څخه وروسته انکار کوی ددې نکاح صحیح ده اوکه نه؟ سوال: (۲۷۱) یوه انجلۍ یو سړی ته داتو کالو په عمر کي په لاس ورغله ددې څه قریب او وطن معلوم نه دی چه کله دې سړی دا انجلۍ کور ته راوستله

---

[1] وينكح مبانيته بما دون الثلاث في العدة بعدها بالاجماع الخ ولا ينكح مطلقة من نكاح صحيح نافذ بها اى بالثلاث لوحرة الخ حتى يطأها غيره ولو الغير مراهقا يجامع مثله بنكاح نافذ (الدرالمختار على هامش رد المحتار باب الرجعة مطلب في العقد على المبانة ص۷۳۸ ج۲. ط. س ج۳ ص ۴۰۹). ظفير

[2] هو اى العنين من لا يقدر على جماع فرج زوجته الخ اذا وجدت المرأة زوجها مجبوبا او مقطوع الذكر فقط او صغيرة جدا الخ فليس لها الفرقة الخ (الدر المختار على هامش ردالمحتار باب العنين ص۸۱۵ ج۲ ط.س. ج۳ ص ۴۹۴). ظفير

[3] واما منكوحة الغير ومعتدته الخ فلم يقل احد بجوازه (رد المحتار ص۴۸۲ ج۲ ط.س. ج۳ ص۱۳۲). ظفير

[4] سورة النساء : ۲۴.

Maktaba Tul Ishaat. com

دی به خپلو همزولو ته ویل چي زما دیوه سړی سره واده سوی وو کور دا نسی ښوولی چه دچا سره او هغه کم ځای دی اوس ددی عمر پنځلس یا شپاړس کاله دی او دمخکنی واده څخه انکار کوی او اوس دنکاح خواهش لری آیا ددی نکاح دیو نفر سره جائزه ده اوکه نه؟

جواب: که دا انجلۍ په دې وخت کي بالغه ده او پنځلس کاله یې پوره سوه او دبالغیدو په وخت کي دچا دمنکوحه کیدو څخه انکار کوی نوکه ددی رضامندی دکم سړی سره وی دهغه سره ددی نکاح صحیح ده. [1]

دمړې ښځې دترور سره نکاح صحیح ده: **سوال**: (۲۷۲) دخواښی دسکه خورسره نکاح جائز ده اوکه نه سره ددی چي ښځه ئی مړه سوی وی؟

جواب: په دی حالت کي چه مخکنۍ ښځه مړه سوی وی نو دخواښی دخور سره نکاح جائز ده. [2] فقط

دښځې دمرګ څخه وروسته دخوښینی سره نکاح صحیح ده که څه هم چه ددې زوی دانا شیدې څښلي وی: **سوال**: (۲۷۳) دیو سړی ښځه مړه سوه او یو تی رودونکی بچی ئی پرېښودی چه دخپلي انا (دمور دمور په شیدو وپالل سو بیا ددی ماشوم پلار دخپلی سکه خوښینی سره یعني ددې ماشوم دسکه خاله سره خپله نکاح وکړه نو آیا دا نکاح جائز ده اوکه نه؟

جواب: دخپلی ښځی دمرګ څخه وروسته ددی دحقیقی خور سره نکاح صحیح ده او دده ماشوم چه دخپلی انا شیدې وڅکلي نو په دی سره پرده دا خوښینه حرامه نه ده ځکه چه دا خوښینه دده د زوی رضاعی خور ده کما مر عن العالمگیری: ویجوز الخ وفی الدر المختار الا ام اخیه واخته الخ واخت ابنه وبنته الخ باب الرضاع . [3]

ددویمی ښځی دورور نکاح دمخکنۍ ښځی دلور سره صحیح ده: **سوال**: (۲۷۴) دیوه سړی دوې ښځې دی او دمخکنی ښځی ئی دری لوڼې دی او ددویمی ښځی ئی بچی نسته اوس ددویمی ښځی یو سکه ورور دی دهغه دمخکنی ښځی دیوی لور سره نکاح صحیح ده او که نه؟

---

[1] فتنفذ نکاح حرة مکلفة بلا رضا ولی (الدر المختار علی هامش رد المحتار باب الولی ص۴۰۷ ج۲). ظفیر

[2] ولا یجمع بین المرأة وعمتها او خالتها الخ (هدایه فصل فی المحرمات ص۲۷۷ ج۲) دښځي دمړه کېدلو څخه وروسته دجماع صورت نه پاته کیږي ماتت امرأة له التزوج باختها بعد یوم من موتها (کتاب النکاح فصل في المحرمات ص۳۹۰ ج۲ ط.س. ج۳ ص ۳۸). ظفیر

[3] الدر المختار علی هامش رد المحتار باب الرضاع ص۵۵۸ - ۵۵۹ ج۲، ط. س. ج۳ ص۲۱۴. ظفیر

جواب: ددویمی ښځی دورور نکاح دمخکنی ښځی دیوی لورسره صحیح ده په دې کې څه وجه دحرمت نسته قال الله تعالی بعد ذکر المحرمات: واحل لکم ما وراء ذ لکم، [۱] الایة.

بی نکاح ښځه دبل سړی سره نکاح کولای سی: **سوال**: (۲۷۵) یو سړی دخپل مشر ورور دمرګ څخه وروسته دهغه منکوحه په خپل کورکې په طور درواج وساتله دنکاح کیدل یا نه کیدل مشکوك دی څه موده وروسته دغه سړی دا ښځه دکور څخه وایستله او دڅلورو پنځو میاشتو راهیسی ددی دډوډی او دنفقی ئی هم جواب ورکړیدی او دا ئی پرې ښووله دی ورڅخه ولاړی، دا انجلۍ دمور اوپلار پرکور په سخت مصیبت کې ده او ددی سړی څخه ددې یوه دڅلورو میاشتو لور هم ده نه دغه سړی دی ښځی ته جامه او ډوډی ورکوی او نه ئی راغواړی او پخپله مفقود الخبر دی ایا دا ښځه دبل چا سره نکاح کولی سی اوکه نه؟

جواب: که ددغه سړی ددی ښځی سره نکاح نه ده سوی نو بیا چه دچاسره غواړی نکاح ئی ضروری ده او بغیر دنکاح څخه ددی ښځی پردغه سړی باندې نان او نفقه واجب ده او نه ئی دی دنکاح څخه بندولی سی اوکه نکاح سوی وی نو بیا چه ترڅو خاوند طلاق نه وی ورکړی او پردې باندی دعدت دری حیضه نه وی تیر سوی نو ددی دوهمه نکاح صحیح نه ده [۲] او په نفقه ورکولو کې تفریق نه کیږی اوکه خاوند مفقود الخبر وی نو څلور کاله وروسته دی عده دوفات تیره کړی نو بیا دویمه نکاح کولای سی موافق دمذهب دامام مالك رحمه الله چه پردی احنافو هم فتوی ورکړیده کذا فی الشامی. [۳]

دنیکه دخاله دلمسی سره نکاح صحیح ده او دخوابنی د لورسره هم: **سوال**: (۲۷۶) دعبدالرزاق دنیکه دخاله دلمسۍ رحیم النساء سره دعبدالرزاق نکاح صحیح ده اوکه نه؟ او عبد الرزاق او رحیم النساء دیو بل دخوابنی اولاد هم دی ایا په دې دواړو صورتونو کې نکاح صحیح ده اوکه نه؟

جواب: دعبد الرزاق نکاح درحیم النساء سره جائز او صحیح ده ددواړو رشتو سره نکاح

---

(۱) سورة النساء: ۲۴. ظفیر

(۲) اما نکاح منکوحة الغیر الخ فلم یقل احد بجوازه فلم ینعقد اصلا (ردالمحتار باب المهر ص۴۸۲ ج۲ ط.س. ج۳ ص۱۳۲). ظفیر

(۳) فلا ینکح عرسه ای المفقود غیره الخ ولا یفرق بینه وبینهما ولو بعد مضی اربع سنین خلافا لمالك (در مختار) فان عنده تعتد زوجة المفقود عدة الوفاة بعد مضی اربع سنین الخ لو افتی به فی موضع الضرورة لا باس به علی ما اظن الخ وقد قال في البزازیة الفتوی في زماننا علی قول مالك الخ (ردالمحتار کتاب المفقود ص۴۵۲ ج۳ ط.س. ج۴ ص۲۹۳. ط.س. ج۳ ص۳۸). ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

صحیح ده ځکه چه رحیم النساء دعبد الرزاق په محرماتو کي نه ده نو په: واحل ما وراء ذلکم، [۱] کي داخله سوه.

دمړي ښځی دخور سره نکاح صحیح ده او دطلاقی سوی ښځی دخور سره نکاح دعدې څخه وروسته صحیح ده: **سوال:** (۲۷۷) دزید ښځه هنده مړه سوه یا ئي ديّ ته طلاق ورکړی نو په دی دواړو صورتونو کي دزید دهنده سکه خور سره بغیر دورځو دعدت تیرولو څخه نکاح کولی سی اوکه نه؟

جواب: دښځی پرمرګ باندی ددی دخور سره سمدستي هم نکاح صحیح ده ځکه چه پرسړی عده نسته او دطلاق ورکولو په صورت کي ترکم وخته پوري چه ددی عده نه وی تیره سوی ددی دخور سره نکاح صحیح نه ده دا دواړه صورتونه په کتابونو دفقه کي په تصریح سره ذکر دی په در مختار کي دي: وحرم الجمع بین المحارم نکاحا وعدة ولو من طلاق بائن [۲] او په شامی کي دی: ماتت امرأة له التزوج اختها بعد یوم من موتها [۳] الخ

نصرانی چه مسلمان سو دده نکاح دنصرانیي ښځي سره برقراره ده: **سوال:** (۲۷۸\۱) یو نصرانی اسلام قبول کړی دده نصرانیه ښځه په انګلستان کي ده هغه دا نومسلم کافر ګڼی دده سره دښځی په شان ژوند تیرولو ته تیاره نه ده ددې نصرانیي دمسلم سره نکاح قائمه ده اوکه نه؟ اوپر نو مسلم باندی ددی نصرانیي ښځی حقوق واجب دی اوکه نه؟

دمځکنی نصرانیي ښځي په موجودیت کي د بلي ښځی سره نکاح صحیح ده: **سوال:** (۲۷۹/۲) یوې بلي نصرانیي دغه وخت اسلام قبول کړی چه کم وخت دغه نصرانی اسلام قبول کړی ددواړو نکاح وسوه دا نکاح دنصرانیي ښځی په وجود کي جائز ده اوکه نه؟

جواب: [۱-۲] دنصرانیي سره دمسلمان نکاح صحیح ده نوکه دنصرانیي خاوند مسلمان سو نو نکاح باقی ده په در مختار کي دی: ولو اسلم زوج الکتابیة ولو معالا فهی له الخ [۴] او چه کله نکاح باقی ده نونفقه هم لازمه ده دکتابیي ښځي په وجود کي دبلي نو مسلمی نصرانیی سره نکاح صحیح ده په شرط ددی چه شرائط دجواز دنکاح موجود وی مثلا دا چه دا نو مسلمه ښځه دیوه نصرانی ښځه نه وی ځکه چه که دا دنصرانی ښځه وی نو اګر چه داسلام څخه وروسته دا دهغه ښځه پاته نه سوه خودی لره درې حیضه یا درې

---

[۱] سورة النساء : ۲۴. ظفیر

[۲] ایضا فصل فی المحرمات ص۳۹۰ ج۲ ط.س. ج۳ ص ۳۸. ظفیر

[۳] رد المحتار کتاب النکاح فصل فی المحرمات ص۳۹۰ ج۲. ظفیر

[۴] الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب نکاح الکافر ص۵۳۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص۱۹۲. ظفیر

میاشتی تیرول دبلي نکاح دجواز دپاره شرط دی او داول خاوند ځخه ئی پوره بینونت ددرو حیضو ځخه وروسته کیږی کما فی الدر المختار: ولو اسلم احدهما ای المجوسین او امرأة الکتابي ثمه الخ لم تبن حتی تحیض ثلاثا او ثلاثة اشهر الخ [1] فقط

دمځکني خاوند دمرګ دخبر ځخه وروسته نکاح صحیح ده خو چه کله دی بیا راسی نو ښځه به هم دده وي: **سوال**: (۲۸۰) دکنیز فاطمه بنت کریم الدین مرحوم نکاح ددی تره امام الدین په حالت دنابالغی کي دعبد الرزاق سره کړی وه خو رخصتی ونه سوه دنکاح ځخه وروسته دی یوځای نوکری ته ولاړی دتللو ځخه وروسته تر یوی میاشتی پوری خطونه راتلل ددې ځخه وروسته ئی خط اوکتابت بند کړی ترځلورو کالو پوری خبر دده دمرګ او ژوند نه وو ددې ځخه وروسته دعبد الرزاق دمرګ خط راغی دخط دراتلو ځخه وروسته کنیز فاطمه نکاح وکړه اوس ددوو درو میاشتو ځخه وروسته عبد الرزاق راغی او غواړي چه دمذکوره ښځی سره یوځای سی، په دی صورت کي شرعاً ځه حکم دی اوکمه نکاح جائز ده؟

جواب: دمځکني خاوند په مرګ چه کمه نکاح سویده هغه صحیح سوی وه ، ددی وجي ځخه چه ددي ځخه کم اولاد پیدا سی هغه به صحیح النسب وی او ددویم خاوند ځخه به وی خو چه کله مخکنی خاوند واپس راغی او دمرګ خبر غلط سو نو دی به خپله ښځه واخلی دده نکاح قائمه ده او دده په راتلو به ددویمی نکاح دفسخ حکم ولګول سی، کما فی الشامی: لکن لو عاد حیا بعد الحکم بموت اقرانه قال الظاهر انه کالمیت اذا احی والمرتد اذا اسلم الخ ثم قال بعد رقمه رأیت المرحوم ابا السعود نقله عن الشیخ شاهین ونقل ان زوجته له والاولاد للثانی [2] الخ فقط.

ښځه موجوده وي او ددی دپلار ددویمی ښځی سره واده کول ځنګه دي؟ سوال: (۲۸۱) دزید دوې ښځی دی فاطمه او زینب دفاطمی ځخه دزید یوه لور ده دغه انجلۍ خالد ته واده وه ځه موده وروسته زید مړ سو په دې صورت کي خالد دزینب سره چه دده دماما لور هم ده نکاح کولای سی اوکه نه؟

جواب: دخالد نکاح په دی صورت کي دزینب سره صحیح ده، کما فی الدر المختار: فجاز الجمع بین امرأة وزوجها . [3]

دکونډې سره ئی نکاح وکړه شپږ میاشتي وروسته بچي وسو نو نکاح جائز ده اوکه نه؟ سوال:

---

[1] ایضا ص ۵۳۲ - ۵۳۷ ج۲ ط.س. ج۳ ص۱۹۲. ظفیر
[2] رد المحتار کتاب المفقود ص۴۵۸ ج۳ ط.س. ج۳ ص۲۹۷. ظفیر
[3] الدر المختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۳۹۱ ج۲ ط.س. ج۳ ص۳۹. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

(۲۸۲) یوه ښځه دډیری مودی راهیسی کونډه ده زید ددې سره نکاح وکړه او دا ښځه حامله وه شپږ میاشتی وروسته بچی پیدا سو دزید خاندان والا دا ښځه دده څخه جلا کړه چه دهغی موده یو کال وسوه اوس دا ښځه دزید په کورکي اوسیدل غواړي او زید ئی هم ساتل غواړي نو هغه مخکنی نکاح جائز پاته ده اوکه دوباره به نکاح کول غواړي؟

جواب: مخکنی نکاح صحیح ده ددوباره نکاح ضرورت نسته. [1] فقط

په دوو طلاقو دطلاقي سوی ښځي سره بی حلالی نکاح جائز ده: **سوال**: (۲۸۳) یوه سړی اول خپلی ښځی ته طلاق رجعی ورکړی پنځه شپږ میاشتی وروسته یې ددې سره نکاح وکړه څه موده وروسته بیا په وجه دعدم موافقت ښځی ته ئی وویل چه تاته اول ما طلاق رجعی درکړی وو اوس درته یو طلاق بل درکوم په دوو طلاقو بائنه سوې ته ولاړه سه، اوس څه نهه یا لس میاشتی وروسته ئی بیا په نکاح کي راولی آیا دمخکنی خاوند دپاره بی حلالی جائز ده؟

جواب: بی حلالې مخکنی خاوند ددی طلاقی سوی ښځی سره نکاح کولی سی، کذا فی الدرالمختار وغیره. [2]

دلور نکاح دښځی دزوی سره کول څنګه ده؟

دلور نکاح دښځي دزوی سره کول څنګه دي؟ **سوال**: (۲۸۴) زید دخپلی لور چه دمخکنی ښځی څخه ئی ده دخپلی دوهمي ښځی دزوی سره نکاح کوی چه دمخکنی خاوند څخه ئی دی شرعا دا صحیح دی اوکه نه؟

جواب: جائز ده لقوله تعالی واحل لکم ما وراء ذلکم، [3] الایة . فقط

دښځی دخورزی سره دښځی دمرګ څخه وروسته نکاح کول جائز دي: **سوال**: (۲۸۵) آیا حضرت علی رضی الله عنه دحضرت فاطمي رضی الله عنها خورزه وروسته دوفات دحضرت فاطمي رضی الله عنها څخه په عقد کي راوستلی وه دا یوه تاریخی واقعه ده ایا دا شرعا جائز دی اوکه نه؟ ایا دښځی خورزه په محرماتو ابدیه کي ده اوکه نه؟

جواب: دخپلی ښځی دمرګ څخه وروسته دښځی دخورزی سره نکاح کول صحیح دی او دا په محرماتو ابدیه ؤ که نه ده، صرف جمع کول دخوانبی اودخورزی په نکاح کي ناجائز

---

[1] وصح نکاح حبلی من زنا الخ وان حرم وطؤها ودواعیه حتی تضع (الدر المختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۴۰ ج۲، ط.س. ج۳ ص۴۸. ظفیر

[2] واذا کان الطلاق بائنا دون الثلث فله ان یتزوجها فی العدة وبعد انقضائها (هدایه باب الرجعة فصل فیما تحل به المطلقة ص۳۷۸ ج۲ ط.س. ج۳ ص ۴۸. ظفیر

[3] سورة النساء : ۲۴، ولا باس ان یتزوج الرجل امراة ویتزوج ابنه امها او بنتها لانه لا مانع (البحر الرائق کتاب النکاح فصل فی المحرمات ص ۱۰۵ ج۳ ط. س. ج۳ ص۹۸). ظفیر

دی [۱] او یو چه پکښي باقي پاته نه سي نو دبلي سره نکاح صحیحه ده نوکه حضرت علي ﷺ داسې کړې وې نو شرعا څه پروا وربانديي نسته او په: واحل لکم ما وراء ذلکم [۲] کي داخل دي. فقط

چه ښځه ووايي زما نکاح نه ده سوي نو ددې سره نکاح صحيح ده: سوال: (۲۸۲) که یوه ښځه بیان ورکوی چه زما ترننه پوری نکاح نه ده سوی دهیڅ چا سره، او دا ښځه دبل وطن څخه راغلی ده چه دهغې دوجه څخه قاضی ته څه حال نه سی معلومیدی نو اوس ددی ښځې دچا سره نکاح کول جائز دی اوکه نه؟

جواب: جائز دی. [۳] فقط

دخاوند دمرګ ثابتيدو څخه وروسته ښځه بل واده کولی سي: سوال: (۲۸۷) یوه ښځه کریمه بنت علی محمد چه دهغې واده دننها سره سوی وو داوو کالو راهیسي هغه بې درکه دی او دا زما سکه خورزه ده اوس دانجلی عمر اتلس کاله دی ایا دویم عقد کولای سی او که نه؟ دالهی بخش او ارنګئ داهل محلهٔ دهندوانو او دمسلمانانو دزبانی او دتحریری بیانونو څخه دا واضحه ده چه ذکر سوی ننها په دریاب کي ډوب سوی دی او وفات سوی دی او مدعی علی محمد الهی بخش مذکور ته په تحریر سره اجازت دعقد ورکوی؟

جواب: چه دمذکوره ننها مرګ ثابت سو نو دمرګ څخه وروسته دي دده ښځه عدت دوفات یعنی لس ورځی او څلور میاشتی پوره کړی نو بله نکاح کولی سی. [۴]

دزانیه لور چه دفلانی څخه ئې پیدا کیدل ثابت نه دي نو دده دلمسی سره دزانیه دلور واده صحیح دی: سوال: (۲۸۸) دأدهار سنګ ټاکور دیوې ډمې سره ناجائز تعلقات وه او ددی ډمی څو لوڼي دی خو دا معلومه نه ده چي دأدهار سنګ څخه دی اوکه دبل چا څخه دی، دأدهار سنګ دمرګ څخه وروسته دأدهار سنګ دلمسی او ددغه مذکوره ډمی دلور ناجائز تعلق سو اوس دواړه پرلار سوی دی دډمی لور توبه کړیده او دأدهار سنګ لمسی مسلمانیږی نو ددواړو نکاح په خپل مینځ کي صحیح ده اوکه نه؟

---

[۱] ولا يجمع بين المرأة وعمتها او خالتها الخ (هدايه فصل فى المحرمات ص۲۸۸ ج۳). ظفير

[۲] سورة النسآء : ۲۴ .

[۳] قالت امرأة لرجل طلقني زوجي وانقضت عدتي لاباس ان ينكحها (الدر المختار على هامش رد المحتار باب العدة ص۸۴۷، ج۲ ، ط. س. ج۳ ص ۵۲۹) ځکه نوچي کله دښادي نه کولو خبر ورکړي نوپه درجه اولى سره به يې خبره منل کيږي. ظفير

[۴] أخبرها ثقة ان زوجها الغائب مات او طلقها ثلاثا او اتاها منه كتاب على يد ثقة بالطلاق ان اكبر رائها انه حق فلا باس ان تعتدوا بتزوج (الدرالمختار على هامش ردالمحتار باب العدة ص۸۴۷ ج۲ ط.س. ج۳ ص ۵۲۹). ظ

Maktaba Tul Ishaat. com

جواب: چه کله دېمې دلور دأدهار سنګ دنطفې څخه کېدل ثابت نه دی نو دأدهار سنګ دلمسی نکاح دېمې دلور سره ددواړو دمسلمانیدو څخه وروسته صحیح ده. [1]

دشرمګاه جوړولو والا يو سړى كه نكاح وكړي نو څه حكم دي؟ سوال: (۲۸۹) دغه وخت دزید عمر دشپیته کاله څخه زیات دی او ددیرشو کالو راهیسی په پښو شل دی او شهوت ئی هم ختم دی خو دزید دصحت په وخت کي دزنا کاری بد عادتی وه دشهوت نه کیدو سره ئي هم خپل بد عادت نه پرېښووی دیوه بل صورت څخه يې دمتیازو شرمګاه جوړه کړه او ددی سره به ئی بدکاری کوله دڅو کالو څخه وروسته يې ددې بیماری په حالت کي دیوې ښځی سره نکاح وکړه آیا دا نکاح صحیح ده اوکه نه؟

جواب: نکاح به يې صحیح سی خو دا حرکت دزید حرام او ناجائز دی، او دګناه کبیره دارتکاب دوجه څخه فاسق او مردود الشهادت دی. [2]

دښځي په بيان باندي واده صحيح دي اوكه نه؟ سوال: (۲۹۰) یوه ښځه بیان ورکوي چه زما خاوند ماته طلاق راکړیدی او ددي ښځي مور او پلار هم دا بیان ورکوي لیکن ددي ښځي دخاوند هیڅ درك نه لګیږي چه هغه څنګه او چیری دی چه ددي ښځي دخبرې تصدیق ورڅخه وسي په دي صورت کي ددې ښځي دبیان مطابق ددې سره نکاح کول جائز دي اوکه نه؟

جواب: په داسی صورت کي چه دغه ښځه او ددی مور او پلار ددی دمخکنی خاوند دطلاق ورکول بیانوی او دخاوند ئی هم هیڅ پته نسته چه دده څخه يې تصدیق یا تکذیب وسی نو فقهاء لیکی چه په داسی حالت کي ددی نکاح ددی په بیان صحیح ده نورو کلیوالو لره په دې کي څه اعتراض او انکار نه دی کول پکار . [3]

دنكاح څخه وروسته معلومه سوه چه دانجلۍ په ګېډه كي ناجائز حمل وو نكاح وسوه اوكه نه؟ سوال: (۲۹۱) یو سړی دیوی ښځی سره نکاح وکړه وروسته دڅلورو یا دپنځو میاشتو څخه یوه انجلۍ پیدا سوه خو دادنهو میاشتوڅخه دکمی مودی وه نو ددی نکاح جائزه پاته سوه اوکه نه؟ چه دا ښځه پرده داره نه وه نو ددی په اړه شرعی حکم څه دی؟

---

[1] ويحل لاصول الزاني وفروعه اصول المزني بها وفروعها (رد المحتار فصل فى المحرمات ص۳۸۴ ج۲ ط.س. ج۳ ص۳۲). ظفير

[2] كه نكاح دشاهدانو په وړاندي او دښځي په رضا سره سوي وي نو بيا نكاح وسوه ولي چه ايجاب اوقبول او شرط سته: وينعقد بايجاب من احدهما وقبول من الاخر الخ وشرط سماع كل واحد من العاقدين وشرط حضور شاهدين الخ (الدرالمختار على هامش رد المحتار كتاب النكاح ص۳۲۱ - ۳۷۳ ج۲، ط.س. ج۳ ص۲۱). ظفير

[3] لوقالت امرأة لرجل طلقني زوجي وانقضت عدتي لا باس ان ينكحها (الدرالمختار على هامش ردالمحتار باب العدة ص۸۴۷ ج۲ ط.س. ج۳ ص۵۲۹). ظفير

جواب: ددی سړی سره ددغه مذکوره ښځی نکاح صحیح سوه او په ده پسی لمونځ صحیح دی او ددی انجلۍ نسب شرعا دده څخه ثابت دی، په در مختار کي دي: چه دحامله عن الزنا سره نکاح صحیح ده اوکه دا حمل ددی ناکح څخه وی نو دنکاح څخه وروسته ورلره وطی هم صحیح دي اوکه حمل دبل چا وی نو دحمل تر زیږیدو پوری ولره وطی نه دي جائز، لئلا سیقی ماءه زرع غیره درمختار [1] او که دا سړی اقرار کوی دزنا ددی ښځی سره مخکی دنکاح څخه نو دی فاسق دی په خپل اقرار نو په ده پسی لمونځ مکروه دی خو که ده دګناه څخه توبه کړی وي نو دا مکروه والی پورته کیږي.

غير مدخولي نابالغي ته دطلاق ورکولو څخه وروسته بيا ددی سره واده کول څنګه دی؟

سوال: (۲۹۲) مسمی په موجه په ذات بېيار خپلی نابالغی ښځی ته چه ددی سره ئی کوروالی نه دی کړی طلاق ورکړیدی، اوس ښځه بالغه سویده او دی بیا ددی سره نکاح کول غواړی آیا بی دحلالی څخه شرعًا نکاح جائز ده او که نه؟ او په طلاق نامه کي درجعی، بائن، یا دمغلظ څه ذکر نسته ؟

جواب: غير مدخوله ته چه که دری طلاقه بیل بیل ورکړی نو په غير مدخوله یو طلاق بائن واقع کیږی [2] په دی صورت کي ددی سره بی له حلالی اول خاوند نکاح کولی سی اوکه یو طلاق ئی ورکړی وی نو په درجه اولی سره اول خاوند بی دحلالی نکاح کولی سی [3]

دکونډي سره نکاح صحيح ده: **سوال**: (۲۹۳) زید دپنځو کالو راهیسي دیوی کونډي نکاح دیوه سړی سره وکړه خو دا معلومه نه ده چه دا کونډه حامله ده نو آیا نکاح صحیح ده اوکه نه او پرزید خو څه مؤاخذه نسته؟

جواب: نکاح صحیح ده خو که حمل دناکح څخه وی نو دحمل تر زیږولو پوری کوروالی حرام دی او دزید پرذمه هیڅ مؤاخذه نسته. [4]

---

[1] وصح نكاح حبلى من زنا الخ وحرم وطؤها ودواعيه حتى تضع لئلا يسقى ماء زرع غيره الخ لو نكحها الزانى حل وطؤها اتفاقا والولد له (در مختار) اى ان جاءت بعد النكاح به لستة اشهر فلو لاقل من ستة اشهر من وقت النكاح لا يثبت النسب ولا يرث منه الا ان يقول هذا الولد منى ولا يقول من الزنا الخ (رد المحتار فصل في المحرمات ص۴۰۱ ج۲ ط.س. ج۳ ص ۴۸). ظفير

[2] قال لزوجته غير المدخول بها انت طالق ثلاثا وقع الخ وان فرق بوصف او خبر او جمل بعطف او غيره بانت بالاولى لا الى عدة ولذا لم يقع الثانية الخ (الدرالمختار على هامش ردالمحتار باب طلاق غير المدخول بها ص۲۲۴ ج۲، ط.س. ج۳ ص ۲۸۴ - ۲۸۲). ظفير

[3] وينكح مبانة بما دون الثلاث فى آلعدة وبعدها بالاجماع ومنع غيره فيها لاشتباه النسب (ايضا باب الرجعة مطلب فى العقد على المبانة ص۷۳۸ ج۲، ط.س. ج۳ ص۴۰۹). ظفير

[4] اخبرها ثقة ان زوجه الغائب مات او طلقها ثلاثا الخ وكذا لو قالت امرأة لرجل طلقني زوجي وانقضت عدتى =

Maktaba Tul Ishaat. com

دکونډې وریندارۍ سره نکاح صحیح ده: **سوال**: (۲۹۴) یو سړی دخپلی وریندارۍ سره چه دده دبچی خوابنبي هم ده نکاح کول غواړی نو ددی ښځی سره ددی سړی نکاح جائز ده اوکه نه؟

جواب: ددی سړی نکاح ددغه مذکوره ښځی سره جائز ده ځکه چه دا په: واحل لکم ما وراء ذلکم [۱] کي داخله ده.

دیوې ښځی په موجودتیا کي دبلی سره نکاح صحیح ده: **سوال**: (۲۹۵) دکلن نومي شخص یوه ښځه ده او دی اکثره وخت په بل وطن کي دتیکی کار کوی ددی وجي څخه دی بله نکاح کول غواړی چه هغه دځانه سره په سفر کي وساتی او دی ددواړو ښځو خرچه برداشت کولی سی نو دی دویمه نکاح کولی سی اوکه نه؟

جواب: چه ددواړو ښځو شرعی حقونه ادا کړی نو بله نکاح بیشکه کولی سی بلکه دا ښه ده چه ده ته په سفرکي تکلیف نه وی. [۲]

په دی ویلو سره چي پری می ښودلی، او هغه ښځه په طلاق کي وي، طلاق وسو او ددې څخه وروسته نکاح صحیح ده: **سوال**: (۲۹٦) زید دخپلی منکوحی ښځی په باره کي وویل چه ما دا دیونیم کال را هیسي پرې ایښی ده او ددی سره می څه تعلق نسته ، او داهم په طلاقو کي داخل دی، ددی ویلو څخه وروسته یو نیم کال دوه کاله وروسته منکوحه دزید دبکر سره نکاح وکړه او وروسته ئی بیا تحریری طلاق هم ورکړی، په دې صورت کي طلاق و اقع سو نو عدت به دکله څخه شمارل کیږی او دبکر سره چه کمه نکاح وسوه نو دا صحیح ده اوکه نه؟

جواب: دزید دا ویل چه ما دا دیونیم دوو کالو راهیسي پرې ایښیده او ددې سره می څه تعلق نسته اوداپه طلاق کي داخل دی دا موجب دوقوع دطلاق دی شرعا دده پرښځه بائن طلاق واقع دی او ددغه وخت څخه عدت شمارل کیږی او دعدې څخه وروسته چه کمه نکاح دبکر سره وسوه هغه صحیح سوه. [۳]

= لا باس ان ینکحها (الدر المختار علی هامش ردالمحتار باب العدة ص۸۴۷ ج۲ ط.س. ج۳ ص۵۲۹ وصح نکاح حبلی من زنا الخ وان حرم وطؤها حی تضع الخ ولو نکحها الزانی حل له وطؤها ایضًا فصل فی المحرمات ص۴۰۱ ج۲. ط.س. ج۳ ص۴۸. ظفیر

[۱] سورة النساء : ۲۴.

[۲] فانکحوا ماطاب لکم من النساء مثنی وثلث و ربع الخ فان خفتم ان لا تعدلوا فواحدة (سورة النساء). ظفیر

[۳] سرحتك وفارقتك وجعلهما الشافعی من الصریح لورودهما فی القران للطلاق قلت المعتبر تعارفهما فی العرف العام فی الطلاق لاستعمالها شرعا مراد هو بها الخ (البحر الرائق کتاب الطلاق باب الکنایات ص۵۲۵ ج۳. ط. س. ج۳. ص۳۰۱). ظفیر

دنکاح څخه پنځه میاشتی او شپږ ورځي وروسته دښځي بچي پیدا سو نو څه حکم دی؟

سوال: (۲۹۷) دیوې ښځی نکاح وسوه دنکاح څخه وروسته پنځه میاشتی اوشپږ ورځی ددی ښځی لور پیدا سوه په دی صورت کي نکاح باقی ده اوکه نه ماته سوه او دسړی وطی صحیح دي اوکه نه؟

جواب: په دی صورت کي نکاح وسوه دحاملی عن الزنا نکاح صحیح سوه او اوس چه وضع دحمل سویده دخاوند وطی صحیح دي اګر چه نکاح غیر دزانی سره وی. [۱]

دخورئي او دوراره دلور سره نکاح جائز ده اوکه نه؟ **سوال:** (۲۹۸) دخورئي او دوراره دلور چه ماما او اکا لره دمحرمات شرعیه څخه دی مثلا خورئی او وراره دماما او داکا په غیر محرماتو کي نکاح وکړه نو ددی خورئی او وراره څخه یوه لور دغیر محارمو څخه پیدا سوه ددی سره ماما او اکا دده نکاح کولی سی اوکه نه؟

جواب: داکا دزوی دلور یا دلور دلور سره ئی نکاح صحیح ده دغسی دماما دزوی دلور یا دلور دلور سره یې نکاح صحیح ده غرض دادی چه دخپل خور او ورور داولاد سره نکاح جائز نه ده وان سفلوا، او دابناء الاعم او ابناء الاخول داولاد سره نکاح صحیح ده، لقوله تعالی: واحل لکم ما وراء ذلکم ، الاية . فقط [۲]

دزید دلور واده دده دسکه ورور دلمسی سره صحیح دی اوکه نه؟ **سوال:** (۲۹۹) زید، عمر اوبکر دری سره قریبان دی دزید او دعمر ددواړو پلاران سکه وروڼه وه دزید واده دعمر دسکه خور سره وسو او بکر دزید دسکه ورور سکه زوی دی دبکر واده دعمر دلورسره وسو دعمر دخور یوه لور ده یعنی دزید لور او دعمر دلور زوی دی یعنی دبکر زوی اوس دبکر دزوی او دزید دلور په خپل مینځ کي نکاح صحیح ده اوکه نه؟

جواب: دبکر دزوی او دزید دلور په مذکوره صورت کي په خپل مینځ کي نکاح صحیح ده. [۳] فقط (وتحل بنات العمات والاعمام الخ فتح القدیر ص۱۱۷ ج۳).

دخاوند دمرګ څخه وروسته دحامله نکاح دزیږولو دحمل څخه وروسته صحیح ده: **سوال:** (۳۰۰) یوه ځوانه انجلۍ دخپل دخاوند دکوره ووتله او دبل سړی په کور کي اباده سوه اوس ددغه ښځی اول خاوند وفات سو او دابنځه داتو میاشتو راهیسي دزنا څخه حامله

[۱] دخل تزوج حبلی من الزنا ولا یجوز تزوج الحبلی من غیر الزانی اما الاول الوطؤ کیلا یسقی ماءه زرع غیره فان قیل فم الرحم ینسد بالحبل فکیف یکون سقی زرع غیره قلنا شعره ینبت من ماء الغیر کذا فی المعراج وحکمالدواعی علی قولهماکالوطؤ کمافی النهایة (البحرالرائق فصل فی المحرمات ص۱۱۳ ج۲ ط.س. ج۳ ص۱۰۷).

[۲] سورة النساء : ۲۴ ، وتحل بنات العمام والاعمام والخالات والاخوال، فتح القدیر. ظفیر

[۳] واحل لکم ما وراء ذلکم ، النساء : ۲۴. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

ده وروسته دزیږولو دحمل ښځه به دواړه توبه وکړی نو نكاح صحيح ده اوكه نه؟

جواب: كه مذكوره ښځه دخاوند دوفات ښځه وروسته حامله وه او دخاوند دوفات كيدو ښځه وروسته دی حمل وزیږوی نو په موجب ددی آيت كريمه: واولات الاحمال اجلهن ان يضعن حملهن [1] وروسته دحمل دزیږولو ښځه ددی عدت پوره سوه نو نكاح كول ددی سره صحيح دی [2] اوكه دا ښځه دخاوند دوفات ښځه وروسته حامله سوه او حمل ددی دزنا ښځه محقق دی نو دحمل دزیږولو ښځه مخكی هم ددی نكاح صحيح ده او دحمل دزیږولو ښځه وروسته خو ګرسره شك پاته نه سو لكه چه په در مختاركي دی: وصح نكاح حبلى من زنا، [3] يعني: او صحيح ده نكاح دحامله عن الزنا.

دښځی دپلار او دښځی په بيان باندی اعتبار كول او نكاح كول صحيح دی: **سوال**: (۳۰۱) يوه حامله ښځه او ددی پلار دواړه دمراد آباد ښځه پهلور ته راغلل او دا بيان ئی وكړ چه دښځی خاوند دی ته طلاق وركړیدی اوس موږ ديو ديندار سړی سره ددې نكاح كول غواړو په دی صورت كي صرف دښځی او ددی دپلار په بيان باندی چه اعتماد وسی او دحمل دزیږولو ښځه وروسته ددی ښځی سره نكاح وسي دا صحيح ده اوكه نه؟

جواب: په دی صورت كي موافق دبيان دښځی او ددی دپلار وروسته دوضع دحمل ښځه نكاح ددی شرعًا صحيح ده. كذا فی الدر المختار والشامی. [4]

دخپلی لور دبل دزوی سره اودبل دلور دخپل زوی سره نكاح كول څنګه دی؟ سوال: (۳۰۲) ډير غريبان داسی كوی چه خپله لور دبل زوی ته په نكاح كړی او دبل لور خپل زوی ته په نكاح كړی دا جائز ده اوكه نه؟

جواب: كه دهري يوې جدا جدا مهر مقرر سی نو هيڅ پروا نسته. [5] فقط

دسكه چاچی (تندار \ داكا ښځه) سره نكاح صحيح ده اوكه نه؟ سوال: (۳۰۳) دسكه چاچی

---

[1] سورة الطلاق : ۱۰. ظفير

[2] وفی حق الحامل الخ وضع جميع حملها الخ ولوكان زوجها الميت صغير (الدرالمختار علی هامش رد المحتار باب العدة ص۸۳۱ ج۲. ط. س ج۳ ص۵۱۱). ظفير

[3] ايضا فصل في المحرمات ص۴۰۱ ج۲. ط. س ج۳ ص۴۸. ظفير

[4] وكذا لوقالت منكوحة رجل الاخر طلقنی زوجی وانقضت عدتی جاز تصديقها اذا وقع فی ظنه عدلة كانت ام لا (ردالمحتار باب الرجعة ص۷۴۷ ج۲. ط. س. ج۳ ص۴۱۸). ظفير

[5] ووجب مهر المثل فی الشغار الخ وهم منهی عه لخلوة عن المهر فاوجبنا فيه مهر المثل فلم يبق شغارا (در مختار) قوله فی الشغار الخ ای علی ان يكون يضع كل صداقا عن الاخر وهذا القيد لابد منه فی مسمی الشغار حتی لولم يقل ذلك ولا معناه بل قال زوجت بنتی علی ان تزوجی بنتك فقبل الخ لم يكن شغارا بل نكاحا صحيحا اتفاقا (ردالمحتار باب المهر ص۴۵۷ ج۲ مطلب نكاح الشغار ط. س. ج۳ ص۱۰۲). ظفير

(داكا دښځي) سره نكاح جائز ده او كه نه؟ كه جائز ده نو كله جائز ده؟

جواب: داكا دوفات څخه وروسته چه كله دچاچي (داكا دښځي) دعدت لس ورځي څلور مياشتي تيرى سي نو دغه وخت دچاچي سره نكاح صحيح ده. [1]

څوك دخپلي خور نكاح دبل چا سره په دي شرط وكړي چه دي به زما سره دخپلي خور نكاح كوي نو دا څنګه ده؟ سوال: (۳۰۴) زيد دخپلي خور نكاح دبكر سره پدي شرط وكړه چه بكر به دخپلي خور نكاح دزيد سره كوى نودا نكاح شرعا جائزه ده او كه نه؟

جواب: كه مهر دهري يوى جدا جدا مقرر وى نو ددواړو نكاح صحيح ده او دا شغار نه دى چه منهى عنه دى ځكه چه په اشغار كي مهر جدا نه وى بلكه دبل چا دخپلي خور وغيره سره نكاح كول همدا مهر دى دمخكنى نكاح پر عكس، او احناف شغار نكاح ته هم صحيح وائى او مهر مثل واجب ګرځوى، كما فى الدرالمختار: ووجب مهر المثل فى الشغار هو ان يزوجه بنته على ان يزوجه الاخر بنته او اخته مثلاً معاوضته بالعقدين وهو منهى عنه لخلوه عن لامهر فاوجبنا فيه المهر المثل فلم يبق شغاراً الخ. [2] فقط

دنكاح څخه وروسته دفساد دبيرى څخه تجديد دنكاح څنګه دى؟ سوال: (۲۰۵) يو سړى ديوى بالغى ښځي سره نكاح وكړه خو ددى سړى رشته داران چه كله راغلل نو ددوى دشر او فساد ددفع لپاره چه دوى ناراضه سوي وه چه زموږ په نيستوالي كي ولي نكاح سوي ده نو دده تجديد دنكاح يې وكړى په دې كي څه حرج خو نسته؟

جواب: چه دا ناكح ددى ښځى كفو وى نو نكاح صحيح سوه او كه دوجى دبيرى دفساد درشته دارانو په وړاندى دوباره نكاح وسوه نو څه حرج نسته او مخكنى نكاح صحيح ده. [3] فقط

خاوند دخپل زوى نكاح دخپلي ښځي دلور سره كولي سى او كه نه؟ سوال: (۳۰۲) ديوى ښځى دوې نكاح ګانى سويدى چه دمخكنى مړ خاوند څخه ئى يوه لور ده او دى ښځى ديو داسى سړى سره نكاح كړيده چه دهغه يو زوى دى دمخكنى ښځى څخه نو ددى هلك او دانجلۍ په خپل مينځ كي نكاح جائز ده او كه نه؟

---

(۱) اما منكوحة الغير ومعتدته الخ فلم يقل احد بجوازه اصلا (ردالمحتار. باب المهر ص۴۸۲ ج۲. ط. س. ج۳ ص۱۳۲). ظفير

(۲) الدرالمختار على هامش ردالمحتار باب المهر مطلب نكاح الشغار ص۴۵۷ ج۲. ظفير

(۳) فنفذ نكاح حرة مكلفة بلارضا ولي والاصل ان كل من تصرف فى ماله تصرف فى نفسه وما لا فلا وله اى للولى اذا كان عصبة الخ الاعتراض فى غير الكفو (الدرالمختار على هامش ردالمحتار باب الولى ص۴۰۷ – ۴۰۸ ج ۲. ط. س. ج۳ ص۵۵). ظفير

Maktaba Tul Ishaat. com

جواب: جائز ده. [۱]

دفارغ خطي ښځه وروسته دوباره نکاح کولی سی اوکه نه؟ سوال: (۳۰۷) زید خپلی ښځی هنده ته فارغ خطي ورکړیده نو اوس دهنده سره دزید نکاح په عدت کي یا دعدت ښځه وروسته کیدی سی اوکه نه؟

جواب: دا صورت دفارغ خطي په حقیقت کي خلع ده او په خلع باندي طلاق بائن واقع کیږی او دطلاق بائن حکم دا دی چه عدت او دعدت ښځه وروسته دمخکنی خاوند سره نکاح کیدی سی او دحلاله ضرورت په دی صورت کي نسته. [۲] فقط

دواره دطلاقی سوی ښځی سره نکاح صحیح ده اوکه نه؟ سوال: (۳۰۸) دواره دطلاقی سوی ښځی سره وروسته دعدت ښځه نکاح صحیح ده اوکه نه؟

جواب: صحیح ده (دا هم په: واحل لکم ما وراء ذلکم (سورة النساء : ۲۴) کي داخل دی. ظفیر)

دعدت ښځه وروسته په زمانه دحمل کي نکاح صحیح ده: سوال: (۳۰۹) هنده دعدت دورځو دتیریدو ښځه وړاندی دزید سره نکاح وکړه دوه میاشتی وروسته ورته معلومه سوه چه نکاح صحیح نه ده نو دزید سره ئی دوباره نکاح وکړه خو ددویمی نکاح په وخت د ا دزید ښځه حامله سوی وه نو دویمه نکاح صحیح سوه اوکه نه؟ او هنده ته څه په کار دی؟

جواب: دویمه نکاح چه دعدت ښځه وروسته وسوه صحیح ده او حمل چه دزید دی نو ده لره په حالت دحمل کي وطی هم جائز دی. [۳]

دبچندر دکونډی سره نکاح صحیح ده اوکه نه؟ سوال: (۳۱۰) دښځی سره دمخکنی خاوند زوی دی ددی زوی دښځی سره چه اوس کونډه ده ددی دسړی نکاح صحیح ده اوکه نه؟

جواب: صحیح ده، وقال الله تعالیٰ: واحل لکم ما وراء ذلکم، الایة (سورة النساء : ۲۴). ([۴]) فقط

---

[۱] ددی وجه چه په دي دواړو کي دحرمت کمه وجه نسته رباني ارشاد دی: واحل لکم ما وراء ذلکم (النساء : ۲۴) ولا باس ان یتزوج الرجل امراة ویتزوج ابنه امتها او بنتها لانه لا مانع (البحر الرائق فصل فی المحرمات ص۱۰۵ ج۴ ط. س. ج۳ ص۹۸). ظفیر

[۲] واذا کان الطلاق بائنا دون الثلاث فله ان یتزوجها فی العدة وبعد انقضائها (هدایه باب الرجعة فصل فیما تحل به المطلقة ص۳۷۸ ج۲). ظفیر

[۳] وصح نکاح حبلی من زنا الخ لو نکحها الزانی حل له وطؤها اتفاقا والولد له ولزمه النفقة (درمختار) قوله والولد له ای ان جاء ت بعد النکاح به لستة اشهر الخ فلو لاقل من ستة اشهر من وقت النکاح لا یثبت النکاح الا ان یقول هذا الولد منی ولا یقول من الزنا خانیه (ردالمحتار فصل فی المحرمات ص ۱ ۴۰ ج ۲ ط. س. ج ۳ ص ۴۸ – ۴۹). ظفیر =

دبدعتی عقیدی ښځی سره نکاح کیږی اوکه نه؟ سوال: (۳۱۱) دیوی ښځی دا عقیده ده چه پیرانِ پیر او دده نور بزرگان او حضور ﷺ ته که یو څوك اواز وکړی نو دلیری او دنژدی څخه اوری دداسی عقیدی څخه که ښځه توبه وباسی نو مخکنی نکاح به جائز پاته وی او که نه دوباره نکاح کول پکار دی؟

سوال: (۲) که دخاوند هم دغه عقیده وی نو ایا نکاح فسخ سوه او ښځه دبل سړی سره نکاح کولی سی اوکه نه؟

جواب: (۱) ددوباره نکاح کولو ضرورت نسته .[۱]

(۲) اوله نکاح نه ده فسخ سوي ددې ښځي دبل سړي سره نکاح کول صحیح نه دي.[۲]

دفاسق نکاح صحیح ده: سوال: (۳۱۲) چه یو لوی سړی یا ماشومان دسرو زرو، سپینو زرو، یا وریښمو استعمال کوی او ږیره غڅی کوی او بریت لوی ساتی او دگناه په معلومیدو هم توبه نه باسی نو دداسی خلگو نکاح صحیح پاته کیدی سی اوکه نه؟

جواب: داسی خلگ فاسق او گنهگار دي، او دوی ته دی کافر ونه ویل سی او ددوی نکاح صحیح ده.[۳]

دزانی دزوی واده دمزنیی دلور سره صحیح دی اوکه نه؟ سوال: (۳۱۳) یو سړی دیوی ښځی سره زنا کوی دزانی زوی چه دزانی دښځی څخه دی دده نکاح دمزنیې دلور سره چه دمزنیې داصلی خاوند څخه ده صحیح ده اوکه نه؟

جواب: دزانی دزوی نکاح چه دزانی دمخکنی ښځی څخه دی دهغی انجلۍ سره صحیح ده چه دمزنیې دخاوند څخه ده.[۴]

دفارغ خطی څخه وروسته نکاح جائز ده اوکه نه؟ سوال: (۳۱۴) دیوې بی حیا ښځی سره یوسړی نکاح وکړه بیادځه وجه څخه یېدې ته فارغ خطیورکړه بیایې څلورپنځه میاشتي

---

[۴] فجاز الجمع بين امرأة وبنت زوجها او امرأة ابنها (الدر المختار على هامش ردالمحتار فصل في المحرمات ص۳۹۰ ج۲، ط.س. ج۳ ص۳۹). ظفير

[۱] وفى النهر تجوز مناكحة المعتزلة لانا لا نكفر احدا من اهل القبلة وان وقع الزاما فى المباحث (الدر المختار على هامش ردالمحتار فصل فى المحرمات ص ۹۸ ج۲. ط. س. ج۳ ص۴۵. (اوبدعتی ته هم علماء کافر نه وائی نو نکاح ورسره جائز ده). ظفير

[۲] اما نكاح منكوحة الغير الخ فلم يقل احد بجوازه (ردالمحتار باب المهر ص۴۸۲ ج۲. ط. س. ج۳ ص۱۳۲). ظ

[۳] حلق الشارب بدعة وقيل سنة ولا باس بنتف الشيب واخذ اطراف اللحية والسنة فيها القبضة الخ ولهذا قال يحرم على الرجل قطع لحيته (الدرالمختار على هامش ردالمحتار كتاب الحظر والاباحة ص۳۵۹ ج۵. ط. س. ج۲ ص۴۰۷). ظفير

[۴] وحرم ايضًا بالصهرية اصل مزنية (درمختار) ويحل لاصول الزاني وفروعه اصول المزني بها وفروعها (رد المحتار فصل فى المحرمات ص۳۸۴ ج۲ ط. س. ج۳ ص۳۲). ظفير

Maktaba Tul Ishaat. com

وروسته ددی ښځي سره نکاح وکړه نو نکاح يې وسوه اوکه نه؟

جواب: په نيت دطلاق په فارغ خطی ورکولو سره پرښځه يو طلاق بائن واقع کيږی او ددی حکم دا دی چه رجعت يې له نکاح صحيح نه دی او نکاح يې دحلالی ددی سره جائز ده کما فی الدر المختار باب الخلع هو ازالة ملك النكاح بلفظ الخلع او ما فی معناه ليدخل لفظ المباراة فانه مسقط [1] الخ و فيه ايضًا: ويسقط الخلع الخ والمبارة كل حق لكل واحد منهما على الاخر الخ وحكمه ان الواقع به الخ طلاق بائن الخ [2] غرض دا چه دوباره نکاح ددی ښځی دمخکنی خاوند سره صحيح ده. فقط

مخکنی خاوند که مړ سو يا دي ته ئی طلاق ورکړی نو بيا به هلته نکاح صحيح وی: سوال:

(۳۱۵) دزيد عمر اتيا کاله دی هنده وروسته دنکاح څخه دډيپو سره بل وطن ته ولاړه او هلته ئی ديو کافر سره وخت تير کړی او دري څلور بچي ئی هم وسوه ددي څخه وروسته هندې توبه وايستله او دهنده عمر تقريبًا شپيته کاله دی زيد په دی خيال چه په بوډاتوب کي به مي دآرام باعث وی دهنده سره واده وکړی دارام دپاره واده کول جائز دی اوکه نه؟ دزيد اولاد په دې باندي ناراضه دی .

جواب: دا معلومه نه سوه چه هنده چي دکوم عقد څخه وروسته بل ملك ته تللی وه او هلته دکافر سره اوسيدله او بيا ئی توبه وايستله نو چه دکم سړی سره ئی مخکی عقد سوی وو هغه چيری دي ته ئی طلاق ورکړی اوکه نه مړدی اوکه ژوندی دی که ژوندی وي اوده طلاق هم ورکړی نه وی نو بيا خو ددی ښځی دبل چاسره نکاح صحيح نه ده [3] او که هغه مړ سوی وی او يائی طلاق ورکړی وی نو دزيد نکاح کول ددی سره صحيح ده، او صرف دآرام دپاره نکاح کول هم جائز دی او اولاد لره په دې باندي ناراضه کيدل نه دی پکار. [4]

دبلوغ څخه وروسته او دخلوت څخه وړاندی طلاق صحيح دی او په دې سره دعدت څخه وروسته نکاح صحيح ده: سوال: (۳۱۲) دزيد نکاح دهنده سره وسوه خو زيد نابالغ وو نو دزيد پلار ايجاب او قبول وکړی څه شپږ کاله وروسته هم زيد قابل دبلاغ نه سو اوکمزوری وو او خلوتِ صحيحه هم نه وو سوی يعنی وطی ونه سوې، زيد او دده مور

---

[1] الدرالمختار علی هامش رد المحتار باب الخلع ص۷۲۲ ج۲. ط. س. ج۳ ص۴۳۹. ظفير

[2] ايضا ص۷۷۰ ج۲ . ظفير

[3] اما نكاح منكوحة الغير ومعتدته الخ لم يقل احد بجوازه فلم ينعقد اصلا (ردالمحتار باب المهر ص۴۸۲ ج۲ ط. س. ج۳ ص۱۳۲). ظفير

[4] فانكحوا ما طاب لكم من النساء مثنى وثلث ورباع (سورة النساء ركوع ۱). ظفير

او پلار دهنده نکاح په بل ځای کي وکړه او طلاق نامه ئی هم ولیکله، وروسته دتحریر دطلاق نامی څخه پنځه یا شپږ ورځی وروسته دهنده نکاح په بل ځای کي وسوه نو په دی صورت کي دا نکاح صحیح ده اوکه نه؟ او قاضی ناکح ته چه علم نه وو نو هغه ګنګهار دی اوکه نه؟

جواب: زید که طلاق وروسته دبالغیدو څخه ورکړیدی نو هنده طلاقه سوه او چه خلوت صحیحه او وطی نه دي سوی نو پردی عدت واجب نه دی دزید دطلاق څخه وروسته فوراً دویمه نکاح دهنده صحیح ده نکاح خوان وغیره ګنهګار نه دی کما قال الله تعالی: وان طلقتموهن من قبل ان تمسوهن فما لکم علیهن من عدة تعتدونها، الایة (سورة البقرة :۳۲) . فقط

دخاوند حقیقي اکا چه دښځی دترور خاوند هم دی خو ترور ئی مړه ده دطلاق څخه وروسته ددې سره نکاح کولی سی اوکه نه؟ سوال: (۳۱۷) محمد بخش دبهوری نومي ښځی دسکه ترور خاوند دی او دبهوری دخاوند نوم شادی دی او دشادی مذکور محمد بخش سکه تره دی اوس که شادی خپلی ښځی بهوری ته طلاق ورکړی او دا بهوری دمحمد بخش سره نکاح وکړی نو جائز ده اوکه نه؟ دمسماة بهوری سکه ترور مړه سویده او څه اولاد ئی هم نسته .

جواب: په دې صورت کي دمحمد بخش نکاح دخپلی مړی ښځی دوریری بهوری سره صحیح ده او دوراره دطلاقی سوی ښځی سره هم وروسته دعدت څخه نکاح صحیح ده نو دمحمد بخش نکاح دمسماة بهوری سره په دواړو وجوهو صحیح ده کما قال الله تعالی: واحل لکم ماوراء ذٰلکم، الایة (النساء : ۲۴). فقط

دښځی دمرګ څخه وروسته دښځی دخورزی سره نکاح صحیح ده اوکه نه؟ سوال: (۳۱۸) هنده دزید په عقد کي وه هغه وفات سوه اوس دهندې دوفات څخه وروسته دزید ددی دسکه خورزې سره نکاح صحیح ده اوکه نه؟

جواب: دهندې دمرګ څخه وروسته زید دهندې دخورزی سره نکاح کولی سی. [1]

دنکاح څخه وروسته معلومه سوه چه انجلۍ باکره نه ده نوڅه حکم دی؟ سوال: (۳۱۹) څه جینکیاني دخپل بد عمل دوجه څخه دخپل ځان او دخاندان دشرم باعث سی او مور او پلار ته ددی علم هم وی خو دا پټه وساتی او په یو دروند مهر ئی په یو ځای کي واده کړي خاوند ته چه کله دخپلی ښځی دبد عملی علم وسي مثلاً دښځی ناجائز خط

[1] ددي وجه چه دجمع صورت نه پیدا کیږي کم چه ناجائز دی، ولا یجمع بین المرأة وعمتها او خالتها او ابنة اخیها او ابنة اختها (هدایه مجیدی فصل فی الحرمات ص۲۷۲ ج۲). ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

اوکتابت دنکاح څخه وړاندي دده په لاس ورسی او چه ده خپله ښځه باکره هم نه وی پیدا کړی نو دده شك مضبوط سی اوسړی غریب په عجیبه مشکل کي مبتلا سی نه دا غواړی چه دا په خپله نکاح کي وساتی اونه ئی دومره طاقت سته چه مهر ادا کړی داسی نکاح چه ښکاره دهوکه ده جائز سوه اوکه نه؟ ځکه چه ناکح خو انجلۍ باکره ګڼله او په نکاح راضی سو او اوس معامله ددی خلاف ده؟

جواب: په دی صورت کي نکاح منعقد کیږی او مهر چه څه مقرر سوی دی هغه به ټوله لازمیږی، په درمختار کي دی: ولو شرط البكارة فوجدها ثيبا لزمه الكل الخ [1]. فقط

ښځه دنکاح څخه انکار وکړی اوګواهان په خپل مینځ کي مختلف وی نو څه حکم دی؟

سوال: (۳۲۰) زید دهنده سره نکاح وکړه دوه دری کاله وروسته دخاوند او دښځي په اولیاء کي اختلاف سو او اولیاؤ دښځی ښځه دخاوند دکور څخه منع کړه چه ولاړه سی، او زید ومسلمان حاکم وخت ته فیصله یووړه اولیاؤ دښځی دنکاح څخه انکار وکړی په غرض دشهادت دعقد خاوند څو ګواهان قائم کړل او دښځی اولیاؤ ګواهانو ته رشوت ورکړی دزید څخه ئی واړول او ددروغو په ګواهی ئی اماده کړل، نو ګواهانو دګواهی په وخت کي چا وویل دشپی او چا وویل دورځی او چا وویل درمضان په میاشت کي او چا په غیر درمضان کي نکاح کیدل بیان کړل خو دنفس نکاح انکار یوه هم ونه کړی حاکم دوخت ګواهان دروغجن وګڼل او مقدمه ئی خارجه کړه، په دې صورت کي نکاح ثابته سوه اوکه نه؟

جواب: قال فی الدرالمختار: وكذا تجب مطابقة الشهادتين لفظا ومعنا الخ بطريق الوضع الخ ولو شهد احدهما بالنكاح والاخر بالتزويج قبلت لاتحاد معناهما الخ وفی الشامی قوله بطريق الوضع ای بمعناه المطابقی وهذا جعله الزيلعی تفسير للموافقة فی اللفظ حيث قال والمراد بالاتفاق فی اللفظ تطابق اللفظين على افادة المعنى بطريق الوضع لا بطريق التضمن الخ [2] (شامي ص۳۸۹ ج۴) وايضا في الدر المختار وشرط حضور شاهدين الي ان قال ولو فاسقين الخ قوله ولو فاسقين اعلم ان النكاح له حكمان حكم الانعقاد وحكم الاظهار فالاول ما ذكره والثاني انما يكون عند التجاحد فلا يقبل في الاظهار الا شهادة من تقبل شهادته في سائر الاحكام الخ (شامي ص۱۷۳ ج۲).

ددي مخکنی عبارت څخه معلومیږی چه دګواهانو داختلاف په صورت کي شهادت معتبر نه دی او دښځی دانکار په حالت کي په داسی ګواهی سره نکاح نه ثابتیږی او

---

[1] الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب المهر ص۴۷۲ ج۲. ط. س. ج۳ ص۱۲۲. ظفیر

[2] ردالمحتار کتاب الشهادة باب الاختلاف فی الشهادة ص ۵۳۲ - ۵۴۰ ج۴ ط. س. ج۳ ص۴۹۳. ظفیر

دروایت ثانیه څخه معلومیږي چه دفاسقانو ګواهانو او دغیر مقبول الشهادت په حاضر کیدو سره او دایجاب او قبول په اوریدو سره نکاح منعقده کیږي خو په صورت دتجاحد کي دداسی ګواهانو په ګواهی نکاح نه ثابتیږي حاصل داچه دا صورت دفسخ دنکاح نه دی چه داسي وویل سی چي: دحاکمِ غیر مسلم په حکم سره به نکاح نه فسخ کیږي بلکه په دې حالت کي چه کله ښځه دنکاح څخه منکره ده او دخاوند په ګواهانوکي لفظی او معنوی اختلاف دی نکاح ګرسره ثابته نه ده په دی باندي فقهاؤ تصریح کړیده، کما فی الدرالمختار والشامی: والمرأة کالقاضي، ددی وجه څخه چي کله دښځي نکاح ثابته نه وی نو ددې سړی څخه به جدا وی او دده منکوحه به نه وی اوکه ښځه اقرار کوی دنکاح نو نکاح ثابته ده اول خو دګواهانو ضرورت نسته اوکه ګواهانو اختلاف وکړی نو ددوی داختلاف سره سره هم نکاح ثابته ده په تصادق دزوجینو سره، او باطله به نه وی او ددوی پرګواهی څه اثر مرتب نه دی.

جبراً نکاح وسوه خو دوه ګواهان ګواهی ورکوی چه دښځي په رضا سره وسوه نو څه حکم دی؟ **سوال**: (٣٢١) هنده چه کونډه ده دهغی نکاح په جبر دزید سره وسوه اوس هنده وائی چه زما نکاح په جبر سویده زما رضا نه وه او نه ده او دخاوند داړخه څخه څو دروغجن ګواهان دی چه دخاوند رشته داران دی ګواهی ورکوی چه نکاح دمنکوحې په رضا سره وسوه او دارنګه څه ګواهان دښځی داړخه ددی په نه رضاوالی ګواهی ورکوی او ښځه هم د ا واویلا کوی او دنکاح څخه وروسته مدخوله سوی نه ده نو نکاح ثابته سوه اوکه نه؟

جواب: که دوه ګواهان معتبر دخاوند داړخه څخه رضامندی دښځی ثابته کړی نو نکاح به صحیح او ثابته وی او دښځی دنارضامندی داظهار اعتبار به نه وی او ددی ګواه په عدم رضا به نه اوریدل کیږي . [1]

دزوی دښځی (مرور) دسکه خور سره دپلار نکاح صحیح ده: **سوال**: (٣٢٢) محمود دزید زوی دی او دمحمود واده دبسم الله (نومي ښځي) سره وسو او دبسم الله مشره سکه خور هغه زینب ده هغه غواړی چه خپله نکاح دمحمود دپلارزید سره وکړی نو داجائزده اوکه نه؟

جواب: دزید نکاح دمسماة زینب سره چه دهغي سکه خور دده دزوی ښځه ده صحیح ده، کما قال الله تعالی: احل لکم ماوراء ذٰلکم، الایة . [2]

---

[1] قال الزوج لبکر البالغة بلغك النکاح فسکت وقالت رددت النکاح بینة لهما علی ذلك ولم دخل بها طوعا فی الاصح فالقول قولها الخ وتقبل بینة علی سکرتها الخ ولو برهنا فبینتها اولی ..... الا ان یبرهن علی رضاها او اجازتها (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب الولی ص٤١٢ ج٢. ط.س. ج٣ ص٢٣). ظفیر　=

Maktaba Tul Ishaat. com

دیوہ ناجائز شرط سرہ نکاح کول څنګه دي؟ سوال: (۳۲۳) یوہ ښځه دیو سړی سرہ په دی شرط نکاح کول غواړی چه ترډری میاشتو پوری به پردہ نه کوم او دغه وخت به خپلی روپی وغیرہ وصولوم په دی صورت کي به ددي ښځي سرہ نکاح وسی اوکه نه؟

جواب: نکاح کول ددی ښځی سرہ جائز دی او نکاح کول پکار دی، دنکاح څخه وروسته چه څنګه کیدای سی دروپو دوصولولو انتظام دی وسی او شرعی پردہ کول پکار دی دښځی په دی شرط چه ترډری میاشتو پوری به پردہ نه کوم عمل دی په دی ونه سی دنکاح څخه وروسته به دا ښځه دخاوند محکومه سی اوددی به هیڅ اختیار نه وی. [1] فقط

دترور دلور لور سرہ نکاح صحیح ده اوکه نه؟ او دحرمت درضاعت عمر: سوال: (۳۲۴) زید دخپلی ترور دلور دلور سرہ نکاح کول غواړی دا جائز ده اوکه نه؟ دي دترور دلور لور ئی دزید دنسبی خورسرہ چه تی رودونکی وه هم یو ځل یا دوہ ځله دزید دمور شیدي رودلی دی دغه وخت ددی دعمر اندازہ ددوو کالو او دشپږو میاشتو څخه زیاته وه نو په دی صورت کي څه حکم دی؟

جواب: په دي صورت کي دزید نکاح دده دترور دلور لور سرہ صحیح ده ځکه چه کله دترور دلور سرہ نکاح صحیح ده نو دلور لور سرہ خو ئی په طریق اولی صحیح ده ځکه چه دا دمحرماتو څخه نه ده [2] او درضاعت دمدي څخه وروسته چه دوہ یا دوہ نیم کاله دی علی اختلاف القولین، په شیدو څکلو رضاعت نه ثابتیږی کما فی الدر المختار: ویثبت التحریم فی المدة. [3] فقط

دیوي انجلۍ په شرمګاہ کي ننکی (دانه) وه نو چا دا خیری کړه دهغه سرہ ئی هم نکاح جائز ده اودبل چاسرہ هم: سوال: (۳۲۵) دیوي پیغلی انجلۍ په شرمګاہ کي دانه راوختله او ددی ولی په نامحرم سړی دا اپریشن کړہ نو ددی انجلۍ بی حرمتی وسوہ اوکه نه؟ او دا انجلۍ دیوہ نامحرم په نکاح کي جائز کیدی سی اوکه نه؟ آیا صرف داپریشن کوونکی سرہ اوکه نه دبل نامحرم سرہ هم؟

---

[2] سورۃ النساء : ۲۴ ، فلا تحرم بنت زوجة الابن (البحرالرآئق في المحرمات ص۱۰۰ ج۳، ط.س. ج۳ ص۹۴) کله چي دزوی دښځي لور حرامه نه ده نو دهغي خور خوپه درجه اولی حرامه نه ده. ظفیر

[1] ولکن لا یبطل النکاح بالشرط الفاسد وانما یبطل الشرط دونه یعنی لوعقد مع شرط فاسد لم یبطل النکاح بل الشرط (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح فصل فی المحرمات ص۴۰۵ ج۲ ط. س. ج۳ ص۵۳). ظفیر

[2] وخالة خالة ابیه فحلال کبنت عمه وعمته وخاله وخالته لقوله تعالی: واحل لکم ماوراء ذلکم (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۲ ج۲ ط.س. ج۳ ص۳۰). ظفیر

[3] الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب الرضاء ص۵۵۵ ج۲ ط. س. ج۳ ص۳۱۱. ظفیر

جواب: دضرورت په وخت دا جائز دی او په دې کي شرعاً څه بی حرمتی نسته ځکه چه دطبیب کتل په داسی موقع فقهاؤ په ضرورت دعلاج جائز ګرځولی دی [۱] نو نکاح ئی دهر یوه سره کیدی سی داپریشن کونکی سره هم او دبل سره هم. فقط

دخاوند دطلاق څخه وروسته نکاح صحیح ده مخکنی نه: **سوال**: (۳۲۶) یوه بالغه انجلۍ چه عمر ئی اوولس کاله دی ددی سکه تره دخپل زوی سره چه دهغه عمر یوولس دولس کاله دی په نکاح کړه خو دښځی او دخاوند په مینځ کي خوښي نه وه وروسته ددی څخه دخاوند پلار دخپل زوی ښځی ته دبدچلنئ په وجه طلاق ورکړی او څه روپی ئی پرواخیستی په بل ریاست کي ئی پرې ښووله نو ددی په عدت کي یې نکاح وکړله دهغه ځای څخه ورور راوستله او ښځه چه دلته راغله نو دمخکنی خاوند کور ته تلل ئی منظور کړه خو مخکنی خاوند دراوستلو څخه انکار وکړی چه ما خو طلاق ورکړی دی بیا دښځی ورور دا ښځه ددی په رضا سره په بل ځای کي په نکاح کړه دا نکاح وسوه او که نه؟

جواب: دپلار په طلاق سره دزوی ښځه نه طلاقیږی [۲] ددی وجه څخه دغه طلاق او ددې څخه وروسته چه کمه نکاح سویده هغه ناجائز او باطله ده البته چه کله مخکنی خاوند په خپله دا وویل چه ما طلاق ورکړیدی نو دغه وخت طلاق واقع سو دعدت څخه وروسته دا مطلقه دبل سړی سره نکاح کولای سی او دا نکاح چه ددریم سړی سره وسوه دعدت څخه وروسته سوی وه نو صحیح ده اوعدت هم هلته لازم دی چه ښځه مدخول بها وی کني عدت نسته کما قال الله تعالي: ثم طلقتموهن من قبل ان تمسوهن فما لكم عليهن من عدة تعتدونها (سورة الاحزاب : ۲) ، الآیة . فقط

دفضولی نکاح موقوفه ده: **سوال**: (۳۲۷) زینب بي بي دپلار په اجازت سره دزید سره نکاح وکړه او دزینب سره ددې کشر ورور عمر وو چه دهغه عمر اندازةً شپږ کاله وو دزید ورور بکر خپله لور فاطمه عمر ته په نکاح کړه او دعمر پلار نه وو موجود دلسو ورځو

---

[۱] وكذا مريد نكاحها وشرائها ومداوتها ينظر الطبيب الى موضع مرضها بقدر الضرورة اذ الضرورة تتقدر بقدرها الخ وينبغي ان يعلم امرأة تداويها (درمختار) قوله ينبغي قال في الجوهرة اذا كان المرض في سائر بدنها غير الفرج يجوز النظر اليه عند الدواء لانه موضع ضرورة وان كان في موضع الفرج فينبغي ان يعلم امرأة تداويها فان لم توجد وخافوا عليها ان تهلك او يصيبها وجع لا تحتمله يستروا منها كل شيء الاموضع العلة ثم يداوينها الرجل ويغض بصره ما استطاع الا عن موضع الحرج آه (الدرالمختار كتاب الحظر والاباحة فصل في النظر والمس ص ۳۲۲ – ۳۲۵ ج۵ ، ط. س. ج ۳ ص۳۷۰). ظفير

[۲] ولا يقع طلاق المولى على امرأة عبده لحديث ابن ماجه الطلاق لمن اخذ بالساق (الدرالمختار على هامش رد المحتار باب الطلاق ص۵۹۵ ج۲ ط. س. ج۳ ص۲۴۲). ظفير

Maktaba Tul Ishaat. com

په فاصله وو بغير دده داجازت څخه داسې وسول او دعمر دطرف څخه خالد قبول وکی چه دعمر رشته دار نه دی بلکه پردی سړی دی، لس يوولس کاله تير سوه اوس دعمر نکاح دفاطمې سره قرار ده اوکه نه؟

جواب: په درمختار کي دی: کل تصرف صدر منه وله مجيز حال وقوعه انعقد موقوفا [۱] او شامي دمجيز په بيان کي ليکی: من مالك او ولی کاب وجد ووصی وقاضي [۲] نو ددي څخه ثابته سوه چه په صورت مسئوله کي دعمرو پلار چه مجيز دی په وخت دعقد کي موجود نه دی نو دا تصرف دفضولی دده پراجازت موقوف دی باطل به نه وی اوچه کله عمر مخکی داجازت دپلار څخه بالغ سو نو اوس به عقد دده پر اجازت موقوف وو لکه چه ددی جزئيي نه مستنبط کيږی: اي تصرف تصرفا يجوز عليه لو فعله وليه في صغره کبيع وشراء وتزوج وتزويج امته وکتابة قنه ونحوه فاذا فعله الصبي بنفسه يتوقف علي اجازة وليه ما دام صبيا ولو بلغ قبل اجازة وليه فاجاز بنفسه جاز ولم يجز بنفس البلوغ بلا اجازة [۳] ردالمحتار جلد رابع ص۱۵۲، غرض دا چه دا نکاح موقوفه ده ترڅو چه دمجيز دطرفه اجازت يا انکار ونه سی نو موقوفه به وی. فقط

دميره دسکه خورسره نکاح جائز ده اوکه نه؟ **سوال**: (۳۲۸) بکر دزيد زوی دی دبکر دمور دمرګ څخه وروسته زيد دبلی ښځی سره نکاح وکړه اوس بکر دخپلی ميره مور دسکه خور سره نکاح کولای سی اوکه نه؟

جواب: دبکر نکاح دخپلی ميره مور دسکه خور سره جائز او صحيح ده. [۴] فقط

دښځی دکمی خور سره چه ئی زنا وکړه دهغي دزوی سره دخپلی لور واده کولی سی اوکه نه؟ **سوال**: (۳۲۹) رجل زنا باخت زوجة هل يجوز نکاح بنته بولد المزنية بالادلة القطعية؟

جواب: يجوز نکاح بنت الزاني بابن المزنية کما قال في ردالمحتار: ويحل لاصول الزاني وفروعه اصول المزني بها وفروعها . آهـ [۵] (شامي ص۲۷۹ ج۲ چاپ: مصر) .

که بالغ هلك خپلی نابالغی ښځی ته طلاقونه ورکړی نو ددی سره دوباره نکاح کولی سي اوکه نه؟ **سوال**: (۳۳۰) ديوه بالغ هلك نکاح ديوي نابالغي انجلۍ سره وسوه نو دي هلك

---

[۱] الدرالمختار علی هامش ردالمحتار کتاب البيوع فصل فی الفضولی ص۱۸۷ ج۴. ط. س. ج۳ ص۱۰۲. ظ

[۲] ردالمحتار کتاب البيوع فصل ايضا ص۱۸۷ ج۴ ط. س. ج۳ ص ۱۰۲. ظفير

[۳] ردالمحتارکتاب البيوع فصل فی الفضولی تحت قوله بيانه صبی باع مثلاً ص۱۸۷ج۴. ط.س. ج۳ص۱۰۲.

[۴] واما بنت زوجة ابيه وابنه فحلال (در مختار) وکذا بنت ابنها ولا تحرم بنت زوج الام ولا امه ولا ام زوجة الاب ولا بنتها الخ (ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۳ ج۲ ط. س. ج۳ ص۳۱). ظفير

[۵] ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۴ ج۲ ط. س. ج۳ ص۳۲. دسوال اوجواب حاصل دادي چه دزاني دلور سره دمزنيي دزوی نکاح صحيح ده. ظفير

دې نا بالغي انجلۍ ته طلاقونه ورکړل اوبل ځای یې خپله نکاح وکړه اوس دغه انجلۍ بالغه سوه نو هلك او انجلۍ دوباره نکاح کول غواړي او تراوسه ددوی دخلوت نوبت نه وو راغلی نوپه دې صورت کي ددوی دوباره نکاح جائز ده اوکه نه؟

جواب: په دې صورت کي ددوی دوباره نکاح کول صحیح دی. هکذا في کتب الفقه [1]

دښځي په موجودوالي کي دخپلي میریزی خوابني سره نکاح کول څنګه دي؟ سوال: (۳۳۱) زید دوو ښځو سره عقد کړی وو ددوهمي ښځي دعقد په وخت یوه انجلۍ دڅلورو کالو دزید دنطفي څخه وه چي دهغې په بالغیدو باندي بکر ددې سره عقد وکړی بیا زید په مرض دطاعون باندي مړ سو اوس دزید دمخکنۍ ښځي سره بکر نکاح کول غواړي دنکاح څخه مخکي دبکر دزید سره هیڅ قسم قرابت نه وو نوپه دې حالت کي بکر دزید دمخکنۍ ښځي سره چي دبکر میرزی خوابني ده نکاح کولای سي اوکه نه؟

جواب: که دغه انجلۍ چي دبکر په نکاح کي ده دزید دمخکنۍ ښځي دګیډې څخه نه وي او دزید مخکنۍ ښځه دبکر سکه خوابني نه ده نو دبکر نکاح دهغې سره صحیح ده، په درمختار کي دي: فجاز الجمع بین امرأة وبنت زوجها الخ ، درمختار . [2] فقط

دښځي داجازي څخه بغیر سړي لره دوهم واده کول صحیح دی: سوال: (۳۳۲) بی اجازته دښځی څخه خاوند لره دوهم واده کول جائزدی اوکه نه؟

جواب: خاوند دوهمه نکاح بی اجازته دمخکی ښځی څخه کولی سی دښځی څخه شرعًا داجازی اخیستو څه ضرورت نسته نکاح کیږی ([3]) خوکه دمصلحت دوجه څخه چی په دوی کی بی اتفاقی رانسی اجازه ځینی واخلی او داراضی کړی اودوهمه نکاح وکړی نو دابنه خبره ده.

دښځی دمرګ څخه وروسته ددی دمیریزی انا سره نکاح صحیح ده اوکه نه؟ سوال: (۳۳۳) زید دهندی سره نکاح وکړه لږ وخت وروسته هنده مړه سوه اوس زید دهندی دمیریزی انا سره یعنی دهندی دسکه نیکه دمنکوحی سره نکاح کولی سی اوکه نه؟

جواب: په دی صورت کی زید دخپلی مخکنی ښځی هندی متوفیه دنیکه دمنکـــــوحي

---

[1] واذا کان الطلاق بائنا دون الثلاث فله ان یتزوجها في العدة وبعد انقضائها (ردالمحتار فصل فیما تحل به المطلقة ص۳۷۸ ج۲). ظفیر

[2] الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل في المحرمات ص۳۹۱ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص۳۹. ظفیر

[3]. په قرآن کریم کی دی: فانکحوا ماطاب لکم من النساء مثنی وثلث وربع (النساء: رکوع ۱) خاوند اختیارمند دی اوپه شریعت کی دښځی داجازی هیڅ قید نسته البته داخبره شرط ده چی عدل اومساوات به کوی ځکه دباری تعالی ارشاد دی: وان خفتم ان لا تعدلوا فواحدة (النساء: رکوع ۱). ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

کونډی نکاح کولی سی. کذا فی کتب الفقه وقد قال الله تعالی: واحل لکم ماوراء ذالکم (سورة النساء: ۲۴) الآیة، ولیس فیه جمع بین المحارم الخ. فقط

دکوزدې ښځه وروسته یی زنا وکړه بیایی نکاح وکړه نوڅه حکم دی؟ سوال: (۳۳۴) دزید کوزده دعمر دلور سره وسوه زید دنکاح ښځه مخکی ددی سره زنا وکړه اوځو ورځی وروسته نکاح وسوه نودا نکاح صحیح سوه اوکه نه اودنکاح ښځه مخکی چی کمه زنا سوی ده دهغه څه کفاره ده؟

جواب: دانکاح صحیح (۱) ده اوپه مخکی یی چی کمه زنا کړیده دهغه څخه دی توبه او استغفار وکړی همدا یی کفاره (۲) ده.

چی کمه کونډه دی ښکل کړه دهغې سره نکاح صحیح ده: سوال: (۳۳۵) یو سړی یوه کونډه ښځه مچ کړه اودهغې سینه یی ونیوله اوس ددغه سړی ددې کونډی سره نکاح کول صحیح دی اوکه نه؟

جواب: ددی ښځی سره ددغه سړی نکاح شرعا صحیح ده اوچی کله دهغې ښځی سره نکاح جائزده چی دهغې سره یې زنا کړی وی نوددی سره خوپه درجه اولی جائز ده. (لو نکحها الزانی حل له وطؤها. درمختار ظفیر)

دځوانی ښځی نکاح دنابالغه هلک سره صحیح ده: سوال: (۳۳٦) یوه کونډه ښځه چی پنځلس کاله یی عمر دی ددې نکاح دشپږو کالو دیو هلك سره وسوه په داسی حالت کی نکاح صحیح سوه اوکه نه؟

جواب: چی دنابالغ ولی دانکاح کړی وی نونکاح صحیح سوه که دپنځلسو کالو یا ددی څخه دزیات عمر ښځه خپله نکاح دنابالغ هلك سره وکړی اودنابالغ دطرفه دده ولی اجازه ورکړی نونکاح صحیح کیږی (۳).

دبالغی انجلی په قول اعتماد کول اونکاح کول جائز دی: سوال: (۳۳۷) یوه ځوانه انجلۍ داورګاډې دستیشن سره پیدا سوه دتلاش کولو سره سره څه وارث یی پیدا نه سو او دا وایی چی زما نکاح نه ده سوی ددی دنکاح فکر دی ځکه چی ځوانه ده آیا ددی نکاح صحیح ده اوکه نه؟

---

(۱) لونکحها الزانی حل له وطؤها اتفاقا (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص ۴۰۱ ج۲، ط.س. ج۳ ص ۴۹). ظفیر

(۲). ولي چي په دار الحرب کي سره له ثبوته یا اقراره حد نسته، لانه لا حد بالزنا في دار الحرب (الدر المختار علی هامش ردالمحتار کتاب الحدود ص۱۹۵ ج۳، ط.س. ج۳ ص۵). ظفیر

(۳) وهوای الولی شرط صحة نکاح صغیر ومجنون (ایضا باب الولی ص۴۰۷ ج۲. ط.س. ج۳ صحیح ۵۵). ظ

جواب: په داسی حالت کی چی انجلی په خپله بالغه ده لکه چی دسوال موافق دا اوس دپنځلسو کالو ده اوموافق ددی دبیان چی ددی نکاح نه ده سوی که ددی په رضامندی سره ددی نکاح په کفوکی وسی نو دشریعت دقاعدی موافق صحیح ده (۱). فقط

دښځی دطلاق یا دمرګ څخه وروسته ددی دخور سره واده: **سوال**: (۳۳۸\) که دیوه سړی ښځه مړه سی نودا سړی دمړی سوی ښځی دخور سره نکاح فی الحال کولی سی اوکه نه، بعض عالمان ددی قائل دی چی ترڅلورو میاشتو اوتر لسو ورځو پوری نکاح نه سی کولی او ددرمختار ددی عبارت څخه استدلال کوی: ومواضع تربصه عشرون کنکاح اختها الخ. دا استدلال دمطلقه اودمتوفیه ددواړو په حق کی صحیح دی اوکه صرف دمطلقی په حق کی بعضی عالمان فی الحال نکاح صحیح وایی نوپه دی کی دچا قول صحیح دی؟

جواب : دا استدلال دمطلقی په باره کی صحیح دی اودمتوفیه په حق کی نه دی ځکه چی دمړی ښځی دخور سره دښځی دمرګ څخه وروسته سمدستی نکاح صحیح ده، کما فی الدرالمختار: فرع، ماتت امراته له التزوج باختها بعد یوم من موتها کما فی الخلاصة عن الاصل وکذا فی المبسوط لصدر الاسلام والمحیط للسرخسی والبحر والتتارخانیة وغیره من الکتب المعتمدة الخ شامی (۲) جلد ۲ صحیح ۲۸۴ باب المحرمات. فقط

داسمٰعیل واده دخپل نیکه دورور دلور سره صحیح دی اوکه نه چی دده داکا کونډه هم ده؟

سوال: (۳۳۹\) دسردار خان دری زامن دی وزیر خان، دلاور خان، منورخان دوزیر خان یو زوی واحد خان دی دده واده دمنور خان دیوې لور ظهور سره وسو اوبل زوی یی عظیم الله خان دی دده واده ددلاور خان دلور صغرٰی سره وسو، واحدخان چی واده یی دظهور سره سویدی دهغه یوزوی پیداسو اسمٰعیل خان، اوعظیم الله چی دهغه واده دصغری سره سوی وو عظیم الله خان مړسو داسمٰعیل خان واده دصغرٰی سره کیدی سی اوکه نه؟

جواب : په دی صورت کی داسماعیل خان نکاح دصغرٰی سره شرعا صحیح ده دعدی دتیریدو څخه وروسته دصغرٰی نکاح داسماعیل خان سره کیدی سی. هکذا فی کتب الفقه. فقط

(فیحرم علی الانسان فروعه الخ واصوله وهم امهاته وامهات امهاته وابائه وان علون وفروع ابویه وان نزلن فتحرم بنات الاخوة والاخوات وبنات اولاد الاخوة والاخوات وان نزلن وفروع اجداده وجداته لبطن

(۱) فنفذ نکاح حرة مکلفة بلا رضا ولی (ایضا باب الولی ص ۴۰۷ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص ۵۵). ظفیر
(۲) رد المحتار فصل فی المحرمات ص ۳۹۰ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۸. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

واحد فلهذا تحرم العمات والخالات وتحل بنات العمات والاعمام والخالات والاحوال، فتح القدیر فصل فی المحرمات ص۱۱۷ ج۳. ظفیر)

په عده کی یی واده وکی بیا جلا سول اوس دعدی خخه وروسته نکاح کولی سی اوکه نه؟

سوال: (۳۴۰) یوی کونډی ښځی دمرګ په عده کی دننه دوهمه نکاح وکړه وروسته داطلاع خخه په دوی کی تفریق اوجدایی وسوه اوس جګړه په دې کی ده چی یوعالم وایی چی ددوی نکاح دانقضاء دعدی خخه وروسته هم ناجائزده بالکل دي په خپل مینځ کی نکاح نه کوی، نودا صحیح ده اوکه نه؟

جواب: داحکم دقاضی صاحب چی ددوی په مینځ کی هیڅکله هم نکاح نه سی کیدی غلط دی دعدی دتیریدو خخه وروسته په دوی کی بیا نکاح کیدی سی، په عده کی چی دنکاح کولو کمه ګناه سویده نودهغه خخه دي توبه وکاږی اودعدی تیریدوخخه وروسته دی نکاح وکړی په دې کی شرعا خه ممانعت نسته. ([1]) فقط

چی جبراً اجازه ورکړی نوهم نکاح کیږی: **سوال:** (۳۴۱) یوی کونډی ښځی خپله نکاح دزید سره کول وغوښتل خوددی ورور اونیکه ددی خخه جبرا اجازت واخیستی اودبکر سره یی ورته نکاح وکړه وروسته بیا ښځی په عدالت کی درخواست وکی چی زما نکاح جبراً سویده ددی وجه خخه دلته نه اوسیږم غرض داچی مقدمه جرګی ته راغله اودبکر خخه فارغ خطی واخیستل سوه اودښځی نکاح دزید سره وسوه نوچی کمه نکاح دبکر سره سوی وه هغه جائزده اوکه نه؟

جواب : ددی کونډی نکاح چی دبکر سره سوی وه صحیح سوی وه ځکه چی نکاح په اکراه سره هم کیږی: کما استدل علیه الفقهآء ([2]) بقوله ﷺ ثلث جدهن جد وهزلهن جد الحدیث ([3]) وعد ﷺ منها النکاح. بیا کله چی دبکر خخه فارغ خطی واخیستل سوه نو دغه ښځه دنکاح خخه دباندی سوه اوس که ددې نکاح دزید سره دعدی دتیریدو خخه وروسته سوی وی نوصحیح ده اوکه په عده کی وی نوباطله ده، الاان تکون غیر مدخولة.

دعمر نکاح دده دوورور دښځی دلور سره صحیح ده اوکه نه؟ **سوال:** (۳۴۲) خه فرمایی علماء دین اومفتیان دشرع متین په دې مسئله کی چی زید اوعمر دواړه سکه ورونه دی

([1]). اما نکاح منکوحة الغیر ومعتدته الخ لم یقل احد بجوازه فلم ینعقد اصلا (ردالمحتار ص۴۸۲ ج۲، ط.س. ج۳ ص۱۳۲). ظفیر

([2]). اذ حقیقة الرضا غیر مشروطة فی النکاح لصحته مع الاکراه والهزل رحمتی (رد المحتار کتاب النکاح ص ۳۷۳ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۱). ظفیر

([3]) مشکوٰة باب الخلع والطلاق ص ۲۸۴. ظفیر

اوهنده دزید منکوحه ده چی زینب یې دځان سره راوستله چی دهندی څخه دخالد لور ده اوس دزید ورور عمر دزینب سره نکاح کول غواړی، نودا عقد جائزدی اوکه نه؟ بینوا وتؤجروا.

جواب: دعمر نکاح دزینب سره چی دا دزید ربیبه ده صحیح ده ولي چي زینب یوازي پر زید باندي حرامه ده ولي چي دا دهغه بچندره ده: کما قال الله تعالیٰ: وربائبکم اللاتی فی حجورکم من نساء کم اللاتی دخلتم بهن الخ، وکماقال الله تعالیٰ: واحل لکم ماوراء ذالکم ([1]). فقط

دمزنیه دزوی سره دزانی دخور نکاح صحیح ده اوکه نه؟ سوال: (۳۴۲\) یوسړی دبل دمنکوحی سره زنا کوله، آیا دزانی دخور او دمزنیې دزوی په خپل مینځ کی نکاح کیدی سی؟

جواب: دزانی دخور نکاح دمزنیه منکوحة الغیر دزوی سره شرعًا جائز ده، لقوله تعالیٰ: واحل لکم ماوراء ذالکم ([2]). ظفیر

ناواده سوی کافره مسلمانه سوه نو دهغې نکاح صحیح ده: **سوال**: (۳۴۴\) یوه ښځه مسلمانه سوه اوپه حالت دکفرکی ددی نکاح نه وه سوی نوپه مسلمانیدو سره ددی نکاح صحیح ده اوکه نه؟

جواب: ددی نکاح داسلام څخه وروسته سمدستی دیو مسلمان سره صحیح ده. کذافی الدرالمختار. [3]

دخاله دلور دلور سره واده صحیح دی: **سوال**: (۳۴۵\) دخاله دلور دلور سره نکاح صحیح ده اوکه نه؟

جواب: جائزده ([4]).

دمیرنی مور دزوی دخپلی لور سره نکاح صحیح ده اوکه نه؟ سوال: (۳۴۶\) دزید میرنی مور چی کونډه سوه اودي بل ځای نکاح وکړه اوددی زوی پیداسو نوزید ددغه هلك سره دخپلی لور نکاح کولی سی اوکه نه؟

جواب: دانکاح صحیح ده. [5]

([1]). و([2]). سورة النساء : ۲۴. ظفیر

[3] ومن هاجرت الینا مسلمة الخ فیحل تزوجها (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب النکاح ص۵۳۸ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص۱۹۳). ظفیر

([4]) وتحل بنات العمات والاعمام والخالات والاخوال (فتح القدیر في المحرمات ص۱۱۷ ج۳). ظفیر

[5] فلا تحرم بنت زوجة الابن الخ ولا بنت زوجة الاب (البحر الرائق فصل في المحرمات ص۱۰۰ ج۳ ط.س. ج۳ =

Maktaba Tul Ishaat. com

هنده مسلمانه سوه او دزيد سره يې واده وکړى خو هنده دهندوانو په طريقه اوسيږي نو ددې څه حکم دى؟ **سوال**: (۳۴۷) دزيد او دهندې چې كونډه ده دڅه زمانې راهيسي ناجائز تعلق وو زيد دتعشُّق په وجه هنده چې هندو وه ددوو سړيانو په وړاندې مسلمانه کړه او ددوى په وړاندې يې ورسره نكاح وكړه اوس هنده دخاندان دبدنامۍ دوجې اسلام پټ ساتي او دخپلو پخوانيو طريقو پابنده ده نو آيا دهندې اسلام راوړل شرعاً دقبول وړ دي اوکه نه؟ او داسي نكاح جائزه ده اوکه نه؟

جواب: دهندې اسلام معتبر او صحيح دى اوددې سره دزيد نكاح هم صحيح ده [1] (باقي پرهنده باندې دهندوانو دطريقې پرې ښوول او داسلامي طريقې خپلول فرض دي. ظفير)

دوو سكه خويندوسره يې نكاح وكړه ددوى داولاد په خپل مينځ كې نكاح جائز ده اوکه نه؟

سوال: ديوه سړي په نكاح كې دوې خويندې دي نو ددوى داولاد په خپل مينځ كې نكاح صحيح ده اوكه نه؟

جواب: دوې خويندې په نكاح كې جمع كول حرام دي په دوى كې دمخكنۍ نكاح صحيح ده ددويمې خور نكاح چې وروسته سويده هغه صحيح نه سوه [2] او ددې سړي اولاد چې دمخكنۍ ښځې څخه سويدى ددې نسب ثابت دى او ددوهمې څخه يې چې كم اولادوسو نو دهغوى نسب ثابت نه دى او ددواړو نكاح به دشرطونو موافق صحيح وي. [3]

دكونډې مامې سره نكاح: **سوال**: (۳۴۹) كونډه هنده چې دبكرپه يورشته سره يعنې چې دپلار

= ص۹۷) كله چي په خپله دده لپاره حرامه نه ده نودده دزوى لپاره په اولى درجه حرامه نه ده بلكه جائزده. ظفير

[1] ينعقد النكاح بالايجاب والقبول الخ عند حرين بالغين او حر وحرتين عاقلين بالغين مسلمين (البحر الرآئق كتاب النكاح ص ۸۷ ج۳ ط.س. ج۳ ص۸۱). ظفير

[2] ولا يجمع بين اختين نكاحا ولا يملك يمين وطيا (هدايه فصل في المحرمات ص۲۷۲ ج۲) وحرم الجمع بين المحارم نكاحاً اى عقداً صحيحا وعده ولو من طلاق بائن (درمختار) اذا تزوجهما في عقد واحد فانه لا يكون صحيحا قطعا ولا فيما اذا تزوجهما على التعاقب وكان نكاح الاولى صحيح فان نكاح الثانية والحالة هذه باطل قطعاً (ردالمحتار فصل في المحرمات ص۳۹۰ ج۲ ط. س. ج۳ ص۳۸). ظفير

[3] كه دا نكاح يوه په بلي پسې سوى وي نوجواب همدغه دى كم چي مفتي صاحب وركړيدى، ليكن كه يو ځاى نكاح سوي وي نو ددواړو داولاد نسب ثابت دى او ددوى په مينځ كي واده په هيڅ قسم صورت سره نه دى صحيح ، بلكه په مخكني صورت كي هم دا داحتياط خلاف ده: وعدة المنكوحة نكاحا فاسدا فلا عدة في باطل وكذا موقوف قبل الاجازة احتياج لكن الصواب ثبوت العدة والنسب بحر (درمختار) قوله نكاحاً فاسداً هى المنكوحة بغير شهود ونكاح امرأة الغير بلا علم بانها متزوجة لنكاح المحارم مع العلم لعدم الحل فاسد عند الامام خلافاً لهما فتح الخ قلت: ويشكل عليه ان نكاح المحارم مع العلم بعدم الحل فاسد كما علمت معه انه لم يقل احد من المسلمين بجوازه وتقدم في باب المهر ان الدخول في النكاح موجب للعدة وثبوت النسب ومثل له في البحر (ردالمحتار باب العدة ص۸۳۵ ج۲ ط. س. ج۳ ص۵۱۲). ظفير

یی دماما لور ده ترور هم ده اوسکه مامی یی هم ده اودبکر دمړی ښځی خاله هم ده نوآیا بکر دهندی سره نکاح کولی سی اوکه نه؟

جواب: دبکر ماما که مړسوی وی اویاده طلاق ورکړی وی اوعده تیره سوی وی نودبکر نکاح په صورت مذکوره کی دهندی سره صحیح ده، لقوله تعالی: واحل لکم ماوراء ذالکم ، الآیة (النسآء: ۲۴).

دښځی دمړګ څخه وروسته ددی دوریری سره نکاح صحیح ده اوکه نه؟ **سوال**: (۳۵۰) دزید دښځی انتقال وسو اوس دزید نکاح دمرحومی دورور دلور سره صحیح ده اوکه نه؟

جواب: دمړی ښځی دوریری سره دزید نکاح جائزده ځکه چی دترور اودوریری په یووخت کی جمع کول ناجائزدی اوچی کله ترور مړه سوه اودزید په نکاح کی پاته نه سوه نوددی مرحومی دوریری سره دزید نکاح جائزده (ولا یجمع بین المرأة وعمتها. هدایه باب المحرمات. ظفیر)

دخلوت څخه مخکی یی طلاق ورکی نوبغیر دعدی څخه نکاح صحیح ده: **سوال**: (۳۵۱) هنده نابالغه په ولایت دولی دزید سره په نکاح سوه اوهم دنابالغتوب په حالت کی زید داپریښوولـه اوبل وطن ته ولاړی نوچی کله هنده بالغه سوه نودزید دسکه کشر ورور عمر سره یی ناجائز تعلق جوړکی اوزید دنکاح دوخت څخه دهندی موصوفه سره هیڅ تعلق نه وو ساتلی په ډیرو پوهولو اوس په طلاق راضی سو نوآیا هنده دطلاق څخه وروسته بغیر دعدی دتیریدو څخه دعمر مذکور سره عقد کولی سی اوکه نه؟

جواب: که زید هندی ته اوس طلاق ورکی اوزید دهندی سره وطی اوخلوت نه وی کړی نوبغیر دعدی دتیریدو څخه دهندی نکاح دعمر سره صحیح ده اوکه زید خلوت کړی وی نودعدی څخه وروسته نکاح کیدی سی. [1] فقط

داکا دزوی واده دوراره دلور سره صحیح دی: **سوال**: (۳۵۲) دوی خوندی دی یوه داکا په نکاح کی ده اودوهمه دوراره په نکاح کی ده دیوې خور لور پیدا سوه اودبلی زوی دی، نو ددوی دواړو نکاح یو دبل سره کیدی سی اوکه نه؟

جواب: کیدی سی. کما قال الله تعالی: واحل لکم ماوراء ذالکم ، الآیة [2] .

په نامناسبو شرطونو چی کمه نکاح وسی هغه صحیح ده اوکه نه؟ **سوال**: (۳۵۳) که یوه ښځه خپله نکاح دیوچا سره په داسی شرطونو وکړی چی په هغه کی داراز پټ وی چی ددی

---

[1]. قال لزوجته غیر المدخول بها انت طالق ثلاثا وقعن وان فرق بانت بالاولی لا الی عدة (الدرالمختار علی هامش رد المحتار باب طلاق غیر المدخول بها ص۲۲۳ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۸۴ – ۲۸۲). ظفیر

[2] سورة النساء : ۲۴. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

تعلقات ناجائزه چې دیوسړی سره مخکې دنکاح ښځه دی هغه به دنکاح ښځه وروسته هم وی اودا راز دخاوند ښځه پټ وساتی اوپه مهملو خبروکې دهغه ښځه ددې اقرار واخلی نوداسی نکاح چې ددی غرض اوبنیاد یوسړی ددهوکې په دام کې منبلول اودده ښځه مال حاصلول مقصود وی نودابه شرعًا جائزوی اوکه نه؟ اوددی راز دمعلومیدو ښځه وروسته خاوند لره څه کول پکاردی؟

جواب: نکاح صحیح سوه [۱] باقی چې کمه وعده دده ښځه په دی دهوکه اخیستل سویده داطلاع ښځه وروسته به پرهغه کار بندیز وی.

جبرا چې کمه نکاح وسوه نوددی څه حکم دی؟ **سوال**: (۳۵۴) دزید لور عمر وتښتوله او په بل ځای کې یې نکاح وکړه دزید په فریاد باندی کلیوالو دعمر په پلار اوپه بالغه خور دعمر جبر او زبردستی وکړه ددواړو ښځه یې اجازه دنکاح واخیسته اودعمر دخور نکاح یې دزید دزوی سره وکړه په دی صورت کې نکاح دمکروه صحیح ده اوکه نه؟

جواب: فقهاؤ تصریح کړیده چې په اکراه سره نکاح صحیح ده پرسړی باندی اکراه وی او که پرښځې اوهمدا صحیح ده ددی وجه ښځه په صورت مسئوله کې نکاح عند الاحناف صحیح سوه. کما فی الشامی بل عباراتهم مطلقة فی ان نکاح المکره صحیح کطلاقه وعتقه مما یصح مع الهزل ولفظ المکره شامل للرجل والمرأة الخ شامی [۲] ص ۲۷۱ ج۲. اقول وفی الحدیث ثلاث جدهن جد وهزلهن جد الحدیث، وعد ﷺ فیهن النکاح. [۳] فقط

دغائب سره یې نکاح وکړه نوڅه حکم دی؟ **سوال**: (۳۵۵) زید دهندی نکاح دخپل زوی بکر عاقل بالغ غائب سره وکړه چې لیری ملازم دی. ددوو درو میاشتو ښځه یې خط او تنخواه هم نه ده راغلی نوآیا دنکاح مذکور مخکې درد یا دقبول ښځه په قول سره وی اوکه په فعل هنده رجوع کولی سی اوکه دوهم ځای نکاح وکړی نوآیا نکاح بات به نکاح موقوفه باطله کړی: والملك البات اذا ورد علی الموقوف ابطله، شامی جلد رابع ص ۱۴۲. اوپه وخت دعقد کې ژوند اومرګ مشکوك وو. اودنکاح ښځه وروسته هم یوه میاشت تیره سوه اوهیڅ خبر رانغی نوپه داسی صورت کې بکر عند العقد مجیز کیدی سی اوکه نه؟

---

[۱] ولکن لا یبطل النکاح بالشرط الفاسد وانما یبطل الشرط دونه یعني لوعقد مع شرط فاسد لم یبطل النکاح بل الشرط (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص ۴۰۵ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۵۳). ظفیر

[۲] رد المحتار کتاب النکاح ص ۳۷۳ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۱. ظفیر

[۳] مشکوٰة باب الطلاق ص ۲۸۴. ظفیر

جواب: هنده دخپل ایجاب څخه مخکی دبل قبول ترڅو چی دبکر دقبول اودرد علم نه وی رجوع نه سی کولی اونه بل ځای نکاح کولی سی قال ﷺ ثلث جدهن جد وهزلهن جد الحدیث (۱) ولعدم جریان المساونة فی النکاح بخلاف البیع. اودبکر مرګ چی ترکمه متحقق نه وی یا دقاعدی دمفقود مطابق دده دمرګ حکم ونه سی ترهغه پوري دی مجیز کیدی سی.

ښځه دخاوند دزوی سره دخپلی لور نکاح کولی سی اوکه نه؟ سوال: (۳۵۶) یوسړی دیوی کونډی ښځی سره نکاح وکړه ددی دمخکنی خاوند څخه یوه لور ده اوس داسړی مړ سو دده یو زوی دی اوس که داهلك ددغه انجلی سره نکاح کوی نودا صحیح ده اوکه نه؟

جواب: که ددی سړی دازوی دبلی ښځی څخه وی یعني ددی کونډی څخه نه وی چی ددی دالور دمخکنی خاوند څخه ده نونکاح ددی دواړو صحیح ده (۲) اوکه دازوی ددی سړی ددی ښځی څخه وی چی دا انجلی یی هم لورده نوبیا ددوی نکاح صحیح نه ده (۳).

دیو دوه طلاقو څخه وروسته دوباره نکاح کولی سی اوکه نه؟ سوال: (۳۵۷) یوحافظ دیوی ښځی سره نکاح وکړه اوددی کالی یی خرڅ کړه اوحج ته ولاړی بیرته چی راغی نودې ته یی طلاق ورکی اودکور څخه یی وایستله اوس څو ورځی وروسته یی ورسره بیا نکاح وکړه جائزده اوکه نه؟

جواب: دوباره نکاح کول ددی سره جائزده (۴) (که دری طلاقه یی نه وی ورکړی. ظفیر)

دایی وویل چی که دفلانۍ سره نکاح وکړم نودخپلی لور سره به نکاح کوم بیایی ورسره نکاح وکړه صحیح ده اوکه نه؟ سوال: (۳۵۹) زید عمرته وویل چی که تا دهندی سره عقد وکی نوګویا دخپلی لور سره عقد کوی زید داقبوله کړه څو ورځی وروسته یی دهندی سره عقد وکی نوپر عمر څه کفاره سته اوکه نه؟

جواب: دعمر داخبره خطاده ددی شرعا هیڅ اعتبار نسته نه یی څه اثر پرحرمت دنکاح دهندی سته نوکه عمر دهندی سره نکاح وکړه نونکاح صحیح سوه اوپرعمر هیڅ نسته.

دتعلیق دنکاح بالشرط مفهوم: **سوال**: (۳۶۰) فقهاء لیکی چی په تعلیق کي دنکاح په شرط

---

(۱) مشکوٰة باب الطلاق ص ۲۸۴. ظفیر

(۲) واما بنت زوجة ابیه اوابنه فحلال (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص ۳۸۳ ج۲. ، ط.س. ج۳ ص ۳۱). ظفیر

(۳) ځکه چي په دې صورت کی دواړه حقیقي ورور اوخور دی دی اودخور سره نکاح حرامه ده: حرمت علیکم امهاتکم وبناتکم واخواتکم (سورة النساء ۴). ظفیر

(۴) وینکح مبانته بما دون الثلاث فی العدة وبعدها بالاجماع (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب الرجعة مطلب فی العقد علی المبانة ص۷۳۸ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۴۰۹). ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

پوری به شرط لغو وی اونکاح به صحیح وی ددی څه معنیٰ ده چی آیازید دخپلی لور واده په دی شرط وکی چی ناکح دنکاح څخه وروسته دوهم واده یافلانی کاروکی نودابه طلاق وی آیا ددی شرط په واقع کیدو سره طلاق واقع کیږی اوکه نه؟ که واقع کیږی نو دشرط دلغو کیدو څه معنیٰ ده؟

جواب: دتعلیق دنکاح بالشرط دامعنی ده چي نکاح په یوه شرط پوري معلقه کړي مثلا داچي که زما پلار راضی وی نوما نکاح کړیده اوکه هغه لغوه کړه نکاح به نه وی اوکه خاوند دنکاح څخه وروسته په یوشرط باندی طلاق معلق کی نوداتعلیق دطلاق بالشرط دی، نه تعلیق دنکاح کماهو ظاهر فی الدرالمختار: والنکاح لایصح تعلیقه بالشرط کتزوجتك ان رضی ابی لم ینعقد (۱). فقط

دورور دبالغی کونډی سره فورا نکاح وکړی اوکه دعدی دختمیدو څخه وروسته: سوال:

(۳۲۱) دزید نکاح دیوي نابالغی انجلۍ سره وسوه بیا شل ورځی وروسته زید مړسو دزید ورور ددی سره سمدستی نکاح کولی سی اوکه دعدی دتیریدو ضرورت سته؟

جواب: دمرګ عده لس ورځی څلور میاشتی تیرول ضروری دی ددی څخه وروسته نکاح کیدی سی په عده کی نکاح صحیح نه ده په درمختار کی دی: والعدة للموت اربعة اشهر الخ وعشر مطلقا وطئت ام لا ولو صغیرة الخ . (۲)

که یې وویل چي که دفلانۍ سره مي نکاح وکړه نودمور سره به نکاح وکړم ددی څخه وروسته ددی سره نکاح جائزده: سوال: (۳۲۲) دزید نکاح دماما دلور جمیلی سره کیدو والا ده خودڅه وجه څخه زید قسم واخیستی چی که زه دجمیلی سره نکاح وکړم نوګویا دخپلی مور سره نکاح کوم نودزید نکاح دجمیلی سره کیږی اوکه نه؟

جواب: دقسم په وجه دزید نکاح دده دماما دلور جمیلی سره حرامه نه ده بلکه نکاح مذکوره شرعا جائزده.

دمرتد کیدو څخه وروسته به ښځه دوباره اسلام راوړی نونکاح کولی سی اوکه نه؟ سوال:

(۳۲۳) یوی ښځی اسلام پریښوی اوعیسایی سوه څوکاله وروسته یی بیا اسلام راوړی ددی ښځی دخپل خاوند سره دنوی نکاح دپاره دطلاق اخیستو ضرورت سته او که نه بی طلاقه نکاح کولی سی؟

---

(۱) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص ۴۰۵ ج۲، ط.س. ج۳ ص ۵۳. ظفیر

(۲) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب العدة مطلب فی عدة الموت ص۸۳۰ ج۲. ط.س. ج۳ ص۵۱۰ واما نکاح منکوحة الغیر ومعتدته لم یقل احد بجوازه فلم ینعقد اصلا (رد المحتار باب العدة ص ۸۳۵ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۵۱۲). ظفیر

جواب: په دی صورت کی بی طلاقه داول خاوند سره دوهمه نکاح کولی سی. (مگر هلته چی دری حیضه تیر سی. ظفیر) ([1]).

ددیرش کلنی کوںدی نکاح داوو کالو دهلک سره صحیح ده اوکه نه؟ سوال: (۳۲۴/۱) ددیرشو کالویوه کونډه ده ددی‌نکاح ددی‌په رضادیوهلك نابالغ اوه کلن‌سره وسوه‌جائزده اوکه نه؟

جواب: که ددی ښځی په رضامندی سره دنابالغه هلك ولی دنابالغ دطرفه څخه دده نکاح وکړي نوبیا نکاح صحیح ده. ([2]) فقط (گواکي دداسي نامناسبه چاسره په دې زمانه کي نکاح صحیح نه ده).

دښځی دخور سره دزوی نکاح صحیح ده اوکه نه؟ سوال: (۳۲۵/۱) زید دکلثوم سره نکاح وکړه خلیل اوعمر دوه زامن یی پیدا سول کلثوم مړه سوه بیازید دخیر النسآء سره نکاح وکړه دخیر النساء دسکه خور رابعه سره دخلیل نکاح جائزده اوکه نه؟

جواب: دخلیل نکاح په دې صورت کی درابعې سره جائز ده. ([3]) فقط

پردی انجلۍ ته دسکه لور ویلو څخه وروسته هم ددی سره نکاح کولی سی؟ سوال: (۳۲۶/۱) دزید ناجائز تعلق دیوی ښځی سره وو په دی باندی زید رسوا سو نودالله ﷻ سره یی پخه وعده وکړه چی دا ښځه زما دسکه لور پشان ده که زه ددی سره عقد وکړم نوگویا دخپلی لور سره عقد کوم څلور میاشتی وسوی چی دمذکوره ښځی خاوند مړسو نوزید ددی ښځی سره نکاح کولی سی اوکه نه؟

جواب: زید ددی ښځی سره نکاح کولی سی شرعاً داامر صحیح دی پردی ښځی به دنکاح څخه وروسته طلاق نه عائد کیږی.

دنکاح څخه وروسته دښځی انکار: **سوال**: (۳۲۷/۱) دیوی ښځی نکاح دیوسړی سره وسوه په بله ورځ دخلگو په لمسون دا ښځه منکره کیږی چی زما نکاح زما درضا څخه بغیر جبراً سویده نوآیا دانکاح صحیح ده اوکه نه؟

جواب: په دی صورت کی نکاح صحیح سوه ځکه چی په زور اوجبر په ایجاب او قبول سره هم نکاح کیږی ([4]).

([1]). ولو أسلم أحدهما أي أحد المجوسيين أو امرأة الكتابي ثمة أي في دارالحرب لم تبن حتى تحيض ثلاثا وتمضي ثلاثة أشهر قبل إسلام الآخر إقامة لشرط الفرقة مقام السبب وليست بعدة لدخول غير المدخول بها (الدر المختار على هامش ردالمحتار باب النكاح الكافر ص۵۳۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص۱۹۱). ظفیر

([2]) ځکه چي دعمر دفرق هیڅ قید نسته چی مسلمان ښځه اوسړی وی اوایجاب او قبول اوشاهدان وی. ظفیر

([3]) واما بنت زوجة ابيه او ابنه فحلال (الدر المختار على هامش ردالمحتار باب في المحرمات ص۳۸۳ ج۲، ط.س. ج۳ ص۳۱) کله چي دپلار دښځي دلور سره نکاح جائز ده نودهغې دخور سره خوپه درجه اولی جائز ده، بله یې هیڅ وجه دحرمت نسته، واحل لكم ما وراء ذلكم، سورة النساء : ۲۴. ظفیر =

Maktaba Tul Ishaat. com

(مگر داپه دی صورت کی چی ښځی ایجاب اوقبول کړی وی اوکه داسی نه وی بلکی دښځی درضا معلومولو څخه بغیر ولی یافضولی نکاح وکړه نونکاح ونه سوه. ظفیر)

کافره چی مسلمانه سوه ددی سره نکاح: **سوال**: (۳۶۸\) یوه کافره ښځه مسلمانه سوه اودیو مسلمان سره یی دمخکی څخه ناجائز تعلق وو نوددی نکاح په ایامو دعده کی جائز ده اوکه نه؟

جواب: که ددی ښځی خاوند په حالت دکفر کی نه وو نو داسلام څخه وروسته بی دعدی تیرولو څخه یی هم نکاح جائزده ([1]).

چی کمه ښځه دی مچ کړه دهغې دلور سره نکاح صحیح ده اوکه نه؟ سوال: (۳۶۹\) درحیم بخش خیال دی چی ده یووار دخپلی مامی بی بی صغری څخه مچه اخیستی وه یا دشهوت دوجه اویاپه تیوکه کی خویقین یی نه دی صرف احتمال دی. صغرٰی وایی چی داسی بالکل نه دی سوی نودرحیم بخش نکاح دبی بی صغری دلور سره جائزده اوکه نه؟

جواب: په دی صورت کی درحیم بخش نکاح دبی بی صغرٰی دلور سره جائزده ([2]).

دانجلی څخه روپی اخیستل اونکاح کول: **سوال**: (۳۷۰\) دیو سړی نکاح مقرره سوه بیا معلومه سوه چی انجلی کوچنی ده بیا ددی انجلی په بدله کی یې ورته بله انجلی مقرره کړه او دانجلی سره یی دوه سوه روپی ورکړی نودا صورت جائزدی اوکه نه؟ یعنی انجلی یې هم ورکړه اودوه سوه روپی هم؟

جواب: که ددوهمی انجلی اولیاء راضی وی نونکاح صحیح ده اودوه سوه روپی حرامي دي دا رشوت دی اوددی واپس کول پکاردی اودمخکی انجلی چی کم اولیاء دی هغوی ته ددی نکاح اختیار دی چی کم ځای یی مرضی وی هلته دی نکاح وکړی اوچی دچاسره یی نکاح مقرره سوی وه اوبیا نکاح ونه سوه نودده اختیار پردی انجلی نسته اونه داپه بدل کی ورکولی سی داجهالت ([3]) دی.

داستاذ یادپیر دښځی سره نکاح صحیح ده: **سوال**: (۳۷۱\) دخپل استاذ یادپیر دکونډی سره نکاح کول جائزدی اوکه نه؟ زید دیته ناجائز وایی نوزید مصیب دی اوکه خطاء؟

([4]) ان نکاح المکره صحیح کطلاقه وعتقه مما یصح مع الهزل ولفظ المکره شامل للرجل والمرأة (رد المحتار کتاب النکاح ص۳۷۳ ج۲. ط.س.ج ۳ ص ۲۱). ظفیر

([1]) ولواسلم احدهما ثم لم تبن حتٰی تحیض ثلاثة اشهر قبل اسلام الاخر (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب نکاح الکافر ص۵۳۲ ج۲ .ط.س.ج۳ ص۹۱) خوکه خاوند یې دسره نه وو نوبیا دعدی دتیرید و ضرورت نسته. ظ

([2]) ځکه چی په احتمال سره هیڅ حکم نه ثابتیږی. ان الیقین لایزول بالشك. ظفیر

([3]) اذا کان احد العوضین اوکلاهما محرمان لبیع فاسد ... وکذا اذاکان غیرمملوك کالحر (هدایه ص۴۹ ج۳). ظ

جواب: دمړ استاذ یاپیر دکونډې سره دشاګرد یادمریدنکاح کول صحیح دی لقوله تعالٰی بعد بیان المحرمات: واحل لکم ماوراء ذالکم (۱) نودزید قول غلط دی اوزید په دی کی په خطاء دی.

دمنکوحی دپلار دکونډې سره نکاح جائز ده اوکه نه چی کمه دمنکوحی مورنه ده: **سوال**: (۳۷۲) شیر محمد دخپلی لور نکاح دخپل وراره محمد مراد سره وکړه حال دادی چی د شیر محمد دوی ښځی دی، شیر محمد مړسو نومراد دخپل دخسر دښځی سره چی دده سکه خوابنی نه ده نکاح کولی سی اوکه نه؟

جواب: دمحمد مراد نکاح دشیر محمد دښځی سره چی دده خوابنی نه ده جائزده (۲).

دحلالی په نیت دطلاقی سوی ښځی سره نکاح جائزده اوکه نه؟ سوال: (۳۷۳) دحلالی دپاره که زید دبکر دمطلقی سره په دی نیت نکاح وکړه چی دمباشرت څخه وروسته به طلاق ورکوم نوپه داسی حالت کی نکاح جائزده اوکه نه؟

جواب: نکاح جائزده (۳) (خوپه دي نیت سره نکاح کولو ته په حدیث کی بد ویل سویدی (۴).

دغیر مدخوله سره ددری طلاقو څخه وروسته دوباره نکاح: **سوال**: (۳۷۴) یوسړی خپلی ښځی ته دری طلاقه ورکړل خودغه سړی وایی چی خلوت صحیحه نه دی سوی اودی دهغې سره دوباره عقد کول غواړی نودا ښځه ده لره حلاله ده اوکه نه؟

جواب: چی وطی اوخلوت صحیحه نه دی سوی نوبی له حلالی مخکی خاوند ددی سره نکاح کولی سی (۵) ځکه چی غیر مدخول بها ته یې دری طلاقه جلا جلا ورکړی نودا په یوه طلاق بائنه کیږی اوباقی دوه طلاقه نه واقع کیږی کذا فی کتب الفقه (۶).

ښځه او ددی دخاوند لور په یوه نکاح کی جمع کول څنګه دی؟ سوال: (۳۷۵) یوه ښځه او ددی دخاوند لور چی دبلی ښځی څخه وی دواړه په یوه نکاح کی جمع کوی سی اوکه نه؟

---

(۱) سورة النساء: ۲۴. ظفیر

(۲) واحل لکم ماوراء ذالکم (سورة النسآء: ۲۴). ظفیر

(۳) وکره التزوج للثاني تحریما لحدیث لعن المحل والمحلل له بشرط التحلیل الخ وان حلت للاول لصحة النکاح وبطلان الشرط الخ اما اذا اضمر ذلك لا یکره وکان الرجل ماجوراً لقصد الاصلاح وتاویل اللعن (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب الرجعة ص۷۴۳ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۴۱۴). ظفیر

(۴) فلفظ الحدیث کما فی الفتح لعن الله المحلل والمحللة (ردالمحتار ص۷۴۳ ج۲ ط.س. ج۳ ص۴۱۴). ظفیر

(۵) من طلق امرأته قبل الدخول بها ثلاثا فله ان یتزوجها بلاتحلیل قوله ثلاثا ای ثلاث طلقات متفرقات (رد المحتار ص ۷۳۹ ج۲. ط.س. ج۳ ص۴۱۰ باب الرجعة). ظفیر

(۶) قال لزوجته غیر المدخول بها انت طالق وقعن الخ وان فرق بانت بالاولی ولم تقع الثانیة الخ (باب طلاق غیر المدخول بها ص۲۲۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص۲۸۴ - ۲۸۲). ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

جواب: هو! جمع کولی یې سی. کذاصرح به فی الدرالمختار لعدم علة الحرمة ([1]).

دنکاح فسخ کولو څخه وروسته سمدستي نکاح کله جائزده؟ سوال: (۳۷۶\) یوامام دمسجد یوه نکاح وتړله دډوډۍ وړلو څخه مخکي مخکي په طرفینو کي ټکر وسو اوپه همدغه ورځ دماښام څخه وروسته په جرګه کی فسخ دنکاح وسوه بیا ددی ښځی نکاح موافق دشرع وسوه نوایا دا نکاح جائزده اوداسی نکاح تړونکی امام دجومات کیدی سی؟

جواب: که خاوند طلاق ورکړی وی او مخکی ددخول اودخلوت څخه طلاق سوی وی نو بی دعدی څخه دوهمه نکاح ددی ښځی صحیح ده اوکه مخکنی خاوند طلاق نه وی ورکړی اوجرګی دخپل ځان څخه طلاق ورکړی نو داطلاق واقع نه سو په دی صورت کی دوهمه نکاح ددی ښځی صحیح نه ده اوچاچی سره دعلمه دانکاح تړلي وی نوهغه لائق دامام جوړولو نه دی ([2]).

دماما دطلاقی سوی ښځی سره واده جائزدی اوکه نه؟ سوال: (۳۷۷\) عیدو نومي شخص خپلی ښځی ته طلاق ورکی عیدو چی دعبدالله په رشته کی ماما کیږی نو دعبدالله نکاح دعیدو دطلاقی سوی ښځی سره جائزده اوکه نه؟

جواب: په دی صورت کی دعبدالله نکاح دعیدودطلاقی سوی ښځی سره دعدې دتیریدو څخه وروسته چی دری حیضونه دی جائز ده ([3]).

هغه وراره چی په زوی یی نیولی وی هغه داکا دکونډې سره نکاح کولی سی اوکه نه؟ سوال:

(۳۷۸\) زید بی اولاده مړسو اوده خپل وراره په زوی نیولی وو دزید دمرګ څخه وروسته دده ښځه کریمه ددی متبنٰی زوی سره نکاح کول غواړی جائزدی اوکه نه؟

جواب: دزید دکونډې نکاح دزید دمتبنی سره شرعا صحیح ده ځکه چی په سبب دنص قطعی دزید متبنٰی دزید زوی نه دی، کما قال الله تعالی: وما جعل الله ادعیاءکم ابناءکم (سورة الاحزاب).

ترجمه: الله ﷻ هغه کسان چی تاسی په زامنو نیولی دی زامن نه دی ګرځولی یعنی متبنی دزوی په حکم کي نه دی ددی وجه څخه په موجب دنص: واحل لکم ماوراء ذٰلکم ([1])، نکاح په مینځ دمتبنی دزید او دښځی دمړ زید صحیح ده.

([1]) فجاز الجمع بین امرأة وبنت زوجها (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۳۹۱ ج۲. ط. س. ج۳ ص ۳۹). ظفیر

([2]) اما نکاح منکوحة الغیر ومعتدته الخ فلم یقل احد بجوازه اصلا (رد المحتار باب العدة ص۸۳۵ ج۲، ط.س. ج۳ ص ۵۱۲، مطلب فی النکاح الفاسد والباطل). ظفیر

([3]) واحل لکم ماوراء ذالکم (سورة النساء:۲۴). ظفیر

دنصراني ښځې سره نکاح صحيح ده اوکه نه؟ سوال: (۳۷۹) ددی زمانی داهل کتابو مثلا دنصرانی ښځی سره نکاح صحیح ده اوکه نه؟

جواب: صحيح ده کما قال فی الدرالمختار: وصح نکاح کتابية وان کره تنزيها مؤمنية بنبی مرسل مقرة بکتاب منزل وان اعتقدوا المسيح (۲) الها وفی الشامی ولکن بالنظر الی الدليل ينبغي ان يکون الاکل والتزوج الخ قال في البحر وحاصله ان المذهب الاطلاق لما ذکر شمس الائمة في المبسوط من ان ذبح النصراني حلال مطلقا سواء قال بثالث ثلاثة او لا لاطلاق الکتاب ههنا الخ باب المحرمات (۳) جلد ۲.

ليکل سوی شرطونه خطا دی او نکاح صحيح ده: سوال: (۳۸۰) زيدلاندينی مضمون دليکلو دپاره بکر ته وايی:

۱. دمهر دبخښلو حق به انجلی ته نه وی بلکی مور اوپلار ددې ته به وی.

(۲) دخاوند دوه رشته داران به لس روپی په خپله ذمه واخلی.

ايا ددی شرطونو سره صحيح ده نکاح، اوداسی شرطونه واجب العمل دی.

جواب: اولنی شرط باطل اوخطا دی مور اوپلار ته به دمهر بخښلو اختيار حاصل نه وی انجلی ته به اختياروی. اودوهم شرط هم باطل دی اوهم خطادی دخاوند پرذمه به نفقه لازمه وی چی څومره ضروريات دخوراك اوداغوستو دښځی خرچه ده دابه پرذمه دخاوند وی دخاوند درشته دارانو پرذمه لس روپی دمياشتی مقررول شرط باطل اوخطا دی او نکاح به صحيح وی خودا شرطونه به باطل وی (۴).

دبی حياء ښځی سره نکاح جائزده اوکه نه؟ سوال: (۳۸۱) هنده غير منکوحه بی حياء ښځه ده ددی سره دزيد نکاح جائزده اوکه نه؟

جواب: نکاح صحيح ده کما فی الدرالمختار (۵). فقط

دپلار دښځی دخور سره نکاح صحيح ده: سوال: (۳۸۲) يوسړی ديوی ښځی سره واده وکی

---

(۱) سورة النساء: ۲۴. ظفير

(۲) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۳۹۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۰. ظفير

(۳) رد المحتار فصل فی المحرمات ص ۳۹۸ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۵. ظفير

(۴) والنکاح لايصح تعليقه بالشرط الخ ولکن لايبطل النکاح بالشرط الفاسد وانما يبطل الشرط دونه يعنی لو عقد مع شرط فاسد لم يبطل النکاح بل الشرط (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص ۴۰۵ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۵۳). ظفير

(۵) وصح نکاح الموطوئة بزنا ای جاز نکاح من رآها تزنی وله وطئها بلا استبراء اماقوله تعالی والزانية لاينکحها الازان فمنسوخ باية فانکحوا ماطاب لکم من النسآء (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۴۰۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۴۸). ظفير

Maktaba Tul Ishaat. com

ددی ښځه یې یوزوی پیدا سو بیادی سړی بل ځای بل واده وکی ددی دوهمی ښځی دخور سره ددغه هلك نکاح جائزده اوکه نه اودغه انجلی ددی هلك دبدکاری ښځه حامله هم ده؟

جواب: ددی هلك نکاح دده دپلاردوهمی ښځی دخورسره جائزده ځکه چی داپه محرماتو کی نه ده. په: واحل لکم ماوراء ذالکم (۱) کی داخله ده اوچی داښځه ددی هلك دزنا ښځه بارداره ده نوددی هلك ددی حاملی سره نکاح په حالت دحمل اوجماع کول صحیح دی. کذا فی الدرالمختار (۲). فقط

دپردي په شرط یی نکاح وکړه اوس یی پرده ماته کړه څه حکم دی؟ **سوال**: (۳۸۳) زید دخپلی لور واده دعمر سره وکی داوخت داشرط وو چی دابه په پرده کی ساتی نوهلته به واده ورکوم، نوپه دی عمر راضی سو اوواده یی وکی اوس دڅه زمانی ښځه وروسته عمر دپلار په وینا ددی پرده ماته کړه نودا نکاح باقی ده اوکه نه؟

جواب: نکاح باقی ده په خلاف دشرط کولو سره نکاح نه ماتیږی په درمختار کی دی: ولکن لایبطل النکاح بالشرط الفاسد وانما یبطل الشرط (۳) دونه، خو چونکه پرده کول فرض دی نودا بی شرطه کول هم ضروروی دی. اودشرط ښځه وروسته خوبیا ډیر ضروروی دی ددی وجه ښځه خاوند لره ددی خلاف کول نه دی په کار خوکه ددی خلاف یی وکی نوچی په دی طلاق معلق سوی نه دی، ددی وجه ښځه په خلاف کولو سره یې طلاق نه واقع کیږی رسول الله ﷺ فرمایی: احق الشروط ان توفوا به ما استحللتم به الفروج (۴) نوداسی شرط ضرور پوره کول په کاردی.

دانجلی دنکاح روپی اخیستل څنګه دي؟ **سوال**: (۳۸۴) زید دخپلی لور واده دبکر دزوی سره په دی شرط کوی چی ماته به دواده څخه مخکی ته پنځه سوه روپی دمهر ددین څخه علاوه راکړی چی زه دخپلو میلمنو میلمستیا باندی وکړم نو داروپی اخیستل اوپه دی شرط نکاح کول جائزدی اوکه نه؟

۲. زید دخپلی لور نکاح په عوض دزرو روپو مهر په دی شرط نکاح کول غواړی چی زر روپی قرض مهر به وی چی په دی کی به پنځه سوه روپی اوس معجل راکړی چی موږ دهنګیانو او دمیلمنو دخوراك خرڅ وکی په دی شرط نکاح کول اواخیستل څنګه دی؟

جواب: ۲-۱: دا رشوت دی ورکول او اخیستل یې ناجائز دی: اخذ اهل المرأة شیئًا عند

---

(۱) سورة النساء: ۲۴. ظفیر

(۲) وصح نکاح حبلی من الزنا الخ لونکحها الزانی حل له وطؤها اتفاقا (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص ۴۰۱ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۵۰). ظفیر

(۳) و(۴) ایضا ص ۴۰۵ ج۲. ظفیر

التسليم فللزوج ان يسترده لانه رشوة (۱) ، او نكاح صحيح ده.
۲. په دی صورت کی نکاح صحیح ده باقی که انجلی کوچنی وی نوکه څه هم پلار ته یی دمهر معجل دوصولولو حق سته خوپه مذکوره امورو کی ددی خرڅ کول جائزنه دی او ددی دپاره اخیستل ده لره صحیح نه دی، په درمختار کی دی: لاب الصغيرة المطالبة بالمهر وللزوج المطالبة تسليمها (۲)، وفي الشامي ادركت وطلبت المهر من الزوج فادعى الزوج انه دفعه الى الاب فی صغرها واقر الاب به لايصح اقراره عليها لانه يملك القبض فى هذه الحالة فلايملك الاقرار به وتاخذ من الزوج (۳)، اوکه انجلی بالغه وی نو پلار لره یی ددی داجازې څخه بغیر دمهر دوصولولو حق نسته لکه چی دشامی دمذکوره روایت څخه ښکاره ده.

دیوې خور دزوی دبلی خور دلمسی سره نکاح کول جائزدی اوکه نه؟ **سوال**: (۳۸۵) مریم او خدیجه نومی ښځي سکه خوندی دی دمریم دسکه لور نوم کلثوم دی او دکلثوم سکه لور ده چی نوم یی مجید النساء ده، او دخدیجی زوی دی چی اصغر علی یې نوم دی، نو داصغر علی نکاح دمجید النساء سره صحیح ده اوکه نه؟

جواب: داصغر علی نکاح دمجید النسآء سره په دی صورت کی صحیح ده هکذا فی کتب الفقه . واحل لكم ماوراء ذالكم . (النسآء: ۲۴). (۴) فقط

منکوحه دغیر چی دچاسره ګډون لری دهغه دلور سره دخپل زوی نکاح وکړی څه حکم دی؟

سوال: (۳۸۶) یوسړی یوه ښځه حامله منکوحه دبل په خپل کورکی بی نکاح ساتلی ده وروسته دحمل زیږولو څخه انجلی وسوه ددی سړی دمخکی ښځی څخه زوی وو اوس ددی هلك او دانجلی نکاح کیدی سی اوکه نه؟

جواب: ددواړو نکاح صحیح ده یعنی دښځی مذکوره دهغه لور سره چی دخاوند دنطفی څخه ده اوثابت النسب ده اودسړی مذکور زوی چی دده دښځی څخه دی په دوی کی نکاح صحیح ده، قال الله تعالى: واحل لكم ماوراء ذالكم (۵)، خومنکوحه دبل چا بی له طلاقه دخاوند څخه ، په کورکی ساتل حرام دی دوی جلا کول پکار دی. (۶)

(۱) الدرالمختار على هامش ردالمحتار باب المهر ص ۵۰۳ ج۳. ظفير
(۲) ايضا ص ۵۰۸ ج۲. ظفير
(۳) رد المحتار باب المهر ص ۵۰۸ ج۲. ظفير
(۴) ويحل لاصول الزانى وفروعه اصول المزنى بها وفروعها (رد المحتار فصل فى المحرمات ص۳۸۴ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص ۳۲. ظفير
(۵) سورة النساء: ۲۴. ظفير
(۶) ولا تقربوا الزنا فانه كان فاحشة وساء سبيلا (بنى اسرائيل: ۴). ظفير

Maktaba Tul Ishaat. com

دمیرنی خوابنی سره نکاح کول جائزدي: **سوال**: (۳۸۷\۱) زید دخپلی میرنی خوابنی سره نکاح وکړه جائزده اوکه نه؟

دنیکه دمیرنی ورور دلور سره نکاح کول جائزدي اوکه نه؟ **سوال**: (۳۸۸\۲) دزید دنیکه دوه ورونه وه یویی میرنیز اوبل سکه، زید دمیرنیز نیکه دلور سره یی نکاح وکړه دانکاح جائزده اوکه نه؟

جواب: (۱) دمیره نیزی خوابنی سره نکاح جائزده کمافی الدرالمختار: فجاز الجمع بین امرأة وبنت زوجها الخ (۱).

(۲) دنیکه دورور دلور سره نکاح صحیح ده (۲).

دښځی دمرګ څخه وروسته ددی دوریری سره نکاح صحیح ده: **سوال**: (۳۸۹\۱) زید دیوی ښځی سره نکاح وکړه اوددی سره یی وطی وکړی دوه ماشومان هم وسول چی ژوندی موجود دی زید دښځی دمرګ څخه وروسته دښځی دسکه وریری سره نکاح وکړه دانکاح جائزده اوکه نه؟ په شرح الوقایه اودرمختار کی یی دښځی دوریری او دخورزی نکاح حرامه لیکلی ده؟

جواب: دښځی دمرګ څخه وروسته ددی دوریری اودخورزی سره نکاح صحیح ده. په شرح وقایه کی چی دالیکلی دی چی دښځی دوریری اودخورزی سره نکاح حرامه ده ددی مطلب دښځی په وجودکی دی اوپه داسی حالت کی چی دادی په نکاح کی وی نوبیا ددی دوریری اودخورزی سره نکاح حرامه ده ځکه چی په حدیث شریف کی دی چی عمه او وریره په یوه نکاح کی جمع کول حرام دی دارنګه دخاله او دخورزی په یوه نکاح کی جمع کول حرام دی اوچی کله ترور په نکاح کی نه وی نوبیا دوریری او دخورزی سره یی نکاح جائزده. هکذا فی کتب الفقه (۳). فقط

دشیعه تفضلیه سره نکاح جائزده اوکه نه؟ **سوال**: (۳۹۰\۱) دشیعه ؤ دتفضیلیه فرقي اوداهل سنت والجماعت په مینځ کی مناکحت جائزدی اوکه نه؟

جواب: دشیعه ؤ تفضیلیه فرقه چی تبرا ویونکي نه وی دا فرقه کافره نه ده که څه هم په اهل السنت والجماعت کی داخله نه ده مناکحت یی داهل السنت والجماعت سره صحیح دی (۴). فقط

---

(۱) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۳۹۱ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۹. ظفیر

(۲) واحل لکم ما ورآء ذلکم. (النساء : ۴). ظفیر

(۳) حرم الجمع بین الامرأتین ایتهما فرضت ذکرا لم تحل للاخرٰی (ایضا ص۳۹۰ ج۲، ط.س. ج۳ ص ۳۸). ظفیر

(۴) وتجوز مناکحة المعتزلة لانا لانکفر احدا من اهل القبلة وان وقع الزاما فی المباحث (درمختار) بخلاف ما =

دکوندې سره یې زنا وکړه بیایي نکاح وکړه صحیح ده اوکه نه؟ سوال: (۳۹۱) محموده کونډه اوزید کونډ دي نوپه دواړو کې اشنایي سوه اوفعل دزنا وسو حمل وسو وروسته ددې څخه زید داپه خپله په نکاح کې راوستله نودا نکاح جائز سوه اوکه نه؟

جواب: دزید نکاح دمحمودې سره په دې حالت کې صحیح سوه ځکه چې دحامله عن الزنا سره په حالت دحمل کې نکاح صحیح کیږي اوچې خپله زاني ورسره نکاح وکړي نو بیا په حالت دحمل کې ورسره وطی هم صحیح دی کذا فی کتب الفقه ([1]).

دورور دکونډې سره نکاح صحیح ده: سوال: (۳۹۲) غفور اوشکور دوه سکه وروڼه دي ددواړو واده وسو شکور مړسو نوغفور دده دکونډې سره نکاح کولی سی اوکه نه؟

جواب: دشکور دمرګ څخه وروسته چې دده کونډه عده دوفات لس ورځې اوڅلور میاشتې تیرې کړې غفور ددې سره نکاح کولی سی. (واحل لکم ماوراء ذالکم، الآیة (سورة النسآء: ۲۴). فقط

ښځې ته چې طلاق ورکول معلوم سي نودعدې څخه وروسته دوهم واده کولی سی اوکه نه؟

سوال: (۳۹۳) یوې ښځې ته ددې خاوند څو واره طلاق ورکړی خوپه وجه دشاهدانو نه کیدو عدالت یې نه منی آیا په دې صورت کې دغه ښځه دوهمه نکاح کولی سی اوکه نه؟

جواب: چې کله ښځې ته یقیني معلومه وي چې طلاق سویدی نودعدې څخه وروسته دوهمه نکاح کولی سی اوعده به دهغه وخت څخه شمارل کیږي چې دکم وخت څخه خاوند طلاق ورکړیدی. فقط

غیر مدخول ته څو واره طلاق ورکول سو بیایي نکاح وکړه څه حکم دی؟ سوال: (۳۹۴) دیو سړي سره دیوې ښځې نکاح وسوه ده دواده څخه مخکې دخط په ذریعه طلاق ورکول شروع کړل اوډیر واره یې په خولې هم وویل چې ما طلاق ورکړیدی. اوس ددې رشته دارانو دوباره ددې نکاح ددې سړي سره وکړه نودا نکاح صحیح ده اوکه نه؟

جواب: غیر مدخوله په یوه طلاق بائنه کیږي ددې وجه څخه دوهم یادریم طلاق پردې نه واقع کیږي ([2]) نونکاح ددې ښځې دمخکنی خاوند سره بې له حلالې صحیح ده ([3]). فقط

= اذا کان یفضل علیا اویسب الصحابة فانه متبدع لاکافر (رد المحتار فی المحرمات ص ۳۹۸ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۴۵). ظفیر

([1]) لو نکحها الزانی حل له وطؤها اتفاقا (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۴۰۱ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۵۰). ظفیر

([2]) قال لزوجته غیر المدخول بها انت طالق وقعن الخ وان فرق بانت بالاولی فلذا لم تقع الثانیة (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب طلاق غیر مدخول بها ص۲۲۴ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۸۴ – ۲۸۲). ظفیر

([3]) وینکح مبانة بها دون الثلاث فی العدة وبعدها بالاجماع (ایضا باب الرجعة ص۷۳۸ ج۲، ط.س.ج۳ ص۴۰۹). ظ

Maktaba Tul Ishaat. com

دښځې دميرې دمور سره او دخپل اکا دښځې سره نکاح جائزده اوکه نه؟ (۳۹۵) **سوال**: دزيد په نکاح کی خالده ده اوهنده دخالد ميرنی مورده اودزيد سکه داکا ښځه هم ده کونډه سوه نو آيا دزيد نکاح دهندی سره دخالد په موجودګی کی صحيح کيږی اوکه نه؟

جواب: دزيد نکاح دهندی سره په حالت دوجود دخالده کی اوپه نکاح دزيد کی صحيح ده. په درمختار کی دی: فجاز الجمع بين امرأة وبنت زوجها (۱). فقط

په بائن طلاق سره دطلاقی سوی ښځی سره نکاح صحيح ده اوکه نه؟ (۳۹۶) **سوال**: زيد دخپلی بارداری طلاقی سوی ښځی په طلاق بائن سره په عده کی دننه نکاح کولی سی اوکه نه؟

جواب: که داپه دری طلاقو نه وی طلاقه نوپه عده کی نکاح کولی سی (۲).

داخښې دلور سره نکاح صحيح ده: **سوال**: (۳۹۷) دزيد ښځه وفات سويده اوس زيد دخپل اخښی دلور سره نکاح کول غواړی چی کونډه ده او دزيد دمړه خوريی منکوحه پاته سويده اوس دزيد خور، اوښځه، اخښی دری واړه مړه دی دزيد ددی کونډی سره شرعا نکاح جائزده اوکه نه؟

جواب: نکاح دزيد ددې کونډی سره شرعا صحيح ده کذا فی کتب الفقه (۳). فقط

ديو يا ددوو بائنو طلاقو څخه وروسته هم خاوند ددی سره نکاح کولی سی: **سوال**: (۳۹۸) زيد يوپوخ عمر سړی وو اودده ښځه آمنه دډير کم عمره ده دده دلمسی دعمر برابر ده زيد ثلورکاله کيږي چي مړسويدی اوس آمنه کونډه ده دزيدپه ژوندکی دآمنه ددی دهمزولی بکر سره رښتينی محبت سويدی، چی ترشپاړس کالو پوری يعنی دآمنه ترکونډې کيدو پوری داعشقِ صادق اومحبت په زړونو کی وو اودکونډ توب څخه وروسته آمنه اوبکر په رضامندی سره دخپل ميرنيزی اولاد دبيری څخه پټ عقد شرعی وکی په مينځ کی چی کله بکر په خپل ملازمت ولاړی نوپه دی ميرنيزی اولاد کی يوه پردی ډيره زبردستی وکړه اوددی سره يی ناجائز تعلق غوښتل خودآمنه نيت دخدای په فضل سره پرسيده لاره وو اوخپل خاونديي په پټه خبر کی اوازادی يی وغوښته نوبکر دمجبوری په حالت کی په ناخوانی دې ته طلاق ورکی اوپه تحريرکی يی دې ته ازادی ورکړه نواوس بکر اوآمنه بيا هم هغه تعلق پيدا کول غواړی نو شرعا څه حکم دی؟

جواب: بکرکه يوبل سړی وی دزيدلمسی نه وی نودآمنه نکاح چی ددووشاهد انوپه مخکی

---

(۱) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۳۹۱ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۴۰۹. ظفير

(۲) وينكح مبانة بما دون الثلاث فی العدة وبعدها بالاجماع (ايضا باب الرجعة ص۷۳۸ ج۲. ط.س. ج۳ ص۴۰۹). ظ

(۳) فجاز الجمع بين امرأة وبنت زوجها او امرأة ابنها الخ (ايضا فصل فی المحرمات ص۳۹۱ ج۲). ظفير

سویده صحیح ده بیاچی بکر دې ته طلاق ورکی هغه هم واقع سو اوس که دواړه دوباره نکاح کول غواړی نوکه بکر دری طلاقه صریح نه وی ورکړی بلکه یو یادوه طلاقه یی ورکړی وی اویایی کنایات دالفاظو دطلاق ویلی وی لکه ازادی وغیره نوپه دی صورت کی بی له حلالی بکر دآمنه سره نکاح کولی سی (۱) اوکه دری طلاقه یی په صریحو الفاظو ورکړی وی نوبیا بی له حلالی نکاح نسی کولی (۲).

صرف په دی ویلو سره چی ته می سکه خور یی یا سکه ورور نکاح نه حرامیږی: **سوال**: (۳۹۹) چی یوه انجلۍ نه سکه خورده اونه تی رودونکی خور دې ته که په خور سره اواز ورکول سی چی ته زماسکه خور یی اوته ماسکه ورور وګڼه نوآیا ددی عهد اوقول څخه وروسته ددوی واده کیدی سی اوکه نه؟

جواب: په دی ویلو سره چی ته زما سکه خوریی یاما سکه ورور وګڼه ورور او خور کیږی نه اونه په محرماتوکی داخلیږی نونکاح ددی سره صحیح ده لکه الله ﷻ محرمات بیانوی اوفرمایی: واحل لکم ماوراء ذالکم (۳)، اوارشاد دی: ماهن امهاتکم ان امهاتکم الا اللائی ولدنهم (۴). فقط

روپی ورکول اودکونډی نکاح کول څنګه دی؟ **سوال**: (۴۰۰) په آهنګر (پښ \ لوهار) قوم کی دارواج دی چی بغیر دروپی ورکولو څخه دکونډی نکاح نه کوی نوایا دانکاح به جائز وی اوکه نه؟

جواب: نکاح به جائز وی خو روپی اخیستل او ورکول به ګناه وی (۵).

دخپل تره دلمسی دلور سره نکاح صحیح ده اوکه نه؟ **سوال**: (۴۰۱) یعقوب جی اومشائخ دواړه سکه ورونه دی دیعقوب جی زوی اسحاق دی اودمشائخ لور ده آمنه بی بی، او دآمنه بی بی زوی دی داود. دده لورده حبیبه بی بی. نوداسحاق ولد یعقوب جی نکاح دحبیبه بنت داود سره صحیح ده اوکه نه؟ حبیبه بی بی داسحاق وریره کیږی.

جواب: مسماة حبیبه دیعقوب جی دورور دلمسی لور کیږی یادی داسی ووایي چی حبیبه دیعقوب جی دوریری لمسۍ ده اوپه محرماتوکی نه ده نوددی وجه څخه دیعقوب جی دزوی

---

(۱) وینکح مبانته بما دون الثلاث فی العدة وبعدها بالاجماع (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب الرجعة ص ۷۳۸ ج۲). ظفیر

(۲) ولاینکح مطلقة من نکاح صحیح نافذ بها ای بالثلاث الخ حتی یطاها غیره الخ (ایضا ص۷۳۹ ج۲). ظفیر

(۳) سورة النساء: ۲۴. ظفیر

(۴) سورة المجادلة: ۱. ظفیر

(۵) اخذ اهل المرأة شیئا عند التسلیم فللزوج ان یسترده لانه رشوة (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب المهر ص۵۰۳ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۱۵۲). ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

اسحاق نکاح دحبیبی سره صحیح ده او داسحاق حبیبه سکه وریره نه ده (۱).

دښځې دطلاقونو ددعوی څخه وروسته نکاح صحیح ده: سوال: (۴۰۲) دخاوند دغائب کیدو څخه وروسته که ښځه دقاضی سره دطلاق دعویٰ وکړی اوبیان وکړی چی زما عده تیره سویده ایا قاضی دې ته په بل ځای کی دنکاح کولو فتویٰ په حواله ددرمختار چي: لو قالت امرأة لرجل طلقني زوجي وانقضت عدتي لاباس ان ینکحها (۲)، ورکولی سی اوکه نه؟ او دارکم دوهم روایت ددی مخالف دی: امرأة اذا ادعت علی الزوج انه طلقها فهی للزوج ما لم یثبت الطلاق، نهایه.

جواب: په صورت مذکوره کی ددوهم سړی سره دنکاح اجازه ده او ددروایت ثانی محمل دادی چی خاوند دطلاق څخه انکار وکی.

دغلطی نکاح څخه وروسته طلاق نه واقع کیږی ددی وجه څخه دوباره نکاح صحیح ده:

سوال: (۴۰۳) زید دهندی سره نکاح وکړه اوصحبت یی هم وکی خو علماء فرمایی چی دا نکاح صحیح نه ده زید هندی ته درې طلاقه ورکړل اوس زید دهندی سره دوباره نکاح کول غواړی نوبی دحلالی کیدی سی اوکه نه؟

جواب: که اوله نکاح صحیح نه وه فاسده وه په وجه دنه کیدو دبعضو شرطونو دصحت مثلا دنکاح دشاهدانو نه کیدل نو دداسی فاسدي نکاح څخه وروسته که خاوند دری طلاقه ورکړی نودا کالعدم دی اوبی دحلالی څخه ورسره دده نکاح صحیح ده لکه چی شامی ددرمختار ددی قول: لاینکح مطلقة من نکاح صحیح نافذ (۳) الخ، په شرح کی لیکلی دی: قوله من نکاح صحیح نافذ، احترز بالصحیح عن الفاسد وهو ما عدم بعض شروط الصحة ککونه بغیر شهود فانه لا حکم قبل الوطي وبعده یجب مهر المثل والطلاق فیه لا ینقص عدداً لانه متارکة فلو طلقها ثلاثاً لا یقع شيء وله تزوجها بلا محلل (۴) الخ ص ۵۳۷ ج۲ شامي.

خوسائل دسوال دجواب سره نقل کړی نه دی چی وجه دفساد دنکاح څه ده په دې صورت کی اوپه حقیقت کی نکاح فاسده ده اوکه نه ددی وجه څخه قطعی جواب نه سی لیکل کیدی چی بی حلالی نکاح صحیح ده اوکه نه؟

چی پرکم هلک باندې په خپله تور دی دهغه سره یی دخپل دلور نکاح وکړه نو څه حکم دی؟

---

(۱) واحل لکم ما وراء ذالکم (سورة النساء ۲۴). ظفیر

(۲) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب العدة ص۸۴۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۵۲۹. ظفیر

(۳) ایضا باب الرجعة ص۷۳۹ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۴۰۹. ظفیر

(۴) رد المحتار باب الرجعة ص۷۳۹ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۴۰۹. ظفیر

سوال: (۴۰۴) زید پریو هلك عاشق دی اوددیری مودی راهسی یی دڅان سره ساتلی دی او لواطت ورسره کوی کله چی لواطت صراحةً دیوڅو سړیو په نظر داسي ورغی لکه چی سلایی په رنجوني کی وهی اودوه څلورواره په عین لواطت کی نیول سویدی اوپه څوڅو ځای کی تردی چی دابدنامی بل ملك تـه هم ورسیدله دزید دبدنامی پـه سبب ګرځیدل مشکل سوه نودمجبوری په حالت کی دخپل ځان دخلګو په نظر کی دصفا کولو دپاره او دبدنامی دختمولو دپاره یې دهلك سره دخپلی لور نکاح وکړه اوس دانکاح شرعا جائزده اوکه نه؟

جواب: دانکاح شرعا صحیح ده. کما فی الشامی بیـان المحرمات: اتـی رجـل رجلا لـه ان یتزوج ابنته ([1]) ص۲۸۱ ج۲. فقط

که دبدلون واده وکړم ګویا دخپلی خور سره به یې کوم وواییی او ددې څخه وروسته بیا واده وکړی نوڅه حکم دی؟ **سوال**: (۴۰۵) چی کـه زه خپلـه خـور ورکـړم اوددی پـه بدلـه کـی زه خپل واده وکړم نوګویا دخپلی خور سره به نکاح کوم اوس زید خپلـه خـور ورکړه اوددی په بدله کی دیوی ښځی سره نکاح کول غواړی شرعا څه حکم دی؟

جواب: دزید په دې وینا هیڅ هم نه کیږی اونکاح به ددواړو صحیح وی.

دایجاب اوقبول څخه وروسته ښځه انکـار کـوی څـه حکـم دی؟ **سوال**: (۴۰۶) یوسـړی ددوو شاهدانوپه مخکی یوې ثیبې ښځی ته وویل زما دزوی سره نکاح وکړه اودی منظوره کړه ددی په جواب کی ښځی وویل ماته ستا زوی قبـول اومنظـور دی، خـواوس ښـځه انکـار کوی وایی چی ماداسی نه دی ویلی اوشاهد شاهدی ورکوی چی ښځی دا الفاظ مذکوره ویلی دی، نوڅه حکم دی؟ بینوا وتؤجروا .

جواب: چی دوه عادل شاهدان دمذکوره الفاظو شاهدی ورکوی نوپه صورت مذکوره کـی نکاح منعقده سوه اودښځی دا انکار په وجود کـی ددوو عـادلانو شـاهدانو معتبرنـه دی. په درمختار کی دی: کزوجنـی الـخ فـاذا قـال فـی المجلس زوجت اوقبلت الـخ قـام مقـام الطرفین ([2]) ویصح النکاح الخ . فقط

که یوه مسلمانه ښځه دمرتد کیدو څخه وروسته بیا مسلمانه سی نو دبل سړی سره نکاح کولی سی اوکه نه؟ **سوال**: (۴۰۷) چی یوه مسلمانه ښځه مرتده سی اوپـردی بانـدی څـه جبـر نـه سـی کیـدی کـه مـسلمانه مرتـده پـه څـه طریقـه بانـدی مـسلمانه سـی اودا خپـل خاونـد تـه دورتللو څخه انکار وکړی په داسی حالت کی دبل مسلمان سره یی نکاح جائز کیدی سی

([1]) رد المحتار فصل فی المحرمات تحت قوله کوطئ دبر مطلقا ص۳۸۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص۳۴. ظفیر

([2]) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۲۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۹. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

او که نه؟

جواب: په هندوستان کی جبر کیدی نه سی ددی وجه څخه دلته دجبراً مسلمانولو حکم نه سی جاري کیدی خودا کیدی سی چی ددی ښځی سره ځوك بل مسلمان نکاح ونه کړی چی دامجبوره سی اودمخکنی خاوند سره بیانکاح وکړی (¹) (یعنی چی کله مسلمانه سی نو دمخکنی خاوند په خواهش به یی هم دده سره نکاح کیږی دبل سره نه خوکه مخکنی خاوند خاموشی اختیار کړی یاهغه یی نه کوی نودبل سره یی بیا نکاح جائزده. ظفیر)

دزانی داولاد واده دمزنیی داولاد سره صحیح دی اوکه نه؟ سوال: (۴۰۸) زاهد خان دشکور بیگم سره زناوکړه څه موده وروسته دزاهد خان واده دجمالو بیگم سره وسو اودجمالو بیگم دبطن څخه کالی خان یوهلك پیداسو دشکور نکاح دجنگی خان سره وسوه دشکور دبطن څخه دجنگی خان لور سفیده بیگم پیدا سوه نودکالی نکاح دسفیده بیگم سره کیدی سی اوکه نه؟

جواب: دکالی خان نکاح دسفیده بیگم سره شرعا صحیح ده. علامه شامی ددی تصریح کړیده چی دزانی اودمزنیې په اولادونو کی مناکحت صحیح (²) دی.

ددوو میرنیزو خوندو نکاح ددوو میرنیزو سره صحیح ده: سوال: (۴۰۹) دیوې مورڅخه دوی خوندی دی اوپلرونه یی جلادی اودیوی مور څخه دوه وروڼه دی اوپلرونه یی جلادی که دمشر ورور سره دمشري خور چی دبل مور اوپلار څخه دی اودکشری خور دکشر ورور سره چی دبل مور اوپلار څخه دی نکاح وسی نوجائزدی اوکه نه؟

جواب: ددوو خوندو ددوو ورونو سره نکاح داسی کول چی دیوی خور نکاح دیوه ورور سره اودبل ورور دبلی خور سره وسي نودا صحیح ده. مثلا زید اوعمر دوه وروڼه دی سکه وی اوکه میرزي اوهنده اوخالده په خپل مینځ کی خوندی دی نوکه دزید نکاح دهندی سره اودعمر نکاح دخالدی سره وسی نوشرعا څه حرج نسته. فقط

چی دکمی میرزی خوانبی سره زناوکړی نوددی سره نکاح صحیح ده اوکه نه؟ سوال: (۴۱۰) میرزی خوانبی چی دپنځو شپږو کالو راهیسی کونډه وی او حامله وی ددی سره شرعا

(¹) ولو ارتدت لمجئ الفرقة الخ وتجبر علی الاسلام وعلی تجدید النکاح زجرا لها مهر یسیر کدینار وعلیه الفتوٰی وافتی مشائخ بلخ بعدم الفرقة بردتها زجرا وتیسیرا (درمختار) قوله وعلی تجدید النکاح فلکل قاض أن یجدده بمهر یسیر ولو بدینار رضیت أم لا وتمنع من التزوج بغیره بعد إسلامها. ولا یخفی أن محله ما إذا طلب الزوج ذلك، أما لو سکت أو ترکه صریحا فإنها لا تجبر وتزوج من غیره لأنه ترك حقه بحر ونهر (رد المحتار باب نکاح الکافر ص۵۴۰ ج۲. ط.س. ج۳ ص۱۹۴). ظفیر

(²) ویحل لاصول الزانی وفروعه اصول المزنی بها وفروعها (ردالمحتار باب المحرمات ص۳۸۴ ج۲. ط.س. ج۳ ص۳۲). ظفیر

نکاح کیدی سی اوکه نه اوریدلی می دی چی دا امید هم ددی میرزی زوم دی؟

جواب: دمیرزی خواښی یعنی دښځی دپلار ددوهمی ښځی سره نکاح صحیح ده اوچی دا حامله عن الزناده اودحاملی عن الزنا سره شرعا نکاح صحیح ده ددی وجه څخه دمیرزی خواښی سره نکاح صحیح ده کما فی الدرالمختار: وصح نکاح حبلی عن الزنا انتهی ملخصا، اوچی کله حمل هم دمیرزی زوم څخه دی نوبیا ددی سره صحبت هم صحیح دی کذا فی الدر المختار (۱).

دلیور سره دکونډې نکاح صحیح ده: سوال: (۴۱۱) یوی ښځی دخاوند دمرګ څخه دری کاله وروسته دخپل لیور سره نکاح وکړه جائزده اوکه نه؟ خاندان پرسړی اوښځه سل روپی جرمانه ولګوله شرعا څه حکم دی؟

جواب: په دی صورت کی ددغه ښځی نکاح دخپل لیور سره شرعا صحیح ده پردی باندی څه الزام شرعا نسته بلکه داکار دثواب دی (۲).

دپیر سره نکاح صحیح ده: سوال: (۴۱۲) که یوه ښځه دخپل پیرسره نکاح کول غواړی نو دمریدی نکاح دپیر سره صحیح ده اوکه نه؟

جواب: دمریدی نکاح دپیرسره شرعًا صحیح ده (۳). فقط

دایی وویل چی که نکاح وکړم نومور او خور به می وی بیا یی نکاح وکړه نوڅه حکم دی؟

سوال: (۴۱۳) زید که دیوڅو سړیو سره پرقرآن کریم لاس کښیږدی اوجناب پیر محبوب سبحانی ضامن کړی اوپه ژبه داووایی که ما دهندی سره نکاح وکړه نودا به زما مور او خوروی اوبیایې ددی سره نکاح وکړه نوآیا شرعًا به داجائزوی دعلاقی یوعالم نکاح ونه کړه زید مولوی صاحب دمسجد امام ته بی حیاء ښکنځل وکړل حال دادی چی دی دزید استاد هم دی په دی صورت کی دزید څه حکم دی؟

جواب: په درمختار کی دی که حرف تشبیه په داسی صورت کی حذف سی نودا خطاده یعنی ظهار وغیره هیڅ هم نه کیږی کما قال اوحذف الکاف لغا (۴) الخ، درمختار، نوپه دی صورت کی که زید ددی ښځی سره نکاح وکړه نوهیڅ طلاق اوظهار وغیره نه کیږی او نکاح به صحیح وی، اودعلاقی دمولوی صاحب نکاح نه تړل غالبا ددی مسئلې دنه علم دوجه څخه وه خودزید ده ته ښکنځل کول اوبد ویل جائزنه دی اوبیا لاخاص چی دده

(۱) لو نکحها الزانی حل له وطؤها اتفاقا (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۴۰۱ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۴۹). ظفیر

(۲) و(۳) واحل لکم ما وراء ذالکم (سورة النسآء. ۲۴). ظفیر

(۴) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب الظهار (ص۷۵۴ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۴۷۰). ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

استاد هم دی نوپه دی صورت کی خوزید لره گستاخی صحیح نه ده دا دزید څخه سخته غلطی وسوه اوگناه وسوه توبه دی وکاږی اوداستاد څخه دی معافی وغواړی.

دعیسایی ښځی سره نکاح صحیح ده اوکه نه؟ سوال: (۴۱۴) پـه دې وخت کی دعیسایی ښځی سره چی انگریزی او ولایتی وی نکاح صحیح ده اوکه نه؟

جواب: جائزنه ده اوهم دا احتیاط دی په دی زمانه کې په روایاتو دفقه کی هم داراجح ده (۱) (جائزده لکه چی په خپله مفتی علامه لیکلی دی. خو داحتیاط خلاف ده. والله اعلم. ظفیر)

دیوخور سره دخپل زوی نکاح وکړی نودبلی خور سره یی په خپله نکاح کولی سی اوکه نه؟

سوال: (۴۱۵) زید دخپل زوی نکاح دخپل ماما دلور هندی سره وکړه نواوس دزید نکاح دهندی دسکه خور سره جائزده اوکه نه؟

جواب: په دې کی څه حرج نسته دانکاح صحیح ده.

دښځی په وجود کی دهغه دمیرزی مورسره نکاح صحیح ده: سوال: (۴۱۶) زید دیوی ښځی سره نکاح وکړه اوددی سره یی صحبت هم وکی اوس ده ددی ښځی دمیرزی مور سره نکاح وکړه، په آیت د: حرمت علیکم امهاتکم، کې په اصولو سره حرام دی اود: موطوئه اب او دجد په اصولو کی داخل دی ایا دانجلی په نکاح کی دموجود کیدو په حالت کی دمیرزی خواښی سره نکاح جائزده؟ په فتاویٰ قاضی خان جلد اول باب النکاح ص۱۲۷ کی داسی لیکلی دی: قالوا کل امرأتین لو کانت احداهما ذکراً والاخریٰ انثی حرم النکاح بینهما لا یجوز ان یجمع بینهما الا في مسئلة اذا جمع بین امرأة وبین بنت زوج کان لها قبل ذلك فانه یجوز ذلك، په دی صورت کی جمع امراتین وسوه خو چی کله یی دښځی سره نکاح وکړه اوبیایی ددوهمی ښځی دلور سره نکاح وکړه نودا انجلی پـه دی صورت کی په اصولوکی نه وه ځکه چی دخاوند ددوهمی ښځی لورددی ښځی په اصولو (میرزی خواښی) کی داخله ده.

جواب: جمع کول دیوی ښځی اوددی دمیرزی مور په مینځ کی صحیح دی، ځکه چی قاعده دحرمت: ایتها فرضت ذکرا لم یحل للآخر، دلته موجوده نه ده ځکه چی که دیوه طرف څخه حرمت سته چی مخکنی منکوحه که سړی فرض سی نوددی دپلار موطوئه پر دې حرامه ده، خوکه ددی میرزی مور سړی فرض سی نوحرمت نسته. اوپه درمختار کی

(۱) وصح نکاح کتابیة وان کره تنزیها مومنة بنبي مرسل مقرة بکتاب منزل وان اعتقدوا المسیح الها (درمختار) ففي الفتح ویجوز تزوج الکتابیات والاولی ان لا یفعل الخ وتکره الکتابیة الحربیة اجماعاً لافتتاح باب الفتنة الخ (ردالمحتار فصل في المحرمات ص۳۹۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص۴۵). ظفیر

په دی صورت کي دجواز تصریح ده: فجاز الجمع بین امرأة وبنت زوجها الخ (۱) نوښکاره ده چی هغه ښځه چی مخکی منکوحه ده دبلی ښځی یعنی ددی دمیرزی مور دخاوند لور ده.

ازاده ښځه مملوکه نه ده نکاح کولی سی: **سوال**: (۴۱۷) که یوه کونډه ښځه په وجه داولاد نکاح کول شرم ګڼی خو دتنګستیا دګزاری په سبب دشاهدانو په مخکی خپل ځان بغیر دمعاوضی دبل سړی ملك کړی اوخپل ځان مملوکه کړی نودامذکوره ښځه به د: ماملکت ایمانهم په معنٰی کی به وی اوکه نه؟
جواب: دما ملکت څخه مراد مینځی دی ازاده ښځه دچا مملوکه نه سی کیدی. ددی سره که دقاعدی مطابق ایجاب اوقبول ددوو شاهدانو په مخکی وسی نونکاح صحیح کیږی دمهر نوم واخیستل سی اوکه نه مهر لازمیږی اوکه دمهر مقدار مقرر سوی وی نودغه مقدار لازمیږی کنې مهر مثل لازمیږی.

دخپلی میرزی خور دخاوند دلور سره نکاح صحیح ده اوکه نه؟ **سوال**: (۴۱۸) دچاند محمد نکاح دخپلی میرزی خور چی نوم یی سکونت دی دخاوند دلور زینب سره چی دخاوند دمخکی ښځی څخه ده جائزدی اوکه نه؟سکونت خپل میرزی وروړته شیدې هم ورکړیدی چی کله دا دیوبل خاوند په نکاح کی وه او دهغه څخه یی شیدې وې.
جواب: په دی صورت کی دزینب نکاح دچاند محمد سره صحیح ده.

دکونډی سره خپله او ددی دلوڼو سره دزامنو نکاح جائزده اوکه نه؟ **سوال**: (۴۱۸) خدابخش مړسو دده کونډه اوددی دکونډی دخدابخش دوی دری لوڼی موجوددی اوس مسمٰی عبدالهادی غواړی چی زه دخدابخش دکونډی سره خپله اودلوڼو سره یی دځامنو ودونه اوکړم نوداصورت دنکاح جائزدی اوکه نه؟
جواب: داصورت چی کم سوال کی ذکردی بلاترد دجائز اوصحیح دی چی دپلار نکاح ددغه ښځی سره اوددی دهغه لوڼو سره چی کم دمخکی خاوند نه دی دنوی خاوند دځامنو واده وسی نوداصحیح (۲) ده اوداصورت آیت. واحل لکم ماوراء (۳) ذالکم. کی داخل دی.

سړی وویل چی ددی ښځی په ژوندکی بله نکاح حرامه ده بیایی وکړه څه حکم دی؟ **سوال**: (۴۱۹) زید دخپلی ښځی په حق کی اقرار وکی چی داستا په ژوند کی زما دبلی ښځی

(۱) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۳۷۱ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۸. ظفیر
(۲) ولاباس بان یتزوج الرجل امرأة یتزوج ابنه بنتها اوامها (عالمگیری ص۲۹۴ ج۱. ط.ماجدیه ج۱ ص۲۷۷). ظ
(۳) سورة النساء: ۲۴. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

سره نکاح حرامه ده که زيد دوهمه نکاح وکړی نوڅه حکم دی څه صورت دجواز کيدی سی اوکه نه؟

جواب: دزيد داقول شرعًا غلط اوخطادی ځکه چي په حقيقت کی په شريعت کی ده لره ددی ښځي په وجود کی بله نکاح حرامه نه ده، بلکه جائزده کما قال الله تعالی: فانكحوا ماطاب لكم من النسآء مثنٰى وثلث ورباع [1] نودزيد دوهمه نکاح کول صحيح دی. غايةً دی ته قسم ويل کيږی ځکه چي حلال حراموال په خپل نفس باندی قسم کيږی نوپه دی صورت کی چي دی نکاح وکړی نوکفاره دقسم به ورکوی اوکفاره دقسم لسو مسکينانو ته دوه وخته خوراك ورکول يالسو مسکينانو ته جامی اخيستل دی اوکه دانه سی کولی نو دری ورځی روژه نيول دی پرله پسی اوطلاق به پر يوه ښځه هم نه راځی.

چي روپيی واخلی اودلور نکاح وکړی نووسوه اوکه نه؟ سوال: (۴۲۰) زيد دخپلی لور نکاح په سل دوه سوه روپيی دخالد سره وکړی نوجائزده اوکه نه؟

جواب: داسی قسم اخيستلوته فقهاء رشوت وايی چي ددی واپس کول واجب دی کمافی الدرالمختار: اخذ اهل المراة شيئا عند التسليم فللزوج ان يسترده لانه رشوة [2] الخ وفي رد المحتار وكذا لو ابى ان يزوجها الخ ای حتٰى ياخذ شيئا [3] شامی جلد ۲ ص ۳۲۲.

دليری رشتي دترور دخاند سره نکاح صحيح ده اوکه نه؟ سوال: (۴۲۱) وحيدن نومي لور دسيني دځلورو پنځوکالو راهيسی کونډه ده يوسړی عيدو دی چي هغه ته وحيدن دليری رشتي څخه دترور خاوندوايی، ځکه چي دعيدومخکنی نکاح د(الله دی) نومي ښځی سره سوی وه چي دوحيدن دنيکه خور وه او دوحيدن په رشته کی ترور کيده هغه مړه سوه اوس دعيدو نکاح دوحيدن سره صحيح ده اوکه نه؟

جواب: دعيدو نکاح دوحيدن سره صحيح ده ځکه چي وحيدن دعيدو په هغه محرماتو کی نه ده چي دکمو سره نکاح حرامه ده الله ﷻ فرمايی: واحل لكم ماوراء ذالكم، [4] الآيه. نونکاح دوحيدن دعيدوسره صحيح ده، اوپه دی کی څه شبهه اوترددنه دی پکار.

چي دېمي سره نکاح وکړي نوسمدستي ورسره وطی جائزده اوکه نه؟ سوال: (۴۲۲) يوسړی دبازارڅخه ډمه راوستله اوهم په دغه ورځ يی ددې سره نکاح وکړه اووطی يی وکړه نکاح

---

[1] سورة النساء: ۴. ظفير

[2] الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب المهر ص۵۰۳ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۱۵۲. ظفير

[3] رد المحتار باب المهر ص۵۰۳ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۱۵۲. ظفير

[4] سورة النساء: ۲۴. ظفير

صحیح سوه اوکه نه اوعده به تیروی اوکه نه؟

جواب: نکاح ددی صحیح ده عده یا استبراء پردی لازم نه ده، قال فی الدرالمختار: او الموطوئة بزنا ای جاز نکاح من رأها تزنی وله وطؤها بلااستبراء ([1]). فقط

دزوی دخواښې سره واده جائزدی: **سوال:** (۴۲۳/) یوسړی دخپل زوی دخواښې سره نکاح کول غواړی که دده دزوی ښځه میره وی که ژوندی صحیح ده اوکه نه؟

جواب: په دواړو صورتونو کی جائز او صحیح ده ([2]).

دښځې او دخاوند په مینځ کی اختلاف سو خاوند څو واره وویل ما پرې ایښې یې نو اوس نکاح څنګه کیدای سی؟ **سوال:** (۴۲۴/) په ښځې اوخاوند کی جګړه وسوه خاوند ددروغو تور ولګوی اوښځه یې ډیره ووهله اودایې وویل چې ستانکاح فسخه سویده ښځې وویل طلاق نامه راکړه اوزما مهر راکړه خاوند ورته څو واره دا وویل ما پرې ایښې یې اوس ددی دواړو دوباره نکاح کیدی سی اوکه نه؟

جواب: په دواړو کی دوباره نکاح کیدی سی نکاح دی وسی ([3]).

دمرتد کیدو څخه وروسته چې مسلمانه سوه اوکمه نکاح یې وکړه صحیح ده؟ **سوال:** (۴۲۵/) دمریم نومي ښځي خاوند مولابخش ژوندی دی، داښځه دولس کاله مخکی دیو هندو سك جګت سنګ سره دخاوند دطلاق څخه بغیر وتښتیدله او دسك په مذهب کی دری کاله وه، بیادری کاله وروسته دواړه مسلمانان سول، جګت سنګ اسلامی نوم محمد عثمان کښې ښووی اودمریم نکاح دده سره وسوه یونیم کال وسو چې محمد عثمان مړ سو دمریم دوهمه نکاح دکرم الدین سره وسوه آیا دانکاح صحیح سوه اوکه نه؟

جواب: داښځه په وجه دمرتد کیدو په سك مذهب کی دداخلیدو په سبب دمولا بخش دنکاح څخه ووتله ([4]) نوچې وروسته دأسلام راوړو څخه ددی ښځې اودمحمد عثمان

([1]) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۴۰۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۴۹. ظفیر

([2]) ولا تحرم بنت زوج الام ولا امه ولا ام زوجة الاب ولا بنتها ولا ام زوجة الابن ولا بنتها (ردالمحتار فصل في المحرمات ص۳۸۳ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص۳۱) ولا باس بان یتزوج الرجل امرأة ویتزوج ابنه بنتها او امها کذا في محیط السرخسي (عالمگیري کتاب النکاح باب المحرمات ص۲۹۴ ج۱ ، ط. ماجدیه ج۱ ص۲۷۷). ظفیر

([3]) مفتی علامه (پرېښوول) لفظ کنایه وګرځوی چې په هغه سره په اول وار طلاق بائن واقع سو اوچې دوباره یې ووایه نوپه دی سره طلاق واقع نه سو ځکه چې قاعده داده چې: لایلحق البائن (درمختار) المراد بالبائن الذی لا یلحق هوما کان بلفظ الکنایة (ردالمحتار باب الکنایات ص۶۴۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص۳۰۸) اوچې کله په یو بائن طلاقه سوه نواوس دوباره نکاح کولی سی: وینکح مبانته بما دون الثلاث فی العدة وبعدها بالاجماع (الدر المختار علی هامش ردالمحتار باب الرجعة ص۷۳۸ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۴۰۹). ظفیر

([4]) وارتداد احدهما ای الزوجین فسخ عاجل (الدر المختار علی هامش ردالمحتار باب نکاح الکافر ص۵۳۵ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۱۹۳). ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

مذکور نکاح صحیح سوه اودمحمد عثمان دمرګ څخه وروسته اودعدې دوفات چې لس ورځې اوڅلور میاشتې دی دتیریدو څخه وروسته دکرم دین سره نکاح یې صحیح ده ([1]).

عیسایي ښځه دحامله کیدو څخه وروسته مسلمانه سوه دهمدې سره نکاح وکړي نوصحیح ده؟

سوال: (۴۲۶\۱) زید دیوی عیسایي ښځې سره جماع کوی اودهغه څخه دا ښځه حامله کیږي چې کله دریمه میاشت تیره سی نودا ښځه اسلام قبول کړی اودزید سره نکاح ښکاره وکړی دانکاح جائزده اوکه نه؟

دحمل نسب: **سوال**: (۴۲۷\۲) دبچي په باره کی څه حکم دی؟

جواب: (۱) دانکاح صحیح ده. ([2])

۲. دبچي حمل چې کله دنکاح څخه مخکې دی اودی دنکاح څخه وروسته دشپږو میاشتو څخه مخکې پیدا سو نوبیا دده نسب دخاوند څخه ثابت نه دی ([3]).

یوه عیسایي کونډه ښځه مسلمانه سوه نو آیا ددې سمدستي واده جائزنه دی؟ **سوال**: (۴۲۸\)

یوه عیسایي ښځه دیونیم کال څخه داسې کونډه ده په اسلام مشرفه سوه اونکاح کول غواړي زید وایي چې ترڅو درې حیضه نه وي تیرسوی نونکاح به صحیح نه وي اوبکر وایي چې په نوی مسلمانه څه عده نسته فوراً نکاح کول جائزدي په دې باره کې دچاقول صحیح دی؟

جواب: په دې صورت کې چې دادمخکې څخه کونډه وه سمدستي نکاح کولی سي داسلام څخه وروسته عده پردې نسته خوچې کمه کافره ښځه خاوند والاوي اومسلمانه سي نودهغې دپاره درې حیضه تیرول ضروري دي. دنکاح څخه په مخکې ([4]).

چې دکم هلک سره یې دخپلې لور واده وکي نودهغه دخور سره خپل واده کول څنګه دي؟

سوال: (۴۲۹) دزیدیوه لورده اودبکریوزوی اویوه لورده زید دخپلې لور واده دبکر دزوی سره وکي اودبکر دلور واده زید دخپل ځان سره کول غواړي نوآیاداصحیح دی اوکه نه؟

([1]) والعدة للموت اربعة اشهر بالاهلة وعشر من الایام بشرط بقاء النکاح صحیحا الی الموت مطلقا (ایضا باب العدة ص۸۳۰ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۵۱۰). ظفیر

([2]) و([3]) وصح نکاح حبلی من زنا الخ لو نکحها الزانی حل له وطؤها والولد له ولزمه النفقة (درمختار) قوله والولد له ای ان جاءت بعد النکاح به لستة اشهر فلو قل من ستة اشهر من وقت النکاح لایثبت النکاح ولا یرث منه الا ان یقول هذا الولد منی ولا یقول من الزنا الخ (ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۴۰۱ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۴۸ – ۴۹). ظفیر

([4]) ولو اسلم احدهما ای احد المجوسیین او امرأة الکتابی لم تبن حتی تحیض ثلاثا او تمضی ثلاثة اشهر قبل اسلام الاخر افادة لشرط الفرقة مقام السبب ولیست بعدة لدخول غیر المدخول بها (الدرالمختار علی هامش رد المحتار باب نکاح الکافر ص۵۳۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص۱۹۱). ظفیر

جواب: دزید دلور نکاح دبکر دزوی سره اودبکر دلور نکاح خپله دزید سره صحیح دی.
واحل لکم ماوراء ذالکم، الآیة سورة النساء : ۲۴.

دچا مرگ چی په ظن غالب سره وی دده دښځی سره واده کول کیږی او که نه؟ سوال:
(۳۴۰) زاهد په ریل کی نوکروو چی ریل دامروهه څخه روان سو نویومیل نیم چی ولاړی دپل دماتیدو دوجه انجن سره دځوړبو ډوبه سوه ددې څخه وروسته ډیرتلاش وسو خوځه پته ونه لگیده دده ښځه حامله وه اوددی بچی پیداسو نوآیا دزاهد مذکوره ښځه دوهم واده کولی سی اوکه نه؟

جواب: په دی صورت کی چی دزاهد مرگ په غالب گمان سره ثابت دی ددی وجه څخه اوس دده ښځه دعدی دوفات دتیریدو څخه وروسته نکاح کولی سی (۱).

دمنکوحه غیر مدخوله طلاقه سوی دلور سره دخپل زوی نکاح صحیح ده اوکه نه؟ سوال:
(۴۳۱) زید دهندی سره نکاح وکړه اوبی له خلوت صحیحه څخه یی طلاق ورکی او دزبیدې سره یی نکاح وکړه دزبیدی ورور بکر دهندی سره نکاح وکړه دزبیدی دزید څخه زوی پیداسو اودهندی دبکر څخه لور پیدا سوه په دی دواړو کی نکاح صحیح ده اوکه نه؟

جواب: په دی صورت کی دزبیدی دزوی نکاح دهندی دلور سره صحیح ده (۲).

دیو ورور زوی او دبل ورور لمسۍ په دواړو کی نکاح جائزده اوکه نه؟ سوال: (۴۳۲) دیوه ورور زوی اودبل ورور لمسۍ په دواړو کی نکاح جائزده اوکه نه؟

جواب: په دواړو کی نکاح صحیح ده (۳).

دډمی دلور سره نکاح جائزده اوکه نه؟ او ددی ناجائزه گټه اخیستل څنگه دی؟ سوال:
(۴۳۳) که یوسړی دیوې ډمی دلور سره نکاح وکړی نوصحیح ده اوکه نه اوچی کمی روپی داورکړی چی په ښکاره دحلالی گټی څخه معلومیږی ددی اخیستل اواستعمال صحیح دی اوکه نه؟

جواب: دډمی دلور سره نکاح صحیح (۱) ده او ددی گټه چی دحرامو څخه وی نودا دی په استعمال کی نه راولی ددی حکم دادی چی مالکان یی معلوم نه وی نودا دی پرفقیرانو صدقه کړی.

---

(۱) اخبرها ثقة ان زوجها الغائب مات اوطلقها ثلاثا اواتاها منه کتاب علی ید ثقة بالطلاق ان اکبر رائها انه حق فلاباس ان تعتد وتتزوج (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب العدة ص۸۴۸ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۵۲۹). ظ

(۲) واحل لکم ما وراء ذالکم (سورة النساء: ۲۴). ظفیر

(۳) ایضا. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

دخپلې ښځې سره يې چې څوک په زنا وليدې دده سره دخپلې لور واده جائزدې اوکه نه؟

سوال: (۴۳۴\) يوسړي دخپلې ښځې سره يوسړې په زنا وليدې، خوځوك يې شاهد جوړ نه سو اوزاني اومزنية منكردي په داسې صورت كې دخپلې لور نكاح ددغه زاني سړي سره كولې سې اوكه نه؟

جواب: دابنكاره ده چې صرف دخاوند ليدل اوبيانول مثبت دزنا نه دي ترڅوچې يې څلور كسان دشرطونو مطابق ونه ويني نوزنا شرعا نه ثابتيږي. كما قال الله تعالى: فلولا جاءوا عليه باربعة شهداء فاذ لم ياتوا بالشهداء فاولئك عندالله هم الكاذبون (٢)، وفي الشامي الا اذا شهدا ثلاثة بالزنا والرابع بالاقرار له فتحد الثلاثة لان شهادة الواحد بالاقرار لاتعتبر فبقي كلام الثلاثة قذفا (٣) البحر ص ١۴٢ كتاب الحدود شامي ج٣. نوكلام دخاوند صرف قذف دی نوپه دی به حکم دحرمت دمصاهرت وغيره نه ثابتيږي اوددې ښځې دلور نكاح به دسړي مذكور سره صحيح وي.

دشيعه انجلۍ سره يې نكاح وكړه بيايې سنۍ كړله او دوباره يې ورسره نكاح وكړه څه حكم دي؟ **سوال**: (۴۳۵\) زيد دده شيعه مور اوپلار په عمر دلسوكالو داستاد سره دسبق ويلو دپاره كښېښوې داستاد په وينا دې سنې سو، مور اوپلار دده واده ديوشيعه انجلۍ سره وكي زيد دواده څخه وروسته داهم سنې كړله نو دنكاح دتجديد ضرورت سته اوكه نه؟ او زيد لره امامت كول صحيح دې اوكه نه؟

جواب: په دې صورت كې چې زيد ښځه سنيه كړله زيد لره ددې څخه وروسته تجديد دنكاح ضروري دې اوامامت دزيد صحيح دې.

دنان او نفقې پربنياد قاضې نكاح فسخ كړه اوس دوهمه نكاح دده صحيح ده اوكه نه؟ **سوال**: (۴۳٦) ديوې دولس كلېزې انجلۍ نكاح ددې پلار په كفوكې وكړه دبالغېدو څخه وروسته ښځې داقسم دعوې په نوم دخاوند وكړه چې زما واده په كوچنوالي كې سويدې خو څه بيل ملاقات نه دې سوې اودزوجيت حقوق هم نه دې اداء سوې نه دنان اونفقه خبر اخستل سويدي وغيره وغيره، حاكم منصف نكاح فسخ كړه ددې په بناء ددغه ځاى شافعي المذهب قاضي دخاوند مذكور په غير حاضرۍ كې ددوو شاهدانو په مخكې ددې ښځې نكاح فسخ كړله څه موده وروسته دبل سړي سره دمذكوره ښځې نكاح وسوه آيا مخكې نكاح فسخ سويده اوكه نه اودوهمه نكاح صحيح ده اوكه نه؟

(١) څه وجه دحرمت نسته ، واحل لكم ماوراء ذالكم (سورة النساء: ٢۴). ظفير
(٢) سورة النور.
(٣) رد المحتار كتاب الحدود ج٣. ظفير

جواب: مخکی نکاح فسخ سوه اودوهمه نکاح ددی ښځی صحیح ده اوتفصیل ددی داختلاف سره په کتابونو دفقه کی مبسوط دی، من شاء فليراجع اليها فقط.

دشيعه تبرايي سره نکاح صحيح نه سوه ددوهم سره نکاح کوی سی: **سوال**: (۴۳۷\۱) دیوی ښځی نکاح دیوشیعه سړی سره چی هغه ته رافضی وایی وسوه ښځه داهل سنت والجماعت ده دا ددی خاوند دروافضو په رسمونو ادا کولو مجبوره کړله تردی چی تبراء ویل یی باندی هم وغوښتل چی کله دابنځه دپلار کره راغله بیا دخاوند کورته ولا نه وړه تراوسه پوری چی دولس کاله وسوه دادخاوند کورته دتللو څخه منکره ده اوددی دخاوند خاندان ټول تبرایی دی اوښځه هم مجبوره وی نودشرع شریفی په رو سره ددی ښځی نکاح جائز سویده اوکه نه؟ اواوس بغیر دمذکوره خاوند دطلاق څخه دبل سړی سره نکاح کولی سی اوکه نه؟

جواب: رافضی تبرایی ته ډیرو فقهاؤ کافر ویلی دی او دمحققینو علماؤ داتحقیق دی چی کم سړی دحضرت عائشی رضی الله عنها دافك قائل دی یادحضرت علی رضی الله عنه دالوهیت قائل دی یادحضرت جبرئیل علیه السلام په وحی کی دغلطیدو معتقدوی نودا ټول سبب دکفر او دارتداد دی په اتفاق سره نو دداسی رافضی سره دسنیه ښځه نکاح نه کیږی اوبی له طلاقه بله نکاح کولی سی. هکذا فی الدرالمختار .

دسیدانو په خاندان کی واده جائز دی اوکه نه؟ **سوال**: (۴۳۸\۱۱) آیا دسیدانوپه خاندان کی واده جائزدی؟

دبزرګ دلور سره نکاح جائزده: **سوال**: (۴۳۹\۱۲) دیوبزرګ دلور سره نکاح کول جائزدی اوکه نه؟

دکونډی ښځی سره نکاح جائزده که ددی ولی خبر نه وی؟ : **سوال**: (۴۴۰\۱۳) آیا دکونډی ښځی سره هم بی دمشوری داولیاؤ څخه ددوو شاهدانو په مخکی نکاح جائزده؟

جواب: (۱-۲) جائز ده ([1]).

۳. دانکاح جائزده خوپه شرط ددی چی په کفوکی وی ([2]).

([1]) أن الرافضي إن كان ممن يعتقد الألوهية في علي، أو أن جبريل غلط في الوحي، أو كان ينكر صحبة الصديق، أو يقذف السيدة الصديقة فهو كافر لمخالفته القواطع المعلومة من الدين بالضرورة (ردالمحتار فصل في المحرمات ص۳۹۸ ج۲، ط.س. ج۳ ص۴۶). ظفير

([2]) که انجلی دسیدانو دکورنی وی نوددی کفو دقریشو دخاندان هلك دی که هغه صدیقی وی یا فاروقی یا عثمانی یاعلوی. اوکه هلك دسیدانو دکورنی وی نودده سره هره انجلی نکاح کولی سی کفو وی اوکه نه وی. الکفاءة معتبرة من جانبه ای الرجل لان الشريفة تابى ان تکون فراشا للدنی ولذا لاتعتبر من جانبها لان الزوج مستفرش وهذا عند الکل فلا تغيظه دناء الفراش وهذا عند الکل (درمختار) فإن حاصله : أن المرأة إذا زوجت =

Maktaba Tul Ishaat. com

وی ښووی یوسړی اوواده یی کړه دبل سره ، اوس ښځه انکار کوی نکاح به صحیح وی اوکه نه؟ **سوال**: (۴۴۱\۱) طلاقی سوی هنده بالغی ته خلګو یوسړی وښووی اوپه نکاح یی تیاره کړه بیا ددی په لاعلمی کی یی دبل سړی سره نکاح وکړه په حالت دخلوت کی هنده شور جوړ کړی چی داخو هغه سړی نه دی چی موږ ته ښوول سوی وو. نو آیا دا نکاح صحیح سوه اوکه نه؟

جواب: چی په دوهم سړی دا ښځه خوشحاله نه ده نونکاح منعقده نه سوه ([1]).

دقادیانی سره چی کمی ښځی نکاح وکړه هغه بی طلاقه دبل سړی مسلمان سره نکاح کولی سی اوکه نه؟ **سوال**: (۴۴۲\۱) هنده نومی ښځه دزید مرزایی سره څه موده په نکاح کی پاته وه خوهنده ددوو کالو راهیسی دکور څخه تللی ده. اوس یومسلمان ددی سره نکاح کول غواړی آیا دمرزایی څخه دطلاق اخیستو ضرورت سته؟

جواب: مرزایی کافردی ددی وجه څخه دده سره دهنده نکاح نه وه سوی نو دمرزایی دطلاق ضرورت نسته او دهندی دبل مسلمان سره نکاح کول صحیح ده ([2]).

دخاوند والا دښځی دهغه زوی واده چی دزنا څخه دی دزانی دلور سره جائزدی: **سوال**: (۴۴۳\۱) دزید ناجائز تعلق دلاډو نومی ښځی سره وو، اودلاډو خاوند هم ژوندی موجود وو، په دی حالت کی دلاډو دزید دنطفی څخه هلك پیدا سو. داهلك بالغ سو نوزید خپله لور چی دمنکوحی ښځی څخه ده دی هلك ته په نکاح کړه دانکاح جائزه ده اوکه نه؟ درخصت څخه وروسته لاډو خپلی مرور قسمیه ته وویل چی ستا خاوند هم ستا دپلار دنطفی څخه دی ته جلا سه. په دی صورت کی انجلی دوهم عقد کولی سی اوکه نه؟

جواب: په حدیث شریف کی دی: الولد للفراش وللعاهر الحجر ([3]) ددی حدیث څخه ثابته ده اوهمدا داحنافو مذهب دی چی دلاډو کم زوی پیدا سویدی که دزنا څخه وي اوکه دزید دنطفی څخه وی خوپه شریعت کی دا دلاډو دخاوند څخه دی اودده څخه دهلك نسب ثابت دی دا هلك به په شریعت کی دزید زوی نه ګڼل کیږی، ددی وجه څخه دزید

= نفسها من كفء لزم على الأولياء وإن زوجت من غير كفء لا يلزم أو لا يصح بخلاف جانب الرجل فإنه إذا تزوج بنفسه مكافئة له أو لا فإنه صحيح لازم (رد المحتار ص ۴۳۲ ج۳ باب الكفاءة. ط.س. ج۳ ص ۸۴). ظفير

[1] لو استاذنها في معين فردت ثم زوجها منه فسكتت صح في الاصح بخلاف ما لو بلغها فردت الخ لم يجز لبطلانه بالرد (درمختار) لان نفاذ التزويج كان موقوفا على الاجازة وقد بطل بالرد (رد المحتار باب الولى ص ۴۱۲ ج۳. ط.س. ج۳ ص ۷۰). ظفير

[2] وحرم نكاح الوثنية بالاجماع (درمختار) ويدخل فى عيدة الاوثان الخ كل مذهب يكفر به معتقده (ايضا باب المحرمات ص۳۹۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۴۵). ظفير

[3] مشكوٰة باب اللعان ص۲۸۷. ظفير

دلور نکاح دلاډو دزوی مذکور سره صحیح ده (۱) اودلاډو قول شرعا معتبر نه دی اوبی طلاقه دزید لور دبل چا سره واده نسی کولی.

دهلک واده دپلار دښځی دلور سره صحیح دی: سوال: (۴۴۴\) زید اوبکر سکه ورونه دی زید یوه لور اویوه ښځه پرینښوول اومړسو بکر دخپلی ورینداړ سره نکاح وکړه نوداولاد دنه پیدا کیدو په صورت کی بکر بل واده وکړی ددې ښځه یې نر اولاد وسو نو په دی صورت کی دبکر دزوی نکاح چی ددوهمی ښځی ښځه دی ددی بکر دبچندری یعنی دزید دلور سره صحیح دی اوکه نه؟ یوسړی ورته ناجائز وایی اوبل جائز نو دچا قول صحیح دی؟

جواب: په دی کی دوهم قول صحیح دی دبکر دزوی نکاح دده دبچندری لور سره صحیح دی: واحل لکم ماوراء ذالکم (سورة النسآء : ۲۴).

دکونډې ورینداړ سره نکاح جائزده اوکه نه؟ سوال: (۴۴۵\) دکونډی ورینداری سره نکاح جائزده اوکه نه؟ یوسړی وایی چی مشره وریندارہ دمور په درجه کی ده اوکشره وریندارہ دلور په درجه کی ده اودمور اودلور سره نکاح حرامه ده. قاضی صاحب ددی په ردکی دا دلیل پیش کی: واحل لکم ماوراء ذالکم. داسړی وایی چی دورینداری دنکاح حرمت په: حرمت علیکم امهاتکم کی داخل دی اودی داهم وایی چی که داسی نه ده یعنی که دورینداری حرمت په حرمت علیکم امهاتکم کی نه وی داخل نوبیاخو په قرآن کریم کی دانا اودلمسۍ حرمت هم صفانه دی ذکر نوپکاردی چی دانا اولمسۍ سره دی هم نکاح صحیح وی اوقاضی صاحب دنورو کتابونو دحدیث اودفقه څخه هم استدلالات پیش کړل خودی داټول ردکوی اووایی چی داسی صفا دقرآن کریم څخه ثابته کړه چی دهغه څخه دورینداري حلت ثابت وی مثلاً داسی یوآیت کیدل پکاردی چی یحل زوجة الاخ بعد العدة، اوس چی دشریعت څه حکم وی هغه ولیکی؟

جواب: داسړی چی داوایی چی دورینداری حرمت په حرمت علیکم امهاتکم کی داخل دی غلط دی، لان زوجة الاخ لیست بداخلة فی الامهات عند احد (۲) اودا دعوه یی هم غلطه ده چی مشره وریندارہ دمور په درجه کی ده اوکشر ویرانداړ دلور په درجه کی ده اوددی سړی دادعوٰی هم غلطه ده چی دانا اولمسۍ صفا حکم په قرآن کریم کی نسته او ددې وجه څخه دانا اولمسی حرمت دلور په حرمت کی داخل نه دی، ځکه چی انا په

---

(۱) ویحل لاصول الزانی وفروعه اصول المزنی بها وفروعها (ردالمحتار باب المحرمات ص۳۴۴ ج۲. ط.س. ج۳. ص۳۲). ظفیر

(۲) فیراد بالام الاصل ایضا وبالبنت الفرع (البحرالرائق باب المحرمات ص۹۹ ج۳. ط.س. ج۳ ص۹۲. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

امهات کی داخله ده اولمسیـ په بنات کی اودقرآن کریم دآیتونو څخه بل قوی دلیل نسته نوچی دمحرماتو دبیان څخه وروسته باری تعالیٰ: احل لکم ماوراء ذالکم (سورة النسآء : ۲۴) وفرمایل نودکونډی وریندارۍ سره دنکاح جواز صفا ښکاره سو اوقاضی صاحب چی څه ویلی دی هغه صحیح دی دده مخالف سړی ددین اسلام مخالف دی چی څه وایی هغه جاهلانه کلام دی اواحادیث اوتفاسیر نه منل صریح الحاد اوکفردی اوداحادیثو انکار کول په حقیقت کی دقرآن کریم انکاردی ځکه چی په قرآن کریم کی حکم دی: وما اٰتاکم الرسول فخذوه وما نهاکم عنه فانتهوا (۱) ددی وجه څخه اهل اسلام لره ددی مخالف خبره نه دی منل پکار اواوریدل یی هم نه دی پکار دده دصحبت څخه ځان ساتل پکاردی دده بی دینی اوکفر دده داقوالو څخه ښکاره ده . فقط

دخوریی او دماما دمدخولې سره نکاح صحیح ده: **سوال**: (الف (۲)\۴۴۲) دخوریی دمدخوله سره دماما او دماما دمدخوله سره دخوریی نکاح جائزده اوکه نه؟

جواب: داصورت صحیح دی اوپه:واحل ما وراء ذالکم (سورة النسآء ۲۴) کی داخل دی.

معلقه نکاح نه منعقده کیږي: **سوال**: (الف \۴۴۷) یوسړی طالب علم مخاطب کړی اوقسم یی واخیستی چی که ته هندوستان ته ولاړی اوعلم دی حاصل کی اوراغلی نوما تالره خپله لور صغیره درکړه اودی طالب العلم په همدغه مجلس کی وویل ماهم قبوله کړه اودا معامله دڅو معتبرو سړیانو په وړاندي سوی وه اوس دغه طالبِ علم سبق وواییه اوراغی اوانجلی بالغه سویده نونکاح په دی صورت کی منعقده سوی وه اوکه نه؟ اوددی انجلی نکاح دبل سره جائزده اوکه نه؟

جواب: په دی صورت کی نکاح صحیح نه ده سوی، کما فی الدرالمختار والنکاح لایصح تعلیقه بالشرط کتزوجك ان رضی ابی لم ینعقد النکاح الخ وفی الشامی قوله: قوله : والنکاح لا یصح تعلیقه بالشرط المراد أن النکاح المعلق بالشرط لایصح لا ما یوهمه ظاهر العبارة من أن التعلیق یلغو ویبقی العقد صحیحا (۳) شامی ص ۳۹۴ ج۲. نو چی کله ددی صغیره نکاح ددغه مذکور طالب علم سره منعقده نه سوه نوددی ولی ددی نکاح په بل ځای کی کولی سی.

دښځې په خبره اعتماد کول اونکاح کول صحیح دي: **سوال**: (ب\۴۴۲) دیوبل وطن مسافره

---

(۱) سورة الحشر : ۷. ظفیر

(۲) په اصلي أردوفتاوٰی کي هم داشمېرمکرراغلی ۆ ځکه مودلته هم هغسي ولیکۍ اوالف، باء مو ورکړه. حقاني

(۳) وګوره رد المحتار ومصری مطبوعه استنبول ص۴۰۵ فصل فی المحرمات. ظفیر

دلته راغله او دایې ښکاره کړه چې زما څوك وارث نسته اوزه خپله نکاح کول غواړم په تهانه کې دی رپورټ هم کړیدی چې زما دی نکاح وسی نویو مولوی صاحب رپورټ وکتی اولس روپې یې واخیستې اوددی نکاح یې وتړله دا نکاح صحیح سوه اوکه نه؟

جواب: ددی ښځې نکاح موافق ددی دبیان شرعا جائزده ([1]) غرض داچې په دی صورت کې دښځې دبیان موافق ددی سره نکاح کول په درجه اولی صحیح دی.

دیهودی یادعیسایی ښځې سره نکاح جائزده اوکه نه؟ سوال: (س ۴۴۷) آیا دیوې یهودی یا عیسایی ښځې سره بغیر ددې دکلمې ویلو څخه سره دیومسلمانه نکاح صحیح اوجائز ده اوکه نه؟

جواب: بې دکلمې ویلو څخه اودمسلمانولو څخه ددې سره نکاح کول ښه نه دی ځکه چې په کتابونو دفقه کې یې دې ته جائز لیکلی دی خومکروه یې ورته ویلی دی اوپه دی کې اختلاف هم دی ([2]) دنن سبا دعیسایانو دښځو سره بعضې فقهاء نکاح حرامه وایي. په هرحال داختلاف څخه دځان ساتنې دپاره مناسب بلکه ضروری ده چې دیهودی یانصرانی ښځې سره هلته نکاح وسی چې دا مسلمانه سی ([3]).

دمیریزی ورور دښځې دلور سره نکاح صحیح ده اوکه نه؟ سوال: (۴۴۸) زید اوبکر میره نیز وروڼه دی بکر وفات سو دده کونډه هنده دعدی دتیریدو څخه وروسته دعمر سره نکاح وکړه دهندی دعمر څخه زینب پیدا سوه دزید اودزینب نکاح کیدی سی اوکه نه؟

جواب: په دی صورت کی دزینب نکاح دزید سره صحیح ده ([4]). فقط

شیعه ښځې چې توبه وکښله نو دهغې سره نکاح جائزده: **سوال**: (۴۴۹) زید په قوم افغان اهل سنت والجماعت دیوی کونډی ښځې سره چې اصحابو ته به یې ښکنځل کول دایې ددی خیالاتو څخه خلاصه کړه اوپه خپله نکاح کې یې راوستل غواړی خوهغه ددی وجه

([1]) وحل نکاح من قالت طلقتنی زوجی وانقضت عدتی الخ وحاصله انه متٰی اخبرت بامر محتمل فان ثقة او وقع فی قلبه صدقها لاباس بتزوجها (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار کتاب الحظر والاباحة ص۳۷۱ ج۵. ط.س. ج۳ ص ۴۲۰). ظفیر

([2]) وصح نکاح کتابية وان کره تنزیها مومنة بنبی رسل مقرة بکتاب منزل وان اعتقدوا المسیح الیها (درمختار) فی فتح القدیر ویجوز تزوج الکتابیات والاولی ان لایفعل (رد المحتار باب المحرمات ص ۳۹۷ ج۲) فقوله والاولی ان لایفعل یفید کراهة التزیهة فی غیر الحربیة ومابعده یفید کراهة التحریم فی الحربیة تامل (رد المحتار باب المحرمات ص۳۹۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۴۵). ظفیر

([3]) یجب ان لایاکلوا ذبائح اهل الکتاب اذا اعتقدوا ان المسیح اله وان عزیرا اله ولا یتزوجوا نساءهم قیل وعلیه الفتوٰی، ولکن بالنظر الی الدلیل ینبغی ان یجوز الاکل والتزوج (ردالمحتار باب المحرمات ص۳۹۸ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۴۵). ظفیر

([4]) په دی کی څه وجه دحرمت نسته په: واحل لکم ما وراء ذالکم، کی داخل دی. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

شخه مجبوره دی چی په تمامه علاقه کی به ده ته پیغور ورکول کیږی چی اهل سنت دغیر اهل سنت سره ځنګه واده کولی سی؟

جواب: دعلامه شامی دارایه ده چی سب (بنکنځل صحابه وو ته موجب دکفر نه دی بلکه موجب دفسق دی (۱) ددی وجه ښځه دغه کونډه ښځه چی کله توبه وکاږی نوددی سره دسنی حنفی نکاح شرعا جائزده اودبعضو فقهاؤ په نزد سبب دصحابه وو موجب دکفر (۲) دی. ددی وجه ښځه ښه داده چی بی دتجدیده دایمان ښځه ددی کونډی سره نکاح ونه سی، ترڅو چی نکاح بلاخلافه جائزسی اونکاح دغیر سید دسید سره جائزده ددی وجه ښځه دخلګو داویل چی دغیر اهل بیت نکاح داهل بیت سره نسی کیدی غلطه ده (۳).

په دوو ورونو کی یوه دمیریزی مور سره زنا وکړه نوددی دواړو ورونو په اولاد کی واده جائز دی: **سوال**: (۴۵۰) دنجم خان دبي بي جاني دنس ښځه دهغه ځلور زامن پیداسوه او دحیات نوري دنس ښځه يې دوه زامن پيداسوه دنجم خان دوفات ښځه وروسته دهغه زوی پائنده خان چی دبی بی جاني ښځه پيداوو ترڅه موده دخپلی میریزی مور حیات نوري سره حرام کاری کوله اودوې دري نطفي حرامي پیدا سوې اوس پائنده خان اوقاسم خان چی دحیات نوري دنس ښځه دی دخپل زوی اودلور رشته کوی، دپائنده خان زوی محمد عالم اولور خانم نوره ده، او دقاسم خان زوی میر محمد اولور ریشم جانه ده، دمحمدعالم نکاح دریشم جاني سره اودمیرمحمد دخانم نوري سره کول جائزدي اوکه نه؟

جواب: په دی صورت کی نکاح دمحمد عالم دریشم جاني سره اودمیر محمد دخانم نوري سره صحیح ده شرعا جائزده زنا کول که څه هم ګناه کبیره ده اوفسق اوفجور دی اوزانی اوزانیه چی ترکمه توبه ونه کاږی قابل دمتارکت دی خودزانی اودزانیې داولاد په خپل مینځ کی نکاح جائزده (۴). فقط

دمزنیې دلور سره یی نکاح وکړه اوس یی دغه انجلی پرې ښووله دمزنیې سره واده کولی سی اوکه نه؟ **سوال**: (۴۵۱) زید دبکر دمنکوحه هندی سره زنا وکړه یوکال وروسته زید

(۱) بخلاف ما اذا كان يفضل عليا اويسب الصحابة فانه مبتدع لاكافر. (ج۳ ص۴۲ رد المحتار فصل في المحرمات ص۳۹۸ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۳۷). ظفير

(۲) فقريش معزيا للشهيد من سب الشيخين اوطعن فيهما كفر (الدرالمختار على هامش ردالمحتار باب المرتد ص ۴۰۴ ج۳). ظفير

(۳) فقريش بعضهم اكفاء بعض (درمختار) اشار به الى انه لا تفاضل فيما بينهم الخ (ايضا باب الكفاءة ج۳ ص۸۲ ، ط.س. ج۳ ص ۴۳۸). ظفير

(۴) ويحل لاصول الزاني وفروعه اصول المزنى بها وفروعها (البحر الرائق فصل في المحرمات ص۱۰۸ ج۳. ط.س. ج۳ ص ۱۰۱). ظفير

زانی دهندی مزنیې دلور (زینب) سره چی نابالغه ده نکاح وکړه اوس بکر وفات سو ددی وجه څخه زید دهندی مزنیی سره نکاح کول غواړی شرعا دانکاح جائزده اوکه نه؟ او زینب نابالغه غیر مدخوله ده.

جواب: زید دهندی مزنیه سره نکاح کولی سی ځکه چی کله ده دهندی دلور سره وطی نه وی کړی بلکه قبل الوطی یی پریښوولې ددی مور هنده پرزید حرامه نه سوه په کتب فقه کی تصریح ده چی حرمت دمصاهرت په صحیح نکاح یاپه وطی راځی اوزید چی کله دهندی سره زنا وکړه نودهندی لور زینب پرده حرامه سوی وه ([1]) دزید نکاح ددی سره صحیح نه وه اوچي وطی هم نه دی سوی ددی وجه څخه حرمت مصاهرت ثابت نه سو ([2]). والله اعلم

دمیریزی مور سره نکاح جائزده اوکه نه او دارنګه ښځه او ددی میره مور جمع کول څنګه دی؟ سوال: (۴۵۲) میریزی خوابنی چی بی اولاده اوکونډه وی ددی سره نکاح جائزده او که نه؟ اوښځه او ددی میریزی مور یعنی ددی دپلار منکوحه په نکاح کی جمع کول جائز دی اوکه نه؟

جواب: دمیریزی خوابنی سره نکاح جائزده په دی کی دحرمت هیڅ وجه نسته: لقوله تعالٰی واحل لکم ما وراء ذالکم (سورة النسآء: ۲۴) دجواز دنکاح سره ددواړو په مینځ کی جمع جائزده یعنی دمخکی ښځی په وجود کی ددی سره ددی میره مور هم ساتلی سی په کتب دفقه کی تصریح ده چی ښځه او ددی دخاوند لور په یووخت کی دیوسړی په نکاح کی جمع کیدی سی، په درمختار کی دی: فجاز الجمع بین امرأة وبنت زوجها. الخ ([3]). فقط

چی دچا لور دی په نکاح کی وی دهغه دکونډی سره نکاح کول څنګه ده؟ سوال: (۴۵۳) دزید لور چی دمخکی مړی ښځی څخه ده دعمر په نکاح کی ده نو دزید دوهمه ښځه دکونډی سره دزید دمرګ څخه وروسته عقد کولی سی اوکه نه؟

جواب: په دی صورت کی دعمر نکاح دزید ددوهمی ښځی کونډی سره جائزده، په در مختار کی دی چی جمع کول په نکاح کی ددی دواړو جائز ([4]) دی ځکه چی په دوی کی هغه قاعده دحرمت نسته کمه چی منصوص اومسلم ده چی په دوی کی کم یوسړی فرض

([1]) اذا فجر الرجل بامرأة ثم تاب یکون محرما لابنتها لانه حرم علیه نکاح ابنتها علی التابید (البحر الرائق فصل فی المحرمات ص۱۰۸ ج۳، ط.س. ج۳ ص ۱۰۱). ظفیر

([2]) اما تزوج الزانی لها فجائز اتفاقا (ایضا ص۱۱۴ ج۳). ظفیر

([3]). الدر المختار علی هامش ردالمحتار فصل في المحرمات ص۳۹۱ ج۲، ط.س. ج۳ ص۳۹. ظفیر

([4]) فجاز الجمع بین امرأة وبنت زوجها (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل المحرمات ص۳۹۱ ج۲. ط.س. ج۳ ص۳۹). ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

سی نودوهمه ښځه به حلاله نه وی داقاعده په دی صورت کی نه سی جاری کیدی.

چي کمه ښځه وايي خاوند طلاق راکړيدی ددی سره نکاح کول څنګه دی؟ سوال: (۴۵۴\) يوه ښځه دخپل خاوند سره بمبئ ته ولاړه څو ورځی وروسته دهغه ځای څخه بيرته راغله اوبيان کوی چی زماخاوند ماته طلاق راکی نوپه دی صورت کی ددی عقدثانی کول جائزدی او که نه؟

جواب: په دې صورت کی موافق دبيان دښځی چی څوك ددی مکذوب کوونکی نسته نو ددی عقد ثانی کول صحيح دی. درمختار ([1]). فقط

دکونډې داکا دښځی سره نکاح جائزده اوکه نه؟ سوال: (۴۵۵\) دکونډی داکا دښځی سره دعدی څخه وروسته نکاح جائزده اوکه نه زيد وايي چی په قرآن مجيدکی يی اکا ته پلار ويلی دی نودکاکا ښځه حقيقي مور سوه ددی وجه څخه نکاح مطلقاً حرامه اوباطله سوه په تمامو کتابونو دتفسير اوفقه کی دکاکا دښځی سره نکاح حرام وايي داشرعا صحيح ده او که نه؟

جواب: داکا دښځی يعنی دمړه اکا دښځی دعدی دتيريدو څخه وروسته نکاح جائزده ([2]) په قرآنکريم کی په رکوع: حرمت عليكم امهاتكم اللاتي، الآيه کی داکاښځه په محرماتو کی نه ده ذکر اوپه احاديثوکی هم داکا دښځي سره دنکاح دحرمت ذکرنسته داددی سړی جهالت اوګمراهی ده چی داسی باطله دعوه په دومره زور اوشور سره کوي، په يوکتاب دتفسير اوفقه کی داکا دکونډی ښځی سره دنکاح دحرمت ذکر نسته، ومن ادعی فعليه البيان. والله المستعان

نامرد سړی ښځه پريږدی نودا دوهمه نکاح کولی سی اوکه نه؟ سوال: (۴۵۶\) يوسړی ددوو کالو راهيسی نامرد دی اوخپله ښځه جلا کول غواړی نوددی ښځی نکاح بل ځای کيدی سی او که نه؟

جواب: چی کله داسړی نامرد دی اوپه خپله ښځه پريښبدلو باندی راضی دی نوده ته دی ويل سی چی فورا خپلی ښځی ته طلاق ورکړه دطلاق څخه وروسته به ښځه ددری حيضو عده تيره کړی نوبيا دبل سړی سره نکاح کولی سی ([3]).

چاچی په عده کی نکاح وکړه اودری طلاق يی ورکړل ده لره بيا دنکاح کولو دپاره حلاله ضروری ده؟ سوال: (۴۵۷\) دهندی خاوند مړسو يوه مياشت وروسته بکر دهندی سره

([1]) وحل نكاح من قالت طلقني زوجي وانقضت عدتي (ايضا كتاب الحظر والاباحة ص۳۷۱ ج۵، ط.س. ج۷ ص ۴۰۲).

([2]) واحل لكم ماوراء ذالكم. سورة النساء: ۲۴. ظفير

([3]) واحل لكم ماوراء ذالكم. سورة النساء: ۲۴. ظفير

نکاح وکړه څه موده وروسته بکر هندی ته دری طلاقه ورکړل اوس یی بیا ساتل غواړی آیاچی کمه نکاح سوی وه هغه صحیح وه اوکه نه؟ اواوس چی بکر هنده په نکاح اخلی نودحلالي ضرورت سته اوکه نه؟

جواب: دهندی متوفی عنها زوجها عده څلور میاشتی اولس ورځی وی ددی مودی پوره کیدو څخه مخکی چی کمه نکاح سوی وه هغه صحیح نه وه نوطلاق هم واقع نه سو اوس بی حلالي نکاح دبکر دهندی سره کیدی سی. هکذا فی الدر المختار (۱).

دکسب کوونکی ډمی سره نکاح جائزده اوکه نه؟ سره ددی چی دا کسب هم نه پریږدی:

سوال: (۴۵۸) یوسړی دیوې زناکاری ډمی سره اوسیدی اوددی په زناکاری باندی به یی گذران کوی اوبیایی ددی سره نکاح وکړه ښځی به په خپل دستور زنا کوله آیا دانکاح ددی دیوث جائزده، یا داښځه دبل سړی سره نکاح کولی سی اوکه نه؟

جواب: په دی صورت کی دمذکوره ډمی نکاح ددغه سړی سره صحیح سوه (۲) بیا دنکاح څخه وروسته هم دمذکوره ډمی زنا کول اودخاوند دانه بندول اوددی په حرام امدنی باندی گذران کول داټول کارونه حرام اوموجب دفسق دی اومذکوره خاوند دیوث اوفاسق دی خونکاح چی سویده هغه قائمه ده ترڅو چی دی طلاق ورنه کړی اوددی عده تیره نه سی. تردغه وخته پوری مذکوره ډمه دبل سړی سره نکاح نه سی کولی کذا فی کتب الفقه.

دکلی والی په رشته چی کم وروړ دی دهغه دخور سره واده جائزدی: **سوال**: (۵۵۹) دزید اوعمر په مینځ کی نسبی تعلق نسته صرف په یوه کلی کی داوسیدو دوجه څخه په دواړو کی ملاقات دی نودزید دخور سره دعمر واده جائزدی اوکه نه؟

جواب: په دې مواخاة سره حقیقتا نسبی تعلق نه قائمیږی دعمر واده دزید دخور سره کیدی سی په دی کی دحرمت هیڅ وجه نسته دتبنّی یادمواخاة اثر پرنسبی سلسله نه پریوځی صرف په قول اواقرار سره نسبی ورورولی چی پرهغه دنکاح دحرمت مداردی نه راځی.

چی چاسره دخوښینی نکاح وه دخوښینی دمرگ څخه وروسته دده سره دوریرې واده جائز دی اوکه نه؟ **سوال**:(۴۲۰) دزید اودعمر په نکاح کی دوې سکه خوندی دی خودعمر ښځه

---

(۱) اما نکاح منکوحة الغیر ومعتدته الخ لم یقل احد بجوازه فلم ینعقد اصلا (رد المحتار باب المهر ص۴۸۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۱۳۲). ظفیر

(۲) وصح نکاح الموطوئة بملك الخ اوبزنا ای جاز نکاح من رآها تزنی وله وطؤها بلا استبراء (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۴۰۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۵۰). ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

مړه سوه اوس زيد دخپلي وريري نكاح دعمر سره كول غواړي جائزده اوكه نه؟
جواب: په دې حالت کی دعمر نکاح دزيد دوريري سره جائزده شرعًا: لقوله تعالى واحل لكم ما وراء ذالكم [1]. فقط

چي دچا خاوند عيسايي سي هغه دوهمه نكاح كولي سي اوكه نه؟ **سوال**: (۴۲۱) زماخاوند فتح محمد چك جمال والا علاقه بمبئ ته تللى دى چى دهغه متعلق دبمبئ په خطونو كى شهادتونه دى چى دى عيسايي سويدى نوشرعا زه نكاح كولى سم اوكه نه؟
جواب: پـه شامى كى دخانيـه څخـه منقـول دى: قالـت ارتـد زوجـى بعـد النكـاح وسـعه ان يعتمد على خبرها ويتزوجها الخ [2] وفى جامع الفصولين اخبرها واحد بموت زوجها او بردته او بتطليقها حل له التزوج [3]، ددې عبارتونوڅخه واضحه ده چى په داسى خبرونو اعتماد كولى سى اودده ښځه دوهمه نكاح كولى سى دشاهدى شرعيه ضرورت نسته.

دورور دلسمي سره دخپل زوى نكاح جائزده اوكه نه؟ **سوال**: (۴۲۲) بكر اوخالد سكه ورونه دى دبكر دزوى نكاح دخالد دلمسى سره جائزده اوكه نه؟ زيد دى نكاح تـه جائز وايي؟
جواب: په دى صورت كى دبكر دزوى نكاح دخالد دلمسى سره جائز ده. نودزيد قـول پـه دى باره كى صحيح دى چى په: واحل لكم ما وراء ذالكم، [4] كى داخل دى.

دكونډې مامي سره نكاح جائزده: **سوال**: (۴۲۳) دكونډى مامى سره نكاح كول صحيح دى اوكه نه؟
جواب: دكونډى مامى سره نكاح صحيح ده كما قال الله تعالى: واحل لكم ماوراء ذالكم. [5]

يوسړي چي كله ديوسړي دمرتدكيدو خبروركى نودده نكاح فسخه سوه: **سوال**: (۴۲۴) دزيد شل كاله سويدى چى خپله ښځه يى پريښى ده اوبل ملك تـه تللى دى خطونـه يـى راځى يوسړى وويل چى ماده ته كورته دراتلو متعلق وويل نوده داوويل چى كله دخداى حكم وى ولاړ به سم بيايي وويل خداى اورسول څوك دى؟ اوقرآن څه شى دى؟ نعوذ بالله تعالى، خوډير سړيان بيا دده دمتقى كيدو شاهدى وركوى فى الحال ديوسړى په شاهدى اوپه قول دى مرتد ګرځولى سى اودده ښځى لره نكاح كول شرعا جائزدى اوكه نه؟
جواب: وفى جامع الفصولين اخبرها واحد الموت زوجها او بردته اوبتطليقهما حل له التزوج ولوسمع من هذا الرجل آخر له ان يشهد لانه من باب الدين فثبت بخبر الواحد

---

[1] سورة النساء: ۲۴. ظفير
[2] و[3] رد المحتار باب العدة ص۸۴۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۵۳۰. ظفير
[4] و[5] سورة النساء: ۲۴. ظفير

شامی جلد ثانی ص۷۱۲. (۱) ددی روایت څخه معلومه سوه چی دده دښځی ددوهمی نکاح دجائز کیدو دپاره دیوسړی خبر هم کافی دی دده ښځه ددی سړی په خبر باندی چی ده الله ﷻ اورسول ﷺ اوقرآن پاك ته داسی وویل خپل ځان دی دده دنکاح څخه بهر وګڼي اوپه عده تیرولو سره بله نکاح کولی سی خوصرف دیوسړی په خبر به پرده حکم دمرتد نه کیږی ځکه اعتبار ددی خبر صرف دښځی دنکاح دجواز دپاره دی اودده دمرتدکیدو دپاره داثبوت کافی نه دی خاصکر چی کله نور خلګ ددی خلاف دده په اسلام اوپه اصلاح اوپه تقوٰی شاهدی ورکوی.

دښځی دهغه لور سره چی دمخکنی خاوند څخه ده دخپل زوی نکاح کول څنګه دی؟ سوال: (۴۲۵\۱) پیر بخش دبسم الله نومي مطلقي ښځي سره واده وکی بسم الله دخپل ځان سره دمخکی خاوند عبد اللطیف لور سردار بیګم په خپله غیږه کی راوړه چی پیر بخش لویه کړه بیا بسم الله مړه سوه اوس پیر بخش دسردار بیګم واده دخپل زوی عبدالعزیز سره چی دمخکی ښځی څخه دی کول غواړی نودا نکاح حلاله ده اوکه حرامه؟

جواب: داښکاره ده چی پیر بخش دسردار بیګم شرعی ولی نه دی نوکه سردار بیګم نابالغه وی نوپیربخش ددی دنکاح ولی نه دی ده ته اختیار ددی دنکاح نسته، اوکه سردار بیګم بالغه وی نوبیا ددی په اجازه اوکه نابالغه وی نوچی ثوك ددی ولی دی هغه په خپل ولایت سره ددې نکاح دعبدالعزیز سره وکړی نوشرعا جائزده څه وجه دحرمت په دی کی نسته ځکه چی ددواړو میندی اوپلرونه جلا جلا دی. قال الله تعالی: واحل لکم ما وراء ذالکم (۲) الآیة هکذا فی الدرالمختار (۳).

دطلاقی سوی ښځی نکاح جائزده اوکه نه؟ سوال: (۴۲۶\۱) یوسړی خپلی ښځی ته دخاندان په مخکی طلاق ورکړی یوکال وروسته دی ښځی نکاح وکړه، په مخکنی خاوند یې دڅه وجه څخه طلاق نامه ونه لیکله ددی ښځی دادوهمه نکاح صحیح سوه اوکه نه؟

دېمی دپیغلی باکره لور سره نکاح څنګه ده؟ سوال: (۴۲۷\۲) دېمی دپیغلی لور چی باکره ده نکاح صحیح ده اوکه نه؟

جواب: (۱) چی طلاق ثابت دی اوعده هم تیره ده نودبل سره ددی نکاح صحیح ده دتحریری طلاق ضرورت نسته زبانی طلاق هم واقع کیږی (۴).

---

(۱) وګوری رد المحتار للشامی باب العدة ص ۸۴۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۵۳۰. ظفیر
(۲) سورة النسآء، ۲۴. ظفیر
(۳) اما بنت زوجة ابیه او ابنه فحلال (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل في المحرمات ص۳۸۳ ج۲.ط.س. ج۳ ص۳۱). ظ
(۴) من قالت طلقنی زوجی وانقضت عدتی لاباس بتزوجها (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار کتاب الحظر =

Maktaba Tul Ishaat. com

۲. ددی سره نکاح جائزده ([1]).

دکتابیه سره نکاح صحیح ده: **سوال**: (۴۶۸\) دکتابیه حربیة سره نکاح صحیح ده اوکه نه؟

جواب: په درمختار کی دی چی دکتابیه سره نکاح صحیح ده خومکروه تنزیهی ده اوپه شامی کی دی چی دکتابیة حربیة سره نکاح مکروه تحریمی ده اوپه دی زمانه کی نوره هم زیاته بده ده ولي چی موجب دفساد ددین ده. فقوله والاولی ان لایفعل یفید کراهة التنزیه فی غیر الحربیة ومابعده یفید کراهة التحریم فی الحربیة ([2]) الخ شامی ج۲.

دمرید دمطلقی سره نکاح صحیح ده: **سوال**: (۴۶۹\) یوپیر دخپل مرید دښځی سره دمرید دطلاق ورکولو څخه وروسته واده وکی آیاپه دی پیر خوځه الزام نسته داسی کول صحیح دی اوکه نه؟ پرده دطعن کولو څه حکم دی؟

جواب: که دی پیر دمرید دښځی سره دده دطلاق او دعدی تیریدو څخه وروسته نکاح کړی وی نوشرعا پرده هیڅ الزام نسته اودشریعت داصولو موافق پرده څه مواخذه نسته پرده صرف ددی وجه چی دمرید دښځی سره یی نکاح وکړه طعن کول بی ځایه دی چی کم امر الله تعالی جائز اوحلال کړیدی په هغه کی دچا داعتراض څه کار نسته اونه دطعن احتمال، چی څوك طعن کوی هغه گنهگار دی.

دقادیانیت څخه چی څوک توبه وکړی دهغه سره نکاح جائز ده: **سوال**: (۴۷۰\) دزید په باره کی داخبره مشهوره وه چی زید مرزایی دی خوبیا ده توبه کښلی وه پردی بناء یوه انجلی ده په نکاح کړی وه دنکاح څخه وروسته یومولوی صاحب دتحقیق دپاره یی زید ته راولیږی نوزید ددی ډیر سخت تردید وکی چی زما مذهب قادیانی نه دی اوډیر وخت وسو چی ما توبه کښلی ده اوپه شروع کی ما مرزا یومجدد اوبزرگ منی نبی می نه منی. نو پوښتنه دا ده چی دانکاح صحیح سویده اوکه نه؟

جواب: دسوال دلیك څخه دامعلومیږی چی دزید عقیده صحیح ده اودده عقیده موافق دمذهب داهل السنت والجماعت ده اودمرزا غلام احمد قادیانی معتقد نه دی. ددی وجه څخه ددغه انجلی نکاح ددی سړی یعنی زید سره صحیح سوه په نکاح صحیح کیدو کی په دی وخت کي هیڅ تردد نسته خوخدای دی نه کړی که زید دمذهب داهل سنت والجماعت څخه قادیانت ته رجوع وکړه نودغه وخت به سمدستی نکاح باطله سی ([3]).

= والاباحة ص۳۷۱ ج۵. ط.س. ج۳ ص ۴۲۰). ظفیر

[1] واحل لکم ما وراء ذالکم (سورة النساء: ۲۴). ظفیر

[2] وگوری رد المحتار للشامی فصل فی المحرمات ص۳۹۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۴۵. ظفیر

[3] وارتداد احدهما ای الزوجین فسخ عاجلا بلا قضاء (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب نکاح الکافر =

بت پرست چې مسلمان کړي ورسره نکاح جائز ده اوکه نه؟ سوال: (۴۷۱) یوی بت پرستی ښځی خپل خاوند پرې ایښی دی اودیوه مسلمان سره ولاړه اودی مسلمان دا ښځه مسلمانه کړه اودمسلمانیدو څخه وروسته یې ددی سره نکاح وکړه نوپه دی حالت کی دا ښځه مسلمانه سوه اوکه نه؟ اوددی سره دمسلمان سړی نکاح صحیح سوه اوکه نه؟

جواب: په دی صورت کی دا ښځه مسلمانه ده اودمسلمان سړی سره ددې نکاح صحیح ده چی کله پردی درې حیضه تیرسی اوکه حیض نه باندی راځی نوچی دری میاشتی باندی تیری سی، نونکاح ددی مودی څخه مخکی صحیح نه ده که مسلمان ددی ښځی سره ددری حیضو یاپه صورت دنه راتلو کی ددری میاشتو دتیریدو څخه مخکی نکاح کړی وی نودانکاح نه ده منعقده ددری حیضو یاپه صورت دنه راتلو دحیض کی ددرو میاشتو دتیریدو څخه وروسته دی نکاح وکړی (قال الشامی فاذا مضت هذه المدة صار بمنزلة تفریق القاضی الخ ص ۳۹۰ ج۲. کتبه رشید احمد عفٰی عنه، الجواب صحیح عزیز الرحمٰن عفٰی عنه.

دبدلون نکاح صحیح ده: سوال: (۴۷۲) دزید دلور نکاح دبکر دزوی سره په دی شرط وکړه چی بکر به دخپلی لور نکاح دزید دزوی سره کوی، په دی طریقی سره شرعا نکاح څنګه ده؟

جواب: داصورت چی کم په سوال کی دی ته نکاح دشغار وایی ددی څخه ممانعت په احادیثو کی راغلی دی اومطلب دادی چی مهر دهر یوه هم دغه وی مثلا یوسړی دخپلی لور یادخور نکاح دبل سړی دزوی سره یا دده سره وکړی اومهر ددی داکړی چی دابل سړی به دخپلی لور یادخور نکاح دده دزوی یا دده سره کوی نو زموږ حنفی فقهاء وایی چی داصورت دشغار دی دکمو څخه چې په احادیثو کی منع راغلی ده باطل او ناجائزدی ددی وجه څخه که چاداسی نکاح وکړه نومهر مثل به په هریوه لازم وی اونکاح به صحیح وی ددی وجه څخه چی کمه وجه دممانعت وه هغه پاته نه سوه. په درمختار کی دی: ووجب مهر المثل فی الشغار هو ان یزوجه بنته علی ان یزوجه الاخر بنته اواخته مثلا معاوضة بالعقدین وهو منهی عنه لخلوة عن المهر فاوجبنا فیه مهر المثل فلم یبق شغارا (۱) الخ وتفصیله مع الاعتراض والجواب فی الشامی (۲). فقط

دا شرط کول بد دي چي څوک انجلي راکړي انجلي به ورکړم: سوال: (۴۷۳) چی کم خلګ

= ص ۵۴۹ ج۲. ج۳ ص ۱۹۳. ظفیر

(۱) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب المهر ص۴۵۷ ج۲، ط.س. ج۳ ص۱۰۷، مطلب نکاح الشغار. ظفیر

(۲) وګوری ردالمحتار للشامی باب المهر مطلب نکاح الشغار ص۴۵۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۱۰۲. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

پردی تېينګ وی چی ترڅو موږ ته په عوض کی دچا لور رانه کول سی موږ به خپله لورنه ورکوو دداسی خلګو څه حکم دی اوددوی دافعل څنګه دی؟

جواب: داخيال جاهلانه اودا دجاهليت رسم دی نبی کريم ﷺ دشغار څخه منع کړيده او دشغار تفسير په حديث پاك کی دادی چی يوسړی دخپلی لور نکاح دچاسره په دی شرط وکړی چی دی به دخپلی لور نکاح دده سره کوی اودمهر په ځای هم دادی نورڅه نه وی اوکه ددواړو مهر جلا جلا مقرروی لکه چی اوس رواج دی نوپه دی کی دواړي نکاحي صحيح دی په هرحال داخيال بددی چی داووايی چی زه به دخپلی لور نکاح دهغه چاسره کوم چی دخپلی لور نکاح زموږ سره وکړی نودا پرېښوول پکاردی.

دولد زنا سره نکاح: **سوال**: (۴۷۴) دبی نکاح اولاد سره نکاح اورشته کول حرام دی اوکه نه؟

جواب: دبی نکاح اولاد سره رشته کول حرام نه دی (۱).

خبره يی دکشر زوی سره وکړه او بيايی په دهوکه مشر زوی ته په نکاح کړه څه حکم دی؟

سوال: (۴۷۵) دزيد يوه لور دلسو کالو وه اودعمر دوه زامن وه يو ديوولسو کالو اوبل دشلو کالو وو، مشر زوی يی په يوه سترګه زخمی هم دی دزيد دلور رشته دعمر دکشر زوی سره وسوه دواده تاريخ مقرر سو اوانجلی دعمر کورته رخصت سوه عمر په دهوکه سره دخپل مشر زوی سره ددی واده وکی دانکاح جائزده اوکه نه؟

جواب: که دمشر زوی سره دانجلی دپلار ايجاب اوقبول سوی وی نو دده سره نکاح صحيح ده مثلاً عمر خپل مشر زوی مجلس دنکاح ته راوستی اوپه ده يی قبول کی او دانجلی پلار هم موجود وو چی دهغه څخه يې اجازه واخيستی نوپه دی حالت کی دمشر زوی سره يی نکاح وسوه (۲) اوکه صورت داوی چی زيد خو دخپلی لور دنکاح اجازه دعمر دکشر زوی سره ورکړی وی اوعمر دمشر زوی سره وکړه نوبيا دانکاح دزيد پر اجازه موقوفه ده که زيد دا ردکړی اوانکار وکړی نودا باطليږی (۳).

کتابيه ښځه په اسلام مجبورول ناجائزدی اوکه نه؟ اوددی دنکاح طريقه څنګه ده؟ سوال:

(۴۷۶) داهل کتابيی سره چی نکاح صحيح ده نومنکوحه په عقد دمسلمان کی بی پرده

---

(۱) ځکه چی دا په محرماتوکی داخل نه دی، واحل لکم ماوراء ذالکم دالله ﷻ فرمان دی. ظفير

(۲) وماذکروه فی المرأة يجری مثله فی الرجل ففی الخانية قال الامام ابن الفضل ان کان الزوج حاضرا مشارا اليه جاز ولو غائبا فلا (ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۷۴ ج۲. ط.س. ج۳ ص۲۲). ظفير

(۳) ځکه چي دمشر سره يې اجازه نه وه ورکړي، لو زوجه المامور به بنکاح امرأة وامرأتين فی عقد واحد لا ينعقد للمخالفة الخ (ايضاً ص۴۴۷ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص۲۲). ظفير

اوسیدی سی یاپه پرده کی اوپه اسلام به مجبورولی سی اوکه نه؟ اوعقد به دمسلمانانو په شان وی اوکه نه په بل شان؟

جواب: په پرده یی مجبورولی سی نه په اسلام اوعقد به دمسلمانانو په شان یعني ایجاب او قبول په مخ کي دشاهدانو کیدل په کاردی (۱) اواولاد به مسلمان وی کمافی الدر المختار: والولد یتبع خیر الابوین دینا (۲) الخ. فقط

په دی وعده ښځی طلاق حاصل کړی چی دفلانی سره به هیڅکله واده نه کوم اوس دده سره نکاح جائزده اوکه نه؟ **سوال**: (۴۷۷) رحمة النساء نومی ښځي دخپل خاوند عبدالستار څخه په ذریعه دعدالت په دی پنج نامه طلاق حاصل کړی چی ما رحمة النسآء داخبره منظوره کړیده چی زه به داحمد بیگ ولد بهادر سره هیڅکله نکاح نه کوم، که ویې کړم نونکاح به ناجائز وی ددی وجه څخه زموږ دجرگی په مخکی عبد الستار شرعی طلاق ورکړی اوپه لفظ ددرو طلاقو یوپه بل پسی یې دخپل ښځی والی څخه ایستلی ده، دده په مخکنی وار کی هم داصراحت سته چی مدعا علیه رضامند دی چی دی طلاق ورکوی اوښځي ته ماسوٰی داحمد بیگ څخه دهرچا سره دنکاح کولو اونه کولو اختیار دی. ددی فیصلی څخه وروسته داحمد بیگ نکاح درحمة النسآء سره کیدی سی اوکه نه؟

جواب: په دی صورت کی داحمد بیگ نکاح درحمة النساء سره کیدی سی ددی ثالثی فیصلی او ددغه دښځی داقرار هیڅ اثر به پرنکاح نه راځی اونکاح به صحیح وی (۳).

دزید دمخکی ښځی سره چی چا زنا وکړه نو دده دنکاح دزید دلور سره جائز ده اوکه نه؟

سوال: (۴۷۸) دزید دوی ښځی دی دمخکی ښځی څخه یی څه اولاد نسته اوددوهمی ښځی څخه یی دری انجونی دی خالد دزید دمخکنی ښځی سره نکاح وکړه دزید چی ددوهمی ښځی څخه لور ده دهغه سره دخالد نکاح کیدی سی اوکه نه؟

جواب: هو! کیدی سی (۴).

دخپل اکا دلمسۍ سره نکاح څنګه ده؟ **سوال**: (۴۷۹) داکا دلمسۍ سره نکاح صحیح ده اوکه نه؟

جواب: داکا دلمسۍ سره نکاح صحیح ده. په: واحل لکم ماوراء ذالکم، کی داخله ده.

---

(۱) وینعقد بایجاب من احدهما وقبول من الاخر الخ وشرط حضور شاهدین الخ کما صح نکاح مسلم ذمیة عند ذمیین ولومخالفین لدینها (الدر المختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح ص۳۲۱ – ۳۷۲ ج۲. ط.س.ج۳ ص۸). ظ

(۲) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب نکاح الکافر ص۵۴۱ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۱۹۵. ظفیر

(۳) په دې کی څه وجه دحرمت نسته: واحل لکم ما وراء ذالکم. سورة النسآ: ۲۴. ظفیر

(۴) ځکه چی دا انجلی نه دمزنیه فرع ده اونه داصل. ظفیر (۵) سورة النساء : ۲۴ . ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

ښځې ته يې طلاق ورکې اوددې دخور سره يې نکاح وکړه څه حکم دی؟ سوال: (۴۸۰) يو سړي خپلې ښځې ته طلاق ورکې دعدې دتيريدو څخه وروسته يې هم ددغه مطلقې دکشرې خور سره نکاح وکړه دانکاح صحيح ده اوکه نه؟

جواب: دانکاح چې ددې دکشرې خور سره دعدې دتيريدو څخه وروسته وسوه صحيح ده (۱).

دميرنې مور دهغه لور سره چې دبل خاوند څخه ده نکاح صحيح ده: سوال: (۴۸۱) دزيد پلار مړسو دده ميره مور هنده بله نکاح وکړه اوس دهندې لور پيدا سوه ددې دلور سره زيد نکاح وکړه دانکاح صحيح ده اوکه نه؟

جواب: دزيد نکاح دهندې دلور سره چې ددوهم خاوند څخه پيداده شرعا صحيح ده ځکه چې په محرماتو اوقاعده دحرمت کې نه ده داخله په: واحل لکم ماوراء ذالکم (سورة النساء: ۲۴) کې داخله ده. ځکه چې دهندې دالور دزيد نه ميريزي خورده اونه سکه خور ده يعنې نه يې دمور دطرفه اونه يې دپلار دطرفه خورده اونه سکه خورده بلکې دازيد ته پردې انجلې ده ددې وجه څخه حلاله ده.

چې يوه هندو انجلې مسلمانه سوه دبالغيدو څخه وروسته په رضاسره واده کولې سې: سوال: (۴۸۲) يوه هندې انجلې زيد مسلمانه کړه اوبالغه سوه زيد ورسره نکاح کول غواړي نکاح صحيح ده اوکه نه؟ اودزيد جائداد دې ته اوددې اولاد ته به ورکول کيږي اوکه نه؟

جواب: چې کله دا انجلې بالغه سوه اوپر اسلام قائمه ده نوددې په رضا سره ددې نکاح دزيد سره صحيح ده اوددې اولاد به دنکاح څخه وروسته دزيد وارث وي (۲).

چې کله ښځه اوسړی دنکاح څخه انکاري وي نو دخلکو په ويلو سره نه کيږي: سوال: (۴۸۳) ښځه اوسړی دنکاح څخه انکار کوي اونور وايي چې نکاح سويده په دې صورت کې نکاح ثابته ده اوکه نه؟

جواب: چې ښځه اوسړی دنکاح څخه انکارکوي اونور خلګ وايي چې نکاح سويده نو نکاح نه کيږي. (خلاصه داده چې کله ښځه او سړی دنکاح څخه انکار کوي نو صرف داجنبي په ويلو سره نکاح نه ثابتيږي. ظفير)

سوال: (۴۸۴) نکاح په شرط دحلالې مسلمان حنفي مذهب والا لره جائزده اوکه نه؟ اودا ښځه به داول خاوند دپاره حلاله سي اوکه نه؟

---

(۱) واذا طلق امرأته طلاقا بائنا او رجعيا لم يجز له ان يتزوج باختها حتى تنقضي عدتها (هدايه ص۲۸۹ ج۲). ظ

(۲) فنفذ نكاح حرة مكلفة بلارضا ولى (درمختار) اراد بالنفاذ الصحة وترتب الاحكام من طلاق وتوارث وغيرهما (رد المحتار باب الولى ص۴۰۷ ج۲ . ط.س. ج۳. ص ۵۵). ظفير

جواب: نکاح بشرط الحلاله عند الحنفیة هم مکروه ده خوداول خاوند دپاره حلالیږی هکذا فی کتب الفقه. (۱) والله اعلم

هندو ښځه چې مسلمانه سي نو ددې سره نکاح صحیح ده: سوال: (۴۸۵\) یو سړي یوه هندو ښځه مسلمانه کړه اوورسره یې نکاح وکړه داښځه نه لمونځ کوی اونه روژه نیسی او دهندوانو مندرونو ته ځی وغیره وغیره اوس دانکاح صحیح ده اوکه نه؟ دامسلمانه ده او که کافره؟ اواولاد یې چې دی حلال دی اوکه نه؟

جواب: لمونځ نه کول، روژه نه نیول زکوٰة نه ورکول گناه کبیره ده تارك دصلوٰة فاسق دی خوکافرنه دی لکه چې په حدیث پاك دی: وان زنٰی وان سرق، الحدیث، دا پر دی دال دی، اولا تکفره بذنب، راغلی دی نوپه موجب دفرمان دنبی کریم ﷺ من قال لااله الا الله دخل الجنة قلت وان زنی وان سرق قال وان زنی وان سرق الحدیث (۲) داښځه به مسلمانه گڼل کیږی اودمسلمان په شان معامله به ددی سره کیږی نکاح ددی دمسلمان سره په شرائطو پوره صحیح ده اودنکاح څخه وروسته چې کم اولاد پیداسو هغه ولد الحلال دی.

دمرتدي سره نکاح چې عیسایي سوې وی څه حکم دی؟ سوال: (۴۸۶\) دیومسلمان ښځه منکوحه عیسایی سوه نوددی نکاح فسخ سوه اوکه نه؟ اوبیایی دوباره دیو مسلمان سره نکاح وسوه داصحیح وسوه اوکه نه؟ اودنکاح کوونکی اودنکاح تړونکی څه حکم دی دناکح په مخکی مسلمانه ښځه دده دنکاح څخه خارجه سوه اوکه نه؟

جواب: په درمختار کی دی: وارتداد احدهما ای الزوجین فسخ عاجل (۳) الخ وصح نکاح کتابیة مؤمنة بنبی مرسل مقرة بکتاب منزل وان اعتقدوا المسیح الهًا وکذا احل ذبیحتهم علی المذهب بحر (۴) الخ درمختار. داول عبارت څخه معلومه سوه چې مخکنی نکاح یی په عیسایی کیدو سره فسخ سوه او ددوهم روایت څخه معلومه سوه چې دوهمه

---

(۱) وکره التزوج للثانی تحریما لحدیث لعن المحلل والمحلل له بشرط التحلیل کتزوجتك علی ان احلك وان حلت للاول لصحة النکاح وبطلان الشرط (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب الرجعة ص۷۴۳ ج۲. ط.س. ج۳ ص۴۱۴). ظفیر

(۲) مشکوٰة کتاب الایمان ص ۱۴ . ظفیر

(۳) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار ص۵۳۹ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۱۹۳ باب نکاح الکافر. ظفیر

(۴) ایضا باب المحرمات ص۳۹۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۴۵. دخاکسار مرتب په خیال کی دمرتدی اودکتابیة حکم جلا جلا دی فقهاء صراحت کوی چې دمرتد سره نکاح صحیح نه ده: ولایصح ان ینکح مرتدا اومرتدة احد من الناس مطلقا (درمختار) مطلقا ای مسلما اوکافرا اومرتدا او هو تاکید لما فهم من النکرة فی النفی (رد المحتار باب نکاح الکافر ص۵۴۵ ج۲. ط.س. ج۳ ص۲۰۰) وکذا المرتدة لا یتزوجها مسلم ولا کافر لانها محبوسة للتامل الخ (هدایه باب نکاح المشرك ص۳۲۲ ج۲) ددی وجه څخه په صورت مسئوله کی دمرتده عیسایی دوباره نکاح دمسلمان سره صحیح نه ده. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

نکاح ددی دمسلمان سره که وروسته دعدی دتیریدو څخه وی صحیح ده هذا قول الصاحبین فی الخانیة وفی قول صاحبیه نکاحها باطل حتٰی تعتد بثلث حیض الخ شامی، پرامام نکاح تړونکی شرعًا څه مواخذه نسته اوچی کم مسلمان ددی کتابیه عیسائیه سره نکاح کړیده دده مخکنی ښځه مسلمانه دنکاح څخه خارجه نه ده ددی نکاح هم باقی ده (حاشیه وګوره. ظفیر)

دحامله بالزنا سره نکاح جائزده: **سوال**: (۴۸۷۱) دحامله بالزنا سره نکاح جائزده اوکه نه او په جائز کی څه قید خو نسته؟ اوپه صحبت کولو کی حرج خونسته که سته نوولی؟

(۲) دیوسړی دیوی ښځی سره دخلورو کالو راهیسی تعلق وو اوس دی ښځی ددی سړی سره نکاح کړیده جائزده اوکه نه؟

الف: هلك چی کم پیدا سو هغه حرام دی اوکه حلال؟

ب: نکاح سنت ده اوکه فرض؟ دنکاح دقبولیت طریقه څه ده؟

ج: که قاضی په نکاح کی خطبه دنکاح ونه وایی نونکاح وسوه اوکه نه؟

د: خطبه دنکاح فرض ده اوکه سنت؟

هـ: دخپلی ښځی حاملی سره وطی ترکمه وخته جائز دي؟

و: دولادت څخه وروسته کله وطی وکړی؟

ز: سړی ښځی ته وویل ما طلاق درکی، طلاق وسو اوکه نه؟

۳. سړی ښځی ته وویل که زه ستاسره صحبت وکړم نودخپل مور اوخور سره به یې کوم په دی ویلو سره ښځه دنکاح څخه ووتله اوکه نه؟

۴. سپی دخاوری لوښی وڅټی نو دا په پریمینځلو سره پاکیدی سی اوکه نه؟

۵. اودمِسو لوښی هم پاك کیدی سی اوکه نه؟

۶. په یوه میاشت کی دنکاح کولو ممانعت سته اوکه نه؟

۷. په کمه جامه کی چی تصویر وی نوپر هغه لمونځ کول صحیح دی اوکه نه؟

۸. داکا دکونډې ښځي سره نکاح جائزده اوکه نه؟

۹. دخورزی سره نکاح جائزده اوکه نه؟

۱۰. دکونډې مامی سره نکاح جائزده اوکه نه؟

جواب: دحاملی عن الزنا نکاح جائزده، صحبت حرام دی تروضع دحمل پوری که ناکح غیر وی دزانی څخه کنې صحبت هم صحیح دی، که دزانی سره یې نکاح او حمل هم دده وی، په حدیث کی ممانعت دحاملی دغیر سره دوطی څخه راغلی دی اوکه ښځه دچا منکوحه یامعتده نه وه نونکاح صحیح ده که هلك دنکاح څخه شپږ میاشتی وروسته

پیداسو نودخاوند څخه دی اوولد الحرام نه دی (۱) اول دی دولی یا دښځی څخه ایجاب وکړی بیا دی خاوند ووایی چي ما قبوله کړه.

ب: سنت (۲) دی. ج: صحیح سو (۳) د: سنت (۴) دی. هـ. تراخره پوری جائزدی. (۵) او دنفاس دختمیدو څخه وروسته. ز: طلاق وسو. ۳. دنکاح څخه نه ووتل. ۴. کیدی سی ۵. دمسو لوښی هم پاك کیدی سی. ۲. په یوه کی هم نه. ۷. که غټ تصویروی نومکروه دی اوکه کوچنی وی یانه معلومیږی نوصحیح دی. ۸. جائزدی.۹. ناجائز(۶) ۱۰. جائز ده.

چي دکمي انجلی، سره کوزده وسی دهغې دمور سره نکاح جائزده اوکه نه؟ سوال: (۴۸۸) یوسړی دهندی دپاره رشته ولیږله نکاح لانه وه منعقده سوی چی ده هنده پرې ښووله او ددی پر ځای یی ددی دمور سره نکاح وکړه داجائز ده اوکه نه؟

جواب: دکوزده سوی (چی دچا صرف کوزده سوی وی) دمور سره نکاح صحیح ده ځکه چی دالا تراوسه دده په نکاح کی نه ده راغلی اودده ښځه سوی نه ده ددی مور په حکم دامهات نسائکم کی داخله سوی نه ده بلکی دمخطوبه مور ددی نکاح څخه په مخکی په آیت: واحل لکم ماوراء ذالکم (۷) په حکم کی داخله ده اوددی سره نکاح جائزده.

دمور داکا دلور سره نکاح جائزده: سوال: (۴۸۹) دمور داکا دلور سره نکاح صحیح ده اوکه نه؟

جواب: نکاح ددی هلك دغیر حقیقی ترور سره صحیح ده (۸). فقط

دبنګی سره وروسته تراسلام راوړلو نکاح صحیح ده: سوال: (۴۹۰) یوه کونډه بنګی ښځه دیوقصاب کور ته راغله مسلمانه سوه دا ددی قصاب سره نکاح کول غواړی نونکاح صحیح ده اوکه نه؟

جواب: دمسلمانیدو څخه وروسته ددی ښځی نکاح دقصاب وغیره سره کیدی سی.

(۱) وصح نکاح حبلی من زنا لاحبلی من غیره وان حرم وطؤها ودواعیه (الی قوله) لونکحها الزانی حل له وطؤها اتفاقا والولد له (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار ص۴۰۱ ج۲ باب المحرمات، ط.س. ج۳ ص ۴۸). ظفیر

(۲) ویکون سنة مؤكدة فی الاصح فیاثم بترکه الخ (درمختار کتاب النکاح. ط.س. ج۳ ص۷). ظفیر

(۳) و(۴) ویندب اعلانه وتقدیم خطبة وکونه فی مسجد یوم الجمعة (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار ص ۳۵۹ ج۲ کتاب النکاح، ط. س. ج۳ ص ۸). ظفیر

(۵) واحل لکم ما وراء ذالکم، سورة النساء: ۲۴. ظفیر

(۶) وحرم علی المتزوج ذکرا او انثی نکاح اصله وفروعه غلا او نزل وبنت اخیه واخته وبنتها الخ (درمختار باب المحرمات، ط.س. ج۳ ص۲۸). ظفیر

(۷) واحل لکم ما وراء ذالکم، سورة النساء: ۲۴. ظفیر

(۸) واحل لکم ما وراء ذالکم، سورة النساء: ۲۴. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

چې مرتد اسلام قبول کړي نودوباره نکاح کولی سي: **سوال**: (۴۹۱) که مرتد دوی دری میاشتی وروسته واپس مسلمان سی نودده بیا تجدید دنکاح کیدی سی اوکه نه؟

جواب: دوباره دده نکاح کیدی سی.

ددی ښځو سره نکاح صحیح ده: **سوال**: (۴۹۲) دمیره مور او دخوابنی سکه خور، دمیره مور میریزی خور، دخوابنی خور، دمیریزی خوابنی خور، ددی ښځو سره نکاح صحیح ده اوکه نه؟

جواب: ددی ټولو ښځو سره نکاح صحیح ده اودا ټول په: واحل لکم ماوراء ذالکم، ([1]) کی داخلي دی.

دوراره دمور اودده دښځی دواړو سره نکاح صحیح ده: **سوال**: (۴۹۳) زید اوعمر دوه سکه وروڼه دی دعمر نکاح دزینب سره وسوه یوهلك پیداسو بکر، عمر مړسو، نودزینب واده دده دکشر ورور زید سره وسو، ددې څخه هم یوهلك پیداسو چې دهغه نوم خالد دی دبکر اودخالد نکاح دداسی دوو ښځو سره وسوه چې حقیقي خوندی وی اوس صورت مسئوله دادی چې که دعمر زوی دڅه وجه څخه خپلی ښځی ته طلاق ورکړی یادده دانتقال په سبب جلاسی نودده اکا زید دبکر دښځی سره نکاح جائز ده اوکه نه؟

جواب: قال في الدرالمختار: فجاز الجمع بين امرأة وبنت زوجها وامرأة ابنها. ([2]) نو دعبارت منقوله څخه معلومه سوه چې که دزید ښځه یعنی زینب هم دزید په نکاح کی موجوده وی بیاهم زید دخپلی ښځی دزوی سره اودخپل وراره دبکر دښځی سره دطلاق څخه وروسته یادبکر دمرګ څخه وروسته نکاح کولی سی اوکه زینب موجوده نه وی نوبیا خو هیڅ شك نسته.

دمریدی سره نکاح کول جائزده اوکه نه؟ **سوال**: (۴۹۴) دمریدی سره نکاح کول جائزده اوکه نه، چه مخکی یې مریده کړی اوبیا ورسره نکاح وکړی؟

جواب: دمریدی سره نکاح صحیح ده خوپه دهوکه او فریب باندی یې کول حرام دی.

دوهمه نکاح کول څنګه دي؟ **سوال**: (۴۹۵) دښځی سره دبرابری نه کیدوپه وجه په دوهمه نکاح کي شرعا څه حرج خونسته؟

جواب: که دده دښځی سره تعلق ښه نه وی اودوهمه نکاح کول غواړی اوددوهمی نکاح څخه وروسته دده دابیره وی چې مساوات به ونه سی نوبه مخکنی ښځی لره طلاق ورکی دوهمه نکاح دی وکړی مګر هلته چې مخکی ښځه په خپلو حقوقو پریښوولو راضی وی.

([1]) واحل لكم ما وراء ذالكم، سورة النساء: ۲۴. ظفير

([2]) الدرالمختار علي هامش ردالمحتار ص ۳۹۱ ج۲. ط.س. ج۳ ص۳۹. ظفير

(قال عزّ وجل: فان خفتم ان لا تعدلوا فواحدة اوما ملکت ایمانکم (۱) الآیه، وفی الدر المختار فی بیان احکام النکاح: ومکروها (ای یکون النکاح مکروها) لخوف الجور فان تیقنه حرم ذالکم. (وفیه (۲)) ویجب (ای الطلاق) لوفات الامساك بالمعروف (۳) (وفیه ولو ترکت قسمها (ای نوبتها) لضرتها صح باب القسم، جمیل الرحمٰن)علی هامش رد المحتار ص **۵۵** ج۲.

چی کمی ښځی ته خاوند طلاق ورکړی نو دهغه نکاح کیدی سی: **سوال**: (۱۴۹۶) دیوی ښځی خاوند ددولسو کالو راهیسی مفقود الخبردی اودا دیوبل سړی په کورکی ده بله دا چی دی ښځی دوه واره دخرچی مقدمه په سرکار کی په خاوند وکړه اوپه خاوند دسرکار څخه ډګری ورکول سول اوښځه داهم وایی چی زما خاوند ماته ددوو سړیو په مخکی طلاق هم راکړی دی اوس ددی ښځی نکاح دبل سړی سره کیدی سی اوکه نه؟ او دی ښځی او ددی سړی ته چی دچا په کور کی اوسیږی ددوی دکور خوراك صحیح دی او که نه؟ او ددوی خیرات او قربانی صحیح ده اوکه نه؟

جواب: ددی ښځی دبیان موافق ددی دوهمه نکاح صحیح ده اوبی دنکاح څخه یی ساتل سخته ګناه ده، ګناه کبیره، چی چا داسی کړیده چی داښځه یی بی نکاح ساتلی ده، ده ته دی نصیحت وسی چی دی توبه وکاږی اودتیرو سوو بدو افعالو څخه دی توبه وکاږی اوکه دی یی نه کوي نودده سره چیښاك، خوراك کول نه دی پکار اودده سره دی متارکت وسی او دده دخیرات اودقربانی دقبولیت توقع نسته. والله اعلم مفتی مدرسه

دکونډی سره خپله نکاح کول او دزامنو سره یی دلوڼو نکاح کول څنګه دی؟ سوال: (۱۴۹۷) دیوسړی دوی لوڼی دی اویوه کونډه ده دهغه دوه زامن دی داسړی دکونډی سره واده کول غواړی کونډه په دی شرط رضاده چی که ته دخپلو لوڼو نکاح زما دزامنو سره کوی نو زه به ستاسی سره نکاح وکړم، آیا داجائز دی؟

جواب: دا صورت جائز دی (۴).

دزوی واده دخاوند دلورسره: **سوال**: (۱۴۹۸) دزیددوی ښځی دی دزیددمرګ څخه وروسته دده دیوی ښځی سره دده وروعمرواده وکی اوهلك یی پیداسواوس آیادی دزید ددوهمی

---

(۱) واحل لکم ما وراء ذالکم، سورة النساء: ۴. ظفیر

(۲) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار ص**۳۵۹** ج۲. ط. س. ج۳ ص۷. ظفیر

(۳) ایضا ص**۵۷۲** ج۲. ظفیر

(۴) اما بنت زوجة ابیه اوابنه فحلال (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص**۳۸۳** ج۲. ط. س. ج۳ ص۳۱). ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

ښځې دلور سره نکاح کولی سی اوکه نه؟
جواب: کولی یې سی.
دشپږو اویا کالو دبوډۍ دشپاړسو کالو هلک سره: **سوال**: (۴۹۹\۱) دشپږ اویا کالو بوډۍ سره دشپاړسو کالو هلك نکاح کول صحیح دی اوکه نه؟
جواب: نکاح کیږي (۱).
دښځې دانا دبنې سره نکاح: **سوال**: (۵۰۰\۱) ان رجلا نکح ضرة ام ام الزوجة هل یصح نکاحه ام لا ؟
جواب: یصح نکاحه بدلیل قوله تعالیٰ: واحل لکم ماوراء ذالکم (۲) الآیة. فان ضرة ام ام الزوجة لیست جدة الزوجة لکی دخلت فی عموم قوله تعالیٰ: وامهات نسائکم الآیة.
ددرې طلاقو څخه وروسته حلاله وسوه، ده دوطی څخه وروسته طلاق ورکی، مخکنی خاوند ددې په عده کی وطی وکړی، دنکاح دپاره څه حکم دی؟ **سوال**: (۵۰۱\۱) زید خپلی ښځې ته دری طلاقه ورکړل څو ورځې یې ددی سره وطی وکړی بیا دیوسړی سره یې په غرض دحلالی ددې نکاح وکړه محلل وطی وکړی اوطلاق یې ورکی دعدی دتیریدو څخه وروسته زید دخپلی ښځې هندی سره نکاح وکړه نودا نکاح صحیح سوه اوکه نه؟
جواب: زید چی کمه نکاح دتیریدودعدی دطلاق دمحلل یعنی ددری حیضوڅخه وروسته وکړه دانکاح صحیح سوه دده سره دنکاح په صحت کی څه شك اوتردد نسته اوچی کم ناجائزکارونه زید دتحلیل څخه مخکی اووروسته کړیدی دهغه څخه دی توبه وکاږی (۳).
دناجائز نکاح څخه وروسته دطلاقو ضرورت سته اوکه نه همداسی نکاح کیدی سی؟ **سوال**: (۵۰۲\۱) زید دکریما سره نکاح وکړه چی برابری یی ونه خوړل نوپه یوه کال کی یی ددنه طلاق ورکړی، په دې موده کی مجامعت هم سوی ؤ دعدی څخه وروسته دکریما اودبکر نکاح وسوه خو دکریما اودبکر رشته داسی وه چی دهغه دوجی عالمانو دانکاح ناجائز وګرځوله ددی ناجائزي نکاح دیوکال څخه دزیات وخت وروسته اوس جدایی خو په دواړوکی ده خوآیا دطلاق ضرورت سته اودطلاق څخه وروسته یابی طلاقه دکریما داول خاوند سره نکاح جائزده؟

---

(۱) په شریعت کی دعمر څه قید نسته. ظفیر
(۲) سورة النساء: ۴ . ظفیر
(۳) ولابد من کون الوطء بعد مضی عدة الاول لو مدخولا بها (رد المحتار ص۷۴۰ ج۲، ط.س. ج۳ ص۴۱۰) لا ینکح مطلقه من نکاح صحیح نافذ بها ای بالثلاث لوحرة الخ حتی یطأها غیره (الدرالمختار علی هامش رد المحتار باب الرجعة ص۷۳۹ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۴۰۹). ظفیر

جواب: داسی نکاح چی کمه شرعا باطله اوفاسده وی جلاکیدل اوپریښوول یې کافی دی اوطلاقو ضرورت نسته اوکه ښځه مدخوله وی نودې لره عده تیرول پکاردی بیا دمځکنی خاوند سره نکاح کولی سی. (په دې شرط چی ده درې طلاقه نه وی ورکړې. ظفیر)

دپلار دماما دلور سره نکاح جائزده: **سوال:** (۵۰۳) که زیددپلاردماما دلورسره نکاح وکړی نوجائزده اوکه نه؟

جواب: دپلار دحقیقی ماما دلور سره نکاح جائزده، قال الله تعالی بعد بیان المحرمات: واحل لکم ما وراء ذالکم الآیة (۱). فقط

دښځی دزوی دمطلقی سره نکاح: **سوال:** (۵۰۴) یوسړی دیوې ښځی سره نکاح وکړه دی هلك دې ته طلاق ورکی، ښځی دبل سړی سره واده وکی هغه هم دې ته طلاق ورکی، ښځی دبل سړی سره واده وکی اوده هم دې ته طلاق ورکی، اوس که دا سړی ددی ښځی سره که نکاح وکړی نوصحیح ده اوکه نه؟ فقط بینوا وتوجروا.

جواب: که دامذکور سړی ددی ښځی سره نکاح وکړی یعنی دخپلی ښځی دهغه زوی دښځی سره چی کم داول خاونده څخه دی نونکاح صحیح ده قال الله تعالی: احل لکم ماوراء ذالکم (۲) ودلیله ما قال فی الشامی: ولاتحرم بنت زوج الام ولا امه (الی ان قال) ولا زوجة الربیب ولا زوجة الاب (۳). کتبه رشید احمد.

دلور واده دښځی دوراره سره صحیح دی اوکه نه؟ **سوال:** (۵۰۴) زید دخپلی لور واده دخپلی ښځی دوراره سره کول غواړی جائزدی اوکه نه؟

جواب: صحیح دی په دې کی هیڅ خبره نسته. دلیله ما قال الله تعالی: واحل لکم ماوراء ذالکم (سورة النسآء: ۲۴). فقط

دحرمت مصاهرت سره نکاح جائزنه ده: **سوال:** (۵۰۵) زید دخپل وراره عمر سره دخپلی لور هنده بالغه نکاح کول غواړی نوهندی خپل پلار زید ته وایی زما نکاح دعمر سره مه کوه ولي چی ماپه خپلو سترګو عمر دخپلی مور سره په زنا لیدلی دی. نوزید داوویل واقعی ته رښتیا وایی ماهم په خپلو سترګو لیدلی وو اووهل ټکول می هم کړی وه خو دامی دبی عزتی دبیری ښکاره نه کړه، غرض داچی هنده بالغه برابره ددی نکاح انکار کوی اوزید دهندی نکاح دعمر سره وکړه.

آیادزید اودهندی دمورپه مځکی په خپل مینځ کی خبریکول اوپه وخت دنکاح په مجمع

---

(۱) و(۲) سورة النسآء: ۲۴. ظفیر

(۳) رد المحتار ص۳۸۳ ج۲. ط.س. ج۳ ص۳۱. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

عام کی چپ پاته کیدل اودحرمت مصاهرت اظهار نه کول اوچی کله هنده خپله نکاح دبکر سره وکړه برملا اظهار کول شرعا معتبردی اوکه نه؟ اومخکی نکاح باطلولی سی اوکه نه؟ اونکاح ثانی جائزده اوکه نه؟

جواب: په دی صورت کی دهندی نکاح دعمر سره نه ده سوی ځکه چی مخکی خوهنده ته یې دحرمت مصاهرت علم وو نو ددی په حق کی نکاح مذکوره به باطله (۱) وی. ددې څخه علاوه هنده بالغه وه اوهغه مسلسل ددی نکاح څخه انکار کوی نوددی وجه دهندی نکاح دعمر مذکور سره نه سی منعقده کیدی (۲).

نونکاح دهندی چی وروسته دبکر سره وسوه هغه صحیح ده اودهندی دپلار په حرمت مصاهرت باندی دعلم سره په وخت دنکاح ددی اظهار نه کول مفید دجواز نه دی دنکاح دپاره ځکه چی کله هنده بالغه په خپله دعمر سره دنکاح څخه انکارکوی نودانعقاد دنکاح هیڅ صورت نسته .

ددوو دترور لوڼو یادماما لوڼو په نکاح کی دجمع کولو مطلب: **سوال**: (۱۵۰۶) په رکن رکین کی لیکلی دی چی دوې دترور لونی یا دماما لونی دیوسړی په نکاح کی جمع کیدی سی دا صحیح دی اوددی څه مطلب دی؟

جواب: ددوو دترور لوڼو مطلب دادی چی ددوو خوندو لونی وی یوه دیوه سړی لورده او بله دبل. نو دوی دیوه سړی سره په نکاح کی یوځای کیدی سی.

دښځی پریښوول اودخوښینی سره نکاح کول څنګه دی؟ سوال: (۱۵۰۷) یوسړی دخپلی خوښینی یعنی دخپلی ښځی دسکه خور چی دڅه مودی راهیسی کونډه وه دخپلی ښځی په ژوند کی جبرًا په خپله نکاح کړه اوپه خاندان کی سره ددی چی مناسب سړی وو دایی بل ځای دنکاح کولو څخه منع کړه اوښځه بی له خطاء شرعی پریږدی اوطلاق ورکړی اوماشومان هم جلا کړی، پوښتنه داده چی په دی سبب ښځی ته طلاق ورکول جائزدی او که نه؟ اودده نکاح به دسکه خوښینی سره وسی اوکه نه؟

جواب: که خپلی ښځی ته یی طلاق مخکی ورکړی وی اوددی دطلاقو دعدی یعنی ددری حیضونو یادحیض دنه راتلو په صورت کی ددرو میاشتو تیریدو وروسته دښځی دسکه خور سره یې نکاح کړی وی نودا شرعًا صحیح ده اوکه ښځی ته یی دطلاق ورکولو څخه مخکی یاددی دعدی دتیریدو څخه مخکی دښځی دسکه خور سره نکاح وکړی نو دا

---

(۱) اراد بحرمة المصاهرة الحرمات الاربع وحرمة اصولها وفروعها علی الزانی (ردالمحتار ص۳۸۴ ج۲. ط.س. ج۳ ص۳۱). ظفیر

(۲) ولا تجبر البالغة البکر علی النکاح لانقطاع الولایة بالبلوغ (ایضا ص۲۱۰ ج۲. ط.س. ج۳ ص۵۲). ظفیر

نکاح به باطله وی اومنعقده به نه وی وحرم الجمع بین المحارم نکاحا ای عقدا صحیحا وعدة لو من طلاق بائن (درمختار علی هامش الشامی ۳۹۰ ج۲)

ولا یجوز ان یتزوج اخت معتدته سواء کانت المعتدة عن طلاق رجعی اوبائن او ثلاث او عن نکاح فاسد او عن شبهة (عالمگیری ص ۲۹۲ ج۲).

دعدت څخه وروسته ددوهم یا داول خاوند سره نکاح جائزده اوکه نه؟ سوال: (۵۰۸) دعدی په ختمیدو دبل سره نکاح کولی سی یا دخپل خاوند سره نکاح کولی سی؟

جواب: په عده تیریدو دبل سړی سره نکاح کولی سی اوکه خاوند دری طلاق نه وی ورکړی بلکی یو یا دوه طلاقه یی ورکړی وی اوعده تیره سوه نو وروسته دعدی څخه هم خاوند نکاح کولی سی اوکه دری طلاقه یی ورکړی وی نوبی دحلالی داول خاوند دپاره نه سی روا کیدی.

اوچی کمی ته مغلظ طلاق نه وی ورکول سوی نوخاوند ورسره په عده کی هم نکاح کولی سی: ودلیله اذا کان الطلاق بائنا دون الثلاث فله ان یتزوجها فی العدة وبعد انقضائها وان کان الطلاق ثلاثا فی الحرة وثنتین فی الامة لم تحل له حتٰی تنکح زوجا غیره نکاحا صحیحا ویدخل بها یطلقها اویموت عنها (عالمگیری مصری ص ۴۷۳ ج۲). فقط

ښځی غیر مدخولی ته یی طلاق ورکی اوس بی دنکاح کولو دانه سی ساتلی: سوال: (۵۰۹) یو سړی خپلی ښځی ته دصحبت کولو څخه مخکی طلاق ورکی اوبیا دیومولوی صاحب په مسئله ښوولو اوویلو باندی یې داپه کورکی وساتله اوصحبت یی ورسره وکی څه حکم دی؟

جواب: په دی صورت کی ددی سړی پرښځی باندی طلاق واقع سو اوچی کله دابنځه غیر مدخول بهاوه نوپه دی باندی طلاق بائن واقع سو په یوه طلاق دابائنه سوه [1] بی دنوی نکاح څخه داپه کورکی ساتل اوصحبت ورسره کول حرام دی یا خودی دی ژر ددې څخه بیل سی اوکه ساتی یی نو بیا دی ورسره نکاح وکړی.

دلور واده دماما دزوی سره صحیح دی: سوال: (۵۱۰) دزید دسکه دماما دزوی سره دده دلور واده کیدی سی اوکه نه؟

جواب: په درمختار کی دی: واما عمة عمة امه وخالة خالُ ابیه فحلال کبنت عمه وعمته

---

[1] قال لزوجته غیر المدخول بها: انت طالق ثلاثا الخ. وقعن الخ وان فرق بانت بالاولی لا الی عدة ولذا لم تقع الثانیة بخلاف الموطوءة حیث یقع الکل (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب طلاق غیر المدخول بها ص ۲۲۴ - ۲۲۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۸۴ - ۲۸۲). ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

وخاله وخالته ([1]) لقوله تعالٰی واحل لکم ماوراء ذالکم ([2]) الآیة ددې څخه معلومه سوه چی دزید دسکه ماما دزوی سره دزید دلور نکاح صحیح ده.

دحاملی عن الزنا اولاد اوددی واده: **سوال**: (۵۱۱\۱) دیوسړی لور مرتکبه دزنا سوله په حالت دحمل کی ددی نکاح دیوبل سړی سره وسوه نودا عقد صحیح سو اوکه نه؟ اوددی زنا دحمل څخه چی کم هلك پیداسو، دانیکه (دانجلی پلار) غنیمت وګڼل اوپه خپله غیږ کی یی واخیستی، دداسی سړی سره تعلقات او راشه درشه کول څه رکم دی؟

جواب: داعقد صحیح دی ځکه دحاملی عن الزنا نکاح دغیر زانی سره هم صحیح ده خو دغیر زانی تر حمل زیږولو پوری وطی صحیح نه دی. کذافی الدرالمختار ([3]).

معلومه نه ده چی دسائل په دی سوال څه غرض دی آیا ددی هلك پالنه ګناه ګڼی آخر ددی هلك څه ګناه ده چی دده پالنه دی نیکه ونه کړی. واضحه دی وی چی دولد الحرام نسب دمور څخه شرعاً ثابت دی اوددی بچی پالنه ضروری په دې کی دنیکه څه ګناه نسته.

دمزنیی دلور سره واده صحیح نه او دمزنیی سره صحیح دی: **سوال**: (۵۱۲\۲) دیوی ښځی دیو سړی سره ناجائزه تعلق وو دی ښځی ددی سړی سره دخپلی لور واده وکی ددی انجلی دوطی څخه مخکی انتقال وسو اوس ددی انجلی مور ددی سړی سره نکاح کول غواړی ځکه چی دانجلی پلار دې ته طلاق ورکی آیاپه دی صورت کی ددی انجلی دمور نکاح ددی سړی سره کیدی سی اوکه نه؟

جواب: که ناجائزه تعلق ددی ښځی ددی سړی سره په مثل دزنا وغیره ثابت وی نوددی سړی نکاح ددی ښځی مزنیه او ممسوسه بالشهوت دلور سره حرامه اوناجائز وه. بیا که دی سړی دی انجلی ته دوطی اودمس بالشهوت وغیره څخه مخکی طلاق ورکی نوددی سړی نکاح ددی انجلی دمور سره صحیح ده اوکه ناجائز تعلق ددی ښځی ددی سړی سره ثابت نه وی اوزنا وغیره امور محرمه نه وی سوی نوبیاددی انجلی سره دده نکاح صحیح سوه اوپه صحیح نکاح به دوطی څخه هم دمنکوحی مور همیشه حرامیږی.

په درمختار کی دی: وأم زوجته الخ بمجرد العقد الصحیح وإن لم توطأ قوله الصحیح احترازعن النکاح الفاسد فانه لایوجب بمجرده حرمة المصاهرة بل بالوطی اومایقوم مقامه

---

[1] الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص۳۰. ظفیر

[2] سورة النساء: ۲۴. ظفیر

[3] وصح نکاح حبلی من زنا لا حبلی من غیره ای الزنا لثبوت نسبه (الی قوله) وحرم وطؤها ودواعیه حتی تضع الخ لو نکحها الزانی حل له وطؤها اتفاقا والولد له ولزمه النفقة (الدرالمختار ص ۱۸۹ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۸ – ۲۹). ظفیر

من المس بشهوة (۱) الخ (شامی ص ۲۷۸ ج۲) .

وکیل وایی انجلی اجازه ورکړیده او انجلي وایي نه مې ده ورکړې، نکاح وسوه اوکه نه؟

سوال: (۵۱۳) وکیل ددوو سړیو په وجودکی دانجلی څخه دوکالت اجازه واخیسته، دې ښه وویل، دی قاضی ته راغی اووی ویل نکاح وتړل سوه دانجلی پلارته چی کله معلومه سوه نوده دخپلی لور کلثوم څخه په دی باره کی پوښتنه وکړه په جواب کی کلثوم دپوره واقعې څخه لاعلمی ښکاره کړه اووی ویل چی ماچاته هم اجازه نه ده ورکړې، په شریعت کی ددی نکاح څه حکم دی؟

جواب: انجلی چی بالغه ده اودی په جواب دکلام دبکر کی: ښه وویل چی دهغه دوه شاهدان سته نوددی نکاح منعقده سوه اوانجلی چي وروسته انکار کوی چی ما اجازه نه ده ورکړې دا به معتبر نه وی ولي چی ددی ښه ویل اذن دی. قال فی الدرالمختار فان استاذن غير الاقرب كاجنبی اوولی بعید فلا عبرة لسكوتها بل لابد من القول (درمختار علی هامش الشامي ج۲ ص۴۱۳). فقط. والله تعالیٰ اعلم

یوې خور ته طلاق اودبلې سره واده کول: **سوال**: (۵۱۴) یوسړی دخپلی کشری خور نکاح دیوه سړی سره وکړه مور يې په دی نکاح ناراضه وه دی په ده باندی دی کشری خورته طلاق ورکی او دمشری سره یی نکاح وتړل نوسمدستی ددی سړی ددی دمشری خور سره نکاح صحیح ده اوکه نه؟

جواب: که دکشری انجلی سره خلوت هم نه وی سوی اودخلوت څخه مخکی دې ته طلاق ورکول سو نوعده پردی واجب نه ده (۲) نوپه دی حالت کی ددی دخور سره سمدستی نکاح صحیح ده. خومور ولی نه ده که مشره خور نابالغه وی نودورور داجازی څخه بغیر ددی نکاح به صحیح نه وی.

ښځی ته یی طلاق ورکی اوددی دکونډې خورسره یی واده وکی صحیح دی اوکه نه؟ سوال: (۵۱۵) ددوو وروڼو نکاح ددوو خوندو سره وسوه اوس مشر ورورو وفات سو دده ښځه بالغه ده نوکشر ورور چی خپلی نابالغی ښځی ته طلاق ورکی نودخپل مشر وررو دښځی سره نکاح کولی سی اوکه نه؟

جواب: که کشر ورور خپلی نابالغی ښځی ته طلاق ورکی اوددی دمشری خورسره نکاح وکړه نودا صحیح ده خوکه داکشر ورور هم نابالغه وی نودده طلاق نه واقع کیږی اوکه

---

(۱) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۳ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۰. ظفیر

(۲) قال لزوجته غير المدخول بها: انت طلاق ثلاثا، وقعن الخ وان فرق بانت بالاولی لاالی عدة (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب طلاق غير المدخول بها ص۲۲۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۸۴ - ۲۸۲). ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

بالغ وو نودده طلاق به واقع سی اوکه ده دخپلی نابالغی ښځی سره خلوت کړی دی نو ددی دعدی دپوره کیدو څخه وروسته دی ددی دمشری خور سره نکاح وکړی.

دحمیدی نکاح یې په نیکه ښځه ښکاره کولو سره وکړه وروسته دابې حیا وختله اوپه سوزاک کی اخته ده نودا نکاح وسوه اوکه نه؟ سوال: (۵۱۶) زید ته یومعتبر سړی بکر یقین ورکی چې حمیده ډیره نیکه سلیم الطبع اوخوش اخلاقه ښځه ده په دی بناء زید حمیده په نکاح کی قبوله کړه، په مجلس دنکاح کی نه قاضی وو اونه بکر، سره دوعدی په مجلس دنکاح کی شریك نه سو، یوشاهد سکه ورور حمیده اویو وکیل چې بالکل دحمیدی دحالاتو څخه بی خبره وو په مجلس دنکاح کی وو نورڅوك نه وه، دنکاح څخه وروسته حمیده په مرض دسوزاك کی مبتلا اوپه حرکات اوسکنات کی بدکاره اوبی حیا ښکاره سوه آیا نکاح وسوه اومهر واجب دی؟

جواب: چې کله ایجاب اوقبول ددوو شاهدانو په مخکی سوی وی نونکاح صحیح سوه اودښځو دعیبونو دوجه که زید داساتل نه غواړی نوطلاق دی ورکړی اوپه صورت ددخول اودخلوت صحیحه پوره مهر پر ذمه دزید لازم دی اوکه بکر قصداً دروغ ویلی وی نودی ګنهګار دی.

څلورم باب: محرمات (یعنی هغه ښځی چې دګمو سره نکاح حرامه ده)

اول فصل: حرمت دنکاح په سبب دنسب

دمیریزی خور دزوی دلور سره نکاح جائزده اوکه نه؟ سوال: (۵۱۷) زید دخپلی میریزي خور دزوی دلور سره نکاح وکړه. نودده نکاح جائزده اوکه نه؟ اوپر زید څه سزا شرعا ده که دا نکاح ناجائزه وی؟

جواب: دمیریزي خور دزوی دلور سره نکاح حرامه ده ناکح دتعزیر حقداردی که توبه نه کاږی اوکه دی مذکوره ښځه نه جلا کوی. نودده سره دی خوراك څښاك اونور تعلق ختم سی. قال الله تعالی: وَبَنَاتُ الاَخِ وَبَنَاتُ الأُخْتِ الایة ای حرمت علیکم. [1] الآیه ، وقال تعالی: فَلا تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرٰى مَعَ الْقَوْمِ الظّٰلِمِيْنَ [2] الایة، فقط

دمیریزي ترور سره نکاح جائزنه ده: سوال: (۵۱۸) دمیریزي ترور سره نکاح جائزده اوکه نه؟ اوپه آیت کریمه کی دلفظ دخالاتکم څخه څه مراددی اولفظ دجمع یې ولی راوړی؟

جواب: په وخالاتکم [3] کی دری کوچنی قسم ترورياني داخلي دی دټولوسره نکاح حرامه ده اوکه دمور سکه خور وی اوکه صرف دپلار لور یې وی یا صرف دمور. هکذا فی کتب

---

[1] وګوری سورة النساء: ۲۴. ظفیر [2] سورة الانعام، آیة : ۸. ظفیر [3] سورة النساء: ۲۴. ظفیر

التفسير والفقه ([1]).

دسکه خوريي اودسکه وراره دلور سره نکاح جائزنه ده: **سوال**: (۵۱۹) دسکه ماما دسکه خوريي دلور سره نکاح کول جائزدي اوکه نه؟ اودسکه اکا دسکه وراره دلور سره نکاح کول جائزدي اوکه نه؟

جواب: واضحه دی وی چی په قرآن کريم کی دمحرماتو په بيان کی ارشاد دی: وبنات الاخ وبنات الاخت ([2]) ددې شخه مراد دادي چی داکه دورور اودخور خپل صلبی اولاد وی يا داولاد اولاد وی. نوچی څنګه دخورزی سره نکاح حرامه ده نو همداسی دخوريي دلور سره هم حرامه ده چی ثومره هم لاندی ځی. اوچی څنګه دوريری سره حرامه ده هم داسی دوراره دلور سره هم حرامه ده وان سفلت. نوعدم جواز دنکاح دخوريي دلور يا دوراره دلور سره په نص قطعی ثابت دی په دی کی اهل حق متفق دی.

په تفسيرِ خازن کی دی: والبنت عبارة عن كل أنثى رجع نسبها إليك بالولادة بدرجة أو درجات ، الى ان قال: قوله تعالى: وبنات الاخ اي حرمت عليكم بنات الاخ الخ وبنات الاخت وهي عبارة عن كل امرأة لاخيك او لاختك عليها ولادة يرجع نسبها الى الاخ او الاخت، فيدخل فيهن جميع بنات اولاد الاخ والاخت وان سفلن الخ (خازن ص ۴۰۴ ج۱).

دميريزی خور لمسی، حرامه ده: **سوال**: (۵۲۰) زيد دخپلی ميريزي خور چی صرف دپلار يې ده دلمسی سره نکاح کول غواړی دانکاح جائزده اوکه نه؟

جواب: تمام مفسرين اوداهل سنت والجماعت عالمان په دی متفق دی چی په آيت کريمه وبنات الاخت سره دهرقسم دخور داولاد سره اوداولاد داولادسره نکاح حرامه ده که سکه خوريي وی اوکه صرف دپلار يی وی اوکه صرف دموريي وی. نوکه دميرزي خورځخه که هريوه خور مرادوی ددی دلمسی سره نکاح حرامه ده. كذا فی عامة كتب الفقه. ([3])

ديو خاوند څخه يی هلک او دبل خاوند څخه يی انجلی اوموريي يوه وی نوپه دوی کي نکاح جائزده اوکه نه؟ **سوال**: (۵۲۱) زينب دوی نکاح وکړی دمخکی مړخاوند څخه يی دوه زامن اوددوهم موجوده خاوند څخه يی دوې انجلی، دی ددی دواړو هلکانو او ددواړو انجونو نکاح جائزده اوکه نه؟

---

[1] دخل في الاخوات المتفرقات وبناتهن الخ والعمات والخالات المتفرقات (البحر الرآئق ص۹۹ ج۳، ط.س. ج۳ ص۹۳). ظفير

[2] و[3] سورة النساء ۲۴. ظفير

[4]. ودخل في الاخوات المتفرقات وبناتهن وبنات الاخوة المتفرقين والعمات والخالات المتفرقات لان الاسم يشمل الكل (البحر الرآئق فصل في المحرمات ص۹۹ ج۳، ط.س. ج۳ ص۹۳). ظفير

Maktaba Tul Ishaat. com

جواب:دادواړه هلکان اودواړي انجوني وروڼه خوندې دي په دوی‌کې نکاح جائزنه ده (۱).

دمحارمو سره نکاح فاسده ده اوکه باطله:**سوال**:(۵۲۲) که چادخپل محارموسره نکاح وکړه نودا نکاح به فاسده وی اوکه باطله؟

جواب: دانکاح به باطله وی اوکه فقهاؤ ورته چیري فاسد ویلی وی نو ددې څخه مراد باطل دی .

دمیریزي خاله سره نکاح جائز نه ده: **سوال**: (۵۲۳) دزید دخسر دوې ښځې دی دیوی ښځې څخه یې چې کمه لورده هغه دزید ښځه ده اوددوهمی ښځې څخه یې چې کمه انجلی ده دهغې نکاح دزید دزوی سره جائزده اوکه نه؟ یعنې دزید دزوی نکاح دخپلې میریزي خاله سره صحیح ده اوکه نه؟

جواب: دزید دخسر چې کمې دوی لوڼې دي چې ددوو ښځو دنس څخه پیدا دی دادواړي په خپل مینځ کې علاتي یعنې دیوه پلار لوڼې دی نو دزید دزوی نکاح دده دعلاتې خوابنې سره صحیح نه ده. قال الله تعالٰی: حرمت علیکم امهاتکم وبنٰتکم واخواتکم وعمٰتکم وخلٰتکم، (۲) دلته ددې‌څخه دهرقسم خوابنې حرمت ثابت دی یعنې دعینې، علاتې، اخیافی، دهرقسم خاله سره نکاح حرامه ده (۳). فقط

دخور دلمسۍ سره نکاح جائزده اوکه نه؟ سوال: (۵۲۴) څه وایي علماء چې دزید په نکاح کې دوی ښځې دی هنده اورضیه دهندی یوه لور مخدومه پیداسوه، اودرضیې یو زوی بکر پیداسو. اوس دمخدومه دسکه لمسۍ سره دبکر واده کیدی سی اوکه نه؟

جواب: دمخدومه دلمسی سره دبکر نکاح صحیح نه ده. کما قال الله تعالٰی: وبنات الاخ (الآیة ، سورة النساء: ۲۴) ای حرمت علیکم. (۴) والله اعلم

په فاسده اوباطله کې فرق: **سوال**: (۵۲۵) په فاسده اوباطله نکاح کې څه فرق دی؟

جواب: په دې کې اقوال دفقهاؤ مختلف دی محقق ابن الهمام فرمایي چې: په نکاح فاسده اوباطله کې څه فرق نسته. اودبعضو کتابونو څخه فرق معلومیږی لکه چې په شامي کې ددی تفصیل دی، ومن شاء فلیراجع الیه (۵).

---

(۱) قال الله تعالی: وحرمت علیکم امهاتکم وبناتکم واخواتکم (سورة النساء: ۲۴). ظفیر

(۲) سورة النساء: ۲۴. ظفیر

(۳) فیدخل فیهن الاخوات المتفرقات وبناتهن وبنات الاخوة المتفرقین والعمات والخالات المتفرقات لان الاسم یشمل الکل (البحر الرائق فصل في المحرمات ص۹۹ ج۳ ، ط.س. ج۳ ص۹۳). ظفیر

(۴) فیدخل فیهن جمیع بنات اولاد الاخ والاخت ان سفلن الخ (تفسیر خازن ص۴۰۴ ج۱). ظفیر

(۵) فیه أنه لا فرق بین الفاسد والباطل في النکاح، بخلاف البیع کما في نکاح الفتح لکن في البحر عن المجتبی: کل نکاح اختلف العلماء في جوازه کالنکاح بلا شهود فالدخول فیه موجب للعدة وأما نکاح منکوحة الغیر =

داخیافي (په مور کي شریکه) خور دلور سره نکاح جائزنه ده: سوال: (۵۲۶) دامینه خاوند عظیم وفات سو اویوه لور سائره څینی پاته سوه دسائری واده دمحمد سره وسو، دمحمد دنطفې څخه یوه انجلۍ سکینه پیدا سوه، امینه دعدت تیریدلو څخه وروسته دعثمان سره عقد ثاني دواده وکی دعثمان دنطفی څخه عبدالکریم پیداسو اوس دعبدالکریم نکاح دمحمد دلور سکینه سره سویده ایا دانکاح چی داخیافی خور دلور سره سویده شرعًا جائزده اوکه نه؟

جواب: دانکاح چی داخیافی خور دلور سره سویده قطعی حرام اوناجائز ده دبنات الاخت حرمت په قرآنکریم کی منصوص دی. اودری واړه قسمه خوندی په دی کی شاملي دی عینی وایی که علاتی وی اوکه اخیافی. کما فی عامة کتب الفقه والتفسیر، قال فی المدارك قوله تعالی: واخواتکم لاب وام اولاب اولام وعماتکم من الاوجه الثلاثة وخالاتکم کذالك وبنات الاخت کذالك ([1]) الخ وهکذا فی الجلالین وغیره من کتب التفاسیر. فقط

دمیریزي خور سره نکاح جائز نه ده: سوال: (۵۲۷) دمیریزي خورسره چی پلار یی جلا وی نکاح جائزده اوکه نه؟

جواب: ناجائزده لقوله تعالی واخواتکم ای حرمت علیکم ([2]). فقط

دخورزی وراره دلور سره نکاح جائزده اوکه نه؟ سوال: (۵۲۸) دخورزی اودوریری دلوری سره نکاح صحیح ده اوکه نه؟

جواب: لکه چی دوریری اودخورزی سره نکاح حرامه ده نوداسی ددوی دلور سره هم حرامه ده څکه چی لفظ دبنات الاخ وبنات الاخت ([3]) لاندی ټول اولاد داخ اواخت اواولاد داولاد داخ او اخت ته شامل دی، کما فی التفسیر الخازن: وبنات الأخ وبنات الأخت وهي عبارة عن کل امرأة لأخیك أو لأختك علیها ولادة یرجع نسبها إلی الأخ أو الأخت فیدخل فیهن جمیع بنات أولاد الأخ والأخت وإن سفلن ([4]) الخ . فقط

دمیریزي خور دلمسی سره نکاح جائزده اوکه نه؟ سوال: (۵۲۹) دزید عقد دده دمیریزی خوری دلمسی سره کیدی سی اوکه نه؟ صورت یې دادی چی بکر اول یو عقد وکی چی

= ومعتدته فالدخول فیه لا یوجب العدة الخ (ردالمحتار باب العدة ص۸۳۵ ج۲، ط.س. ج۳ ص۵۱۲). ظفیر

([1]) وګوری آیت شریف: وحرمت علیکم امهاتکم الخ تفسیر مدارك التنزیل ص۱۲۹ ج۱. ظفیر

([2]) سورة النساء ۲۴. ظفیر

([3]) واخواتکم لاب وام او لاب او لام. مدارك التنزیل ص۱۲۹ ج۱. ظفیر

([4]) تفسیر خازن ص۴۰۴ ج۱. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

دهغه څخه هنده پیدا سوه اودهندی څخه خالد اودخالد څخه سلیمه پیداسوه. ددې څخه وروسته بکر یوبل عقد وکی ددې څخه زید پیداسو آیا دزید عقد دسلیمه سره شرعا جائزدی اوکه نه؟

جواب: دزید نکاح په دی صورت کی دسلیمی سره صحیح نه ده حرام قطعی ده. کما قال الله تعالی بنات الاخ وبنات الاخت ([1]). فقط

دلمسی سره نکاح حرامه ده اوددی معاون فاسق دی: **سوال**: (۵۳۰\۱) زید دخپلی حقیقی لمسی سره عقد وکی دزید دپاره شرعا څه حکم دی اوچی کم خلګ دده معاون دی دهغوی دپاره څه حکم دی؟

جواب: دحقیقی لمسی سره نکاح کول قطعا حرامه ده داپه نص قطعی ثابت دی ([2]) ددی فعل شنیع مرتکب فاسق اوفاجر دی اوکه دی توبه نه کاږی اودا جلانه کړی نودده سره تعلق پریښوول لازم دی اوچې څوك دده معاون اومددګاردی هغه هم فاسق اوفاجر دی اوامداد دګناه هم ګناه ده. قال الله تعالی: وتعاونو علی البر والتقوٰی ولا تعاونوا علی الاثم والعدوان. ([3]) فقط

دمیریزي ورور دلمسی سره نکاح جائزده اوکه نه؟ سوال: (۵۳۱\۱) زید اوعمر دوه میریزی وروڼه دی یعنی پلار یې یودی اومندی جلا جلا دي نوچي دزید دلمسی نکاح دعمر سره وسی نو ایا داصحیح ده اوکه نه؟

جواب: ددری واړه قسمه وروڼو یعنی عینی، علاتی، اخیافی داولاد او داولاد داولاد سره نکاح حرامه ده لقوله تعالی وبنات الاخ وبنات الاخت ([4]). فقط

دمیریزي خور دلمسی سره نکاح حرامه ده: **سوال**: (۵۳۲\۱) دخپلی میریزي خور دلمسی سره نکاح جائزده اوکه نه؟

جواب: دمیریزي خور دلمسی سره نکاح حرامه ده. کما فی الجلالین فی تفسیر قوله تعالی: وبنات الاخ وبنات الاخت وتدخلن فیهن بنات اولادهن ([5]) وفی الدرالمختار: حرم الخ وفرعه الخ وبنت اخیه واخته ([6]) وبنتها الخ. وایضا فی الجلالـــین فی تفسیر قوله تعالی:

([1]) سورة النساء: ۲۴. ظفیر

([2]) حرمت علیکم وبناتکم واخواتکم وعماتکم وخالاتکم وبنات الاخ وبنات الاخت (سورة النساء: ۲۴) والبنت عبارة عن کل انثی رجع نسبها الیك بالولادة بدرجة او درجات (تفسیر خازن ص۴۰۴ ج۱). ظفیر

([3]) سورة المائدة : ۱. ظفیر

([4]) سورة النساء: ۲۴. ظفیر

([5]) وګوری تفسیر جلالین سورة النساء آیت مذکور ص ۷۳. ظفیر

([6]) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۱ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۸ – ۲۹ . ظفیر

واخواتکم من جهة الاب اوالام (1) الخ . فقط

دوریری او دخورزی سره نکاح صحیح نه ده: سوال: (۵۳۳) په بهشتی زیورکی دی چی دوریری اودخورزی سره نکاح صحیح نه ده دامسئله صحیح ده اوکه نه؟

جواب: دامسئله هم صحیح ده چی ښځو لره دخپل عینی، علاتی، اخیافی، وراره او خوریی سره نکاح جائزنه ده (2) خوداکا دزوی دلور اوداکا دلور دلور سره نکاح جائزده.

داکا دزوی دلور سره نکاح صحیح ده اوکه نه؟ سوال: (۵۳۴) دحامد دوه زامن بکر اوعمر دی دبکر زوی زید دی اودعمر زوی الیاس دی آیا دزید نکاح دالیاس دلور سره کیدی سی؟ چی دوی په خپل مینځ کی اکا او وریره دی.

جواب: کیدی سی داصورت په احل لکم ماوراء ذالکم (3) کی داخل وی.

دعلاتی لمسی سره نکاح صحیح نه ده: سوال: (۵۳۵) دمیان بهایی دوی ښځی دی بی جان اوعمده بی بی دبی جان یوزوی محبوب دی اودعمدی بی بی یولور حشمته ده اوددی لور معصوم بی ده اوددی لور قطب بی ده دمحبوب نکاح دقطب بی سره جائزده اوکه نه؟

جواب: قطب بی دمحبوب دمیره خور حشمت بی لمسی ده نودمحبوب نکاح دقطب بی سره حرام قطعی ده، قال الله تعالٰی: وبنات الاخ وبنات الاخت. (4) نوچی څنګه دخور سره نکاح حرامه ده نوداسی دخور داولاد اوداولاد داولاد سره هم نکاح حرامه ده اودامراد دی په بنات الاخت سره اوپه اخت کی دری واړه قسمونه دخوندو داخل دی، عینی، علاتی، اخیافی. (5) فقط

دلور دزوی دښځی سره نکاح حرامه ده: سوال: (۵۳۶) (۱) دنیکه (مور او پلار) دکونډی سره چی دلمسی خپله انا نه وی بلکه بله ښځه وی نکاح جائز ده اوکه نه؟

(۲) که دلمسی یعنی دلور زوی دبل ورور سره چی هغه هم دلور زوی دی ددغه کونډی مذکوره سره ایجاب اوقبول شرعی سوی وی نوکه نیکه دداسی ښځی سره چی دسکه لور دزوی مخطوبه ده نکاح وکړه نوجائز ده اوکه نه؟

دنیکه دکونډی سره نکاح جائزنه ده: (۳) که نیکه شیخ فانی وی او هغه خپله نکاح دیـــوی

---

(1) تفسیر جلالین سورة النساء ایت مذکور ص ۷۳. ظفیر

(2) وحرم علی المتزوج ذکرا کان اوانثی اصله وفرعه علا اونزل وبنت اخیه واخته وبنتها (درمختار) کماحرم علیه تزوج بنت اخیه یحرم علیها ابن اخیه وهکذا الخ (رد المحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۱ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۸ – ۲۹). ظفیر

(3) سورة النساء : ۲۴. ظفیر

(4) سورة النساء : ۲۴. ظفیر

(5) تفسیرِ خازن ص۴۰۴ ج۱. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

ښځې سره صرف دخدمت دپاره وکړی اوپرجماع قادرنه وی نو دنیکه دوفات څخه وروسته ددی ښځې سره دده نکاح جائزده او که نه؟

د: ولا تنکحوا تفسیر: (۴) دمولانا ابو السعود رحمه الله دتفسیر ددې عبارت څخه څه مطلب دی کم چې تردې آیت لاندې کړیدی: ولا تنکحوا ما نکح اٰباءکم ، الآیة ؟

جواب: (۱) حرام ده بقوله تعالی ولاتنکحوا مانکح آباءکم من النساء الایة (سورة النساء ۲۳) وقال فی العالمگیریة: نساء الاباء والاجداد من جهة الاب او الاب او الام وان علوا فهؤلآء محرمات علی التابید نکاحا ووطیا ([1]) ص۱۲۴ ج۱.

۲. که دنکاح ایجاب اوقبول سوی وی یعنی شرعی نکاح چې دقاعدی شرعی مطابق ایجاب اوقبول سوی وی نودنیکه نکاح دخپلی لور دزوی دښځې سره فاسد اوحرام اوناجائز ده اوکه خطبه سوی وی نوبیا دنیکه دلور دزوی دکوزده سوی نکاح روا ده.

۳. په داسی حالت کی هم دلور دزوی نکاح دنیکه دمنکوحه سره صحیح نه ده کما مر فی الجواب الاول.

۴. چې دابو السعود ددی عبارت کم حاصل دی همدا مذهب دی دجمهورو او احنافو دی چې نکاح که صحیح وي نو نفس نکاح موجب دحرمت اوکه فاسد وی نووروسته دوطی وما یجری مجراه به ثابتیږی قال فی العالمگیریه: فلو تزوجها نکاحا فاسدا لاتحرم علیه امها بمجرد العقد بل بالوطی کذافی البحر ([2]) نوکه نیکه دلور دزوی دمنکوحی سره نکاح وکړی نونکاح فاسده وه اوکه دمخطوبی سره وه نوبیا صحیح وه او دشیخ ضعیف په حق کی دزړه دجوش زیاتیدل قائم دشهوت دی ([3]).

دمنکوحی دلور سره نکاح حرامه ده: **سوال**: (۵۳۷۱) زید دیوی ښځې سره نکاح وکړه خودا ښځه لا تراوسه دمور اودپلار په کوروه اوڅه دخول وغیره زید ددی سره نه دی کړی چې عمر دا اغوا کړه ترډیری مودی پوری دزید منکوحه دعمرسره اوسیدله او دعمر څخه ددی ښځې دوی لوڼی پیدا سوی نوزید یا دزید ورور ددی انجونو سره نکاح کولی سی اوکه نه او ددی دواړو انجونو نسب به دچا څخه ثابت وی؟

جواب: په درمختار کی دی: لأن للعقد حکم الوطء حتی لو نکح مشرقي مغربية یثبت نسب أولادها منه الخ وفیه في ثبوت النسب: وقد اکتفوا بقیام الفراش بلا دخول کتزوج

([1]) عالمگیری ص۲۱۴ ج۳ ط. ماجدیة ج۳ ص ۲۷۲. ظفیر

([2]) وګوری البحرالرائق فصل فی المحرمات ص ۱۰۰ ج۳ ، ط.س. ج۳ ص ۹۳. ظفیر

([3]) حد الشهوة فی امرأة نحو شیخ کبیر تحرك قلبه او زیادته (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۲ ج۲ ط.س. ج۳ ص ۳۳). ظفیر

المغربي بمشرقية بينهما سنة فولدت لستة أشهر مذ تزوجهاالخ ([1])
غرض داچې كله شرعا فرش ثابت دی اواولاد دمنكوحې زيد ته منسوب دی اوودده څخه ثابت النسب دی نودزيد نكاح دخپل اولاد سره نه سي كيدی اودا انجلى دزيد دورور وريرى سوی قال ﷺ : الولد للفراش وللعاهر الحجر ([2]). فقط

دميريزي (علاتي) خور داولاد سره نكاح: سوال: (۵۳۸) يوسړی خليل خان دخپل ميريزی خوريې مروان جانم دلمسی سره نكاح كړيده دانكاح شرعا جائزده اوكه نه؟ دخور څخه مراد دادی چې مروان دخليل جان دميريزی خور چې دپلار لور يې ده زوی دی رخصت تر اوسه نه دی سوی فريقين وايي چې كه نكاح جائزهم نه وی مورِ زنا كوو څه حكم دی؟

جواب: دميريزي خور داولاد سره نكاح كول داسی حرام دی لكه چې دخپلی خور داولاد سره حرام دی لكه چې باری تعالى دمحرماتو په بيان كی فرمايلي دي: وبنات الاخ وبنات الاخت. وفـی تفسير المداك: واخواتكم لاب وام او لاب اولام وعماتكم من الاوجه الثلاثة وخالاتكم كذا وبنات الاخ كذلك الخ وبنات الاخت كذلك ([3]) وفی الخازن: وبنات الأخ وبنات الأخت وهي عبارة عن كل امرأة لأخيك أو لأختك عليها ولادة يرجع نسبها إلى الأخ أو الأخت فيدخل فيهن جميع بنات أولاد الأخ والأخت وإن سفلن (خازن ص ۳۴۰ ج۱).

ددی آخری عبارت مطاب صفا دادی چې ورور اوخور عينی دی اوكه اخيافی ددوی اولاد ترلاندی پوری حرام دی نودعلاتی خوريې دلمسی سره نكاح كول قطعی حرام دی اوحرمت ددی په نص قطعی صريح سره ثابت دی چې كم سړی ددی مرتكب دی هغه فاسق فاجر اوعاصی دی اودفريقينو داويل په مقابله دحكم دشريعت كی چې كه څه هم عقد حرام ولی نه وی الخ سخته گناه اوزړه ورتياده دوی لره سمدستی توبه كول پكاردی اوانجلی رخصت كول پكار دي ځكه چي دا نكاح نه ده سوي اوكه دوی ددې فعل څخه توبه ونه كړی نوخاندان والا دي دوی سره متاركت وكړی اوچې كم خلگ ددوی معاون اومددگاره دی هغه ټول گنهگار فاسق او دشريعت مقابله كوونكی به گڼل كيږی اوپه داسی زړه ورتيا دشريعت په مقابله كولو كی دكفره بيره ده. سمدستی ټولو لره توبه كښل لازم دی اودا نكاح باطله ده اوباطله دي وگڼل سی دانكاح داسی ده چې سړی دخپلی مور لور ياخورسره نكاح كوی. فاعتبروا يٰا اولی الابصار.والله ولی التوفيق وآخر

([1]) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار ص۸۲۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۵۵۰. ظفير
([2]) مشكوٰة شريف. ظفير
([3]) مدارك ص ۱۲۹ ج۱. ظفير

Maktaba Tul Ishaat. com

دعوانا ان الحمد لله رب العالمین والسلام علی من اتبع الهدی.

دوهم فصل

حرمت دنکاح په سبب دمصاهرت

چې دکمې ښځې سینې یې را ونیولې ددې سره دده دزوی نکاح صحیح نه ده: سوال:

(۵۳۹\) بکر دیوی بالغې انجلۍ سینې په نظر دشهوت ونیولې یعنې صرف مسه یې کړې اوجماع یې ونه کړه دانجلۍ سره دبکر دزوی نکاح جائزده اوکه نه؟

جواب: په دې صورت کې دبکر دزوی نکاح ددې انجلۍ سره صحیح نه ده، کذا فی الدر المختار والشامی ([1]) . فقط

دخواښې په شهوت سره مچولو باندې ښځه دهمیشه دپاره حرامیږي: سوال: (۵۴۰\) که خپله ښځه په وجه دلمس یادقبله بالشهوت دخپلې خواښې یا دخوښینې حرامه سې نو په تجدید دنکاح سره حلالیږي اوکه دهمیشه دپاره حرامیږي؟

جواب: دخواښې مسه کول بالشهوت علی شرطه کولو سره ښځه دهمیشه دپاره حرامیږي جلا کول ددې واجب دي بیا کله هم داپه نکاح کې نه سي راتلې ([2])، اوخوښینه مسه کول په شهوت که څه هم حرامه ده خو دده ښځه په دې نه حرامیږي ([3]).

چې کمه خوښینه یې په شهوت سره ونیوله هغه پرخپل خاوند نه حرامیږي: سوال: (۵۴۱\) په هندی داتهمت لګول کیږي چې دده اخښې ددې قمیص لیرې کې اوددې په سینو یې ګوتې ووهلې صرف دزید چې دنوموړي دخاوند سکه ورور دی داشاهدی اداکوي، که دا شاهدي ومنل سي نوپه نکاح کې خوڅه فرق نه راځي اوهنده خوپه خپل خاوند خونه حرامیږي؟

جواب: که دهندی اخښې داحرکت دهندی سره کړی هم وي نوهنده په خپل خاوند نه حرامیږي ځکه چې ددې وجه دحرمت نسته ([4]) ددې څخه علاوه دیوسړي په قول سره

([1]) و([2]) وحرم ایضا بالصهریة أصل مزنیة الخ وأصل ممسوسة بشهوة الخ وأصل ماسة الخ وفروعهن مطلقا (درمختار) لأن المس والنظر سبب داع إلی الوطء فیقام مقامه في موضع الاحتیاط قوله: بشهوة أي ولو من أحدهما قوله: مطلقا یرجع إلی الأصول والفروع أي وإن علون وإن سفلن (رد المحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۵ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۲). ظفیر

([3]) وفی الخلاصة وطئ اخت امرأة لا تحرم علیه امراة ای لاتثبت حرمة المصاهرة (رد المحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۴). ظفیر

([4]) ولو زنت امراة رجل لم تحرم علیه وجاز له وطؤها عقب الزنا (رد المحتار فصل فی المحرمات ص ۳۸۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۴). ظفیر

داتهمت ثابتیدی هم نه سی که خاوند په خپله هم دا کار ووینی نودده ښځه په ده نه حرامیږی باقی که دهندی اوددی داخښې په مینځ کی حقیقتا دامعامله سوی وی نودوی دواړه ګنهګار سوه توبه دی وکاږی همدا یی کفاره ده.

دزوی ښځی لره یی په شهوت ګوتی ووړی خودوه عادل شاهدان نسته څه حکم دی؟ سوال:

(۵۴۲\) یوسړی دخپل زوی ښځی ته دوی شپی دزنا په نیت ولاړی چی کله په دوهمه شپه دغه مذکوره سړی دمذکوره بی بی سینو ته لاس ووړی نودا راویښه سوه اوشور یی وکی خلګ جمع سول اودا فعل دیو مولوی په مخکی ثابت سو اوس دامولوی ددی خبرو څخه انکار کوی شرعا څه حکم دی؟

جواب: که داسړی یادده زوی دمسه بالشهوة څخه انکاری وی اوددوو عادلانو سړو یادیوه سړی اوددوو عادلانو ښځو په شاهدی دامس بالشهوت ثابت نه وی نوحرمت دمصاهرت به په دی صورت کی نه ثابتیږی ځکه چی حرمت دمصاهرت په هغه حقوقو کی دی چی په هغه کی ددوو سړو یادیوه سړی اوددوو ښځو دشاهدی ضرورت دی په درمختار کی دی: ولغیرها من الحقوق سواء کان الحق مالا اوغیره کنکاح وطلاق الخ رجلان اورجل ومرأتان (۱) الخ وفی باب المحرمات منه وادعت الشهوة الخ وانکرها الرجل فهو مصدق لاهی (۲) درمختار ملخصا. فقط

صرف په دی ګمان چی دهندی خاوند دهندی دمور سره وطی کړیده هنده حرامه نه سوه:

سوال: (۵۴۳\) دوړی هنده نکاح ددي اولیاء دیوبالغ سړی سره وکړه اودا بالغ سړی دهندی دمور سره اوسیدل شروع کړل اودده ګډون دهندی دمور سره دومره سو چی خلګو ته ګمان راغی چی داسړی دهندی دمور سره صحبت کوی نودهندی نکاح یی بل ځای وکړه شپږ میاشتی وروسته ده هم هنده دکورڅخه وایستله بیاهنده بالغه سوه ددریم سړی سره یی نکاح وکړه دهندی سره صحبت وکی بیاده هم هنده وایستله اوطلاق یی ورکی نوایا صرف دخلګو په ګمان هنده په اول خاوند دهمیشه دپاره حرامه سوه اوکه نه؟ اودوهم عقد صحیح سو اوکه نه؟ اودوهم خاوند چی هنده دکوره وایسته اومعلومه نه ده چی طلاق یی ورکی اوکه نه؟ نوصرف په ایستلو طلاق واقع کیږی اوکه نه؟ غرض داچی دوهمه اودریمه نکاح صحیح ده اوکه نه اوس اول خاوند هم هندی ته طلاق ورکړیدی نوپه دی صورت کی په عده ختمیدو سره هنده دڅلورم خاوند سره نکاح کولی سی اوکه نه؟

---

(۱) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار کتاب الشهادات ص **۵۱۵** ج۴. ط.س. ج۳ ص **۴۲۵**. ظفیر

(۲) ایضا فصل فی المحرمات ص۳۸۹ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۷. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

جواب: صرف په گمان هنده په خپل خاوند نه حراميږی (۱) اوبغير دمخکی خاوند دطلاق ثخه چی کمه دوهمه دريمه نکاح سويده داباطله ده اوکه چاپه دی کی صحبت کړيدی نو هغه حرام فعل دی توبه دی وکاړی (۲) اواوس چی ورتـه مخکنـی خاوند طلاق ورکـی او دده دخول اوخلوت هم نه وو نوبی له عدی دبل سړی سره نکاح دهندی صحيح ده.

دصلبی زوی دښځی سره نکاح حرامه ده: **سوال**: (۵۴۴) زيد دخپل سکه زوی دښځی سره نکاح کړيده دانکاح جائزده اوکه نه؟ اهل اسلام زيدته وويل داستا دپاره حرامه ده دا پريږده توبه وکاږه، زيد نه داښځه پريږدی اونه توبه کاږی دداسی سړی سره تعلق ساتل او په خپل قبرستان کی يې ښخول اومړی ته يی غسل ورکول جائزدی اوکه نه؟

جواب: دخپل سکه زوی دښځی سره نکاح قطعا حرام ده اودا دمحرمات ابديه ثخه ده هيڅ کله هم ددی سره نکاح نه جائز کيږی الله عز وجل فرمايي: وحلائل ابناءکم الذين من اصلابکم، (۳) اوحرام دی پر تاسی ستاسی دصلبی زامنو ښځی. نو مذکوره نکاح باطله سوه اومذکور سړی لايق دتعزير اودتنبيه دی، اوکه دی توبه نه کاږی اودا ښځه دځان ثخه جلانه کړی نودده سره قطع تعلق پکاردی اودمړی دغسل ورکولو خدمت دی هم نه ورڅخه اخيستل کيږی.

ځوان زوم اوخواښی دواړه په يوځادر کی څملی نوحرمت دمصاهرت به راځی اوکه نه؟

سوال: (۵۴۵) ځوان زوم اوځوانه خواښی په يوکټ کی يوځادر يی اغوستی وو او بيده سوه اومعمولی جامی يی اغوستی وی ترڅو شپو پوری داسی وسوه دشهوت کيدو يانه کيدو تحقيق هم ددی وجه ونه سو چی کيدی سی په مضاجعت کی ددی ضرورت نه وی نوآيا دمضاجعت داحکم دی چی ددی موجب دحرمت کيدل پر تحقيق دشهوت موقوف دی اوکه داحکم دی چی په شان دبعضو صورتو دتقبيل داموجب دحرمت دی. الا ان يتيقن بعدم الشهوة. بيا ددی ديقين شرعا څه ذريعه ده آيا قسم اوکه بل څه؟

جواب: په مضاجعت کی ماسوا ددی ثخه چی مس دی بل څه يقينی امر نسته يعنی معانقه يامباشرة فاحشه ضرور نه ده اوپه مس کی حکم دحرمت مصاهرت په شهوت سره وی اوپه عدمِ شهوت کی ددوی قول سره دقسمه مصدق دی خوچی انتشار وغيره معلوم

---

(۱) اليقين لايزول بالشك ، يا هغه اقرار وکړی يا شرعی شاهدان وی. ددوی په گمان هيڅ شی نه کيږی. ظفير

(۲) لا يجوز للرجل أن يتزوج زوجة غيره وكذلك المعتدة الخ ولو تزوج بمنكوحة الغير وهو لا يعلم أنها منكوحة الغير فوطئها تجب العدة وإن كان يعلم أنها منكوحة الغير لا تجب حتى لا يحرم على الزوج وطؤها (عالمگيری کشوری باب الحرمات قسم سادس ص۲۸۸ ج۳ ط. ماجدية ج۳ ص۲۸۰). ظفير

(۳) سورة النسآء : ۲۴. ظفير

وی نوددوی دقول تصدیق دی ونه سی. کما فی الشامی ولم یذکر المس وقدمنا عن الذخیرة ان الاصل فیه عدم الشهوة مثل النظر فیصدق اذا انکر الشهوة الا ان یقوم الیها منتشرا ای لان الانتشار دلیل الشهوة (۱) الخ. فقط

دښځی په دهوکه کی په حالت دشهوت کـی یـی لـور تـه ګـوتی یـوړی څـه حکـم دی؟ سوال: (۵۴۶\) یوسړی په حالت دشهوت کی خپلی لور ته په ګمان دښځی ګوتی وروړي خوچی معلومه سی چی لور ده اوښځه نه ده فوراً لاس لیری کوی. ښځه دده پرده حرامه سوه او که نه؟

جواب: په درمختار کی دی: وکذا لوفزعت فدخلت فراش ابیها عریانة فانتشر لها ابوها ما تحرم علیه امها وفی الشامی قوله فدخلت فراش ابیها کنی بـه مـن المس والا فمجرد الـدخول فـی الفـراش بغیـر مـس لایعتبـر (۲) شـامی ص ۲۸۳ ج۲. ددی روایـت څخـه معلومیږی چی په حالت دشهوت کی بغیر دڅه پردی څخه خپلی مشتهات لـور تـه پـه ګوتو وړلو ددی مور یعنی دده ښځه پر حرامه سوه.

دپلار دمنکوحی سره دطلاق څخه وروسته واده جائزدی اوکه نه؟ سوال: (۵۴۷\) یوسړی دیوی ښځی سره عقد وکـی خونه خلوت سوی وو اونـه دی سړی لیدلی وو، اونـه دده کورته راغلی وه اوده طلاق ورکی دطلاق څخه وروسته دده زوی ددی سره نکاح کـولی سی اوکه نه؟

جواب: نه یې سی کولی (۳) (ولا تنکحوا ما نکح اباءکم).

دمنکوحی دمور سره نکاح: سوال: (۵۴۸\) عمـر دهنـدی دوړی لـور سره نکاح وکړه خو مجامعت یی نه وو کړی لږ وخت وروسته کونډه سوه، دهندی لور ته عمر طلاق ورکی او دهندی سره یی نکاح وکړه اواولاد یی پیداسو نودا اولاد به ولد الحلال وی اوکه نه؟

جواب: دعمر نکاح دهندی سره په هیڅ حال کی اوپـه هیـڅ وخت کی صحیح نـه ده اولاد چی پیداسو داولد الحرام دی لکه چی پـه درمختـار کـی دی: وام زوجة وجداتها مطلقا بمجرد العقد وان لم توطا (۴). فقط

دزوی دښځی سره نکاح دهمیشه دپاره حرامه ده که نه ترڅـه وختـه پوری؟ سوال: (۵۴۹\)

---

(۱) رد المحتار فصل فی المحرمات ص۳۹۰ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص ۳۸. ظفیر

(۲) رد المحتار فصل فی المحرمات ج۲ ص ۳۸۹. ظفیر

(۳) وتحرم زوجة الاصل والفرع بمجرد العقد دخل بها او لا (رد المحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۳ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۱). ظفیر

(۴) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۳۸ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۱. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

دزوی دښځی سره نکاح حرامه ده همیشه اوکه وروستـه دطلاق یا دوفـات دده ښځـه بیا نکاح جائزده اودارکم دوراره دښځی سره نکاح وروسته دمرګ دده ښځه جائزده اوکه نه؟

جواب: دزوی دښځی سره نکاح همیشه حرامه ده [1] اودوراره دمرګ ښځه وروسته دعدی ښځه وروسته دده دښځی سره نکاح جائزده.

چاچی دخواښی سره زنا وکړه نودده ښځه باید څه وکړی.: **سوال**: (۱۰۵۵۰) زید دخپلی لـور هنده دعمر سره نکاح کړی وه خوتراوسه لاهنده دعمر کورتـه نـه وه تللی اوعمـر بـه دزیـد کره تلی راتلی، په دی دوران کی عمر دزید ښځی سره زنا وکړه یوسړی اودوو ښځو هم لیدلی وو ددی ښځه وروسته عمر دشرم دوجه ښځه بل وطن ته ولاړی چی لس یولس کاله تیر سوه اولاپته دی اومزنیه په مخکی هم اقرار کوی اواوس هم پـه خپـل اقـرار قائمـه ده چی زوم زماسره بدفعلی کړیده اومذکوره شاهدان تراوسه پوری پرقـول قـائم دی اوس دهندی نکاح دعمر سره باقی ده اوکه په حرمت دمصاهرت رفع اوفسخ سوه اودبـل خاوند سره نکاح کولی سی اوکه نه؟

جواب: په درمختار کی دی: وبحرمة المصاهرة لایرتفع النکاح حتی لایحل لها التزوج باخر الابعد المتارکة وانقضاء العدة [2] الخ قوله الا بعد المتارکة ای وان مضی علیها سنون کما فی البزازیة وعبارة الحاوی الابعد تفریق القاضی اوبعد المتارکة [3] الخ. نوواضحه سوه چی په صورت مسئوله کی بی دتفریق دقاضی ښځه یا دخاوند دپریښیدو ښځه هنده دبل سړی سره نکاح نه سی کولی خوددی وجه چی عمر مفقود الخبردی پر بناء دمذهب دامام مالك چی احنافو هم فتویٰ باندی ورکړیده چی دلاپتـه کیـدو ښځـه وروسته څلور کاله وروسته ښځه دمفقود به عده دوفات پوره کوی بیا دوهمه نکاح کولی سی، په شامی جلد ثالث باب المفقود کی دی: قوله خلافا لمالك فان عنده تعد زوجة المفقود عدة الوفاة بعد مضی اربع سنین (الی ان قال) لقول القهستانی لوافتی فی موضع الضروة لاباس به علی ما اظن [4] الخ. او دمالکیه ؤ دفقه په کتابونو کی دی: ولزوجة المفقود الرفع الی للقاضي والوالي ووالی الماء والا فلجماعة المسلمین فیوجل الحر اربع سنین ثم اعتدت کالوفاة ولا یحتاج فیها الاذن من الحاکم ، فقه مالکیه (وګوری: الحیلة الناجزة ص ۱۲۴. ظفیر)

---

[1] وحلائل ابناء کم الذین من اصلابکم (النساء: ۲۴). ظفیر

[2] الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۵ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۷. ظفیر

[3] الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۹ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۷. ظفیر

[4] رد المحتار کتاب المفقود ص۴۵۲ ج۳. ط.س. ج۳ ص ۲۹۵. ظفیر

چې كمې ښځې ته په شهوت ګوتې ووړي دهغې دلمسۍ سره نكاح جائزنه ده: سوال: (۵۵۱) عمر يوې ښځې ته په شهوت لاس ور وړى نودعمر نكاح ددې ښځې دلمسۍ سره جائزده اوكه نه؟

جواب: دعمر نكاح په دې صورت كې ددې ممسوسه بالشهوت دلمسۍ سره صحيح نه ده. كمافي الرد المحتار قال في البحر اراد بحرمة المصاهرة الحرمات الاربع حرمة المرأة على اصول الزاني وفروعه نسبا ورضاعا وحرمة اصولها وفروعها على الزاني نسبا ورضاعا (۱) الخ . فقط

دزوې ښځه يې بربنډه كړه او ماسوا دجماع يې ورسره هرڅه وكړل نوڅه حكم دى؟ سوال: (۵۵۲) نتهو دخپل زوى فتو دښځې سره ناجائز فعل كول غوښتل اودفتو پرښځې دومره قادرسو چې دايې بربنډه كړه اودناجائز فعل مرتكب سو خو دښځې رضا نه وه نو پر دى قادر نه سو لكه چې په ستنه كې تار پروت وى، اودا امرچې داسې ونه سوه دفتو دښځې په ژبه معلوم سو نوددى ښځې نكاح دفتو سره جائز پاته سوه اوكه نه اودفتو يادده دښځې په معاف كولو سره دنتهو داګناه به معاف سي اوكه نه؟ دارنګه دفتو مور هم شاهدى وركوى چې اراده يې وه خودافعل ونه سو ددې څخه ماسوابله شاهدى يې نسته؟

جواب: حرمت مصاهرت صرف په مس بالشهوت هم ثابتيږي وروسته كه دخول په فرج داخل كې هم نه وى سوى بياهم حرمت مصاهرت ثابت سو (۲) اودفتو ښځه پرفتو حرامه سوه نوفتو لره په كاردى چې داښځه جلا كړي خوكه فتو ته ددې فعل يقين نه وى اونه دوه شاهدان ددې فعل سته نوصرف دښځې په ويلو سره به حرمت نه ثابتيږي اوددې ښځې جلا كول پر فتو لازم نه دى (۳)، باقي كه په حقيقت كې دنتهو څخه داحرام فعل سوى وى نودفتو يادده دښځې په معاف كولو داګناه نه سي معاف كيدى دادالله ﷻ په وړاندې ګناه ده اوكه نتهو توبه كښلى وى نوچې كمه دالله ﷻ په وړاندې ګناه ده هغه معاف سوه اوچې كمه دفتوحق تلفي سويده هغه به دفتو په معاف كيدوسره معاف سي.

دښځې دلورسره يې دصحبت كوشش وكې نوڅه حكم دى؟ سوال:(۵۵۳) زيد دكونډې هندې

---

(۱) رد المحتار فصل في المحرمات ص۳۸۹ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۷. ظفير

(۲) وحرم ايضا بالصهرية اصل مزنية واصل ممسوسة بشهوة واصل ماسة الخ وفروعهن مطلقا والعبرة للشهوة (درمختار) قوله مطلقا يرجع الى الاصول والفروع اى وان علون وان سفلن (رد المحتار فصل في المحرمات ص ۳۸۵ ج۲، ط.س. ج۳ ص ۳۲). ظفير

(۳) وثبوت الحرمة بلمسها مشروط بأن يصدقها ويقع في أكبر رأيه صدقها وعلى هذا ينبغي أن يقال في مسه إياها لا تحرم على أبيه وابنه إلا أن يصدقها أو يغلب على ظنه صدقها ثم رأيت عن أبي يوسف ما يفيد ذلك الخ (البحرالرائق فصل في المحرمات ص۱۰۷ ج۳ ، ط.س. ج۳ ص ۱۰۰). ظفير

Maktaba Tul Ishaat. com

سره نکاح وکړه هندی سره دمخکی خاوند یوه لور چی دلسو کالو په عمر کی ده راغله زید ددی انجلی سره صحبت وکی خو دنابالغه کیدو اودمقام دتنګ کیدو دوجه څخه دخول ونه سو خوزید دداخلولو ډیر کوشش وکړی نوهنده دزید په نکاح کی پاته سوه اوکه نه؟

جواب: په دی صورت کی دزید منکوحه په زید حرامه سوه داجلا کول پکاردی (۱).

دزوی دښځی دعوٰی ده چی خسر زما سره زنا کړیده اوخسر انکار کوی نوڅه حکم دی؟

سوال: (۵۵۴) زینب دعوه کړیده چی زما سره زما خسر زنا وکړه دشپی په وخت اوڅوك شاهد نسته زینب قسم واخیستی اوددی خسر انکار کوی نودزینب قول معتبردی اوکه نه؟

جواب: بغیر دمعتبري شاهدی څخه صرف دزینب قول ددی دخاوند په حق کی معتبر نه دی (۲) یعنی داښځه به دخپل خاوند څخه نه جلا کیږی بلکی که زینب اوددی خسر یعنی زانیه اومزنیه دواړه مقر دزناوی خوخاوند یی نه منی اومعتبره شاهدی هم نه وی نو دخاوند په حق کی به حرمت ثابت نه وی (۳).

چي دچا کوزده په طور دایجاب اوقبول وسی دهغه دمور سره نکاح جائزده اوکه نه؟ سوال:

(۵۵۵) دبالغ عبدالله کوزده دنابالغی انجلی سره په طور دایجاب اوقبول وسوه دانجلی پلار ایجاب وکی اودا انجلی په کوچنی والی مړه سوه اوپه ژوند کی دخپل مور اوپلار سره وه. اوپه وخت دایجاب څه خطبه دنکاح نه وه سوی اوس ددی انجلی پلار هم مړسو اوس عبدالله دانجلی دمور سره نکاح کول غواړی نودا جائزده اوکه نه؟

جواب: که دانجلی پلار ایجاب کړی وی اوبالغ هلك قبول کړی وی ددوو شاهدانو په مخکی نونکاح صحیح سوه اوددی انجلی مور په محرمات ابدیه وو کی دده سوه اوددی

---

(۱) قال فی البحر اراد بحرمة المصاهرة الحرمات الاربع حرمة علی اصول الزانی وفروعه نسبا ورضاعا وحرمة اصولها وفروعها علی الزانی نسبا ورضاعا کما فی الوطی الحلال (رد المحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۴ ج۲) قال فی المعراج بنت خمس لا تکون مشتهاة اتفاقا وبنت تسع فصاعدا مشتهاة اتفاقا فیما بین الخمس والتسع اختلاف الروایة والمشائغ والاصح انها لایثبت الحرمة (البحر الرائق فصل فی المحرمات ص۱۰۷ ج۳ ، ط.س. ج۳ ص ۹۹). ظفیر

(۲) ان ادعت الشهوة فی تقبیله او تقبیلها ابنه وانکرها الرجل فهو مصدق لا هی (الدرالمختار علی هامش رد المحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۹ ج۳. ط.س. ج۳ ص ۳۷). ظفیر

(۳) وثبوت الحرمة بلمسها مشروط بأن یصدقها ویقع في أکبر رأیه صدقها وعلی هذا ینبغي أن یقال في مسه إیاها لا تحرم علی أبیه وابنه إلا أن یصدقها أو یغلب علی ظنه صدقها ثم رأیت عن أبي یوسف ما یفید ذلك (البحر الرائق ص ۱۰۷ ج۳ ، ط.س. ج۳ ص ۱۰۰). ظفیر

هلك ددى سره نكاح هيڅكله هم نه ده صحيح په درمختار كى دى: وحرم بالمصاهرة بنت زوجة الموطوئة وام زوجته وجداتها مطلقا بمجردالعقد الصحيح وان لم توطأ الزوجة ([1]).

ديوې نابالغى انجلى سره كوزده په طور دايجاب اوقبول وسوه اومړه سوه نوددى دمور سره نكاح جائزده اوكه نه؟ سوال: (۵۵۶\) دعبدالله ديوى نابالغى انجلى سره كوزدې په طور دايجاب اوقبول وسوه عبدالله دغه وخت موجود وو اوبالغ وو انجلى نابالغه وه ايجاب ددى پلار كړى وو انجلى په كوچنى والى مړه سوه دخپل مور اودپلار په پالنه كى وه نه خطبه سويده اونه جماع اودانجلى پلار هم مړسو اوس عبدالله دانجلى دمور سره نكاح كول غواړى خوعلماء دې ته حرام وايى. خونور علماء وايى چى دانجلى سره دخول نه دى سوى كه دخول سوى وى نوحرامه كيدله ځكه چى دهرو دواړو دخول شرط دى اوزيات صورت دجواز ځكه غواړى چى دوى په خپلو كى داسى ګډوډ دى چى بيره دزناده نوكه څه صورت دجواز وى نوفتوىٰ وركړى اوپوره حواله تحرير كړى.

جواب: دښځى دمور سره نكاح كول هيڅكله هم صحيح نه دى ځكه چى داپه محرمات ابديه وو كى ده كما فى الدرالمختار: وحرم بالمصاهرة بنت زوجة الموطوئة وام زوجته وجداتها مطلقا بمجرد العقد الصحيح وان لم توطأ الزوجة ([2]) . والله اعلم

دزيد پلار چى كله دزيد دښځى سره زنا وكړه نو دزيد ښځه پرده باندى حرامه سوه: سوال: (۵۵۷\) دزيد پلار دزيد دښځى سره بدفعلى وكړه اوزيد په خپلو سترګو وليدله. نوآيا پرزيد دده ښځه حرامه سوه اوكه نه؟ اودنكاح څخه وروسته يى ساتلى سى اوكه نه؟ يوه سړى جواب وركړيدى چى حرامه نه سوه فتوىٰ صحيح ده اوكه نه؟

جواب: چى كله دزيد پلار دزيد دښځى سره زنا مس بالشهوة بى حائله وكړه نودا ښځه پر زيد حرامه سوه په شامى كى دى: قال فى البحر اراد بحرمة المصاهرة الحرمات الاربع حرمة المرأة على اصول الزانى وفروعه نسبا ورضاعا وحرمة اصولها وفروعها على الزانى نسبا ورضاعا كما فى الوطئ الحلال ([3]) الخ ص۳۷۹ ج۲ شامى. نو په حكم د: ولا تنكحوا ما نكح آباءكم من النساء ([4]) الآية، موطوة الاب كه وطى په نكاح وى اوكه په زنا سره دزوى دپاره حراميږى اوپه شامى كى دفتح القدير څخه منقول دى: وبقولنا قال مالك في رواية وأحمد ، وهو قول عمر وابن مسعود وابن عباس في الأصح وعمران

([1]) الدرالمختار على هامش ردالمحتار فصل فى المحرمات ص۳۷۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص۳۰. ظفير
([2]) الدرالمختار على هامش ردالمحتار كتاب النكاح فصل فى المحرمات ص۳۷۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص۳۲. ظفير
([3]) رد المحتار فصل فى المحرمات ص۳۸۴ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۲. ظفير
([4]) سورة النساء: ۲۴. ظفير

Maktaba Tul Ishaat. com

بن الحصين وجابر وأبي وعائشة وجمهور التابعين كالبصري والشعبي والنخعي والأوزاعي وطاوس ومجاهد وعطاء وابن المسيب وسليمان بن يسار وحماد والثوري وابن راهويه (۱) الخ، نوچی کم سړی فتوٰی دحلت ورکړیده نوده خلاف وکی دتمام جلیل القدر صحابه اودتابعینو څخه. قال فی الدرالمختار وبحرمة المصاهرة لایرتفع النکاح حتٰی لایحل لها التزوج بآخر الابعد المتارکة (۲) الخ. قال فی الرد المحتار قوله الابعد المتارکة ای وان مضی علیها سنون کما فی البزازیه وعبارة الحاوی الابعد تفریق القاضی اوبعد المتارکة (۳) الخ ص ۲۸۳ ج۲. شامی.

حاصل داچی که پلار دزوی دښځی سره وطی وکړی نودا ښځه پر زوی حرامه سوه خو نکاح بی دپرې ښوولو څخه یا دتفریق دقاضی څخه فسخ او مرتفع به نه وی خو پر زوی لازم دی چی داښځه جلا کړی اوددی سره متارکت وکړی.

دخواښی سره دزنا څخه وروسته ښځه همیشه حرامیږی: سوال: (۵۵۸) یوسړی دخپلی خواښی سره متهم سو په شنیع فعل اودا سړی تراوسه دخپلی ښځی سره دی که دده دښځی نکاح دعدی څخه وروسته دبل چاسره وسی بیا دده څخه طلاق واخیستل سی او بیا ددې دمخکنی خاوند سره نکاح وسی نوصحیح ده اوکه نه؟

جواب: که په حقیقت کی ددی سړی دخپلی خواښی سره زنا کړی وی نودده ښځه په ده باندی دهمیشه دپاره حرامه سوه هیڅ وخت دی ددی سره نکاح نه سی کولی اوجلا کول دخپلی ښځی په ده واجب (۴) دی خوترڅو چی دی په خپله ددی فعل اقرار ونه کی یادوه عادل شاهدان نه وی ترهغه وخته پوری به حکم دحرمتِ مصاهرت نه وی.

دغیر مدخوله مطلقه ښځی دمور سره نکاح جائزده اوکه نه؟ سوال: (۵۵۹) عائشه خپله نابالغه لور کریمن عثمان ته واده کړه اوس عثمان کریمن ته چی دهغه سره یی همبستری نه ده کړی طلاق ورکړی اوددی دمور عائشې سره نکاح کول غواړی آیا دانکاح جائزده اوکه نه؟

جواب: دعثمان نکاح په دی صورت کی دعائشې سره صحیح نه ده ځکه چی دښځی مور یعنی دخپلی خواښی سره نکاح په هیڅ حالت کی صحیح نه ده دښځی سره یی صحبت

(۱) رد المحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۴ – ۳۸۵ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۳. ظفیر
(۲) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۹ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۷. ظفیر
(۳) رد المحتار باب ایضا ص ۲۸۹ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۷. ظفیر
(۴) اذافجر الرجل بامرة ثم مایکون محرما لامنتها لانه حرم علیه نکاح ابنتها علی التابید وهذا دلیل ان المحرمة تثبت بالوطی الحرام ومما تثبت به حرمة المصاهرة (البحر الرائق ص ۱۰۸ ج۳ ، ط.س. ج۳ ص ۱۰۱). ظفیر

کړی وی اوکه نه کما قال الله تعالی وامهات نساءکم (۱) الآیة. فقط
چې مچ یې کړه اوانزال ونه سو بیاهم حرمت ثابتوي: **سوال**: (۵۲۰) زید دهندی ښځه مچه واخیسته اوپه شهوت سره یې مس کړله خودزید انزال ونه سو نه زید دهندی سره وطی کړیدی نوچې وطی اوجماع نه دی سوی نودامام شافعی په نزد زید دهندی دلور زینب سره نکاح کولی سی که زید دهندی دلور سره نکاح وکړی نومرتکب دشرعی جرمونه به وی اوکه نه؟ اوزید حنفی دی.
جواب: په مچ کولو اومس بالشهوت سره حرمت دمصاهرت ثابتیږی ددی وجه ښځه دزید نکاح دهندی دلور سره صحیح نه ده اودحنفی په دی مسئله کی دامام شافعی په مذهب عمل صحیح نه دی. (۲)
دخپلی لور سره یې زنا وکړه نوښځه باندی حرامه سوه اوکه نه؟ سوال: (۵۲۱) یوسړی دخپلی سکه لور سره زنا وکړه اوحمل وسو اودوی میاشتی وروسته داحمل ضائع سو نو په دی صورت کی ددی سړی ښځه دده دپاره حلاله ده اوکه نه؟
جواب: په دی صورت کی ښځه پرده دهمیشه دپاره حرامه سوه (۳) خوکه پلار ددی فعل څخه انکار کوی اوعادلان شاهدان دزنا موجود نه وی نوبیابه حرمت ثابت نه وی کماهو حکم الکتاب.
چې داکا دښځې څخه یې مچه واخیسته نو دهغې دلور سره نکاح جائزنه ده: **سوال**: (۵۲۲) زید په هغه وخت کی چی کله دده شهوانی قوتونو په شرم اوحیا اوپه نیك اوپه بدو په هرڅه اوبه واړولی دهندی دبدن چی دده داکا ښځه وه مچه واخیسته اوداپه خوب بیده وه په داسی صورت کی چی هغه بیده وه زید ددی دلور سره چی دده داکالور ده عقد کولی سی اوکه نه په دوهم صورت کی څه امکانی صورت سته ددی سره چی دزید دا فعل دعقل اودهوش په وخت نه وو اونه ورته ددې مسئلې دسختی علم وو؟

(۱) سورة النساء: ۲۴. وحرم بالمصاهرة بنت زوجة الموطوئة وام زوجة وجداتها مطلقا بمجرد العقد الصحيح وان لم توطأ الزوجة لما تقرر ان وطی الامهات يحرم البنات ونكاح البنات يحرم الامهات الخ (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص ۳۸۲ - ۳۸۳ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۰). ظفير
(۲) والزنا واللمس والنظر بشهوة يوجب حرمة المصاهرة الخ واللمس والنظر سبب داع الی الوطی فيقام مقامه في موضع الاحتياط (البحر الرآئق كتاب النكاح ص۱۰۵ ج۳، ط.س. ج۳ ص۹۸) قبل ام امرأته في ای موضع كان حرمت عليه امرأته ما لم يظهر عدم الشهوة (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص ۲۸۸ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۵). ظفير
(۳) ان النظر الی فرج ابنته بشهوة يوجب حرمة امرأته وكذا لوفزعت فدخلت عريانة فانتشر لها ابوها تحرم عليه امها (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۹ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۷). ظفير

Maktaba Tul Ishaat. com

جواب: چی مسه یی په شهوت اومچه یې اخیستی وی نوحرمت دمصاهرت ثابت سو نو دزید ددی دلور سره نکاح کول صحیح نه دی اولا علمی اوغلبه دشهوت عذرنه دی. کذا فی الدرالمختار [1].

زوی دمیریزي مور سره زنا وکړه نودا دده پرپلار حرامه سوه اوکه نه؟ سوال: (۵۲۳) که یو سړی دخپل پلار دښځی یعنی میریزي مور سره زنا وکړه نودا ښځه دده دپلار دپاره حلاله پاته سوه اوکه نه؟

جواب: دابښځه دده دپلار دپاره حلاله نه سوه کما فی رد المحتار قال فی البحر اراد بحرمة المصاهرة الحرمات الاربعة حرمة المرأة علی اصول الزانی وفروعه [2] الخ. خوکه ثبوت دزنا په شرعی شهادتونو نه وی اوپلار داتسلیم کوی هم نه نودپلار په ذمه جلا کول ددی واجب نه دی اودده په حق کی حرمت به نه وی ثابت. [3]

په غلطی سره دمور یادخور سره یی لاس ولګیدی نوڅه حکم دی؟ سوال: (۵۲۴) یوسړی دشپی په وخت دجماع اراده وکړه خوچی تیاره وه نوپه خطاء سره یی دخور یادمور څخه لاس ولګیدی ایا ددی سړی نکاح ماته سوه اوکه نه؟

جواب: که دخپلی مور یا دخور سره یی لاس ولګیدی نوپه هیڅ صورت یی ښځه دنکاح څخه نه وزی که لاس یی په شهوت لګیدلی وی اوکه بغیر دشهوته .

دمزنیه هره لور پرزانی حرامه ده: سوال: (۵۲۵) چی کم سړی داووایی چی په خبر مشهور سره پرکتاب الله زیاتی جائزنه دی اودمزنیی لور پرزانی مطلقا حرامه نه ده بلکی چی کمه لور دمزنیی دزانی دزنا څخه وروسته ده. نودا خوپر ده حرامه ده خوچی کمه دزنا څخه مخکی پیدا سویده هغه دزانی دپاره حلاله ده دداسی سړی په نسبت څه عقیده لرل پکاردی؟

جواب: دمزنیی لور پرزانی مطلقا حرامه ده. قال فی الشامي عن البحر اراد بحرمة المصاهرة الحرمات الاربع حرمة المرأة علی اصول الزانی وفروعه نسبا ورضاعا وحرمة اصولها وفروعها علی الزانی نسبا ورضاعا [4] الخ. اوزیاتی په کتاب الله په خبر مشهور

---

[1] وحرم ایضا بالصهریة اصل مزنیة واصل ممسوسة بشهوة الخ وفروعهن مطلقا والعبرة للشهوة عند المس (در ولافرق فیما ذکر بین اللمس والنظر بشهوة بین عمد ونسیان وخطاء واکراه (الدرالمختار علی هامش رد المحتار فصل فی المحرمات ص ۳۸۴ – ۳۸۷ ج۲، ط.س. ج۳ ص۳۱). ظفیر

[2] رد المحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۴ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۲. ظفیر

[3] وان ادعت الشهوة تقبیله او تقبیلها ابیه وانکرها الرجل فهو مصدق لا هی (درمختار) فهو مصدق لانه ینکر ثبوت الحرمة والقول للمنکر (رد المحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۹ ج۲. ط.س. ج۳ ص۳۷). ظفیر

[4] ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۴ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۲. ظفیر

سره جائزدی کما بین فی اصول الفقه نوچی کم سړی دمزنیه لور دزانی دپاره حلاله وایی هغه حنفی نه دی غالبا غیر مقلد اوصاحب اومتبع دهوٰی دی قابل داقتداء (امامت) نه دی.

چی کم هلک دخپلی میریزي مور سره دزنا اقرار کوی دده به اعتباروی اوکه نه؟ سوال: (**۵۲۶**) یوهلك ددی خبری اقرار کوی چی ما دخپلی میریزي مور سره زنا کړیده خو چاپه دی لیدلی نه دی نوپه داسی صورت کی دابنځه پرخاوند حرامه ده اوکه حلاله؟

جواب: دهلك اقرار دده دپلار اودده دښځی په حق کی معتبر نه دی پر پلار دده ښځه نه حرامیږی. قال فی الردالمحتار کذا اذا قر بجماع امها قبل الزوج لایصدق فی حقها (۱) الخ، نوچی کله دخاوند اقرار دجماع دمور دښځی سره دښځی په حق کی معتبر نه دی نو دزوی اقرار به دمور اوپلار په باره کی هم معتبر نه وی.

ښځی وویل زما سره زما دخاوند پلار زنا وکړه نوحرمت ثابت سو اوکه نه؟ سوال: (**۵۲۷**) یو سړی خپله ښځه بی عذر شرعی په غسل کولو ولیدله دسبب په پوښتنه کولو دی جواب ورکی ستا پلار زما سره زناکړیده په دی صورت کی دامنکوحه پرده حرامه سوه اوکه نه؟

جواب: صرف دښځی په ویلو دخاوند په حق کی حرمت نه ثابتیږی خوکه خاوند ددی تصدیق وکی نوبیا دی خپله منکوحه جلا کړی. (۲)

خواښی یا لورته په شهوت ګوتی وروړلو سره ښځه حرامیږی: سوال: (**۵۲۸**) که یو نادان دخپلی خواښی یادلور بدن ته په شهوت وګوری یا ددوی سره زنا وکړی یافرج داخل ته یی په شهوت وګوری یایی مچ کړی یاورته ګوتی وروړی نوآیا ښځه پر ده حرامیږی؟ او بیا به دا ځنګه خپله په نکاح کی راولی؟

جواب: حرامیږی اوبیا دا په نکاح کی راوستل صحیح نه دی. (۳) فقط

په حالت دشهوت کی خواښی زوم ته ګوتی وروړی نوڅه حکم دی؟ سوال: (**۵۲۹**) زید ته ددی خواښی قصداً په دی حالت کی ګوتی وروړی چی کله دزید آلهٔ تناسل په حرکت کی وه اوپه طبعیت کی یی شهوت غالب وو اوزید هم دی لره ګوتی وروړی نودزید دښځی دپاره څه حکم دی؟

---

(۱) رد المحتار فصل فی المحرمات ص۳۹۰ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۸. ظفیر

(۲) وثبوت الحرمة بلمسها مشروط بأن يصدقها ويقع في أكبر رأيه صدقها وعلى هذا ينبغي أن يقال في مسه إياها لا تحرم على أبيه وابنه إلا أن يصدقها أو يغلب على ظنه صدقها (البحر الرائق فصل فی المحرمات ص۱۰۷ ج۳. ط.س. ج۳ ص ۱۰۰). ظفیر

(۳) وحرم ایضا بالصهریة اصل مزنیة واصل ممسوسة بشهوة الخ وفروعهن مطلقا (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص ۳۸۴ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۲). ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

جواب: په مسه بالشهوت سره هلته حرمت ثابتيږی چې کله بې له کلکې پردی څخه وی نو که پرېښې جامو سربېره يې مسه کړی وی نو حرمت مصاهرت ثابت نه سو. کذافی الدر المختار قال فی الشامی: قوله بحائل لايمنع الحرارة ولوبحائل الخ فلوكان مانعا لاتثبت الحرمة، كذا فی اكثر الكتب. (۱) فقط

چې کمه ښځه مړه سوه دهغې دهغه لور سره چې دبل خاوند څخه ده نکاح جائزده اوکه نه؟

سوال: (۵۷۰\۱) حاجی محمد سعید کلکته خلاصی تولـه نمبر ۱۸۵ پـه کتـاب خلاصـة النکاح ص۲ باندی ليکی چې دکمی ښځی سره تا نکاح کړی وی اوهغه مړه سی نوددی لورچې دپخوانی خاوند څخه وی دهغې سره نکاح جائزده هکذا فی الهدايه داصحيح دی اوکه نه؟ يعنی دميريزی لورسره ددی دمور دمرګ څخه وروسته نکاح جائزده اوکه نه؟

جواب: دمدخوله ښځی هغه لور چې دپخوانی خاوند څخه ده ددوهم خاوند دپـاره هميـشه حرامه ده ځکه چې دا ددی سړی ربيبه ده اودربيبه حرمت په نص قطعی ثابت دی. قال الله تعالٰی: وربائبكم اللاتی فی حجوركم من نساءكم اللاتی دخلتم بهن فان لم تكونوا دخلتم بهن فلاجناح عليكم. (۲) خوکـه ددی منکوحـه سـره وطـی نـه وی سـوی اوبغيـر دوطـی دا طلاقه يا مړه سی نوبيا ددی دلور سره نکاح صحيح ده. کما قال الله تعالٰی فـی آخـر الآيـة المذكورة : فان لم تكونوا دخلتم بهن فلاجناح عليكم . فقط

دخوښينی سره يې زنا وکړه نوښځه حرامه نه سوه خوکه دخواښې سره يې زنا وکړه نوحرامـه سوه: **سوال**: (۵۷۱\۱) چا دښځی په وجود کی دخوښينی سره زنا وکړه نوښـځه پـرده حرامـه سوه اوکه نه؟ اوکه دخواښې سره چا زنا وکړه نوښـځه باندی حرامـه سـوه اوکـه نـه؟ اوکـه حرامه سوه نو دحلاليدو څه صورت يې سته اوکه نه؟

جواب: دخوښينی سره په زنا کولو باندی ښـځه نـه حراميـږی (۳) اودخواښـی سـره پـه زنـا کولو سره ښځه پرده حراميږی چې دحلاليدو بيا هيڅ صورت يې نسته (۴). فقط

دزوی دکونډې سره نکاح حرامه ده اوچـی کـم اولاد پيدا سويدی دهغه پرورش دی وسـی؟

سوال: (۵۷۲\۱) دعبدالرحمٰن نکاح دخپل مړ زوی سعيد دښځی غفورن سره صحـــيح ده

---

(۱) ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۵ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۲. ظفير

(۲) سورة النسآء : ۲۴ . ظفير

(۳) وطی اخت امرأته لاتحرم عليه امراته (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص ۳۸۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۴). ظفير

(۴) والزنا واللمس والنظر بشهوة يوجب حرمة المصاهرة الخ وأراد بحرمة المصاهرة الحرمات الأربع : حرمة المرأة على أصول الزاني وفروعه نسبا ورضاعا وحرمة أصولها وفروعها على الزاني نسبا ورضاعا كما في الوطء الحلال (البحر الرآئق فصل في المحرمات ص ۱۰۵ - ۱۰۸ ج۳، ط.س. ج۳ ص۱۰۱) . ظفير

اوكه نه؟

۵۷۳\۲: چي كم اولاد ددى مذكوره نكاح څخه وروسته ددى دواړو څخه وسو نودهغه پالنه به څوك كوى؟

۵۷۴\۳: اوس عبدالرحمٰن اوغفورن لره څه كول پكاردى؟

۵۷۵\۴: عبدالرحمٰن اوغفورن او ددوى اولاد كه په برادرى كى داخليدل غواړى نوپه كمو شرطونو كيدى سى.

جواب: ۱، ۲، ۳، ۴: دعبدالرحمٰن نكاح دخپل زوى دښځى غفورن سره حرامه اوناجائز سويده ([1]) او دا نكاح نه ده سوى ددوى بيلول پكاردى اوعلاقه دنكاح منقطع كڼل پكاردى اوتوبه او استغفار كول پكاردى، دتوبى او داستغفار څخه وروسته دوى دواړه په برادرى كى شاميلدلى سى اوداولاد پالنه دى كوى ددوى پالنه ضرورى اوكار دثواب دى ([2]). فقط

دنامرد هلک ښځه هم دپلار دپاره حرامه ده: **سوال**: (۵۷۶\) الله ركهى نومي ښځه چي ځوانه ده ددى نكاح ديو داسى هلك سره وسوه چي دنياوى كارونه نه سى انجامولى او قوت باه ده كى ګرسره پيداكيږى نه، په شان دمخنث دى ددى هلك پلار دخپل زوى دښځى سره نكاح كولى سى اوكه نه؟

جواب: دزوى دښځى سره نكاح حرام قطعي ده كما قال الله تعالى: وحلائل ابنائكم الذين من اصلابكم، (سورة النساء : ۲۴) په دى آيت كى په محرمات ابديو كى دزوى ښځه هم ذكرده نودزوى ښځه كه څه هم غير مدخوله وى په نكاح كول قطعى او دائمي حرام دى ([3]) او دبل سړى سره ددى ښځى نكاح هلته كيږى چي داخاوند ورته طلاق وركړى بغير دطلاقه دبل سړى سره ددى نكاح به صحيح نه وى. فقط

منكوحه غير مدخوله ته طلاق وركول او ددى دمور سره نكاح كول څنګه دى؟ سوال: (۵۷۷\) ديرش كلن زيد دهندى دلس كلنى لور سره نكاح وكړه په موده دشپږو مياشتو كى دښځى

([1]) وحرم بالمصاهرة بنت زوجة الموطوئة الخ وزوجة اصله وفرعه مطلقا ولوبعيدا دخل بها اولا (درمختار) وتحرم زوجة الاصل والفرع بمجرد العقد دخل بها اولا (ردالمحتار فصل فى المحرمات ص۳۸۳ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۲). ظ

([2]) داولاد نسب به دعبد الرحمٰن څخه ثابت وي، او پالنه يې هم پر هغه باندي ضروري ده، وبحرمة المصاهرة لا يرتفع النكاح حتى لايحل له التزوج باخر الا بعد المشاركة وانقضآء العدة والوطوء بها لايكون زنا (درمختار) أي الوطء الكائن في هذه الحرمة قبل التفريق والمتاركة لا يكون زنا قال في الحاوي والوطء فيها لا يكون زنا ؛ لأنه مختلف فيه، وعليه مهرالمثل بوطئها بعدالحرمة ولاحدعليه ويثبت النسب الخ (ردالمحتار فصل فى المحرمات ص۳۸۹ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۷). ظفير

([3]) وتحرم زوجة الاصل والفرع بمجرد العقد دخل بها اولا (ردالمحتار ص۳۸۳ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۹). ظفير

Maktaba Tul Ishaat. com

اوخاوند څه تعلق ونه سو شپږ میاشتی وروسته زید دهندې لورته طلاق ورکی اودهندی دمور سره یی نکاح وکړه نودا نکاح صحیح ده اوکه نه؟

جواب: په دی صورت کی دزید نکاح دهندی سره صحیح نه ده قطعا حرامه ده اودهندی سره نکاح همیشه حرامه سویده ځکه چی دمنکوحه مور صرف په نکاح حرامیږی که څه هم دمنکوحی سره یی وطی نه وی کړی کما قال الله تعالی: وامهات نسائکم الایة، (۱) او مفسرینو اوفقهاؤ تصریح کړیده چی دیوې ښځی سره په نفس نکاح ددی مور پرناکح حرامیږی په خلاف دربیبه څخه چی ددی مورته دوطی څخه مخکی طلاق ورکړی نو دربیبه سره نکاح صحیح ده کما قال الله تعالی: وربائبکم اللاتي في حجورکم من نسائکم اللاتي دخلتم بهن فان لم تکونوا دخلتم بهن فلا جناح علیکم (۲) الآیة. قال فی الدر المختار وحرم المصاهرة بنت زوجته الموطوءة وأم زوجته وجداتها مطلقا بمجرد العقد الصحیح وإن لم توطأ الزوجة لما تقرر أن وطء الأمهات یحرم البنات ونکاح البنات یحرم الأمهات (۳) الخ . فقط

<u>دښځی دمورسره نکاح حرامه ده</u>: سوال: (۵۷۸) دیوسړی عقد دپیغلی انجلی سره وسو چی دری کاله دده ښځه پاته سوه اوبیا مړه سوه، دانجلی دمور سره دی سړی نکاح وکړه نودا نکاح جائز ده اوکه نه، دخاوند بیان دی چی زه دخپلی مخکنی ښځی سره یوه ورځ هم نه یم پرېوتلی، ددی سړی سره مسلمانانو لره څنګه پکار دی؟

جواب: دښځی دمور سره نکاح همیشه حرامه ده که څه هم ښځه مدخوله نه وی کما قال الله تعالی: وامهات نسائکم (۴) الایة وفی الدرالمختار حرم علی التزوج اصله وفرعه (الی) وام زوجته وان لم توطأ (۵) الخ نوپه دوی کی دی مفارقت وسی اوکه یې نه منی او توبه نه کاږی نومسلمانان دی ددوی سره تعلق ختم کړی.

<u>چی دکمی ښځی سره زوی زنا وکړه هغه دپلار دپاره حرامه سوه</u>: سوال: (۵۷۹) زید دهندی سره زنا وکړه نودزید پلار بکر دهندی سره نکاح کولی سی اوکه نه؟ دښځی څخه چی اول پوښتنه وسوه نوده انکار وکی، بیایی دومره اقرار وکی چی زه بیده وم زید راغی او ناجائز فعل یی شروع کی اودخول ونه سو حال دادی چی زید وایی چی زه دي پخپله را وغوښتلم اوزنا یی وکړه په داسی صورت کی څه حکم دی؟

---

(۱) سورة النساء: ۲۴. ظفیر
(۲) ایضا ط.س. ج۳ ص ۲۹. ظفیر
(۳) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص ۳۸۲ – ۳۸۳ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۰. ظفیر
(۴) سورة النساء: ۲۴. ظفیر
(۵) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص ۳۸۲ – ۳۸۳ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۸. ظفیر

جواب: چې دکمې ښځې سره زوی زنا وکړی هغه پرپلار حرامه ده لکه چې په شامی کې دبحر څخه منقول دی: قال فی البحر اراد بحرمة المصاهرة الحرمات الاربع حرمة المراة علی اصول الزانی وفروعه نسبا ورضاعا وحرمة اصولها وفروعها علی الزانی نسبا ورضاعا (۱) الخ. نودحرمة الموطوئة علی اصول الزانی څخه معلومه سوه چې دکمې ښځې سره زوی زنا وکړه هغه پرپلار حرامه ده خوچې دزنا ثبوت پرشرعی شاهدانو نسته او اقرار دیوسړی پربل حجت نه دی، نوکه پلار دزید یعنی بکر ددی تصدیق نه کوی وواییی چې داغلط دی نوبکر دهندی سره نکاح کولی سی.

دنیکه دموطوئه سره نکاح جائز نه ده که څه هم په مینځ کې مرتده سوی هم وی: **سوال**: (۱۵۸۰) زید دنیمو شلو کالو په عمرکی داوولسو کالو دښځې سره نکاح وکړه څوکاله تیر سوی نه وه چې دی مړسو مذکوره ښځه شواله ته ولاړه او(هندوه) سوه اوبت پرستی یی شروع کړه، دزید لمسی کوشش وکی او دامسلمانه سوه او دمیریزي لمسی سره یی ناجائز تعلق جوړکی، ایا پرزید باندي دښځي ارتداد څه اثر پیدا کولی سی چې دانا او دلمسی رشته منقطعه کړی.

جواب: دارتدادڅخه وروسته چې داښځه مسلمانه سوه نوچې کم حرمت مصاهرت مخکې وو نوهغه اوس هم قائم دی دزید دلمسي او ددغه ښځې په مینځ کې حرمت دهمیشه دپاره دی: ولا تنکحوا مانکح آباءکم من النسآء (۲). فقط

دزانی دزوی سره دمزنیې دلور نکاح جائزده اوکه نه؟ سوال: (۱۵۸۱) دزید دښځې هنده ناجائز تعلق دجمیل سره دوه کاله پاته سو اوزید ترڅه مودې پوری دمزدوری په سلسله کې بهروو. په واپسی کې زید ته علم وسو هغه دخپلې ښځې سره خپل وطن ته ولاړی او دجمیل سره ددی تعلق پاته نه سو څلور کاله وروسته دزید اودهندی په کور کې انجلی پیدا سوه نوایا دا انجلی ناجائز تعلق ساتونکی جمیل دخپلی منکوحی په اولاد کې دیو هلك په نکاح کې راوستلی سی اوکه نه؟

جواب: دهنده دبطن څخه چې کمه انجلۍ پیدا سوه هغه به شرعاً دزید څخه شمارل کیږي او دزید څخه ددې نسب ثابت دی، دزاني څخه به ددې نسب ثابت نه وی، لقوله ﷺ الولد للفراش وللعاهر الحجر، (۳) نودزید اولاد ددې انجلۍ خوندي او ورونه دي په دوی کې دهیڅ یوه هلك سره ددې انجلۍ نکاح صحیح نه ده، کما قال الله تعالی: حرمت علیکم

---

(۱) رد المحتار فصل فی المحرمات ص ۳۸۴ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۲. ظفیر
(۲) سورة النساء: ۲۳. ظفیر
(۳) مشکوٰة باب اللعان صلّی الله علیه وسلّم ۲۸۷ . ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

امهاتکم وبناتکم واخواتکم (۱) الآية ، اوکه چيري دسوال کوونکي مراد داوي چي ددې زاني دمنکوحه زوجه څخه چي کم زوی دی دهغه نکاح ددې انجلۍ سره جائز ده اوکه نه؟ نو ددې جواب دادی چی ددی زانی دزوی سره دزيد اودهندی دلور نکاح صحيح ده ځکه ددوی په مينځ کی هيڅ رشته نسته. (۲)

دمور سره دزنا کولو څخه وروسته ددې دلور سره نکاح حرامه ده لکه څنګه چی يی دکمی انجلی سره وطی وکړي دهغې مور حرامه ده: **سوال:** (۵۸۲) دهندی دوې لوني دی عزيز دمحلی والا په ذريعه دمشری لور درخواست وکی هندی ته. هندی وويل: دکشری لور په نکاح دعزيز سره راضی يم خودمشری لور په نکاح دعزيز سره راضی نه يم خوچی دهندی مشره لور بالغه وه اودعزيز سره په نکاح کولو راضی وه ددی وجه څخه ددی نکاح دعزيز سره وسوه چی کله هندی ته معلومه سوه نودا په ډيره غصه کی دنکاح ځای ته راغله او شوريی جوړ کړه چي دانکاح جائزنه ده ځکه چي ترډير وخته پوری زما دعزيز سره ناجائز تعلق پاته سويدی زما اول اولاد هم دده څخه دی بلکه دايی هم وويل چی زما دمشری لور سره هم دده تعلق ناجائز پاته سويدی، ځکه خودا دعزيزسره په نکاح کولو راضی سويده، اوعزيز وايی چی دادروغ دی زه خوهنده خپله مور ګڼم عزيز اوهنده اودعزيز منکوحه په يوکورکی اوسيدل اوس څه موده وروسته عزيز دهندی تصديق کوی اوعزيز ديوعالم په مخکی بيان ورکړيدی چی واقعی زما دهندی سره ناجائز تعلق وو. بيا عزيز دخپلی منکوحی نکاح بی دطلاقو ورکولو دبل چاسره وکړه اوعزيزخپله دخپلی منکوحی دمور سره نکاح وکړه په داسی حالت کی دعزيز نکاح دهندی سره جائزده اوکه نه؟

جواب: په درمختار کی دی: وفي الخلاصة قيل له ما فعلت بأم امرأتك فقال جامعتها تثبت الحرمة ولا يصدق أنه كذب ولو هازلا الخ قوله ولا يصدق أنه كذب إلخ أي عند القاضي أما بينه وبين الله تعالى إن كان كاذبا فيما أقر لم تثبت الحرمة شامی (۳) نو معلومه سوه چی قاضی به دده داقرار په تصديق حکم دحرمت دمصاهرت وکی اوپه دی صورت کی به دعزيز نکاح دهندی دلور سره صحيح نه وی خوکه دهنده دلور سره عزيز

---

(۱) سورة النساء: ۲۴. ظفير

(۲) ويحل لاصول الزاني وفروعه اصول المزنی بها وفروعها (البحر الرائق فصل فی المحرمات ص ۱۰۸ ج۳ ، ط. س. ج۳ ص ۱۰۱). ظفير

(۳) وګوره ردالمحتار فصل في المحرمات ص۳۹۰ ج۲ ، ط.س. ج۳ س۲۸. ظفير

وطی کړی وی نوبیا دهندی سره هم نکاح نه سی کیدی. ([1]) که څه هم دعزیز په اقرار دهندی سره دزنا دعزیز نکاح دهندی دلور سره فاسده سوه خوکه ده وطی کړی وی نو دمتارك څخه وروسته بغیر دعدی تیریدو دهندی دلور نکاح دبل سړی سره صحیح نه ده ([2]). فقط

ښځې چې دکم نابالغ سره زنا وکړه دده سره ددې دلور نکاح جائزده اوکه نه؟ سوال: (۵۸۳\) یوی کونډی ښځې بالغی دیوه نابالغ هلك سره دشهوت په جوش کی بدفعل وکی ددی ښځې یوه لورده ددی هلك سره ددی انجلی نکاح وسوه دانکاح جائزده اوکه نه؟

جواب: که داهلك نابالغ مراهق وو یعنی بلوغ ته نژدی ؤ چی دده عمر دولس کاله یا ددې څخه زیات وو نوحرمت مصاهرت ثابت سو اودمزنیی دلور نکاح ددی هلك سره صحیح نه سوه داجلا کول په کاردی اوکه دا نابالغه هلك ددولسو کالو نه وو یعنی مراهق نه وو نو حرمت مصاهرت په دی سره نه ثابتیږی اودمزنیی دلور سره ددی هلك نکاح صحیح سوه لکه چی په درمختار کی دی: فلوجامع غیر مراهق زوجة ابیه لم تحرم ([3]) الخ وفیه ایضا ومراهق ومجنون وسکران کبالغ (درمختار) ای فی ثبوت حرمة المصاهرة بالوطی او المس الخ شامی ([4]). فقط

دنهو کالو انجلی ته چی چاپه شهوت ګوتی وروړی نوددی دلور سره یې نکاح جائز نه ده:

سوال: (۵۸۴\) زید دیونهو کالو انجلۍ ته په شهوت ګوتی وروړی نوزید ددی ممسوسه ښځې دلور سره نکاح کولی سی اوکه نه؟

جواب: دممسوسه بالشهوت ښځې دلور سره نکاح جائز نه ده ([5]) . فقط

خسر دزنا انکار کوی او مرور یې بیانوی څه حکم دی؟ سوال: (۵۸۵\) یوه پاك دامنه ښځه قسم کوی چې زما خسر زما سره دری څلور واره زنا وکړه. مادشرم دوجه څخه ښکاره نه

([1]) وحرم ایضا بالصهریة اصل مزنیة اراد بالزناء الوطؤ الحرام (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص ۳۸۴ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۲). ظفیر

([2]) وبحرمة المصاهرة لا یرتفع النکاح حتی لایحل له التزوج بآخر الا بعد المتارکة وانقضاء العدة والوطی بها لا یکون زنا (ایضا ص ۳۷۹ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۷). ظفیر

([3]) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار کتاب النکاح فصل فی المحرمات ص۳۸۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص۳۲. لا بد فی کل منهما من سن المراهقة واقله للانثی تسع وللذکر اثنا عشر لان ذلك اقل مدة یمکن فیها البلوغ کما صرحوا به فی باب بلوغ الغلام. ظفیر

([4]) وګوری رد المحتار کتاب النکاح فصل فی المحرمات ص ۳۸۹ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۲. ظفیر

([5]) وحرم ایضا بالصهریة اصل مزنیة الخ وفروعهن مصلقا (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۴ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۲) وبنت تسع فصاعدا مشتهاة اتفاقا (البحر الرائق فصل فی المحرمات ص۱۰۲ ج۳. ط.س. ج۳ ص ۹۸). ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

کړه اوددی خسرهم قسم اخلی چی زه کله هم دداسی فعل مرتکب سوی نه یم اوددی ښځی خسر سودخور فاسق تارك الصلوات په دی صورت کی دچا قول به معتبر وی؟

جواب: شرعا دیوسړی اقراردهغه ترذاته پوری محصوروی اودده دذات په باره کی مقبول وی پرنورو نه حجت کیږی په خلاف دمعتبر شهادته څخه چی په معتبري شاهدی ثابت وی هغه پرتمامو خلګو حجت کیږی: لان الاقرار حجة قاصرة قال فی الدرالمختار لما تقرر ان اقراره مقبول فی حق نفسه الخ درمختار. نو بناءاً پردې ددی مذکوره ښځی داقرار اثر ددی پرخاوند اوپرخسر نه پریوزی. یعنی چی کم حرمت دمصاهرت په حق دخاوند کی ثابتیږی هغه به نه ثابتیږی نوکه ددی ښځی خاوند ددی شنیع فعل تصدیق ونه کی نودا ښځه به پرده حرامه نه وی په شامی کی دی: وكذا اذا اقر بجماع امها قبل التزوج لايصدق فی حقها (١) الخ ص ٣٨٣ جلد ثانی، شامی.

په شهوت سره په ګوتو اړولو سره حرمت ثابتیږی نه صرف په صورت لیدلو: **سوال**: (۴۸۲) دیو سړی دیوې ښځی سره پاك محبت وو ددی دلور سره یی دنکاح خبری وسوی چی دهغه دوجه څخه یی په محبت کی زیاتوالی راغی اوکله کله به ده دی ښځی سره مینه هم کوله اونظر بالشهوة به یی هم کیدی په داسی صورت کی ددی دلور سره نکاح جائزده اوکه نه؟

جواب: مینه او دبدن سره لاس لګول که په شهوت سره وی نو ددی سره حرمت مصاهرت ثابتیږی بیا ددی دلور سره ددغه سړی نکاح صحیح نه ده اوکه مس بالشهوت نه وی نو ددی دلورسره نکاح صحیح ده اونظر کول په شهوت سره هلته موجب دحرمت دی چی کله دا فرج داخل ته وسی کنې نه دی، په درمختار کی دی: واصل ممسوسة بشهوة والمنظور الی فرجها الداخل الخ وفروعهن (٢) الخ.

دزنا الزام دی زانیه اومزنیه انکار کوی شاهد صرف یوسړی دی څه حکم دی؟ **سوال**: (۵۸۷/۱) پرزید اوحلیمه دا الزام لګول سوی دی چی دوی په خپل مینځ کی زنا کوی ددی وجه څخه لور دحلیمه پرزید حرامه سویده خوزید اوحلیمه یې په یومکان کی په شپه تیرولو باندی لیدلی دی یوشاهد بیان کوی چی زید اوحلیمه یی په خبرو اترو کولو لیدلی دی خوپه خپلوسترګو پرزنا هیچا هم نه دی لیدلی په دی صورت کی حرمت دمصاهرت ثابت

---

(١) رد المحتار فصل فی المحرمات ص٣٩٠ ج٢ ، ط.س. ج٣ ص ٣٩. ظفير

(٢) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص ٣٨٥ ج٢ لان المس والنظر سبب داع الی الوطی فیقام مقامه فی موضع الاحتیاط هدایه، واستدل لذالك فی الفتح بالاحادیث والاثار عن الصحابة والتابعین (رد المحتار باب ایضا ص ٣٨٥ ج٢ ، ط.س. ج٣ ص ٣٢). ظفير

دی اوکه نه؟ یوسړی وایي چې زید دزنا اقرار هم کړیدی.

جواب: چې کم مذکوره قرائن بیان سویدی، په دی سره دزنا ثبوت نه کیږی خوکه اقرار دزید ددوو شاهدانو عادلانو مسلمانانو څخه ثابت وی نوموجب دحرمت دمصاهرت دی یعنی په اقرار دده سره دزید نکاح دحلیمی سره صحیح ده اودزنا داقرار څخه وروسته دزید انکار دده په حق کی معتبرنه دی لکه چې په درمختار کی دخلاصه څخه منقول دی: قیل ما فعلت بام امراتك فقال جامعتها تثبت الحرمة ولایصدق انه کذب ولو هازلا ([1]) الخ . فقط

یوه نفر سینه نیول بیان کړل اوبل مچول نوڅه حکم دی؟ سوال: (۵۸۸\) زید شاهدی ورکوی چې عمر دخپل زوی دښځی هندی سره بربنډ پروت وو اودښځی سینه یی نیولی وه اوخالد شاهدی ورکوی چې ما ولیدل چې زید دخپل زوی دښځی څخه مچه واخیسته په دی صورت کی حرمت مصاهرت ثابتیږی اوکه نه؟

جواب: په دی صورت کی دزید په بیان کی دا امر مذکور نه دی چې سینه نیول په شهوت سره وو اوکه نه دارکم په مچولو کی هم دشهوت ذکر نسته اوبیا دامچول هم دیوشاهد بیان دی اوسینه نیول هم دیوشاهد بیان دی اودواړه شاهدان پریوه خبره متفق نه دی ددی وجه څخه حرمت دمصاهرت به په دی صورت کی ثابت نه وی.

په درمختار کی دی: وتقبل الشهادة علی الاقرار باللمس والتقبیل بالشهوة کذا تقبل علی نفس اللمس والتقبیل الخ عن شهوة ([2]) الخ. نوپه دی صورت کی نه پرلمس باندی پوره شاهدی اونه پرتقبیل باندی پوره شاهدی موجوده ده او دشاهدانو په بیان کی اختلاف هم ښکاره دی، ددی وجه څخه حرمت مصاهرت به ثابت نه وی.

چې چا مامی مچ کړه دهغه دلور سره نکاح جائزنه ده: **سوال**: (۵۸۹\) زید خپله مامی جمیله مچ کړه اوکله یی لاس یاپښه ونیوله نودزید نکاح دجمیلی دلور صغری سره جائز ده اوکه نه؟

جواب: په داسی صورت کی دزید نکاح دبی بی جمیلی دلور سره جائزنه ده اوکه سوی وی نوجلاکول پکاردی ځکه چې په شهوت سره په مچولو وغیره باندی حرمت مصاهرت ثابتیږی اوکه په شهوت کی شك وی نودجواز فتویٰ به ورکول کیږی ([3]) . فقط

([1]) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۳۵۰ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص ۳. ظفیر

([2]) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ج۲ ص ۳۹۰. ط.س. ج۲. ص ۳۷. ظفیر

(۳) وفي التقبیل اختلف فیه قیل لا یصدق لأنه لا یکون إلا عن شهوة غالبا ، فلا یقبل إلا أن یظهر خلافه بالانتشار ونحوه، وقیل یقبل وقیل بالتفصیل بین کونه علی الرأس والجبهة والخد فیصدق أو علی الفم فلا =

Maktaba Tul Ishaat. com

دزانيې دلور سره نكاح جائزده اوكه نه اوددې نكاح څخه وروسته دوهمه نكاح كله صحيح ده؟

سوال: (۵۹۰) زيد دهندى سره زنا وكړه ددې څخه وروسته زيد دهند دلور فهميده سره نكاح وكړه خوفهميده ته دحرمت مصاهرت علم وو نودى دزيد سره كور آبادول خوښ نه كړل اوبى دفسخ دنكاح څخه يې اول دعمر سره نكاح وكړه چې دهغه څخه اولاد هم پيداسو په دى صورت كى اوله نكاح فاسده ده اوكه نه؟ اوپه حرمت مصاهرت طاريه او عارضيه ابتدائيه على النكاح كى څه فرق سته اوكه نه اواولاد به دعمروى اوكه دزيد؟

جواب: اوله نكاح فاسده ده اودې ته باطله هم ويلى سى لكه چې محققين احناف وايى چې په نكاح باطله اوفاسده كى څه فرق نسته اونكاح ثانى بى دتفريق دقاضى يابى دمتاركت څخه صحيح نه ده: وبحرمة المصاهر لا ترتفع النكاح (درمختار (۱)) او په حرمت دمصاهرت كې په ابتدايى اوطارى كى څه فرق نسته اواولاد چې كم دعمر څخه وسو هغه به دعمر وى. كه څه هم نكاح فاسده (۲) ده.

دښځى سره يى دخلوت څخه مخكى دخوښينى سره زنا وكړه نوښځه حرامه سوه اوكه نه؟

سوال: (۵۹۱) عزت خاتون اوالله نوازى دواړى خوندى دى دالله نوازى نكاح دالله بخش سره وسوه خودشپى دزفاف (يوځاى كيدو) څخه مخكى الله بخش دخپلى منكوحى دخور سره زنا وكړه نواوس الله نوازه پرده حرامه سوه اوكه نه؟

جواب: ددى شنيع فعل په سبب دالله بخش منكوحه الله نوازه په ده حرامه نه ده (۳) بلكه دا فعل بى حيا يعنى دزنا دښځى دخورسره حرام دى ده لره دددې څخه توبه كښل پكاردى. قال فى الدرالمختار: وحرم الجمع بين المحارم نكاحا اى عقدا صحيحا وعدة الخ وحرم الجمع وطئا بملك يمين بين امرأتين ايتهما فرضت ذكرا لم تحل للاخرىٰ الخ درمختار (۴) الخ.

حرمت دمصاهرت په كمه اندازه ليدوسره كيږى؟ **سوال**:(۵۹۲) كم يواندام ته چې په شهوت

= (ردالمحتار ج۲ ص۳۹۰. ط.س. ج۲. ص ۳۷) وإذا قبل أم امرأته أو امرأة أجنبية يفتي بالحرمة ما لم تبين أنه قبل بغير شهوة؛ لأن الأصل في التقبيل هو الشهوة بخلاف المس (البحر الرآئق ص۱۰۷ ج۳، ط.س. ج۳ ص۱۰۰) . ظفير

(۱) الدرالمختار على هامش ردالمحتار فصل فى المحرمات ص ۳۸۹ ج۲. ط.س. ج۲ ص۳۷. ظفير

(۲) وتقدم فى باب المهر ان الدخول فى نكاح الفاسد موجب للعدة وثبوت النسب (رد المحتار باب العدة ص ۸۳۵ ج۲). ظفير

(۳) وفى الخلاصة وطئ اخت امراته لا تحرم عليه امرأته (الدرالمختار على هامش ردالمحتار باب المحرمات ص ۳۸۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۲). ظفير

(۴) الدرالمختار على هامش ردالمحتار باب المحرمات ص ۳۹۰ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۷). ظفير

سره نظر وکړی حرمت دمصاهرت باندی ثابتیږی؟

جواب: قال فی الدرالمختار والمنظور الی فرجها الداخل ([1]) الخ ددې څخه معلومه سوه چی ماسوا دفرج څخه بل انداز ته په شهوت کتلو سره حرمت نه راځی.

دمور اودلور ددواړو سره تعلق وی نودکمی یوی سره نکاح جائزده؟ سوال: (۵۹۳\) زید دیو مشتهاة انجلی سره صرف التقاء ختانین کوی اودده ناجائز تعلق دمور دمشتهاة سره دی اوس زید دمذکوره مشتهاة سره نکاح کولی سی اوکه نه؟

جواب: په درمختار کی دی: هذ اذا کانت صبیة مشتهاة الخ (درمختار) قوله هذا ای جمیع ماذکر فی مسائل المصاهرة الخ شامی ([2]) نوپه صورت مذکوره کی زید دمشتهاة مذکوره سره نکاح نه سی کولی اونه ددی مشتهاة دمور سره نکاح کولی سی.

چی دکمی ښځی سره یی زنا وکړه دهغې دلور سره نکاح: سوال: (۵۹۴\) زید دهندی سره زنا وکړه دهندی یوه لور ملّی ده زید ددی سره نکاح کولی سی اوکه نه؟

جواب: په صورت مسئوله کی دزید نکاح دملّی سره نا روا ده، وحرم اصل مزنیة وفروعها ([3]).

پلار چی دکمی ښځی سره واده کول غواړی زوی وایی چی ما ددی سره زنا کړیده اوښځه انکار کوی څه حکم دی؟ سوال: (۵۹۵\) دیوسړی بیان دی چی دکمی ښځی سره زما پلار واده کول غواړی هغه زما مزنیه ده اوښځه اودده پلار ددی تصدیق نه کوی؟

جواب: په دی صورت کی ددی سړی بیان خطادی اوشرعا غیر معتبردی اونکاح صحیح ده.

دغیر مدخوله منکوحه مور یی مچ کړه څه حکم دی؟ سوال: (۵۹٦\) یوسړی دخپلی منکوحی غیر مدخوله مورته ورترغاړی وتی اومچ یی کړه په دی صورت کی ښځه دده حلاله ده اوکه نه؟

جواب: قیل ام امراته الخ حرمت علیه امرأته ما لم یظهر عدم الشهود لوعلی الفم وفی المس لاتحرم مالم تعلم الشهوة ([4]) نوپه دی صورت کی چی مس اوتقبیل دواړه سویدی پرده دده ښځه حرامه ده مګر هلته چی شهوت متحقق نه وی نوحرمت به هم بیانه وی.

پلاردزوی دښځی سره نکاح وکړی نوښځیله به طلاق وسی اوکه نه؟ سوال: (۵۹۷) که یوسړی

([1]) ایضاً باب المحرمات ص۳۸۲ ج۲. ط.س. ج۲ ص ۳۳. ظفیر

([2]) رد المحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۴. ظفیر

([3]) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۴ ج۲. ط.س. ج۳ ص۳۲. ظفیر

([4]) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۸ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۵. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

دخپل زوی دښځی سره زنا وکړی نودا ښځه دده پر زوی حرامیږی اوکه نه؟ اوپه خپله به طلاق واقع سی اوکه نه دطلاق ورکولو ضرورت به وی اودابه کم طلاق وی؟

جواب: داښځه په زوی حرامه سوه. زوی لره پکاردی چی داپریږدی. اوطلاق یا متارکت ضروری دی اودا طلاق به طلاق بائن وی. (۱) فقط

دزوی ښځی ته په شهوت گوتی یوسی نوڅه حکم دی؟ سوال: (۵۹۸) زید اقرار کوی چی ما دخپل زوی ښځی ته په شهوت گوتی وروړی دی آیادزید پرزوی دده ښځه حرامه سوه اوکه نه؟ که حرامه سوی وی نونکاح فسخ سوه اوکه تفریق دقاضی ضروری دی که وی نو څوك تفریق کولی سی اودتفریق څه طریقه ده؟

جواب: دزید ویل پرزوی حجت نه سی کیدی څوکه زوی یی هم تصدیق وکړی یاشاهدان په داسی گوتو وروړو سره شاهدي ورکوي چی په هغه سره حرمت دمصاهرت راځی نو پر زوی هغه ښځه چی پلار ورته په شهوت سره لاس وروړی دی حرامه (۲) سوه، خوبغیر دمتارکت دخاوند څخه یادتفریق دقاضی څخه به نکاح نه فسخ کیږی. دخاوند دمتارکت صورت دادی چی ووایی چی ما داجلا کړه. یا ددې څخه جلاسی. اودقاضی دتفریق صورت دادی چی قاضی شرعی جلاوالی راولی اودیومسلمان حکم هم قائم مقام دقاضی کیدی سی. کما فی کتب الفقه. (۳)

ښځه اوسړی په یوه کټ کی پریوزی نودښځی دلور سره ددی سړی نکاح جائزده اوکه نه؟

سوال: (۵۹۹) دیوسړی اودیوی ښځی اقراردی چی بیشکه موږ په یوه کټ کی پروته کړیده خوکټ پلن وو موږ دیوبل سره نه یو لگیدلی. څه فاصله وه اونه موږ څه شهوانی خیالات وه نوآیا ددی سړی ددی ښځی دلور سره نکاح جائزده اوکه نه؟

---

(۱) تزوج بکرا فوجدها ثیبا وقالت ابوك فصی ان صدقها بانت بلا مهر والا لا (الدرالمختار علی هامش رد المحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۴ ج۲. ط.س. ج۳ ص۳۲) وبحرمة المصاهرة لا یرتفع النکاح حتیٰ لایحل لها التزوج بآخر الا بعد المتارکة وانقضاء العدة (ایضا ص۳۸۹ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۷). ظفیر

(۲) رجل تزوج امرأة علی انها عذراء فلما اراد وفاعها وجدها قداقتضت فقال لها من افتضك فقالت ابوك ان صدقها الزوج بانت منه ولا مهر لها وان کذبها فهی امراته کذا فی الظهیریه (عالمگیریه کشوری کتاب النکاح باب ثالث قسم ثانی ص۲۸۴ ج۲. ط. ماجدیه ج۱ ص۷۳۲). ظفیر

(۳) وبحرمة المصاهرة لا یرتفع النکاح حتی لا یحل لها التزوج بآخر الا بعد المتارکة وانقضاء العدة (درمختار) قوله: الا بعد المتارکة أي ، وإن مضی علیها سنون کما في البزازیة وعبارة الحاوي إلا بعد تفریق القاضي أو بعد المتارکة آه وقد علمت أن النکاح لا یرتفع بل یفسد وقد صرحوا في النکاح الفاسد بأن المتارکة لا تتحقق إلا بالقول إن کانت مدخولا بها کترکتك أو خلیت سبیلك وأما غیر المدخول بها فقیل تکون بالقول وبالترك علی قصد عدم العود إلیها. وقیل : لا تکون إلا بالقول فیهما ، حتی لو ترکها ، ومضی علی عدتها سنون لم یکن لها أن تتزوج بآخر فافهم (ردالمحتار فصل في المحرمات ص۳۸۹ ج۲، ط.س. ج۳ ص۳۷). ظفیر

جواب: که دواړه دمس بالشهوت څخه منکروی نونکاح ددی سړی ددی ښځی دلورسره صحیح ده. وفی المس لاتحرم ما لم تعلم الشهوة (درمختار ([1])). فقط

صرف په لاس لګولو حرمت راځي اوکه نه؟ سوال: (۲۰۰۱) دوه معتبر سړی وایی چی زید په خپلی خواښی لاس لړ ووهی معلومه نه ده چی شهوت وو اوکه نه؟ جامی په بدن وی اوکه نه؟ په سینه یی وهلو اوکه په بل ځای؟ خوزید دشهوت څخه انکارکوی نوپه دی صورت کی به حرمت دمصاهرت ثابت وی اوکه نه؟

جواب: په داسی صورت کی دی حکم دحرمت مصاهرت ونه سی. کمافی الدرالمختار: وفی المس لاتحرم مالم تعلم الشهوة وانکرها الرجل فهو مصدق الخ. درمختار. فقط

که څوک دبیری دوجه څخه ووایی چی دمیره مور سره می زنا کړیده نوڅه حکم دی؟ سوال: (۲۰۱۱) پرزید دخپل پلار دمنکوحی یعنی دمیره مور سره دزنا کولو شبهه وسوه په جومات کی څو سړیانو دزید څخه پوښتنه وکړه اودوباؤ یی باندی واچوی بلکی یوسړی زید لره پرمخ چپلاخه هم ورکړه خوزید اقرار ونه کی بیازید یومولوی صاحب چی تقوی دار خدای پرست دی بیل خپلی کوټی ته راوغوښتی اوپه ډیره مهربانی باندی پوښتنه ځیني وکړه چی آیاواقعی داستا ناجائز تعلق ستا دمیره مورسره سوی دی؟ زید اقرار وکی، مولوی صاحب څوسړی راوغوښتل اودزید اقرار یی ورته واوروی سبا زید خپل همزولي هلك ته بیان وکی چی مادشپی کم اقرار کړی هغه می دبیری دوجه څخه کړیدی په اصل کی زما هیڅ ګناه نسته زید دشپاړسو کالو کم عمره هلك دی دده میره مور ځوانه ده اوداولاد والاده هغه زید ته خپل زوی وایی اوزید دې ته مور وایی اوزید په خپله دواده والادی ښځه دده په کورکی ده ټول په یوکور کی اوسیږی دزید ښځه چی کله دمیریزی خواښی سره جګړه کوی نودې ته دزید تهمت ورکوی دزنا دسترګو لیدونکی شاهد یادمچولو وغیره څوك نسته دزید دغه اقرار چی ده دمولوی صاحب په مخکی کړیدی چی ده دڅوکسانو په مخکی وکی دده دجرم کولو ثبوت دی.

سوال دادی چی دزید میره مور دزید پرپلار حرامه سوه اوکه نه؟ په دومره ثبوت مسلمانان دزید سره خوراك چښاك پریښوولی سی اوکه نه؟

جواب: دزید میره مور اودزید پلار چی کله ددی فعل دزنا اودمس بالشهوة اقرار نه کوی اوشاهدی شرعیه موجوده نه ده نوصرف دزید په اقرار کولو سره دزید میره مور دزید پر پلار نه حرامیږی ښکاره ده چی دزید اقرار دده دمور او وغیره په حق کی معتبر نه سی

([1]) الدر المختار علی هامش ردالمحتار فصل في المحرمات ص۳۸۸ ج۲، ط.س. ج۳ ص۳۲. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

کیدی دا مسلم عند الفقهآء ده چي دیوسړی اقرار دبل په حق کی معتبر نه کیږی نودزید دپلار سره خوراك څنباك اوتعلق پرینبوول صحیح نه دی اودزید اقرار سره ددی چی دده مور اوپلار دده تکذیب کوی صرف دروغ اوتهمت دی. چی ددی دمطالبی حق دده میره مورته دی چی پرهغې تهمت ولګیدی اوکه داخه مطالبه نه کوی نونوروته څه حق دمطالبی نسته. قال فی الشامی وکذا اذا اقر بجماع امها قبل التزوج لایصدق فی حقها. شامی ج۲ ص ۲۹۰، وان ادعت الشهوة فی تقبیله اوتقبیلها ابنه وانکرها الرجل فهو مصدق لاهی. درمختار. وقال الشامی لانه ینکر ثبوت الحرمت والقول للمنکر. شامی ص ۳۸۹ ج۲. فقط والله اعلم

لور ته یی بدنیت وکی نوڅه حکم دی؟ سوال: (۲۰۲\) دزید یوه ښځه زینب اودری لونی دی زید دخپل نفسانی خواهش په وجه په خپلی مینځینی لور بدنیت وکی اوخواهش دبد فعل یی وکړی که زینب دزید دښځي مانع سوی نه وای نوبد فعل به سوی وای په داسی حالت کی طلاق جائزسو اوکه نه اودزینب څه حق مهر وغیره سته اوکه نه؟

جواب: صرف په اراده اوپه خواهش دبد فعل زینب پرده حرامه نه ده خوکه په شهوت سره یی په بربنډ حالت کی دلور دبدن سره لاس لګولی وی نوزینب به پرزید حرامه سوی وی ددی جلا کول به په کاروی (۱) اومهر دزینب لازم دی که مدخوله وی پوره کنې نیم (۲).

دمور اودلور دواړو سره چي څوک زنا کوی دهغه څه حکم دی؟ سوال: (۲۰۳\) یومسلمان یوه هندوه ښځه په کورکی ساتلی ده اوددی سره ددی یوه ځوانه لور هم ده اودواړه یی مسلمانانی کړی او ددواړو سره عیش کوی نوانجلی حامله سوه اوبچی یې پیدا سو په دی صورت کی څه حکم دی؟

جواب: دمور سره که یی صحبت کړی وی نوددی دلور سره اوس په هیڅ حال کی نکاح نه سی کولی اوکه دمورسره یی زنا نه وی کړی نو دادي جلا کړی اودلور سره یی نکاح صحیح ده قال فی الدرالمختار وبنت زوجة الموطوئة الخ (درمختار) واحترز بالموطوئة عن غیرها فلا تحرم بنتها بمجرد العقد (۳) الخ (شامی) وفی الشامی عن البحر اراد بحرمة المصاهرة الحرمات الاربع حرمة المرأة علی اصول الزانی وفروعها نسبا ورضاعا

(۱) والشهوة تعتبر عند المس والنظر حتی لووجدا بغیر شهوة ثم اشتهی بعد الترك لاتتعلق به الحرمة (عالمگیری کشوری کتاب النکاح الباب الثالث والقسم الثانی ص۲۸۳ ج۲. ط. ماجدیه ج۱ ص ۲۷۵). ظفیر

(۲) ومن سمی مهر عشر فما زار فعلیه المسمٰی ان دخل بها او مات عنها الخ وان طلقها قبل الدخول والخلوة فلها نصف المسمٰی (هدایه باب المهر ص ۳۸۲ ج۲). ظفیر

(۳) رد المحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۰. ظفیر

وحرمة اصولها وفروعها علی الزانی نسبا ورضاعا (۱) الخ . فقط

میریزي خواښې که دزوم سره بدن ولګوي نوځه حکم دی؟ سوال: (۲۰۴) دزید میریزی خواښی هنده په وجه ددښمنی دبنی اودمیریزی لور دزید سره داسی بی تکلفی وکړه چی هنده کله دزید پرګونډو خپلی ګونډی کښې ښوولی اوپه یوه بهانه یی خپله سینه دزید داوږی سره لګوله اوکله یی دشا سره ومورله نوپه دی صورت کی دزید ښځه پرزید حرامه سوه اوکه نه؟

جواب: په دی صورت کی دزید ښځه پرزید نه حرامیږی. کذافی الدر المختار وغیره من کتب الفقه (۲) .

دیوولسو کالو هلک چی یوی ښځی ته په شهوت لاس وروړی نو ددی دلور سره دده واده جائز دی اوکه نه؟ سوال: (۲۰۵) یوهلك چی دهغه عمر یوولس کاله وو دیوی ښځی په غوړونو لاس ووهی په دی دوران کی ددی هلك انتشار وسو. په دی صورت کی حرمت مصاهرت ثابت سو اوکه نه اوددی هلك نکاح ددغه ښځی دلور سره جائزده اوکه نه؟

جواب: په شامی کی دی: فتحصل من هذا : أنه لا بد في كل منهما من سن المراهقة وأقله للأنثى تسع وللذكر اثنى عشر لأن ذلك أقل مدة يمكن فيها البلوغ كما صرحوا به في باب بلوغ الغلام الخ (۳) وفی الدرالمختار فی باب بلوغ الغلام وادنٰی مدته له اثنتی عشر سنة ولها تسع سنین هوالمختار الخ فان راهقا بان بلغا هذا السن (۴) الخ ددی روایتونو څخه معلومه سوه چی په مذکوره صورت کی چی دهلك یوولس کاله وه نو حرمت مصاهرت نه ثابتیږی اوددی ښځی دلور سره دده نکاح کول صحیح دی.

دربیبه سره نکاح کول صحیح دی اوکه نه؟ سوال: (۲۰٦) دربیبه سره نکاح کول جائزدی اوکه نه؟

جواب: دربیبی سره دنکاح دحرمت ذکر په قرآن کریم کی دی، قال الله تعالی: حرمت علیکم امهاتکم الی قوله تعالی وربائبکم اللاتی فی حجورکم (۵) الایة . فقط

دښځی دمړګ څخه وروسته ددی دخور، خاله، عمه، خورزی یا وریری سره نکاح جائز ده او که نه.؟ سوال: (۲۰۷) دچاچی ښځه مړه سی یا ورته طلاق وکړی نو ددی ښځی دخور،

---

(۱) رد المحتار فصل فی المحرمات ص ۳۸۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۲. ظفیر

(۲) واصل ممسوسة بشهوة ولو بشعر علی الراس بحائل لایمنع الحرارة (درمختار) ای ولو بحائل فلوکان مانعا لا تثبت الحرمة کذا فی اکثر الکتب (رد المحتار فصل فی المحرمات ص ۳۸۵ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص ۳۲). ظفیر

(۳) رد المحتار فصل فی المحرمات ص ۳۸۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۵. ظفیر

(۴) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب بلوغ الغلام ص ۱۳۲ – ۱۳۳ ج۵ ، ط.س. ج۲ ص ۱۵۳. ظفیر

(۵) سورة النساء : ۲۴. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

خاله، عمه، خورزی او وریری سره نکاح ددی دخاوند کیدی سی اوکه نه؟ که جائزده نوپه عده کی جائزده اوکه دعدی څخه وروسته؟

جواب: صحیح مسئله داده چی دخپلی ښځی دمرګ څخه وروسته ددی دخور، خاله، عمه، خورزی او وریری سره نکاح فورا یادوی څلور ورځی وروسته کولی سی ځکه چی پرسړی عده نسته اوپه شامی کی یی دې ته صحیح ویلی دی. اوکه خپلی ښځی ته یی طلاق ورکړی رجعی وی اوکه بائن ترڅو چی ددی طلاقی سوی ښځی عده تیره نه سی تر هغه ددی دخور ترور وغیره سره نکاح کول جائزنه دی. په درمختار کی دی: وحرم الجمع بین المحارم نکاحا وعدة ولو من طلاق بائن (۱) اوپه شامی کی دی: الخ فرع: ماتت امرأة له التزوج باختها بعد یوم من اختها (۲) الخ . فقط

دکمی ښځی سره چی دپلار او دزوی دواړو ناجائز تعلق وی ددې سره دیوه هم نکاح صحیح نه ده: **سوال**: (۲۰۸) دیوی کونډی زنانه حمل دی، دزیدبکر، عمر وغیره سره ددی ناجائز تعلق دی خودا فیصله لږ سخته ده چی حمل دچادی خوددی امر اظهار ضروی دی چی زید اوبکر پلار اوزوی دی باقی دعمر وغیره په مینځ کی څه شرعی رشته نسته. آیا ددی ښځی نکاح دزید یادبکر سره کیدی سی که ناجائزوی اونکاح وسی نوڅه حکم دی متعاقدینو لره څه کول پکاردی ددی تلافی یعنی کفاره څه ده دکونډی نکاح کله اودچا سره کیدل په کاردی؟

جواب: که دزید اودبکر ددواړو پلار اودزوی ناجائز تعلق ددی کونډی سره وی یعنی زنا یا مس بالشهوة واقع سوی وی نوددی کونډی سره دزید اودبکر دواړو نکاح نه سی کیدی. ځکه چی دزوی مزنیه پرپلار اودپلار مزنیه پرزوی حرامه ده. که په دوی دواړو کی دیوه سړی سره نکاح سوی وی نودا باطل اوناجائز ده سمدستی په دوی کی تفریق کول پکاردی (۳) اودعمر وغیره سره دې دقاعدی مطابق ددی نکاح وسی اودمجلس دنکاح شریکانو ته که ددی واقعې خبر نه وو یا دمسئلی ورته علم نه وو نودوی ګنهګار نه دی اوزید اوبکر چی کمه ګناه کړیده توبه دی وکاږی دایی کفاره ده. فقط

دزنا څخه چی کم وراره دی دهغه سره نکاح صحیح ده اوکه نه؟ **سوال**: (۲۰۹) دنرائن نومي

---

(۱) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۳۹۰ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۸. ظفیر

(۲) رد المحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۴ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۲. ظفیر

(۳) اراد بحرمة المصاهرة الحرمات الاربع حرمة المراة علی اصول الزانی وفروعه نسبا ورضاعا وحرمة اصولها وفروعها علی الزانی نسبا ورضاعا کمافی الوطؤ الحلال (رد المحتار فصل فی المحرمات ص ۳۸۴ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۲). ظفیر

هندو شخص اودرحیما نومی ډمی ناجائز تعلق پاته سویدی څواولاده پیدا سوه چی په دی کی یوه کریما هم پیداسوه اودنرائن دقومی ښځی زوی پیداسو ددی هلك څخه پرشاد نومي هلك پیداسو نوپرشاد دنرائن لمسی دی اوکریما یی دډمی په رشته لور ده نو دپرشاد دپلار خور کریما سوه نو داترور سوه اوپرشاد دکریما دورور زوی وراره سو، نو په دوی دواړو کی په حیثیت دمسلمان کیدو نکاح جائزده اوکه نه؟

جواب: نکاح ددی دواړو یعنی دپرشاد او دکریما صحیح نه ده. (۱) فقط

دحرمت مصاهرت چی کله شرعي شاهدان نه وي نوڅه حکم دی؟ سوال: (۷۱۰) یوسړی دخپلی لور نکاح اوواده دیوهلك سره وکړی هغه هلك مړسو بیاددی انجلی نکاح دمړ خاوند دکشر ورور سره وسوه. انجلی څو واره دخسر کره ولاړه خواوس دتلو څخه انکار کوی اووایی چی زما سره زما خسر زنا بالجبر کړیده زه هلته نه سم تلی اوددی ایندرور هم شاهدی ورکوی دزنا. نوددی انجلی نکاح بی دطلاقه بل ځای کیدی سی اوکه نه اوددی انجلی اقرار بالزنا اوددی دایندرور په شاهدی حرمت ثابتیدی سی اوکه نه حال دادی چی دی طلاق نه ورکوی؟

جواب: صرف ددی انجلی اوددی دایندرور په اقرار سره دخاوند په حق کی حرمت نه ثابتیږی اوپر ده ښځه طلاقه نه سوه بی دخاوند دطلاقه اوبی دعدی تیریدو څخه ددی انجلی نکاح بل ځای جائزنه ده.

دزوی دمدخوله سره دپلار اودده دپلار دمدخوله سره دزوی نکاح جائزنه ده؟ سوال: (۷۱۱) دزوی دمدخوله سره دپلار او دپلار دمدخوله سره دزوی نکاح جائزده اوکه نه؟

جواب: دواړه صورته ناجائز دی کما قال الله تعالی وحلائل ابنائکم (۲) الخ. فقط

دممسوسه بالشهوة دبنی دلور سره نکاح جائزده اوکه نه؟ سوال: (۷۱۲) یوسړی دیوې پردی ښځی سینی ته په شهوت ګوتی وروړی اوس ددی نکاح ددی ممسوسه دبنی دمورسره جائزده اوکه نه؟

جواب: صحیح ده (۳).

---

(۱) که دواړه مسلمانان وی خوحرمت ښکاره دی. حرم علی التزوج ذکرا کان اوانثی نکاح اصله وفرعه خلا اونزل وبنت اخیه واخته وبنتها ولومن زنا وعمته وخالته الخ (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۱ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۹) اوکه یوکافر اوبل مسلمان وی: اسباب التحریم انواع قرابة مصاهرة رضاع جمع ملك شرك (درمختار) کالمجوسیة والمشرکة (رد المحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۰ ج۲، ط.س. ج۳ ص۲۸). ظفیر

(۲) سورة النساء: ۲۴. ظفیر

(۳) څه وجه دحرمت نسته. واحل لکم ما وراء ذالکم سورة النساء ۲۴. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

دنیکه چې کمه ممسوسه ده دهغه دلور سره نکاح جائزنه ده: سوال: (۲۱۲\) دزید نیکه دهندی سره چې ددی عمر اته نه کاله وو زنا وکړه خودکم عمری دوجه څخه دخول ونه سو دهنده واده دبکر سره وسو اواکبره یې پیدا سوه آیا دزید واده داکبری سره جائزدی اوکه نه؟

جواب: که زید تـه ددی فعـل اقـراروی یاپـه شـرعی شـهادتونو ثابت وی نودزیـد نکـاح داکبری سره صحیح نه ده لکه چې په شامی کی دبحر څخه منقول دی چې اصـول اوفـروع دمزنیې پرزانی حرام دی. وعبارته والمراد بحرمة المصاهرة الحرمات الاربعة ([1]) الخ .

چې کمی نابالغی ته یې په شهوت ګوتی وروړی نودهغې دمور سره نکاح جائزده اوکه نه؟

سوال: (۲۱۴\) یوسړی یوه نالغه انجلی بیدوله اوپـه شـهوت سره یې دانیـولی وه نـوددی سړی نکاح ددی دمور سره جائزده اوکه نه؟

جواب: که دا انجلی دنهو کالو وه یا دزیاتو اوددی سره یې مسه بالـشهوت کړی وی نـو ددی دمور سره نکاح صحیح نه ده هذا اذا کانت حیة مشتهاة درمختار الخ، قوله مشتهاة سیاتی تعریفها بانها بنت تسع فاکثر شامی ([2]) اوکه دا انجلی دنهو کالو څخـه دکـم عمـر وی نوددی دمور سره نکاح جائزده. وبنت سنها دون التسع لیست بمشتهاة درمختـار ([3]). فقط

دزوی دښځی سره نکاح جائزنه ده: سوال: (۲۱۵\) دزوی دښځی سره نکاح جائزده اوکه نه؟

جواب: دزوی دښځی سره دزوی دمرګ یادطلاق ورکولوڅخه وروسته دپلار نکاح صحیح نه ده بلکه قطعا حرامـه ده پـه قـرآن مجیـد کـی دمحرمـاتو پـه بیـان کـی فرمـایی: وحلائـل ابنائکم الذین من اصلابکم ([4]) یعنی پرتاسی ستاسو دزامنو ښځی حرامی سویدی.

په مخکی یې دخواښی سره دزنا اقرار وکی اوبیا انکار څه حکم دی؟ سوال: (۲۱۲\) نـور الحسن دخلګو سره بی دڅه تکرار څخه بیـان وکـی چـی زمـا دخپلـی خواښـی سره ناجائز تعلق وو ددی وجه څخه دی ماته خپله لور په نکاح کړه داخبره چې کله دده خسر ته وسوه نوخپله لور یې دده دکور څخه بوتله اوتکـرار وسـو چـی پـه دی کـی ده خپـل خسـر تـه هـم ددی پیغور ورکی خوچی کله خلګو ورته وویل چې اوس خوداستا نکاح پاتـه سـوه نـوده دتمامو خلګو په مخکی قسم واخیستی چې ما دا ددروغو الزام لګولی ؤ دارکم دانجلی

([1]) وګوره رد المحتار فصل فی المحرمات ص ۳۸۴ ج۲. ظفیر
([2]) رد المحتار فصل فی المحرمات ص ۳۸۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۴. ظفیر
([3]) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص ۳۸۹ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۷. ظفیر
([4]) سورة النساء: ۲۴. ظفیر

په مخکې هم ده دناجائز فعل اقرار کړی وو اوس دده ښځه ده ته وروليږو اوکه نه اونکاح دده جائز پاته سوه اوکه نه؟

جواب: په درمختار کې دي: وفي الخلاصه مافعلت بام امراتك فقال جامعتها تثبت الحرمة ولايصدق انه كذب ولا هازلا الخ وفي الشامي قوله ولايصدق انه كذب الخ اى عند القاضي اما بينه وبين الله تعالى ان كان كاذبا فيما اقر لم تثبت الحرمة [1] الخ ددې عبارت حاصل دادی چې یوسړی اقرار وکی چې ما دخپلې ښځې دمور سره زنا کړيده نو دده ښځه پرده حرامه سوه، ددې څخه وروسته که دی ووايي چې ما دروغ ويلي وه نو قاضي به دده دقول اعتبار نه کوي اوحکم دحرمت دښځې به جاري کوی اوکه قاضي ته معامله نه وه رسيدلې اوخاوند ووايي چې مادروغ ويلي وه. نودا دده اودالله ﷻ په مينځ کې معامله ده. اوښځه به پرده حرامه نه وي.

چې دکمې هندو ښځې سره يې زنا وکړه دهغه دمسلماني لور سره نکاح کيدی نسي: سوال: (۲۱۷/) ديوې هندي زناکارې ښځې سره ديوه مسلمان ناجائز تعلق دی بيا ددې ښځې دلور چې ددې دهندو خاوند څخه پيدا سويده ددې مسلمان سړي سره ناجائز تعلق سو يعنې چې کم ددواړو ښځو سره په زنا يادېږي نوکه دا انجلۍ اسلام قبول کړي نودا سړی دشريعت په رو نکاح ددې انجلۍ سره کولی سي اوکه نه ؟

جواب: ددې انجلۍ سره نکاح نه سي کولی. ځکه چې دمزنيې لور هميشه پرزاني حرامه ده. كذا في الشامي عن البحر [2]. فقط

چې کمه کافره ښځه يې په شهوت سره مسه کړه ددې دمسلماني لور سره يې نکاح جائز نه ده: **سوال**: (۲۱۸/) يومسلمان سړي يوه کافره ښځه په شهوت سره مسحه کړه اوس دا سړی ددې لور مسلمانوی اووړسره نکاح کول غواړي نودا جائزده اوکه نه؟

جواب: په درمختار کې دي: واصل ممسوسة بشهوة ولوبشعر على الرأس الخ وفروعهن [3] مطلقًا ﷺ ددې روايت څخه واضحه ده چې کمه ښځه په شهوت سره مسه سي نودهغې اصول يعنې مور وغيره اوفروع يعنې لوروغيره پرمسه کوونکی دهميشه دپاره حرام سوه که څه هم داښځه کافره وي ددې وجه څخه په دې صورت کې دمذکوره ښځې دلورسره دده

---

[1] رد المحتار فصل في المحرمات ص ۳۹۰ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص ۳۸. ظفير

[2] واراد بحرمة المصاهرة الحرمات الاربع حرمة المرأة على اصول الزاني وفروعه نسباً ورضاعاً وحرمة اصولها وفروعها على الزاني نسباً ورضاعاً كما في الوطؤ الحلال (ردالمحتار فصل في المحرمات ص۳۸۴ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۲). ظفير

[3] الدرالمختار على هامش ردالمحتار فصل في المحرمات ص۳۸۵ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۲. ظفير

Maktaba Tul Ishaat. com

نکاح صحیح نه ده.

ښځي لره يي دصحبت څخه مخکي طلاق ورکي نو آيا ددي دلور سره نکاح کولي سي؟

سوال: (۲۱۹) زيد دهندی سره نکاح وکړه خو دمباشرت څخه مخکی يې دې ته طلاق ورکی، دهندی دلور سره چی دمخکنی خاوند څخه ده دزيد نکاح جائزده اوکه نه؟

دولد الحرام انجلي سره دنکاح څه حکم دي؟ **سوال**: (۲۲۰\۱۲) آيا دولد الحرام انجلی سره نکاح جائزده اوکه نه؟

جواب: (۱) په دی صورت کی چی دهندی دلور سره چی دبل خاونده څخه ده دزيد نکاح صحيح ده لکه الله ﷻ فرمايي: وربائبکم اللاتی دخلتم بهن فان لم تکونوا دخلتم بهن فلا جناح عليکم (۱) الآية .

جواب: (۲) جائز دی.

داتو کالو ماشومي لره چي ګوتي وروړي نوڅه حکم دي؟ **سوال**: (۲۲۱\۱) يوسړی په وخت دشپې پرخپل پلنګ باندی پروت وو اودده منکوحه پربل پلنګ ددوو لونو سره چی يوه تی رودونکی وه اوبله تقريبا داتو کالو وه پرته وه دی خاوند په اراده دکور والی ښځه را لوړول وغوښتل خودده لاس پرځای دمنکوحی پرانجلی ولګيدی اودښځی په خيال يی په بدن باندی ګوتی ووهلی خوچی کله احساس وسو چی داخو ښځه نه ده نوژر يی لاس ځينی جلا کی اوبدن ته دګوتو وړلو په وخت کی غلبه دشهوت نه وه نوپه دی صورت کی څه حکم دی؟ اوکه بدن ته ګوتی وروړل په شهوت سره تصور سی نوڅه حکم دی؟ چی انجلی کوچنی هم ده اوپه خطاء هم وسو؟

جواب: په دی صورت کی دده ښځه پرده حرامه نه سوه ولي چی اول خومسه بالشهوة نه وه بل انجلی کوچنی وه چی دې ته په لاس وروړلو سره حرمت مصاهرت نه ثابتيږی، په درمختار کی دی: وبنت سنها دون تسع ليست بمشتهاة به يفتی الخ وفی رد المحتار والاصح انها لاتثبت الحرمة (۲) الخ . فقط

خلک وايي خوخپله سړي دخوابنې دګېون څخه انکارکوي: **سوال**: (۲۲۲\۱) يوسړی نکاح کړيده دمنکوحی عمر شپاړس کاله دی. دوه سړی مدعين ملاصاحب ته ځی اوبيان کوی چی دانکاح جائزنه ده ځکه چی موږ دناکح څخه اوريدلی دی چی ده دمنکوحی دمړی مور سره زنا کړيده ملاصاحب ناکح را وغوښتی اوپوښتنه يی ځينی وکړه هغه په قسم انکاری دی چی مادمنکوحی دمور سره زنانه ده کړی داپر ما تهمت دی. ملاصاحب

---

(۱) سورة النسآء: ۲۴. ظفير

(۲) رد المحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۹ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۷. ظفير

دمدعیانو څخه قسم اخلی اوفتویٰ ورکوی چی دانکاح جائزنه ده اوچی کم په دی مجلس دنکاح کی شریك وو دهغوی نکاح ختمه ده. نودڅلورو کسانو په ورانديي دوباره نکاح وتړل سوه آیا مذکوره نکاح واقعی ناجائزوه څه حکم دی؟
جواب: مفتی به فتویٰ په دیانت ورکوی دی قاضی نه دی چی شاهدی واوری اوقسم ورکړی داکار دقاضی دی نوملاصاحب ته هم دافتویٰ نه وه ورکول پکار چی نکاح جائزنه سوه ځکه چی کله خاوند دزنا څخه منکردی نوعند الله دده ښځه پرده حرامه نه سوه، پر ملا صاحب باندی لازم ؤ چی کله خاوند دزنا اقرارنه کوی نوچی ده دحرمت حکم نه وای کړی، اوچی کله دابنځه پرده حرامه نه ده نوپر شرکاؤ دمجلس هم څه نسته اودتجدید دنکاح خوپه هیڅ حال کی هم ضرورت نه وو ځکه چی تجدید دنکاح په وجه دمرتد کیدو لازمیږی اودمجلس دشرکاؤ اودخاوند دارتداد حکم په هیڅ صورت هم په دي کی نسی کیدی. دا ددی ملا صاحب دلا علمی دلیل دی.
__خوابنی وایی خو زوم دزنا څخه منکر دی څه حکم دی؟__ **سوال**: (۲۲۳) مستر شفیع دخپلی خوابنی سره زنا کړیده خوشفیع دخلګو په مخکی دزنا څخه انکار کړیدی اودده خوابنی برابرهم داوایی چی زما سره زما زوم زنا کړیده اوشفیع هم دیو سړی په مخکی اقرار کړیدی نوپه داسی صورت کی دشفیع نکاح ختمه سوه اوکه نه؟
جواب: چی شفیع دزنا څخه منکردی اوشرعی شاهدی هم نسته نودده ښځه پرده حرامه نه ده ([1]).
__لور پرپلار دبدنیت الزام لګوی اوپلار منکردی نوڅه حکم دی؟__ **سوال**: (۲۲۴) دفصاحت نومي شخص حقیقی لور بیان کړیدی چی زما پلار پرما په بدنیت لاس وموږی خوفصاحت په سختی سره انکار کوی نودفصاحت نکاح ماته سوه اوکه نه خلګو دی دخپلی قربانی څخه هم جلا کی اوچی کله ده قربانی وکړه اوغوښه یی تقسیم کړه نو چا ځینی وانه خیستل نو دوی ګنهګار سوه اوکه نه؟
جواب: دفصاحت نکاح په دی صورت کی قائمه ده ځکه چی فصاحت منکردی اودده تکذیب په شاهدانو عادلانو ثابت نه دی نوپه دی صورت کی حرمتِ مصاهرت نه ثابتیږی نو دفصاحت سره تعلق پریښوول اودی په قربانی کی نه شریکول اودقربانی غوښه دده څخه نه اخیستل اودا ناجائز ګڼل نا روا دی اوګناه ده. فقط
__دښځی خیال دی چی زما خاوند زما دلور سره صحبت کړیدی نوڅه حکم دی؟__ **سوال**: (۲۲۵)

([1]) وان ادعت الشهوة فی تقبیله ابنه وانکرها الرجل فهو مصدق لاهی (درمختار) فهو مصدق لانه ینکر ثبوت الحرمة والقول للمنکر (رد المحتار ج۳ ص ۳۸۹). ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

هنده دخپل خاوندی په باره کی وایی چی په بدنیت ده زما دلورسره خبری وکړی اوغالبه داده چی صحبت به یی کړی وی ددی وجه څخه زه پرزید حرامه سوم. نوپه دی صورت کی شرعا څه حکم دی؟

جواب: صرف په خیال اوپه وهم سره حرمت مصاهرت نه ثابتیږی نوهنده پرخپل خاوند زید باندی صرف په دی خیال چی زید کیدی سی دهندی دلور سره صحبت کړی وی نه حرامیږی.

په شهوت سره یی لاس ولګوی په اول وار انزال ونه سو په دوهم وار وسو څه حکم دی؟ سوال: (۲۲٦\) زید هندی لره په شهوت لاس وروړی هنده بیده وه خوانزال ونه سو بیا یوه ګنټه وروسته راغی اوبیایی لاس وروړی نو انزال وسو په دی دواړو صورتونو کی به حرمتِ مصاهرت ثابت وی اوکه نه؟

جواب: که بی جامی په بربنډ بدن یاپه نری جامه کی یی ورته په شهوت سره لاس وروړی وی نوحرمت دمصاهرت ثابتیږی لکه چی په اول صورت کی دی اوکه په مس بالشهوت سره انزال وسی نوپه دی سره حرمت نه ثابتیږی کذا فی الدر المختار ([1]). فقط

ددوو سړیو په شاهدی به حرمت ثابتیږی؟ سوال: (۲۲۷\) دوه عادل سړیان شاهدی ادا کوی چی مورِ زید دهندی سره په زنا لیدلی دی آیا ددی سره به حرمت وی اودمزنیی لور به پر زانی حرامه وی، موافق دعبارت دعالمګیری: ومنها الشهادة بغیر محدود والقضاء وما یطلع علیه الرجال منها شهادة رجلین اورجل وامرأتین الخ لقوله تعالی: واستشهدوا شهیدین من رجالکم، اوپه عبارت ددرمختار: ولغیرها من الحقوق رجلان او رجل وامرأتان، اویا موافق دآیت کریمه: والذین یرمون المحصنت الآیة، به دځلورو سړیو شاهدی ضروری وی اونکاح دزید به دلور دمزنیی سره جائز وی اوکه نه؟

جواب: داصحیح ده چی دحرمت مصاهرت داثبات دپاره ددوو سړیانو یادیوه سړی او ددوو ښځو شاهدی مقبوله ده لکه چی اقرار باللمس والتقبیل عن شهوة ددوو سړیانو یا دیوه سړی اوددوو ښځو په شاهدی ثابتیږی، په درمختار کی دی: وتقبل الشهادة علی الاقرار باللمس والتقبیل عن شهوة ([2]) الخ اوهم دامنشاء دعبارت دعالمګیری اوددر مختار ده خوپه صورت مسئوله کی شاهدی دزنا ده اوښکاره ده چی داثابت نه دی بلکه په داسی صورت کی پرشاهدانو حدِ قذف جاری کیږی اوداشرعا کاذب شمارل کیږی نو

([1]) اذا لم ینزل فلو انزل مع مس اونظر فلاحرمة به یفتی (درمختار) فلاحرمة لانه بالانزال تبین انه غیر مفض الی الوطی هدایه (رد المحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۷ ج۲. ط.س. ج۳ . ۳۳). ظفیر

([2]) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۳۹۰ ج۲، ط.س. ج۳ ص ۳۸. ظفیر

چی کله زنا ثابته نه سوه نوحرمت مصاهرت به هم ثابت نه وی ځکه چی داشاهدی په حرمت دمصاهرت نه ده بلکی پرزنا ده اودا ثابت نه دی اوشاهد درواغجن وګرځول سو قال الله تعالٰی: لو لا جاءوا باربعة شهدآء فاذا لم یاتوا بالشهداء فأولٰئك عند الله هم الکاذبون (۱) الایه.

په غلطی سره پرلور راپریوتی څه حکم دی؟ **سوال**: (۲۲۸\۱) زه نابینا یم یوشپه په خیال دصحبت دښځی سره بیداره سوم اوښځه می ددولسو کالو دلور سره پرته وه په غلطی می دلور پرتوغانښ خلاص کړی اوخپل اندام می په شهوت ددی په اندام (شرمګاه) کي کښي ښووی ددی څخه وروسته پته ولګیده چی داخومی ښځه نه ده زه ددخول دذکر څخه مخکی جلاسوم ښځه می بیداره کړه اومخکنی شهوت څه قدر موجود وو صحبت می وکی انزال وسو په دی صورت کی حرمت به ثابت وی اوکه نه؟ که ثابت وی نو دامام شافعی صاحب په مذهب فتوٰی اوعمل کیدی سی اوکه نه؟

جواب: په درمختار کی دی: وفی الخانیة ان النظر الی فرج ابنته بشهوة یوجب حرمة امرأته وکذا لوفزعت فدخلت فراش ابیها عریانة فانتشر لها ابوها تحرم علیه امها (۲) الخ اودانزال په روایت کی قید مع اللمس والنظر دی لکه چی په درمختار کی دی: فلو انزل مع مس اونظر فلا حرمة (۳) ددی روایتونو څخه ثابته ده چی په صورت واقعه کی حرمت ثابت دی اوحنفی لره په دی باره کی دامام شافعی په مذهب دعمل څه روایت او فتوٰی منقوله نه ده.

دکمال الدین دمور سره چی چا زنا کړیده دهغه دلور سره دکملل الدین واده جائزدی اوکه نه؟ **سوال**: (۲۲۹\۱) خلاصه داده چی که زنا کول دفقیر دکمال الدین دمور سره ثابت سی نودکمال الدین نکاح دفقیر دلور سره به صحیح وی اوکه نه؟ اوکه فقیر دا ووایی چی کمال الدین زما دنطفی څخه دی نودا شرعا معتبره ده اوکه نه؟

جواب: چی په شرعی شاهدی یعنی دڅلورو عادلانو په شاهدی سره زنا دفقیر دکمال الدین دمور سره ثابته هم سی بیاهم موافق دتصریح دبحر وغیره دکمال الدین نکاح دفقیر دلور سره شرعا صحیح ده ځکه چی دزانی فروع دمزنیی پرفروع حرام نه دی کما فی الشامی عن البحر ویحل لاصول الزانی وفروعه اصول المزنی بها وفروعها (۴) الخ

---

(۱) سورة النور: ۲. ظفیر
(۲) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۹ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۷. ظفیر
(۳) ایضا ص۳۸۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۲. ظفیر
(۴) رد المحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۴ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۲. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

شامی ص ۲۷۹ جلد ۲.

او دفقیر داویل چی کمال الدین زما دنطفه څخه دی داشرعا معتبرنه دی لقوله ﷺ الولد للفراش وللعاهر الحجر (۱) نودفقیر ددی اقرار هیڅ اعتبار نسته اودفقیر ددی قول دوجه به پرکمال الدین دفقیر لور حرامه نه وی ځکه داقول دفقیر چی معارض دنص دی خطا او باطل دی.

دشپی په غلطی سره پرلور یاپه خوابنی لاس ولګیږی اوشهوت وی نوڅه حکم دی؟ سوال: (۲۳۰۱) دشپی دخپلې ښځې درا ولاړولو دپاره ولاړیدم خوپه غلطی سره می پرخپله لور یاپر خوابنی لاس ولګیدی اودښځی په خیال می دځوانی په جوش پردی لاس ومږی نو داسی سړی لره خپله ښځه جلا کول پکاردی، اودا پرده باندی دهمیشه دپاره حرامه سوه، ددی متعلق څو سوالونه دی. (۱) انجلی بالغه وی اوکه نابالغه. (۲) په دی صورت کی غلطی هم کافی ده اوکه ارادةً په انجلی لاس وهل ضروری دی؟

جواب: (۱) داحکم دنهو کالو یا ددی څخه دزیات عمر والا په باره کی دی. (۲) په دی صورت کی غلطی هم کافی ده (۲).

دموطوئة لور ساتل ځنګه دی اوددی داولاد حکم څه دی؟ سوال: (۲۳۱۱) زید دخپلی خوابنی هندی سره زنا وکړه په مسئله معلومیدو سره زید خپله ښځه پرېښووله اوددی کار څخه یی توبه وکښله بیا دزید ښځی زور وکی چی زه به دپنځو سوو روپو دمهر دعوٰی کومه زید په سبب دبیری دمهر څخه توبه ماته کړه اوښځه یی وساتله ددی څخه اولاد پیداسو دداسی سړی دپاره څه حکم دی اوامام مقررول یې ځنګه دی؟ اونکاح دزید باقی ده اوکه نه؟ اومهر دزید په ذمه واجب دی اوکه نه؟

جواب: چی کله زید خپله ښځه پرې ښووله نودده نکاح باطله سوه اوزید لره داسی کول ضروری وو یعنی خپله ښځه پرېښوول باندی لازم وو بیا دزید داښځه ساتل اوددی سره صحبت کول حرام دی اوددی څخه وروسته چی کم اولاد پیداسو دهغوی نسب ثابت نه دی، سابقه مهر باندی لازم دی یعنی که داښځه موطوئه دزید وی نومهر مثل لازم دی. ویجب مهر المثل فی نکاح فاسد (۳) الخ (درمختار) غرض داچی زید په حالت مذکوره

---

(۱) مشکوٰة شریف باب اللعان ص ۲۸۷ . ظفیر

(۲) فلو أیقظ زوجته أو أیقظته هي لجماعها فمست یده بنتها المشتهاه أو یدها ابنه حرمت الأم أبدا فتح قبل أم امرأته في أي موضع کان علی الصحیح حرمت علیه امرأته الخ وبنت سنها دون تسع لیست بمشتهاة به یفتی (الدر المختار علی هامش رد المحتار فصل فی المحرمات ص ۳۸۸ – ۳۸۹ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۵). ظفیر

(۳) الدرالمختار علی هامش ردالمحتارباب المهرمطلب فی النکاح الفاسد ص۴۸۱ ج۲. ط.س. ج۳ ص۱۳۱. ظ

کی فاسق دی دده امامت مکروه دی.

دمدخولې ښځې دلور سره نکاح حرامه ده: **سوال**: (۲۳۲) وربائبکم اللاتی فی حجورکم من نساءکم اللاتی دخلتم بهن (۱) یعنی دښځې هغه لور چې دمخکنی خاوند څخه ده اوپه غیرہ کی ده حرامه ده ددی دمور په ژوند اومرګ کی، وهل تسمی الربیبة وان لم تکن فی حجره، اوځه نوم دی دهغه ربیبه چې هغه دده په غیرہ کی نه وی یعنی چې دغیرې دماشوم څخه غټه وی هغه هم حرامه ده امام بخاری صاحب دصحیح بخاری په ترجمه فیض الباری پاره ۲۱ کی ویلی دی چې حضرت عمر فاروق ﷺ اوحضرت علی ﷺ په خپله زمانه کی دخلافت دهغه انجلۍ سره دنکاح اجازه ورکړیده چې کمه په غیرہ کی نه وه یعنی مخکنی وی ځینی. دا ابن منذر وغیره نقل کړیدی اوپه اخر کی دا لیکلی دی که اجماع حادث په دی مسئله کی نه وای نو دا اخیستل ډیر اولی وو ځکه چې دحدیث په ډیرو طریقو اوقرآن مجید کی قید دحجر سته اومخالفینو صرف داحدیث حجت نیولی دی چې نبی کریم ﷺ وفرمایل: ای زما بیبیانو! ماته دخپلو خوندو اودلونو سره دنکاح کولو مه وایاست. دمخالف حدیث څخه صفا ښکاره ده چې خوږ پیغمبر ﷺ خپلي بیبیاني ددوی په ژوندکی دخوندو اودلونو دنکاح کولو دویلو څخه منع کړیدي، چې لکه څنګه چي دښځې دخور سره دهغه په ژوند کی نکاح حرامه ده داسی دلورسره هم کنې دژوند څخه وروسته یوه ښځه څنګه ویل ورته کولی سی، په آخرکی داهم درخواست دی چې آیا حضرت علی اوحضرت عمر فاروق ﷺ څخه مخالفین زیات معتبر اوخبردار دی.

جواب: دمدخوله ښځې هغه لور چې داول خاوند څخه ده مطلقاحرامه وی که ښځه موجوده وی اوکه نه او دانجلۍ په غیرہ اوپه پرورش کی وی اوکه نه، لکه چې په قرآن کریم کی یې داپه محرماتو ابدیه ؤ کی شمارلی ده. قال الله تعالی: واللاتی فی حجورکم من نسائکم اللاتی دخلتم بهن، الایه (۲) اوقید فی حجورکم په اعتبار دغالب اوداکثر دی لکه چې دجمهورو اصحابو اوتابعینو اودائمة اربعه ؤ هم دامذهب دی اودداود ظاهري څخه علاوه دهیچا څخه هم ددی خلاف په دې باره کی نه دی منقول اوپه اصحابو کی چې په دی باره کی کم اختلاف وو هغه داجماع څخه وروسته مرتفع سو اوپه جلالین شریف کی دی: فی حجورکم تربونها صفة موافقة للغالب مفهوم لها (۳) الخ اوپه مدارك کی دی: قال داود اذا لم تکن فی حجره لاتحرم قلنا ذکر الحجر علی غلبة الحال دون الشرط الخ. اوپه درمختار کی دی: وبنت زوجة الموطوئة قال فی رد المحتار ای سوآء کانت فی

(۱) و(۲) سورة النساء: ۲۴. ظفیر
(۳) جلالین ص ۷۳. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

حجره ای كفنه ونفقته اولا ذكر الحجر فی الآية خرج مخرج العادة اوذكر للتشنيع عليهم (۱) الخ. اوامام بخاری هم په دی مسئله کی دجمهورو سره دی هغه هم دربیبه نکاح مطلقًا حرام وایی که په غیره کی وی اوکه نه وی لکه چی پوره عبارت دبخاری شریف دترجمة الباب دادی: وهل تسمى الربيبة وان لم تكن فی حجره ودفع النبی ﷺ ربيبة له الى من يكفلها (۲) الخ. اوددی ځخه وروسته حدیث: لاتعرضن عليَّ بناتكن ولا اخواتكن الخ راوړی، په دې روایت کی په: ودفع النبی ﷺ الخ سره هم امام بخاری دلیل نیولی دی چی سره ددی چی دبل په پالنه کی وه بیاهم دی انجلی ته یې ربیبه وویل اوپه محرماتو کی وشمارل سوه اوچی کله دقرن اول داختلاف ځخه وروسته چی اجماع په حرمت وسوه نودا اختلاف معتبرنه پاته کیږی اوواضحه دی وی چی دحضرت علی رضی الله عنه اوحضرت عمر رضی الله عنه خلاف په دی باره کی امام بخاری دلیل نیولی دی چی سره ددی چی دبل په پالنه کی وه بیاهم دی انجلی ته یې ربیبه وویل اوپه محرماتوکی شمار سوه اوچی کله دقرن اول داختلاف ځخه وروسته چی اجماع پرحرمت وسوه نودا اختلاف معتبر نه پاته کیږی او واضحه دی وی چی دحضرت علی رضی الله عنه اوحضرت عمر رضی الله عنه خلاف په دی باره کی امام بخاری نه دی نقل کړی داهم دابن حجر قول دی چی که نه وای حادثه اجماع په دی مسئله کی الخ دې ته دامام بخاری قول ویل غلط دی غرض داچی امام بخاری اوائمه اربعه او جمهور اهل سنت والجماعت په دی مسئله کی متفق دی چی دمدخوله ښځی لور همیشه حرامه ده، که په غیره کی وی اوکه نه اوحضور ﷺ دې ته مطلقا حرام ویلی دی (۳).

دځلورو کالو انجلۍ لره په ګوتی وروړلو سره حرمت مصاهرت نه ثابتیږی: **سوال**: (۱۲۳۳)

دمسئلو ځخه بی خبره سړی په خپلي نابالغی لور باندی چی دهغې عمر ځلور کاله به وی دځوانی په خواهش لاس ووړی اوپرتوغانې یی ورخلاص کړي خودخلاصولو سره سمدستی یی بیرته وتړی نوآیا ښځه ورباندی حرامه سوه اوکه نه؟

جواب: داحکم دحرمت دنهو کالو یادزیات عمر انجلۍ ته په لاس لګولو سره ثابتیږی او قصداً اوخطا اوپه هیروالی په دې کی برابر دلائل دحرمت په کتابونو دفقه کی مبسوط دی په رد المحتار کی دی: قال فی الفتح وبقولنا قال فی رواية احمد وهو قول عمر وابن مسعود وابن عباس فی الاصح وعمران بن الحصين وجابر وابی وعائشة رضی الله عنهم ، وجمهور التابعين رحمهم الله كالبصري والشعبي والنخعي والأوزاعي وطاؤس ومجاهد وعطاء وابن

---

(۱) رد المحتار كتاب النكاح فصل فی المحرمات ص۳۸۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۰. ظفير
(۲) بخاری شریف.
(۳) مدارك التنزيل ص۲۲۲ ج۱. ظفير

المسیب وسلیمان بن یسار وحماد والثوري وابن راهویه وتمامه مع بسط الدلیل فیه الخ وفیه ایضا: لأن المس والنظر سبب داع إلی الوطء فیقام مقامه في موضع الاحتیاط هدایة واستدل لذلک في الفتح بالأحادیث والآثار عن الصحابة والتابعین شامی [1] ص ۲۸۰ ج۲، دځلورو پنځو کالو عمر انجلی ته په شهوت سره لاس په وروړلو باندی حرمت نه ثابتیږی نوپه صورت مسئوله کی ښځه به حرامه نه وی اوبی خبری عذر نه دی خودلور دکوچنی والی دوجه څخه حکم دحرمت ونه سو [2].

دخوابنی سره یی ددرواغو دزنا اقرار وکی نوڅه حکم دی؟ سوال: (۲۳۴) خلاصه دسوال دا ده چی یوسړی دخپلی خواښی سره په یومکان کی اوسیدی وروسته ددی څخه دده دخواښی نس ښکاره سو نوجرګی ددی سړی اقرار واخیستی اویو مولوی صاحب تـه یی خط ولیکی اودوی داښځه پرده حرامه وګرځوله ددې څخه وروسته دې سړی په قسم سره وویل چي ما دا اقرار دبیري څخه کړیدی نوپه دې صورت کي ددې سړي ښځه پرده حرامه اوکه حلاله؟

جواب: په درمختار کی دی: قیل له ما فعلت بام امرأتك فقال جامعتها تثبت الحرمة ولا یصدق انه کذب ولو هازلاً [3] الخ. اوپه شامی کی دی: قوله ولایصدق انه کذب ای عند القاضی اما بینه وبین الله تعالی ان کان کاذبا فیما اقر لم تثبت الحرمة [4] الخ.

ددی روایت څخه معلومه سوه چی په صورت مسئوله کی که دی سړی دخپلی خواښی سره دزنا کولو ددرواغو اقرار کړیدی نوقاضی اومفتی به ددی تصدیق نه کوی بلکه دحرمت فتوٰی به ورکوی اوپه ښځه اوخاوند کی به جلاوالی وکړی خوکه ددی سړی په علم اویقین کی داخبره کلکه وی چی مادخپلی خواښی سره زنا نه ده کړی اوڅه فعل دموجب دحرمت دمصاهرت دده څخه صادر نه وی نودده په حق کی په دنیا کی دده ښځه حلاله ده.

ښځه قادیانی سوه او دقادیانی سره یی واده وکی اوس ددی دلور سره نکاح کولی سی اوکه نه؟ سوال: (۲۳۵) دیوسړی ښځي دقادیانی سره نکاح وکړه ددی څخه لور پیداسوله ددی انجلی سره ددی دمور په مخکی خاوند نکاح کولی سی اوکه نه؟

جواب: نه یې سی کولی. لقوله تعالٰی: وربائبکم اللاتی فی حجورکم من نساء کم اللاتی

---

(1) وګوری ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۴ – ۳۸۵ ج۲، ط.س. ج۳ ص۳۲ تحت قوله: اراد بالزنا الوطئ الحرام. ظ

(2) اقول التعلیل بعدم الاشتهاء یفید ان من لایشتهی لاتثبت الحرمة بجماعه الخ واقله للانثی تسع وللذکر اثنا عشر (رد المحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۵). ظفیر

(3) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۳۹۰ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۸. ظفیر

(4) رد المحتار فصل فی المحرمات ص۳۹۰ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۸. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

دخلتم بهن (۱) قال فی الدرالمختار وبنت زوجته الموطوئة وام زوجة جداتها مطلقًا الخ (۲) . فقط

ښځه چي ووايي خسر راسره زنا وکړه اوخاوند انکار کوي نوحرمت به ثابت وي اوکه نه؟

سوال: (۲۳۶) يوی ښځی دعویٰ کړیده چي زماخسر زما سره زنا کړيده ددی وجه څخه زه پرخاوند حرامه یم خاوند وایي چی ښځه بالکل درواغجنه ده زما پلار متقی اوپرهیزگار دی هغه داسی بدکارنه سی کولی اوخسر هم بالکل منکر دی اودښځي سره هم څه شاهد نسته آیا داښځه په خپل خاوند باندی په دی صورت کی حرامه ده اوکه نه؟

جواب: په دی صورت کی به حرمت مصاهرت ثابت نه وی اومذکوره ښځه دخاوند په نکاح کی ده اوداښځه پرخپل خاوند حرامه نه سوه، دښځی قول شرعا دروغ دی لقوله ﷺ البينة على المدعی واليمين على من انكر (۳) . فقط

دزوی دښځی لاس یی ونیوی خو دشهوت علم نه وو نوځه حکم دی؟ **سوال:** (۲۳۷) یوسړی دبدفعلی دپاره دخپلی ښځی لاس نیول غوښتل په خطا يې دزوی دښځی لاس ونیوی مړور وویل زه یم ده دا واوریدل نو وشرمیدی اوپری یې ښوول خودلاس دنیولو په وخت شهوت وو اوکه نه؟ دامعلومه نه ده نوحرمت ثابت دی اوکه نه؟

جواب: په دی صورت کی چی‌کله دشهوت کیدل یقینی نه دی حرمت مصاهرت نه ثابتیږی اوده دزوی ښځه په خپل خاوند حرامه نه ده (۴). فقط

دښځی سره دخاوند نیکه (دمور پلار) زنا وکړی څه حکم دی؟ **سوال:** (۲۳۸) دیوسړی ښځی سره دده نیکه زنا وکړه اوشاهدی هم سویده نوحرمت مصاهرت ثابت دی اوکه نه اونکاح فسخ سویده اوکه نه؟

جواب: دنیکه مزنیه پرده حرامه سوه اوددې جلا کول په کاردی، په درمختار کی دی: چی بغیر دمتارکت یا دتفریق دقاضی څخه به نکاح فسخ نه وی. وبحرمة المصاهرة لا يرتفع النكاح الخ الابعد المتاركة وفی الشامی، الابعد تفريق القاضی اوبعد المتاركة (۵) ؒ قال فی البحر ارادبحرمة المصاهرة الحرمات الاربع حرمة المرأة على اصول الزانی

---

(۱) سورة النساء : ۲۴. ظفير

(۲) الدرالمختار علی هامش ردالمحتارفصل فی المحرمات ص ۳۷۲ – ۳۸۳ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۲. ظفير

(۳) مشکوٰة شریف باب الاقضية والشهادات ص۳۲۲. ظفير

(۴) قال فی وإذا قبلها أولمسها أو نظر إلى فرجها ثم قال لم يكن عن شهوة ذكر الصدر الشهيد أنه في القبلة يفتى بالحرمة ، ما لم يتبين أنه بلا شهوة وفي المس والنظر لا إلا إن تبين أنه بشهوة ؛ لأن الأصل في التقبيل الشهوة بخلاف المس والنظر (رد المحتار فصل فی المحرمات ص ۳۸۸ ج۲، ط.س. ج۳ ص ۳۵). ظفير

(۵) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۹ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۷. ظفير

وفروعه ([1]) الخ. فقط

دبچندري سره يې دزنا انکار وکی بيايی په دباو اچولو سره اقرار او بيايی انکار وکی څه حکم دی؟ **سوال**: (۲۳۹/۱) عمر واده وکی اودښځی سره یی قربت هم وکی ددی سره یی یوه لور بالغه هم راغله لږ ورځی وروسته چی دعمر یو نابالغ زوی چي دمخکنی ښځی څخه دی پرخپل پلار عمر باندی دخپلی بچندری سره دزنا الزام ولګوی خلګو دعمر او دربيبی څخه پوښتنه وکړه دواړو دزنا څخه انکار وکی وروسته ددی څخه یوتعلیم یافته فقیر راغی ده جبراً دعمر څخه دزنا اقرار واخیستی اوپه ده یی توبه وکښله بیا عمر دزنا څخه منکر سو اوهلك نابالغ هم منکردی نوپه دی صورت کی شرعًا څه حکم دی؟

جواب: چی ده دبچندری سره دزنا اقرار وکی نودده ښځه پرده حرامه سوه خوکه ده دا اقرار په دباو کی په درواغو کړی وي اوپه حقيقت کی ده دخپلی ربيبه سره زنا نه وه کړی نو که څه هم عند القاضی دده قول به معتبر نه وی خوعندالله به دانښځه دده دپاره حلاله وی، په درمختار کی دی: وفی الخلاصة قيل ما فعلت بام امراتك فقال جامعتها تثبت الحرمة ولايصدق انه كذب الخ قوله ولايصدق انه كذب ای عند القاضی اما بينه وبين الله تعالٰی ان كان كاذبا فيما اقر لم تثبت الحرمة الخ ([2]) شامی. فقط

خسر زنا کړیده خونه شاهد سته اونه دی اقرار کوی، څه حکم دی؟ **سوال**: (۲۴۰/۱) هنده حلفیه بیان کوی چی یوه ورځ چی کله دا اوددې خسر زید یوازی وه نوخسر وویل راسه پرپښو زور راوکړه نوهنده دخپل خسر چاپی شروع کړه په دی دوران کی دخسر نیت بد سو اودشهوت څخه مغلوب سو اوددی مچول یی شروع کړل اوچی داځوانه وه نوپر دی هم شهوت غالب سو نوزید ددی سره زنا وکړه، ددی څخه وروسته به دواړو بد فعل کوی اوس داحامله ده یعنی هندی ته حمل سویدی چی دزیددی اوپه دی موده کی ددی خاوند عمر دې ته نه دی راتږدی سوی دهندی دخاوند عمر حلفیه بیان دی چی ماته زما مور دا بیان کړیدی چی ستا پلار زید دهندی سره بدفعل کوی آخر عمر یوه ورځ خپل پلار زید په دی ولیدی چی دده دښځي هنده مړوند یی نیولی وو اونور څه یی ونه کړل اوما خپل پلار څو واره لیدلی دی چی زماپه ښځی یی چاپی کوله دعمر دورور دبکر بیان دی چی ما خپل پلار څو واره لیدلی دی چی په هنده یی چاپی کوله دزید بیان دی چی ماپه هنده چاپی ضرور کړیده خونوری تهولی خبری خطا اودرواغ دی ددی څخه علاوه بل دسترګو لیدلی شاهد نسته، نوپه دی صورت کی حرمت دمصاهرت ثابت دی اوکه نه؟

([1]) رد المحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۴ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۲. ظفیر

([2]) وګوری رد المحتار فصل فی المحرمات ص۳۹۰ ج۲. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

جواب: په دی صورت کی دشرعی قاعدی مطابق حرمت دمصاهرت په حق دعمر ثابت نه دی ځکه چی څه شاهدی دمس بالشهوت یا دتقبیل بالشهوت یادزنا دا نسته او دعمر خپله مرور ترمروند نیولی لیدل یا په چاپی کولو باندی لیدل دمس بالشهوة مستلزم نه دی اونه دا په ثابتیږی، په درمختار کی دی: وفی المس لاتحرم ما لم تعلم الشهوة لان الاصل فی التقبیل الشهوة بخلاف المس (۱) الخ وفی الشامی ولم یذکر المس وقدمنا عن الذخیرة ان الاصل فی عدم الشهوة مثل النظر فیصدق اذا انکر الشهوة (۲) الخ. او دښځی بیان دخاوند په حق کی مفید دحرمت نه دی ځکه چی اقرار حجت قاصره دی یوازی په اقرار به پربل حرمت ثابت نه وی. په درمختار کی دی: وان ادعت الشهوة فی تقبیله اوتقبیلها ابنه وانکرها الرجل فهو مصدق (۳) الخ درمختار، ای ادعت الزوجة انه قبل احد اصولها اوفروعها بشهوة اوان احد اصولها اوفروعها قبله بشهوة قوله فهو مصدق لانه ینکر ثبوت الحرمة والقول للمنکر (۴) الخ شامی وفیه بعد اسطر: وکذا اذا اقر بجماع امها قبل التزوج لایصدق فی حقها فیجب کمال المسمیٰ بعد الدخول ونصفه لوقبله (۵) الخ، ددی عبارتونو څخه واضحه ده چی دښځی قول دخاوند په حق کی او دخاوند قول دښځی په حق کی مسموع نه وی. فقط

خواښی چی زوم مچ کړی نوڅه حکم دی؟ سوال: (۲۴۱۱) یوی ښځی خپل زوم مچ کی نو ددی سړی ښځه پرده حرامه سوه اوکه نه؟

جواب: په درمختار کی دی: قبل ام امرأته الخ حرمت علیه امرأته الی ان قال لان الاصل فی التقبیل الشهوة (۶) الخ نومعلومه سوه چی په صورت مذکوره کی دده ښځه پرده همیشه حرامه سوه.

دخواښی سینه یی ونیوله ښځه حرامه سوه اوکه نه؟ سوال: (۲۴۲۱) یوسړی په تیاره کی دخواښی سینه په شهوت سره ونیوله یعنی دښځی په گمان خوچی کله ده ته معلومه سوه نوډیر شرمنده سو نوپه داسی سړی دده ښځه حرامه سوه اوکه نه؟

جواب: چی پرسینه سربیره څه جامه نه وی یاوی خونری جامه وی نوپه شهوت سره دی ته

---

(۱) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۸ ج۲. ظفیر
(۲) رد المحتار فصل فی المحرمات ص ۳۹۰ ج۲. ظفیر
(۳) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ۳۸۹ ج۲. ظفیر
(۴) رد المحتار باب ایضا ص ۳۸۹ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۷. ظفیر
(۵) ایضًا ص ۳۹۰ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۸. ظفیر
(۶) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۸ ج۲، ط.س. ج۳ ص۳۲. ظفیر

په لاس لگولو باندی دده ښځه پرده حرامه سوه [۱] . فقط

دزوی اقرار دی چی زما پلار زما دښځی سره زنا کړیده بیایی انکار وکی نوڅه حکم دی؟

سوال: (۱\۲۴۳) مخکی زید ویله چی زما پلار بکر زما دښځی زینب سره زنا کړیده یعنی په خپلو سترگو یی لیدلی ده بیا زید په قسم دابیان وکی چی بکر زما دښځی سره زنانه ده کړی اواوس ښځه وایی چی زماسره بکر زنا کړیده اوزید چی کله مخکی اقرار کړی وو چی بکر زما دښځی سره زنا کړیده دغه وخت ښځه دزنا څخه منکره وه اوبکر دزید پلار منکر دزنا دی، په دی صورت کی حرمت مصاهرت ثابت سو اوکه نه؟ یعنی زینب پر زید حرامه سوه اوکه نه؟

سوال: (۱۲) اوزید په دوهم وار سره په قسم وایی چی بکر زما دښځی سره زنا کړی اوپه یوه صورت کی زینب هم منکر دزناده نومفتی دیانةً دافتوٰی ورکولی سی چی که فی الواقع زید دبکر دزینب سره دزناپه باره کی غلط اقرار کړی وو نوعند الله زینب په زید حرامه نه سوه، یا

سوال: (۱۳) اوچی قاضی په دی وطن کی نه دی اوزید اوزینب دواړه دخپل اقرار څخه رجوع وکړی نوپه صورت دحرمت مصاهرت ثابتیدو کی زینب بی له زید دطلاق ورکولو څخه بل ځای نکاح کولی سی اوکه نه؟

سوال: (۱۴) چی کله دبکر دزینب سره په زنا کولو څوك شاهد نسته اودزید اودزینب بیا بیان مختلف دی نوپر بکر څه شرعی حد لگیدی سی اوکه نه؟

سوال: (۱۵) آیا په حدودو کی شرعًا حکم کیدی سی؟

جواب: وفی الخلاصة قیل له ما فعلت بام امراتك فقال جامعتها تثبت الحرمة ای قضاءً ولا یصدق انه کذب ولو هازلاً (درمختار) قوله لایصدق انه کذب ای عند القاضی واما بینه وبین الله تعالی ان کان کاذبا فیما اقر لم تثبت الحرمة [۲] الخ شامی وفی الدرالمختار ایضا تزوج بکرًا فوجدها ثیبة وقالت ابوك فضنی ان صدقها بانت بلا مهر والا لا. [۳] فقط

ددی وجه څخه په دی صورت کی پر زید دده داقرار موافق دده ښځه پرده حرامه سوه او

---

[۱] وحرم ایضاً اصل ممسوسة بشهوة ولو بشعر علی الرأس بحائل لا یمنع الحرارة الخ وفروعهن مطلقًا والعبرة للشهوة عند المس (درمختار) قوله: بشهوة ای ولو من احدهما قوله بحائل ای ولو بحائل الخ فلو کان مانعاً لا تثبت الحرمة (ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۵ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۲). ظفیر

[۲] وگوری ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۳۹۰ ج۲، ط.س. ج۳ ص ۳۸. ظفیر

[۳] الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۴ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۲. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

حرمت مصاهرت ثابت سو اودوهم قول دده معتبرنه دی خوکه فی الواقع ده درواغ ویلی وه اودده په علم کی زنا ثابته نه ده نومابینه وبین الله دده ښځه پرده حرامه نه ده خوکه ښځی ته دده دپخوانی اقرار علم وسو نودی لره جائز نه دی چی ده ته دوطی اجازه ورکړی. لان المرأة کالقاضی. درمختار وغیره. (١)

(۲) مفتی به داسی فتوٰی ورکوی چی څنګه ولیکل سوه یعنی دابه وایی چی موافق دزید داقرار دده ښځه پرده حرامه سوه خوکه په واقع کی ده ته معلومه وی چی ده دروغ ویلی دی اوده غلط اقرار کړیدی نو مابینه وبین الله دده ښځه پرده حرامه نه سوه اودا هلته متصوره ده چی کله دده ښځی ته دده دپخوانی اقرار خبرنه وی.

(۳) رجوع عن الاقرار معتبره نه ده: والمرأ یؤخذ باقراره قاعده مسلمه ده خوپه درمختار وغیره کی داتصریح سته چی: بحرمة المصاهرة لایرتفع النکاح حتٰی لایحل لها التزوج الا بعد المتارکة وانقضاء العدة، (۲) اوپه شامی کی دی: وعبارة الحاوی الا بعد تفریق القاضی اوبعد المتارکة (۳) الخ. ددی وجه څخه قبل تفریق القاضی یا قبل المتارکة او انقضاء عده نکاح ثانی جائز نه ده.

(۴) شرعی حد به پربکر قائم نه وی ځکه چی په دی صورت کی نه دزانی اقرار سته اونه شهود اربعه موجود دی: وقد قال الله تعالی واذلم یأتوا بالشهداء فاولٰئك عندالله هم الکاذبون (۴).

(۵) په حدودو کی تحکیم صحیح نه دی کمافی باب التحکیم من الدرالمختار: صح لو فی غیر حد وقود (۵) الخ شامی ص ۳۴۸ ج۴. فقط

په حرمت دمصاهرت کی دکافر حاکم تفریق صحیح دی اوکه نه؟ سوال: (۲۴۴۱) دزید دهندی سره نکاح سویده دنکاح څخه وروسته زید دخپلی خوابنی سره زنا وکړه نوپه دی صورت کی دزید ښځه پرده حرامه سوه اوکه نه؟ که حرامه وی نوتفریق داسلامی قاضی

---

(١) رد المحتار باب الصریح ص۵۹۴ ج۲، ط.س. ج۳ ص۲۵۱، والمرأة کالقاضي إذا سمعته أو أخبرها عدل لا یحل له تمکینه والفتوی علی أنه لیس لها قتله ولا تقتل نفسها بل تفدي نفسها بمال أو مهر کما أنه لیس له قتلها إذا حرمت علیه وکلما هرب ردته بالسحر. وفي البزازیة عن الأوزجندي أنها ترفع الأمر للقاضي فإن حلف ولا بینة لها فالإثم علیه الخ قلت: أي إذا لم تقدر علی الفداء أو الهرب ولا علی منعه عنها فلا ینافي ما قبله (رد المحتار ص۵۹۴ ج۲). ظفیر

(۲) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۹ ج۲. ظفیر

(۳) رد المحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۹ ج۲، ط.س. ج۳ ص ۳۷. ظفیر

(۴) سورة النور : ۲. ظفیر

(۵) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب التحکیم ص۴۸۳ ج۴، ط.س. ج۳ ص۴۲۹. ظفیر

ضروری دی او که دانگریزی عدالت تفریق هم صحیح دی او دائمه اربعهؤ په مذهب کی دکم مذهب ترجیح ده او ولی ده؟

جواب: که زنا ثابته ده مثلا زید دزنا اقرار کوی یاپه شرعی شاهدی سره ثابته ده نو دزید ښځه پرزید حرامه سوه، نوپر زید لازم دی چی خپله منکوحه جلا کړی یاقاضی یعنی شرعی حاکم تفریق وکړی دکافرحاکم تفریق معتبر نه دی اوپه زناسره په حرمت مصاهرت ثابتیدو کی دامام شافعیؒ خلاف دی خوامام ابوحنیفهؒ فرمایی چی په زناسره هم حرمت ثابتیږی په فتح القدیر کی فرمایی چی همدا مذهب دحضرت عمرؓ، عبدالله بن مسعودؓ اودعبدالله بن عباس ؓ وغیره دی، اودجمهورو تابعینو هم دامذهب دی، په شامی کی دی: قال فی الفتح وبقولنا قال مالك فی روایة واحمد وهو قول عمر وابن مسعود وابن عباس فی الاصح الخ وجمهور التابعین (۱) الخ .

خوابنی زوم مچ کی اوزوم خلاص سو نوحرمت ثابت نه سو: **سوال**: (۲۴۵) دزید خوابنی دزید ښځه مچه واخیستنه اوغاړه یی ورسره یوځای کړه اوزید په سفر روان وو نودزید دغه وخت انزال وسو او وایی چی زما دشهوت خیال بالکل نه وو بی اختیاره انزال وسو نو اوس دزید ښځه پرده حرامه سوه اوکه نه؟

جواب: په دی صورت کی دزید ښځه پرزید حرامه نه سوه په درمختار کی دی: فلو انزل مع مس اونظر فلا حرمة وبه یفتٰی (۲) الخ.

دزید دمیره مور سره دزنا اقرار دحرمت دپاره کافي نه دی: **سوال**: (۲۴۶) پرزید دخپل پلار دمنکوحي یعنی میریزي مورسره دزنا شبهه وسوه په جومات کی څوکسانو دزید څخه پوښتنه وکړه اودباو یی باندی واچوی بلکه یوسړی زید پرمخ په چاپیړه هم ووهی خو زید اقرار ونه کی بیا مولوی صاحب چی متقی اوخدا پرست دی زید په کمره کی یوائی کی اوپه ډیره نرمه یی ځینی پوښتنه وکړه چی واقعی ستا دخپلی میریزي مور سره ناجائز تعلق دی؟ نوزید اقرار وکی، مولوی صاحب څوسړی را وبلل اودزید اقرار یی ورته وکی بیاسبا زید خپل همځولی هلك ته بیان وکی چی ماماښام کم اقرار دزنا کړیدی نودامی دبیری څخه کړیدی په اصل کی زما هیڅ گناه نسته زید نو عُمره هلك دی دشپاړسو کالو دده مور هم ځوانه ده اوصاحب اولاد ده هغه زید ته خپل زوی وایی او زید دې ته موروایی زید واده کړیدی اوښځه دده په کورکی ده ټول په یوکورکی اوسیږی دزید ښځه هم چی کله دخپلی میریزي خوابنی سره جنگ کوی نودزید تهمت ورته کوی

---

(۱) رد المحتار فصل فی المحرمات ص ۳۸۴ و۳۸۵ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۲. ظفیر

(۲) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل في المحرمات ص۳۸۲ ج۲، ط.س. ج۳ ص۳۳. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

دسترگو لیدلی شاهد دزنا دمچولو وغیره متعلق نسته دزید دغه اقرار چې د مولوی صاحب په مخکې یې کړیدی اوخوسرو اوریدلی دی ددی جرم دکولو ثبوت دی. نوسوال دادی چې دزید میره مور دده پرپلار حرامه سوه اوکه نه؟ اوپه دی قدر ثبوت اهل اسلام دزید اودده پلار سره خوراك چښاك پریښوولی سی اوکه نه؟

جواب: دزید میره مور اودده پلار چې کله دزنا یا دمس بالشهوة اقرار نه کوی اوشرعی شاهدی هم نسته نو صرف دزید په اقرار سره دزید میره مور دزید پرپلار حرامه نه ده ښکاره ده چې دزید اقرار دزید دمور وغیره په حق کې نه معتبر کیږی اودا امر مسلم عند الفقهآء دی چې دیوه سړی اقرار دبل په حق کې نه دی معتبر، نودزید اودده دپلار سره خوراك چښاك نه کول صحیح نه دی اودزید اقرار سره دتکذیبه دمیره مور اودپلار صرف دروغ اوتور دی ددی دمطالبه حق دده میره مورته دی چې پرهغه تهمت لګیدلی دی بل چاته نه دی نوچې کله ددی مطالبه نسته نودنورو هم څه حق دمطالبه نسته. وکذا اذا اقر بجماع امها قبل التزوج لایصدق لا هی، درمختار. وقال فی الشامی لانه ینکر ثبوت الحرمة والقول للمنکر، شامی ص ۳۸۹ ج۲. فقط والله اعلم

دحرمت دمصاهرت دپاره څو شاهدان ضروري دي؟ سوال: (۲۴۷) دحرمت مصاهرت دپاره څو شاهدان ضروری دی که څوسړیانو یوسړی یوازي په جلا جلا وختونو کې دخپلې خواښې سره په بدفعل کولو لیدلی دی نوپه دی سره حرمت دمصاهرت ثابتیږی اوکه نه آیا دپاره دثبوت دزنا دی لره هم په شان دڅلورو شاهدانو په یووار دلیدو ضرورت دی؟

جواب: ونصابها للزنا أربعة رجال لیس منهم ابن زوجها ولو علق عتقه بالزنا وقع برجلین ولاحد الخ ولغیرها من الحقوق سواء کان الحق مالا أو غیره کنکاح وطلاق ووکالة الخ رجلان او رجل وامرأتان الخ درمختار (١) نوپه دی صورت کې به حرمت دمصاهرت ثابت وی ځکه چې حرمت دمصاهرت ددوو سړیو یا دیوه سړی یا دیوی ښځی په شاهدانو سره ثابتیږی که څه هم دزنا ثبوت اودحد جاری کیدل په دی سره نه کیږی.

دلور سره په زنا کولو سره ښځه حرامیږی: **سوال**: (۲۴۸) یوسړی زید دخپل سکه لور سره زنا وکړه نواوس ددی انجلی مور دزید په نکاح کې به وی اوکه نه؟

جواب: ددی انجلی مور پردی زانی همیشه حرامه سوه ددی جلا کول لازم دی او هیڅکله هم ددی سره نکاح نه سی کولی. وحرم ایضا بالصهریة اصل مزنیة الخ درمختار (٢) وفی الشامی عن البحر وحرمة اصولها وفروعها علی الزانی الخ (١). فقط

---

(١) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار کتاب الشهادة ص ۵۱۴ ج۴، ط.س. ج۳ ص ۴۲۴. ظفیر
(٢) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار ص۳۸۴ ج۲. ط.س. ج۳ ص۳۲ باب المحرمات.

چي کله زوم دخواښې سره دزنا اقرار وکي نوښځه به حرامه سي: **سوال**: (۲۴۹/۱) یوسړی په جبر اوپه زور سره ددی اقرار وکی چي ما دخپلې خواښې سره زنا کړیده حال دادی چي دده خواښې اقرار کوی چي داحمل زما داخښي دی دارکم حرمت مصاهرت دیودوو ښځو په شاهدی سره ثابتیدی سی اوکه نه؟

جواب: قیل له مافعلت بام امرأتك فقال جامعتها تثبت الحرمة ولایصدق انه کذب الخ درمختار (۲)، ددی څخه معلومه سوه چي په دی صورت کی دده ښځه پرده دده داقرار موافق حرامه سوه که څه هم دی ووایی مادرواغ ویلی دی خوقاضی به دده داخبره درواغ نه منی، اوپه شامي کی دی که فی الواقع دا اقرار دده دروغ وی نوفیما بینه وبین الله دده ښځه به پرده حرامه نه وی اما بینه وبین الله تعالیٰ انکان کاذبا فیما اقر لم تثبت الحرمة. شامي، اوحرمت دمصاهرت دیوی یا ددوو ښځو په شاهدی نه ثابتيږی.

دخواښې دخاوند په لاس کي په وریجو ایښوولو سره حرمت نه ثابتيږي: **سوال**: (۲۵۰/۱) زید دخپلې خواښې څخه کچه دانی دوریجو وغوښتلی دی وریجی راواخیستی اودزید په لاس کي یی کښې ښوولی دزید په زړه کی داخیال وو چي که دخواښې سره څه لږ مسحه هم وسی نوښځه حرامیږی ددی وجه څخه ده به ډیر احتیاط کوی خوچی کله خواښې دده په لاس وریجی کښې ښوولی نوده ته داخیال راغی چي همدا مس بالشهوة ... باعث دحرمت کیږی هسی نه چي دا ونه سی ددی په خیال راتلو سره دده په آلهٔ تناسل کی څه لږ غوندی دحرکت احساس پیداسو خو ترقیامه ونه رسیدی اومیلان دزړه یی هم نه وو، نو په دی صورت کی حرمت دمصاهرت به ثابت وی اوکه نه؟

جواب: په دی صورت کی حرمت دمصاهرت ثابت نه دی اولږ غوندی احساس په حد دشهوت کی داخل نه دی اوچی دزړه میلان هم نه وی اوپه ښکاره په لاس کی دوریجو ایښولو په وخت کی هم نه وو بلکه وروسته چي مذکوره خیال راغی نولږغوندی احساس وسو چي په حد دشهوت کی داخل نه دی، قال فی الدرالمختار: والعبرة للشهوة عند المس والنظر لابعدهما. قال فی الشامي فیفید اشتراط الشهوة حال المس فلومس بغیر شهوة ثم اشتهی عن ذالك المس لاتحرم علیه (۳). فقط

(۱) ردالمحتار ایضا ، ط.س. ج۳ ص ۳۲. ظفیر
(۲) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۳۹۰ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۸. ظفیر
(۳) وګوری رد المحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۵ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۳. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

دریم فصل

دهغه ښځو بیان چې دهغوی سره دشیدو درشتې دوجه نکاح حرامه وي

مریم چې کله دزید دښځې شیدې چښلې دې نو آیا دمریم یا ددې دلور سره دزید دزوی واده کول جائزدي اوکه نه؟ سوال: (۷۵۱) زید دعمر دخور فاطمی سره اوعمر دزید دخور سره نکاح کړیده دزید زوی عبد الحمید پیداسو اودعمر لور مریم پیدا سوله عبد الحمید دمریم دمور یعنی دعمه شیدی یی وچښلی اومریم دعبدالحمید دمور یعنی دخپلی ترور شیدی یی وچښلی بیا زید دخانم جانی نومي ښځی سره دوهمه نکاح وکړه ددی ځخه یوهلك پیداسو عبدالصمد، نودعبد الصمد نکاح دمریم یادمریم دلور سره جائزده اوکه نه؟

جواب: په صورت مسئوله کی مریم دزید رضاعی لور پیدا سوه ځکه چې مریم کله دزید دښځې فاطمه شیدی وچښلی نومریم ځنګه دفاطمی رضاعی لور سوه نوداسی دزید هم رضاعی لورسوه لکه چی په مشهور شعر: ازجانب شیره همه خویش شوند ؒ کی ذکردی. وفی الدرالمختار: ویثبت به الخ وان قل الخ امومیة المرضعة للرضیع ویثبت ابوة زوجة مرضعة اذا کان لبنها منه له (۱) الخ. نومریم دزید رضاعی لور سوه نوعبدالصمد چی دزید زوی دی ددوهمی ښځی خانم جاني ځخه دمریمی ورور پیداسو اودمریمی لور دعبدالصمد خورزه سوه نودعبد الصمد نکاح دمریم یادمریم دلور سره صحیح نه ده. قال الله تعالی: واخوانکم من الرضاعة (۲) وقال رسول الله ﷺ یحرم من الرضاع مایحرم من النسب (۳).

ماشوم صرف خوله ولګوله نوآیا په دی سره به حرمت درضاعت ثابت وي: سوال: (۷۵۲) هندی پرته وه احمدی دهندی لور دخپلی مور شیدې رودلي احمدي خودخپلی مور تی پریښوو‌ی اوهندی یوی بلی ښځی ته مخ واړوی اوخبری یی ورسره کولی چی اچانك په بی خبری کی حمیده چی دهندی دخور لورده دهندی تی یی په خوله کی واخیستی هندي دغه وخت خپل تی دحمیدی دخولی ځخه را وایستی اودحمیدی خوله یی خلاصه کړه خو ځه شیدی په نظر رانغلي اواحتیاطا دحمیدی شونډی یی په جامه وچی کړلی په دومره خبره رشته درضاعت ثابته سوه اوکه نه؟ اوآیادزیدچی دهندی زوی دی نکاح دحمیده سره

---

(۱) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب الرضاع ص ۵۵۲ وص ۵۵۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۱۲. ظفیر

(۲) سورة النساء رکوع ۴. ظفیر

(۳) عن عائشة رضی الله عنها قالت قال رسول الله ﷺ یحرم من الرضاعة مایحرم من الولادة رواه البخاری وفی روایة ان الله حرم من الرضاعة ماحرم من النسب، رواه مسلم (مشکوٰة باب المحرمات ج۲ ص ۲۷۳). ظفیر

حرامه اوناجائز ده که نه ؟

جواب: که دهندې غالب گمان داوی چی دحمیدی خولې ته څه شیدی نه دی تللی نوپه دی صورت کی حرمت درضاعت نه دی ثابت اودهندی دزوی زید نکاح دحمیدې سره صحیح ده اوکه په غالب گمان دحمیدی په خوله کی څه شیدی په نظر راغلی وی نو حرمت درضاعت ثابت دی اودهندی دزوی زید نکاح دحمیدی سره صحیح نه ده اصل دا دی چی صرف په شك سره حرمت رضاعت نه ثابتیږی اوکه غالب گمان دشیدو دچښلو وی نوحرمت رضاعت ثابتیږی اوحرمت رضاعت چی یوڅاڅکی دشیدوهم درضیع حلق ته ورسیږی نوثابتیږی. ویثبت به الخ وان قل ان علم وصوله لجوفه من فمه اوانفه لاغیر فلو التقم الحلمة ولم یدر ادخل اللبن فی حلقه ام لا لم یحرم لان فی المانع شكًا، ولوالجیه الخ [1] ددی عبارت څخه ښکاره سوه چی که درضیع حلق ته په شیدو تللو کی شك وی اوپه حلق کی دشیدو تلل معلوم نه وی نوحرمت نه ثابتیږی اوکه په قرائنو سره معلومه سی اوغالب گمان وی چی یو څاڅکی دحمیده نس ته تللی دی نوحمیده دهندی رضاعی لور سوه اونکاح دزید ددی سره صحیح نه ده اوپه قرائنو کی داهم ده چی کله دهندی لور دهندي شیدی رودلي اودغه وخت ددی په جلا کیدو سره حمیدی دهندی تی په خوله کی واخیستی نوښکاره حال پردی دال دی چی دحمیــدی حلق ته شیدی تللی دی اوداسی قرائنو لره فقهاؤ اعتبار ورکړیدی.کما نقله الشامی عن الطحطاوی [2] . فقط

<u>شیدی ورکوونکی ته شیدی ورکول صحیح یاد نه دی څه حکم دی؟</u> سوال: (۲۵۳) دهندی مور اوپلار قسم اخلی چی زموږ هندی دماما عظمت شیدی نه دی چښلی علاوه دهندی څخه ځلورو انجونو دماما عظمت شیدی چښلی دی زید هم دماما عظمت شیدی چښلی دی، ماما عظمت وایی چی ماته صحیح نه دی یاد چی ماهندی ته شیدی ورکړیدی اوکه نه کله می خیال راځی چی شیدی می ورکړیدی اوکله می خیال راځی چی نه می دی ورکړی نوپه داسی صورت کی حرمت درضاعت ثابتیږی اوکه نه؟ اودزید نکاح دهندی سره صحیح ده اوکه نه؟

جواب: په شك سره حرمت درضاعت نه ثابتیږی اوصرف دیوی ښځی په بیان سره هم نه ثابتیږی اوپه مذکوره صورت کی دی یوی ښځی شیدی ورکوونکی ته هم شك دی نو حرمت درضاعت مابین زید وهنده به ثابت نه وی او دزید نکاح دهندی سره صحیح ده.

---

[1] الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب الرضاع **۵۵۲** وص**۵۵۷** ج۲. ط.س. ج**۳** ص **۲۱۲**و**۲۱۳**. ظفیر

[2] قوله ان لم تظهر علامة لم اَرَ من فسرها ویمکن ان تمثل بتردد المرأة ذات اللبن علی المحل الذی فیه الصبیة اوکونها ساکنة فیه فانه امارة قویة علی الارضاء (رد المحتار باب الرضاع ص**۵۵۷** ج۲. ط.س. ج**۳** ص **۲۱۳**).ظ

Maktaba Tul Ishaat. com

کذا فی الدرالمختار (۱) . فقط

مړې کيدونکې ښځې وويل فلانۍ انجلۍ ته ماتې ورکړيدې ته ورسره واده مه کوه، څه حکم دې؟ سوال: (۷۵۴) يوې ښځې په مرض موت کې خپل خاوند ته يوازې وويل چې زه اوس مرګ ته نژدې يم خودا خبره ياده وساته، چې مافلانۍ انجلۍ ته تې ورکړيدې هسې نه چې زما دمرګ څخه وروسته ددې سره نکاح وکړې دښځې پرمرګ دامسئله يوعالم ته مخکې سوه سائل ټوله ماجرا واوروله اوفتوٰی يې وغوښتله قاضې عالِم مذکور صرف پردې بناء چې څوك شاهد نسته سائل ته يې دمذکوره انجلۍ سره داسلامې شريعت په وجه دنکاح اجازه ورکړه نکاح هم وسوه، اوس سوال دادې چې دشريعت مفتې لره پـه دې معاملـه کې صرف دسائل په بيان باندې اعتبار کول جائز وه اوکه نه؟ اونکاح شرعا جائزسوه اوکه نه؟

جواب: مذکوره سړې که دخپلې ښځې دبيان تصديق نه دې کړې اوده تـه دشيدو ورکولو يقين نسته، نوچې شرعې شاهدې دشيدو ورکولو نسته ددې وجه څخه مذکوره نکاح صحيح ده اودعالِم فتوٰی صحيح ده. قال فی الدرالمختار حجة المال وهی شهادة عدلين او عدل وعدليتين وفی الشامی قوله وهی شهادة عدلين الخ ای من الرجال وافاد انه لايثبت بخبر الواحد امرأة كان اورجلاً قبل العقد اوبعده وبه صرح فی الكافی والنهاية الی آخر ما حقق وفصل (۲) (خوکه مذکوره سړې دښځې تصديق کوې اودسوال څخه همداسې معلوميږې ولې چې په يوه ځای کې هم ددې سړې انکار ذکر نه دې نوبيا به نکاح صحيح نه وه. ظفير)

چې کله يې دلمسې شيدې وچښلې نوبيا ددې دلور سره نکاح جائزنه ده: سوال: (۷۵۵) دوې داکا لونې دې ديوې صرف تې رودونکې زوې دې اودبلې تې رودونکې لور ده دهلك رشته ددې انجلۍ سره وسوه داتې رودونکې ماشوم اکثره دخپلې خالـه يعنـې کيـدونکې خواښې سره اوسيدې ددې خاله به دې ماشوم دخوشحالولو دپاره خپل تې ورکوې نوڅه شيدې به په شکل داوبو ووتلې اودماشوم تسلې به باندې وسوه که څه هم په ماړه نس بـه ده دخپلې مور شيدې چښلې خوڅه لږ شيدې به يې دکيدونکې خواښې دتې څخه هم

---

(۱) فلو التقم الحلمة ولم يدر ادخل اللبن فی حلقه ام لا لم يحرم لان فی المائع شكا (درمختار) لوادخلت الحلمة فی الصبی وشكت فی الارتضاع لاتثبت الحرمة بالشك (رد المحتار باب الرضاع ص۵۵۷ ج۲، ط.س. ج۳ ص ۳۱۲) والرضاع حجة المال وهی شهادة عدلين اوعدل وعدلتين (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب الرضاع ص ۵۲۸ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۲۴). ظفير

(۲) رد المحتار باب الرضاع ص۵۲۸ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۲۴ . ظفير

چښلي، اوس دادواړه قابل دواده دي، په دې صورت کې ددې هلك نكاح ددې لور سره جائزده اوكه نه؟

جواب: په دې صورت کې داهلك دخپلې خاله رضاعی زوی سو ځکه چې دتی رودلو په عمر کې كه يوڅاڅكي شيدې هم دماشوم خولې ته ولاړې سي نوحرمت درضاعت ثابتيږي نودغه دخاله لور اودا هلك چې ده يوڅاڅكي شيدې وچښلې نورضاعي خور او ورور سول اووددې دواړو خپل مینځ کې نكاح صحيح نه ده (۱). فقط

هندي چې كم هلك ته شيدې وركړيدي دهغه نكاح دهندي دلمسۍ سره صحيح نه ده: **سوال**:

(۷۵۶) دهندې شپږ بچي پيداسوه درې هلكان اودرې انجونې هنده دتهولو ښځه دكشرې زوی په وار کې دخپلې ترور دلور زوی ته هم شيدې وركړې ديوكال په عمر کې نوددې رضاعي زوى نكاح دهندې دلمسۍ سره كيدى سي اوكه نه؟

جواب: دهندې دلمسۍ سره دهندې درضاعي زوى نكاح صحيح نه ده ځكه چې دا لمسۍ دهندې ددغه هلك رضاعي خورزه سوه (۲).

چې دكمې خوښيني لور دترور دخاوند دورينداري شيدې وچښلې ددې سره واده جائزنه دي:

سوال: (۷۵۷) ديوسړي دخوښيني لورده هغې دده دوريندارې تې وروډې نوددې سړي ددغه انجلۍ سره نكاح صحيح ده اوكه نه؟ ځکه چې دادشيدو دوجه ددغه سړي وريره سوه په داسې حالت کې دخوښيني دلور سره ددې نكاح كولى سي اوكه نه؟

جواب: درضاعي وريرې سره نكاح صحيح نه ده لحديث الشيخين: يحرم من الرضاع ما يحرم من النسب (۳). فقط

ددرې كالو په عمر کې په تې رودلو رضاعت نه ثابتيږي: **سوال**: (۷۵۸) كوچنی خور ته مشرې خور شيدې وركړلې مشره خوروايي دشيدو وركولو په وخت کې ددې كوچنی خور عمر درې كاله وو ددې ښځه علاوه بل هيڅ قسم شاهدي نسته نوپه دې صورت کې به حرمت درضاعت ثابت وي اوكه نه؟ مور داوويل چې تاسې دواړو يوى بلې ته شيدې وركړيدي تاسې په خپلو كې رشته مه كوى.

جواب: چې كله شيدې وركوونكې دكشرې خور عمر په وخت دشيدو وركولو درې كاله

---

(۱) قليل الرضاع وكثيره سواء اذا حصل في مدة الرضاع تعلق به التحريم (هدايه) اما لوشك بان ادخلت في فم الصغير وشكت في الارتضا لاتثبت الحرمة بالشك الخ والواجب على النساء ان لا يرضعن كل صبي من غير ضرورة وفتح القدير لابن الهمام كتاب الرضاع ص ۳۰۴ و۳۰۵ ج۳. ظفير

(۲) و(۳) يحرم من الرضاع مايحرم من النسب (هدايه) فحديث الصحيحين مشهور (فتح القدير كتاب الرضاع ص ۳۰۷ ج۳). ظفير

Maktaba Tul Ishaat. com

وایی اوبل څه شاهدی دعمر اودرضاعت په باره کی نسته نوپه دی صورت کی دحرمت درضاعت حکم نه سی کیدی اوکوچنی خور به دلوی خور رضاعی لور نه متصور کیږی. کما فی الدرالمختار یثبت التحریم فی المدة فقط الخ وفی الشامی اما بعدها فانه لا یوجب التحریم (۱) اوددوی دمور بیان مبهم هم دی اودا شاهدی کافی هم نه ده (۲).

چي دکمی انا شیدي یي وچښلي دهغه دلمسی سره نکاح جائز نه ده: **سوال**: (۷۵۹) یوی ښځی دداسی سړی سره نکاح کړیده چی دی ښځی ددی سړی دانا شیدی چښلی دی او دانا شیدی دبچی دپیدا کیدو په سبب نه وي بلکه چی داماشوم یی دسینی سره ولګوی نوشیدی ورته راغلی زمانه ددی دشیدو دشیدو په چښلو کی دشپږو میاشتو عمر دی، نو دا نکاح جائزهده اوکه نه؟ بعض عالمان دی نکاح ته ناجائز وایی؟

جواب: بی شکه مذکوره نکاح ناجائزده ځکه چی دی ښځی کله ددی سړی دانا شیدی چښلی دی نودا ددی سړی رضاعی ترور سوه، اوچی څنګه نسبی ترور حرامه ده داسی رضاعی ترورهم حرامه ده. لقوله ﷺ یحرم من الرضاع ما یحرم من النسب (۳) اوپه موده درضاعت کی په شیدو چښلو هرقسم حرمت درضاعت ثابتیږی که څه هم دمرضعه بچی اوس نه وی پیداسوی هسی چی یی ماشوم سینی ته واچوی اوشیدی راغلی هم (۴). فقط

دزید دوهمی ښځی عائشي ته شیدي ورکړلي نو دزید زوی نکاح دعائشي سره صحیح ده او که نه؟ **سوال**: (۷۶۰) زینب یوزوی منیر احمد پریښوی اومړه سوه ددې څخه وروسته زید چی خاوند دزینب اوپلار دمنیر احمد دی بل واده وکی دخاتون سره چی دهغه یوه لور حامده پیداسوه خاتون ددی پاسخورده شیدی عائشې ته ورکړلی اوس که دمنیر احمد ولد زینب زوجه اولی نکاح دعائشی سره وسی نودا نکاح به صحیح وی اوکه نه؟ منیر احمد نه دخاتون شیدی چښلی دی اونه یی دعائشی دمور اودانا شیدی چښلی دی اوعائشه هم دزینب شیدی نه دی چښلی.

جواب: دمنیر احمد پلار زید چی کله دمنیر احمد دمور دمرګ څخه وروسته دخاتون سره نکاح ثانی وکړه اودخاتون دنس څخه حامده پیداسوه اوعائشی دخاتون شیدی وچښلی نوعائشه دزید هم رضاعی لور سوه اودمنیر احمد میریزی رضاعی خور سوه نودمنیر

(۱) وګوری رد المحتار باب الرضاع ص ۵۵۵ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۱۳. ظفیر
(۲) حجته حجة المال وهی شهادة عدلین اوعدل وعدلتین (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب الرضاع ص۵۲۸ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۲۴). ظفیر
(۳) وګوری الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب الرضاع ص۵۵۷ ج۷. ط.س. ج۳ ص ۲۱۳. ظفیر
(۴) ویثبت به الخ وان قل (ایضا ص۵۵۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۱۲). ظفیر

احمد نكاح دعائشى سره صحيح نه ده كمافى الدرالمختار: ويثبت ابوة زوج مرضعة اذا كان لبنها منه له (۱) الخ. اوپه شامى كى دى: وقد يكون لاب كما اذا كان لرجل امرأتان وولد تامنه فارضعت كل واحدة صغيرا فان الصغيرين اخوان لاب حتٰى لوكان احدهما انثى لا يحل النكاح بينهما (۲) الخ. فقط

درضاعي نيكه (دپلار پلار يا دمور پلار) ښځه ولى حرامه ده؟ او دشرح وقايي دعبارت څه مطلب دى؟

سوال: (۱۲۲۱) دجناب څخه زماسوال چى درضاعى نيكه درضيع دپاره دجائز كيدو په باره كى وو ددى دجواب په وركولومعلومه سوه چى لكه څنګه چي دنسبى نيكه دښځى سره نكاح حرامه ده همداسى درضاعى نيكه دښځى سره نكاح هم حرامه ده خو په شرح الوقايه كتاب الرضاع كى دمستثنٰى په آخركى چى يى كم داعبارت: وام عمة وعمته وام خالة وخالته، كى دى، په دى كى په دري صورته را ايستلو باندى شارح فرمايى لكه چى لوړ: وام اخيه واخته، كى درى درى صورتونه جوړيدل داركم كه دلته هم راووزى نوپه دى كى صورت داسى راوزى چى دهغه څخه درضاعى نيكه دښځى يعنى درضاعى مور اوپلار دميره مور سره نكاح جائز ثابتيږى، اول صورت داكا يا دماما نسبى رضاعى مور، دوهم صورت درضاعى اكا يادماما رضاعى مور، خير په دى دواړو جواز كى خوڅه شك نسته خوپه دريم صورت كى شبهه ده درضاعى مور يا پلار دميره مور سره جائز كيدل پكاردى داجائز دى اوكه نه؟

جواب: په حديث شريف كى دى: يحرم من الرضاع ما يحرم من النسب، (۳) ددى سره متعلق حرمت دهغه رضاعى ښځو ثابتيږى چى دكمو حرمت په نسب ثابت دى اوپه دى كى درضاعى نيكه ښحه هم داخله ده. كما فى الدرالمختار وزوجة اصله وفرعه مطلقا ولو بعيدًا دخل بها ام لا واما بنت زوجة ابيه اوابنه فحلال وحرم الكل مما مر تحريمه نسبًا ومصاهرة (۴) رضاعًا الخ. اوپه ردالمحتار كى دى: يعني يحرم من الرضاع أصوله وفروعه وفروع أبويه وفروعهم ، وكذا فروع أجداده وجداته الصلبيون ، وفروع زوجته وأصولها وفروع زوجها وأصوله وحلائل أصوله وفروعه (۵) الخ. اوپه مستوى شرح موطاء كى حضرت شاه ولى الله په اتفاق دعلماؤ ليكى: كل من عقد النكاح على امرأة

---

(۱) الدرالمختار على هامش ردالمحتار باب الرضاع ص۵۵۷ ج۲. ظفير
(۲) رد المحتار باب الرضاع تحت قوله لكونهما اخرين ص۵۲۱ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۱۷. ظفير
(۳) مشكوٰة شريف باب المحرمات ص۳۷۲. ظفير
(۴) الدرالمختار على هامش ردالمحتار فصل فى المحرمات ص۳۸۳ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۱. ظفير
(۵) رد المحتار فصل ايضا ص۳۸۳ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۱. ظفير

Maktaba Tul Ishaat. com

یحرم المنکوحة علی اباء النکاح وان علوا وعلی ابنائه وابناء اولاده من النسب والرضاع جمیعا وان سفلوا تحریماً مؤبداً بمجرد العقد، اوپه عالمگیری کی دمحرمات صهریه په بیان کی لیکی: والرابعة نساء الاباء والاجداد من جهة الاب والام وان علوا فهولاء محرمات علی التابید نکاحًا وطئًا کذا فی الحاوی القدسی [۱] اوبیا هم په دی کی درضاع دمحرمات په بیان کی لیکی: کل من تحرم بالقرابة والصهریة تحرم بالرضاع علی ما عرف فی کتاب الرضاع [۲] اوپه کتاب الرضاع کی یی که څه هم لیکلی دی: وتحمل ام اخیه وام عمه وعمته وام خاله وخالته من الرضاع هکذا فی شرح الوقایه. خوددریم صورت مسئوله ذکرپه دی کی نسته نوداحتیاط تقاضا داده چی په صورتونو مسئوله کی په مقابله ددی معتبرو عبارتونوکي ددی په خلاف عمل ونه سی.

چي دکمی ښځی شیدی یی چښلی دی دهغه دیوي لور سره هم نکاح جائزنه ده: سوال: (۲۲۱\) یوهلك دخپلی حقیقی اکا ښځي شیدی وچښلی چی دهغې ډیرزامن دی نوچی ده دکمی انجلی سره په یوځای شیدی نه دی چښلی نوددی سره ددی رضیع هلك نکاح کیدی سی اوکه نه؟

جواب: دمرضعه تمام اولاد پررضیع حرام دی که دده سره یی په یوځای شیدی چښلی وی اوکه نه یعنی مخکنی او وروسته اولاد دمرضعه ټول بچی پرده حرام دی، نودیوه سره یی هم، په دوی کی نکاح صحیح نه ده. [۳] از جانب شیر ده همه خویش شوند، الخ.

درضاعی خورزه سره نکاح جائزنه ده: سوال: (۲۲۳) زید دهندی شیدی چښلی دی او دهندي نسبی لور زینب سلیمي ته شیدی ورکړی ددی وجه څخه داسلیمه دزید رضاعی خورزه سوه اوس دزید نکاح دسلیمی سره جائزده اوکه نه؟

جواب: هنده چی مرضعه ده ددی نسبی لور دزید رضاعی خور سوه اوسلیمه دزید رضاعی خورزه سوه نوپه حکم دحدیث: یحرم من الرضاع مایحرم من النسب [۴] اوپه حکم د: حرمت علیکم امهاتکم وبناتکم، الی قوله تعالی: وبنات الاخت [۵] دزید نکاح دسلیمه سره حرامه ده.

---

[۱] عالمگیری مصری باب اقسام المحرمات ص۲۵۷ ج۲. ط. ماجدیة ج۳ ص ۳۷۴. ظفیر
[۲] عالمگیری مصری باب ثالث فی بیان المحرمات ص ۲۵۹ ج۲. ط. ماجدیه ج۱ ص ۲۷۷. ظفیر
[۳] یحرم علی الرضیع ابواه من الرضاع واصولهما وفروعهما من النسب والرضاع جمیعا (عالمگیری. مصری کتاب الرضاع ص۳۲۱ ج۲. ط. ماجدیة ج۳ ص ۳۴۳). ظفیر
[۴] مشکوٰة شریف باب المحرمات ص ۲۷۳. ظفیر
[۵] سورة النساء رکوع ۴. ظفیر

درضاعي لور سره نكاح صحيح نه ده: سوال: (۲۲۴\) هنده دزيد رضاعي خورده دزيد لور مړه سوه اوس دزيد پلار بكر دهندى عقد شرعي كولى سى اوكه نه؟

جواب: دهندى اودزيد دورور خور كيدو صورت داوى چې هنده دزيد دمور يعنې دمنكوحى دبكر شيدى چښلي وى نوبيا خوهنده دبكر رضاعي لور سوله نودبكر نكاح دهندى سره بيانه سى كيدى (۱) اوكه صورت داوى چې زيد دهندى دمور شيدى چښلي وى يادواړو ديوى دريمى ښځى شيدى چښلي وى اوددى رضاعي ورو خور وى نوپه دى صورت كى دزيد پلار نكاح دهندى سره كولى سى. كمافي الدرالمختار: وتحل اخت اخيه رضاعا (۲) الخ، وقس عليه اخت ابنه.

په دوو خوندو كى يوې دبلى بعضى اولاد ته شيدى وركړلى اوبعضى ته نه نو دنكاح څه حكم دى؟ سوال: (۲۲۵\) رقيه اوزينب سكه خوندى دى اورقيه دزينب څخه ظهور الحسن، اظهار الحسن اوصدر الحسن ته شيدى وركړيدى اوزينب هم درقيه لورى فاطمه اوزوى غلام محمد مرتضى ته شيدى وركړى نواوس درقيه دزوى غلام محمد مصطفىٰ اوغلام محمد مجتبىٰ چې دزينب شيدى يى نه دى چښلي دزينب دلوڼو آمنه اوكلثوم سره چې دوى هم درقيه شيدى نه دى چښلي نكاح جائزده اوكه نه؟

جواب: په درمختاركى دى: وتحل اخت اخيه (۳) رضاعًا. نوپه صورت مسئوله كى دغلام مصطفىٰ اودغلام مجتبىٰ چې درقيه زامن دى نكاح دآمنه اودكلثوم دزينب دلوڼو سره صحيح ده.

چې كم لمسى ته انا شيدې وركړې دده نكاح ددى دلمسى سره جائزنه ده: سوال: (۲۲۶\) شوكت علي دخوارلسو پنځلسو ورځو وو چې دده مور ناجوړه سوه په دى حالت كى دوه دري واره دده انا حسيني بيگم ده ته شيدى وركړى اودشيدو وركولو چشم ديد شاهدان ماسوا دده دانا اودمور څخه علاوه بل څوك نسته نوشوكت علي دمحموده بانو دمور يعنى دحسيني بيگم دلمسى سره نكاح جائزده اوكه نه اوشوكت علي دعباس علي زوى دى يعنى دحسيني بيگم لمسى دى.

جواب: كه واقعي حسيني بيگم شوكت علي دعباس علي زوى ته شيـدى وركـړى وى نو

(۱) ويثبت به وان قل الخ امومية المرضعة للرضيع ويثبت ابوة زوج مرضعة اذا كان لبنها منه له والا لا، فيحرم منه اى بسببه ما يحرم من النسب (الدرالمختار على هامش ردالمحتار باب الرضاع ص۵۵۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۱۲). ظفير

(۲) الدرالمختار على هامش ردالمحتار باب الرضاع ص۵۲۱ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۱۷. ظفير

(۳) الدرالمختار على هامش ردالمحتار باب الرضاع ص۵۲۱ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۱۷. ظفير

Maktaba Tul Ishaat. com

شوکت علی دحسینی بیگم رضاعی زوی سو اودحسینی بیگم تمام اولاد دشوکت علی ورونه اوخوندی رضاعی سوه اودمحموده بانولور دشوکت علی رضاعی خورزه سوه، نوپه قاعده درمختار: یحرم من الرضاع مایحرم من النسب، (۱) سره دشوکت علی نکاح دمحموده بانو دلور سره حرامه ده، په درمختار کی دی: ولا حل بین الرضیع وولد مرضعتها الخ وولدها الخ (۲) خوحرمت درضاعت بغیر ددوو سړو عادلانو یادیوه سړي اوددوو ښځو عادلانو دشاهدی څخه نه ثابتیږی خودشاهدی ضرورت په صورت دانکار وی، که زوجینوته ددی اقرار وی نوبیا دشاهدی هیڅ حاجت نسته ددوی په حق کی حرمت ثابت دی. په درمختار کی دی: حجة المال وهی شهادة عدلین اوعدل وعدلتین (درمختار) قوله وحجة ای دلیل اثباته وهذا عند الانکار لانه یثبت بالاقرار مع الاصرار کما مر (۳) شامي ص ۴۱۳.

درضاعي ورور دلور سره نکاح صحیح نه ده: **سوال**: (۲۲۷) زید دعمر دسکه خور سره چی دعمر څخه کشره ده دعمر دسکه مور شیدی وچنبلی اوس عمر په خپله دزید دسکه لور سره په خپله نکاح کړیده چی دانکاح شرعًا جائزده اوکه نه؟

جواب: په حدیث شریف کی دی: یحرم من الرضاع مایحرم من النسب (۴) خورزه او وریره چی څنګه نسبی حرام دی داسی رضاعی هم اوزید چی کله دعمر دمور شیدی وچنبلی نوپه قاعده د: ازجانب شیر ده همه خویش شوند. دمرضعه تمام اولاد عمر وغیره دزید سره په یوځای شیدی چنبلی وی اوکه یا مخکی یا وروسته. کذا فی الدرالمختار: وان اختلف الزمن والاب (۵) الخ. دزید ورونه او خوندی رضاعی سوی نو دزید دعمر دلور سره نکاح قطعی حرامه ده، چی دایی رضاعی وریره ده.

دشپیتو کالو یوی بوډي یو ماشوم سینی ته واچوی او اوبه څیني ووتلي نوڅه حکم دي؟ سوال:

(۲۲۸) یوی ښځی خپل بچی ته تردوو کالو پوری شیدی ورکړلی اودتی څخه یی پری کی داخوپه خپله په کارکی مصروفه سوه اوماشوم دشپیتو کالو بوډی انا سره چی دهغي دپنځلسو شپاړسو کالو راهیسی بچی نه دی پیداسوی دغه ماشوم دژړا په وخت دچپ کولو دپاره خالی سینوته یی واچوی چی په هغه کی دشپاړسوکالو راهیسی شیدی وچي

(۱) رد المحتار باب الرضاع ص ۵۵۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۱۳. ظفیر
(۲) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب الرضاع ص۵۲۱ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۱۷. ظفیر
(۳) رد المحتار باب الرضاع ۵۲۸ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۲۴. ظفیر
(۴) رد المحتار بار الرضاع ص ۵۵۷ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص ۲۱۳. ظفیر
(۵) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب الرضاع ص۵۲۱ ج۲، ط.س. ج۳ ص ۲۱۷. ظفیر

وي خپل تی یې دهلك په خوله کی ورکړی داسی دوی دری میاشتی وکړل دری څلور میاشتی وروسته دې ته معلومه سوه چی زما دتی څخه څه شی وزی چی شیدو ته یی وکتل نومعلومه سوه چی داسی سرینبناکی اوبه دی. ددی وجه دی یې بچی ته ورکول بند کړل دیو یادوو څاڅکو دماشوم نس ته په تلوسره رضاعت ثابتیږی اوکه نه؟

جواب: په عالمگیری کی دی: دخل فی فم الصبی من الثدی مائع لونه اصفر تثبت حرمة الرضاعة لانه لبن تغیر (۱) الخ. ددی روایت څخه معلومیږی که لبن متغیری هم سی نو حرمت رضاعت باندی ثابتیږی (۲) اوچی یو دوه څاڅکی هم دماشوم نس ته ولاړی سی نو حرمت رضاعت ثابتیږی ولي چی په درمختار کی دی: ویثبت به وان قل ان علم وصوله بجوفه من فمه اوانفه (۳) الخ.

درضاعی خور سره نکاح جائزنه ده اوچی څه خرڅ سویدی دا دده سویدی: **سوال**: (۱۲۶۹)

امداد خان دشیخ جهانگیر دښځی شیدی وچښلی بیا دشیخ جهانگیر ددغه ښځی انتقال وسو اوشیخ جهانگیر دتفیا سره نکاح وکړه ددی څخه یوه لور حمیدة النساء پیداسوله دامداد خان نکاح دحمیدة النساء سره جائزده اوکه نه؟ که جائزنه ده نودامداد خان دپلار چی په واده کی ډیرخرڅ سوی وو هغه به څوك ورکوی اوشیخ جهانگیر هم دخرڅ دوصولولو دپاره کوشش کوی؟

جواب: چی امداد خان دجهانگیر دښځی شیدی وچښلی نوامداد خان دجهانگیر رضاعی زوی سو نودحمیدة النساء سره یی نکاح باطله (۴) ده، اوخرڅ به څوك دچاهم نه ورکوی چی چا کم خرڅ کړی دی هغه دبل څخه نسی اخیستی.

یوی ښځی عمر ته شیدی ورکړلی اوددی لور میریزی، ته نو په دی دواړو کی واده جائزنه دی:

سوال: (۱۲۷۰) یوی ښځی اوددی لور دواړو درضاعت کسب اختیار کی نومور یوه هلك

---

(۱) عالمگیری مصری کتاب الرضاع ص۳۲۲ ج۲. ط. ماجدیه ج۱ ص ۲۴۴. ظفیر

(۲) په صورت مسئوله کی په حرمت ثابتیدو کی تردد دی ځکه چی دشپیتو کالو بوډی چی دهغی دپنځلسو یا دشپاړسو کالو راهیسی بچی کیدل بند سویدی دهغې په سینه کی متغیري شیدی دکم ځای څخه راغلي داخو په اصل کی اوبه دی چی په دی سره حرمت نه ثابتیږی لکه چی دباکرې په باره کی فقهاء صراحت کوی: بکر لم تتزوج لونزل لها لبن فارضعت صبیا صارت اما وتثبت جمیع احکام الرضاع الخ. اومذکور دی: وکذا لونزل البکر ماء اصفر لایثبت من ارضاعه تحریم هکذا فی فتح القدیر (عالمگیری مصری کتاب الرضاع ص۳۲۲ ج۱. ط. ماجدیه ج۱ ص ۲۴۴). ظفیر

(۳) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب الرضاع ص۵۵۲ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص ۲۱۲. ظفیر

(۴) ویثبت ابوة زوج مرضعة اذا کان لبنها منه له والا لا (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب الرضاع ص ۵۵۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۱۲ و۲۱۳). ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

عمر ته اولور يوې انجلی میرن تـه شـيدی ورکړلـی نـودعمر نکـاح دمیـرن سـره صـحیح ده اوکه نه؟

جواب: چی کم هلك دمور شيدې وځنبلې نودی ددی دلور رضاعی ورور سو اوچـی کمـی انجيلۍ ددې دلور شيدې وځنبلې نـو دا ددې هلك رضـاعي خـورزه سـوه اوپـه قاعـده د: يحرم من الرضاع ما يحرم من النسب [1]، سره ددوی نکاح حرامه ده. فقط

چه کم هلک شيدې ځنبلی دی دده دخور سره دشيدی ورکوونکی ښځی دزوی نکاح جائز ده:

سوال: (۲۷۱) زيد او عمر دواړه ورونه دی ددوی دمور شيدې هنده دعمر سره ځنبلی دی دهنده دشيدو ځنبلو په وخت عمر داته ويشتو مياشتو په عمر وو او هنده ديوي مياشتی اوس دهنده سره دزيد نکاح جائز ده اوکه نه؟ او يوه خور يې ترهنده کوچنۍ ده ددې سره دزيد نکاح جائز ده اوکه نه؟

جواب: هنده چه کله دزيد او دعمر دمور شيدې وځنبلې نو دمرضعه تمام اولادونه پرهنده حرام سوه لکه چه په دی شعر کې ئی دا بيان کړيدی:

زجانب شير ده همه خويش شوند واز جانب شير خوار زد جان وفروع

دشيدو ورکوونکی ټول اصول او فروع به پر حرام وی، او دتی رودونکی به خپل ځان او اولاد پر حرام وی.

او په درمختار کې دی: ولا حل بين الرضيع وولد مرضعتها [2] ددی عبارت څخه هم واضحه ده چه دمرضعه تمام اولاد درضيع دپاره حرام دی ددی وجه څخه نکاح دهنده دزيد سره صحيح نه ده او هنده اگر چه دزيد سره شيدې نه دی ځيښلی بلکی دعمر سره يې ځنبلی دی خو چه کله زيد هم دمرضعی زوی دی نو ددی وجه څخه دهنده دپاره دی هم حرام دی، ديو ځای ځنبلو اونه ځنبلو اعتبار نسته لکه چه په درمختار کې دی: وان اختلف الزمن والاب [3] الخ او په شامی کې دی: قوله وان اختلف الزمن کان ارضعت الولد الثانی بعد الاول بعشرين سنة مثلاً الخ [4] او دهنده دبلی خور سره چه هغی دزيد او دعمر دمور شيدې نه دی ځنبلی نکاح صحيح ده: وتحل اخت اخيه رضاعًا (درمختار) [5]. فقط

---

[1] الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب الرضاع ص۵۵۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۱۳. ظفير
[2]. الدر المختار علی هامش ردالمحتار باب الرضاع ص۵۵۷ ج۲ ط. س. ج۳ ص ۲۱۳. ظفير
[3]. ايضًا ط. س. ج.۳ ص۲۷۱. ظفير
[4]. ردالمحتار باب الرضاع ص۵۲۷۱ ج۲ ط. س. ج۳ ص۲۱۷. ظفير
[5]. الدر المختار علی هامش رد المحتار باب الرضاع ص۵۲۱ ج۲ ط.س. ج۳ ص ۲۱۷. ظفير

په صورت مسئوله کښې څه حکم دی؟ سوال: (۲۷۲) زید دهنده شیدې وڅښلې اوس دهنده دخاوند لور چه دزینب دګیډی څخه ده ددی دلمسی سره دزید نکاح جائز ده اوکه نه؟

جواب: دزید نکاح دزید درضاعی پلار دلور دلمسیۍ سره ناجائز ده لقوله علیه الصلوة والسلام یحرم من الرضاع ما یحرم من النسب (۱) وفی الدر المختار: ویثبت ابوة زوج مرضعه اذا کان لبنها منه له الخ قوله له ای للرضیع للشامی (۲) فقط.

چه کله انا (دمور مور) شیدې ورکړې نو دمامې دلور سره نکاح نه سی کیدی: **سوال**: (۲۷۳) زید ته دده انا یو ځل په غلطی سره شیدې ورکړې اوس دزید نکاح دده دماما دلور سره کیدی سی اوکه نه؟

جواب: چه کله انا یو ځل خپل لمسی زید ته په حالت دعمر دشیدو ورکولو شیدې ورکړې نو زید دخپلی انا رضاعی زوی سو او دانا اولاد دده ورونه او خویندی سوې نو دزید دماما لور ددع رضاعی وریره سوه نو دزید نکاح ددې سره صحیح نه ده، لانه یحرم من الرضاع ما یحرم من النسب کذا فی عامه کتب الفقه. (۳)

ښځه منکره سوه اوګواه ګواهی ورکړه نو درضاعت دپاره څه حکم دی؟ سوال: (۲۷۴) دهنده په باره کې په عام طور سره مشهوره ده چه دی زینب ته چه نوې پیدا سوی انجلۍ ده دې ته ئی خپلې شیدې ورکړې او پردی څلورو ښځو او یوه سړی ګواهی ورکړه چه مونږ په خپلو سترګو زینب ته هنده په شیدو ورکولو لیدلی ده هنده په قسم وائی چه ما زینب ته بالکل شیدې نه دی ورکړې بلکه واقعه داسی وه چه دزینب مور ددی په څلوېښتی کې مړه سوه نو تردرو ورځو پوری به می کله کله دزینب دغولولو دپاره واخیسته خو شیدې می ورته بالکل نه دی ورکړې دغه وخت زما په سینه کې شیدې نه وې هنده دشیدو ورکولو څخه انکار کوی اوس چه کله دزینب نکاح دهنده دلیور سره وسوه نو څه خلق پر دی دوستی باندې معترض سوه درضاعت دحرمت مسئله تربحث لاندې سوه په دی سره څو عالمانو دغه لوړ مذکور شهادتونه واخیستل او فتوی ئی ورکړه چه حرمت ثابت دی او دهنده بیان ئی وانه خیستی خو چه کله دجینئی قریبانو دبهر عالمانو څخه فتوی وغوښتله نو دوی دهنده بیان واوریدی او دنکاح دجواز فتوی ئی ورکړه او په دلیل کې ئی دا عبارت راوړی: وفی القنیة امرأة کانت تعطی ثدیها صبیه واشتهر ذلك فیما بینهم ثم تقول لم یکن فی ثدیی لبن حین القتها ثدیی ولا یعلم ذلك الا من جهتها جاز لابنها ان

(۱). مشکوة شریف باب المحرمات ص۲۷۳. ظفیر

(۲). ردالمحتار باب الرضاع ص۵۵۷ ج۲. ط. س. ج۳ ص۲۱۳. ظفیر

(۳). وګوری ردالمحتار باب الرضاع ص۵۵۷ ج۲ ط. س. ج ۳ ص۲۱۳. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

يتزوج بهذه الصبية. (۱) په دی صوت کي مجوزين دنکاح پرحق دی اوکه مانعين او جمله د: واشتهر ذلك الخ او د: ولايعلم ذلك الخ قابل دغور ده اوکه نه؟

جواب: دقنيه دروايت: امرأة كانت تعطى ثديها (۲) الخ منشأ هم داده چي په صورت مسئوله کي چه کله هنده په خپله سينه کي دشيدو کيدلو څخه منکر ده حرمت رضاعت به ثابت نه وی څکه چه ګواهان صرف دا ويلی سی چه دوی دهنده تی په خوله دزينب کي ليدلی وو خو صرف اوصرف په دې سره حرمت نه ثابتيږی لکه چه عبارت ددرمختاردی: فلو التقم الحملة ولم يدر أدخل اللبن ام لالم يحرم لان فی المائع شکًا (۳) او دمذکوره عبارت دقنيه څخه ثابته ده نو معلومه سوه چه په دی باره کي مجوزين دنکاح پرحق دی، او په سينه کي دشيدو کيدلو اونه کيدلو معلومات صرف ښځی ته کيدی سی په دې باره کي ګواهانو ته څه علم نه سی کيدی، په ګواهانو سره صرف اثبات دادخال حلمه فی فم الصبی کيدی سی او دا دحرمت دپاره کافی نه دی او جمله د: واشتهر ذلك بينهم (۴) ددی ښه وضاحت کوی چه دګواهانو دبيان: كانت تعطى ثديها، په مقابله کي دښځی: لم يكن فی ثديی لبن حين القتها ثديي، (۵) به مسموع وی. فقط

<u>**دشيدو رودونکی انجلی، واده دشيدو ورکونکی ښځی دزوی سره جائز نه دی**</u>: **سوال**: (۲۷۵)

الف مړ سو دده ښځی هنده دده دوروړ ب سره عقد شرعی وکړی دهندی دګيډی څخه دالف دوه زامن دی هنده چه کله دب سره واده وکړی نو ددې څخه دده اولاد وسو دب دويمه ښځه زبيده هم وه دزبيدی څخه دب دوې لوڼي دی يوه دهندې سره ترعقد وړاندی سويده او دويمه لور دزبيدی په ورځو درضاعت کي دهنده دزوی سره يې دهنده شيدې وخښلي اوس ب دخپل ورور الف دزامنو سره دخپلو دواړو لوڼو واده کول غواړی چه دزبيدی دی دا صحيح ده او که نه؟

جواب: دب چه کمه لور دزبيدی دبطن څخه ده او دهندی شيدې ئی څښلی دی ددې نکاح دهنده دزوی سره صحيح نه ده (۶) چه دالف زوی دی او چه کمي لور ئی دهندې څخه شيدې نه دی څښلی دهغی نکاح دهنده او دالف دزوی سره صحيح ده. (۷) فقط

---

(۱) وګوری ردالمحتار باب الرضاع ص۵۵۲ ج۲، ط. س. ج۳ ص۲۱۲. ظفير

(۲) ردالمحتار باب الرضاع ص۵۵۲ ج۲، ط. س. ج۳ ص۲۱۲. ظفير

(۳). الدرالمختار على هامش رد المحتار باب الرضاع ص۵۵۲ ج۲. ط. س. ج۳ ص۲۱۲. ظفير

(۴). ردالمحتار باب الرضاع ص۵۵۲ ج۲، ط.س. ج۳ ص۲۱۲. ظفير

(۵). ردالمحتار باب الرضاع ص۵۵۲ ج۲، ط.س. ج۳ ص۲۱۲. ظفير

(۶). يحرم من الرضاع ما يحرم من النسب (الدرالمختار على هامش ردالمحتار باب الرضاع ص۵۵۷ ج۲. ط. س. ج۳. ۲۱۳). ظفير

(۷). څکه چه شيدې يې ونه څښلي نو حرمت ثابت نه سو. ظفير

دميريزى انا (دپلار داړخه) شيدې يې وڅښلي نو دده نكاح دپلار دخور دلورسره به صحيح وى اوكه نه؟ **سوال**: (۲۷٦) دزيد واده دده دنسبي پلار دخورزى دلورسره په داسې صورت كي چه زيد دخپلې ميريزي انا (دپلار ميره مور) شيدې هم څښلي دي يعنى زيد دخپلې رضاعې مور دميريزى لور دنمسى سره واده كول غواړي صحيح ده اوكه نه؟

جواب: درضاعي مور سكه اولاد او داولاد اولاد پررضيع حرام دى او دا هم مسئله ده چه درضاعي مور خاوند چه دهغه ځخه ددې شيدې وى هغه درضيع پلار كيږي نو دده داولاد اولاد به هم پررضيع حرام وى نو ددى وجه ځخه مذكوره نكاح به صحيح نه وي، ويثبت منه وان قل الخ امومية المرضعة للرضيع ويثبت ابوة زوج مرضعة اذا كان لبنها منه الخ (۱). فقط

سوال: (۲۷۷) دوى حقيقي خوندى په كوركى بيدى وى يوه خور دڅه ضرورت په وجه ولاړه اوخپل زوى يې دخور سره څملوى دا بيده وه اوهلك هم بيده وو داهلك په خپله يادى خپل زوى وګڼى اوخپله سينه يې دده په خوله كى وركړه چې دكمى ښځى تى دماشوم خولى ته تللى وو دهغه لوردغه ماشوم هلك ته په نكاح سويده نودا نكاح جائزده اوكه نه؟ نورڅه شاهد دشيدو وركولو نسته نونكاح به ددوى قائمه وى اوكه نه؟ كه نه نو څه كول پكاردى؟

جواب: په دى صورت كى رضاعت ثابت نه دى ځكه چې ددى دثبوت دپاره دوه عادلان سړي يادیوه سړى اوددوو ښځو شاهدى شرط ده صرف ديوى ښځى په ويلو رضاعت نه ثابتيږي، په كنزكى دى: ويثبت الرضاع بما يثبت به المال (۲) اوپردى په بحر الرائق كي ليكى: وهوشهادة رجلين عدلين اورجل وامرأتين فلايثبت بشهادة امرأة واحدة (۳)، ددى وجه ځخه نكاح دزوجينو قائمه اوصحيحه ده.

چې كم وروړ شيدې نه دي چښلي دهغه واده دشيدو وركوونكي دلور سره صحيح دي: **سوال**: (۲۷۸) دزيد يوزوى دبكر دښځى شيدى وچښلي دبكر يوه لور ده اوداركم دزيد مشر زوى دى چې هغه دبكر دښځى شيدى نه دى چښلى دده سره دبكر دلور نكاح جائزده او كه نه؟ كه جائزده نو دا روايت دفقه چې: ويجوز ان يتزوج رجل باخت اخيه من الرضاع، به څه مطلب اوڅه جواب وى؟

جواب: دزيد دمشر زوى چې هغه دبكر دښځى شيدى نه دى چښلى دبكر دلور سره نكاح

(۱). الدر المختار على هامش ردالمحتار باب الرضاع ص ۵۵۲ – ۵۵۷ ج۲، ط.س. ج۳ ص۲۱۲. ظفير
(۲) كنز الدقائق على هامش البحر الرائق كتاب الرضاع ص ۲۴۹ ج۳، ط.س. ج۳ ص۲۲۴. ظفير
(۳) البحر الرائق كتاب الرضاع ص ۲۴۹ ج۳. ط.س. ج۳ ص ۲۲۴. ظفير

Maktaba Tul Ishaat. com

جائز اوحلاله ده. کمافی الهدایه ویجوز ان یتزوج الرجل باخت اخیه من الرضاع (۱) اوپه دی کی دقرآن کریم اودحدیث مخالفت نسته ځکه چی دحدیث مطلب دادی چی کم په نسب حرام دی دهغه نظیر په رضاع کي هم حرام دی خوچی کم ځای نظیر مفقود وی لکه چی نسباً دورور مور حرامه ده خوددی وجي چی دا به دده هم موروی اویابه یی دپلار موطوئة وي اودا معنٰی په رضاع کی مفقوده ده ځکه چی دورور په شیدو چنبلوسره دا دده ښنګه مور سوه دارکم رضاعی پلار دورور رضاعی پلار ښنګه کیدی سی چی دده داولاد سره یې اخوت ثابت سی دارکم دورور رضاعی خور دبل ورور دپاره پردی ده نوپه نکاح کی هیڅ حرج نسته اوپه دی صورت کی خو داعتراض هم څه موقع نسته ځکه چی دلته خو نسباً هم جائزده، داخ الام دخور سره یعنی دپلار دمنکوحی په مخکی دزوی سره نکاح کول جائزدی نودلته خواعتراض هم نسته، په باقی مستثنیاتوکی اعتراض سویدی چی دهغه په جواب کی عالمانو ثابته کړیده چی مستثنیات په حدیث شریف کی شامل نه دی. کمافی الشامی تحت قوله استثناء منقطع (۲) اوددی خلاصه هم داده چی موږ ورته اشاره وکړه، فلیراجع . فقط

دښځی سینه په خوله کی اخیستل څنګه دي؟ سوال: (۲۷۹) که یوسړی دخپلی ښځی سینه په خوله کی واخلی اوبیا داحامله سی اوپه خوله کي یې واخلی اوناڅاپه خولې ته شیدی راسی اوذائقه معلومه سی خونس ته نه وی تللی بلکه وی توکی نوپه دی صورت کی شرعًا څه حکم دی؟

جواب: په دی صورت کی دده ښځه پرده نه حرامیږی که شیدی یی حلق ته تللی وی هم ښځه نه باندی حرامیږي ، خودا فعل حرام دی یعنی دخپلي ښځي شیدي چیښل حرام دي بیا دي داسي نه کوي. فقط

دیوې ښځی شاهدی درضاعت دحرمت دپاره کافي نه ده: سوال: (۲۸۰) زینب په قسم وایی چی ماخالد ته شیدی ورکړیدی خوبل څه شاهد نسته داشاهدی به مقبوله وی اوکه یو مفتی یاقاضی په صورت مذکوره کی دتفریق بین الزوجین حکم وکی نودا به نافذ وی اوکه نه؟

جواب: په درمختارباب الرضاع کی دی:وحجة المال وهی شهادة عدلین اوعدل وعدلتین الخ اوپه شامی (۳) کی دی: وافاد انه لایثبت بخبر الواحد امرأة کان اورجلا قبل العقد

(۱) هدایه کتاب الرضاع ج۲ . ظفیر

(۲) دتفصیل دپاره وګوری رد المحتار باب الرضاع ص ۵۵۸ – ۵۵۹ ج۲. ط.س. ج۳ ص۲۱۴. ظفیر

(۳) ولم یبح الارضاع بعد مدته لانه جزء اٰدمی والانتفاع به لغیر ضرورة حرام علی الصحیح (الدرالمختار علی =

او بعده وبه صرح في الكافي والنهاية تبعا لما في رضاع الخانية (۱) الخ. نوپه دی صورت کی دیوی ښځی قول معتبر نه دی اوحرمت به ثابت نه وی اوکه چا دتفریق حکم وکی نودا حکم صحیح نه دی دادی مات سی.

دیوی ښځی شاهدی یومنی اوبل یی نه منی فیصله وکړئ: سوال: (۲۸۱\) یوهلك اویوه انجلی چی بالغه وه په خپل مینځ کی په نکاح سوه اوددی عقد څخه دیارلس میاشتی وروسته دانجلی نومسلم میریزی مور بیان کوی چی مادی دواړو ته خپلی شیدی ورکړی او ددی واقعي خبر مي په وخت دنکاح کي دهلك او دانجلی نیکه اوکوچنۍ عمه ته کړی وو اودی ترورته می دنکاح څخه مخکی هم خبر ورکړی وو، اوس دانجلی پلار ددی دمیره مور خبره صحیح ګڼی اونکاح کالعدم ګرزوی اودهلك پلار ددی ښځی بیان خطا ګڼی اونکاح جائز ساتی اوداښځه دخپل بیان په تایید کی څه شاهد هم نه سی پیش کولی نوپه دی صورت کی نکاح قائمه ده اوکه نه؟ اودوی دواړه هم دشیدو دچښلو اقرار نه کوی.

جواب: په صورت مسئوله کی چی کله په ثبوت درضاعت شرعی ثبوت نسته او رضعین هم اقرار نه دی نوبیا صرف دیوی ښځی په ویلو دحرمت رضاعت ثبوت نه سی کیدی. ددواړو نکاح قائمه ده په کتابونو دفقه کی تصریح موجوده ده چی ثبوت درضاعت بی له دوو عادلانو سړیانو یا دیوه سړی او دوو ښځو دشاهدی څخه نه کیږی. كمافي الدر المختار: والرضاع حجة المال وهي شهادة عدلين اوعدل وعدلتين (۲).

کتبه عتیق الرحمٰن عثمانی. جواب صحیح دی، په دی صورت کی صرف دیوی ښځی په بیان سره به حرمت رضاعت ثابت نه وی اونکاح دزوجینو به قائمه وی. کتبه عزیز الرحمن مفتی دار العلوم دیوبند .

چی چا شیدی وچښلی اودده عمر دوه کاله یادوه نیم کاله دی نوڅه حکم دی؟ سوال: (۲۸۲\) دهندی دبچی عمر دوه کاله سو اوده شیدی پریښوولی هندی بل بچی ته شیدی ورکړی په دی دواړو کی رشته درضاعت قائمه سوه اوکه نه؟ اوکه بچی ددوو نیمو کالو سو اوهنده بل ماشوم ته شیدی ورکړلی نو رضاعت به قائم وی؟

جواب: هنده چی کم ماشوم ته شیدی ورکړلی که دهغه عمر ددوو نیمو کالو څخه زیات نه

= هامش ردالمحتار باب الرضاع ص۵۵۵ ج۳. ط.س. ج۳ ص ۲۱۱) مص رجل ثدی زوجته لم تحرم (ایضا ص ۵۲۹ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۱۵). ظفير

(۱) وګوره ردالمحتار باب الرضاع ص۵۲۸ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۲۴. ظفير

(۲) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب الرضاع ص ۵۲۸ ج۲. ط.س. ج۳ ص۲۲۴. ظفير

Maktaba Tul Ishaat. com

وی نودا ماشوم دهندی رضاعی زوی سو اودهندی اولاد ددی ماشوم رضاعی وروڼه او خوندی سوی اوحرمتِ رضاعت ثابت سو (١). فقط

دلسو کالو دکونډې تی یو ماشوم په خوله کی واخیستی او دی ته شیدی راغلی نو څه حکم دی؟ **سوال**: (٢٨٣) دهندی مور مړه سوه نوپه موده درضاعت کی دهندی دشیدو دپاره یوه پردی ښځه مقرره سوه خودهندی انا (دپلار مور) دادځان سره بیده کوی چی دلسو کالو راهیسی کونډه ده دشپی چی کله دا ژاړی نوانا ددی په خوله کی خپل تی ورکوی، هفته وروسته چی دانا سینی لره زور ورکول سو نو دهغه څخه سپینی اوبه راووتی نوآیا په دی به حرمت درضاعت ثابت وی اودهندی نکاح به ددی دپلار دخوریی سره جائزوی اوکه نه؟

جواب: په دی صورت کی چی کله دشیدو دراتلو اودهندی حلق ته په تللو کی شك دی نو حرمت به ثابت نه وی نودهندی نکاح به ددی دترور (عمه) دزوی سره جائز اوصحیح وی. په رد المحتار المعروف به شامی کی دقنیه څخه نقل کړیدی چی: امرأة كانت تعطي ثديها صبية واشتهر ذلك بينهم ثم تقول لم يكن في ثديي لبن حين ألقمتها ثدي ولم يعلم ذلك إلا من جهتها جاز لابنها أن يتزوج بهذه الصبية. آه وفي الفتح لو أدخلت الحلمة في الصبي وشكت في الارتضاع لا تثبت الحرمة بالشك. (٢) الخ شامی ص ۴۰۵ ج۲. فقط

انا (دمور مور) اقرار کوی چی لمسی ته می شیدی ورکړیدی نودده واده ددی دلمسی سره به کیږی اوکه نه؟ **سوال**: (٢٨۴) خلاصه دسوال داده چی شریفین نومی ښځه اقرار کوی چی ماخپل لمسی ته شیدی ورکړیدی ددی څخه ماسوا بل هیڅ شاهدی نسته نوداحمد علی نکاح دشریفین دلمسی حشمت بی بی سره جائزده اوکه نه؟

جواب: په درمختارکی دی چی رضاعت ددوو عادلانو سړو یادیوه سړی اوددوو ښځو دشاهدی څخه ثابتیږی اوپه شامی کی دی چی په خبر واحد سره رضاعت نه ثابتیږی: والرضاع حجة المال وهی شهادة عدلين اوعدل وعدلتين الخ درمختار وفی الشامی وافاد انه لايثبت بخبر الواحد امرأة كان اورجلا الی ان قال لكن قال فی الخبر ان ظاهر المتون انه لايعمل به مطلقا فليكن هو المعتمد فی المذهب (٣)، شامی جلد ثانی باب الرضاع. نوپه صورت مسئوله کی داحمد علی نکاح دحشمت بی بی سره صحیح ده.

---

(١) ويثبت التحريم فی المدة فقط وهو حولان ونصف عنده وحولان فقط عندهما وهو الاصح. ط.س. ج۳ ص ۲۰۹ (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب الرضاع ص ۵۵۴ – ۵۵۵ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۱۱). ظفیر

(٢) وګوری رد المحتار باب الرضاع ص ۵۵۲ – ۵۵۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۱۲. ظفیر

(٣) وګوری رد المحتار للشامی باب الرضاع ص ۵۲۸ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۲۴. ظفیر

دزید خور چې کمې انجلۍ ته شیدې ورکړیدې نودهغه سره دزید نکاح جائزده اوکه نه؟

سوال: (۲۸۵\) دهندې یوه لور زینب اویو زوی زید وو زینب صغر اته په ایامو درضاعت کې یودوه دری واره شیدې ورکړې، نواوس دزید نکاح دصغرٰی سره کیدې سې اوکه نه؟ که نکاح سوې وې نوبیا څه کول پکاردي؟

جواب: که دزینب صغرٰی ته شیدې ورکول په شرعي طریقه ثابت وې یعنې دوو عادلانو سړیو اویا یوسړي اوددوو ښځو عادلانو شاهدي کړې وې دشیدو ورکولو نو دزید نکاح دصغرٰی سره جائز نه ده اوکه نکاح سوې وې نوپه دوی کې دی تفریق وسی ځکه چې دزید رضاعي خورزه ده اوپه حدیث کې دي: چې څنګه دنسبي خورزې سره نکاح ناروا ده داسې درضاعي خورزې سره هم ناروا ده (ویحرم من الرضاع ما یحرم من النسب وفي الدرالمختار والرضاع حجة المال وهي شهادة عدلین وعدلتین الخ) اوپه شامي کې دي چې صرف دمرضعې قول دی په دې باره کې معتبر نه دی. ومافي شرح الوهبانیة عن النتف من انه لاتقبل شهادة المرضعة عند ابی حنیفة واصحابه الخ قال فی البحر بعد ذالك ان ظاهر المتون انه لا یعمل به مطلقا فلیکن هو المعتمد فی المذهب ([1]. شامي جلد ثاني باب الرضاع. فقط

چې یوهلک دچا دښځې شیدې وچښې نوددې هلک دښځې سره ددې سړي نکاح څنګه ده؟

سوال: (۲۸۶\) په غیره کې اخیستې هلك زموږ دښځې شیدې وچښلې نوزموږ نکاح ددې هلك دښځې سره جائزده اوکه نه؟

جواب: چې کم ماشوم ستا دښځې شیدې چښلې دی هغه ستا رضاعي زوی سو نودده دښځې سره ستا نکاح صحیح نه ده ([2] کما فی الشامي وقوله تعالی وحلائل ابنائکم الذین من اصلابکم والحلیلة الزوج الخ وذکر الاصلاب لاسقاط حلیلة الابناء المتبنی لا لاحلال حلیلة الابن رضاعا فانها تحرم کالنسب بحر وغیره ([3] . فقط

چې چا دترور (عمه) شیدې وچښلې نوددې دلور سره نکاح جائزنه ده: **سوال:** (۲۸۷\) دیو سړي واده دهغه داکا دعمه دلور سره مقرر سو خو وروسته معلومه سوه چې هلك دخپلې ترور شیدې چښلې دي په دې خلګو دده مور او پلار پوه کړل خودوی ونه منله او ناصح ته یې رد اوبد وویل اوپه نکاح تیار سول اوطرفین رضا مندسوه نودانکاح جائز ده

([1]) وګوری رد المحتار باب الرضاع ص ۵۲۸ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۲۴۵. ظفیر

([2]) ویثبت ابوة زوج وضعة اذا کان بسنها منه له والا لا (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب الرضاع ص ۵۵۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۱۳). ظفیر

([3]) رد المحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۳ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۱. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

اوکه نه؟

جواب: که په حقیقت کی ده دترور شیدی چنبلی وی نوددی دلور سره دده نکاح صحیح نه ده (۱) خوپه صورت دانکار ددوو سړو یا ددوو ښځو اودیوه سړی په شاهدی به رضاعت ثابتیږی که شاهد نه وی نوحرمت به نه ثابتیږی.

درضاعی مور اوپلار دمیره مور سره نکاح حرامه ده: **سوال**: (۲۸۸/۱) درضاعی مور یا دپلار دمیره مور سره نکاح کول جائزدی اوکه نه؟

جواب: په درمختار باب المحرمات کی دی: وزوجة اصله وفرعه مطلقا ولوبعید (۲) الخ. اوپه باب الرضاع کی دی: فیحرم منه مایحرم من النسب (۳) نوچی ځنګه دنسبی نیکه دښځی سره نکاح صحیح نه ده داسی درضاعی نیکه دښځی سره هم نکاح حرامه ده، او درضاعی مور یا دپلار دمیریزي مور هم دامطلب دی چی هغه درضاعی نیکه ښځه وی اودا صورت په هغه صورتونو داستثنٰی کی هم نه دی. قاعده: فیحرم منه ما یحرم من النسب کما لا یخفٰی. فقط

درضاعی وریری سره دده دورور نکاح جائز ده: **سوال**: (۲۸۹/۱) دزید رضاعی وریره دزید دنسبی ورور سره نکاح کولی سی اوکه نه؟

جواب: دزید رضاعی وریره دزید دورور دپاره حلاله ده. کمافی الدرالمختار: وتحل اخت اخیه رضاعًا یصح اتصاله بالمضاف کان یکون له اخ نسبی لـه اخت رضاعیة (۴) الخ. نو معلومه سوه چی دنسبی ورور رضاعی خور حلاله ده نورضاعی وریره هم حلاله ده.

چي دکمی ترور شیدې دی وچنبلي ددی دهغه دلور سره هم نکاح جائز نه ده چی کمه دبل خاوند ښخه ده: **سوال**: (۲۹۰) زید دخپلی تروریه شیدو وپالل سو ددی ښځه وروسته دده دترور خاوند وفات سو اودده ترور دوهم واده وکی، اوددی ښځه یوه انجلۍ پیداسوه نو دزید نکاح ددغه انجلۍ سره چی ددوهم خاوند ښځه ده جائز ده اوکه نه؟

جواب: په دي صورت کی دزید نکاح دترور ددغه لور سره صحیح نه ده چی کمه ددوهم خاوند ښځه پیداسوه ځکه چی دمرضعه تمام اولاد درضیع رضاعی وروڼه اوخوندی دی، اواخت رضاعی په قرآن کریم کی منصوص ده: واخواتکم من الرضاعة (سورة النسآء : ۲۴)

---

(۱) ویثبت به وان قل الخ امومیة المرضعة للرضیع الخ فیحرم منه مایحرم من النسب (الدرالمختار علی هامش رد المحتار باب الرضاع ص ۵۵۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۱۲). ظفیر

(۲) ایضا فصل فی المحرمات ص ۳۸۳ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۰. ظفیر

(۳) ایضا باب الرضاع ص۵۵۴ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۱۱. ظفیر

(۴) ایضا باب الرضاع ص۵۷۱ ج۱ ، ط.س. ج۳ ص ۲۱۷. ظفیر

(۱) وفی الشعر المعروف: ازجانب شیرده همه خویش شوند. هکذا فی الدرالمختار .

درضاعي لمسي نکاح دهغه انجلي سره جائزنه دي چې کمې ته دده دوهمې ښځې شيدي ورکړي وي: **سوال**: (۷۹۱) دزيد دوې ښځې دي يوه زينب بله خاتون دزينبې څخه دزيد لور ده خديجه، بکر ته يې خپلې شيدي ورکړلې مذکور دخديجه دبطن څخه نه دي صرف پنځه غړپه يې ورکړل اودزيد دوهمې ښځې خاتونِ مريم نومې انجلۍ ته شيدي ورکړي مريم هم دخاتون دبطن څخه نه ده نودبکر نکاح دمريم سره صحيح ده اوکه نه؟

جواب: دامسلمه ده اوپه درمختار وغيره کې مصرح ده چې کمه ښځه يوماشوم ته شيدي ورکوي نوددي خاوند چې دچا څخه داشيدي دي ددي رضيع رضاعي پلارکيږي نوخاتون چې دغه انجلي مريم ته يې شيدي ورکړلې نودا دزيد رضاعي لور سوه (۲) او دخديجه رضاعي زوی چې بکر دی دمريم رضاعي خور سوه نوپه حکم د: ويحرم من الرضاع ما يحرم من النسب، دبکر مذکوره نکاح به دمذکوره مريم سره شرعا صحيح نه وي.

دخپلې مرضعه دلور سره نکاح جائز نه ده: **سوال**: (۷۹۲) يوسړی ديوی ښځې شيدي په مُده درضاعت کې وچښلي نوچې دکمې انجلي سره يې شيدي وچښلې ددې سره به دده نکاح جائز وي اوکه نه؟ اودنکاح شپږ مياشتې سويدي دامام شافعي په دې کې څه مذهب دی، که داحنافو مخالف دی نو دهغوی ددلائلو څه جوابات دي؟

جواب: په دې صورت کې حرمت درضاعت عند الاحناف ثابت دی اونکاح په مابين درضيع اودولد دمرضعه کې حرام اوناجائز ده: واستدلال الحنفية بآية: وامهاتکم اللاتي ارضعنکم، الاية معروف قال فی الشامی بعد نقل مذهب الشافعی والجواب أن التقدير منسوخ صرح بنسخه ابن عباس وابن مسعود. وروي عن ابن عمر أنه قيل : له إن ابن الزبير يقول لا بأس بالرضعة والرضعتين ، فقال قضاء الله خير من قضائه. قال تعالى: وأمهاتکم اللاتي أرضعنکم وأخواتکم من الرضاعة ، (سورة النساء : ۲۴) فهذا إما أن يکون ردا للرواية بنسخها أو لعدم صحتها أو لعدم إجازته تقييد إطلاق الکتاب بخبر الواحد ، وهذا معنى قوله في الهداية إنه مردود بالکتاب أومنسوخ به. ص۴۰۵ ج۲ شامی (۳) باب الرضاع. فقط

---

(۱) ولا حل بين الرضيعة وولد مرضعتها ای التی ارضعته وولد ولدها (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب الرضاع ص۵۷۱ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۱۷). ظفير

(۲) ويثبت ابوة زوج اذا کان لبنها منه له والا لا (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب الرضاع ص۵۵۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۱۲ - ۲۱۳). ظفير

(۳) رد المحتار باب الرضاع ص۵۵۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۱۲. ظفير

Maktaba Tul Ishaat. com

چي دکم لمسي دخپلي نيا (دپلار دمور) شيدي وچښلي نو دده نکاح جائز ده اوکه نه؟ سوال: (۲۹۳) دزيد دمخکنی ښځی څخه دوه زامن پيدا سول بيا داپه حکم الهی مړه سوه زيد بله نکاح وکړه دمخکنی ښځی دنس څخه يی چی کم دوه بچيان وه په هغه کی ديوه زوی پيداسو اودی هلك دزيد ددوهمی ښځی يعنی دميريزی انا شيدي وچښلي اوس زيد خپله دا لمسی دخپل کشر زوی کره واده کړه دانکاح شرعا جائز ده اوکه نه؟

جواب: چی کم لمسي دزيد ددوهمی ښځی شيدي چيښلی دی نودا دزيد او ددی ښځی رضاعی زوی سو اودده دزوی لور ددی هلك رضاعي وريره سوه، نودمذکور لمسی نکاح دزيد دکشر زوی دلور سره ناجائز ده په حديث پاك کي دی: يحرم من الرضاع ما يحرم من النسب (۱) الحديث ، يعني لکه څنګه چي دنسبي وريرې سره نکاح حرامه ده همدغه رنګه درضاعي وريرې سره هم نکاح حرامه ده څکه نو ذکر سوي نکاح جائز نه ده، دوی يو دبل څخه جلا کول پکار دي. فقط

دنسبي ورور درضاعي لور سره نکاح جائزنه ده: سوال: (۲۹۴) دزيد واده دطلحه سره وسو دزيد ښځی طلحه خپلی خور صابری ته شيدی ورکړلی، طلحه مړه سوه، زيد دطلحه ددوهمی خور هاجره سره نکاح وکړه اوس سوال دادی چی دصابری واده دزيد دسکه ورور سره کيدی سی اوکه نه؟

جواب: دبکر واده دصابری سره نسی کيدی څکه چی صابره دبکر رضاعی وريره ده او رضاعی وريره په شان دنسبی وريری حرامه ده. فيحرم منه ای بسببه ما يحرم من النسب (۲) والله اعلم

درضاعي پلا موطوئه حرامه ده اوکه حلاله؟ سوال: (۲۹۵) درضاعی پلار موطوئة حرامه ده اوکه حلاله داحنافو فتوٰی څه ده؟

جواب: قال فی الرد المحتار قوله ما يحرم من النسب معناه أن الحرمة بسبب الرضاع معتبرة بحرمة النسب ، فشمل زوجة الابن والأب من الرضاع لأنها حرام بسبب النسب فكذا بسبب الرضاع ، وهو قول أكثر أهل العلم ، كذا في المبسوط بحر الخ (۳) وفی الهداية وامرأة أبيه أو امرأة ابنه من الرضاع لا يجوز أن يتزوجها كما لا يجوز ذلك من النسب لما روينا وذكر الأصلاب في النص لإسقاط اعتبار التبني على ما بيناه الخ (۴)

---

(۱) وګورئ: مشکوٰة المصابيح باب المحرمات ص۲۷۳. ظفير

(۲) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب الرضاع ۵۵۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۱۳. ظفير

(۳) رد المحتار باب الرضاع ص ۵۵۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۱۳. ظفير

(۴) هدايه کتاب الرضاع ص ۳۱۰ ج۲. ظفير

الخ وهکذا فی اکثر الکتب. نو معلومه سوه چې درضاعی پلار موطوئة کـه پـه نکـاح وی اوکه په حرامه، دفقه معتبرو کتابونو دیته حرام ویلی اوهمدا اکثـره دفقهـاوو دامـت او دنص قطعی مقتضا ده. ولا تنکحوا مـا نکـح ابـآءکم (۱) ، (درضـاعي پـلار دموطوئـة سـره نکاح حرامه ده، ظفیر) . فقط

په دهوکه سره په شیدو چښلو باندی هم حرمت ثابتیږي: **سوال**: (۲۹۶\) یوه ښځه بیان کـوی چې یووار زما دورور لور په بی خبری کی زما غیږی ته راغله اوزمـا شـیدی یـی وچښلی چې کله ماتـه معلومـه سـوه چـې دازمـا دورور لـور ده اوزمـا زوی نـه دی نومـا دا دخپلی غیږی څخه لیری کړه ددی انجلی سره زما دزوی نکاح شرعا کیدی سی اوکه نه؟

جواب: چې کله ددی ښځی دورور لور دشیدو په عمرکی ددی شیدی وچښلی نودا انجلی ددی رضاعی لور سوه اوددی دزوی رضاعی خور سوه اونکاح ددی دواړو په خپل میـنځ کی حرامه ده ځکه چې حدیث کی دی چې کمه رشته په نسب حرامه ده هغـه پـه رضـاع هـم حرامه ده. کما ورد یحرم من الرضاع مـایحرم مـن النـسب، (۲) قـال الله تعـالی: واخـواتکم من الرضاعة (۳) البته داضروري ده چې ثبوت درضـاعت پـه صـورت دثـانی فریـق دانکـار کی صرف دښځی په بیان به نه کیږی بلکی دثبوت دپاره ددوو عـادلانو سړو یادیوه سړی او ددوو ښځو شاهدی ضروری ده: کما فی الدرالمختار وحجة المـال وهـی شهادة عـدلین او عدل وعدلتین. (۴) فقط

دلانـدینی عبـارت مطلـب : **سـوال**: (۲۹۷\) دلانـدینی عبـارت څـه مطلب دی؟ چـې ثبـوت درضاعت په صورت دانکار دثانی فریق دښـځی پـه بیـان بـه نـه کیـږی بلکـی ددی دثبـوت دپاره شاهدی ددوو سړو عـادلانو یادیوه سړی اوددوو ښځو ضروری ده دفریق ثانی څخـه څه مراددی اوانکار به څنګه وی اوشاهدی دسترګو مـراددی اوکـه داوریـدو آیـا سـماعی شاهدی هم معتبره ده؟

جواب: دفریقِ ثانی څخه مراد په دی صورت کی چې تالیکلی وو داکیدی سی چـې څـوك دشیدو ورکولو اقرار نه کوی مثلا ددی ښځی ورور چـې دهغـه لورتـه دادشـیدو ورکولـو دعوٰی کوی که دی ووایی چې زه دانه منم نوبغیر ددوو سړیو عـادلانو څخـه یـادیوه سـړی او ددوو ښځو دعینی شاهدی څخه بغیر به حرمت درضاعت ثابت نه وی دارکم پـه بعضـو

---

(۱) سورة النساء: رکوع ۴. ظفیر
(۲) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب الرضاع ص ۵۵۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۱۳. ظفیر
(۳) سورة النساء رکوع ۴. ظفیر
(۴) الدر المختار علی هامش ردالمحتار باب الرضاع ص۵۲۸ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۲۴. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

ځايونو کې فريق ثاني خاوند کيدی سی مثلاً دزيد نکاح دهندی سره سويده اودوی دواړه (ښځه اوخاوند) په اتفاق سره دي، ناڅاپه يوه ښځه راغله اووی ويل چې ماتاسی دواړو ته شيدی درکړی وی تاسی دواړه ورور اوخور سواست نونکاح موصحيح نه ده نو په دی صورت کی که دازيد ونه منی اويايی دواړه ونه منی نوصرف ديوی ښځی په ويلو سره به حرمت رضاعت ثابت نه وی اوتفريق به په دوی کی لازم نه وی بلکه اصل خودادی چی که څوك هم فريق ثاني نه وی بياهم مسئله داده چی صرف ديوی ښځی په قول حرمت درضاعت نه ثابتيږی اوسماعی شاهدی هم معتبره نه ده چی کله شاهد داتصريح وکړی چی موږ اوريدلی دی چی فلانی ښځی فلانی ماشوم ته شيدی ورکړلی البته که دی داوريدو تصريح هم ونه کی اونه ووايی چی موږ ليدلی وه بلکی صرف داشاهدی ورکړی چی فلانی ښځی فلانی بچی ته شيدی ورکړيدی اوحاکم وغيره اوريدونکی دشاهدی څه حرج ونه کړی نوددوی شاهدی معتبره کيدی سی اوکه حاکم تحقيق وکړی اوپوښتنه وکړی چی آيا تاليدلی دی اوشاهد ووايی چی نه موږ نه دی ليدلی بلکی اوريدلی مودی نوبيا ددوی شاهدی به معتبره نه وی، قاضی خان اوعالمگيری معتبر کتابونه دفقه دی خوداکيدی سی چی يوه مسئله په دی کتابونو کی مختلف فيها وی چی په دی کی ددی روايت خلاف بل روايت راجح وی لکه په همدی مسئله درضاعت کی دفتاوٰی قاضيخان وغيره دبعضو روايتونوڅخه دامعلوميږی چی ديوی ښځی په شاهدی په بعضوصورتونو کی حرمت درضاعت معتبر کيدل ثابتيږی، صاحب دبحر الرائق دارد کړيدی اوداحنافو صحيح مذهب يی ددی خلاف نقل کړيدی اودايی راجح گرځولی دی لکه چی شامی دقاضی خان مذکوره عبارت نقل کوی اوليکی: لكن قال فی البحر بعد ذالك ان ظاهر المتون انه لايعمل به مطلقا فليكن هو المعتمد فی المذهب قلت وهو ايضا ظاهر كلام كافی الحاكم الذی هو جميع كتب ظاهر الرواية [1] . فقط

دښځی درضاعی زوی دښځی سره نکاح جائزده اوکه نه؟ سوال: (۲۹۸۱) زيد بکر متبنٰی کی او دزيد ښځه چی وچه وه په مده درضاعت کی يی بکر ته شيدی ورکړی نودبکر دمرگ څخه وروسته زيد دبکر دښځی سره نکاح کولی سی اوکه نه؟

جواب: که دزيد دښځی کله هم دزيد څخه بچی نه وی پيدا سوی اودزيد ښځه هميشه داسی شنډه وی اودا شيدی په سبب دولادت دزيد څخه نه وی نو ددی شيدو نسبت زيد ته نه کيږی يعنی که يو ماشوم په موده درضاعت کی دزيد دښځی شيدی وچښی نودی

[1] رد المحتار باب الرضاع ص ۵۲۸ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۲۴. ظفير

به دزيد رضاعی زوی نه وی اوچی کله داهلك دزيد رضاعی زوی نه سو نو دده دښځی سره دزيد نکاح صحيح ده ځکه چی دزيات ځخه زيات دی دده دښځی رضاعی زوی دی او داوجه دحرمت نه ده ځکه چی دربيب ښځه حرامه نه ده (۱). فقط

اوازه ده چی فلانی دفلانی شيدی وچښلی نو په دی سره به حرمت رضاعت ثابت وی اوکه نه؟ **سوال**: (۶۹۹) داخبره بغير ديوه په سترګو ليدنکي شاهد ځخه صرف يوسړی افواهًا بيانوی چی دخوب په حالت کی دسلمه لور دهندی شيدی وچښلی په دی حالت کی دسلمه دلور عقد دهندی دزوی سره کيدی سی اوکه نه؟ خوددی يوسړی دشاهدی نه بل ځوك سړی اونه ځوك ښځه تصديق کوی اوسلمه اوهندی دواړی مړی سويدی؟

جواب: درضاعت دثبوت دپاره پوره شرعی شاهدی ضروری دی يعنی دوه عادل سړی يا يو سړی اوددوو ښځو معتبرو په شاهدی سره رضاعت ثابتيږی. کذا فی الدرالمختار (۲) صرف ديوه يوه سړی په بيان سره حرمت درضاعت نه ثابتيږی ددی وجه دسلمه دلور عقد دهندی دزوی سره صحيح دی. فقط

بوډی ښځی بچی سينی ته واچوی اوددی ځخه اوبه راغلی نوحرمت به وی اوکه نه؟ **سوال**: (۷۰۰) دهندی سکه انا خپل لمسی زيد دشيدی رودلو په عمر کی خپلو تيانو ته واچوی سره ددی چی دا آئسه وه دوه ځلور ځاځکی په شان داوبو ځينی راغله اوبچی په آرام سو اوس ددې هلك زيد نکاح ددغه سکه انا هنده دسکه زوی دلور سره کيدی سي اوکه نه؟ کمه چي دده درضاعی ورور لور ده؟

جواب: په دی صورت کی ددی شيدی رودنکی هلك نکاح دمرضعه ددوهمی لمسی سره صحيح نه ده ځکه چی دې لمسی که ځه هم چی دانا شيدی لږ ځاځکی ددې حلق ته تللی دی ددی رضاعی زوی پيداسو اوددی بل زوی لور دده رضاعی وريره سوه نوپه حکم د: ويحرم من الرضاع مايحرم من النسب. نکاح صحيح نه ده بلکی حرامه ده اوپه درمختار کی دی: ويثبت به وان قل ان علم وصوله لجوفه من فمه اوانفه (۳) الخ وفيه ايضا ولاحل بين الرضيعة وولد مرضعتها الخ وولد ولدها الخ لانه ولد الاخ. (۴) فقط

---

(۱) ويثبت ابوة زوج مرضعة اذا کان لبنها منه له والا لا کما سيجئ (درمختار) المراد به اللبن الذی نزل منها بسبب ولادتها من رجل زوج اوسيد (رد المحتار کتاب الرضاع ص۵۵۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۱۲ و۲۱۳).

(۲) والرضاع حجته حجة المال وهي شهادة عدلين او عدل وعدلتين لکن لا تقع الفرقة الا بتفريق القاضي (درمختار) وافاد انه لا يثبت بخبر الواحد امرأة کان او رجلاً قبل العقد او بعده وبه صرح في الکافي والنهاية (رد المحتار باب الرضاع ص ۵۲۸ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۲۴). ظفير

(۳) الدر المختار علی هامش ردالمحتار باب الرضاع ص۵۵۲ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص۲۱۲. ظفير

(۴) ايضاً ص۵۲۱ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص۲۱۷. ظفير

Maktaba Tul Ishaat. com

په کاچوغه کی یی شیدی واچولی اوباندی وی چنبلی نورضاعت به ثابت وی اوکه نه؟ سوال:
(۷۰۱\۱) دمریم مور زید خپلی سینی ته واچوی خوده دسینی څخه شیدی ونه چنبلی خو چی کله دمریمی مور په کاچوغه کی شیدی راوایستی نووی چنبلی په داسی صورت کی آیا دزید دمریم سره نکاح کیدی سی اوکه نه؟

جواب: چی کله زید دمریمی دمور شیدی وچنبلی که دسینی څخه وی اوکه په کاچوغه کي دزید په حلق کی واچول سي نوزید دمریم رضاعی زوی سو اودمریم رضاعی ورور نوپه قول دنبي مبارك ﷺ : یحرم من الرضاع مایحرم من النسب (۱) دزید اودمریمی نکاح په خپل مینځ کی حرامه ده. قال الله تعالٰی: واخواتکم من الرضاعة (سورة النساء : ۲۴). وفی الدرالمختار والحق بالمص الوجور (۲) الخ . فقط

میریزی وروته یی شیدی ورکړلی نوآیا دده دلور سره دخپل زوی نکاح کولی سی؟ سوال:
(۷۰۲) **۱**. هنده خپل میریزی ورور خالد ته په موده درضاعت شیدی ورکړې دهندی څخه زید پیداسو اوخالد لور زینب پیداسوه نو دزید نکاح دزینب سره صحیح ده اوکه نه؟
په بی خبری کی عقد وسو نوڅه حکم دی؟ ۲. په صورت مذکوره کی که په بی خبری کی عقد وسی نوڅه حکم دی دتفریق ضرورت سته اوکه په خپله جلا کیدی سی؟
که په صورت مذکوره کی دخلوت څخه وروسته تفریق وسی نوڅه حکم دی؟ ۳. په صورت مذکوره کی که ددخول اودخلوت څخه وروسته تفریق وسی نودخاوند پرذمه څه واجب دی؟
که دخلوت څخه مخکی تفریق وسی نوڅه حکم دی؟ ۴. که قبل الدخول والخلوة تفریق وسی نوپر ښځي عده سته اوکه نه پرتقدیرِ اول په میاشتو به عده وی اوکه په حیضونو؟
په دی نکاح کی چی کم بچی پیداسو دهغه دنسب څه حکم دی؟ ۵. که دعقد مذکور څخه وروسته خاوند دخول کړی وی اوعلوق پیداسو نوثابت النسب به وی اوکه نه ولد الزنا؟
۶. دحرمت رضاعت داسی څه جامع علت بیان کړی چی کم ځای دده وجود وی هلته به حرمت متحقق سی؟

جواب: (۱) نکاح دزید دزینب سره شرعًا حرامه ده اودشعر مشهور زجانب شیرده الخ څخه حرمت دنکاح مذکور ثابت دی اودحدیث: یحرم من الرضاع مایحرم من النسب (۳) سره هم دمذکوره نکاح حرمت ثابتیږی اوپه درمختار کی دی: ولاحل بین الرضیعة وولد مرضعتها ای التی ارضعتها وولد ولدها لانه ولد الاخ (۴) الخ .

---
(۱) و(۳) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب الرضاع ص۵۵۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۱۳. ظفیر
(۲) الدر المختار علی هامش ردالمحتار باب الرضاع ص۵۵۴ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص۲۰۹. ظفیر　　=

(۲) تفریق ضروری دی اومتارکت کول کافی دی چی خاوند یی جلا کړی بس په دې سره به تفریق وسی.
۳. په صورت ددخول اودخلوت مهر مثل لازم دی اوپه صورت دعدم دخول اوخلوت هیڅ هم نسته.
۴. په قبل الدخول تفریق کی عده لازمه نه ده اوبعد الدخول عده لازمه ده اودحائضه دپاره دری حیضه دی.
۵. نسب به ثابت وی. کذا فی الشامی.
۶. مذکوره حدیث: یحرم من الرضاع مایحرم من النسب ([1]) اودفارسی مشهور شعر په باره دحرمت درضاعت کی قاعده کلیه ده.

چی کم هلک شیدی نه دی چښلی دهغه نکاح جائزده: سوال: (۷۰۳) زینب اواحمد علی سکه ورور خور دی داحمد علی لور اودزینب زوی پیداسو چی دوی دقاعدی مطابق دتی څخه پری سوه، دتی څخه دپری کیدو څخه اته نه میاشتی وروسته زینب خپلی شیدی دورور زوی احمد علی ته ورکړی، دایاد نه دی چی شیدی راغلی وی اوکه نه څو واره دماشوم په خوله کی دتی ورکولو اتفاق وسو خودشیدو راتلو یادنه راتلو هیڅ چاته یقین نسته اوس دزینب هلك پیداسو نوداحمد علی دلور زینب ددی زوی سره داحمد علی دلور نکاح صحیح ده اوکه نه؟

جواب: داحمد علی ددی لور چی دزینب شیدی یی نه دی چښلی نکاح دزینب دزوی سره په هرحال صحیح ده که داحمد علی مخکنی زوی دزینب شیدی چښلی وی اوکه نه یی وی چښلی کما فی الدرالمختار. وتحل اخت اخیه رضاعًا الخ ([2]) . فقط

دضعیفه شیدی چی کمی انجلی چښلی دی دهغې واده دضعیفه دلمسی سره صحیح دی او که نه؟ سوال: (۷۰۴) دزید ښځی زانه په بوډی توب کی چی تقریبا دشلو کالو راهیسی ددی اولاد نه دی پیداسوی یوې پردۍ انجلی ته صرف دمیني په ډول خپل تیان په خوله کی ورکول څو ورځی وروسته په تیانو کی شیدی راغلی او ددی انجلی ترڅه مودی پوری په دی شیدوپالنه وسوه ددی انجلی عقددمرضعه دلمسی سره کیدی سی اوکه نه؟

جواب: دمرضعه دلمسی نکاح ددغه رضیعه انجلی یعنی دشیدو رودونکی سره صحیح نه ده ځکه چی دارضیعه دمرضعه دلمسی ترور سوه یعنی دپلاریی رضاعی خور سوه، او

([4]) ایضا ص۵۲۱ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۱۷. ظفیر
([1]) ایضا ص۵۵۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۱۳. ظفیر
([2]) ایضا ص۵۲۱ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۱۷. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

مسئله داده: يحرم الرضاع مايحرم من النسب (١). فقط

چي دكمي كونډۍ سره نكاح كول غواړي هغې وويل ماته داسي يادېږي چي ما ستا دمور شيدې چښلي دي څه حكم دى؟ **سوال**: (٧٠٥) يو سړى دكونډې ښځې سره نكاح كول غواړي نوسړي دخپلي خور په ذريعه دې كونډې ته دنكاح په باره كي وويل، دې جواب وركي چي ما يووار دده دمور شيدې چښلي دي اوشايد په خپله دده مور ماته ويلي وو چي ستامور يووخت بيده وه اوتا ژړل نوما ستاپه خوله كي شيدې دركړې اودبل چا څخه ماته داخبره معلومه نه سوه اودمذكوره كونډې څخه په پوښتني كولو سره دې وويل كيدى سي چي زما غلطي وي دبل چاپه باره كي يې ويلي وي اوماته داياد پاته سوى وي دپنځه ويشتو ديرشو كالو خبره ده، ددې سړي خوورخې وروسته بيان وكي چي دډېر غور څخه وروسته ماته هم څه خيال كيږي چي دې كونډې ښځې ماته هم داخبره كړې وه خوپه شك مي داخيال راځي پوره راته ياد نه دى؟

جواب: چي په دې صورت كي شرعي شاهدي يعني دوه سړي يا يوسړى اودوه ښځي شاهدي دشيدو وركولو نه كوي نوشرعًا حرمت رضاعت ثابت نه دى اودا كونډه ښځه ددې سړي رضاعي خور نه كيږي اوپه شبه رضاعت نه ثابتيږي نوپه فتوٰى اوپه حكم دشريعت ددې سړي ددې كونډې سره نكاح صحيح ده خوكه داسړي ددې ښځې ددې په باره كي تصديق وكي نواحتياط دادى چي ددې سره نكاح ونه كړي اوكه سړي تصديق نه كوي اوښځې ته هم دسړي دمور قول پوره يادنه دى اوكه يادهم وي نودا صرف ديوې ښځې قول دى نوپه دې حالت كي حرمت درضاعت نه ثابتيږي اونكاح صحيح اوجائزده. قال في الدرالمختار وحجة المال وهي شهادة عدلين اوعدلتين (٢) الخ. فقط

چي چا دانا شيدې وچښلي دهغه نكاح دترور دلور سره جائزنه ده: **سوال**: (٧٠٦) يوسړى په موده درضاعت كي دخپلي اناشيدې چښلي دي نوآيا ددې سړي دترور دلور سره نكاح جائزده اوكه نه؟

جواب: په دې صورت كي داكا لور دشيدو رودونكي خورزه سوه رضاعي، اوچي كله دسكه خورزې سره نكاح حرامه ده همداسي درضاعي خورزې سره هم حرامه ده، حديث پاك دى: يحرم من الرضاع ما يحرم من النسب، (٣) نونكاح ددې سړي چي هغه دخپلي انا شيدې چښلي دي دترور دلور سره صحيح نه ده ځكه چي دا دده رضاعي خورزه ده. فقط

---

(١) الدرالمختار على هامش ردالمحتار باب الرضاع ص ٥٥٧ ج٢. ط.س. ج٣ ص ٢١٣. ظفير
(٢) الدرالمختار على هامش ردالمحتار باب الرضاع ص ٥٢٨ ج٢. ط.س. ج٣ ص ٢٢٤. ظفير
(٣) ايضا ص ٥٥٧ ج٢ ، ط.س. ج٣ ص ٢١٣. ظفير

صرف شيدي ورکوونکي وايي اوشاهد نسته څه حکم دي؟ **سوال**: (۷۰۷\) صرف دښځې په ويلو باندې چې ما دزيد پرلور دخپل بچې خيال کې اوپه غلطی می دده په خوله کې شيدی ورکړلي نورضاعت ثابتيږي اوکه نه بل څوك ددې واقع شاهد نسته اوپه دی واقعه کې قضاءًا وديانةً به څه فرق وی اوکه نه؟

جواب: صرف دښځې په وينا چې ما فلانی بچې ته شيدی ورکړيدی حرمت درضاعت به نه ثابتيږي اوبغير دشاهدت نامه څخه حرمت رضاعت نه ثابتيږي لکه چې صفا عبارت ددرمختار اودشامي دی. قال فی الدرالمختار: والرضاع حجة المال وهي شهادة عدلين اوعدل وعدلتين الخ وقال فی الشامي وافاد انه لايثبت بخبر الواحد امرأة كانت اورجلا قبل العقد اوبعده وبه صرح فی الکافی والنهاية تبعا لما فی رضاع الخانية الخ الی ان قال لکن قال فی البحر بعد ذالك ان ظاهر المتون انه لايعمل به مطلقا فليکن هو المعتمد فی المذهب (۱) الخ. نومعلومه سوه چې صحيح اومفتٰی به داده چې دښځې په قول سره حرمت رضاعت نه ثابتيږي اودصحيح قول مطابق ديانةً اوقضاءًا ديوی ښځې په قول سره حرمت رضاعت نه ثابتيږي. فقط

چې په کم نيت سره يې هم په مده درضاعت کې شيدي ورکړلي حرمت به ثابت وي: **سوال**: (۷۰۸\) کلثوم اوزينب حقيقی خوندی دی دکلثوم زوی پيداسو اونه مياشتی وروسته مړ سو دزينب لور چې دهغې عمر يوکال اودری مياشتی وو صرف دری واره دکلثوم شيدی يې وچيښلی، تردرو ورځو پوری يووار ددی شيدی يې وزبيښلي وجه داوه چې تکليف ليری سی دشيدو ورکولونيت نه وو دابيان صرف دزينب دی اوکلثوم مړه سوه آيا دکلثوم دزوی واحدسره دزينب دلور چې دې دکلثوم شيدی چښلی دی نکاح صحيح ده اوکه نه؟

جواب: مسئله داده چې دمرضعه ټول اولاد درضيع ورونه خوندی کيږي اوټول حراميږي (۲) لکه چې مشهور شعر دی: ازجانب شيرده همه خويش شوند. الخ نوکه داثابته اومعلومه اومعروفه سی چې دزينب لور دکلثوم شيدی چښلی دی که څه هم يووار اوکه څه هم قصد دشيدو چښلو يې نه وی نودکلثوم ديوه زوی سره هم دزينب دلور نکاح نه سی کيدی نه دواحد سره اونه دبل سره. فقط

چې کم هلک ستا دمور شيدي چښلي دي دهغه سره دخپلي لور نکاح نه سی کولي: **سوال**: (۷۰۹\) زما خوريي خليل زما څخه دکشري خور باقيمانده شيدی زما دمور چښلی دی

(۱) وګوری رد المحتار باب الرضاع ص ۵۲۸ ج۲، ط.س. ج۳ ص ۲۲۴. ظفير

(۲) ولا حل بين الرضعية وولد مرضعتها ای التی ارضعتها وولد ولدها لانه ولد الاخ (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب الرضاع ص۵۲۱ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۱۷). ظفير

Maktaba Tul Ishaat. com

اوس زه دخلیل واده دخپلی لور سره کول غواړم جائزدی اوکه نه؟

جواب: کله چی خلیل ستا دمور شیدی وچښلی نودی ستا رضاعی ورور سو نوستا لور دخلیل رضاعی وریره سوه نودمذکوره خلیل نکاح ستا دلور سره جائزنه ده، حدیث پاك دی. یحرم من الرضاع مایحرم من النسب (۱) الحدیث . فقط

شیدی چښل ثابت دی خودا ثابت سو درضاعت دمودی څخه وروسته څه حکم دی؟ سوال:

(۷۱۰) زید دعائشی سره نکاح وکړه دنکاح څخه وروسته عائشی دعوه وکړه چی دازید زما رضاعی ورور دی اوڅلورو شاهدانو په خپله دشیدو چښلو لیدلو شاهدی ورکړه او دوو بیان وکی چی زید زموږ په مخکی درضاعت اقرار کړیدی او زید جواباً دعوه کوي او وایي چي زه دوخت درضاعت څخه وتلی وم اوپه دی یی څلور شاهدان تیر کړل په دی صورت کی حرمت درضاعت ثابتیږی اوکه نه؟

جواب: په رد المحتار کی داقوالو دنقل کولو څخه وروسته وایی: قلت وجه ذالك ان الرضاع لما کان مما یخفی لانه لا یعلمه الا بالسماع من غیره لم یمنع التناقض فیه لاحتمال انه لما اقرّ به بناء علی ما اخبر به غیره تبین له کذبه فرجع عن اقراره (۲) الخ ص ۴۱۲ جلد ۲ کتاب الرضاع، نوپه اقرار درضاعت کی اول خو دانه وو چی په موده درضاعت کی یی شیدی چښلی دی دارنګه دشیدو چښلو په لیدلو او شاهدی کی هم دا بیان نسته چی داشیدی په موده درضاعت کی وي ددی وجه څخه شاهدی دسړی چی دا شیدی چښل درضاعت دمدت څخه وروسته وي دمخکنی شاهدی او داقرار منافی او معارض نه دی ددی وجه څخه شاهدی دزوج به معتبره وی اونکاح به باطله نه وی.

یوی ښځی چی کله یوی انجلی ته شیدی ورکړی نوددی سره دهغه دزوی نکاح صحیح نه ده چی کم ددوهمی ښځی څخه دی: **سوال**: (۷۱۱) دیو سړی دوی ښځی دی محل اولی ومحل ثانی. محل اولی یوپردی انجلی نوابي ته شیدی ورکړي څه موده وروسته دمحل ثانی ابن پیدا سو او دنوابي لور پیدا سوه ددی دواړو شرعا عقد جائزدی اوکه نه؟

جواب: دنوابي لور دمحل ثانی دزوی رضاعی خورزه ده ددی وجه څخه ددی هلك دنوابي دلور سره نکاح صحیح نه ده. لقوله ﷺ یحرم من الرضاع مایحرم من النسب (۳). فقط

مشری خور کشری خورته شیدی ورکړی نو ددواړو داولاد په خپل مینځ کی واده کول جائزنه دی: **سوال**: (۷۱۲) مشری خور کشری خورته چی کله دا دیوه کال وه خو واره خپلی

(۱) وګوری رد المحتار باب الرضاع ص۵۵۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۱۳. ظفیر
(۲) رد المحتار باب الرضاع ص۵۷۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۲۴. ظفیر
(۳) ایضا ص۵۵۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۱۳. ظفیر

شيدی ورکړی چی دهغه دری چشم دید شاهدان موجود دی چی په قسم اوپه قرآنکریم وایی چی مور په خپلو سترګو داپه شیدو ورکولو لیدلی ده نواوس دکشری اودمشری خور داولاد په خپل مینځ کی نکاح صحیح ده اوکه نه؟

جواب: چی کله دمعتبرو شاهدانو دا امر ثابت دی چی مشری خور دشیدو رودلو په عمر کی کوچنی خور ته شیدی ورکړیدی نووړه خور دمشری خور رضاعی لور سوه اودمشری خور اولاد دکشری خور ورونه اوخوندی سوه نودکشری خور داولاد دمشری خور داولاد سره نکاح شرعًا صحیح نه ده، کذا فی کتب الفقه (۱). فقط

دعینی ورور درضاعی لور دلور سره نکاح: **سوال**: (۷۱۳) یوجاهل عامی سړی قاسم علی موافق دحنفی مذهب دمولوی عبدالرزاق څخه ددی مسئلی په باره کی فتوىٰ طلب کړه چی زه دخپل عینی ورور دلور رضاعي لور په خپله په نکاح کی راوستی سم اوکه نه؟ مولوي صاحب مذکور شپیته اویا روپی واخیستی اوسمدستی یی فتوىٰ ورکړه چی تاته دابی شکه حلاله ده ته بلا تامل اوتاخیر دامذکوره ښځه خپل په نکاح کی راوله، مولوی محمد لقمان ددی نکاح دجواز په ردکی مدلل اومفصل فتوىٰ ولیکله په دی صورت کی څه حکم دی دانکاح جائزده اوکه نه؟

جواب: دعینی ورور دلور درضاعی لور دنکاح په باره کي دمولوی عبد الرزاق دجواز فتوىٰ باطله اوخطا ده. بنات الاخ وبنات الاخت. چی څنګه نسبی حرام دی داسی رضاعی هم حرام دی. لقوله ﷺ یحرم من الرضاع مایحرم من النسب (۲) اودا حنفیه اوشافعیه ټول منی صاحب دخازن چی شافعی المذهب دی هغه درضاعی وریری حرمت منی اوچی رضاعی وریره حرامه ده نودوریری لور هم حرامه ده لکه چی په تفسیر خازن کی دحدیث مذکوره دنقل څخه وروسته دحمزه ﷺ دلور دحرمت حدیث: فکل من حرمت بسبب النسب حرم نظیرها بسبب الرضاعة، هم نقل کړیدی، (۳) ددی څخه معلومه سوه چی دشافعیه په نزد هم درضاعی وریره دلور سره هم نکاح حرامه ده نومعلومه سوه چی فتوىٰ دمولوی عبدالرزاق باطله ده اوفتوىٰ دمولوی محمد لقمان صاحب صحیح اوموافق دکتاب اوسنت ده اوپه احنافو تقلید دخپل امام لازم دی اوپه مذکوره صورت کی که دیو مذهب خلاف هم وی نوپه دی عمل صحیح نه دی. فقط

---

(۱) حرم بسبب الرضاع ما حرم بسبب النسب قرابة وصهرية ولوكان الرضاع قليلا لحديث الصحيحين المشهور يحرم من الرضاع مايحرم من النسب (البحر الرائق كتاب الرضاع ص ۳۳۸ ج۳ ، ط.س. ج۳ ص ۲۲۲). ظفير

(۲) وګوری البحر الرائق كتاب الرضاع ص ۲۳۸ ج۳ ، ط.س. ج۳. ص ۲۲۲، ظفير

(۳) وګوری تفسير خازن المسمىٰ بلباب التاويل. ظفير

Maktaba Tul Ishaat. com

بچي چي دکمي ښځي شيدي وچيښلي ددغه بچي سره دخپلي لمسي نکاح نه سي کولي:

سوال: (۷۱۴) يو تې رودونکې بچې چې دهغه عمر څلور مياشتې اويو کـال دی مـور يـې مړه سوه اودده انا به خپل تی په ده رودی څلور مياشتې وروسته دې ته شيدې راغلې او بچې به برابری شيدی هم چښلی اوس هلك ځوان دی مرضعه خپله لمسۍ دی رضيع هلك ته په نکاح کول غواړی آيا حرمت درضاعت ثابت دی اوکه نه؟

جواب: دمرضعه لمسۍ ددی هلك رضيع وريره سوه نوپه قاعده د: يحرم من الرضاع ما يحرم من النسب (۱) نکاح ددی رضيع دمرضعه دلمسۍ سره حرامه اوناجائز ده، اوزيلعي چې دخصاف څخه کم قول نقل کړيدی هغه يې په درمختار اوشامی کی ردکړيدی، په در مختار کی دی: ويثبت التحريم في المدة فقط ولو بعد الفطام والاستغناء بالطعام على ظاهر المذهب وعليه الفتوى، فتح وغيره، قال المصنف في البحر فما في الزيلعي خلاف المعتمد لأن الفتوى متى اختلفت رجح ظاهر الرواية الخ قوله: لان الفتوى الخ ولان اكثرين على الاول اى على الحرمة كما في النهر . (۲) فقط

چي کمي غير مسلمي انجلي ته يوې ښځي شيدي ورکړلي ددي ښځي دورور واده ددي انجلي سره جائزدي اوکه نه: **سوال:** (۷۱۵) زيـد اوهنـده سـکه ورور اوخـور دی هنـده پـه مدت درضاعت کی يوې غير مسلمی انجلۍ ته شيدی ورکړې څه مـوده وروسـته زيـد دا انجلی مسلمانه کړه اونکاح يی ورسره وکړه اودشيدو چنبلو حـال صـحيح معلوم نـه وو اوس چی کله پنځه شپږ بچې پيدا سوه په مينځ دخبرو کی معلومه سوه په خولـه دهنـدی چې دی انجلی ته خوما هم شيدی ورکړيدی دهندی داشاهدی مقبولـه ده اوکـه نـه؟ اودا نکاح چې جائزنه وی نوجدايي به څنګه کيږی اودبچو نفقه پرچا ده؟ اوولی څوك دی؟ او دتفريق دپاره دقاضی کيدل ضروری دی اوکه نه؟ اوکه ښځه اوخاونـد يـې نـه منـی نوڅه به کوو؟

جواب: په درمختار کی دی: والرضاع حجة المال وهى شهادة عدلين اوعدل وعدلتين (۳) ددی عبارت څخه واضحه ده چی په صورت دانکار دښځی اوخاونـد صـرف ديـوی ښـځی مرضعه په قول سره حرمت درضاعت به نه ثابتيږی اونکاح به صـحيح وی اوثابت النسب به وی او وراثت به په دوی کی جاري وی اونفقه داولاد اودښځی به ددغه سړی نـاکح پـر ذمه وی خوکه ښځه او خاوند ددی مرضعه تصديق وکی نوحرمت به ثابت سـی اوپـه دوی

(۱) البحر الرائق کتاب الرضاع ص ۲۳۸ ج۳ ، ط.س. ج۳ ص ۲۲۲. ظفير
(۲) وګوری رد المحتار باب الرضاع ص ۵۵۵ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۱۲. ظفير
(۳) الدرالمختار على هامش ردالمحتار باب الرضاع ص ۵۲۸ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۲۴. ظفير

کی به تفریق وسی یعنی هلته چی دوی اقرار کوی نو په خپله به جلاسی دقاضی دتفریق ضرورت په دی کی نسته په شامی کی دهندیی څخه نقل دی: تتزوج امرأة فقالت امرأة ارضعتکما الخ ان صدقاها فسد النکاح ولا مهر ان لم یدخل (۱) الخ . فقط

چی کمي انجلۍ ته دسړی یوې ښځې شیدی ورکړی نوددی سره دهغه زوی چی دبلی ښځې څخه دی نکاح جائزده اوکه نه؟ سوال: (۷۱۶) دیوسړی دوی ښځی دی نصیبن اومردان دې نصیبن یوی پردی انجلی ته شیدی ورکړی نودمردان دزوی نکاح ددی رضیعه انجلی سره صحیح ده اوکه نه؟

جواب: چی کله دی انجلی دسړی دیوی ښځی شیدی وچینلی نودا انجلی چی څنګه دشیدی ورکوونکی ښځی رضاعی لور سوه داسی ددی دخاوند هم رضاعی لور سوه او دبلی ښځی څخه چی ددی سړی زوی دی هغه ددی انجلی رضاعی ورور سو نوپه دوی کی نکاح صحیح نه ده (۲). فقط

ورور دخور شیدی وچښلی نو ددوی دواړو په اولادکی به نکاح صحیح وی اوکه نه؟ سوال: (۷۱۷) زید یوماشوم دی هنده دده سکه خور دشلو پنځه ویشتو کالو ده اوواده ده زید دخپلی مذکوره خور چښلی دی دزید دیوی لور نکاح دهندی دیو زوی سره صحیح ده او که نه؟

جواب: که زیدی دتی رودو په عمرکی چی دوه نیم کاله یاددی څخه کم عمر دی شیدی چښلی وی نودی دخپلی خور رضاعی زوی سو اودده دخور چی څومره اولاددی هغه دده رضاعی ورونه اوخوندی دی نودزید دیوی لور نکاح دهندی دیوه زوی سره هم صحیح نه ده (۳) اوکه دزید عمر دشیدو چښلو په وخت ددوو نیموکالو څخه زیات وو نوبیابه حرمت رضاعت ثابت نه وی اودزید داولاد نکاح به دهندی داولاد سره حرامه نه وی. فقط

ددوو نیمو کالو په عمر کی یی شیدی وچښلی نوڅه حکم دی؟ سوال: (۷۱۸) موده درضاعت په نزد دامام صاحب رحمه الله دوه نیم کاله ده اویاران پوره دوه کاله وایی نوچی کم ماشوم ددوو کالو اوددوه نیمو کالو په مینځ کی شیدی وچښلی نوامام صاحب ددوی په مینځ کی نکاح حرامه وایی! شرعی فیصله مفتی به څه ده؟

---

(۱) رد المحتار باب الرضاع ص **۵۲۸** ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۲۴. ظفیر

(۲) ویثبت به امومیة المرضعة للرضیع ویثبت ابوة زوج مرضعة اذا کان لبنها منه له والا لا فیحرم منه ما یحرم من النسب (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب الرضاع ص**۵۵۷** ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۱۲، ۲۱۳). ظفیر

(۳) ویثبت به الخ امومیة المرضعة للرضیع الخ (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب الرضاع ص**۵۵۲** ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۱۲، ۲۱۳). ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

جواب: فقهاوو دواړو قولونو ته مفتٰی به ویلی دی، درمختار په باره دقول دیارانو کی فرمایی: وبه یفتٰی، اوپه باره دقول دامام اعظم رحمه الله کی فرمایی: وعلیه الفتوٰی. او شامی وایی: وحاصله انهما قولان افتی بکل منهما. نوپه هرځای کی به احوط اختیاروی مثلا په تی پریکولو کی به په قول دیارانو عمل کوی اوپه حرمت درضاعت کی به په قول دامام صاحب رحمه الله ، یعنی په صورت مسئوله کی به حرمت درضاعت وی (۱).

دشامی او دموطا په عبارت کی غور: **سوال**: (۷۱۹) تا دیوی مسئلی په جواب کی (وتحل اخت اخیه رضاعًا) لیکلی دی خوپه موطاء امام محمد ص ۲۷۹ باب الرضاع کی دا عبارت مخالف دی دتطبیق څه صورت دی: فالاخ من الرضاعة من الاب تحرم علیه اخته من الرضاعة من الاب وان کانت الامان مختلفان. فقط

جواب: بنده به: تحل اخت اخیه رضاعا لیکلی وی (۲) او ددی صورتونه شامی لیکلی دی هغه وګوری (۳) دموطاء امام محمد صورت ددی څخه مخالف نه دی. فقط

دبلوغ څخه وروسته دتی په خوله کی په اخیستو سره حرمت نه ثابتیږی: **سوال**: (۷۲۰) عمر دهندی سره زنا کوله اویو وار یی تی ددی په خوله کی ونیوی نودعمر نکاح دهندی سره به کیدی سی اوکه نه؟

جواب: دعمر نکاح په دی صورت کی صحیح ده ځکه چی حرمت درضاعت په دی صورت کی نه ثابتیږی ، کذا فی عامة کتب الفقه (۴). فقط

دشپی ماشوم تی په خوله کی واخیستی څه حکم دی؟ سوال: (۷۲۱) هنده بیده وه ددی برابر دهندی دلورزوی چی دهغه عمر ددوه کاله څخه کم وو بیده وو، نوچی کله داماشوم بیداره سو نوده دهندی تی په خوله کی واخیستی خودا معلومه نه وه چی تی یی څومره وخت په خوله کی وو، چی هنده بیداره سوه نودماشوم دخولی څخه یې راوایستی داهم معلومه نه ده چی ماشوم شیدی چښلی دی اوکه نه په دی صورت کی رضاعت ثابت سو

---

(۱) حولان ونصف عنده وحولان فقط عندهما وهو الاصح فتح وبه یفتی کمافی تصحیح القدوری عند العون لکن فی الجوهرة انه فی الحولین ونصف ولو بعد الفطام محرم وعلیه الفتوٰی (درمختار) قوله لکن الخ استدرك علی قوله به یفتی. وحاصله انهما قولان افتی بکل منهما (رد المحتار باب الرضاع ص۵۵۴ ج۲. ط.س. ج۳ ص۳۰۹). ظ

(۲) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب الرضاعه ص۵۷۱ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص ۲۱۷. ظفیر

(۳) ددی عبارت څخه وروسته په درمختار کی دی: کان یکون له اخت رضاعیه وکان یکون لاخیه رضاعا اخت نسبا وبهما وهو ظاهر (درمختار) قوله وهو ظاهر کان یکون له اخ رضاعی رضع مع بنت من امرأة اخرٰی (رد المحتار باب الرضاع ص۵۷۱ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۱۷). ظفیر

(۴) وقید بالثلاثین (شهرا) لان الرضاع بعدها لا یوجب التحریم (البحر الرآئق کتاب الرضاع ص۲۳۹ ج۳، ط.س. ج۳ ص۲۲۲). ظفیر

اوکه نه؟ زيد وايي داصورت دشك دى اوپه شك رضاعت نه ثابتيږى خوپه طريقه دتنزه اوداحتياط حرمت درضاعت ثابت دى اوس په دواړوقولونوکى په کم کى احتياط او تنزه ده؟

جواب: په دى صورت کى دزيد قول صحيح دى اوپه شك سره حرمت درضاعت نه ثابتيږى، په درمختار کى دى: فلو التقم الحملة ولم يدر ادخل اللبن فى حلقه ام لا لم يحرم لان فى المانع شكا ولوالجيه (۱) الدرالمختار. وفيه ايضا حجته حجة المال وهى شهادة عدلين اوعدل وعدلتين (۲) الخ او احتياط اوتنزه بى شکه داده چى ددى بچى نکاح ددى ښځى داولاد سره ونه سى خوفتوٰى به دجواز ورکول کيږي. فقط

دواده ځخه وروسته يو سړى او دوو ښځو درضاعت شاهدى ورکړه نو ځه به کيږى؟ سوال:

(۷۲۲) ديوى ښځى دواده ځخه شپږ مياشتى وروسته يوسړى اودوو ښځو شاهدى ورکړيده چى منکوحه دخپل خاوند دمور شيدى په ورځو درضاعت کى چښلى وى نوپه دى صورت کى حرمت درضاعت ثابتيږى اوکه نه؟

جواب: چى يوسړى اودوو ښځو معتبرو لمونځ گذارو شاهدى ورکړه نوحرمت درضاعت به ثابت وى. کمافى الدرالمختار باب الرضاع وحجته حجة المال وهى شهادة عدلين او عدل وعدلتين (۳) الخ. فقط

صرف ښځه درضاعت شاهدى ورکړى نوځه حکم دى؟ سوال: (۷۲۳) اذا شهدت امراة واحدة اونسوة منفردات فى اثبات الرضاع وعلم صدقها فما حکم الافتاء والقضاء؟

جواب: حکم الافتاء والقضاء فى هذه الصورة انه لا يحکم ولا يفتى بشهادة النسآء فى حرمة الرضاع فان حجته حجة المال کما فى الدرالمختار (۴). فقط

ځلورم فصل

حرمت دنکاح په سبب دجمع

دښځى دسکه خور سره نکاح باطله ده اواولاد به ثابت النسب نه وى اونه به وارث وى: **سوال**:

(۷۲۴) زيدمځکى دهندى سره نکاح وکړه اومهر هم مقرر سو اوس ځوکاله وروسته زيد دهندى دسکه خور سره نکاح کړيده پوښتنه ددى ده چى اوله اودوهمه نکاح دواړي باطلي دى اوکه صرف دوهمه نکاح؟ اوپه صورت دجواز داولى نکاح چى کم اولاد دزيد

---

(۱) الدرالمختار على هامش ردالمحتار باب الرضاع ص۵۵۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۱۲. وفى الفتح لو ادخلت الحلمة فى الصبى وشکت فى الارتضاع لاتثبت الحرمة بالشك (رد المحتار ايضا. ط.س. ج۳ ص ۲۲۴). ظفير

(۲) الدرالمختار على هامش ردالمحتار باب الرضاع ص۵۲۸ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص ۲۲۴. ظفير

(۳) الدرالمختار على هامش ردالمحتار ص۵۲۸ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۲۴. ظفير

(۴) وگورى الدرالمختار على هامش ردالمحتار ص ۵۲۸ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۲۴. ظفير

Maktaba Tul Ishaat. com

پیدا سویدی هغه دعویٰ دجائیداد منقوله اوغیر منقوله کولی سی اوکه نه؟ بل په صورت دعدم جواز ددوهمی نکاح کی چی کم اولاد دزید ددوهمی ښځی دنس څخه پیدا سو هغه حرامی دی اوکه بل څه؟ اودا اولاد په منقوله اوغیر منقوله جائیداد کی دعوه کولی سی اوکه نه؟

جواب: اوله نکاح صحیح ده اودوهمه نکاح چی دمخکنی ښځی دخور سره وسوه باطله ده اوداولی ښځی څخه چی کم اولاد ددی سوی دی هغه صحیح النسب دی اودزید به وارثان وی اوددوهمی خور څخه چی کم اولاد پیداسو دهغه نسب دزید څخه ثابت نه دی اونه دزید وارثان دی ([1]). فقط

دوې میریزې خوندې جمع کول هم حرام دي: **سوال**: (۷۲۵/۱) دزید دوی ښځی دی یوه آمینه چی دهغه څخه دده لور زینب ده اوبله سکینه چی دهغه څخه دده لور کلثوم ده، زید دعمر سره دزینب نکاح وکړه څوورځی وروسته دزینب په ژوند کی دکلثوم نکاح هم دزید سره وسوه فی الحال دواړی خوندی چی پلار ددواړو یودی دزید په کورکی دی نودا نکاح جائزده اوکه نه؟

جواب: قال الله تعالیٰ وان تجمعوا بین الاختین ([2]) الخ. اوحرام دی پرتاسی باندی ددوو خوندو (جمع کول) په یوه نکاح کی، نوهغه نکاح چی دعمر وروسته سویده باطله ده او حرامه ده اوددوی جلا کول پکار دی.

داخښی دلور سره نکاح صحیح ده اوکه نه؟ **سوال**: (۷۲۶/۱) داخښی لور داخښی (دخور دخاوند) په نکاح کی پاته کیدی سی اوکه نه؟

جواب: چی مخکنی ښځه په نکاح کی وی نوددی دخورزی سره او دوریری سره نکاح حرامه ده غرض داچی جمع کول دخاله او دخورزی دعمه او دوریری حرامه ده صحیح نه ده، خوکه ښځه په نکاح کی پاته نه سی ([3]) نوبیا دخورزی او دوریری ددی سره نکاح صحیح ده. فقط

([1]) فإن تزوج الأختين في عقدة واحدة فيفرق بينهما وبينه الخ وإن تزوجهما في عقدتين فنكاح الأخيرة فاسد ويجب عليه أن يفارقها ولو علم القاضي بذلك يفرق بينهما فإن فارقها قبل الدخول لا يثبت شيء من الأحكام وإن فارقها بعد الدخول فلها المهر ويجب الأقل من المسمى ومن مهر المثل وعليها العدة ويثبت النسب ويعتزل عن امرأته حتى تنقضي عدة أختها كذا في محيط السرخسي (عالمگیری کشوری القسم الرابع المحرمات بالجمیع ص ۲۸۵ ج۲. ط. ماجدیه ج۱ ص ۲۷۷). ظفیر

([2]) سورة النسآء رکوع: ۴. ظفیر

([3]) ولا يجمع الرجل بين اختين من الرضاعة ولابين امراة وابنة اختها اوابنتة اخيها (البحر الرائق فصل فی المحرمات ص ۱۰۲ ج۳ ، ط.س. ج۳ ص ۹۵). ظفیر

دترور او دخورزې په نكاح كې جمع كول صحيح نه دي: **سوال**: (۷۲۷) زيد مخكې دهندي سره اوبيا دصالحه سره نكاح وكړه اوهنده اوصالحه ترور اوخورزه دي چې دهغه حكم شرعًا: وان تزوجها على التعاقب صح الاول وبطل الثانى، دى، اوصالحه چې دهغه نكاح وروسته سويده دزيد سره متاركت نه كوي چې دهغه دپاره تفريق ضروري دى اوقبل المتاركة يا تفريق دغير مدخوله سره نكاح صحيح ده اوكه نه؟

جواب: دابنكاره او دعبارت منقوله څخه واضحه ده چې په دې صورت كې نكاح ثانى باطله ده چې ترڅو مخكې ښځې ته طلاق ورنه كړي نو ددوهمې سره به نكاح صحيح نه وى اوپه دى صورت كې هم طلاق دتفريق دپاره متعين دى تفريق دقاضى دلته نه سى كيدى ځكه چې دوهمه نكاح صحيح نه ده هغه خوپه خپله باطله ده او مخكې نكاح صحيح ده نومنكوحه اولى چې دهغه نكاح صحيح ده ددى سره دتفريق سته او ثانيه نكاح نه ده سوى كه ددې سره جماع كوي نودا به زنا وي، په درمختار كي دي: تزوجهما معا او بعقدتين ونسى الاول فلو علم فهو الصحيح والثانى باطل، ([1]) ددى عبارت او دشامى دعبارت څخه واضحه كيږي چې دتفريق دقاضى يا دمتاركت ضرورت هلته دى چې په صحيح نكاح اوباطل نكاح كې تعين نه وى اوپه صورت مسئوله كې داامر متعين دى چې اوله نكاح صحيح ده اوثانى باطله ده نوخامخا چې دى دثانيې سره نژديكت كوى نو زنابه وى عام مسلمانان كه قدرت لرى دوى دى جلا كړي يعني دا دوهمه ښځه دسړي څخه، اوكه دوى ته قدرت نه وى نو هريو حاكم دوى ته حكم كولى سى چې داښځه جلا كړه اوكه داسړي ددى دوهمې ښځې سره نكاح كول غواړي نومخكې ته دى طلاق وركړي بيا كه داغير مدخوله وى نو ددوهمې سره سمدستي نكاح كولى سى. فقط

چې طلاق وركړي نو سمدستي ددې دخور يا دوريرې سره نكاح جائزده اوكه نه؟ سوال: (۷۲۸) ديوه سړي نكاح ديوې ښځې سره وسوه ددې اولاد پيدا نه سو ددې وجه څخه دا يې پريښووله اوددې دبلې خور سره يې نكاح وكړه په هم دغه ورځ باندې يې يوې خورته طلاق وركې اودبلې خور سره يې نكاح وكړه دا نكاح جائز ده اوكه نه؟ دارنګه يو سړي ښځي ته طلاق وركړي او سمدستي يې ددې دسكه وريرې سره نكاح وكړه نو داجائز ده اوكه نه؟

جواب: ددوو خوندو په نكاح كې جمع كول حرام دي ددې وجه څخه چې يوې خور ته يې طلاق وركې نوچې كله ددې عده تيره سي نوهلته دبلې سره نكاح كولى سى، داركم چې

([1]) وګورى رد المحتار فصل فى المحرمات ص ۳۹۳ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۴۰. ظفير

Maktaba Tul Ishaat. com

ترور ته یې طلاق ورکی نوچې کله ددی عده تیره سی نو بیایې دوریری سره نکاح جائزده دعدی تیریدو څخه مخکی دبلی سره نکاح جائزنه ده (۱). فقط

دښځی دمیریزي مور سره نکاح په یو صورت کی صحیح ده اوکه نه؟ سوال: (۷۲۹) دښځی په ژوند کی یا دمرګ څخه وروسته ددی دمیره مور سره نکاح جائزده اوکه نه دلیل یې بیان کړی؟

جواب: دښځی په ژوند کی هم ددی دمیریزي مور سره نکاح جائزده یعنی ښځه او ددی میره مور په نکاح کی جمع کول جائزدی په درمختار کی دی: فجاز الجمع بین امرأة وبنت زوجها. (۲) په دی کی دامرأة څخه هغه میره مراد ده او دبنت څخه دمیره لور اوچی کله ښځه مړه سی نوبیا خو پکښی هیڅ شك اوشبهه نسته چې ددی دمیره مور سره نکاح جائز ده.

دورور دکونډې سره چې دده دښځی خور ده نکاح جائزنه ده: سوال: (۷۳۰) زید خپل واده دیوی انجلی سره وکړی اودزید دسکه کشر ورور واده دورینداری دکشری سکه خور سره وسو څه ورځی وروسته زید مړسو اوس عمر دخپلی ورینداری نکاح دځان سره کولی سی اوکه نه؟

جواب: ترڅو چې دعمر په نکاح کی دده ښځه ده نودی ددی دخور سره نکاح نه سی کولی ځکه چې دیوسړی په نکاح کی دوی خوندی جمع کول حرام دی لقوله تعالی: وان تجمعوا بین الاختین، الآیه (۳). فقط

داکا او دوریری په یوه نکاح کی جمع کول حرام دی: سوال: (۷۳۱) دترور او دوریری جمع کیدل دیوه سړی په نکاح کی کیدی سی اوکه نه؟

جواب: ترور او وریره دیوه سړی په نکاح کی په یوه وخت نه سی جمع کیدی. په درمختار اوپه مسلم شریف کی دی: لا تنکح المرأة علی عمتها ولا علی خالتها ولا علی ابنة اخیها ولا علی ابنة اختها. الحدیث. (۴) نوداسی اراده دی ګرسره ونه سی داحرام قطعی ده خو که مخکنی منکوحی ته طلاق ورکول سی اوددې عده تیره سی یادامړه سی نوبیاهم ددی دوریری سره نکاح صحیح ده. فقط

---

(۱) وحرم الجمع بین المحارم نکاحا ای عقدا صحیحا وعدة ولو من طلاق بائن (الدرالمختار علی هامش رد المحتار فصل فی المحرمات ص ۳۹۰ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۸). ظفیر

(۲) الدرالمختار علی هامش رد المحتار فصل فی المحرمات ص۳۹۱ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۹. ظفیر

(۳) سورة النساء رکوع ۴. ظفیر

(۴) وګوری البحر الرائق فصل فی المحرمات ص۱۰۴ ج۳ ، ط.س. ج۳ ص ۹۸. ظفیر

مخکې يې خورته طلاق ورکی نو بیایې په هم دغه مجلس کی دبلی خور سره نکاح صحیح ده اوکه نه؟ **سوال**: (۷۳۲\) یوسړی خپلی ښځی ته طلاق ورکی اوددغه مطلقه دسکه خور سره یی په هم په دغه مجلس کی نکاح وکړه ددی نکاح څخه وروسته ښځه دپلار کره ولاړه اودبل سړی سره یی نکاح وکړه نوکمه نکاح صحیح اوجائز سوه؟

جواب: چی کمه نکاح دمذکوره ښځی دخور سره دخور په عده کی سوی وه هغه باطله (۱) ده، اوچی کمه نکاح مذکوره ښځی دمور او پلار په کور کی دبل سړی سره وکړه هغه صحیح سوه. فقط

دښځی دخورزی سره نکاح: **سوال**: (۷۳۳\) دزید ښځه فاطمه ژوندی ده اودا دزید دترور لور هم ده او دفاطمه خور مریم هم ژوندی ده اوددی یوه لور هم ژوندی ده، نودده نکاح دمریم دلور دفاطمی دخورزی سره صحیح ده اوکه نه؟

جواب: چی فاطمه موجوده اودزید په نکاح کی وی نودزید نکاح دفاطمه دخور دلور سره صحیح نه ده. لقوله ﷺ لاتنکح المراة علی عمتها ولا علی خالتها ولا علی ابنة اخیها ولا علی ابنة اختها. روا مسلم (۲). فقط

چی دچاپه نکاح کی دیوی ښځی وریره وی نوبیا داښځه ددی سړی سره نکاح نه سی کولی: **سوال**: (۷۳۴\) هنده دخپلی وریری نکاح دالف سره وکړه نودهندی نکاح دالف سره کیدی سی اوکه نه؟ اودهندی او دالف څخه دپردی کولو څه حکم دی؟ که هنده دالف په مخکی راسی نوګنهګاره به وی اوکه نه؟

جواب: چی ترکمه وخته دالف په نکاح کی دهندی وریره وی ترهغه دالف نکاح دهندی سره نه سی کیدی ځکه چی ترور او وریره په نکاح کی جمع کول حرام دی (۳) خودا ضرور ده چی هنده دالف په محرمات ابدی کی نه ده ددی وجه څخه په دی باره کی په حکم دپردی کی ده. باقی فقهاء دالیکی چی که بیره دفتنی نه وی نومخ ته په کتلوکی ګناه نسته نوکه هنده دالف په مخکی راغله اومخ یی نه وو پټ کړی نوګنهګاره نه ده خوکه بیره دفتنی وی وی نواحتیاط کول پکاردی په درمختار کی دی: ومن محرم هي من لا یحل له نکاحها أبدا الخ وینظر من الاجنبیة الخ الی وجهها وکفیها فقط للضرورة الخ

---

(۱) وحرم الجمع بین المحارم نکاحا وعدة ولومن طلاق بائن (درمختار) واشار من طلق الاربع لا یجوز له ان یتزوج امراة قبل انقضاء عدتهن (ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۳۹۰ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۸). ظفیر

(۲) وګوری رد المحتار فصل فی المحرمات ص۳۹۱ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۹. ظفیر

(۳) ولا یجمع الرجل بین الاختین من الرضاعة وبین المراة وابنة اختها وابنة اخیها (البحر الرائق فصل فی المحرمات ص۱۰۲ ج۳ ، ط.س. ص ج۳ ص ۹۵). ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

وان خاف الشهوة او شك امتنع نظره الى وجهها فحل النظر مقيد بعدم الشهوة والا فحرام الخ (۱) درمختار. فقط

چې ترور په نكاح كې وي نودترور دخاوند سره نكاح جائزنه ده: سوال: (۷۳۵) دهندې ترور ژوندې ده اودې دخپل ترور دخاوند سره نكاح وكړه دانكاح منعقده ده اوكه نه؟ په صورت دعدم جواز كې ددې دواړو څه سزا اوكفاره ده؟

جواب: چې ترڅو ترور ژوندې وي اودده په نكاح كې وي نودترور دخاوند سره نكاح جائز نه ده، غرض داچې ترور او وريره ديو سړي په نكاح كې نه سې جمع كيدې كمافي الحديث. لا تنكح المرأة على عمتها الخ (۲).اوكما قال ﷺ. اوكفاره ددې داده چې نكاح كوونكې هنده دې جلاسي اودخپلې گناه څخه دې توبه وكاږي. فقط

دښځې په وجود كې دخوښيني يا دخوښيني دلور سره نكاح جائز نه ده: سوال: (۷۳۶) دعبد السلام يوه خوښينه ده اودهغه لور زبيده ده دعبدالسلام نكاح دزبيدې سره جائزده اوكه نه؟

جواب: عبدالسلام دخپلې ښځې په وجودكې دخپلې خوښيني يا دخوښيني دلور سره نكاح نه سي كولى ځكه چې دخوښيني لور دده دښځې خورزه ده اوترور اوخورزه په نكاح كې جمع كول حرام دي خوكه داښځه دده په نكاح كې پاته نه سي مړه سي ياطلاق وركړي نودطلاقو دعدې څخه وروسته ددې دخورزې سره نكاح صحيح ده. فقط

دښځې په وجود كې ددې دناجائزي خور سره هم نكاح حرامه ده: سوال: (۷۳۷) دزيد دنس څخه يوه لور سعيده ده اودغير منكوحې ښځې څخه يې يوه لور كريمه ده. زيد دسعيدې عقد دخپل خوريې خالد سره وكي چې ژوندې موجود دي خوخالد اوس غواړي چې دكريمې سره هم نكاح وكړي نوآيا دسعيدې په وجودكې دكريمې عقد دخالد سره صحيح كيدې سي اوكه نه؟

جواب: في الشامي قال قوله ولو من زنا تعميم بالنظر الى كل ماقبله اي لافرق في اصله وفرعه اواخته ان يكون من الزنا اولا الخ (۳) نومعلومه سوه چې په صورت مسئوله كې جمع دسعيده اودكريمې چې ميريزې خورده دخالد سره صحيح نه ده. فقط

ديوې مور ددوو لونــو ديوه سړي په نكاح كې جمع نه سي كيدې: سوال: (۷۳۸) يوې ښځې

---

(۱) الدرالمختار على هامش رد المحتار كتاب الحظر والاباحة فصل في النظر واللمس ص۳۲۲ - ۳۲۵ ج۵. ط.س. ج۶ ص ۳۷۰. ظفير

(۲) وگوری رد المحتار فصل في المحرمات ص۳۹۱ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۹. ظفير

(۳) وگوری رد المحتار للشامي فصل في المحرمات ص ۳۹۱ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۹. ظفير

نکاح وکړه اوددی خاوند څخه یی یوه لور پیدا سوله اودا خاوند مړسو اومذکوره ښځی بل خاوند وکی ددی څخه هم یوه انجلی پیداسوه دی ښځی دواړي انجوني په بالغ کیدو سره دوو سړیو ته په نکاح کړي. نودیوی انجلی خاوند مړسو ایا دا انجلی دخپلی خور دخاوند سره نکاح کولی سی، یعني دیوسړی په نکاح کی دیوی مور دوې لوڼی جمع کیدی سی؟

جواب: دوې خوندی دیوې مور لوڼی دیوه سړی په نکاح کی نه سی جمع کیدی، ددی وجه څخه ددی کوندۍ انجلی نکاح ددی دخور دخاوند سره په داسی حال کی چی داخور دده په نکاح کی ده صحیح نه ده بلکی قطعا حرامه اوباطله ده. لقوله تعالی وان تجمعوا بین الاختین. الآیة (۱) نودا آیت دری واړو قسمونو دخوندو ته شامل دی یعنی، علاتی، اخیافی، اعیانی، نوعلاتی هغه خورده چی پلار یی یووی اومور یې جلا وی، او اخیافی هغه چی مور یی یوه وی اوپلار یی جلا جلا وي. فقط

دترور دخاوند نکاح دښځی دوریری سره جائزده اوکه نه؟ سوال: (۷۳۹\) دترور دخاوند نکاح دښځی دوریری سره جائزده اوکه نه؟

جواب: دترور دخاوند نکاح دښځی دوریری سره دښځی دمرګ یا دطلاق ورکولو او دعدی دتیریدو څخه وروسته صحیح ده (۲). فقط

دښځی دمرګ څخه وروسته دخواښی دخور سره نکاح کول جائزدي اوکه نه؟ سوال: (۷۴۰\)
دزید ښځه مړه سوه زید دخپلی ښځی دسکه ترور سره نکاح کول غواړی یعنی دخواښی دخور سره دانکاح جائزده اوکه نه؟

جواب: دښځی دمرګ څخه وروسته ددی دترور یعنی دخواښی دسکه خور سره نکاح صحیح ده. فقط

دښځی په وجود کی ددی دخورزي سره دنکاح کوونکی او تړونکی څه حکم دي؟ سوال:
(۷۴۱\) یوسړی په داسی حال کی چی دده ښځه دده په نکاح کی ده ددی دسکه خورزی سره یعنی دخوښینی دلور سره نکاح وکړه آیا دانکاح شرعًا صحیح ده اوکه نه؟ او مخکنی ښځه دده دپاره حلاله ده اوکه حرامه؟ دمسلمانانو په دي واده کی شریك کیدل څنګه دی. چی کمو خلګو په دی واده کی مدد کړیدی دهغوی څه حکم دی؟ که په دوی

(۱) سورة النساء رکوع: ۴. ظفیر

(۲) وحرم الجمع بین امراتین ایتها فرضت ذکرا لم تحل للاخری ابدا لحدیث مسلم: لا تنکح المراة علی عمتها. (درمختار) ولاعلی خالتها ولا ابنة اخیها ولا علی ابنه اختها (رد المحتار فصل فی المحرمات ص۳۹۱ ج۳. ط.س. ج۳ ص ۳۸). ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

کی څوك مړسو دده په تجهیز اوتکفین کی څوك مسلمان شریك نه سو دوو کسانو په موټرکی بی له لمانځه څخه دفن کی دده دجنازی لمونځ مسلمانانو لره کول پکار وو اوکه نه؟ اوپه تارك الصلوٰة دجنازی لمونځ کول په کاردی اوکه نه؟

جواب: ترور اوخورزه په نکاح کی جمع کول یعنی ددواړو سره نکاح کول حرام دی کمافی حدیث مسلم: لا تنکحوا المراة علی عمتها ولا علی خالتها الخ (۱) اوپه دی دواړو کی چی کمه نکاح وروستنی ده هغه باطله ده کما فی الشامی: فلو علم فهو الصحیح والثانی باطل وله وطی الاولی الا ان یطأ الثانیة فتحرم الاول الی انقضاء عدة الثانیة (۲) الخ نو چی کم سړی نکاح کړیده نوهغه لره په کاردی چی ددی شنیع فعل څخه توبه وکاږی او دوهمه ښځه جلا کړی اودی ته دی نه ورځی اوکه ددی سره یی وطی کړی وی نوددی دعدی ترتیریدو پوری دی اولی ښځی ته هم نه ورځی، اوچی کمو خلګو دعلم سره په دی نکاح کی مدد کړیدی اوشریك سویدی داټول عاصیان اوفاسقان دی توبه او استغفار دی وکړی او دالله ﷻ څخه دي معافی وغواړی اوترڅو چی دوی توبه ونه کاږی مسلمانان دی ددوی سره یوځای کیدل پریږدی اودتوبی څخه وروسته ددوی په غم او ښادی کی شریك کیدل صحیح دی اوچی څوك په دوی کی مړسو نو ددوی دجنازی لمونځ دي وکی ځکه دفاسق دجنازی دلمونځ حکم سته: لقوله ﷺ صلوا علی کل بر وفاجر الحدیث (۳) نوددی خطیب دجنازی لمونځ کول هم پکار وو داکار مسلمانانو ښه ونه کی ددی څخه دي توبه وکاږی، اودتارك الصلوٰة دجنازی لمونځ هم کول پکاردی په وجه دمذکوره حدیث چی دهغه حاصل دادی چی دهرنیك او ګنهګار سړی دجنازی لمونځ وکړی. فقط

دوی میریزی خوندی په نکاح کی جمع کول جائزنه دی: **سوال**: (۷۴۲) زموږ دخسر ددوو ښځو څخه یوه یوه لورده مشره لور یی زما ښځه ده اوژوندی ده ددې څخه څه اولاد نسته آیا ددوهمی لور سره یې زما نکاح جائزده اوکه نه؟

جواب: ددوو میریزیو خوندو هم په نکاح کی جمع کول حرام دی په شان ددوو سکه خوندو لعموم قوله تعالی وان تجمعوا بین الاختین (سورة النسآء : ۲۴) . فقط

ددوو اخیافی خوندو سره دجائز ګنونکی څه حکم دی؟ سوال: (۷۴۳) که یوسړی دوې اخیافی خوندی په نکاح کی وساتی اودا فعل جائز ګنی نودده څه حکم دی؟

---

(۱) فتح القدیر ص ۱۲۴ ج۳. ظفیر

(۲) رد المحتار فصل فی المحرمات ص ۳۹ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۴۰. ظفیر

(۳) وګوری مشکوٰة المصابیح. ظفیر

جواب: ددوو خوندو په نکاح کی جمع کول حرام دي که دواړی خوندی عینی وی اوکه علاتی اوکه اخیافی وی، کما قال الله تعالی: وان تجمعوا بین الاختین. الآیة (۱) وهکذا فی عامة التفاسیر وکتب الفقه. اوجمعه کوونکی ددوو خوندو په یوځای په یوه نکاح کی فاسق دی اومنکر ددی دحرمت کافر دی. فقط

دښځی په وجودکی دخوښینی دلمسی سره نکاح جائزنه ده: سوال: (۷۴۴\) زید دخوښینی دلور سره نکاح کول غواړی اودزید مخکنی ښځه هم موجوده ده نوزید ددی سره نکاح کولی سی اوکه نه؟

جواب: دزید دخوښینی لمسی دا دده دښځی دخورزی لور ده نوچی ترڅو دزید مخکنی ښځه موجوده ده په نکاح دده کي نوجمع کول ددی دواړو حرامه ده یعنی زید دخپلی ښځی دخورزی دلور سره نکاح نه سی کولی. کذا فی کتب الفقه (۲). فقط

دښځی په وجودکی ددې دمیریزي مور سره نکاح صحیح ده اوکه نه؟ سوال: (۷۴۵\) دزید نکاح دخپل خسر دمنکوحی سره صحیح ده اوکه نه؟ هنده دزید دښځی زینب مور نه ده، نو دهندی او دزینبی جمع کول دزید دپاره صحیح دی اوکه نه؟

جواب: دزید نکاح دهندی سره صحیح ده اوجمع په مینځ دهندی اودزینب کی صحیح ده. کما فی الدرالمختار: فجاز الجمع بین امرأة وبنت زوجها (۳) الخ. فقط

دښځی په وجود کی ددی دخور سره نکاح نه سی کیدی خو دکوروالی څخه وروسته مهر او عده لازمه ده: سوال: (۷۴۶\) که زید دخپلی ښځی په وجودکی ددی دخورسره نکاح وکړه نودابه صحیح وی اوکه نه؟ که صحیح نه وی نوزید به طلاق ورکوی اوکه نه؟ اومهربه واجب الاداء وی اوکه نه؟ اوعدت به لازم وي اوکه نه؟ که دزید ښځه هنده مړه سي نو ددې دخور سره زید نکاح کولی سي اوکه نه؟

جواب: چي ښځه په نکاح کي وي ددې دخور سره که عیني وي اوکه علاتي اوکه اخیافي نکاح کول ورسره حرام دي، لقوله تعالی: وان تجمعوا بین الاختین. (سورة النسآء، رکوع: ۴ ، آیة : ۲۴) اودا نکاح ثانی دښځی دخورسره باطله ده حاجت دطلاق‌ورکولو

---

(۱) سورة النساء: رکوع ۴. ظفیر

(۲) ولا یجمع الرجل بین أختین من الرضاعة ولا بین امرأة وابنة أختها أو ابنة أخیها ، وکذلك کل امرأة ذات محرم منها من الرضاعة للأصل الذي بینا أن کل امرأتین لو کانت إحداهما ذکرا والأخری أنثی لم یجز للذکر أن یتزوج الأنثی فإنه یحرم الجمع بینهما بالقیاس علی حرمة الجمع بین الأختین (البحر الرائق فصل فی المحرمات ص ۱۰۲ ج۳ ، ط.س. ج۳ ص ۹۵). ظفیر

(۳) الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۳۹۱ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۹. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

نسته دانکاح صحیح نه ده اوکه کوروالی یی کړی وی نووددی مهر مثل اوعده پر ده لازمه ده (۱). فقط

دښځی په وجود کی ددی درضاعی وروږ دلور سره نکاح جائزنه ده اودارکم درضاعی وریری سره هم نکاح صحیح نه ده : **سوال**: (۷۴۷۱) هندی زید اوعمر ته په ایامو درضاعت کی شیدی ورکړی هندی دخپلی لور صالحی عقد دعمر دورور خالد سره وکی څوکاله وروسته زید دخپلی لور حمیده عقد دخالد سره کول وغوښتل په وجود دصالحه کی دغه وخت بکر زیدته ولیکل چی دحمیده نکاح په وجود دصالحی کی دخالد سره نه سی کیدی ځکه چی دترور اودرضاعی وریری اجتماع حرامه ده ددی وجه څخه دحمیدی نکاح دخالد سره ونه سوه خوچی څوکاله وروسته چی په شاهدانو کی ماسوا دمرضعه څخه اودخو ښځو څخه بل څوك شاهد درضاعت پاته نه سو نوعمر خواهش وکی چی زه خپله نکاح دحمیدی سره کوم چی دزید لور ده اوس په دی وخت کی ماسوا ددوو څلورو ښځو څخه څوك سړی شاهد درضاعت نسته، خودزید رضیع چی ښه تقی اوعالم باعمل وو دده تحریر سته چی هغه خالد په منزله دیوشاهد عادل تصور کوی چی تحریر دزید او دنورو ښځو دشاهدی مجموعه درضاعت دثبوت دپاره کافی شاهدِ شرعی دی نونکاح دحمیدی دعمر سره جائزنه ده عمر وایی چی صرف دمستوراتو په شاهدی سره رضاعت نه سی ثابتیدی ځکه چی دزید دتحریر قضاءً اودیانةً هیڅ اعتبار نسته ددی وجه څخه دحمیدی نکاح دعمر سره جائزده، په داسی حالت کی دعمر نکاح دحمیدی سره دیانةً او قضاءً جائزده اوکه نه؟

جواب: چی څنګه دنسبی ترور او وریری جمع کول په نکاح کی حرام دی داسی درضاعی ترور او دوریری جمع کول هم حرام دی. لقوله ﷺ یحرم من الرضاع ما یحرم من النسب. رواه الشیخان (۲) وفی الشامی واراد بالمحارم ما یشمل النسب والرضاع (۳) الخ. خو رضاعت په شاهدی دښځو نه ثابتیږی. کما فی الدرالمختار: حجته حجة المال وهی شهادة عدلین اوعدل وعدلتین (۴) الخ. اوتحریر دزید په حکم دشاهدی دزید نه سی

---

(۱) وان تزوجها ای الاختین او بعقدتین ونسی النکاح الاول فرق القاضي بینه وبینها الخ وان کانت الفرقة بعد الدخول وجب لکل واحدة مهر کامل (درمختار) قوله نسی الاول فلو علم فهو الصحیح والثاني باطل وله الوطئ الاولی الا ان یطأ الثانیة فتحرم الاول الی انقضاء عدة الثانیة (ردالمحتار فصل في المحرمات ص۳۹۳ – ۳۹۴ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص۴۰). ظفیر

(۲) وګوری رد المحتار باب الرضاع ص۵۵۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۱۳. ظفیر

(۳) رد المحتار فصل فی المحرمات ص۳۹۰ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص ۳۸. ظفیر

(۴) الدر المختار علی هامش رد المحتار فصل فی المحرمات ص۵۲۸ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص ۲۲۴. ظفیر

کیدی. لان الشهادة بیان عن العیان والله المستعان. (خوچې رضاعت دمخکی څخه ثابت وو او ددی علم عمر ته وو نو دیانةً دده نکاح دزید دلور حمیده سره صحیح نه ده، والله اعلم ظفیر). فقط

دښځی اوددی دپخوانی خاوند لور په نکاح کی جمع کول څنګه دی؟ سوال: (۷۴۸) هل یجوز الجمع بین امراة وبنت زوجها من غیرها ام لا ؟ بینوا وتوجروا !

جواب: قال فی الدرالمختار فجاز الجمع بین امرأة وبنت زوجها اوامراة ابنها ([1]) الخ وکذا فی غیره من کتب الفقه. نومعلومه سوه چی جمع په مینځ دښځی اوددی دخاوند دلور چی دبلی ښځی څخه وی رواده ولی چی علت دحرمت دجمع دلته نسته کما حققه فی الدرالمختار . فقط

دښځی په وجود کی ددی دخور سره نکاح حرامه ده اوزنا خوپه هرحال کی: سوال: (۷۴۹) زبیده دځلورو کالو راهیسی کونډه ده اوددی دځلورو میاشتی حمل دی چی ددی دلیور مسمٰی اکبر څخه دی اوس دحرام په حمل کی دمذکوره ښځی نکاح ددی دلیور اکبره سره جائزده اوکه نه؟ سره ددی چی دزبیده سکه خور داکبر په کور کی ده نو ددوو خوندو په نکاح کی جمع کول جائزدی اوکه نه؟

جواب: چی کمه ښځه حامله دزنا څخه ده دهغې سره نکاح کول صحیح دی: ان تزوج حبلٰی من زنا جاز النکاح. هدایه ص ۲۹۲. خوچی کله داکبر په نکاح کی دمزنیی خورده نوپه دی صورت کی دمزنیی سره داکبر نکاح صحیح نه ده. ولا یجمع بین اختین نکاحًا. هدایه ص ۲۸۸ ج۲. فقط

ددوو رضاعی خوندو جمع کول حرام دی: سوال: (۷۵۰) یوه انجلی ده چی دهغې پلار دځه مودی راهیسی لاپته دی اومور یی مړه ده په حالت دلا وارثی کی دا انجلی یوعزیز خپل کورته بوتله اودخپل زوی نکاح یی ورسره وکړه چی تقریبا شل کاله کیږی خودغه وخت هلك اوانجلی دواړه نابالغ وو په حالت دبالغ کیدو کی انجلی دانکاح منظوره نه کړه شپاړس کاله کیږی چی دا انجلی دخپل خاوند دکوره خپل کورته راغلی ده اودغه وخت ددی پلار چی ورك وو هم راغی اودشروع دعقد څخه واخله تراوسه ددی هلك اودانجلی هیڅ تعلق نه دی پاته سوی اوس دی هلك دخپلی ښځی دترور دلور سره واده وکی خو دی دواړو دیوی مور شیدی رودلی دی آیا ددی مخکی انجلی عقد ناجائز سو نودوهم عقد کیدی سی اوکه نه اودا دوهمه انجلی ددی هلك په نکاح کی راتلی سی اوکه نه؟

---

[1] الدر المختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۳۹۱ ج۲، ط.س. ج۳ ص ۳۹. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

جواب: چې مخکې ښځه اوددې دترور لور رضاعي خوندې دې نودا دواړې ديوسړي په نکاح کې نه سي جمع کيدی اوکه دی دمخکنی ښځي دترور دلور سره چې ددی رضاعي خور ده نکاح کول غواړي نومخکې ښځې ته دی طلاق ورکړي اوچې کله ددی دعدت دري حيضه تيرسي نوبيا ددی درضاعي خورسره نکاح صحيح کيدی سي اوصرف ددی ښځي په انکار سره وروسته دبلوغ څخه بغير دقضاء دقاضي څخه دنکاح فسخ نه کيږي. کذا في الدرالمختار. (۱) فقط

دښځې په وجود کې ددې دوريرې دلور سره نکاح جائزنه ده: **سوال**: (۷۵۱) يوسړي دوهمه نکاح کول غواړي دده ښځه ژوندی ده اوچې دکمې ښځې سره نکاح کول غواړي هغه ددې دښځې دوريرې لور ده اودخور يي لورده يعنې دسکه ورور اودسکه خور لمسۍ ده عالمان دی نکاح ته حرام وايي آيا ددوی فتوی صحيح ده اوکه نه؟

جواب: دعالمانو فتوی په مذکوره صورت کې صحيح ده. په وجود دښځې کې ددې دورور اودخور دلمسی سره نکاح صحيح نه ده، قطعا حرامه ده. هکذا في کتب الحديث والفقه (۲). فقط

دښځې په وجود کې دترور خاوند دښځې دوريرې سره يې نکاح وکړه بيا پلار ددې بله نکاح وکړه کمه يوه صحيح ده؟ **سوال**: (۷۵۲) يوسړي خپله لور ددی دترور دخاوند سره پريښوولې څه موده وروسته چې پلار په دې پسې ورغی نودانجلۍ دترورخاوند ورته وويل ماداستا دلور سره نکاح کړيده زه دانه پريږدم، جنګ جګړه وسوه په زور سره يې ځيني دا انجلۍ راوستله چې کله داخبره مشهوره سوه نوخلګو باندې لعنت ملامت وکې نوده وويل چې ماخو خپلې ښځې ته طلاق ورکړی دی او ددی سره مې نکاح کړيده حال دادې چې دانښځه تراوسه دده په کورکي ده آيا په داسې صورت کې نکاح جائز کيدی سي دانجلۍ پلار چې دانجلۍ نکاح په بل ځای کې وکړه هغه صحيح ده اوکه نه؟

جواب: دترور په نکاح کې دوريرې سره نکاح حرامه ده جمع دترور او وريرې په نکاح کې حرام قطعي ده (۱) نوکه دترور خاوند خپلې مخکې ښځې ته طلاق نه وي ورکړی نو ددی

---

(۱) بشرط القضاء للفسخ (درمختار) حاصله انه اذا كان المزوج للصغير والصغيرة غير الاب والجد فلهما الخيار بالبلوغ اوالعلم به فان اختار الفسخ لايثبت الفسخ الا بشرط القضاء (رد المحتار باب الاولى ص۴۲۱ ج۲. ط. س. ج۳ ص۷۰). ظفير

(۲) ولايجمع الرجل الخ بين امرأة وابنة أختها أو ابنة أخيها، وكذلك كل امرأة ذات محرم منها من الرضاعة للأصل الذي بينا أن كل امرأتين لوكانت إحداهما ذكرا والأخرى أنثى لم يجز للذكر أن يتزوج الأنثى فإنه يحرم الجمع بينهما بالقياس على حرمة الجمع بين الأختين (البحر الرائق فصل في المحرمات ص۱۰۲ ج۳، ط. س. ج۳ ص۳۹). ظفير

انجلی سره نکاح صحیح نه ده اوکه طلاق یې ورکړی وی خوعده دطلاقو چې دری حیضه ده نه وو تیر سوی بیاهم نکاح دانجلی سره حرامه ده اوکه طلاق یې هم ورکړی وی اوعده هم تیره سوی وی خو انجلی نابالغه ده بیاهم بغیر داجازی دپلاره نکاح ناجائز ده خوکه خپلی مخکی ښځی ته یې طلاق ورکړی وی اوعده یې تیره سوی وی اوانجلی بالغه وی اودانجلی په رضا اوخوښی سره نکاح سوی وی نوبیانکاح صحیح ده اوپه کمو صورتونو کی چې دترور دخاوند سره نکاح ناجائز سوه په دی صورتونو کی پلار دانجلی چې انجلی په بل ځای کي په نکاح کړه دا نکاح صحیح ده. فقط

دلاندینی قرابت دوې ښځی جمع کول څنګه دی؟ سوال: (۷۵۳) دزید په نکاح کی ترخه وخته پوری هنده وه اوس دی دزبیدی سره نکاح کول غواړی چې دهندی او دزبیده لاندینی قرابت دی، دزبیده دپلار دنیکه (دمور دپلار) دوی ښځی وی په دوی کی دیوی انجلی پیدا سوه دزبیده دنیکه (دمور دپلار) دمخکنی ښځی څخه هنده پیداسوه او ددوهمی څخه هغه انجلی چې دزبیدی دپلار مورده. اوس ددوی دواړو په مینځ کی دانا او لمسی رشته ده اوکه نه؟ اوددی دواړو جمع کول په نکاح کی صحیح دی اوکه نه؟ که زید هندی ته طلاق ورکی اوددی په عده کی دزبیدی سره نکاح وکړی نوجائزده اوکه نه؟ اوکه نکاح سوی وی نوڅه کول پکاردی؟ که مخکی نکاح سوی وی اودا باطله وی نوتجدید دنکاح به څنګه وی ځکه چې اوس زبیده حامله ده اودنکاح خوان او دحاضرینو دپاره شرعًا څه حکم دی؟

جواب: دزبیدی اودهندی په مینځ کی داسی رشته ده چې دوی دواړه په نکاح کی جمع کول حرام دی ځکه چې په دوی کی هریو هم سړی فرض کړی نودبل دپاره حرام دی، ځکه چې دزبیده انا دهندې میریزی خورده (۲) اوکه هندی ته طلاق ورکول سی نوددی په عده کی هم دزبیدی سره نکاح حرامه ده اوکه داسی سوی وی نودا نکاح به باطله ګڼل کیږی دعدی څخه وروسته دی بیا نکاح وسی (۳) زبیده که څه هم حامله وی دهندی دعدی تیریدو څخه وروسته دزبیدی سره په دی حالت دحمل کی تجدید دنکاح کیدی سی ځکه چې دا حمل ثابت النسب نه دی او دحاملی عن الزنا سره مخکي تر وضع دحمل دا نکاح

(۱) ولا یجمع بین المراة وعمتها الخ (هدایه باب المحرمات ص ۲۸۸ ج۲). ظفیر

(۲) وحرم الجمع وطا بملك یمین بین امراتین ایتهما فرضت ذکرا لم تحل الاخری ابد (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب المحرمات ص۳۹۰ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۸). ظفیر

(۳) واذا طلق الرجل امراته طلاقا بائنا او رجعیا لم یجز له ان یتزوج باختها حتی تنقضی عدتها (هدایه فصل فی المحرمات ص ۲۸۹ ج۲). ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

صحیح ده (۱) اونکاح خوان اوحاضرین دی توبه وکاږی بل څه تعزیر ددوی دپاره نسته.

دښځی دمیریزی وریری سره نکاح جائزده اوکه نه؟ سوال: (۷۵۴\) یوسړی دیوې داسی ښځی سره نکاح کړیده چی دا دده دښځی میریزی وریره ده اودارنګه نکاح کوونکی قبل دنکاح څخه خپلی ښځی ته طلاق ورکړی وو دانکاح جائزده اوکه نه؟

جواب: ترور اووریره په یوه نکاح کی جمع کول حرام دی. لقوله ﷺ لاتنکحو المراة علی عمتها ولاعلی خالتها ولاعلی ابنة اخیها ولاعلی ابنة اختها (۲) رواه مسلم. خوکه ښځی ته یی طلاق ورکړی وی اوددی عده یعنی دری حیضه تیرسوی وه نوددی څخه وروسته دښځی دوریری سره نکاح صحیح ده اوسکه اومیریزی ترور او وریره په حرمت کی برابر دی. فقط

دښځی دسکه وریری سره نکاح جائزده اوکه نه؟ سوال: (۷۵۵\) زید دمنکوحی په وجود کی ددی دسکه وریری سره نکاح وکړه نو دا شرعًا جائز ده اوکه نه؟

جواب: دښځی دسکه وریری سره نکاح حرامه ده ځکه چی ترور اووریره په نکاح کی جمع کول په احادیثوکی ممنوع اوحرام ګرځول سوی دی: لایجمع بین المراة وعمتها، الحدیث (مشکوٰة شریف باب المحرمات ص۲۷۲، ظفیر). فقط

یوسړی ددوو خوندو سره نکاح وکړه څه حکم دی؟ سوال: (۷۵٦\) یوسړی ددوو خوندو سره نکاح وکړه بیا دخلګو په ویلو سره یی مخکنی خورته طلاق ورکی دعدی څخه وروسته دوهمی خورسره نکاح کولی سی اوکه نه؟

جواب: مسئله دشریعت داده چی که ددوو خوندو سره مخکی وروسته نکاح وسی نوپه مخکنی نکاح صحیح کیږی اودوهمه باطله ده نوپه صورت مسئوله کی که دی سړی ددواړو خوندو سره وروسته او مخکی نکاح کړی یعنی په یو وخت کی په یو ایجاب اوقبول نکاح نه وه سوی بلکی په جلا جلا وخت کی سوی وه نودوهمه نکاح چی وروسته سویده هغه باطله ده او مخکی صحیح خوچی کله ده مخکی ښځی ته طلاق ورکی نوکه یې طلاق بائن یامغلظ ورکړی وو یاطلاق رجعی یې ورکړی وو اوپه عده کی یی رجوع نه وه کړی نودا نکاح هم ماته سوه نوددی دعدی دتیریدو څخه وروسته که دی ددوهمې ښځی سره نکاح وکړی نوصحیح ده (۳). فقط

---

(۱) وان تزوج حبلی من زنا جاز النکاح ولا یطاها حتی تضع حملها (هدایه ص ۲۸۹ ج۲). ظفیر

(۲) ردالمحتار ص ۳۹۱ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص۳۹. ظفیر

(۳) وحرم الجمع بین المحارم نکاحا ای عقدا صحیحا وعدة ولومن طلاق بائن (درمختار) اذا تزوجهما فی عقد واحد فانه لایکون صحیحا قطعا ولافیما اذا تزوجهما علی التعاقب وکان نکاح الاولی صحیحا فان نکاح =

دووو خوندو سره نکاح او ددی داولاد حکم: **سوال**: (۷۵۷\) ددوو خوندو سره په یوعقد کی خو نه په دوو عقدونو کی یوسړی نکاح وکړه اوددواړو څخه اولاد هم شروع سو نواوس به اولاد ددی سړی څخه ثابت وی اوکه نه او دوروستنی ښځی دمرګ څخه وروسته به دمخکنی ښځی نکاح باقی وي اوکه نه نکاح به کول غواړی ددی کفاره څه ده اوچی کم قاضی یا امام سره دمسلمانانو دمنع کولو تړلی وی دهغه څه حکم دی؟

جواب: که نکاح ددوو خوندو سره مخکی وروسته سوی وی نومخکنی صحیح سوه ددی څخه چی کم اولاد پیداسو هغه صحیح النسب دی او وروستنی چی کمه نکاح سویده هغه باطله ده ددی څخه چی کم اولاد پیداسو دهغه نسب به ثابت نه وی او دوروستنی دمرګ څخه دمخکنی ښځی سره دنوی نکاح ضرورت نسته دانکاح قائمه اوباقی ده (۱)، اوکفاره ددی ګناه داده چی داسړی دخپل فعل څخه توبه وکاږی اواستغفار وکړی نورڅه کفاره یی نسته اوقاضی فاسق اوګنهګار دی توبه دی وکاږی اوامامت ددی قاضی مکروه دی. فقط

پنځم فصل

حرمت دنکاح په سبب داختلاف دمذهب

چی څوک غلام احمد قادیانی پیغمبر منی هغه مرتد دی دده سره نکاح صحیح نه ده: **سوال**: (۷۵۸\) په ښځه اوخاوند کی داسی خبری وسوی چی دهغه څخه پرسړی دقادیانی شبهه کیږی مثلا داچی سړی وویل نبوت ختم سویدی اوکه نه؟ ښځی وویل نبوت ختم سویدی سړی وویل نه ددی څخه وروسته مرزا غلام احمد قادیانی هم پیغمبر سویدی؟

جواب: دمذکوره خبرو څخه معلومه سوه چی سړی قادیانی دی او قادیانی مرتد او کافر

= الثانية والحالة هذا باطل قطعا (رد المحتار باب المحرمات ص۳۹۰ ج۲، ط.س. ج۳ ص ۳۸). ظفير

(۱) وحرم الجمع بين المحارم نكاحا وعدة الخ وان تزوجهما معا اى الاختين الخ ونسى النكاح الاول فرق القاضى بينه وبينهما (درمختار) قوله نسى الاول فلو علم فهو الصحيح والثانى باطل الخ وفرق بينه وبين الاخرىٰ (رد المحتار فصل فى المحرمات ص۳۹۳ ج۲. ط.س. ج۳ ص۳۹) رجل مسلم تزوج بمحارمه فجئن باولاد يثبت نسب الاولاد منه عند ابى حنيفه خلافا لهما بناء على ان النكاح فاسد عند ابى حنيفة وباطل عندهما كذا فى الظهيرية (عالمگيرى كشورى ص۵۵۲ ج۲. ط. ماجديه ج۱ ص۵۴۰) وإن تزوجهما اى الاختين في عقدتين فنكاح الأخيرة فاسد ويجب عليه أن يفارقها ولو علم القاضي بذلك يفرق بينهما فإن فارقها قبل الدخول لا يثبت شيء من الأحكام وإن فارقها بعد الدخول فلها المهر الخ وعليها العدة ويثبت النسب ويعتزل امرأته حتى تنقضي عدة اختها (عالمگيرى باب المحرمات ص ۲۸۵ ج۲. ط. ماجدية ج۱ ص۲۷۷) وتقدم فى باب المهر ان الدخول فى النكاح الفاسد موجب للعدة وثبوت النسب ومثل له في البحر هناك بالتزوج بلا شهود وتزوج الاختين معا (ردالمحتار باب العدة ص۸۵ ج۲. ط.س. ج۳ ص۵۱۲) دارنګه وګورئ: البحر الرآئق ص۱۲۹ ج۳ باب المهر، ددی تفصیلی حواله منشاء داده چی ددوهمی اولاد هم ثابت النسب دی. والله اعلم. ظفير

Maktaba Tul Ishaat. com

دی ددی وجه څخه په دوی کی نکاح قائمه نه سوه، ښځی لره پکاردی چی دده څخه جلا سی اوکه دی دباطلي عقیدی څخه توبه وکاږی اوایمان تازه کړی اوښځه دده سره نکاح کول وغواړی نوبیا په دوی کی نکاح کیدل ضروری دی (۱). فقط

دسني انجلی نکاح دقادیانی سره صحیح نه ده اوخاوند که دنکاح څخه وروسته قادیانی سو نو نکاح باطله سوه: **سوال:** (۷۵۹/۱) زید حنفی دخپلی لور هنده نکاح دعمر سره وکړه که عمر په وخت دنکاح قادیانی وو نونکاح صحیح سوه اوکه نه؟ اوکه په وخت دنکاح حنفی ؤ وروسته قادیانی سو نونکاح قائمه پاته ده اوکه نه؟ اوهنده حنفیه دبل حنفی سره نکاح کولی سی اوکه نه؟

جواب: دخاوند دقادیانی کیدو په صورت کی دهندی حنفیه سنیه نکاح دده سره صحیح نه ده (۲) اوکه خاوند دنکاح څخه وروسته قادیانی سو نونکاح باطله سوه: لان ارتداد احدالزوجین موجب لفسخ النکاح (۳)، نوپه دی صورت کی هنده وروسته دعدی دتیریدو څخه بله نکاح کولی سی. فقط

دشیعه اهل قرآن وغیره سره نکاح صحیح ده اوکه نه؟ **سوال:** (۷۲۰/۱۱) که هلك اهل سنت او انجلی شیعه یامرزایی یاچکړالوی وغیره وی نودوی په خپل مینځ کی نکاح کولی سی اوکه نه؟ اوکه انجلی اهل سنت اوهلك شیعه وغیره وی نو ددوی نکاح کیدی سی اوکه نه؟

دمسلمان واده دعیسایی ښځی سره څنګه دی؟ **سوال:** (۷۲۰/۱۲) مسلمان سړی دعیسایي ښځي سره نکاح کولی سي اوکه نه؟

جواب: (۱) نه سی کیدی ځکه چی دمرزایی، چکړالوی اودغالی رافضی تکفیر سویدی او په مسلمان اوکافر کی مناکحت جائزنه دی (۴). فقط

۲. کولی یې سی ولي چی داهل کتاب ښځی سره دمسلمان نکاح صحیح ده کذافی الدرالمختار وغیره (خوځان ورڅخه ساتل ښه دی: ففی الفتح ویجوز تزوج اهل الکتابیات، والاولی ان لایفعل. رد المحتار ص۳۹۷ ج۲. ظفیر). فقط

---

(۱) وحرم نکاح الوثنیة بالاجماع وفی الفتح ویدخل فیه عبدة الاوثان وعبدة الشمس الخ وکل مذهب یکفر به معتقده (رد المحتار فصل فی المحرمات ص ۳۹۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۴۵). ظفیر

(۲) وارتداد احدهما ای الزوجین فسخ الخ عاجل بلا قضاء (الدر المختار علی هامش ردالمحتار باب النکاح الکافر ص۵۳۹ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۱۹۳). ظفیر

(۳) وحرم نکاح الوثنیة الخ وکل مذهب یکفر معتقده (رد المحتار فصل فی المحرمات ص۳۹۳ ج۲). ظفیر

(۴) وصح نکاح کتابیة وان کره تنزیها مؤمنة بنبی مرسل مقرة بکتاب منزل وان اعتقدوا المسیح الها (الدر المختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص ۳۹۷ – ۳۹۸ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۴۵). ظفیر

دميرزايي انجلي سره نكاح اوددي سره دتعلقاتو حكم: **سوال**: (۷۲۱) يوسړى دمرزايانو سره دخپل زوى واده كړيدى اوچې كم سړى دمرزايي واده كړيدى دهغه سره دمسلمانانو تعلقات ساتل جائزدي اوكه نه؟

جواب: كه ددى انجلي عقيده هم دمرزايانو وى نوددى سره دسنى مسلمان نكاح صحيح نه ده، ددى مسلمان سړى ته دى وويل سى چې مرزايي ښځه دځان څخه جلاكړه يادېته داسلام تلقين وركړه اودمسلمانيدو سره نكاح تازه كړه. (دقاديانيانو پركفر دامت دعلماء وو اتفاق دى. ظفير)

چې كم شيعه قرآن كريم ته محرف وايي دده سره نكاح صحيح نه ده: **سوال**: (۷۲۲) دهندى سنيي نكاح دزيد شيعه سره سويده اوس هندى ته خلكو داشك اچولى دى چې شيعه عموما كافروى داستا نكاح دزيد سره صحيح نه ده ديوسړى په پوښتنه زيد په قسم دخپلى عقيدى اظهار وكى اووى ويل چې زه قائل يم، قذف دعائشى رضي الله عنها ته حرام وايم او دالوهيت دحضرت على رضي الله عنه قائل نه يم دحضرت جبرائيل عليه السلام څخه بالكل غلطى نه ده سوى موجوده قرآن كريم خپل قرآن كريم ګڼم دغه وخت سائل زيد ته داوويل چې ستا په كتاب اصول كافى كى دحضرت امام جعفر څخه يوحديث مروى دى چې دهغه يوه حصه داده: والله ما فيه من قراءتكم حرف واحدٌ، ددى حديث څه جواب دى نوزيد وويل چې زه به دخپل مجتهد څخه پوښتنه وكړم ددى جواب به دركم سائل بيا دزيد څخه پوښتنه وكړه زيد ددى جواب هم دمجتهد په پوښتنه كولو پريښوى پنځلس ورځې وسوى جواب يې نه دى وركړى په داسى صورت كى دهندى نكاح دزيد سره به صحيح وى اوكه نه اودمذكوره حديث څه جواب دى؟

جواب: داخو ښكاره ده چې داپه حضرت امام جعفر صادق باندى افتراء ده اوددى رافضى چې دده سره خبرى وسوى كه دى موجوده قرآن كريم محرف ګڼي نودى هم كافردى ددى سره دسنيه نكاح نه سى كيدى.

على هذا القياس كه يوبل امر موجب دكفر په ده كى ستـه نوبيا هم دسنيي نكاح دده سره به صحيح نه وى اوكه دى دتمامو كفريه عقايدو څخه برائت ښكاره كړى نوبيا نكاح صحيح ده خودرافضيانو په هيڅ حال اعتبار نسته دتقيه بهانه يولوى غضب دى ددى وجه څخه سنيه ددې څخه جلا كول پكار دى (۱) . فقط

(۱) وبهذا ظهر أن الرافضي إن كان ممن يعتقد الألوهية في علي، أو أن جبريل غلط في الوحي، أوكان ينكر صحبة الصديق ، أو يقذف السيدة الصديقة فهو كافر لمخالفته القواطع المعلومة من الدين بالضرورة (رد المحتار ص ۳۹۸ ج۲ فصل فى المحرمات ، ط.س. ج۳ ص ۴۲). ظفير

Maktaba Tul Ishaat. com

دمرزايي سره دسنيه نكاح صحيح نه ده: سوال: (۷۲۳\) څه موده وسوه چې يوعقد دنكاح دمرزايي اوداهل سنت والجماعت په مينځ كې وسو اوښځه اوخاوند په وخت دنكاح نابالغه وه اواوس هم نابالغه دى خوپه دى وخت كې دانجلۍ سنى پلار چې دهلك پلار كم چې سخت بدعقيده مرزايي دى وليدى نودا غواړي چې دانكاح فسخ سى اوددى وجه څخه دى انجلۍ سره نه رخصت كوى په دى صورت كې شرعا څه حكم دى؟

جواب: په دى صورت كې مذكوره نكاح منعقده نه ده سنى لره پكاردى چې خپله لور هلته رخصت نه كړي اوپه اهل سنت والجماعت كې دى نكاح وكړي ځكه چې دمرزايي جماعت پرتكفير دعالمانو اتفاق دى اودكافر اودمسلمان په مينځ كې نكاح نه منعقد كيږي اونابالغ اولاد تابع دمور اودپلار وى . ولا يصح ان ينكح مرتد اومرتدة احد من الناس. درمختار (۱) وفى الشامى لانه قبل البلوغ تبع لابويه ص۳۹۴ ج۳. شامى (۲).

چې چا كلمه دكفر وويله دهغه سره دمسلماني انجلۍ نكاح صحيح ده اوكه نه؟ سوال: (۷۲۴\) دهندى په عمر دنابالغى كې نكاح دزيد سره وسوه اودزيد كور والا دنكاح څخه مخكې دشرك اعتقاد لري اوپه رام رام ويلو ليدل سويدى اودبتانو نذراني وركوى آيا دزيد دمسلماني هندى سره نكاح صحيح ده اوكه نه؟

جواب: كه دزيد څخه څه خاص فعل دكفر ياكلمه دكفر اوريدل سوى وى چې دهغه تاويل نسى كيدى غرض داچې دزيد په كفركې څه شك شبهه پاته نه سى نودغه وخت به دبطلان دنكاح حكم وى كنې نه به وى (۳). فقط

دمرزايي سره دنكاح تړونكي اوپه دى كې دشركت كوونكي څه حكم دى؟ سوال: (۷۲۵\) يوملا ديو مرزايي عقيدى والاسره ديوى سنى انجلۍ نكاح وكړه نودا نكاح صحيح ده اوكه نه؟ اوملا اودحاضرينو نكاح ماته سوه اوكه نه؟ اوددى ملا دبيعت اودامامت څه حكم دى؟

جواب: دسنيه انجلۍ نكاح دمرزايي عقيدى والا سړي سره جائزنه ده (۴) نوملا چې سره ددى چې ده ته دمرزايي دعقيدى فساد معلوم ؤ ده نكاح وتړله نودى فاسق دى اوگنهگار سو اودده بيعت صحيح نه دى اوامامت دده مكروه تحريمي دى خودده اودحاضرينو

---

(۱) الدرالمختار على هامش ردالمحتار باب نكاح الكافر ص ۵۴۵ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۰۰. ظفير

(۲) رد المحتار باب نكاح الكافر ص۵۴۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۱۹۷. ظفير

(۳) وارتداد احدهما اى الزوجين فسخ عاجلا بلا قضاء (الدرالمختار على هامش ردالمحتار باب نكاح الكافر ص۵۳۹ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۱۹۳). ظفير

(۴) ولا يصح ان ينكح مرتدا اومرتدة احد من الناس مطلقا (الدرالمختار على هامش ردالمحتار باب النكاح الكافر ص۵۴۵ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص ۲۰۰). ظفير

نکاح باقي ده دوی ټولو لره توبه کښل پکاردی اوښکاره کول پکاردی چی دانکاح چی دمرزايي سره سويده صحيح نه ده. فقط

دشعیه سره په نکاح کولوکی احتیاط ضروري دي: **سوال**: (۷۲۲) زيد داهل السنة والجماعة عقيده لری اودده دترور زوی دبکر خاندان غیر مغلظ شیعه دی خومعلومه ده چی دی پایبند دمذهب دروافضو نه دی اودده مور دزید ترور سنی ده اودبکر ښځه هم دسنی خاندان لورده اوبکر وایی چی موږ رافضیان نه یو زموږ په نزد تمام اصحاب دخوږ نبي ﷺ برابردی، موږ دیوهم بد نه بیانوو په ټولو اصحابو تبرا ناجائز ده اودجمع لمونځ په جمع کوی اونور لمونځونه هم په جمع کوی نوبکر دخپل زوی دپاره دلور طلبګاردی آیا ددی نکاح جائزده اوکه نه؟ علاوه ددی څخه یوتقریر مستفتي لیکلی وو چی دهغه حاصل دادی چی دثواب اودعقاب دار ومدار په عمل دی عقیده چی هرڅه وی.

جواب: دمسئلې جواب دادی چی که بکر غالی شیعه تبرایی نه دی نودده دزوی سره چی که دی داسی وی نودزید دلور نکاح صحیح ده خوښه داده چی ترڅو پوری دبکر ټول خاندان اهل سنت والجماعت نه وی ترهغه وخته دی نکاح ونه سی یوتردد دلته داهم دی چی په روافضو کی تقیه (دځان ساتنه که څه هم په درواغو ویلو وي) ضرور ګڼل کیږی نو ددی به څنګه اطمینان وی چی دوی څه په ژبه وایی دادوی تقیه نه کوی، اوواضحه دی وی چی دعقایدو خرابی ډیره لویه اومضره ده. نبی کریم ﷺ دمسلمانانو دری اویا فریقی ښوولی دی اوفرمایلی یی دی: کلهم فی النار الا واحد (۱) الخ. چی داټول دوږخیان دی ماسوا دیوی فرقی څخه چی هغه اهل سنت والجماعت دی اوددی فرقی داهل السنت والجماعت تعریف نبی کریم ﷺ دافرمایی ما انا علیه واصحابی. چی دوی به په هغه طریقه وی چی په کمه زه اوزما اصحاب دی نوچی کمه فرقه داهل السنت والجماعت څخه ښه ده هغه ناری ده اواهل هوا ده اواهل باطل ده نودنبی کریم ﷺ څخه څوك زیات په قرآن کریم پوهیدونکی وو؟ ددی وجه څخه داتقریر ټول بی کاره اوبی اصل دی. طریقه داصحابو ته وګورئ چی هغه څه وه ځکه چی همدا طریقه دنبی کریم ﷺ ده اوهم دا نجات ورکوونکی ده صرف په نوم مسلمان کیدو سره کارنه کیږی اودعقیدی دفساد سره نیك اعمال په کارنه راځی. لکه چی په حدیث دخوارجو کی ذکردی. یحضر احدکم صلوٰة مع صلاتهم، الحدیث . فقط

دسنی هلک نکاح دشیعه ښځی سره جائزده اوکه نه؟ **سوال**: (۷۲۷) زمامذهب سنی دی اوما

---

(۱) وتفترق امتی علی ثلث وسبعین ملة کلهم فی النار الا ملة واحدة قالوا من هی یارسول الله قال ما انا علیه واصحابی (مشکوٰة ص ۳۰). ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

ديوشيعه انجلى سره نكاح كړيده دانكاح صحيح اوجائز ده اوكه نه؟
جواب: په روافضو كي هغه خلګ كم چي ډير تجاوز كوونكي دي مثلاً دحضرت صديقه رضي الله عنها دافك وينا كوي هغوى په اتفاق كافران دي (¹) اوكم روافض چي شيخينوته سب (ښكنځل) كوي نوددوى په كفركى اختلاف دى (²) په هرحال احتياط ضرورى دى چي دابنځه سنيه كړه اوبيا دى ورسره نكاح وسى ځكه چي دكافرى ښځى سره دسنى مسلمان نكاح نه سى كيدى. فقط
مرتده مطلقه چي مسلمانه سي نو ددوهم سړي سره واده كولى سى اوكه نه؟ سوال: (۷۲۸) يومسلمان سړى يوه هندوه ښځه مسلمانه كړه اونكاح يې ورسره وكړه خوښځه دخاوند دكوره بهر سوه اوبد دين ته ورغله چي خاوندته دامعلومه سوه نوده ښځى ته سمدست درى طلاقه وركړل اوس ديوبل مسلمان سره ددى ښځى نكاح جائزده اوكه نه ؟ ځكه چي دابنځه مرتده سوى وه دده په مسلمانولو سره به مسلمانه سى اوكه نه ؟
جواب: كه دابنځه مرتده سوى وى نودادى بيا مسلمانه كړى سى اوكلمه دى په وويل سى اوعدت دى تيره كړى نودهر مسلمان سره نكاح كولى سى اومطلقه ثلثه چي مرتده سى العياذ بالله نوددى داسلام راوړلو څخه وروسته كه اول خاوند ورسره نكاح كول غواړى نوبيابه دحلالى ضرورت وى بغير دحلالى داول خاندپاره به داحلاله نه وى (فى الشامى توجه الشبه بين المسئلتين ان الردة واللحاق والسبى لم تبطل حكم الظهار واللعان كما لم تبطل حكم الطلاق (ردالمحتار باب الرجعة ص۵۲۸ ج۲). فقط
دتبرايي شيعه سره دسني ښځي نكاح صحيح نه ده: **سوال**: (۷۲۹) زيد شيعه تبرايى دى چي پرحضرت عائشى صديقه رضي الله عنها تهمت لګوى او شيخينوته بدوايى او دخلافت منكر دى دده سره دهندى سنيه نكاح صحيح ده اوكه نه اوهنده دمهر اخيستو حقداره ده اوكه نه؟
جواب: دمذكوره شيعه سره دسنيه نكاح صحيح نه ده اوكه دخول سوى وى نومهر كامل دى . قال فى الشامى نعم لاشك فى تكفير من قذف السيدة عائشة رضي الله عنها اوانكر صحبة الصديق اواعتقد الالوهية فى على رضي الله عنه اوان جبريل عليه السلام غلط فى الوحى اونحو

(¹) وبهذا ظهر ان الرافضى ان كان ممن يعتقد الالوهية فى على اوان جبريل غلط فى الوحي اوكان ينكر صحبة الصديق اويقذف السيدة الصديقة فهوكافر (رد المحتار فصل فى المحرمات ص ۲۹۸ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۴۲).
(²) بخلاف ما إذا كان يفضل عليا أو يسب الصحابة فإنه مبتدع لا كافر (ايضا ص۲۹۸ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص۴۲) في البحر عن الجوهر معزيا للشهيد من سب الشيخين او طعن فيهما كفر ولا تقبل توبته وبه اخذ الدبوسي وابو الليث وهو المختار للفتوىٰ (الدرالمختار على هامش ردالمحتار باب المرتد ص۴۰۴ ج۳. ط.س. ج۴ ص۲۳۷).

ذالك من الكفر الصريح [1] الخ باب المرتد وفي الدرالمختار فللموطوئة ولوحكما كل مهرها لتاكده [2] الخ. فقط

دشیعه سني په واده کې داولاد حکم: **سوال:** (۷۷۰) دیوسني سړي سره دشیعه ښځې یا دسني ښځې سره دشیعه سړي نکاح کیدی سی اوکه نه؟ اوکه وسی نواولاد به ولد الزنا وي اوکه نه؟

جواب: په تبرایي شیعه کې دډیرو عالمانو دکفر فتوٰی ده خومحققین احناف داوایي چې دوی ته دي مبتدع اوفاسق وویل سی کافردي ورته ونه ویل سی ولي چې کافر دنص قطعي منکر وي نوچي کم روافض دحضرت صدیقه رضی الله عنها دافك اودحضرت علی رضی الله عنه دالوهیت قائل دي یادکفري عقائدو قائل دي دوی په اتفاق کافردي اوچې کم داسي نه دي صرف تبرایي دي هغه کافرنه دي [3]، خوپه نکاح کې دي احتیاط وسي چې دسنیه ښځې نکاح ددوی سره ونه سي اوکه وسي نواولاد به ولد الزنا نه وي اوداولاد نسب به دمور اودپلار څخه ثابت وي. [4] فقط

داثنا عشریه دفرقې سره نکاح صحیح ده اوکه نه؟ **سوال:** (۷۷۱) اثناعشریه فرقه کافره ده او دمسلمانانو دسنیي ښځې سره ددوی نکاح جائزده اوکه نه؟

جواب: دروافضومختلفي فرقې دي بعض غالي دي چې دحضرت علی رضی الله عنه دالوهیت قائل دي اودحضرت عائشی صدیقی رضی الله عنها دافك قائل دي نوداپه اتفاق کافردي، اوبعضې شیخینو ته بد رد وایي نوبعض فقهاء خودیته هم کافر وایي دداسي روافضو سره دسنیه مسلماني نکاح نه کیږي [5] بعضې صرف تفضلیه دي نودا کافرنه دي که څه هم بدعتیان دي ددوی سره دسنیي نکاح کیږي [6]. فقط

دتبرایي شیعه سره دواده څه حکم دي اوچې کم خلګ په دي کې حصه واخلي دهغوی دپاره

---

[1] رد المحتار باب المرتد مطلب مهم فی حکم ساب الشیخین ص۴۰۵ - ۴۰۷ ج۳ ، ط.س. ج۴ ص۲۳۷. ظ

[2] الدر المختار علی هامش ردالمحتار باب المهر ، ج۲. ظفیر

[3] وبهذا ظهر أن الرافضي إن كان ممن يعتقد الألوهية في علي ، أو أن جبريل غلط في الوحي ، أو كان ينكر صحبة الصديق، أو يقذف السيدة الصديقة فهو كافر لمخالفته القواطع المعلومة من الدين بالضرورة، بخلاف ما إذا كان يفضل عليا أو يسب الصحابة فإنه مبتدع لا كافر (ردالمحتار فصل في المحرمات ص۳۹۸ ج۲، ط.س. ج۳ ص۴۶). ظفير

[4] وتقدم فی باب المهر ان الدخول فی النکاح الفاسد موجب للعدة وثبوت النسب (رد المحتار باب العدة ص ۸۳۵ ج۲. ط.س. ج۳ ص. ۵۱۲). ظفیر

[5] وحرم نكاح الوثنية الخ وكل مذهب يكفر معتقده (ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۳۹۳ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۴۵). ظفیر

[6] ایضا .

Maktaba Tul Ishaat. com

څه حکم دی؟ سوال: (۷۷۲) داهل سنت والجماعت دښځی نکاح چی مور اوپلار یی هم سنیان دی دشعیه سړی سره چی دهغه پلار نیکه هم شیعه وی جائزده اوکه نه؟
۲. داچی دمذکوره ښځی اوسړی نکاح چی کم مولوی صاحب تړلی ده اوڅوك په کی حاضر وو نوددوی څه شرعی تعزیر سته اوکه نه؟ که وی نوڅه حکم دی؟

جواب: قال فی رد المحتار: وبهذا ظهر ان الرافضی ان کان ممن یعتقد الوهیة علی ﷺ او ان جبرایل غلط فی الوحی اوکان ینکر صحبة الصدیق او یقذف السیدة الصدیقة فهو کافر لمخالفته القواطعَ المعلومة من الدین ضرورة بخلاف ما اذا یفضل عالیاً او سیب الصحابة فانه مبتدع لا کافر الخ (۱) ص ۲۹۰. ددی عبارت څخه واضحه ده چی رافضی که دواقعیاتو منکروی لکه چی قائل دافك اودقذف دحضرت صدیقه رضی الله عنها وی نو کافردی دسنی مسلمانی نکاح دده سره صحیح نه ده بالکل باطله ده. لان اختلاف الملة مانع عن صحة النکاح. کذا فی کتب الفقه (۲) اوواضحه دی وی چی شیخینو ته ښکنځل کولو ته هم بعض فقهاء کفر وایی. خوعند المحقیقن فسق دی اوکفرنه دی (۳) خوکه دښکنځلو دشیخینو سره دابوبکر ﷺ دصحابیت څخه هم منکر وی چی په نص قطعی ثابت دی کفردی، اوتبرا ویونکي غالبا دحضرت صدیقی رضی الله عنها دافك اودقذف قائل دی اوپه دی سره خوشحالیری نودداسی رافضی په کفر کی هیڅ شك نسته اودده سره دسنی مسلمانی نکاح صحیح نه ده، اوچی کم خلگ سره دعلمه نکاح تړلي اوشاهد او وکیل سویدی هغه فاسقان سوه توبه دی وکاړی اوپه مینځ دښځی اوخاوند یعنی درافضی خاوند اودسنی مسلمانی ښځی کی دی تفریق وکړی اوهمدا ددوی دپاره کفاره ده. فقط

پلارشیعه ته په نکاح بیا یې بل ته په نکاح کړه نوڅهٔ حکم دی؟ سوال: (۷۷۳) یوسړی دخپلی لور نکاح دشیعه سړی سره وکړه چی دده عقائد باطل دی یعنی دافك دحضرت عائشی رضی الله عنها قائل دی اوسب دشیخین کوی الی غیر ذالك. ددی انجلی پلار داخیال وکی چی داسړی شیعه مسلمان نه دی ددی وجه څخه نکاح صحیح نه سوه نوده دخپلی لور نکاح دیو بل سنی سړی سره وکړه نودوهمه نکاح صحیح ده اوکه اوله؟

جواب: چی کم روافض سب دشیـــخین کوی نوددوی په کفر کی دعالمانو اختلاف دی

---

(۱) رد المحتار فی المحرمات ص ۳۹۸ ج ۲ ، ط.س. ج۳ ص ۴۲. ظفیر

(۲) وحرم نکاح الوثنیة الخ وکل مذهب یکفر معتقده (رد المحتار فصل فی المحرمات ۳۹۳ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۴۵). ظفیر

(۳) بخلاف ما اذا کان یفضل علیا اویسب الصحابة فانه مبتدع لاکافر (ایضا ص۳۹۸ ج۲. ط.س. ج۳ ص۴۲).

بعضی فقهاء ورته کافر وایی اومحققین فقهاء دعدم تکفیر قائل دی خوچی کم روافض دافك دصدیقه قائل دی هغه په اتفاق کافردی دارنګه دغالی روافضو بعضی نور عقائد لکه داچی جبرئیل علیه السلام په وحی رسولو کی غلط سویدی یا حضرت علی رضی الله عنه خدای وو، وغیره وغیره داعقائد په اتفاق داهل سنت کفردی، په درمختار کی دی: فی البحر عن الجوهرة معزیا للشهید من سبب الشیخین اوطعن فیهما کفر ولاتقبل توبته وبه اخذ الدبوسی وابواللیث وهوالمختار للفتوٰی انتهی وجزم به فی الاشباه واقر المصنف (الی ان قال) لکن فی النهر وهذا لا وجود له فی اصل الجوهرة وانما وجد علی هامش بعض النسخ فالحق بالاصل مع انه لا ارتباط له بما قبله انتهی (درمختار ص ۴۰۴ – ۴۰۵ ج۲) قال الشامی تحت قوله لکن في النهر الخ وإذا کان کذلك فلا وجه للقول بعدم قبول توبة من سب الشیخین بل لم یثبت ذلك عن أحد من الأئمة فیما أعلم (الی ان قال) علی ان الحکم علیه بالکفر مشکل (ثم قال في آخر کلامه تحت القول المذکور) نعم لا شك في تکفیر من قذف السیدة عائشة رضي الله تعالی عنها أو أنکر صحبة الصدیق ، أو اعتقد الألوهیة في علي أو أن جبریل غلط في الوحي ، أو نحو ذلك من الکفر الصریح المخالف للقرآن الخ ص۴۰۵ – ۴۰۷) نوپه صورت مسئوله کی اوله نکاح چی دداسی غالی شیعه سره سویده صحیح نه سوه بلکی باطله سوه اودوهمه نکاح وسوه. فقط

سني ښځه دشیعه سره واده سوه اوس څه وکړي؟ سوال: (۷۷۴\) یوه ښځه سنیه مذهب والا یوشعیه سړی ته په نکاح سوه دده دجبر او داکراه او دبدلولو دمذهب او دطریقو وغیره څخه تنګه ده اودجدایي طلبګاره ده دی طلاق نه ورکوی په داسی صورت کی مذکوره ښځه دیوبل سنی سړی سره نکاح کولی سی اوکه نه؟

جواب: اقول وبالله التوفیق دشیعه فرقی په تکفیر اوعدم تکفیر کی اختلاف دی والاصح عدم التکفیر اوبعض فقهاء ددوی حکم داهل کتاب په شان وایی نوبناء په دی صورت مسئوله کی دسنی مسلمانی ښځی نکاح ددی شیعه سره نه ده سوی (۱) مذکوره ښځه دخاوند دطلاق څخه بغیر خپل دوهم عقد کولی سی اوسنی لره خپل لور شیعه ته واده کول صحیح نه دی. فقط

په لاندیني صورت کی څۀ حکم دی؟ سوال: (۷۷۵\) یوه ښځه مسلمانه سـوه چی کله ددی

(۱) داحکم غالبا دهغه روافضو متعلق دی چی دضروریاتو ددین څخه انکار کوی لکه چی دشامی دراتلونکی عبارت څخه مستفاد ده اوپه خپله دمفتی صاحب په فتوٰی کی هم ددی تفصیل دی. کنی چی کم شیعه صرف دتفضیل دعلی رضی الله عنه قائل دی او دضروریاتو ددین څخه منکرنه دی پرهغوی دکفر فتوٰی نسته اونه دعدم انعقاد دنکاح لکه چی دحضرت مفتی صاحب دوهمه فتوٰی پردی شاهد ده. بنده محمد شفیع غفرله محرم سنة ۵۴ هـ ق

Maktaba Tul Ishaat. com

خاوند ته اسلام وړاندی سو نوده انکار وکی ددی وجه څخه تفریق وسو نووروسته سړی هم مسلمان سو اوپه یوسل او پنځه ویشتو کلدارو باندی نکاح وسوه په دی شرط چې په فلانی مقام کی به اوسیږم چې کم ځای اسلام اومسلمانان وی انچولی ته به نه ځم وروسته بیا سړی ښځه انچولی ته بوتلل غوښتل خوښځه ورسره ولانه ړه نو دی نو مسلمان سړی خلګو ته داوویل زه دښځی دوجه څخه بی دینه سوم بیاهم مولوی صاحب ښځه ماته نه سپاری اتو سړیو ددی خبری شاهدی ورکړه پردې باندې دې نو مسلمان وویل داټول شاهدان زما څټ پرې کوی یوه ورځ به زه هم ددوی څټونه پر سیتلا (دبت په مخکی چې پرکم ځای هندوان قربانی کوی) پرې کړم، وروسته بیادی نومسلمان توبه وکښله په دی صورت کی دانومسلمان کافر اومرتد سو اوکه نه؟ اوښځه به ده ته دتازه کولو دنکاح څخه وروسته سپارل کیږی اوکه څه به کیږی؟ اوپه تازه کولو دنکاح کی دښځی رضامندی ضروری به وی اوکه نه؟ اونوی مهر به مقرریږی اوکه نه؟

جواب: په دی صورت کی حکم دکفر اودارتداد به په دی نومسلمان نه کیږی اوچی کله حکم دکفر ونه سو نونکاح هم باطله نه سوه خوښهٔ داده چې تجدید دنکاح وسی اونوی مهر مقرر سی خوښځی ته دانکار حق نسته ځکه چې اوله نکاح په حقیقت کی فسخ نه ده ځکه چې دامتفرع ده پرکفر اوپر ارتداد اودا ثابت نه دی اودمسلمان دتکفیر حکم دی حتیٰ الوسع ونه لګول سی چې ترڅو څه لاره پکښی وی اودمخکی جملی څخه خپله ددی سړی انکار ثابت دی ځکه چې دده داویل چې داشاهد زما څټ پرې کوی دمذکوره الفاظو په ویلو سره که څه هم انکار صرف محتمل دی خوبیا هم دی احتمال لره به ترجیح ورکول کیږی اودوهمه جمله هم موجب دکفر او دارتداد نه ده که څه هم چې ګناه ده. فقط

شپږم فصل

حرمت دنکاح په سبب دحق دغیر

دبل دمنکوحی سره نکاح جائز نه ده: **سوال**: (۷۷۲) محمدخان ګلکار چهجوخپل زوی کړی اوګلکاري یې ورته وښووله چې کله دمحمد خان ښځه مړه سوه نوده دچهجو ښځه دځان سره وساتله اوچهجو ته یې نه پریږدی چهجو په جرګه کی دخپلی ښځی اخیستو دعوه وکړه اوچهجو خپلی ښځی ته طلاق نه دی ورکړی محمد خان یوقاضی ته سل روپی ورکړی اوخپله نکاح یې وتړله نوپه دی صورت کی داښځه دچهجو ده اوکه دمحمدخان؟

جواب: چی چهجو ښځی ته طلاق نه دی ورکړی اوبله څه وجه دفسخ دنکاح هم نسته نودا ښځه دچهجو ښځه ده دمحمد خان سره ددی نکاح باطله ده اوداښځه چهجو ته رسیدل پکار دی (۱). فقط

دغیر مطلقه سره واده او ددی دمعاون حکم: **سوال**: (۷۷۷) هندی ته ددی خاوند طلاق نه دی ورکړی ځوورځی یی اواره ګردی کوله بیا یوبل سړی ددی سره بی دطلاقه نکاح وکړه نودده سره خوراك چښناك ناسته پاسته کول شرعًا جائزدی اوکه نه؟ څه خلګو قصدًا هلته خوراك وکی ددوی سزا څه ده اویوسړی تهمت دعیب ولګوی اوجرمانه یی واخیستله نو مستحق دسزاسو اوکه نه اودټولی کورنی دولت دری کسانو غلاکی ددوی سزا څه ده؟

جواب: دبل دمنکوحی سره بی دطلاقه نکاح کول حرام اوباطل دی دوی فاسقان سوه توبه دی وکاړی اودا ښځه دی جلا کړی همدا ددوی کفاره ده (۲) اوچی کم سړی په خوراك کی شریك سو هغه دی هم توبه وکاړی ددې ځخه وروسته به ددوی ګناه معاف سی اومالی جرمانه اخیستل په شریعت کی ناروا دی (۳) اوتهمت لګول کبیره ګناه ده او جرمانه دی واپس کړی اومعاف دی کړی اودغلو سزا داده چی توبه دی وکاړی اوملا دی واپس کړی او حدود په دی ملك کی جاری نه دی (۴). فقط

دبل دمنکوحی سره واده اوددی ځخه چی کم هلک پیداسو دهغه حکم: **سوال**: (۷۷۸) هنده خپل دوهم عقد دعدی دتیریدو ځخه وروسته دزید سره وکی دری میاشتی وروسته زید په جنګ ولاړی ددی ځخه وروسته هنده دری یاڅلور میاشتی وروسته خپل عقد دعمر سره وکی اوحال دادی چی عمر اوټولو خلګو ته پته وه چی ددی خاوند په جنګ کي دی زید دجنګ ځخه بیرته راغلی دی نودا نکاح صحیح سوه اوکه نه؟ اودده دمددګارو خلګو شرعًا څه حکم دی؟ اودعمر ځخه چی کم هلك پیدا سویدی هغه حلال دی اوکه حرام؟ اودصحیح النسب انجلی سره دده نکاح جائزده اوکه نه؟

جواب: دهندی نکاح دعمر سره صحیح نه ده سوی بلکی باطل اوناجائزده کذافی کتب الفقه، اوکه وطی سوی وی نودازناده دزید په راتلو به داښځه ده ته ورکول کیږی هنده اوعمر اوددوی مدد ګار ټول فاسقان اوګنهګاران سو توبه دی اوکاړی دهلك نسب به

---

(۱) اما نکاح منکوحة الغیر الخ فلم یقل احد بجوازه فلم ینعقد اصلا (رد المحتار باب المهر ص۴۸۲ ج۲). ظفیر

(۲) اما نکاح منکوحة الغیر الخ فلم یقل احد بجوازه فلم ینعقد اصلا ولهذا لا یجب الحد مع العلم بالحرمة لکونه زنا (رد المحتار باب المهر ص۴۸۲ ج۲). ظفیر

(۳) لا باخذ المال فی المذهب (الدرالمختارعلی هامش ردالمحتار باب التعزیر ص۲۴۲ ج۲، ط.س. ج۳ ص۲۱).

(۴) لانه لا حد بالزنا فی دار الحرب (ایضا کتاب الحدود ص۱۹۵ ج۲، ط.س. ج۳ ص۵). ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

دعمر څخه ثابت نه وی اوډی دصحیح النسب انجلی کفونه دی باقی چی په کمو صورتونو کی دغیر کفو سره نکاح صحیح ده، دده سره هم کیدی سی، دغیرکفو سره نکاح داسی کیږی چی انجلی که بالغه وی داهم راضی وی اوددی اولیاء هم راضی وی نودغیرکفو سره نکاح هم کیږی.

بغیر دطلاق دمنکوحي ښځه دوهمه دریمه څلورمه اوپنځمه نکاح صحیح نه ده: **سوال**: (۷۷۹) یوی ښځی خپل خاوند پریښوی اودنمبر ۲ سره یی اشنانی وکړه دوه کاله وروسته یو هلك پیدا سو بیایي نمبر ۲ پرې ښووی اودنمبر ۳ سره یی نکاح وکړه ده هم طلاق ورکړی بیایی دنمبر ۴ سره نکاح وکړه اوبیایی ۴ هم پریښووی اودنمبر ۵ سره یی دنکاح اراده وکړه اویو جاهل قاضی نکاح وتړله قاضی جاهل وو نوچی څومره خلګ هلته موجود وه هغوی وویل دانکاح ونه سوه اودښځی څخه یی پوښتنه وکړه هغې وویل زما خاوند ماته طلاق راکړیدی اوعده ختم سویده نوچی کم خلګ په دی نکاح نمبر۵ کی شریك وه دوی ګنهګار سوه اوکه نه؟ اوددوی نکاح ماته سوه اوکه نه؟

جواب: چی کله مخکی خاوند طلاق نه دی ورکړی ددی څخه وروسته ددی ښځی یوه نکاح هم نه ده سوی نودنمبر ۵ سره چی کمه نکاح وسوه هغه باطله اوناجائز ده آخری خاوند لره پکاردی چی ددی څخه جلاسی اوترڅو چی داول خاوند طلاق ورکول ثابت نه سی ترهغه وخته دی ورسره نکاح نه کوی (۱) باقی چی کمو خلګو ته دحقیقت حال علم نه وو نوپه هغوی هیڅ ګناه نسته اونه ددوی نکاح ماته ده. فقط

چی کمه نکاح صرف یوه ګهنته یادوی ګهنتی دعدی څخه مخکی وسی نودا نکاح جائزده او که نه؟ **سوال**: (۷۸۰) دزید نکاح صرف یوه ګهنته یادوی ګهنتی دعدی څخه مخکی وسوه یعنی دعدی دتیریدو څخه مخکي په غلطی سره وسوه نونکاح نافذه سوه اوکه نه؟

جواب: دانکاح نافذه اوصحیح نه ده. کما فی عامة المعتبرات (۲) . فقط

په عده کی چی کمه نکاح وسی دهغه داولاد نسب: **سوال**: (۷۸۱) یوه سړی په عده کی نکاح وکړه اوددی څخه اولاد وسو ده ته دامعلومه سوه چی دانکاح په شرع کی جائزده نودانکاح وسوه اوکه نه؟ اوداولاد نسب به ثابت وی اوکه نه؟ اووارث به وی اوکه نه؟

جواب: په زمانه دعدی کی نکاح باطله ده خونسب ثابت دی اولاد به یی وارث وی (۳).

---

(۱) اما نکاح منکوحة الغیر ومعتدته الخ فلم یقل احد بجوازه فلم ینعقد اصلا (رد المحتار باب المحرمات ص ۴۸۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۱۳۲). ظفیر

(۲) اما نکاح منکوحة الخ ج۳ ص۵۱۲ باب العدة . ظفیر

(۳) وتقدم فی باب المهر ان الدخول فی النکاح الفاسد موجب للعدة وثبوت النسب (رد المحتار باب العدة =

دغير دمنكوحې سره نكاح ته چې څوک صحيح وايي دهغه متعلق څه حكم دى؟ **سوال**:

(۷۸۲) يوه ښځه منكوحه دبيكانير څخه اجمير شريف ته دخپلې ترور كره راغله دتاراپور قاضي دا ښځه داجمير شريف څخه وتښتوله اوتارا پور ته يې راوستله اوددې سره يې نكاح وكړه حال دادې چې اول خاوند ورته طلاق نه دى وركړى، اودى ددې نكاح حلاله وايي، په كتب اوعقائدو كې مصرح ده چې دكم شي حرام كيدل په قرآنكريم ياپه احاديث متواتر سره ثابت وى هغه ته حلال ويونكى به كافروى ددې وجه څخه په دې صورت كې ددې نكاح او دناكح منكوحة الغير په باره كې شرعا څه حكم دى آيا ناكح كافرسو اوكه نه دده سره بايد څه معامله وسى؟

جواب: قال في رد المحتار (۱) الخ ص **۳۵**: ومثله في عامة كتب الفقه. حاصل داچې دمنكوحة الغير سره بې دطلاقه اودعدې تيريدو څخه نكاح صحيح نه ده اودا نكاح نه منعقده كيږي اوحرمت دمنكوحة الغير قطعي دى لكه چې دآيت د: والمحصنٰت (۲) څخه ثابته ده ددې وجه څخه ناكح مذكور فاسق اومرتكب دكبيره دى خو چې په تكفير دمسلمان كې فقهاء ډير احتياط كوى اوفرمايي چې په يو سړي كې كه يوكم سل وجهې دكفر وى اويوه وجه دمسلمان اوداسلام وى اودا هم ضعيفه وى نومفتي لره وعدم تكفير ته ميلان لازم دى (۳) اوچې په صورت مذكوره كې تاويل ممكن دى، ددې وجه څخه دتكفير څخه محفوظ كيدل پكاردى اودى سړى ته دى كافر ونه ويل سي اومعامله دى دمسلمانانو ورسره وسي اوده ته دى فاسق اوعاصي وويل سي اوتوبه دى باندې وكاږي.

خاوند پاګل وى او دنان او نفقې خبر نه اخلي نوآيا ښځه دوهمه نكاح كولى سي اوكه نه؟

سوال: (۷۸۳) زيد دشپږو كالو راهيسى پاګل دى اوپه دې حالت كې دښځې دنان اونفقه خبر نه سي اخيستى په داسې حالت كې دده ښځه دوهمه نكاح كولى سي اوكه نه؟

جواب: دمجنون ښځه دوهمه نكاح (۴) نسي كولى خوكه دمجنون سره څه مال او جائيداد وى نوددې څخه به دښځې خرچه كيږي.

= ص **۸۳۵** ج۲. ط.س. ج۳ ص **۵۱۲**). ظفير

(۱) رد المحتار فصل في المحرمات ص ۴۸۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص۱۳۲. ظفير

(۲) سورة النساء ركوع : ۴. ظفير

(۳) وقد ذكروا ان المسئلة والمتعلقة بالكفر اذا كان لها تسع وتسعون احتمالا لكفر واحتمال واحد في نفيه فالاولى للمفتي والقاضي ان يعمل بالاحتمال النافي لان الخطاء في ابقاء الف كافر اهون من الخطآء في افتاء مسلم واحد الخ (شرح فقه اكبر ص۱۹۹). ظفير

(۴) ولا يتغير احد الزوجين بعيب الاخر ولو فاحشا كجبون وجذام وبرص ورتق وقرن (الدرالمختار على هامش ردالمحتار ص ۸۲۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۵۰۱). ظفير

Maktaba Tul Ishaat. com

دوهمه نكاح دمنكوحې په زور وسوه جائزنه ده: **سوال**: (۷۸۴) کونډي هندي خپله نکاح په خپلی رضاسره وکړه اوشاهد هم سته اوس دابڼځه چاپه وهلو ټکولو دنکاح څخه منکره کړه اوپه نکاح خوان یی هم انکار وکی اوس دانکاح خوان ددی ښځی نکاح دبل سړی سره کوی حال دادی چی دی دمخکی نکاح هم اقرار کوی خودزور دوجه څخه منکردی یوعالم صاحب وایی چی کله دابڼځه منکره ده نونکاح فسخ کیدی سی نوپه دی صورت کی څه حکم دی اودښځی سره مخکی خاوند هم خلوت کړی دی؟

جواب: دبالغي کونډې نکاح ددی په خپلي رضا اوپه اجازه سره په کفو کی صحیح ده او چی کله دوه عادل شاهدان هم سته نودښځی انکار شرعًا معتبر نه دی (۱) اوپه دې صورت کی ددوهم سړی سره ددی نکاح جائزنه ده اونکاح کوونکی اوشرکاء وغیره ټول فساق اوعاصیان دی که دوه شاهدان معتبر دمخکنی نکاح نسته اوښځه منکره ده نوبیا دغه نکاح ثابته نه ده په داسی حالت کی دیوعالم دفسخ یادعدم جواز حکم کول صحیح دی. فقط

چي چاته دتورو اوبو سزا وسوه دهغه ښځه دوهم واده کولی سی اوکه نه؟ **سوال**: (۷۸۵) یو سړی په حکم دسرکار تورو اوبو ته ولیږل سو اوس یې دراتلو څه امید نسته نودده دښځی دوهمه نکاح کول جائزدی اوکه نه؟

جواب: ترڅو چی دغه سړی ژوندی دی یایی طلاق نه دی ورکړی تردغه وخته پوری دده ښځه دوهمه نکاح نه سی کولی دانکاح به شرعًا باطله وی (۲). فقط

دنكاح كولو څخه وروسته په انكار كولو سره نكاح پاته كيږي اوكه نه؟ **سوال**: (۷۸۶) یوسړی دخپلی لور نکاح په یوځای کی وکړه وروسته دڅه وجه څخه لور اوپلار دواړه منکر سوه په دی صورت کی دانکاح صحیح پاته ده اوکه نه؟

جواب: چی دچاسره یی مخکی نکاح سویده هغه صحیح سوه بل ځای ددی نکاح صحیح نه ده اودنکاح څخه وروسته دولی یا دانجلی په انکار سره مذکوره نکاح نه فسخ کیږی که خاوند دعوه وکړه نو خپله ښځه بیولی سی. فقط

مطلقي دطلاق څخه وروسته دوهمه نكاح وكړه اوس په ذريعه دعدالت يی بيا دا ښځه حاصله كړه نوڅه حكم دی؟ **سوال**: (۷۸۷) خلاصه دسوال داده چی میان دین خپلی ښځه بتولن

---

(۱) فنفذ نکاح حرة مکلفة بلا رضاء ولی الخ وله الاعتراض فی غیر الکفو (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب الولی ص ۴۰۷ – ۴۰۸ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۵۵). ظفیر

(۲) امانکاح منکوحة الغیر الخ فلم یقل احد بجوازه فلم ینعقد اصلا (رد المحتار باب العدة ص ۸۳۵ ج۲، ط.س. ج۳ ص۵۱۲). ظفیر

ته په خط کی طلاق ولیکی اووی لیږی ښځی دوهمه نکاح وکړه ددی ځخه وروسته چی کله میادین کوته راغی نو رپورټ یی وکی چی زما ښځه نسته عدالت بتولن میادین ته ورکړه نودا ښځه دمیا دین دپاره حلاله ده اوکه نه؟

جواب: په دی صورت کی موافق ددې طلاق نامې چی دا طلاق نامه یامیادین په خپله لیکلی وی یایې په دوهم سړی لیکلی دی اوده ددی تصدیق کړی وی اوپه رضایی دستخط کړی وی نوپردی ښځی طلاقِ بائن واقع سو (¹) اودعدی ځخه وروسته یی چی دکم دوهم سړی سره نکاح کړیده هغه صحیح سوه اوس دا ښځه دمیادین دپاره حلاله نه ده خوکه خلګو ته ده دطلاق نامه لیکلو ځخه انکار وکی یا ددی دنه منلو ځخه یې انکار وکی اودوه شاهدان عادلان هم نه وه نوبیا دا ښځه میادین لره حلاله ده. فقط

نکاح وسوه او ګوته ونه لګیده نوځه حکم دی؟ سوال: (۷۸۸) دیوی ښځی نکاح سویده خو په وخت دنکاح پرسرکاری رجسټرباندی ګوتی ونه لګول سوی اوس مذکوره ښځه دوهمه نکاح کولی سی اوکه نه؟

جواب: چی کله ددی ښځی نکاح سویده نوددوهم سړی سره ددی نکاح باطله اوحرامه ده ځکه چی دمنکوحة الغیر نکاح حرامه ده کما قال الله تعالیٰ: والمحصنات من النسآء. الایة (سورة النساء : ۲۴). فقط

دخاوند ځخه عاجزه سوه او دزناکاری کسب یې شروع کړی اوس ددوهم سره ددی نکاح کیدی سی اوکه نه؟ سوال: (۷۸۹) یوه ښځه دخپل خاوند دبی پرواهی ځخه په دام دمصیبت کی ګیر سوه اودحکومت ځخه یی سند حاصل کی اوپه بازار کی یی ناجائز کار شروع کړی اوس دادوهمه نکاح کول غواړی نودی ته دطلاقو ضرورت سته اوکه نه؟ (۲) که یوسړی خپله خوښینه په نکاح کي وساتی اوبچی هم پیداسی اومنکوحه بغیر دطلاقو ځخه پریږدی نوښځی ته طلاق حاصل سو یا دطلاق اخیستو ضرورت سته؟

جواب: دطلاق اخیستو ضرورت سته بغیر دطلاقه دی لره بله نکاح کول جائزنه دی (²).

۲. دطلاق اخیستو ضرورت یې سته بی له طلاقــه مخکــنی ښځه دنکاح ځخه نه وزی او

(¹) کتاب الطلاق ان مستبینا علی نحو لوح وقع ان نوی وقیل مطلقا وعلی نحو الماء فلا مطلقا ولو کتب علی وجه الرصالة والخطاب کان یکتب یا فلانة اذا اتاك کتابی هذا فانت طالق طلقت بوصول الکتاب (درمختار) اما ان ارسل الطلاق بان کتب اما بعد فانت طالق فکما کتب هذا یقع الطلاق وتلزمها العدة من وقت الکتابة (رد المحتار کتاب الطلاق ص ۵۸۹ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۴۲). ظفیر

(²) ترڅو چی خاوند طلاق نه دی ورکړی دخاوند ښځه ده که څه هم دحرام کاری کسب اختیار کړی. واما نکاح منکوحة الغیر الخ لم یقل احد بجوازه فلم ینعقد اصلا (رد المحتار ص۳۸۲ ج۲، ط.س. ج۳ ص۵۱۲). ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

دخوښینې په موجوده حالت کې ساتل جائز نه دی. ([1]) فقط

چې کله نکاح سویده نودانګریزی عدالت په فیصله دانه سی ختمیدی: **سوال**: (۷۹۰) دهندی دیوسړی سره نکاح سویده خودوه دری کاله وروسته دنکاح څخه منکره سوه دخاوند کور ته نه ځی خاوند مجبوره سو دعوٰی یی په عدالت کی دائره کړه حاکم شاهدان واخیستل اودا فیصله یی وکړه چې ماته دنکاح کیدو اعتبار نسته اوس هنده ددوهم سړی سره نکاح کولی سی اوکه نه؟

جواب: که نکاح په حقیقت کی سوی وی نودښځی په انکار نکاح نه ماتیږی ددی ښځی دبل سړی سره نکاح صحیح نه ده چې دې ته معلومه ده چې زما نکاح داول سړی سره سویده باقی ثبوت عند الحاکم په دوو شاهدانو عادلانو کیدی سی ([2]) نوچې خاوند دعوه دنکاح وکړی اوښځه انکار نوسړی که دوه عادل شاهدان دنکاح پیش کړل نونکاح به ثابته وی ده لره داصحیح نه دی چې دابی له طلاق ورکولو څخه دمخکنی خاوند بغیر دبل چاسره نکاح وکړی. قال فی الشامی اما نکاح منکوحة الغیر ومعتدته فالدخول فیه لایوجب العدة ان علم انها للغیر لانه لم یقل احد بجوازه اصلاً ([3]) الخ ص۳۵۰ ج۲. فقط

چې کله خاوند تردولسو کالو پوری خبر وانه خلی نودوهمه نکاح کولی سی اوکه نه؟ سوال: (۷۹۱) کونډی رحمت دخپلی لور چراغی نکاح دبندو سره وکړه چې ددی دولس کاله وسوه بندو مذکور دښځی هیڅ خبر وانه خیستی بلکی خواته یې هم ورنغی اونه طلاق ورکوی اونه یی خبر اخلی انجلی ځوانه ده دخاوند کورته تلل نه غواړی ددی مورهم داپه بل ځای کی په نکاح کول غواړی په دی صورت کی چې کم حکمِ شرعی وی مهربانی وکړی ددی څخه موخبر کړئ!

جواب: شرعی مسئله په دی صورت کی داده چې رحمت نومي ښځه چې کله جائز ولی دچراغی نابالغه وه اوپه هم دی حالت کی یی دڅراغی نکاح دبندو سره وکړه دانکاح صحیح سوه ([4]) اوس چې ترڅو بندو طلاق ورنه کړی یا مړنه سی چراغی لره دوهمه نکاح

([1]) دخوښینې سره یې چې څه وکړل هغه زنا ده او دښځی رشته په طلاق ختمیږی. ظفیر

([2]) ونصابها (ای الشهاده) لغیر هامن الحقوق سواء کان الحق مالا اوغیره کنکاح وطلاق ووکالة الخ رجلان او رجل وامرأتان (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار کتاب الشهادات ص۵۱۵ – ۵۱۲ ج۴، ط.س. ج۳ ص۴۲۴ و۴۲۵). ظفیر

([3]) وګوری رد المحتار باب العدة ۸۳۵ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۵۱۲. ظفیر

([4]) په بهار راوروپه کې چې قاضی دشریعت ته درخواست ورکړی نوفسخ دنکاح کولی سی اوپه نورو صوبوکی دمسلمانانو دجرګی په ذریعه چې په هغه کی دیوعالم کیدل ضروری دی، وګوری حیلة الناجزة از تهانوی یاکتاب الفسخ والتفریق از مولانا رحمانی. ظفیر

کول صحیح نه دی چی هرڅنګه وی دبندو ښځه دي جبراً او قهراً طلاق واخیستل سی.

منکوحه چي بی طلاقه کمه دوهمه دریمه نکاح وکړي هغه صحیح نه سوه: **سوال:** (۷۹۲) امرأة بالغة زوجت نفسها بامر ابيها فصحب بها الزوج مدة ودخل بها مرارا ثم فر منه الى ديار آخر فزوجها الثاني ولم يطلقها الاول فولدت بنتا ومات الزوج الثاني ثم زوجها الثالث فولدت بنتين وزوجها الاول حى طالب وهى راغبة فهل النكاح الاول باق ام لا وهل صح الثاني والثالث وكيف حال البنات وكيف المصلحة فيه ؟

جواب: النكاح الاول باق ولم يصح النكاح الثانى والثالث والبنات للثانى والثالث وترد الزوجة الى الاول فالاولاد للثانى على المذهب الذى رجع اليه الامام وعليه الفتوٰى كما فى الخانية والجوهرة والكافى. (۱) فقط

دولي په اجازه سره دنابالغ نکاح کیږي او دابی طلاقه دوهم واده نه سی کولی: **سوال:** (۷۹۳) داتو کالو دانجلی واده کول صحیح دی اوکه نه؟ اوچی دشپږو کالو په موده کی صرف دیوی ورځی دپاره تللی وی کـه دخاونـد مرضـی نـه وی نوآیـا دطلاق اخیستو څه صورت سته اوکه نه؟

جواب: داتوکالو په عمر کی که دانجلی واده پلار یاولی کړی وی نونکاح صحیح سوه اوس چی ترڅو دخاوند دبالغیدو څخه وروسته طلاق ورنـه کـی تردغـه وختـه پـوری دغـه انجلی دده دنکاح څخه نه سی وتلی دده ښځه ده بی دطلاق ورکولو دخاوند څخه بل ځای نکاح نه سی کولی (۲). فقط

خاوند دغلا دوجه جیل ته ولاړسی نوښځه دوهم واده کولی سی اوکه نه؟ **سوال:** (۷۹۴) زما دلور واده په بهرت پورکی دیوسړی سره وسو دغه سړی جواګر اوغل دی، ددی وجه څخه ده ته ددوو نیمو کالو سزاسویده زما لورپه داسی حالت کی بله نکاح کولی سی اوکه نه؟

جواب: دخاوند څخه دی طلاق واخیستل سی بی دطلاق ورکولو څخه دخاوند دوهمه نکاح به صحیح نه وی. فقط

که دیو سرکاري عدالت څخه دخاوند خلاف فیصله واخیستل سی نوڅه حکم دی؟ **سوال:** (۷۹۵) زید هنده چی دده ښځه ده دپلار کره پرېښووله یوپردی سړی جبراً او قهـراً دزیـد

---

(۱) الدر المختار علي هامش ردالمحتار باب ثبوت النسب ص۸۲۸ ج۲، ط.س. ج۳ ص۵۵۲ ، لو عاد حيا بعد الحكم بموت اقرانه قال الطحطاوي الظاهر انه كالميت اذا احي والمرتد اذا اسلم الخ ونقل ان زوجته له والاولاد للثاني (ردالمحتار كتاب المفقود ص۴۵۸ ج۳، ط.س. ج۴ ص۲۹۷). ظفير

(۲) وللولي انكاح الصغير والصغيرة جبراً ولو ثيباً الخ ولزم النكاح ولو بغبن فاحش (الدر المختار على هامش ردالمحتار باب الولي ص۴۱۷ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص۲۵). ظفير

Maktaba Tul Ishaat. com

ښځه بوتله اوځلور میاشتی یی په خپل کورکي وساتله زید په عدالت کی دعوه وکړه او فیصله دزید خلاف وسوه نوپه دغه صورت کی دغه باری سړی دهندی سره نکاح کولی سی اوکه نه؟

جواب: دزید خلاف په فیصله کیدو باندی دزید ښځه دنکاح څخه نه وزي اودا سړی دپردۍ ښځي سره نکاح نه سي کولی سي ځکه چي دمنکوحة الغیر سره نکاح حرامه ده، قال الله تعالی: والمحصنٰت من النسآءِ ، الآیه (۱) یعنی دخاوند والا ښځی سره نکاح حرامه ده. فقط

نیکه (دپلار پلار) دلمسۍ نابالغي نکاح وکړه خو اوس یی خاوند خبرنه اخلی باید څه وسي؟

سوال: (۷۹۶) یونابالغه انجلی یتیمه ددری کالو نکاح ددی نیکه په خپل قوم کی وکړه چي دهغه څوارلس کاله وسوه تراوسه پوری دهلك والاوو څوك سړی واپس نه دی راغلی نه یی دانجلی دډوډی اودجامی خبر اخیستی دی خومعلومه سویده چي دغه هلك اودده مور ژوندی دی په داسی حالت کی ددی انجلی نکاح بل ځای کیدی سی اوکه نه؟

جواب: په داسی حالت کی دانجلی نکاح عند الاحناف بل ځای صحیح نه ده، که خاوند طلاق ورکړی نودعدی تیریدو څخه وروسته دوهمه نکاح کولی سی بی دطلاق اخیستو څخه یې نه سی کولی. کذافی الدر المختار (۲). فقط

دخاوند په موجودګی کی چي دکم پردۍ ښځه یی حمل وسو دهغه سره نکاح: **سوال**:

(۷۹۷) دزید دهندی سره نکاح وسوه څومیاشتی دخپل خاوند کره اوسیده اوبیا درشته دارانو کره راغله اوڅوکاله اوسیده څه ورځی وروسته دهندی اودخالد تعلق وسو دخالد څخه دهندی حمل وسو دحمل څخه دری میاشتی وروسته دهندی رشته دارانو خالدته دزید دانتقال خبر ورکی اودومره موده وروسته یی ورکړه چي دعدی دورځو برابری وی نوپه دی صورت کی ددواړو نکاح صحیح کیدی سی اوکه نه؟

جواب: دهندی نکاح دخالد سره دبچی دپیدا کیدو څخه وروسته کیدی سی ددې څخه مخکی صحیح نه ده ځکه چي مسئله داده چي دخاوند دمرګ څخه وروسته که په دوو کالو کی بچی پیداسی نونسب ددی متوفی خاوند به ثابتیږی (۳) کمافی الدرالمختار

(۱) سورة النساء: ۴. ظفیر

(۲) په داسي حالت کي چي زوج نه حقوق ادا کوي اونه طلاق ورکوي نوکم ځای چي محکمه دقضا دشریعت دامیر تر نګراني لاندي موجوده وي هلته دقاضي په ذریعه اوکه دانه وي نو دمسلمانانو داتحادیې په ذریعه دي نکاح فسخ کړي بیادي نوي نکاح وکړي، دپوره تفصیل دپاره وګورئ: الحیلة الناجزة اوکتاب الفسخ والتفریق. ظ

(۳) الدر المختار علی هامش ردالمحتار باب ثبوت النسب ج۲ ص۸۲۰، ط.س. ج۳ ص۵۴۳. ظفیر

ویثبت نسب ولد معتدة الموت لاقل منهما من وقته ای الموت اذا کانت کبیرة ولوغیر مدخول بها الخ باب ثبوت النسب وفیه ایضا من العدة وفی حق الحامل مطلقا ولوامة او کتابیة اومن زنا بان تزوج حبلی من زنا ودخل بها ثم مات الخ وضع جمیع حملها الخ (۱).

دخاوند په وجود کی بی طلاقه دوهمه نکاح باطله ده دخاوند دمرگ څخه وروسته چی دچا سره وغواړی واده کولی سی: سوال: (۷۹۸) یوی ښځی خپل خاوند چی ژوندی دی پریښووی اودبل سړی سره یی نکاح وکړه اومخکی خاوند طلاق نه وو ورکړی اوس په مخکی خاوند مړسو اوس ددوهم خاوند سره یی نکاح صحیح ده اوکه نه؟ زیات مستحق ددی دنکاح څوك دی اوښځه ددریم سره هم نکاح کولی سی اوکه نه هم دغه دوهم مستحق دی؟

جواب: ددوهم سړی سره ددی نکاح باطله ده مخکی نکاح قائمه ده دمخکی خاوند دمرگه وروسته چی عده څلورمیاشتی اولس ورځی پوره سی نوچی دچا سره ددی خوښه وی نکاح کولی سی ددی دوهم سړی چی په خپل کورکی یی ساتلی ده هیڅ حق نسته بلکی ددی په دی فعل سره فاسق اوعاصی سو . فقط

وران خاوند هم چی ترڅو طلاق ورنه کړی دوهمه نکاح صحیح نه ده: سوال: (۷۹۹) دشپږو کالو راهیسي داسی سویده چی زما خاوند دورانی دوجه زه پریښی یم دخرڅ خوراك څخه ډیره مجبوره یم اوریدلی می دی چی هغه زه په یوی ډمی خرڅولم په دی صورت کی دوهمه نکاح صحیح ده اوکه نه؟

جواب: په دی صورت کی چی هرڅنگه کیدی سی دخاوند څخه دی طلاق واخیستل سی دطلاق اودعدی تیریدو څخه وروسته به دوهمه نکاح صحیح وی دطلاق څخه مخکی ښځی لره دوهمه نکاح صحیح نه ده (۲). فقط

بی له طلاقه دپنځلسو کالو راهیسی دبل په کور کی ده آیا دده سره نکاح کیدی سی؟ سوال: (۸۰۰) یوه ښځه تقریبا دپنځلسو کالو څخه تللی ده دبل په کورکی آباده ده اوخاوند ورته تراوسه طلاق نه دی ورکړی ددی ښځی نکاح ددی سړی سره کیدی سی چی دچاپه کورکی اوسیږی؟

جواب: دمخکنی خاوند څخه دطلاق ورکولو څخه یا دوفات کیدو څخه اودعدی تیریدو څخه بغیر ددوهم سړی سره نکاح صحیح نه ده. فقط

---

(۱) ایضا باب العدة ص۸۳۱ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۵۴۳. ظفیر

(۲) دداسي خاوند خلاف په عدالت یا دمسلمانانوپه جرگه کی دي درخواست دنکاح دفسخ کولی سی. وگورئ: الحیلة الناجزة وکتاب الفسخ والتفریق. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

دبد دینه جاهل خاوند ښځه هم بی طلاقه بله دوهمه نکاح نه سی کولي: **سوال**: (۸۰۱) دیوه جاهل سره دیوی تعلیم یافته انجلی واده په غلطي وسو اوس انجلي دخاوند دبد دینی دوجه څخه متنفره ده دشریعت له لحاظه څه کول په کاردی؟

جواب: په دی صورت کی چی ترڅو خاوند طلاق ورنه کړی څه صورت دجلا کیدو نه سی کیدی اونه بله نکاح کیدی سی. فقط

ښځه بی له طلاقه اوبی فسخ څخه دوهمه نکاح نه سی کولي: **سوال**: (۸۰۲) داول خاوند په وجود کی بی له طلاقه دده ښځه دده دوهمه نکاح کولی سی اوکه نه؟ مذکوره ښځی دوهمه نکاح په وجود دمخکنی خاوند کی کړیده ددوهم خاوند څخه یی اولاد نارینه او زنانه پیدا سوي موجوددی په ترکه کی داستحقاق ملکیت غواړی دا اولاد چی ددوهم خاوند څخه دی شرعًا حکم دحلالیدو غواړی اوس هم که مخکی خاوند ښځه وغواړی نوپه حق دده کي شرعًا څه حکم دی؟

جواب: دمخکنی خاوند په وجودکی بی له طلاقو دده یابی له څه داسی کاره چی موجب دفسخ دنکاح وی دده ښځی لره نکاح ثانی جائزنه ده سره ددی علمه چی ددی خاوند سته طلاق یی نه دی ورکړی بل داسی څه وجه دفرقت ددوی په مینځ کی نه ده واقع سوی ددوهم خاوند نکاح ددی ښځی سره باطله ده اودده اولاد صحیح النسب نه دی وارث دترکی ددوهم خاوند هم نه دی. کماقال فی البحر تزوج بامراة الغیر عالما بذالك ودخل بها لاتجب العدة علیها ولایحرم علی الزوج وطؤها وبه یفتی لانه زنا والمزنی بها لاتحرم علی زوجها الخ شامی [۱] ص۲۹۳ ج۲. وفیه ایضا اما نکاح منکوحة الغیر ومعتدته فالدخول فیه لایوجب العدة ان علم انها للغیر لانه لم یقل احد بجوازه فلم ینعقد اصلا الخ [۲] ص۳۵۰ ج۲. نو واضحه دی وی چی په صورت موجوده کي نکاح ثانی باطله ده، اولاد دده ولد الحرام دی اووارث دترکه ددوهم خاوند څخه دی اوداول خاوند نکاح باقی ده، ده لره وطی جائز دي اوښځه دده دی ده ته وسپارل سی. فقط

صرف په وهم او گمان سره چی خاوند مړ وګڼل سی نکاح کول صحیح نه دی: **سوال**: (۸۰۳) داما م الدین څه روپی دده دورور سره وی ده خط ولیکی چی زما روپی راولیږه په روپو رارسیدو کی وخت تیرسو نودناجوړی په حالت کی دی په خپله راغی دغه وخت وبایی مرض وو دده ورور وویل چی ماستا روپی په منی آرډر روانی کړیدی ته په خپله ولاړسه اووصول یی کړه دی واپس خپل وطن ته روان سو خودغه وخت زیات ناجوړه سو خور یی

---

[۱] ردالمحتار فصل فی المحرمات قبیل باب الولی ص۴۰۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۵۰. ظفیر

[۲] ردالمحتار باب المهر ص۴۸۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۱۳۲. ظفیر

په ریل کی سپورکړی کله چی امام الدین وطن ته رانغی نودده ښځی دده ورور ته ولیکل چی زما خاوند ژر راولیږه چی دروپو منی آرډر وصول کړی ددې ځای څخه جواب ولیکل سو چی دی په فلانی تاریخ په ریل کی سپور سویدی او ناجوړه هم وو نوبیا دده ښځی اوبچیانو ته فکر سو اوپه تلاش کولو یې هم پته ونه لګیده دده ښځی دا خیال وکی چی دی مړ سویدی عده دوفات یې تیره کړه اونکاح یې وکړه آیا دانکاح په دی صورت کی صحیح سوه اوکه نه؟

جواب: مسئله داده چی کله ښځی ته خبر را ورسیدی چی ستاخاوند مړسویدی اوپه دی خبره عده دوفات څلور میاشتی لس ورځی تیری سی نودوهمه نکاح صحیح ده اوکه بی دخبر څخه صرف دا خیال وکی چی زما خاوند به مړ سوی وی کنې ضرور به راغلی وو او داعده تیره کړی اودوهمه نکاح وکړی نودوهمه نکاح په دی صورت کی صحیح نه ده، په درمختار کی دی: غاب عن امراته فتزوجت بآخر الخ قوله غاب عنه امرأة الخ شامل لما اذا بلغها موته اوطلاقه فاعتدت وتزوجت ([1]) الخ شامي. فقط

دخاوند دعوٰی خارجه سی نودی ښځی ته دواده حق نسته: **سوال**: (۸۰۴) یوی کونډی ښځی دیوسړی سره نکاح وکړه اوتر څلورو میاشتو پوری دده په کور کی اوسیدله بیا دکوره ووتله په وجه دسخت تکرارچی دناکح سړی زړه منکوحه سته اودناکح عمر شپیته یا پنځه شپیته کاله دی اوس دانښځه دده په کور کی داوسیدو څخه قطعًا انکار کوی مذکوره سړی ددی دبیولو دپاره راغی نودا دده سره ولاړه اوپر سړی یی تشدد هم وکی اوپه لرګی یی هم ووهی اوپه بل ځای کی یی نکاح وکړه یو یادوی میاشتی وروسته ددغه ځای څخه هم بل ځای ولاړه اوس هغه سړی چی دچاسره څلور میاشتی اوسیدلی وه په مجاز عدالت کی یی دعوه وکړه ښځه ونیول سوه دښځی بیان چی عدالت واخیستی نو ددی سړی دعوٰی یی خارجه کړه اوښځه یی خود مختاره کړه اوس دانښځه دیوبل سړی سره نکاح کول غواړی کولی یې سی اوکه نه؟

جواب: ترڅوچی داسړی چی دکونډی سره یی نکاح کړی وه اومجاز عدالت دده دعوٰی خارجه کړی وه طلاق ورنه کړی اوعده تیره نه سی نودبل سړی سره دانښځه نکاح نه سی کولی که ویې کړی نودا نکاح به باطله وی ([2]). فقط

خاوند یی دکوره وباسی نوښځه دوهمه نکاح کولی سی اوکه نه؟ سوال: (۸۰۵) یوه بالغه انجلی ددی خاوند ایستلی ده ددی نکاح په بل ځای کی جائزده اوکه نه؟

[1] ردالمحتار للشامي باب ثبوت النسب ص۸۲۸ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۵۵۳. ظفیر
[2] والمحصنٰت من النساء. سورة النساء: رکوع ۴. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

جواب: په دوهم ځاي کی نکاح داول خاوند ښځه دطلاق اخیستو ښځه وروسته کیدی سی یعنی چی کله اول خاوند طلاق ورکړی اودطلاق عده دری حیضه تیرسی دغه وخت ددوهم سړی سره دا ښځه نکاح کولی سی خوصرف په ایستلوسره طلاق نه واقع کیږی خو که خاوند دالفظ چی ووزه اوولاړه سه ووایی اونیت یی باندی دطلاقو وی نوطلاق بائن واقع کیږی اودعدی ځخه وروسته دوهمه نکاح کولی سی غرض داچی ووزه اوداسي نور الفاظ کنایي دی که په دی کی نیت دطلاقو وی نوواقع کیږی اودنیت حال دخاوند په ویلو سره معلومیدی سی یاداسی قرائن وی چی دهغه ځخه معلومه سی چی دخاوند نیت دطلاقو دی اوداتفصیل په کتابونو دفقه کی سته په بعضو کنایاتو کی مذاکره دطلاقو وی اوپه بعضوکی حالت دغیض اوغضب قرینه دطلاق مراد کیدو کیږی او ووزه وغیره په هغه الفاظوکی دی چی په دی کي په هرحال کی نیت ضروری دی کذافی الدرالمختار. (۱) فقط

دشلو کالو راهیسي چی کمه ښځه دخاوند ښځه جلاوی هغه نکاح کولی سی اوکه نه؟ سوال:

(۸۰۶) خلاصه دسوال داده چی یوه ښځه دشلو کالو ځخه دخپل خاوند ځخه بیله ده نودا دوهمه نکاح کولی سی اوکه نه؟

جواب: چی ترڅو دا ښځه دخاوند ځخه طلاق وانه خلي ترهغه وخته دادوهمه نکاح نه سی کولی اول به دده ځخه طلاق واخلی بیاچی عده تیره سی دغه وخت ددوهم سړی سره نکاح کولی سی. فقط

دغیر مطلقي سره دعدالت دفیصلی سره هم نکاح جائزنه ده؟ سوال: (۸۰۷) اصغری او اکبری دوی خوندی دی داصغری نکاح دزید سره وسوه خوځه موده وروسته عمر داصغری سره دخپلی نکاح دعوه په عدالت کی دائره کړه اصغری یې په خپله قبضه کی واخیسته اونکاح یی ورسره وکړه بی دطلاق ورکولو دزید، اواکبری دزید سره نکاح وکړه ځه موده وروسته عمر پاګل سو پاګل خانی ته ولاړی چی دهغه ځخه لس کاله وسوه او لاعلاج دی اصغری دبکرسره اوسیدله چی دهغه ځخه یی یوزوی هم پیداسو چی اوس داوو اتو کالو دی خواوس بکر داصغری سره نکاح کول غواړی دزید اوعمر ځخه طلاق اخیستل ناممکن دی، شرعا جائزدی اوکه نه؟

جواب: ترڅو چی زید اصغری ته طلاق ورنه کړی اوعده تیره نه سی تردغه وخت دعمر سره هم داصغری نکاح صحیح نه ده اونه داصغری سره دبکر نکاح جائز ده (۲) او نه دزید

(۱) کنایة عند الفقهاء ما لم یوضع له ای الطلاق واحتمله وغیره فالکنایات لا تطلق بها قضاء الا بنیة او دلالة الحال الخ (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب الکفایات ص ۲۳۵ – ۲۳۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص۲۹۲). ظفیر =

داکبری سره ځکه چې داکبرې خور اصغرې دزید په نکاح کې تراوسه پورې ده (۱). فقط

دخنثی سره چې کله نکاح وسوه نودوهمه نکاح جائزده اوکه نه؟ سوال: (۸۰۸) دیوې نابالغې انجلۍ نکاح ددې مور اوپلار دیوې خنثی سړي سره وکړه چې اعضاء دتناسل یې ډیره کوچنۍ ده اوددې په بیخ کې یوسورې دی چې دهغه څخه متیازې راځي دبلوغ څخه وروسته دهلك داخبره ښکاره سوه په دې صورت کې که دا انجلۍ دبل سره عقد کول غواړي نوبې دطلاقه یې کولی سي اوکه نه؟

جواب: که داسړی چې دچاسره دنابالغې انجلۍ نکاح سویده خنثی مشکل دی چې دده سړي اوښځه کیدل متحقق نه دی نودا نکاح به موقوفه وي وروسته چې متحققه سي چې سړی دی نونکاح صحیح کیږي اوکه متحققه سي چې داښځه ده نونکاح باطله ده ځکه چې دښځې نکاح دښځې سره صحیح نه ده اوخنثی مشکل هغه دی چې دده دواړه نښې وي دسړي هم اودښځې هم یاهیڅ هم نه وي اوکه ترآخره پورې دا اشکال باقي وي چې نه دده سړي کیدل معلوم وي اونه ښځه کیدل نو نکاح باطلیږي (۲) په صورت مسئوله کې سائل دا لیکلی دی چې عضو تناسل دده ډیر کوچنی دی اوپه بیخ کې یې سوری دی چې ددې څخه متیازې راځي ددې څخه معلومه سوه چې داخنثی نه دی سړی دی خونامرد اوعنین دی په دې کې احناف داتفصیل کوي چې په دې صورت کې نکاح منعقد کیږي بیاکه دخاوند عضو تناسل دومره کوچنی وي چې په شان دیو ځونډې وي چې ددې په فرج کې داخلیدل ممکن نه وي نودده حکم دمجبوب دی یعنی دمقطوع الذکر په شان دی چې دښځې په طلب به قاضي په دوی کې فوراً تفریق وکړي اوکه داسې نه وي بلکې عنین وي نودیو کال مهلت به خاوند ته دعلاج ورکول سي ددې څخه وروسته که ښځه طلب وکړي نوقاضي به تفریق وکړي (۳) خو په دې زمانه کې چې قاضي نسته نودفریقینو

(۲) اما نکاح منکوحة الغیر الخ فلم یقل احد بجوازه فلم ینعقد اصلا (ردالمحتار ص۴۸۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص۱۳۲). او دحکومت فیصله غلطه ده. ظفیر

(۱) وحرم الجمع بین المحارم نکاحا وعدة الخ (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۳۹۰ ج۲، ط.س. ج۳ ص ۳۸). ظفیر

(۲) هو عقد یفید ملك المتعة ای حل استمتاع الرجل من امراة لم یمنع من نکاحها منع شرعی فخرج الذکر والخنثی المشکل (درمختار) ای ایراد العقد علیهما لا یفید ملك استمتاع الرجل بهما لعدم محلیتها الخ (رد المحتار کتاب النکاح ص۳۵۲ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص ۳ و۴). ظفیر

(۳) اذا وجدت المراة زوجها مجبوبا او مقطوع الذکر فقط اوصغیر جدا کالزر ولو قصیرا لایمکنه ادخاله داخل الفرج قوله فرق بینهما الحاکم بطلبها فی الحال الخ لو وجدته عنینا اوخصیا الخ اجل سنة الخ فان وطی مرة والا بانت بالتفریق بطلبها (الدرالمختار ص۲۵۴ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۴۹۴). ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

یومسلمان حکم به داکاروکی اوکه داهم نه سی کیدی نوبی دطلاقو ورکولو دخاوند ښځه اودعدی دتیریدو ښځه که خلوت سوی وی دوهمه نکاح صحیح نه ده. فقط

دعمر قیدی ښځه دوهمه نکاح کولی سی اوکه نه؟ **سوال:** (۸۰۹) یوسړی لره حکومت عمر قید ورکړیدی اودتورو اوبو ښځه یې اړولی دی باقی ښځه منکوحه بالغه غیر مدخوله ده په کورکی په سبب دبیری دفتنی دزنا اودعدم دنفقه وروسته دفرقت اودفسخ دنکاح اول ښځه ددی ښځی دبل سړی سره نکاح کول جائز دی اوکه نه؟

جواب: په دی صورت کی ښځه خپله نکاح نه سی فسخ کولی اودوهمه نکاح نه سی کولی اودمفقود مسئله دلته نه سی جاری کیدی ترڅو چی خاوند طلاق ورنه کړی یایی دمرګ خبر رانسی اوعده تیره نسی تردغه وخته پوری دوهمه نکاح نه سی صحیح کیدی.

په عده کی دننه نکاح جائزنه ده اوچی ځوک داسی وکړی هغه فاسق دی: **سوال:** (۸۱۰) ځوکسان دطلاقو په عده کی دننه نکاح کوی ددوی په باره کی څه حکم دی اودا صحیح ده اوکه نه؟ اوددوی دپاره څه کفاره ده؟

جواب: په عده کی دننه نکاح ثانی کول باطل اوناجائز دی اوپه عده کی دننه نکاح نه منعقده کیږی په عده کی بالکل نکاح نه دی کول په کار عده دطلاقو دری حیضه دی ددی څخه وروسته نکاح جائزده اوچی کم سړی داسی کوی یایی په بل کوی دی مرتکب دفعل حرام اوګنهګار دی (۱) ددوی دپاره همداکفاره ده چی توبه دی وکاږی اوبیا بالکل دي داسی ونه کړی ماسویٰ دتوبی څخه بله څه سزا یاجرمانه پردوی نسته داسزا کیدی سی چی ځوك داسی کوی نودهغوی سره دی تعلق پریښوول سی اوهیڅ قسم تعلق دی ورسره ونه ساتل سی. فقط

چی دکمی ښځی خاوند مړسی هغه کله نکاح کولی سی؟ **سوال:** (۸۱۱) یوه کونډه ښځه دهغې نکاح په کم از کم څومره موده کی کیدل پکاردی آیا په دری میاشتی اولسو ورځو کی هم کیدی سی اوکه څلور میاشتی لس ورځی مشروط دی؟

۲. اودخاوند دفوت کیدوځای مخکی دعدی څخه بی ضرورته په پریښودو سره په دوهم عقد کی څه نقصان خونه راولی؟

۳. که دڅلورو میاشتو اولسو ورځو دپوره کیدو څخه مخکی نکاح وسی نوجائزده اوکه نه؟ که جائز نه وي نوچی طلاق یې ورکړی آیا دوباره ددی سړی سره نکاح کول ضروری دی اوکه دده سره به مجبورا ختم دعدی کوی. فقط

(۱) اما نکاح منکوحة الغیر ومعتدته الخ لم یقل احد بجوازه فلم ینعقد اصلا (ردالمحتار باب العدة ص۸۳۵ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۵۱۲). ظفیر

۴. نکاح ثاني مخکې دعدې څخه وسوه، خوشپه دحيض وه ددې وجه څخه مجامعت ونه سو نوددې دپاره دطلاق څه شکل دی؟

۵. ديو سړی نکاح په لوړه طريقه وسوه چي دښځي ورته ددرواغو توصيف سوی وو او ښځه يې ددې په خلاف باندي وه ناکح متنفر سو نوده لره څه کول پکار دي؟ او سړی دمهر طاقت هم نه لري؟

جواب: دکونډي يعني چي دچاخاوند مړوی عدت ئې لس ورځې او څلور مياشتې دی (۱) ددې مودې څخه وړاندې نکاح نه سی کيدی او چه په عدت کي کمه نکاح وسوه دا نکاح باطله ده منعقده نه ده په دې کي د طلاقو ضرورت نسته او نه دا ښځه ددې سړی سره په نکاح کولو مجبوره ده، دعدت تيريدو څخه وروسته چه دچا سره ئې هم خوښه سی نکاح دې وکړی او په داسې ناجائز نکاح کي بې ددخول او دصحبت څخه مهر نه لازميږی اوکه صحبت شوی وی نو مهر مثل لازم دی. (۲) فقط

دبالغي چه کمه نکاح په اجازت سره وسوه دويمه نکاح صحيح نه ده: سوال: (۸۱۲) يو سړی په منصوری دخپلې لور بالغې نکاح وکړه جينۍ په شير کوټ کي پرخپل کور وه خو دې سړی وويل چه ما دخپلې لور څخه پوښتنه کړيده او راغلې يم هغې په خوشحالۍ اجازت راکړيدي او په دې نکاح کي ډير سړی موجود وه اوس ئې برادری دناوې ورکولو څخه مانع ده حال دا دی چه ټولو ته ده اقرار کړيدی چه ما ددې نکاح وکړه او راغلم ډيرو سړيانو ورته دروپو طمع ورکړه دهغوی په غولولو سره دی واده نه ورکوی بلکه په بل ځای کي ددې په نکاح کولو تيار دی او په منصوری دجينۍ دنکاح څخه وړاندې پنځه سوه روپۍ مهر او نان او نفقه تحرير کړل خاندان وائي چه دجينۍ په غير حاضری کي نکاح ونه سوه او ناجائز زور اچوی شرعاً دا نکاح سويده او که نه؟ پلار هر قسم راضي وو او تحرير ئې کړيدی، اوس په غولولو سره پښېمانه سويدی ډير گواهان سته؟

جواب: پلار چه کمه نکاح دبالغي لوري دهغې په اجازت کړيده هغه نکاح صحيح سوه او منعقده سوه اوس ددويم سړی سره نکاح ددې جينۍ صحيح نه ده او دخاندان زور اچول ناجائز دی او په دې ناجائز زور اچولو سره مخکي نکاح نه ده ماته سوی او دپلار انکار کول معتبرنه دي ولي چه دده په تحرير اوګواهانو سره نکاح ثابته ده اوپه نص قرآني سره

(۱) والعدة للموت اربعة شهر بالاهلة لو فى الغرة وعشر من الايام بشرط بقاء النكاح صحيحا الى الموت مطلقا (الدرالمختار على هامش ردالمحتار باب العدة ص۰ ۸۳ ج۲ ط. س. ج۳ ص۵۱۰). ظفير

(۲) باب النكاح الفاسد انما يجب فيها مهر المثل والعدة بالوطى لا بمجرد العقد ولا بالخلوة (الدر المختار على هامش ردالمحتار باب العدة ص۸۳۲ ج۲، ط.س. ج۳ ص۵۱۲). ظفير

Maktaba Tul Ishaat. com

دمنکوحه نکاح باطله ده کما قال الله تعالی: والمحصنٰت من النساء الخ .

چي دچا خاوند مړسو دهغه نکاح په عده کې صحیح نه ده: سوال: (۸۱۳) دیوی ښځی خاوند په دريم درمضان دمياشتی مړ سو وروسته ددی رشته دارانو ددی نکاح جبراً ديو داسی سړی سره وکړه چی دهغه څخه ددی نفرت وو دانکاح په څلورم دمحرم وسوه آیا دا نکاح چی په عده کی وه جائز ده؟

جواب: عده دوفات لس ورځی اوڅلور مياشتی دی دعدی ختميدو څخه يوه ورځ مخکی هم دوهمه نکاح حرامه ده اوباطله ده دانکاح شرعًا صحيح نه سوه، قال الله تعالٰی: لا تعزموا عقدة النكاح حتى يبلغ الكتاب اجله. الآیه. (۱) ترجمه: دنکاح قصدمه کوی تردی چی عده پوره سی. وقال الله تعالٰی والذين يتوفون منكم ويذرون ازواجًا يتربصون بانفسهن اربعة اشهر وعشرا. (۲) الآیه. ترجمه: اوچی کم خلګ په تاسی کی وفات سی او ښځی پریږدی نودغه کونډی ښځی به څلور مياشتی اولس ورځی ځان دنکاح وغيره څخه بندوی اودعدی پوره کيدو انتظار به کوی.

په عده کی دننه نکاح صحیح نه ده او دیو دوو طلاقو څخه وروسته هم دخاوند سره نکاح صحیح ده: سوال: (۸۱۴) یوسړی خپلی ښځی ته طلاق ورکی اوددی نکاح په عده کی دیوبل سړی سره وسوه اوس دوهم خاوند هم طلاق ورکی ښځه غواړی چی زما نکاح دی په عده کی دننه داول خاوند سره وسی آیاپه دی صورت کي داول خاوند سره نکاح ددی ښځی کیدی سی اوکه نه؟

جواب: کمه دوهمه نکاح چی په عده کی دننه سویده هغه باطله ده ددی طلاق هم واقع نه دی (۳) اوکه اول خاوند دری طلاقه نه وی ورکړی یو یادوه طلاقه یی ورکړی وی نوکه په صريح الفاظو سره طلاق یی وکړی وی نوبی دنکاح څخه هم په عده کی دننه رجوع کولی سی اوکه په صريح الفاظو سره یی طلاق نه وی ورکړی بلکه په کنایی الفاظو سره یی طلاق ورکړی نودا طلاق بائن سو بغير دنکاح څخه رجعت نه سی کولی خو داول خاوند سره نکاح په عده کی اودعدی څخه وروسته یې کولی سی اوکه دری طلاقه یی ورکړی وو نو بیا بی له حلاله به داول خاوند سره نکاح صحيح نه (۴) وی. فقط

(۱) و(۲) سورة البقره: رکوع ۳۰ . ظفير

(۳) اما نكاح منكوحة الغير ومعتدته ... لم يقل احد بجوازه فلم ينعقد اصلا (ردالمحتار باب المحرمات ص ۴۸۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۱۳۲). ظفير

(۴) إذا طلق الرجل امرأته تطليقة رجعية أو تطليقتين فله أن يراجعها في عدتها رضيت بذلك أو لم ترض (هداية باب الرجعة ص۳۷۳ ج۲، ط.س. ج۳ ص۲۸۴ – ۲۸۲) وإذا كان الطلاق بائنا دون الثلاث فله أن يتزوجها =

که دبسم الله دپلار نوم ونه ښیم نوطلاق، ددی ویلو څه حکم دی؟ سوال: (۸۱۵) زید وویل که ما دبسم الله دپلار نوم ونه ښووی نوزما ښځه طلاقه ده اودبسم الله دپلار نوم یی ونه ښووی نو څه حکم دی؟ مجیب احتیاطًا دایمان اودتجدیدِ نکاح حکم وکی زید چی کله دتجدیدِ نکاح دپاره خپلی ښځی ته ورغی نوښځی انکار وکی او ددوهم خاوند اراده یی ښکاره کړه آیا دزید ښځه ددوهم خاوند سره نکاح کولی سی؟

جواب: اقول وبالله التوفیق چی حکم دتجدید دایمان اودنکاح احتیاطًا په دی صورت کی وو نه ددی وجه څخه چی دی یقینا کافر سویدی. یمکن التاویل وان کان ضعیفًا لا یحکم بکفره. ردالمحتار وغیره. نومذکوره ښځی لره روا نه دی چی دابی طلاقه دزید او دعدی تیریدو څخه دبل چاسره نکاح وکړی. په درمختار کی دی: وما فیه خلاف یؤمر بالاستغفار والتوبة وتجدید النکاح الخ قوله وتجدید النکاح ای احتیاطًا قوله: ای یأمره المفتي بالتجدید لیکون وطؤه حلالاً باتفاق وظاهره انه لا یحکم القاضي بالفرقة بینهما واقدم ان المراد بالاختلاف ولو روایة ضعیفه . ردالمحتار جلد ۳ ص ۲۹۹. فقط

چي هرڅه وجه وي خو دمنکوحی سره بی طلاقه نکاح صحیح نه ده: **سوال**: (۸۱۶) زید خپله ښځه خرڅول وغوښتل هغه بی طلاقه جلا سوه دبل په کورکی آباده ده اوس ددی دوهم سړی سره نکاح کول غواړی څه حکم دی؟

جواب: ترڅو چی ورته زید طلاق ورنه کړی اوعده تیره نه سی ترهغه ددی دوهم واده صحیح نه دی. فقط

توبه دی وکاږی اودعدی څخه وروسته دی بیا نکاح وکړی نودی دی معاف کړل سی: **سوال**: (۸۱۷) زید دیوی کونډی سره په ورځو دعدی کی نکاح وکړه په دی خیال چی دورځو دحمل او داختتام ترعدی پوری به دزید مور اوپلار به ښځه دعدی تیرولو دپاره په خپل کور کی نه پریږدی خاوندان جلا کړه څه حکم دی؟

جواب: دحاملی ښځي عده وضع دحمل ده نو ددی څخه مخکی چی کمه نکاح وسوه هغه باطله ده دادی معدوم وګڼهي اودعدې څخه وروسته بیا په رضا دښځی دخاوند نکاح تړل ضروری دي زید چی په هرحال په عده کی نکاح کړی وه په دی سره عاصی اوفاسق سو توبه دی وکاږی اونکاح دی بیادعدی څخه وروسته وکړی اوزیدکه توبه وکاږی اودعدی تر ختمیدو پوری داجلا کړی نوخاندان والا دی دده قصور معاف وګڼهی اودده سره دی تعلق وساتی دغه وخت چی خاندان والا دزید وغیره سره دمجرمانو تنبیه دپاره څه

= في العدة وبعد انقضائها الخ وان کان الطلاق ثلاثا الخ لم تحل له حتی تنکح زوجا غیره ویدخل بها ثم یطلقها أو یموت عنها (ایضاً فصل فیما به المطلقة ص۳۷۸ ج۲). ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

کړيدی ښه يی کړيدی دتوبی څخه وروسته اوپر ګناه دپښيمانه کيدو څخه وروسته بيا ورسره تعلق ساتل په کاردی. فقط

مخکی خاوند چی طلاق نه دی ورکړی نو دوهمه نکاح صحيح نه ده: سوال: (۸۱۸) رحمت بی بی دوقاربهشتی په نکاح کی وه وقاربهشتي ديوې مقدمی دبيری رحمت بی بی پرې ښووله او وتښتيدی په دې دوران کی حافظ عبد الغفور مذکوره ښځه په کورکي وساتله اووايي چی ماددی سره نکاح کړيده ددی څخه وروسته په رحمت بی بی اوعبدالغفورکی جګړه وسوه اوتقريبا دشپږو مياشتو راهيسی رحمت بی بی دعبدالغفور څخه بيله ده اوس درحمت بی بی نکاح دبل سړی سره جائزده اوکه نه؟ اوکه درحمت بی بی نکاح دعبد الغفور سره سوی وی هم نواوس طلاق سويدی اوکه نه؟

جواب: تراوسه پوری رحمت بی بی دوقاربهشتی په نکاح کی ده ځکه چی دوقار بهشتی په تښتيدو دده ښځه دنکاح څخه نه وزی، ددی وجه که بالفرض عبدالغفور ددغه ښځی سره نکاح کړی هم وی نودا نکاح باطله ده اودطلاق ضرورت يې نسته اونه طلاق واقع کيدی سی اودرحمت بی بی نکاح ماسوا دوقار دبل چاسره هم نه ده جائز خوکه وقار بهشتی مخکی خاوند مړسو يامفقود الخبر وی نوبيا ددی موافق بل حکم کيدی سی.

چی خاوند ورک سی نوښځه بله نکاح کولی سی اوکه نه؟ سوال: (۸۱۹) دهندی دزيد سره دنکاح دری کاله وسوه چی سويده اوزيد دووکالو راهيسی ورك دی دهندی لور اوپلار روپی واخيستی اودهندی نکاح يی دعمر سره وکړه دانکاح جائزده اوکه نه؟ اوپه ناکح او پر شريکانو څه جرم دی؟

جواب: په دی سورة کی دهندی دوهمه نکاح دعمر سره صحيح نه ده [1] نکاح کوونکی او معاونين ګنهګار دی توبه دي وکاږی. فقط

خاوند پاګل سی نوښځه دوهم واده کولی سي اوکه نه؟ سوال: (۸۲۰) دزيدمنکوحه ترلسو کالو پوری تقريبا دزيد سره وه خواتفاقاً زيد پاګل سو ښځی ځومياشتی مزدوری وکړه اوخپله ګذاره يی کوله خواخر ديوسړی طمعه داره سوه اوبل ښار ته ولاړه مثلا دعمر سره يی سکونت اختيارکی تراوو کالو دعمر سره اوسيدله اوس پوښتنه داده چی داښځه دعمر سره نکاح کولی سی اوکه نه؟ که دجواز دنکاح څه صورت وی نواطلاع راکړی.

جواب: داول خاوند دطلاق څخه بغير دوهمه نکاح دعمر سره صحيح نه ده اوچی زيد پاګل دی دده طلاق هم نه صحيح کيږی ترڅو چی زيد ښه سوی نه وی دده طلاق نسي [2]

---

(۱) اما نکاح منکوحة الغير ؒ لم يقل احد بجوازه (ردالمحتار باب العدة ص ۸۳۵ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۵۱۲). ظ

(۲) ولا يقع الصبی والمجنون (هدايه کتاب الطلاق ص۳۳۷ ج۲) دتفصيل دپاره وګوری الحيلة الناجزه. ظفير

سی واقع کیدی. دښه کیدو څخه وروسته که زید طلاق ورکړی اوعده تیره سی نودغه وخت دبل سړی سره دا نکاح کولی سی . فقط

کمه ښځه چې خاوند داوولسو کالو راهیسي پریښې ده هغه څه وکړي؟ سوال: (۸۲۱) دیوی ښځی داوولسوکالوراهیسی نکاح سویده خودا دومره موده دا دمور اوپلار پرکور ناسته ده خاوند نه خرچه ورکوی اونه یې خیال کوی اونه طلاق ورکوی که ددی بی طلاقه بل ځای نکاح وسی نوجائزده اوکه نه؟

جواب: په درمختار کی دی: ولا یفرق بینهما لعجزه عنها بانواعه الثلاثة ولا بعدم ایفائه لو غائبا حقها الخ. (۱) نومعلومه سوه چی مذکوره ښځه بی دخاوند دطلاقه اوبی دعدی تیریدو څخه بله نکاح نه سی کولی. فقط

اووم فصل

حرمت دنکاح په سبب دطلاق

غیر مدخوله ته دری طلاقه وسی نو اوس ورسره نکاح جائزده اوکه نه؟ سوال: (۸۲۲) زید خپلی منکوحه غیرمدخوله ته دری طلاقه ورکړیدی آیا دیوه کال څخه وروسته بی حلالې دزید سره په نکاح کی راتلی سی اوکه نه؟

جواب: په کتابونو دفقه کی دی چی که غیر مدخوله ته دری طلاقه جلا جلا ورکول سی نودا یوطلاق بائن کیږی دوهم اودریم طلاق نه واقع کیږی اوکه دری طلاقه په یوځای وی اوپه یووار چی داسی ووایې: انت طالق ثلاثا. یعنی تاته دری طلاقه دی نودری واړه واقع سوه (۲) نوبیابی له حلالی نکاح صحیح نه ده اوپه مخکی صورت کی بی له حلاله هم نکاح کولی سی (۳). فقط

دخپلي مطلقي سره په دوباره نکاح: سوال: (۸۲۳) یوسړی خپلی ښځی ته طلاق ورکی پنځه میاشتی وروسته دامطلقه ددی سړی سره نکاح کولی سی؟

جواب: که دی ښځی ته خاوند دری طلاقه ورکړی وی نوبی حلاله داول خاوند سره ددی

---

(۱) الدرالمختار علی هامش رد المحتار باب النفقة مطلب فسخ النکاح بالعجز ص۹۰۳ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۵۹۱. داسی خاوند ته متعنت وایي دداسی خاوند څخه خلاصی دمسلمان قاضی یا دجرګی په ذریعه په اسانی سره کیدی سی دتفصیل دپاره وګوری کتاب الفسخ والتفریق از مولانا عبدالصمد رحمانی. الحیلة الناجزة از مفتی محمد شفیع. ظفیر

(۲) قال لزوجة غیر المدخول بها انت طالق ثلاثا وقعن الخ وان فرق بانت بالاول لا الی عدة ولم تقع الثانیة (الدر المختار علی هامش رد المحتار باب طلاق غیر المدخول بها ص۹۲۴ - ۹۲۲ج۲ ط.س. ج۳ ص ۲۸۴ و۲۸۲). ظفیر

(۳) وان کان الطلاق ثلاثا فی الحرة الخ لم تحل له حتی تنکح زوجًا غیره نکاحا صحیحا ویدخل بها ثم یطلقها او یموت عنها (هدایه باب الرجعة ص۲۷۸ ج۲) واذا کان الطلاق بائنا فله ان یتزوج فی العدة وبعد انقضاءها ایضًا. ظ

Maktaba Tul Ishaat. com

نکاح صحیح نه ده اوکه یو یا دوه طلاقه یې ورکړي وي نودعدي څخه وروسته یا مخکې داول خاوند سره نکاح صحیح ده. فقط

دوهم خاوند چې دوطي څخه مخکې طلاق ورکړي نو پردې عده نسته خو دا به دمخکني خاوند دپاره صحیح نه وي: **سوال**: (۸۲۴\) مطلقې دوهمه نکاح وکړه خودوهم خاوند هم دي ته دځه وجه دري طلاقه ورکړل اووطي يې ونه کړې په دې صورت کې داول خاوند سره دوهمه نکاح کولی سي اوکه نه؟

جواب: که دوهم خاوند مخکې دوطي اودخلوت څخه طلاق ورکړي وي نوددې عده نسته لقوله تعالی: وان طلقتموهن من قبل ان تمسوهن فما لکم علیهم من عدة تعتدونها ([1]) خو که اول خاوند دري طلاقه ورکړي وي نوبغیر دوطي ددوهم خاوند څخه داول خاوند دپاره حلالیږي ځکه چې په حلاله کې وطي ددوهم خاوند شرط دی لکه چې دفقهاوو په عامو کتابونو کې دی ([2]). فقط

که دمراهق سره په حلاله کې نکاح وسي نوځه حکم دی؟ **سوال**: (۸۲۵\) زید ښځې ته دري طلاقه ورکړل اوحلاله دداسې سړي سره وسوه چې دهغه په بلوغ کې په ښکاره کمې معلومیږي اوعمر يې تقریبًا پنځلس کاله دی نوپه دې صورت کې دوباره دزید نکاح شرعًا صحیح ده اوکه نه؟

جواب: دحلالې څخه وروسته زید ددې مطلقې سره نکاح کولی سي اودا نکاح شرعًا صحیح ده اوپه حلاله کې که دوهم خاوند چې دهغه سره نکاح سوي وه مراهق یعنی قریب البلوغ هم وو اوده ددخول اودمجامعت څخه وروسته طلاق ورکی نودعدې تیرید و څخه وروسته اول خاوند ددې ښځې سره نکاح کولی سي، کذا فی کتب الفقضه. ([3]) فقط

(مراهق وروسته دبلوغ څخه که طلاق ورکړي نوواقع به وي کنې نه به وي. ظفیر)

دحلالې څخه وروسته نکاح صحیح ده او دحلالې په نیت واده مکروه تحریمي دی: **سوال**:

(۸۲۶\) زید خپلې ښځې ته طلاق ورکی بیادې نکاح ددې ښځې سره کول غواړي نودې

([1]) سورة البقرة رکوع: ۳۱. ظفیر

([2]) لا ینکح مطلقة بها ای بالثلاث الخ حتی یطأها غیره الخ بنکاح نافذ الخ والشرط التیقن بوقوع الوطی فی المحل المتیقن (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب الرجعة ص ۷۳۹ – ۷۴۰ – ۷۴۱ ، ط.س. ج۳ ص ۴۰۹ – ۴۱۰). ظفیر

([3]) ولو الغیر مراهقاً یجامع مثله (درمختار) هو الدانی من البلوغ نهر ولابد ان یطلبها بعد البلوغ لان طلاقه غیر واقع. درمنتقی عن التتارخانیة الخ والاولی ان یکون حرا بالغا فان الانزال شرط عنها لك فالاولی الجمع بین المذهبین (ردالمحتارباب ایضا ص۷۴۰ ج۲. ط.س. ج۳ ص۴۱۰). معلومه سوه چې که مراهق بالغ نه وي نوددې طلاق نه واقع کیږي. ظفیر

یوسړی ته وايي چي ته دفلانی ښځی سره ددوو شپو دپاره نکاح وکړه او وطی وکړه او طلاق ورکړه چي زه دوباره ددی ښځی سره نکاح وکړی سم نوپه دی شرط سره نکاح صحیح ده اوکه نه؟ اوملا صاحب نکاح خوان وايي چي ما دکتاب څخه دا مسئله را ایستلی ده ماته به څه روپی راکوی نوده لره دا اخیستل جائزدی اوکه نه؟ اوداملاصاحب غنی دی خوصدقة الفطر اودقربانی څرمنی هم اخلی نوداهم جائز دی اوکه نه؟

جواب: په درمختار کی دی: وکره التزوج للثانی تحریما لحدیث لعن المحلل والمحلل له بشرط التحلیل الخ وان حلت للاول الخ اما اذا اضمر ذالك لایکره وکان الرجل ماجوراً ([1]) ددی عبارت څخه معلومه سوه چي په شرط دتحلیل نکاح کول مکروه دی خودا ښځه به په داسی نکاح ثانی کولو اودوطی څخه وروسته په طلاق ورکولو سره داول خاوند دپاره حلاله سی اوملا صاحب ته په دی صورت کی پیسی اخیستل جائزنه دی اوغنی لره صدقة الفطر او دقربانی دڅرمنو قیمت اوزکوٰة ورکول جائزنه دی. فقط

په حلاله کی وطی شرط ده: **سوال**: (۸۲۷) یوسړی خپلی ښځی ته طلاق ورکی دی ښځی دری میاشتی لس ورځی وروسته دیوسړی سره نکاح وکړه ده دکوروالی څخه مخکی طلاق ورکړی، اوس دا ښځه دمخکنی خاوند سره نکاح کولی سی اوکه نه؟

جواب: که دې سړی اولنی، ښځی ته درې طلاقه ورکړی وی نوبی حلاله دا ښځه داول خاوندسره نکاح نه سی کولی اوپه حلاله کی ددوهم خاوندوطی کول ضروری دی نودوهم خاوند چي کله بی له وطی دې ته طلاق ورکی نودا ښځه داول خاوند دپاره حلاله نه سوه لکه چي باری تعالی فرمایی: فان طلقها فلاتحل له حتٰی تنکح زوجا غیره ([2]) اوخاوند چي کم طلاقونه مقرر کړیدی نودڅه شاهد ضرورت نسته خوکه خاوند دطلاقو انکار او ښځه دعوٰی کوی نو ددوو شاهدانو ضرورت دی. فقط

په حلاله کی یې دکوچنی ورور سره نکاح وکړه نوڅه حکم دی؟ سوال: (۸۲۸) یوسړی خپلی حاملی ښځی ته دری طلاقه ورکړل دحمل دوضع څخه وروسته چي ښځه اوسړی خفه وه په سبب دجدایی اتفاقا دواړه یوځای سوه دوباره یې نکاح وکړه دیوې میاشتي څخه وروسته کشر ورور هم طلاق ورکی اوس که اول خاوند ددی سره نکـــــاح وکړی نو

([1]) الدرالمختار علی هامش رد المحتار باب الرجعة قبیل مطلب فی حکم لعن المعصاة ص٧٤٣ – ٧٤٤ ج٢. ط.س. ج٣ ص۴١۴. ظفیر

([2]) سورة البقرة رکوع: ٢٩. الشرط التیقن بوقوع الوطؤ في المحل المتیقن (درمختار) فلذا اشترطوا فیه الوطء الموجب للغسل بإیلاج الحشفة بلاحائل في المحل المتیقن احترازاعن المفضاة والصغیرة من بالغ أومراهق قادر علیه بعقد صحیح لافاسد ولاموقوف (ردالمحتار باب الرجعة ص٧٤١ – ٧٤٢ ج٢، ط.س. ج٣ ص ۴١٢). ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

صحیح به وی اوکه نه؟

جواب: دحمل دوضع څخه وروسته ددی مطلقه ثلاثه عده ختم سوه دطلاقی دوږور سره یی نکاح صحیح ده بیاکه ده دجماع او ددخول څخه وروسته طلاق ورکړی نو دطلاق دعدی څخه وروسته داول خاوند سره نکاح صحیح کیدی سی (۱) اوعده دطلاق چی حامله نه وی دری حیضه دی اوکه حیض نه راځی نودری میاشتی دی غرض داچي دعده تیریدو څخه مخکی خاوند نکاح نه سی کولی: قال الله تعالی فان طلقها فلا تحل له من بعد حتّٰی تنکح زوجا غیره الآیة (۲) وطلاق الزوج الثانی ووطیه وانقضاء عدته ثبت من نصوص آخر (وګوری هدایه باب الرجعة ص۳۷۸ ج۲). فقط

دمدخوله سره ددری طلاقوڅخه وروسته بی حلاله نکاح صحیح نه ده: **سوال**: (۱۸۲۹) یوسړی خپلی ښځی ته دری طلاقه ورکړل ځلور پنځه ورځی وروسته یوقاضی ددی ښځی نکاح داول خاوند سره وکړه ایا دا نکاح صحیح سوه اوکه نه؟

جواب: ددری طلاقو څخه وروسته بی دحلالی څخه داول خاوند سره نکاح نه سی کولی په دی حالت کی چی کمه نکاح وسوه داباطله اوحرامه ده نکاح ونه سوه په دوی کی دی جدایی وسی. (۳) فقط

دمطلقه مغلظه واده ددری حیضو څخه وروسته صحیح دی او دمخکنی خاوند سره بی حلاله صحیح نه دی: **سوال**: (۱۸۳۰) یوسړی خپلی ښځی ته طلاق ورکړی درې میاشتی پنځلس ورځی وروسته ددی نکاح دبل سړی سره وسوه وروسته دپنځلسو ورځو څخه ده طلاق ورکی ددی هم دری میاشتی او پنځلس ورځی وسوی اوس ددی نکاح داول خاوند سره صحیح ده اوکه نه؟

جواب: دمطلقی درې حیضه دی یعنی که دې ته حیض راځی او دری حیضه پوره سی دغه وخت دوهمه نکاح صحیح کیږی اوپه دری طلاقوکی بی حلاله داول خاوند سره ددی مطلقی نکاح صحیح نه ده اوطریقه دحلالی داده چی دعده دطلاقو یعنی دحیض څخه وروسته ددی ښځی ددوهم سړی سره دی نکاح وکړی اودی دي دوطی او دکوروالی څخه

---

(۱) لاینکح مطلقة من نکاح صحیح نافذ بها ای بالثلاث لوحرة الخ حتی یطأه غیره الخ بنکاح نافذ (درمختار) ولا بد من کون الوطأ بالنکاح بعد مضی عدة الاول لو مدخولا بها (ردالمحتار باب الرجعة مطلب فی العقد علی البائنة ص۷۳۹ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۴۰۹). ظفیر

(۲) سورة البقرة: ۲۹ . ظفیر

(۳) وان کان الطلاق ثلثا فی الحرة الخ لم تحل له حتی تنکح زوجا غیره نکاحا صحیحا ویدخل بها ثم یطلقها او یموت عنها (هدایه باب الرجعة فصل فیما تحل به المطلقة ص۳۷۸ ج۲). ظفیر

وروسته طلاق ورکړي بیا چي دده عده هم تیره سی (۱) یعنی دری حیضه پوره سی نوبیا داول خاوند سره نکاح صحیح کیدی سی: قال الله تعالی والمطلقات یتربصن بانفسهن ثلاثة قروء یعنی مطلقه ښځه به دری حیضه انتظار کوی یعنی عده ددوی دری حیضه ده.

که په حلاله کی اختلاف وسی دوهم خاوند وایی صحبت نه دی سوی ښځه وایی سویدی څه حکم دی؟ **سوال**: (۸۳۱) یوسړی خپلی ښځی ته طلاق ورکی بیا ښځی ددوهم سړی سره نکاح وکړه یوه نیمه میاشت وروسته ده هم طلاق ورکی بیا ورسره اول خاوند نکاح وکړه ددی وروسته په اول اودوهم خاوند کی جګړه وسوه اودوهم خاوند وایی چی ما دښځی سره صحبت نه دی کړی خوپه قسم نه وایی اوښځه په قسم وایی چی کوروالی سویدی، نو دچا قول معتبردی؟

جواب: په دی صورت کی دښځی قول معتبردی اوحلاله صحیح سوه اونکاح داول خاوند که وروسته دتیریدو ددوهم خاوند دعدی څخه سوی وی نو صحیح سوه (۲). فقط

په زور اچولو یې دری طلاقه ورکړل نوبیا نکاح کیدی سی اوکه نه؟ **سوال**: (۸۳۲) قریبانو پریو سړی زور واچوی اودده ښځی ته یی په ده دری طلاقه واچول اودا سړی داښځه دخپل ځان سره ساتل غواړی نودا جائزدی اوکه نه؟

جواب: په دی صورت کی دده پرښځی باندی دری طلاقه واقع سویدی (۳) حرام مغلظه سوه بی له حلالی اول خاوند ددی سره نکاح نه سی کولی (۴). فقط

ددری طلاقو څخه وروسته هنده مخکنی خاوند ته ترهغه نه سی تللی ترڅو چی دوهم خاوند طلاق ورنه کړی: **سوال**: (۸۳۳) زید دهندی سره واده وکی دری کاله یی ګذران وکی ددی څخه دزید سره دعدم موافقت په وجه دپلار کورته ولاړه دوه کاله یی تیر کړه اوزید به کله کله ددی دراوستو دپاره تلی خو داپه تللو نه رضا کیدله. ددوو کالو څخه وروسته

---

(۱) وهی ای العدة في حق حرة تحیض لطلاق الخ بعد الدخول حقیقة او حکما الخ ثلاث حیض کوامل (الدر المختار علی هامش ردالمحتار باب العدة ص۸۲۵ ج۲، ط.س. ج۳ ص۵۰۴) لا ینکح مطلقة من نکاح صحیح نافذ بها ای بالثلاث الخ حتی یطأها غیره الخ بنکاح نافذ الخ وتمضي عدته (ایضاً باب الرجعة ص۷۳۹ – ۷۴۰ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص۴۰۹). ظفیر

(۲) قال الزوج الثانی کان النکاح فاسدا ولم ادخل بها وکذبته فالقول لها (درمختار) وعبارة البزازیة ادعت ان الثانی جامعها وانکر الجماع حلت للاولٰ وعلی القلب لا الخ (ردالمحتار باب الرجعة ص۷۴۲ ج۲). ظفیر

(۳) ویقع طلاق کل زوج بالغ عاقل الخ ولو عبدا اومکرها فان طلاقه صحیح (درمختار) ای طلاق المکره (الدر المختار علی هامش رد المحتار کتاب الطلاق ص۵۷۹ ج۲). ظفیر

(۴) وان کان الطلاق ثلثا الخ لم تحل له حتی تنکح زوجا غیره نکاح صحیحا ویدخل بها ثم یطلقها اویموت عنها (هدایه باب الرجعة فصل فیما تحل به المطلقة ص۳۷۸ ج۲). ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

هنده نوټس ورکی اواعلان یی وکی چی په دومره موده کی ماته خپل کورته بوزه کنې زه په قاعده دتفویض دطلاقو بین نامه خپل نفس ته طلاق اچوم زید نوټس ونه نیوی او خاموش پاته سو. ددی څخه وروسته هنده دقاضی رجسټر ته ولاړه اوپه حضور دقاضی یی خپل ځان ته دری طلاقه ورکړل قاضی دطلاق نامه پررجسټر ګوته ځیني ولګوله دیو کال څخه وروسته عمر دهندی سره نکاح وکړه هنده دعمر سره شل ورځی پاته سوه اوبیا زید ته راغله نوعمر په نوم دمذکوره زید اوبل دخالد په نوم داسی رپورټ وکی چی زید اوخالد زما ښځه زما دکور څخه بیولی ده اوطلاق نامه دهندی یی حاکم ته وښووله، زید اوخالد اوهنده په مقرره ورځ حاکم دوخت ته حاضرسوه هنده جواب ورکی چی زید زما خاوند دی زه دده په کورکی اوسیږم اوعمر می خاوند نه دی پوښتنه وسوه چی دعمر سره دی واده کړیدی، ددی جواب یې ورکړی چی نه! بیا پوښتنه وسوه چی داطلاق نامه چي تا رجسټری کړیده؟ جواب یی ورکړی ماته پته نسته خو زما څخه ګوته لګول سویده ددی څخه وروسته حاکم دواړه خاوندان اوهنده یې معاینه کړل اوحکم یې وکړی چې دا دزید دپاره ده نه دعمر په اعتبار دورکړي دحاکم زید ته وروسته دعدی څخه دا حلال ګرځی اوکه نه؟

جواب: چی کله هندي موافق دتفویض دزید خپل ځان ته دری طلاقه ورکړل اوهندې دعدی څخه وروسته دعمرسره نکاح وکړه په دی صورت کی حکم دحاکم په دی چی هنده دزید ښځه ده هنده دزید په دی حلاله نه ده چی دنفوذ دقضاء باطنًا شرطونه دادی: چی دغه ښځه دبل چاپه نکاح کی نه وی، وفی الشامی: قوله وکما كانت المرأة محرمة هذا محترز قوله حيث كان المحل قابلاً آهـ فإذا ادعى أنها زوجته ، وأثبت ذلك بشهادة الزور ، وهو يعلم أنها محرمة عليه بكونها منكوحة الغير أو معتدته أو بكونها مرتدة ، فإنه لا ينفذ باطنا اتفاقا الخ ردالمحتار (۱) ص۳۳۴ ج۴). فقط

دحلالی په صورت کی دمطلقه ثلاثه نکاح دعدی څخه وروسته کیدی سی خو دنابالغ طلاق نه واقع کیږی: **سوال**: (۱۸۳۴) زید خپلی ښځی هندی ته دری طلاقه مغلظه ورکړه بیا ددی دیو نابالغ هلك عمر سره نکاح وسوه عمر فورا په مجلس کی دری طلاقه ورکړل دعدی دتیریدو څخه وروسته زید نکاح وکړه بیا دعالمانو په دی قول چی دنابالغی سره وطی نه دي سوی نودهندی نکاح یی دبکر سره وکړه خودا نکاح په عده کی دننه وسوه بیا دخلوت صحیحه څخه وروسته ده طلاق ورکی اوس دعدی څخه وروسته زیدنکاح کولی سی.

جواب: قال فی الدرالمختار: امانکاح منكوحة الغيرومعتدته فالدخول فيه لايوجب العدة

(۱) ردالمحتار کتاب القضاء فصل فی الحبس مطلب فی القضاء بشهاة الزور ط.س. ج۳ ص ۴۰۵. ظفیر

ان علم انها للغير لانه لم يقل احد بجوازه فلم ينعقد [۱] اصلاً. نوکه ددی نابالغ نکاح په عده کی سوی وه نو ددی نابالغ نکاح صحیح نه سوه او دنابالغ طلاق نه واقع کیږی کما صرح به الفقهاء، اوچی نکاح په عده کی منعقده نه ده نودطلاقو ضرورت نسته خوکه دنابالغ سره دعدی څخه وروسته ددی مطلقه ثلاثه نکاح وسوه نونکاح منعقده سوه، اوبیا طلاق دنابالغ نه واقع کیږی، بیاچی کمه دبکر سره نکاح وسوه نوهغه ناجائز سویده اوزید چی کمه نکاح کړیده هغه هم صحیح نه ده سوی واضحه دی وی چی دمطلقه ثلاثه دخاوند اول سره دنکاح دصحیح کیدو دپاره ضروری ده چی دعدی څخه وروسته ددوهم سړی سره نکاح وسی او دی دوطی څخه وروسته طلاق ورکړی بیا دده عده دطلاقو هم تیرسی دغه وخت داول خاوند سره نکاح صحیح کیدی سی [۲]. فقط

ددری طلاقو څخه وروسته نکاح حرامه ده اوپه عده کی نکاح صحیح نه ده: سوال: (۸۳۵/) دهندی رشته دارانو دزید څخه طلاق واخیستی دری واره بیازید اوهنده یوځای اوسیدل هنده دزیدڅخه حامله سوه په دی حالت دحمل کی یې دبل سړی سره نکاح وکړه نودانکاح جائزده اوکه نه؟ اودا حمل دهندی حلال دی اوکه نه؟

جواب: په دې صورت کی دری طلاق واقع دی اودوهمه نکاح چی هنده دعدی دتیریدو څخه کړیده هغه صحیح نه سوه اوددی عده وضع دحمل ده اوزید ته که پته وه چی داپر ما حرامه سوه اوبیا ده ددی سره کوروالی کړیدی نودا زنا ده اوحمل حرام دی. په شامی کی دی: ومفاده انه لو وطئها بعد الثلث فی العدة بلا نکاح عالما بحرمتها لا تجب عدة اخریٰ لانه زنا وفی البزازية طلقها ثلثا ووطئها فی العدة مع العلم بالحرمة لا تستأنف العدة بثلث حيض ويرجمان اذا علما بالحرمة [۳] ص۲۹۰ ج۲. وفی الدرالمختار وفی حق الحامل مطلقا الخ اومن زنا الخ وضع جميع حملها [۴] الخ. فقط

مطلقه ثلاثه شیعه سوه نو اوس دا دمخکی خاوند دپاره حلاله ده اوکه نه؟ سوال: (۸۳٦/) یو سړی خپلی ښځی ته طلاق مغلظه ورکړل ددې څخه وروسته دداسی صورت تلاش مند سو چی دانښځه دده نکاح ته بی دحلالی څخه راسی مفتیانو ورته انکار وکی شیعه گانو دوکه ورکړه چی زموږ په مذهب کی بی له حلالی په نکاح کی راتلی سی نو دواړه شیعه

---

(۱) ردالمحتار باب العدة ص ۸۳۵ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۵۱۲. ظفير
(۲) وان کان الطلاق ثلثا فی الحرة الخ لم تحل له حتی تنکح زوجا غيره نکاحا صحيح ويدخل بها ثم يطلقها او يموت عنها الخ (هدايه باب الرجعة فصل تحل به المطلقة ص ۳۷۸ ج۲). ظفير
(۳) ردالمحتار باب العدة ص۸۳۷ مطلب فی وطی المعتدة بشبهة. ظفير
(۴) الدرالمختار علی هامش رد المحتار باب العدة ص۸۳۱ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۵۱۱. ظفير

Maktaba Tul Ishaat. com

سوه اودامطلقه ښځه يې په نکاح کړه ددې سړي مورډده سره خبرې کول اوليدل پريښوول اوداسړی غواړي چې زه سنی سم په دی شرط چې دا ښځه زماپه نکاح کی باقي پاته وی، اوس داخبره معلوموو چې داکثرو عالمانو په نزد شيعه کافردی نو دده په سنی کيدو دا ښځه دده په نکاح کی راتلی سی بی له حلالی څخه او: الاسلام يهدم ما کان قبله، مؤثر کيدی سی اوکه نه؟

جواب: قال فی الشامی: أي لوطلقها ثنتين وهي أمة ثم ملكها، أوثلاثا وهي حرة فارتدت ولحقت بدارالحرب ثم سبيت وملكها لايحل له وطؤها بملك اليمين حتى يزوجها فيدخل بها الزوج ثم يطلقها (۱) الخ، نوکه دا ومنل سی چې رافضی کيدل ارتداد دی بيا دسنی کيدو دپاره دحلالي ضرورت سته بی له حلالی مطلقه ثلاثه دخپل اول خاوند دپاره به حلاله نه وی. فقط

اتم فصل

متفرق مسائل دنکاح

ورور که دکشر ورور دښځی سره زنا وکړی نو نکاح پاته ده اوکه نه؟ سوال: (۸۳۷) مشر ورور دکشر ورور دښځی سره ناجائز تعلق وساتی هلك پيداسو نودا مذکوره ښځه دخاوند په نکاح کی پاته ده اوکه نه؟

جواب: په دی صورت کی نکاح ددی ښځی فسخ نه سوه داښځه دخپل خاوند په نکاح کی ده (۲) دده خوښه که خپله په نکاح کی يې ساتی اوکه طلاق ورکوی (۳). فقط

دزنا کاري مددګار ګنهګاردي: **سوال**: (۸۳۸) يوه کونډه ښځه دخاوند دمرګ څخه وروسته بدکاره سويده څوواره مسلمانانو داپوه کړه خودا نه منع کيږی يوحمل يې هم ضائع کی، ددی څخه وروسته يوهلك پيداسو چې ژوندی دی اودا ښځه دنکاح کولو څخه انکار کوی بعضی خلګ دښځی مددګار دی اوپه نکاح کولو کی مانع دی نو ددوی دپاره شرعًا څه حکم دی؟

جواب: ددی ښځی چې څنګه هم وی نکاح ضروری ده اوچی کم خلګ ددی مددګار دي او نکاح يې نه کوی ګنهګار دی توبه دی وکاړی. (۴) فقط

---

(۱) ردالمحتار باب الرجعة مطلب حيلة اسقاط عدة المحلل ص۷۴۱ ج۲. ظفير

(۲) لوزنت امراة رجل لم تحرم عليه وجاز له وطئها عقب الزنا (رد المحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۴). ظفير

(۳) لا يجب على الزوج تطليق الفاجرة ولا عليها تسريح الفاجرة الا اذا خافا ان لا يقيما حدود الله فلا باس ان يتفرقا (الدرالمختار على هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۴۰۲ ج۲، ط.س. ج۳ ص ۵۰). ظفير =

چی دچا خوابنی دده ښځه راتلو ته نه پریږدي نوځه حکم دی؟ سوال: (۸۳۹\۱) دبنده نکاح یوکال وسوه چي دیوې انجلۍ سره سویده خودوی دا دهوکه کوی اورا رخصت کوی یی نه شرعًا څه حکم دی؟

جواب: دشریعت فتویٰ هم داده چي ستا ښځه تاته رسیدل په کاردی اوددی مور لره لازم دی چي په رخصت کولو کی وروستوالی ونه کړی (۱). فقط

په سرکاري فیصلی سره په اصل نکاح کی هیڅ فرق نه دی راغلی: سوال: (۸۴۰\۱) دیوسړی نکاح دیوی ښځی سره وسوه ښځه اوخاوند ترڅه موده پوری رضا وه څه موده وروسته یو بل سړی داښځه ولمسوله اودکور څخه یی وایستله اودخپل ځان سره یی بوتله خاوند دعوه وکړه خوحاکم ښځی ته اختیار ورکی چي دچاسره یی خوښه وی اوسیږی دی قانونًا ددی نکاح ثبوت یی ونه غوښتی اوس معلومول دادی چي ددی سړی نکاح په سرکاری قانون سره په نه کیدوکی هغه نکاح ته چي شرعا ثابته ده څه نقصان رسیږی اوکه نه؟ او داسړی چي لمسه کوونکی دی اوښځه اوس دده سره ده اونکاح یی ورسره کړیده شرعا مجرم دی اوکه نه؟

جواب: په هغه نکاح کی چي په شرعی طور باندی ثابته ده پر هغه فرق باندی نه راځی او دتښتونکی نکاح ددی ښځی سره نسی کیدی ځکه چي دمنکوحة الغیر نکاح نه صحیح کیږی قال الله تعالیٰ: والمحصنت من (۲) النسآء . فقط

که فلانی کار مو وکی نو دکعبی څخه دی وګرځو بیایی هغه کار وکی نونکاح پاته ده اوکه ماته؟ سوال: (۸۴۱\۱) دزید دکونډی هندی سره ناجائز تعلق وو زید اوهندی دکعبی طرف ته لاسونه کړل اوقسم یی واخیستی چي اوس که دا ناجائز فعل وکی نودکعبی څخه به بیرته راګرځیدلي وي څو ورځی وروسته دواړه بیا دناجائز فعل مرتکب سوه اوس زید توبه وکښله دزیدنکاح سوی ښځه هم سته نودزیدپه نکاح کی څه نقصان خونه دی راغلی؟

جواب: دزید نکاح دده دښځی سره باقی ده احتیاطًا دی نکاح تازه کړی اوددی قبیح کار څخه دی ځان وساتی . فقط

نابالغ او نابالغه نکاح تازه کول غواړی څه حکم دی؟ سوال: (۸۴۲\۱) دزید او دهندی نکاح

---

(۴) قال الله تعالیٰ: ولا تعاونوا علی الاثم والعدوان (سورة النساء). ظفیر

(۱) ولا یمنعها من الخروج الی الوالدین في کل جمعة ان لم یقدرا علی اتیانها (الدر المختار علی هامش رد المحتار باب النفقة ص۹۱۴ ج۲، ط.س. ج۳ ص۲۰۲) معلومه سوه چي ښځه دخاوند ترحکم لاندي وي نه دمور کمه مور چي دخاوند اودښځي په تعلقاتو کي مداخلت کوي هغه دشریعت له رویه ګناهګاره ده اوهغه دهمداسي فتنو ددروازو دخلاصولو سبب ګرځي. ظفیر

(۲) سورة النساء: ۴. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

په نابالغی کی سویده دوی نکاح تازه کول غواړی چی مهر وغیره ورته یادنه دی څه حکم دی؟

دښځی سره یی لواطت وکی نوڅه حکم دی؟ (۸۴۲\۲) زید دخپلی ښځی سره لواطت وکی نو نکاح ختمه سوه اوکه نه؟

جواب: دنکاح په تازه کولو کی څه باك نسته (خوچی شرعًا نکاح سویده نوددی ضرورت نسته ولي چی دنابالغو نکاح په ذریعه دولی جائز ده). فقط

۲. په نکاح کی څه نقصان نسته خوتوبه دی وکاړی اوبیادی داقبیح فعل نه کوی. (۱)فقط

دوي انجوني يو دبل سره مبتنی دی نكاح يی څنګه وکړو؟ سوال: (۸۴۳\۱) دوی انجونی یوځای پیداسوی اودیو بل سره پیوستي دی چی یوه متیازو وغیره لره ځی نودبلی تلل هم لازم دی اوس دا انجونی لویی سویدی او واده کول غواړی اویو سړی ددوی سره په واده راضي دی نوکه ددی سړی ددوی سره واده وسی نود: وان تجمعوا بين الاختين، په خلاف به وی اوکه نه؟

جواب: چی کله دادواړي انجونی په یوبل پوری پیوستي دی او دیو بل څخه نسی جلا کیدی نوترڅو چی دوی داپریشن په ذریعه جلا نه سی ترهغه وخته پوری ددوی نکاح دیوسړی سره هم جائزنه ده ځکه چی که ددواړو انجونو نکاح دیوسړی سره وسی نوپه دی کی جمع بين الاختين لازمیږی چی په آیت د: وان تجمعوا بين الاختين، سره حرامه ده، اوکه دیوه سره وسی نودا جلا کیدی نه سی اودخاوند ددی څخه استمتاع حلاله نه ده او مقصود استمتاع ده په درمختار کتاب النکاح کي دي: هو عقد يفيد ملك المتعة اى حل استمتاع الرجل من امرأة لم يمنع من نكاحها مانع شرعي (۲) الخ . فقط

ددی زمانی اخیستل سوی ښځی سره بی نکاح وطی صحیح نه ده نکاح ضروری ده: سوال: (۸۴۴\۱) په دی زمانه کی ښځی په ډیره مشکله پیدا کیږی اوکه پیدا سي هم نوداسی چی لیری ځای ته خلګ ځی اوپه بیعه یی اخلی دداسی ښځو سره بی دنکاح څخه صحبة جائز دی اوکه نه؟ ځکه چی زر خرید سوه، اوکه نابالغه ښځه داسی پیداسی نوڅه حکم دی؟

۲. زموږ په زمانه کی چی دمالدارانو په کورونو کی کمی مینځی دی دهغو څخه هم پرده سته اوکه نه؟ اوبی نکاح ورسره صحبت جائزدی اوکه نه؟

---

(۱) دښځي سره لواطت حرام دی او خاوند په دې کار باندي دتعزير لائق ګرځي: او بوطئها دبرا قال ان فعل في الاجانب حدان في عبده او امته او زوجته فلا حد اجماعاً بل يعزر بنحو الاحراق بالنار وهدم الجدار الخ (الدر المختار على هامش ردالمحتار كتاب الحدود ص۲۱۴ ج۳، ط.س. ج۴ ص۲۷ كتاب الحدود). ظفير

(۲) الدرالمختار على هامش رد المحتار كتاب النكاح ص۳۵۵ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۴. ظفير

جواب: (۱) دابنځې مینځې نه دی ددوی سره بی نکاح صحبت اوخلوة حرام دی اونکاح ددوی سره وروسته دبالغیدو ځخه په اجازه کیدی سی. فقط

(۲) دامینځې نه دی ددوی سره صحبت بی نکاح صحیح نه دی اوپرده هم سته ([1]).

ترپنځلسو کالو پوری چی خاوند خبر وانه خلی نوهم نکاح باقی ده: **سوال:** (۸۴۵) دهندی دنکاح شل کاله وسوه اودپنځلسو کالو راهیسی خاوند په وجه دخفګان ددی خبر دنان اونفقه نه اخلی اونه صحیح صحبت دښځی اودخاوند په مینځ کی سته په داسی صورت کی دهندی نکاح قائمه ده اوکه نه؟

جواب: په داسی صورت کی دهندی نکاح باقی ده ځکه چی عند الحنفیة په نفقه نه ورکولو سره دښځی او خاوند تفریق نه سی کیدی نو دخاوند ځخه بی طلاقه یادخلع دصورت ځخه علاوه بل څه صورت دجدایی نسته نفقه چی ځنګه وی دخاوند ځخه دی وصول سی. قال فی الدرالمختار: ولا یفرق بینهما بعجزه عنها بانواعها الثلاثة الخ ولا لعدم ایقائه ولوغائبا ([2]) حقها. الخ

دښځی دخور سره زنا موجب دحرمت یا دفسخ دنکاح نه کیږی: **سوال:** (۸۴۶) درابعه نکاح دزید سره وسوه، هنده درابعه خورده اودزید سره زنا ځینی وسوه نودرابعه نکاح ساقطه سوه اوکه نه؟

جواب: درابعی نکاح دزید سره نه ده فسخ خو دهندی سره دده نکاح نه سی کیدی اوچی کم حرام فعل ده وکی توبه دی وکاږی اودهندی ځخه دی جلاسی ([3]). فقط

دانجلی والا دهلک والا ځخه روپی اخیستل جائز نه دی: **سوال:** (۸۴۷) نن رواج دی چی دانجلی پلار روپی واخلی اونکاح کوی سړی یی په خوښه یاپه ناخوښۀ ورکوی دارواج جائزدی اوکه نه؟ اوداسی نکاح صحیح ده اوکه نه؟

جواب: روپی اخیستل صحیح نه دی ددی واپس کول ضروری دی ([4]) اونکاح صحیح ده ([1]).

([1]) دازادو ښځو اخیستل او خرڅول حرام دی اودخلاف شرع په اخیستلو او خرڅولو باندی دا دمینځو په حکم کی نه راځی. ظفیر

([2]) الدرالمختار علی هامش رد المحتار باب النفقة ص۹۰۳ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۵۹۰. ظفیر

([3]) وفی الخلاصة وطی اخت امراته لاتحرم علیه امراته (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص ۳۸۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۴). ظفیر

([4]) ومن السحت ما یاخذه الصهر من الختن بسبب بنته بطیب نفسه حتی لوکان بطلبه یرجع الختن به (ردالمحتار کتاب الحظر والاباحة فصل فی البیع ص.... ج۵. ط.س. ج۳ ص۳۲۴) اخذ اهل المرأة شیئا عند التسلیم فللزوج ان یسترده لانه رشوة (الدر المختار علی هامش ردالمحتار باب المهر ص۵۰۳ ج۲، ط.س. ج۳ ص۱۵۲). ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

خاوند ښځې ته وويل ستا دفلاني سره تعلق دي اوس دا ساتلي سي اوکه نه؟ سوال: (۸۴۸) زيد خپلی ښځی ته وويل چی ستا دعمرسره ناجائز تعلق دی خودا دروغ وه هيڅ تعلق هم نه وو خودزيد په دی ويلو سره دابنځه په ضد کی راغله اودزيدسره يی توقی شروع کړی آيا زيد خپله ښځه ساتلی سی اوکه نه؟

جواب: دزيد ښځه دزيد په نکاح کی ده اوزيد لره ضروری نه ده چی ديته طلاق ورکړی خو دده پرښځی دالازم دی چی دپردی سړی سره توقی کول بند کړی اوبی پردی دي دده په مخکی نه راځی، اودخپل خاوند اطاعت دی وکړی که داسی نه کوی نوعند الله دا سخته ګنهګاره ده دی لره پکاردی چی دتيرو سوو نامناسبه کارونو څخه توبه وکاږی.

دانجلی دواده اخراجات دچا پرذمه دي؟ سوال: (۸۴۹) دلور په واده کی چی کم خرڅ وسی نودا دپلار پرذمه دی اوکه نه؟

جواب: چی کمه ضروری خرچه دجامو زيوراتو وغيره ده هغه دی پلار دخپل طاقت موافق وکړی اوپه فضوليات اوخلاف شرع کارونو کی دی خرڅ ونه کړی. فاذا بلغ فليزوج فی رواية من بلغت ابنته اثنتی عشرة سنة ولم يزوجها فاصابت اثما فاثم ذالك عليه. (ص ۲۷۱ مشکوٰة باب الولی. ظفير). فقط

دحاملی عن الزنا سره په نکاح کولو يوسړی دخاندانه ايستل څنګه دي؟ سوال: (۸۵۰) زيد دحاملی عن الزنا سره نکاح وکړه خوزيد دخاندانه بهر سو په دی صورت کی شرعا څه حکم دی؟

جواب: دحامله عن الزنا سره نکاح صحيح ده خوکه نکاح دغير زانی سره وی نودوضع تر حمل پوری ددې سره وطی کول صحيح نه دی نوکه ده دحمل دوضع څخه مخکی وطی نه وی کړی نوده څه خلاف شرع کار ونه کی ده لره دخاندانه څخه ايستل نه دی پکار، خوښه زورنه ورته ورکول په کاردی چی دحمل څخه مخکی کوروالی ونه کړی اوکه ده کوروالی کړی وی نوبيا واقعی قابل دتعلق پريښولو دی اوهم ددی وجه څخه په حالت دحمل کی په نکاح کولوکی احتياط مناسب دی چی وطی ونه سی (۲). فقط

ديو جواب متعلق پوښتنه: سوال: (۸۵۱) زيد دعمر څخه سوال وکی چی خالد په بل وطن کی واده وکی نوايا دی په زور خپله ښځه خپل وطن ته راوستلی سی؟ عام ددی څخه چی

(۱) ولکن لايبطل النکاح بالشرط الفاسد وانما يبطل الشرط دونه يعنی لوعقد مع شرط فاسد به لم يبطل النکاح بل الشرط (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار باب المحرمات ص۴۰۵ ج۲، ط.س. ج۳ ص۵۳). ظفير

(۲) وصح نکاح حبلی من زنا الخ وان حرم وطؤها ودواعيه حتی تضع (الدرالمختار علی هامش رد المحتار فصل فی المحرمات ص۴۰۱ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۴۸). ظفير

ده هلته داوسیدو اقرار کړیدی اوکه نه؟ عمر جواب ورکی په دی باب کی راجح داده چی حکم په رایه دمفتی به کیږی لکه چی علامه شامی دبحر څخه دفقیه ابو اللیث اودفقیه ابوالقاسم صغار قول بی درضا دښځی مطلقا دعدم جواز رانقل کړیدی اوپه درمختار کی هم پردی دفتوىٰ تصریح رانقل کړي اوپه محیط کی دي ته مختار ویل نقل کړیدی او په تفویض الامر الی المفتی سره یې جزم کړیدی لکه چی دطویل بحث څخه وروسته فرمایی: فتعین تفویض الامر الی المفتی ولیس هذا خاصا بهذه المسئلة بل لوعلم المفتی انه یریدنقلهامن محلة الی محلة اخری فی البلدة بعیدة عن اهلها لقصد اضرارها لایجوز له ان یعینه علی ذالك [1] الخ. نوکه دشان دخالد څخه عدم اضرار ظاهروی چی خالد پابینده دشریعت پرهیزګار وی نومفتی لره په جواز فتوىٰ ورکول پکاردی اوکه اضرار ښکاره وی داسی چی خالد فاسق اوفاجر دی نوفتوىٰ دعدم جواز دی ورکړی نو دعمر جواب صحیح دی اوکه نه؟

جواب: جواب دعمر صحیح دی.

دانجلی ولی ته دانجلی دخاوند یا دده دولی څخه پیسی اخیستل جائزدی اوکه نه؟ سوال: (۸۵۲) دانجلی والاؤ په وخت دنکاح کی دخاوند دطرفه پیسی اخیستل څنګه دی؟

جواب: دا روپی دانجلی داولیآؤ دپاره اخیستل صحیح نه دی اوفقهآء دارشوت ګرزوی په درمختار کی دی: اخذ اهل المراة شیئًا عند التسلیم فللزوج ان یسترده لانه رشوة. بزازیة [2]. فقط

دڅه عیب دوجه څخه واده نه وی نو دواده دپاره دانجلی مور اوپلار ته څه ورکول څنګه دی؟

سوال: (۸۵۳) زه ړوند یم زما واده نه کیږی که دانجلی مور اوپلار ته څه روپی ورکړم او واده وکم نوجائز ده اوکه نه؟ یا دشهوت دکمولو دپاره څه دواء استعمال کړم؟

جواب: که په طور دهدیی ته دانجلی مور او پلار ته څه روپی یامزکه ورکړی اودوی ستا سره دانجلی نکاح وکړی نوجائز ده او دشهوت کمولو دپاره دڅه دواء استعمال نه دی پکار په حدیث شریف کی دی چی دچانکاح نه وی سوی نوروژه ساتل دده شهوت ماتوی نوچی ترکمه نکاح نه وی سوی ډیری روژی نیسه چی دبدخیال څخه محفوظ یی [3]. فقط

دخاوند دمرګ اطلاع ورته وسوه ښځی دعدی تیریدو څخه وروسته بل واده وکی بیا خاوند راغی څه حکم دی؟ سوال: (۸۵۴) که یوسړی جنګ یابل وطن ته ولاړی څه موده وروسته

---

[1] ردالمحتار باب المهر مطلب فی السفر بالزوجة ص۴۹۲ ج۲، ط.س. ج۳ ص ۱۴۲. ظفیر

[2] الدرالمختار علی هامش رد المحتار باب المهر ص۵۰۳ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص ۱۵۲. ظفیر

[3] ومن لم یستطع فعلیه بالصوم فانه له وجاء متفق علیه (مشکوٰة شریف کتاب النکاح ص۴۲۷). ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

دده دمرګ خبر په ذریعه دخط یاپه ذریعه دسرکار پیدا سو دده منکوحه عده ختمه کړه اودوهم واده یې وکی دنکاح څخه وروسته داسړی پخپله راغی اوس ښځه شرعا دچاده که دمخکی خاوند ده نو دنکاح تازه کولو ته ضرورت سته اوکه نه؟

جواب: دواپسی څخه وروسته دابښځه مخکی خاوند ته ورکول پکاردی اودنکاح دتازه کولو ضرورت نسته (۱). فقط

چې له چا سره نکاح وکړم په هغه باندي يې تعليقاً دري طلاقه وويل او کار يې وکی نو بياڅه صورت دي؟

سوال: (۸۵۵) زید په یومعامله کی قسم واخیستی چی که زه فلانی کار وکم نوچی کمه نکاح کوم یاچی کمه ښځه په نکاح کوم پردې دی طلاق مغلظ وی اوبیایی داکار وکی اوداسی څوقسمونه یې واخیستل اومات یې کړه نواوس دده دنکاح بعضی خوداصورت ښیی چی په وجه دخوف دزنا یاده ته یقین دزنا وی نو دضرورت دوجه څخه جائز دی اویو داصورت دی چی دزید نکاح دی په ذریعه دفضول وکیل وسی اوزید دی په خپلی ژبی سره قبوله کړی. یو داچی زید دی قبول بالفعل وکړی اوکه زید دا ووایی چی ما قبوله کړه نوڅه حکم دی؟

جواب: په داسی تعلیق کی فقهاؤ دوه صورتونه دعدم حنث لیکلی دی یوداچی فضولی ددی نکاح وکړی اودی په فعل اجازه ورکړی یعنی داسی فعل وکړی چی دهغه څخه رضا ثابته سی اوپه ژبه اجازه ورنه کړی مثلا ددی مهر دینه ولیږی اودمهر لیږلوڅخه وروسته دی وطی وکړی یادی مچ کړی نوحانث به نه وی یعنی طلاق به واقع نه وی اودوهم صورت به داوی چی دی دا ولیکی چی ماته منظوره ده، په درمختار کی دی: حلف لا یتزوج فزوجه فضولی فاجازه بالقول حنث وبالفعل ومنه الکتابة الخ لایحنث (۲) نو معلومه سوه چی مخکنی صورت او دوهم صورت دعدم حنث نه دی، دمخکی صورت دجواز خوچاهم نه دی لیکلی اوپه دوهم صورت کی یې چی قبول په خولی لیکلی دی او دوکیل لفظ هم دی ددی وجه څخه داهم صورت دعدم حنث نه سی کیدی صرف دریم صورت دعدم حنث یعنی دعدم وقوع دطلاق دی یاچی دکتابت په ذریعه قبول وی نو بیا

(۱) ولو ان امراة اخبرها ثقة ان زوجها الغائب مات عنها او طلقها ثلثا اوکان غیر ثقة واتاها بکتاب من زوجها بالطلاق الخ فلا بأس بان تعتدکم تتزوج (هدایه کتاب الکراهیة ۴۵۳ ج۴) غاب عن امرأته فتزوجت باٰخر (لما اذا بلغها موته اوطلاقه فاعتدت وتزوجت ثم بان خلافه شامی) وولدت اولاداً ثم جاء الزوج الاول فالاولاد للثانی علی المذهب الذی رجع الیه الامام وعلیه الفتوٰی کما فی الخانیة (الدرالمختار علی هامش رد المحتار فصل فی الحاد ص۸۲۸ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص۵۵۲). ظفیر

(۲) الدرالمختار علی هامش رد المحتار باب الیمین في الضرب والقتل مطلب حلف لا یتزوج ص۱۸۸ ج۲. ط. س. ج۳ ص۸۴۲. ظفیر

جائز دی. (۱) فقط

چي دکمی ښځی سره ځو واره نکاح وکړم هروار پردی دری طلاقه، چي چا وویل نوڅه تدبیر دی وسی؟ سوال: (۸۵۶\) یوسړی وویل چی دیوی ښځی سره ځوواره نکاح وکړم هروار دی پردی دری طلاقه وی نوپه دی صورت کی دجواز دنکاح څه صورت دی؟

جواب: په دی صورت کی چی دی کله هم دیوی ښځی سره نکاح وکړی په هغه به دری طلاقه واقع کیږی اوحیله دجواز یې په درمختار کی داده چی دفضولی دنکاح جواز دی او اجازه دی په فعل سره وکړی نه په قول سره عبارت دادی: کل امراة تدخل فی نکاحی اوتصیر حلالا لی فکذا ای طالق فاجاز نکاح فضولی بالفعل کبعث المهر مثلا لا یحنث الخ (۲). فقط

خاوند ښځه دخپل ځان سره بل وطن ته بوتللی سی اوکه نه؟ سوال: (۸۵۷\) یوسړی خپله ښځه دځان سره افریقی ته بیایی اووده دلیری سفر دوجه ښځه اوددی قریبان انکارکوی خاوند یې په جبر بیولی سی اوکه نه؟ خاوند وایی چی دخپلی ښځی څخه ځلور میاشتی غائب اوسیدل ممنوع دی اوحضرت عمر داحکم کړی وو. صحیح ده اوکه نه؟

جواب: فقهاء په دی باره کی دا لیکی چی په دی زمانه کی په دومره لیری سفر باندی خاوند خپله ښځه نه سی بیولی که داپه خوښه ځی خوډیره ښه ده کنې په جبر سره دی نه بیایی اوحضرت عمر رضی الله عنه اثر که ثابت سی نوددی مطلب دادی چی خاوند لره پکاردی چی دی دخپلی ښځی څخه زیاته موده غائب نه وی په یوطریقه سره دی راسی ددی څخه دښځی په جبر دبیولو جواز خونه معلومیږی (۳). فقط

په واده پوري طلاق معلق کړی نو دنکاح څه صورت دی؟ سوال: (۸۵۸\) دعمر دزید سره ناجائز تعلق وو عمر په زید دا الفاظ وویل که زه داتعلق ختم کړم نوچی کله زه نکاح کوم نوزماپرښځی دی دری طلاقه وی ځوورځیوروسته زیدداتعلق قطع کی څه صورت داسی

---

(۱) وبالفعل کبعث المهر او بعضه بشرط ان یصل الیها الخ منه الکتابة ای من الفعل ما لو اجاز بالکتابة لما في الجامع حلف لا یکلم فلانا او لا یقول له شیئا فکتب الیه کتابا لا یحنث (رد المحتار باب ایضاً ص۱۸۹ ج۲. ط. س. ج۳ ص۸۴۲). ظفیر

(۲) الدر المختار علی هامش ردالمحتار باب الیمین في الضرب والقتل مطلب قال کل امرأة الخ ص۱۸۹ ج۲، ط.س. ج۳ ص۸۴۲. ظفیر

(۳) ویسافر بها بعد اداء کله موجلا ومعجلا اذا کان ماموناً علیها والا لا یسافر بها وبه یفتی کما فی شروح المجمع واختاره فی ملتقی الابحر ومجمع الفتاویٰ واعتمده المصنف وبه افتی شیخنا الرملی لکن فی النهر والذی علیه العمل فی دیارنا انه لایسافر بها جبرًا علیها وجزم به البزازی وغیره وفی المختار وعلیه الفتویٰ والتفصیل فی الشامی (الدرالمختارعلی هامش ردالمحتار باب المهر ص۴۹۵ ج۲، ط.س. ج۳ ص۱۴۲). ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

سته چی دانکاح صحیح سی؟

جواب: احناف فقهاء داحیله دجوازدنکاح اودعدم وقوع دطلاق په دی صورت کی لیکلی ده چی دده نکاح یوفضولی بغیر دده دحکم څخه وکړی اوبیا داسړی چی نکاح یی وسوه په خولی دی داقبول نه کړی بلکه ټول مهر یاڅه حصه دمهر دی ښځی ته ولیږی اوصحبت اوتقبیل وغیره دی وکړی نودا نکاح به صحیح وی اوطلاق به نه وی. کما فی الدر المختار: حلف لایتزوج فزوجه فضولی فاجاز بالقول حنث وبالفعل لایحنث به یفتی الخ قوله وبالفعل کبعث المهر (۱) الخ شامی جلد ۳ ص ۱۴۱. فقط

دطلاقو څخه وروسته مطلقه په بیل کورکی ساتل صحیح دی خو اختلاط ناجائز دی: **سوال**: (۸۵۹) یوسړی خپلی ښځی ته طلاق ورکی اوددی دخور سره یی نکاح وکړه او مخکی ښځه یی داولاد والاده اودا طلاق دڅه مخالفت دوجه نه دی سوی بلکی ښځی دخپلی خور نکاح دخپل خاوند سره دکولو دپاره په خپله طلاق اخیستی دی اودی دخپل خاوند سره داشرط اینښی دی چی ماته دمهر پرځای ترژونده پوری جامه، ډوډی راکوه اودا طلاقه سوی ښځه په یوکور کی جلا اوسی آیا داسړی که دی ښځی ته جامه ډوډی ددی مهر په عوض یاپه احسان کی ورکړی نو جائزده اوکه نه؟ اودا ښځه دده په کورکی جلا اوسیدی سی اوکه نه؟

جواب: مخکی ښځی ته دطلاق ورکولو څخه وروسته چی کله ددی عده دطلاق ختم سی نوددی مطلقی ښځی دخور سره نکاح صحیح (۲) ده اودعدی څخه وروسته په خاوند دمطلقی ښځی نان اونفقه لازمه نه ده خوکه په مهرکی ددی نفقه ورکوی یا تبرعاً دې ته جامه ډوډی ورکوی نوجائزده اوپه جلا مکان کی که داښځه اوسیږی نوخیردی خوطلاق ورکوونکی خاوند دی ورسره اختلاط نه ساتی په درمختارکی دی: ولهما ان یسکنا بعد الثلاث فی بیت واحد اذا لم یلتقیا التقاء الازواج ولم یکن فیه خوف فتنة. انتهیٰ (۳).

مراهقه ناوي خپل خاوند ته تللی سی: **سوال**: (۸۶۰) دیوی انجلی په دیارلسو کالو کی واده سویدی دادخپل مورسره اوسیږی اوددی موریږه بدکرداره ده ددې سره په اوسیدو کی دانجلی دخرابیدو بیره ده اومور یی واده نه ورکوی دانجلی خاوند دعویٰ دزوجیت

---

(۱) وګوری ردالمحتار باب المهر ص۴۹۵ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص۱۴۲. ظفیر

(۲) وحرم الجمع بین المحارم نکاحا ای عقدا صحیحا وعدة ومن طلاق بائن (الدرالمختار علی هامش ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۳۹۰ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۸). ظفیر

(۳) الدرالمختار علی هامش رد المحتار فصل فی الحداد ص۸۵۵ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۵۳۸. ظفیر

داخله کړیده آیاپه موجوده حالت کی خاوند دابیولی سی اوکه په وجه دنابالغیدو دانه سی رخصت کولی؟

جواب: ددیارلسو کالو انجلی مراهقه ده ددی وجه څخه داخاوند بیولی سی خاص بیا په مذکوره حالت دبیره کی خاوند اختیارمند دی چی دا دخپل ځان سره وساتی (^۱) (په حدیث شریف کی دی چی کله انجلی ددولسو کالو سی نوددی واده دی وسی، مشکوٰۃ شریف ص ۲۷۱، ددی څخه معلومیږی چی ددی عمر څخه انجلی خاوند ته حواله کول په کاردی. ظفیر). فقط

په دی شرط یی نکاح وکړه چی دده په کورکی به اوسیږم نونکاح به وی کنی نه به وی خاوند دنکاح څخه وروسته دا یووړله څه حکم دی؟ **سوال**: (۸۲۱\) زید دخپلی لور نکاح چی زینب نومیږی دعمر سره وکړه خوپه دی شرط چی دده په کورکی به اوسیږی نونکاح به باقی وی کنی نکاح به نه وی که دی خپله ښځه بوځی نونکاح به پاته وی اوکه نه؟

جواب: په دی صورت کی نکاح به باقی وی اوپه بهر بیولو سره به نکاح نه فسخ کیږی.

ښځه وواییی چی زما نکاح نه ده سوی په دی که قاضی نکاح وتړی نومجرم نه دی: **سوال**: (۸۲۲\) زه په یوجومات کی امام یم دماخستن دلمانځه څخه وروسته یوسړی راغی اوزه یی دنکاح دپاره وبللم هلته معلومه سوه چی دبلی محلی فلانی ښځه ده ماته شك سو ځکه چی ما اوریدلی وه چی ددی نکاح دیوبل سړی سره سویده ما ددی څخه پوښتنه وکړه دی په قسم بیان وکی چی نه ده سوی نوما نکاح وتړله نو پرما خوبه څه مواخذه نه وی مخالف فریق شور جوړکی چی ددی نکاح ستا په مخکی سویده، که سوی وی اوکه نه وی سوی په دواړو صورتونو کی زه مجرم یم اوکه نه؟

جواب: دفقه دکتابونو څخه معلومیږی چی که ښځه دا ووایی چی زما نکاح دچاسره نه ده سوی نو ددی دقول موافق نکاح تړل صحیح دی نوپه دی صورت کی پرنکاح تړونکی څه مواخذه نسته یا وروسته په تحقیق اوپه شاهدانو عادلو سره ثابت سی چی ددی نکاح مخکی سوی وه نودا دوهمه نکاح باطله ده اوښځه به مخکی خاوندته ورکول سی اوکه څه ثبوت دمخکی نکاح نه وی نو دوهمه نکاح به صحیح وی. فقط

دکوزدې څخه وروسته که بل ځای نکاح صحیح وی نوکول یې ښه دي: **سوال**: (۸۲۳\) دهندی دبکر سره صرف نیوکه سویده څه موده وه چی په دې دوران کی دهندی دولی

(^۱) وقد صرحوا عنه بان الزوجة اذا کانت صغیرة لاتطیق الوطی لاتسلم الی الزوج حتی تطیقه والصحیح انه غیر مقدر بالسن بل یفوض الی القاضی بالنظر الیها من سمن اوهزال (ردالمحتار باب القسم ص۵۴۹ ج۲. ط.س. ج۳ ص۲۰۴). ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

دوراره ښځه مړه سوه دهندی ولی دهندی نکاح دخپل وراره سره وکړه اوس څه کسان وايي چې دهندی ولی داخراب کار کړیدی اوچی کم خلګ په دی عقد کی شریك وه ټول ګنهګار دی چی کم ځای یی نیوکه سویده هم هلته کیدل په کاروو، په دی صورت کی څه حکم دی؟

جواب: کوزده اونیوکه صرف یوه وعده ده نوکه په بل ځای کی په نکاح کولوکی مصلحت وی نو مخکی نیوکه پریښوول اوبل ځای چی ښه دی هلته په نکاح کولو هیڅ حرج نسته اوګناه نه ده، اصل دادی چی ولی لره دانجلی ښه اومصلحت کتل ضروری دی چی کم ځای ورته دانجلی دپاره ښه معلوم سی هلته دی نکاح وسی اوکه ښه هغه ځای وی چی پرکم ځای مخکی نیوکه سوی وی نودوعدی موافق دی دا اختیار کړی ولي چی وعده پوره کول ډیر ښه دی خوکه داځای دانجلی دپاره ښه نه وی نوبل ځای کول ښه دی. فقط

چې غیر مطلقه ځوک په زور ساتي نو رشته دارانو لره څه کول په کاردي؟ سوال: (۸۲۴) دزید په رشته دارنو کی فیصله وسوه چی ځوك خلاف دقاعدی کار کوی هغه به رسوا کوی زید دهندی سره دشلو پنځو ویشتو کالو راهیسی نکاح ترلی ده اوساتی یی حالانکه چی هنده ته ددی خاوند طلاق نه وو ورکړی خورشته داران تراوسه دزید سره خوراك چښاك کوی آیا په وجه دچپ پاته کیدو ګنهګار سو اوکه نه؟ که زید توبه وکاړی اودوباره نکاح وتړی نه پاك کیدی سی اوکه نه؟

جواب: رشته دارانو که سره دعلمه اوقدرته زید ددی ناجائز نکاح څخه نه وو بند کړی نو دوی به هم ګنهګار وي توبه دی وکړی (۱) اوزید که اوس نکاح کول غواړی نو مخکی دی دهغه داول خاوند طلاق دي ته واچوی دعدی دتیریدو څخه وروسته زید ددی سره نکاح کولی سی او چی کمه ګناه یې تردومره مودی پوری کړیده نوددی څخه دی توبه وکاږی په دی طریقی سره زید پاکیدی سي او بیا دده په وروری کی داخلول پکاردی.

هلک اقرار وکی چي دخسر کره به اوسیږم چی نکاح وسوه اوس اقرار نه پوره کوی څه حکم دي؟ سوال: (۸۲۵) یوسړی دخپلی نابالغی لور نکاح دعمر سره په دی شرط وکړه چی عمر به پخپله په طور دزوی دده سره اوسیږی عمر تحریری اقرار نامه ولیکله اوس عمر خپل اقرار نه پوره کوی نو آیابی طلاقه ددا انجلی دوهمه نکاح کیدی سی اوکه نه؟

جواب: ددی اقرارنامه دوجه دزید ښځه نه طلاقیږی اوبی طلاقه ددی انجلی نکاح دبل چا سره صحیح نه ده.

---

(۱) ولا تعاونوا علی الاثم والعدوان (القرآن) کنتم خیر امة اخرجت للناس تامرون بالمعروف وتنهون عن المنکر (القرآن). ظفیر

دمور وصیت دنکاح په باره کی واجب العمل دی اوکه نه؟ سوال: (۸۲۶) یوی ښځی دا وصیت کړی دی اومړه سویده چی زما دنابالغه لور عقد به دنبی بخش دزوی سره نه کوی ددی وصیت دوجه ددی انجلی ددغه هلك سره کول پکاردی اوکه نه؟

جواب: په دی باره کی دمرحومه دوصیت هیڅ اعتبار نسته دبیا حق مقدم دی اوچی کم ځای دامناسب وګنی دنابالغی نکاح دی وکړی دمرحومی وصیت په دی باره کی څه اعتبار نه لری (۱). فقط

دچا ښځه چی کله ددرواغو دعوه وکړی چی زه دفلانی ښځه یم اوخاوند یی هم تائید وکړی نوڅه حکم دی؟ سوال: (۸۲۷) هنده دعمر ښځه ده خوزید چی صاحب جائیداد دی هنده په دی خیال چی زه دده دجائیداد وارثه سم هنده اوددی خاوند دعوٰی وکړه چی زه دزید ښځه یم اوپه دی یی شاهد پیش کړل اوعمر هم دلالچ دوجه څخه اقرار وکی چی هنده دزید ښځه ده په دی صورت کی دهندی نکاح دعمر سره فسخ سوه اوکه نه؟

جواب: ددی ددرواغو په بیان هنده دعمر دنکاح څخه نه وزی. کذا فی الدرالمختار والشامی. فقط

سره دپوهی چی شاهدی ورنه کړی دهغه څه حکم دی؟ سوال: (۸۲۸) درحیم بی بی دنکاح پنځه کاله سویدی چی دغلام محمد سره سویده مذکوره ښځی دفسخ دنکاح دعوٰی وکړه شهاب الدین ته دنکاح پوره علم دی خودغه وخت دی منکرسو دده دپاره څه حکم دی؟

جواب: چی دمذکوره ښځی نکاح دشرعی قاعدی موافق سویده نوخاوند لره پکاردی چی شاهدان عدالت ته راولی اوچی کمو خلګوته دنکاح علم دی پر هغوی لازمه ده چی شاهدی دنکاح ورکړی کنی ګنهګاربه وی (۲) اودغه مذکورسړی چی سره دپوهی منکر دی دمذکوری نکاح نودا شرعا فاسق اوعاصی دی. ده لره ددې څخه توبه کښل پکاردی اوکه توبه ونه کاړی نودده سره دی قطع تعلق وسی اودی دخاندانه بهر کول په کاردی.

دوی خوندی دیو بل سره پیوستي دی ددوی دواده څه صورت به وی؟ سوال: (۸۲۹) دوی انجونی توامین (غبرګولی) دی دیوی راسته کوناټی دبلی دچپه کوناټی سره یوځای دی داسی چی نه یوه یوازی کښېنستی سي نه ولاړیدی سی نه پریوتی سی نه ښوریدی سی

---

(۱) الولی فی النکاح العصبة بنفسه بلا توسط انثی علی ترتیب الارث والحجب الخ بشرط حریة وتکلیف واسلام فی حق مسلمة (الدرالمختار علی هامش رد المحتار باب الولی ص۴۲۷ ج۲. ط.س. ج۳ ص۷۲). ظفیر

(۲) ویجب اداءها بالطلب ولوحکما الخ لوفی حق العبد الخ (الدرالمختار علی هامش ردالمحتارکتاب الشهادات ص ۵۱۳ ج۲ ، ط.س. ج۳ ص ۴۲۳). ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

نه اودس مات ته تللی سی دومره خو ماپه خپلو سترګو لیدلی دی اودومره می دنورو ځخه اوریدلی دی چی خوراك هم په یوځای کوی بیدی کیږی هم یوډول ناجوړه کیږی هم یوځای ښه کیږی هم یوځای مرض هم ددواړو یووی اولوی اودس ماتی هم په یوځای او طهرهم. ددیارلسو څوارلسو کالو دی دلوی اودس ماتي ځای ددواړو جلا جلا دی خو دتش اودس ماتی ځای دیوی سته اودبلي نسته خوچی کله یوه متیازی وکړی نوبله هم فارغه کیږی په هرحال دلیکلو ځخه داپوښتنه مقصود دی چی که دادواړه مسلمانانی وی یا اوس مسلمانانی سی نو ددوی دنکاح به شرعی صورت څنګه وی؟

جواب: مکرمی جناب مولانا حکیم محمد جمیل صاحب مدّفیوضهم السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته. خط راورسیدی. او واقعه عجیبه معلومه سوه، په کتابونو دفقه کی څه جزئیه ددی حکم متعلق معلومه نه سوه خو دقاعدی څخه په صورت مذکوره سره عدم جواز دنکاح معلومیږی، په درمختار کی دنکاح تعریف دادی: هوعقد یفید ملك المتعة ای حل استمتاع الرجل من امرأة لم یمنع من نکاحها مانع شرعی [1] الخ. اوپه شامی کی دبدائع څخه منقول دی: ان من احکامه ملك المتعة وهو اختصاص الزوج بمنافع بضعها وسائر اعضائها استمتاعا او ملك الذات والنفس فی حق التمتع علی اختلاف مشائخنا فی ذالك [2] الخ. ددی عبارتونو څخه معلومیږی بطریق الاجمال دومره چی په صورت مسئوله عنها کی مانع شرعی داستمتاع څخه سته اوکه ددی لحاظ وسی چی دیوه څخه استمتاع دبلی څخه هم استمتاع ده نوبیا په نص دحرمت دجمع بین الاختین څخه هم ددی حرمت واضحیږی په هرحال جواز دنکاح په صورت دحالت موجوده کی نه معلومیږی خوکه دوی په ذریعه دآپریشن جلا کړی نوبیا څه اشکال نسته. فقط

(که استمتاع دیو بل دپاره کافی کیږی نوپه دی صورت کی به دوی دواړه دیوه په حکم ومنل سی نو دیوه سړی سره په واده کولو کی جمع بین الاختین به نه لازمیږی بلکه دیوه حکم کول باندی په کاردی. په هرحال دامسئله قابلِ غور ده. ظفیر)

<u>**په دی صورت کی نکاح وسوه اوکه نه؟**</u> **سوال**: (۸۷۰) بالغی فاطمی ددوو شاهدانو په مخکی وویل چی زه دزرو روپو نقدو دپنځو اویا روپو دجامو اودپنځه جریبه مزکی په عوض کی ستاسره راضی یم. اسماعیل په جواب کی وویل: ماته ټول منظور دی. نو فاطمی وویل اوس زه ستاسوم اسماعیل وویل ماقبوله کړی بیا فاطمی وویل ما خپل ځان تاته تسلیم کی اسماعیل وویل ماته منظوره ده بیا دواړو ډیرو خلګو ته ددی اطلاع

---

[1] الدرالمختار علی هامش رد المحتار کتاب النکاح ص۳۵۵ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۴. ظفیر

[2] ردالمحتار کتاب النکاح ص ۳۵۵ ج۲. ط.س. ج۳ ص۴. ظفیر

وکړه نونکاح وسوه اوکه نه؟

جواب: په دی صورت کی په شرط دنیت دنکاح اوفهم المقصود نکاح منعقده سوه فی الدرالمختار: وعداهما کنایة وهو کل لفظ وضع لتملیك عین کاملة درمختار (علی هامش الشامی ص **۲۹۵** ج۲). فقط

دښځو بدلول: **سوال**: (۸۷۱) ددوو ورونو په نکاح کی دوی خوندی وی دواړو طلاق ورکی اوکشر ورور دمشر ورور دښځی سره نکاح وکړه اومشر ورور دکشر ورور دښځی سره نکاح وکړه اوس بیا خپلی ښځی واپس کول غواړی؟

جواب: دواړه ورونه دی طلاق ورکړی اودعدی څخه وروسته دخپلو پخوانیو ښځو سره نکاح کولی سی. فقط

حرامه نکاح تړونکی څنګه دی؟ **سوال**: (۸۷۲) دواده سوی منکوحه نکاح تړونکی څنګه دی؟ **جواب**: فاسق دی اوکافرنه دی. فقط

داولاد په باره کي دخاوند وعده دنکاح پوره کول څنګه دی؟ **سوال**: (۸۷۳) دزید نکاح دخالد دلور سره په دی شرط وسوه چی دده دښځی دنس څخه چی کمه انجلی پیدا سوه دی به دا دخالد دزامنو په اولادکی یوه ته په نکاح کوی زید اوخالد دواړه مړه سوه دزید لور پیداسوه اوس بالغه ده دخالد لمسی لا تراوسه نه دی بالغ ددی څخه علاوه دزید اودخالد کفو هم جلا ده آیا دښځی پرذمه دزید وعده پوره کول ضروری دی اوکه نه؟ او که دزید ښځه دزید لور دزید په کفو کی په نکاح کړی؟

جواب: ددی وعدی پوره کول ضروری نه دی اودزید داسی وعده دده دښځی په ذمه پوره کول ضروری نه دی دزید دلور نکاح په کفوکی چی چیري هم مناسبه وی ودی سی.

دګناه څخه دخلاصولو دپاره دډمی سره واده کول ښه دی اوکه په خاندان کی؟ **سوال**: (۸۷۴) یوی ډمی دزیدڅخه داوغوښتل چی زید ددی په کسب پریښوولو کی ددی امداد دی وکړی یعنی زید دی ورسره عقد وکړی، نوآیا زید لره به په خپل خاندان کی واده کول ښه وی اوکه په نظر دثواب دا ډمه په نکاح کی راوستل ښه دی؟

جواب: دزید ددی سره عقد کول صحیح دی اوددی وجه څخه چی دده په نکاح کولو دا ښځه توبه کاړی ده ته به ثواب حاصل سی خوکه زید ددی دوجه دابیره وی چی په غیر خاندان اوغیر کفوکی په نکاح کولو کی به دی مطعون اودده خاندان به دی پریږدی یابه یی مطعون کړی نوبیا ورسره په خپل کفو کی نکاح کول ښه دی غرض داچی نکاح ددی زانیی سره صحیح ده اوچی کله دا توبه کوی او ددی په توبه اوپه استقامت باندی اطمینان وی نو ددی سره په نکاح کولو کی هیڅ حرج نسته باقی دخپلو مصلحتونو

Maktaba Tul Ishaat. com

دخاندان دی هم لحاظ وساتی چی څنګه مصلحت وی هم هغسی دی وکړی شریعت دی ددې سره په نکاح کولو باندی هم نه مجبوروی اونه یی ځینی منع کوی؟

دسرکاری عدالت څخه دطلاق ډګری په اخیستو سره طلاق خوبه نه واقع کیږی؟ سوال: (۸۷۵) زید په بوډاتوب کی دپیغلی هندی سره نکاح وکړه څوورځو وروسته هندی دزید څخه طلاق وغوښتی چی زه به مهر معاف کړم ته ماته طلاق راکړه زید دطلاق څخه انکار وکړی دهندی په دعویٰ کولو باندی حاکم دعدالت هندی ته دطلاق ډګری ورکړه اوس هنده ددوهم سړی سره نکاح کولی سی اوکه نه؟

جواب: په دی صورت کی هنده دبل چا سره نکاح نسی کولی (ځکه چی داډګری شرعا دطلاقو په حکم کی نه ده. ظفیر). فقط

په نکاح او واده کی څه فرق دی او اولاد اکبر څه ته وایی: سوال: (۸۷٦) په نکاح سوی ښځه اوواده سوی ښځه کی څه فرق دی په دواړو کی دچا اولاد اوکم اولاد به اکبر وی؟

جواب: زموږ په ښارونو کی واده اونکاح یوشی دی اوپه شریعت کی هم دادواړه یودی ځکه چی په کم یوه کی ایجاب اوقبول دی هغه نکاح ده اوهم داواده دی نونکاح سوی ښځه اوواده سوی ښځه دواړی منکوحی دی (۱) اوپه دواړو کی چی دچا څخه هم اولاد پیداسی هغه دخاوند اولاددی اوچی په دوی کی کم اولاد مشروی هم دغه اول اواکبردی اوچی کمه ښځه بی ایجاب اوقبول څخه په کورکی وساتی هغه دده ښځه نه ده اوددی څخه چی کم اولاد پیداسی هغه دده څخه ثابت النسب نه دی.

په صورت مسئوله کی څه حکم دی؟ سوال: (۸۷۷) دوزیر خان نکاح دنصیبه نومی ښځی سره په عمر داتلسو کالوکی وسوه ناوي لانه وه تلی چی وزیرخان ته دنکاح څخه وروسته په جرم داعانت دقتل عمد سزا وسوه تورو اوبو ته دشلو کالو دپاره، مخکی یې خطونه راتلل وروسته بیا دوه دری کاله بندوو دوزیر کشر ورور جمن داخبره مشهوره کړه چی وزیر مړدی اوخپله یی نکاح دنصیبه سره وکړه دوزیر خان خطونه بیا راتلل شروع سوه دجمن څخه دنصیبه دوه هلکان پیدا سوه بیا جمن مړسو دوه کاله وروسته دجمن کشر ورور ناظرخان دمذکوره ښځی سره نکاح وکړه دناظر خان څخه یی هم څلور هلکان پیدا سوه وزیر خان بیرته راغی اوخپله دوهمه نکاح یی وکړه وزیرخان ناظرخان ته وویل چی ما لاتراوسه طلاق نه دی ورکړی زماڅخه طلاق واخله چی زمانکاح ماته سی خوبیاطلاق

---

(۱) وینعقد بایجاب من احدهما وقبول من الاخر الخ وشرط سماع کل من العاقدین لفظ الاخر وحضور شاهدین حرین اوحر وحرتین مکلفین سامعین قولهما معا (الدرالمختار علی هامش رد المحتار کتاب النکاح ص۳۲۱ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۹ و ۲۱). ظفیر

ونه سو دري څلور كاله وروسته ناظرخان نصيبه دكوره وايسته او وزير خان بى له نكاح وساتله ([1]) او وزيرخان دا وويل چى ما لا طلاق نه دى وركړى او ددوهمى نكاح دجمن سره چى سوى وه دهغه ده ته اطلاع هم نه وه آيا دوزير خان نكاح ماته سوه؟

۲. چى وزير په خپلو ستركو ليدل چى دده ښځه دبل سړى سره اوسى نودده صرف دا ويل چه زما څخه طلاق واخلى كنې زما نكاح باقى ده.

۳. كه دوزيرخان نكاح نه ده ماته نو دجمن او دناظر خان اولاد شرعا ثابت النسب دى؟

۴. اوس دوزير خان نصيبه لره ساتل جائز دى اوكه نه؟

۵. آيا دناظر خان څخه دطلاق اخيستو ضرورت نسته.

جوابونه: ۱. دوزير خان نكاح په دى صورت كى نه ده ماته سوى.

۲. دوزير خان نكاح په دې صورت كې قآئمه ده اوپه دې صورت كې پرده طلاق واجب نه وو ([2]) گنهگار هغه سړى دى چى سره ددى علمه چى مذكوره ښځى ته طلاق نه دى وركول سوى اوددى خاوند ستنه اوده ورسره نكاح وكړه اوپه خپل كوركى يې وساتل.

۳. دا اولاد دجمن اودناظر څخه صحيح النسب نه دى. ([3]) كما ورد فى الحديث: الولد للفراش وللعاهر الحجر ([4]). ۴. جائز ده. ۵. دطلاق ضرورت نسته.

دازاده به كړم په ويلو سره هيڅ هم نه كيږي: **سوال**: (۸۷۸) يوسړى دى چى دهغه مينځه نسته ده وويل چى ازاده به يې كړم نودى واده وكړى اوكه نه؟

جواب: داقول دده خطادى په دې سره هيڅ هم نه كيږى داسړى دى نكاح وكړى هيڅ حرج پكښى نسته اوپه دى الفاظو دده ښځه نه طلاقيږى. فقط

انجلى بالغه سوه اوهلک لا بالغ نه دى څه دې وسى؟ **سوال**: (۸۷۹) زيد دخپلى لور نكاح دعمر دزوى سره په نابالغتوب كړيده اوس يې لور بالغه سوه اوهلك به دوه درى كاله وروسته بالغ كيږى په دى صورت كى شرعًا څه حكم دى؟

جواب:دانكاح انجلىنسى فسخ كولى هيڅ صورت دتفريق په حالت دنه بالغ كيدودخاوند كى نسته اوچى كله خاوند بالغ سى كه هغه طلاق وركړى نوطلاق واقع كيدى سى ددى

([1]) چي كله يې طلاق ورنكړى نو نكاح هم نه سوه ماته. ظفير

([2]) لا يحب على الزوج تطليق الفاجرة (درمختار) والفجور يعم الزنا وغيره وقد قال صلى الله عليه وسلم لمن زوجته لا ترديد لامس وقد قال انى احبها استمتع بها ط.س. ج۲ ص۴۲۷. ظفير

([3]) اما نكاح منكوحة الغير معتدة فالدخول فيه لايوجب العدة ان علم انها للغير لانه لم يقل احد بجوازه فلم ينعقد اصلا الخ ولهذا يجب الحد مع العلم بالحرمة لانه زنا (ردالمحتار باب المهر ص۴۸۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۵۱۲). ظفير

([4]) مشكوٰة باب اللعان ص ۲۸۷. ظفير

Maktaba Tul Ishaat. com

ښځه علاوه بل صورت دجدایي اودجواز ددوهمی نکاح دښځی دپاره نسته. (دهلك دبالغیدو دی انتظار وسی اوانجلی دی دصبر ښځه کاروا خلی اوروژی دی نیسی، ظفیر).
فقط

چې ښوك دخور سره دزنا مرتكب سي دهغه سزا: **سوال:** (۸۸۰\) یوسړی دخپلی خور سره په زنا کولو عبدالغنی په خپلو سترګو ولیدی اودی یی وترټی چې دوو درو سړیانو واوریدل خپلوان څه سلوك ورسره وكړی؟

جواب: دیوسړی په شاهدی شرعاً زنانه ثابتیږی اودښځی اقرار دسړی په حق کی معتبرنه دی، ددی وجه ښځه شرعی څه حد اوسزا نه سی کیدی خو چې شبهه راغله اوتهمت ولګیدی نو دوی دواړه دی جلا سی اویو ځای دی ونه اوسول سی. فقط

چې کمی ښځی ته تر اوسه لاحیض نه دی راغلی دهغي سره وطی: **سوال:** (۸۸۱\) دښځی سره دحیض راتلو ښځه مخکی وطی صحیح دی اوكه نه؟

جواب: چې کله ښځه قریب البلوغ وی که څه هم بالغه نه وی وطی صحیح دی ورسره (۱).

عزل کله صحیح دی؟ **سوال:** (۸۸۲\) عزل کول کله صحیح دی؟

جواب: داصیلی ښځی سره عزل مکروه دی خوچې کله دا اجازه ورکړی نوبیا روادی (۲).

سرکاری عدالت چې په فاسقو شاهدانو سره څه ثابت کړی هغه صحیح نه دی دسړی خبره معتبره ده: **سوال:** (۸۸۳\) زید خپلی ښځی ته یوطلاق ورکی اوپنځلس ورځی وروسته یی رجوع وکړه بیاشپاړس کاله وروسته ددوی دواړوپه مینځ کی نا اتفاقی راغله یوسړی چې دزید شریك وو په غولولو سره دا دزید دکوره وتښتوله څو ورځی وروسته راغله او ددری طلاقو اقرار یی وکی په جرګه کی شاهدانو بیان ورکی چې ماته یادنه دی چې زید یوطلاق اچولی وو اوكه دری دزید ښځه قسم واخیستل سو زید دیوطلاق قسم واخیستی بیاهندی په دیوانی عدالت کی دعوی وکړه اوفاسق شاهدان یی پیش کړه دعدالته یی ډګری حاصله کړه په صورت مسئوله کی به دهندی شاهدان معتبروی اوكه نه دزید قسم؟

جواب: دمذکوره شاهدانو شاهدی شرعاً معتبره نه ده (۳) بلکه دزید قول اوقسم معتبردی اودده دشریك فاسق سره متارکت صحیح دی اوهنده دزید ښځه ده اودده دشریك نکاح دهندی سره صحیح نه ده. هکذا فی کتب الفقه (۴). فقط

---

(۱) وقد صرحوا عنه بان الزوجة اذا کانت صغیرة لاتطیق الوطی لاتسلم الی الزوج حتی تطیقه والصحیح انه غیر مقید بالسن بل یفرض الی القاضی بالنظر الیها من سمن اوهزال (ردالمحتار باب القسم ص۵۴۹ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۲۰۴).
(۲) ویعزل عن الحرة باذنها لکن فی الخانیة انه یباح فی زماننا لفساده قال الکمال فلیعتبر عذرا مسقطا لاذنها (الدرالمختار علی هامش رد المحتار باب نکاح الرقیق ص۵۲۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۱۷۶). ظفیر =

سنتول داسلام شعاردی خو ناوی ورکول پردی موقوف نه دی: **سوال**: (۸۸۴/) دپنځه ویشتو کالو زید په اسلام کی داخل سو اودده نکاح دیوی نوی مسلمانی نابالغی سره وسوه اوس چی کله منکوحه دزید بالغه سوه نودده دناوی ورکولو دپاره دده سنتول شرط لګوی اوزید ددی تکلیف څخه منع کوی داګناه ده اوکه نه؟اودمنکوحی په ناوی ورکولو کی شرط دده دسنتولو څنګه دی؟

جواب: سنتول داسلام شعاردی دزید انکار کول دسنتیدو څخه معصیت دی اومذموم دی، دی ضرور سنتول په کاردی ([1]) او رخصتول دمنکوحی شرعا پردی موقوف نه دی ده لره ناوی ورکول پکاردی. فقط

په لاندینی صورت کی څه حکم دی؟ **سوال**: (۸۸۵/) زید قسم واخیستی چی که زه داکار وکړم نوچی زه دکمی ښځی سره اوکله هم نکاح وکړم نوهغه ته هم دغه وخت طلاق دی، طلاق دی، طلاق دی، زید هغه کار وکی اودقاضی څخه یی دمسئلی پوښتنه وکړه قاضی وویل اوس تا لره په هیڅ صورت کی هم یوه ښځه هم حلاله نه ده یوسړی زید ته وویل چی مرتدسه اوبیا مسلمان سه که دیوی ښځی سره نکاح وکړی نوصحیح به وی په دې سره زید مرتد سو او بیایی کلمه وویله اومسلمان سو اودیوی ښځی سره یی نکاح وکړه دا نکاح وسوه اوکه نه؟

جواب: په دی صورت کی هغه سړی چی زید ته یی وویل مرتد سه الخ کافر سو. کذا فی شرح فقه الاکبر ([2]) (ددی یوښه صورت دجواز فقهاؤ لیکلی دی چی دده نکاح دی یو فضولی وکړی اودی دي اجازت بالفعل وکړي یعنی مهر یاتحفه یاداسی یوبل فعل دی وکړی چی دلالت پراجازه دنکاح کوی یادی اجازه په لیکلو ورکړی کذا فی الشامی وقاضی خان. فوجه الشبه بین المسلمین الردة واللحاق والسبی لم تبطل حکم الظهار واللعان کم لم تبطل حکم الطلاق الخ ، ردالمحتار). فقط

چی اتلس کاله غائبه وی ښځه اوبیا راسی نوددی نکاح باقی ده اوکه نه؟ **سوال**: (۸۸۶/) چی کمه ښځه اتلس کاله مفروره وی اوبیا راسی نوددی نکاح باقی ده اوکه نه؟ اودمفقود الخبر ښځی حد شارع څومره موده مقرره کړیده؟

([3]) والفاسق انما ترد شهادته بتهمة الکذب (ردالمحتار کتاب الشهادة ص۵۲۱ ج۴. ط.س. ج۳ ص ۴۷۲). ظفیر

([4]) دغیر مسلم عدالت فیصله په نکاح اوطلاق کی شرعا نافذه نه ده، وګوره: الحیلة الناجزة. ظفیر

([1]) لان الختان سنة للرجال من جملة الفطرة لایمکن ترکها (ردالمحتار کتاب الحظر والاباحة ص۲۳۲ ج۵. ط.س. ج۳ ص ۴۰۲). ظفیر

([2]) شرح فقه اکبر ص۲۲۵. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

جواب: نکاح دده باقي ده ښځه چي وتښتی اومفقود الخبره سی په هيڅ صورت کی هم ددی نکاح نه ماتيږي. فقط

جنج ته خوراک ورکول اوخوراک کول څنګه دي؟ سوال: (۸۸۷) دزيد دزوی واده دعمر دلور سره کيدو والا وو عمر درواج مطابق دزيد قريبانو ته دجنج (لومړی شپې) خوراك ورکول غواړی زيد انکار کوی چي درسم او رواج عام کيدل مسلمانانو دهندوانو څخه زده کړيدی او دارکم ددی دعوت ثبوت په قرون ثلاثه وو مشهود لها بالخير کی نسته ددی وجه څخه موږ لره هم په وجه دالتزام دما لايلزم اودهندوانو دشعارکيدو په وجه ځان ساتل پکاردی عمر وايي داخيال خطا دی دجنج خوراك دام المومنين حضرت ام حبيبه ﵂ دعقد څخه صفا ثابت دی ځکه چي دانجلی دطرفه په ملك حبش کی دعوت سوی وو، ددی څخه علاوه وليمة العرس مسنون کيدل ثابت دی اودعرس لفظ په ښځی اوپه سړی دواړو اطلاق کيږی ددی وجه څخه دجنج ددعوت خوراك کول جائز دی نوپه شرع شريفه کی دچا قول صحيح دی؟ اودجنج خوراك عند الشرع څنګه دی؟ اوپه ملك حبش کی چي کم دعوت په وخت دعقد دحضرت ام حبيبه ﵂ سوی هغه دشاه نجاشی دطرفه وو چي دحضرت پيغمبر ﷺ وکيل وو اوکه دخالد بن مسعود ﵁ دطرفه وو چي دحضرت ام حبيبه ﵂ وکيل وو؟

جواب: دابنکاره ده چي درسمونو پابيندی کم حد ته رسيدلی ده داشرعا مذمومه ده ځکه چي دالازم ګڼل سوی دی په منزله دلازم ددی سره معامله ده چي ددی پريښوول شرم ګڼل کيږی اودانه خوښيږی چي داشرم دی اختيار سی که څه هم دقرض نوبت راسی او که څه هم دسود په ذريعه قرض حاصل سی نوښکاره ده چي ددی قسم ناروا پابيندی شريعت په هيڅ صورت جائز نه سی ساتلی، که جنج ته خوراك ورکول صرف په طور ددعوی درشته دارانو اوپه طور دخوشحالی وی اوڅه شرعی محظورات اومنهيات پکښی نه وی نوپه دی کی هيڅ حرج نسته غرض داچي په خپله په دی کی څه بدی نسته دعوارضِ مروجه دوجه څخه خرابی پکښی راځی، باقی وليمة العرس دانه ده ددی په ځای که په دی موقع دخوشحالی داظهار دپاره دعوت وکړی نونه داجنج ته خوراك دی اونه دوليمه په طور ده خو ددی په اباحت کی په شرط دعدم دلزوم دمفاسدو هيڅ کلام نسته وليمه چي کمه مسنونه ده دهغه مخاطب سړی دی اودا دخاوند دطرفه وی لکه چي داحاديثو اودتعامل څخه دابنکاره ده اودجناب رسول الله ﷺ قول اوفعل پردی صراحةً دلالت کوی. دزيادت او دتطويل موقع نه ده اونه ورته ضرورت سته په اجماع دامت دامسلمه ده چي دا دسړو دطرفه وی نه ددی خطاب چيري ښځو ته سويدی نه دا يوی ښځی ورکړيدی. فقط

چې ښځه او خاوند دیوه پیر مریدان سی نو په نکاح کی هیڅ فرق نه راځي: **سوال:** (۸۸۸) یوسړی دیوشاه صاحب مرید سو اودده ښځه هم دده مریده سویده اوبچې یی هم دده مریدان دی په دی حالت کی ددی ښځی اوخاوند رشته پاته ده اوکه نه فرق راغی اوښځه او خاوند په پیری کی ورور خور سول اوکه نه؟

جواب: ښځه اوخاوند چې دیوپیر مریدان سو نوددی سره نه په نکاح اونه په بله معامله کی څه فرق راځي بلکی په کارده چې ددی سره تعلق دښځی اوخاوند ولی زیات مضبوط سی درسول الله ﷺ په اصحابو کی ښځی اوخاوند دواړو بیعت کوی اوهسی هم ټول مسلمانان ورونه خوندی دی، انما المومنون اخوة، (۱) په قرآنکریم کی وارد دی حاصل دا چې په دی کی څه وهم مه کوی. فقط

دښځی سره دجماع دپاره څه عمر مقرر نه دی: **سوال:** (۸۸۹) دعبدالله نکاح دشریفه سره په عمر دلسو کالو په شرعی شرطونو سویده اوشریفی ته دیوولسو کالو په عمر حیض راغی نوددی سره عبدالله ته دیوځای کیدو اجازه سته اوکه نه؟

جواب: کوروالی ددی سره صحیح دی هیڅ شرط په دی کی نسته قال الله تعالیٰ: الرجال قوامون علی النساء. الآیه (۲) وقال الله تعالیٰ: وللرجال علیهن درجة (۳) الآیه . فقط

دمنکوحی سره دکوروالی دپاره ددی دولی څخه داجازی ضرورت نسته: **سوال:** (۸۹۰) چې کله نابالغه منکوحه بالغه سی اودخاوند سره وی نوآیا دمنکوحی وارثانو ته دکوروالی اطلاع یا تری اجازه اخیستل ضروری دی اوکه نه؟

جواب: هیڅ حاجت داطلاع ورکولو او داجازی اخیستو نسته (۴). فقط

دډمی کسب ښه دی اوکه دشیعه سره نکاح: **سوال:** (۸۹۱) دډمی سره کسب کول اوخوراك کول ښه دی اوکه دشیعه سره نکاح کول ښه دی؟

جواب: دغه دواړه حرام دی (۵). فقط

---

(۱) سورة الاحزاب. ظفیر

(۲) وقد صرحوا عنه بان الزوجة اذا کانت صغیرة لاتطیق الوطؤ لاتسلم الی الزوج حتی تطیقه والصحیح انه غیر مقدر بالسن بل یفوض الی القاضی بالنظر الیها من سمن اوهزل (ردالمحتار باب القسم ص۵۴۹ ج۲، ط.س. ج۳ ص ۲۰۴). ظفیر

(۳) سورة النسآء : ۴. ظفیر

(۴) قال رسول الله ﷺ اذا احدکم اعجبته المراة فوقعت فی قلبها فلیواقع. الخ رواه مسلم (مشکوٰة باب النظر فصل اول). ظفیر

(۵) قال رسول الله ثمن الکلب خبیث ومهر البغی خبیث (مشکوٰة باب الکسب ص۲۴۱) وهی الزانیة والمراد بمهرها اجرتها ثم اطلق الخبیث علی الثلثة وهو فی الاصل ضد الطیب فیطلق علی الحرام حاشیة مشکوٰة =

Maktaba Tul Ishaat. com

په نافرماني دښځې نکاح نه ختميږي: **سوال**: (۸۸۲/۱) په نافرماني کولو ښځه دنکاح څخه بهر کيږي اوکه نه؟ ۲. منکوحه ښځه دخاوند داجازه بغيربې پردې په بازارونوکې ګرځي. ۳. منکوحه ښځي دډمو په شان کسب دزنا اختيار کړی. ۴. دنکاح دورځې څخه خاوند دخرچي خبرنه اخلي اوښځې دسړي موافق نه ده اودزنا په ذريعه روزي حاصلوي نوداسې ښځه په شريعت کې دځپل خاوند دښځې کيدو قابله کيدې سي چې دده سره يې نکاح سوی وه؟

جواب: په دې بدو افعالو سره ښځه دخاوند دنکاح څخه نه بهر کيږي (۱). فقط

په زنا کولو سره نکاح ماتيږي اوکه نه؟ **سوال**: (۸۹۳/۱) زانيه ښځه ښه ښکاره زنا کوی ايا دداسې ښځې نکاح ماتيږي اوکه نه؟ **جواب**: نکاح باقي ده (۲).

دداسې ښځې اوسړي سره بايد څه سلوک وسي: **سوال**: (۸۹۴/۱) دداسې ديوث سړي اوښځې سره بايد څه سلوك وسي؟

جواب: دوی ته دې وويل سي چې توبه وکاږي (اوداسې صورت دې اختيار سي چې دوی توبه وکاږي). فقط

دبدعت کوونکو دښځو نکاح باقي ده اوکه نه؟ **سوال**: (۸۹۵/۱) دهندوستان ښځې واهيات عقيده اودشريعت خلاف کارونه کوی تردې چې په بعضو کې دشرك بيره پيداسې يعني زيارتونو ته تلل اومراد غوښتل په ټوکې کولو په دې حالت کې ددوی نکاح باقي ده او که نه؟ اوپه توبه کولو نکاح کول دوباره په کارده اوکه مخکې نکاح کافي ده بعضې ښځې يې په پوهولو سره هم نه منی که دوی ته خرڅ وغيره ورنه کول سې نوصحيح ده اوکه نه؟

= ص۲۴۱) وحرم نکاح الوثنية (درمختار) وفي عبدة الاوثان عبدة الشمس الى قوله: وکل مذهب يکفر به معتقده (ردالمحتار ص۳۹۷ ج۲، ط.س. ج۳ ص ۴۵). ظفير

(۱) په مرتدوالي يا دخاوند په طلاق ورکولو سره ښځه دنکاح څخه وزي، وارتداد احدهما اى الزوجين فسخ (الدرالمختار على هامش رد المحتار باب نکاح الکافر ص۵۳۹ ج۲. ط.س. ج۳ ص۱۹۳) ويقع طلاق کل زوج بالغ عاقل الخ لحديث ابن ماجه الطلاق لمن اخذ بالساق (الدرالمختار على هامش رد المحتار کتاب الطلاق ص ۵۷۹ ج۲. ط.س. ج۳ ص۲۳۵) لوتزوج بامراة الغير عالى بذالك ودخل بها لاتجب العدة عليها حتى لايحرم على الزوج وطؤها وبه يفتى لانه زنا والمزنى بها لاتحرم على زوجها (ردالمحتار فصل فى المحرمات ص۴۰۲ – ۴۰۳ ج۲، ط.س. ج۳ ص۵۰). ظفير

(۲) بدليل الحديث ان رجلا اتى النبى ﷺ فقال يارسول الله ان امراتى لاتدفع يد لامس فقال طلقها فقال ان احبها هى جميلة فقال استمتع بها (ردالمحتار فصل فى المحرمات ص۴۰۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص۵۰) لو زنت امراة رجل لم تحرم عليه وجاز له وطوها عقب الزنا (ردالمحتار فصل فى المحرمات ص۳۸۲ ج۲. ط.س. ج۳ ص ۳۴). ظفير

جواب: نکاح قائمه (١) ده خوپه دوی توبه کنبل په کاردی او دبیا دپاره دوی دداسی کارونو څخه بندول په کاردی اواحتیاطاً دنکاح په تجدید کولوکی څه حرج نسته او همیشه دوی ته نصیحت کول په کاردی اونفقه ددوی شرعی واجب ده دامه بندوی. فقط

چی څوک په ښځه دزنا کسب کوی دهغه نکاح باقی ده اوکه نه؟ سوال: (۸۹۲) چی کم سړی په خپله ښځه دزنا کسب کوی اوددی ګټه خوری نوآیا دده نکاح فسخ سوه اوکه نه؟

۲. چی کم سړی دخپلی منکوحی اولاد ته دحرام تخم ووایی نودده دنکاح څه صورت دی او ایاپه ذریعه دلعان ددی ښځی اودسړی نکاح ماته سوه اوکه نه؟

جواب: داسړی ډیر ګنهګار اوبی حیا دی، ده لره توبه کول لازم دی، حدیث پاك دی: ان لکل دین خلقًا وخلق الاسلام الحیاء. (٢) اوددی ډېره هم حرامه ده. حدیث پاك دی: ومهر البغی خبیث (٣) اوددی استعمال هم حرام دی. حدیث پاك دی: قال رسول الله لایدخل الجنة جسد غذی بالحرام (۴) اوپه زنا کولوسره نکاح نه ماتیږی اودده په ویلو سره دبچی نفی نه کیږی دده نسب ثابت دی، په عالمګیری کی دی: ولا ینتفی بمجرد النفی وانما ینتفی باللعان (۵) اودلعان څخه وروسته چی حاکم تفریق وکړی نوښځی ته یی طلاق بائن واقع کیږی. کما فی الدرالمختار فان التعنا ولو اکثره بانت بتفریق الحاکم (٦) خودلعان دپاره ددار اسلام کیدل شرط دی اوپه دی زمانه کی هغه مفقود دی، ددی وجه څخه بی دطلاق ورکولو څخه بغیر نکاح نه سی فسخ کیدی. فقط

دزنا څخه وروسته نکاح باقی ده او داسی ښځه که څوک ساتی نوساتلی یې سی: سوال: (۸۹۷) زید اوعمر دواړه باجه ګان دی عمر دزید ښځه یعنی خپله خوښینه وتښتوله څه موده یی ددی سره حرام کول ددی څخه وروسته ددوی په مینځ کی جنګ وسو اوعمر دا پرېښووله اوجلا سو، دی مذکوره ښځی بی طلاقه نکاح وکړه نوپه دی صورت کی ددی اصلی خاوند اول زید که په دی رضامند سی نوساتلی یې سی اوکه نه؟ او آیا داښځه دزید په نکاح کی ده اوکه دنکاح ووتله، دوهم دعمر دښځی نکاح قائمه ده اوکه نه؟ ځکه چی ددی خاوند دخپلی خوښینی سره زنا وکړه؟

---

(١) وفی النهر تجوز مناکحة المعتزلة لانا لا نکفر احدا من اهل القبلة وان وقع الزاما فی المباحث (الدرالمختار علی هامش رد المحتار ص ۳۹۸ ج۲. ط.س. ج۳ ص۴۵ فصل فی المحرمات). ظفیر

(٢) مشکوٰة باب الرفق والحیاء حسن الخلق ص ۴۳۲. ظفیر

(٣) مشکوٰة باب الکسب وطلب الحلال ص ۲۴۱. ظفیر

(۴) مشکوٰة باب ایضا ص ۲۴۳. ظفیر

(۵) عالمګیری مصطفائی باب ثبوت النسب ص۱۲۳ ج۱ ط. ماجدیة ج۱ ص ۵۳۲. ظفیر

(٦) الدر المختار علی هامش ردالمحتار باب اللعان ص ۸۱۰ ج۲، ط.س. ج۳ ص۸۴۴. ظفیر

Maktaba Tul Ishaat. com

جواب: دزید په نکاح کی دده ښځه باقی ده په تنبتیدو او په زنا دزید ښځـــه دده دنکاح ثخه نه خلاصیږی [۱] اوزید دی دا وساتی اوتوبه دی باندی وکاږی اودعمر نکاح دخپلی ښځی سره قائمه ده دخوښینی سره په زنا کولو دده نکاح باطله نه ده [۲] خوعمر ګناه کړیده توبه دی وکاږی. فقط

تم الجزء السابع من فتاوٰی دار العلوم دیوبند مدلل ومکمل بتوفیق اللّٰہ تعالی وکرمه تحت اشراف فضیلة الشیخ حکیم الاسلام مولانا القاری الحافظ محمد طیب دامت فیوضه مدیر دارالعلوم دیوبند وحفید مؤسس الدار الموصوفة علی ید العبد الضعیف محمد ظفیر المفتی غفر اللّٰہ ذنوبه ورفع شانه (وقام بترجمته الی اللغة الأفغانیة ثم بتنقیحه وتصحیحه العبد الضعیف الفقیر لرب الجلیل محمَّد أحمد الحقاني الأفغاني عافاه اللّٰہ تعالی وغفر له جمیع ذنوبه) . آمین (۱۹ ذی الحجة سنه ۱۳۸۹ هـ ق)

ویلیه الجزء الثامن ان شاء اللّٰہ تعالی

کتابت:

الحافظ المولوي نور احمد النوراني الحقاني

القاري عبد الاحد الحقاني

السبت، ۲۸ مارس، ۲۰۰۹ الموافق : شنبه، ۲۸/۰۳/۲۰۰۹

[۱] والمزنی بها لاتحرم علی زوجها (ردالمحتار فصل فی المحرمات ص۴۰۳ ج۲. ط.س. ج۳ ص۳۲). ظفیر

[۲] وفی الخلاصة وطی اخت امراته لاتحرم علیه امراة (الدرالمختار علی هامش رد المحتار فصل فی المحرمات ص۳۸۲ ج۲). ظفیر